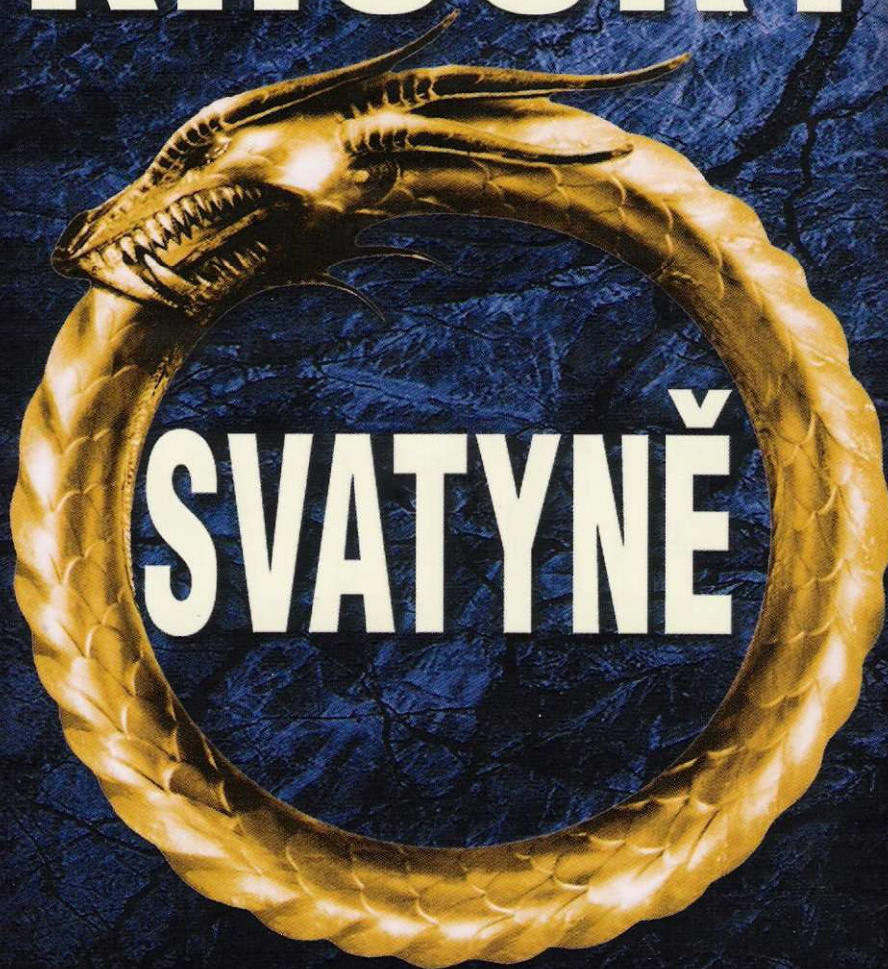

AUTOR BESTSELLERU *POSLEDNÍ TEMPLÁŘ*

**RAYMOND
KHOURY**

SVATYNĚ

**RAYMOND
KHOURY**

SVATYNĚ

2007

PROLOG

I.

NEAPOL – LISTOPAD 1749

Zaškrábání bylo sotva slyšet, ale přesto ho probudilo. Nebylo dost hlasité, aby člověka vytrhlo z hlubokého spánku, jenže on tvrdě nespal už léta.

Znělo to, jako když kov škrábne o kámen.

Třeba o nic nejde. Mohl to být obyčejný zvuk z domácnosti. Některý sluha si přivstal s prací.

Třeba.

Jenže na druhou stranu to mohlo být něco nebezpečnějšího. Například meč, který náhodou zavadil o zed'.

Někdo tu je.

Posadil se a ostražitě naslouchal. Chvilku všude vládl mrtvolný klid. Pak zase cosi zaslechl.

Kroky.

Kradoucí se po studených vápencových schodech.

Vnímal je jen matně, ale určitě se ozývaly.

A blížily se.

Vyskočil z lůžka a přeběhl k francouzským oknům naproti krbu vedoucím na malý balkonek. Odtáhl závěs ke straně, tiše si otevřel a vyklouzl do sychravé noci. Zima se valem blížila a bosé nohy mu div nepřimrzly k ledové kamenné podlaze. Vykoukl přes zábradlí dolů. Nádvoří jeho paláce tonulo v neproniknutelné tmě. Napínal zrak a pátral po záblesku kovu, po nějakém náznaku pohybu, ale nezahlédl sebemenší známku života. Žádní koně, žádné kočáry, žádné

služebnictvo. Naproti přes ulici, na pozadí prvního náznaku svítání za Vesuvem, se nezřetelně rýsovaly obrysy dalších domů. Už kolikrát se díval, jak za horou, ze které neustále stoupal zlověstný šedavý kouř, vychází slunce. Byl to majestátní, fascinující pohled a jako jedna z mála věcí mu vnášel do duše potěchu.

Ale ne dnes. Cítil, že ve vzduchu visí cosi neblahého.

Rychle se vrátil dovnitř a natáhl si kalhoty a košili. S knoflíky se nezdržoval, měl na práci naléhavější věci. Přeběhl k toaletnímu stolku a vytáhl horní šuplík. Zrovna když sevřel v prstech rukojeť dýky, rozletěly se dveře ložnice a dovnitř vtrhli tři muži s tasenými meči. V matném přísvitu uhlíků skomírajících v krbu rozeznal, že ten uprostřed má navíc křesadlovou pistoli.

I v té polotmě ho poznal. A okamžitě pochopil, o co se jedná.

„Nedělejte žádné hlouposti, Montferrate,“ křikl vůdce útočníků.

Muž, který se vydával za markýze z Montferratu, zvedl dlaně v uklidňujícím gestu a poodstoupil od toaletního stolku. Větranci se kolem něj rozestoupili a výhružně mu namířili meče proti obličejům.

„Co tu děláte?“ zeptal se opatrně.

Raimondo di Sangro schoval meč a odložil pistoli na stůl. Hmátl po stoličce a nohou ji postrčil směrem k markýzovi. Narazila na rýhu v parketách a s rachotem se překotila. „Sedněte si,“ vyštěkl. „Obávám se, že to chvíli potrvá.“

Montferrat židličku narovnal a váhavě se posadil, aniž by di Sangro spustil z očí. „Co po mně chcete?“

Di Sangro se natáhl ke krbu, rozžehl dlouhou tenkou svíci a tou zapálil olejovou lampu. Postavil ji na stůl, znovu sebral pistoli a mávl jí na své muže, ať zmizí. Přikývli a opustili místnost; zavřeli za sebou dveře. Di Sangro si přitáhl jinou židli a obkročmo se na ní usadil tváří v tvář své kořisti. „Dobře víte, co chci, Montferrate,“ opáčil a výhružně na markýze namířil dvouhlavňovou zbraň. Upřeně se na něj zadíval a dodal: „Pro začátek mi povězte svoje pravé jméno.“

„Jaké pravé jméno?“

„Nezahrávejte si se mnou, *markýzi*.“ Z posledního slova čísel pohrdavý výsměch. „Nechal jsem si prověřit vaše listiny. Jsou podvržené. Všechny ty zmínky o minulosti, které trusíte od chvíle, kdy jste sem přišel, jsou skrznastrž vylhané.“

Montferrat nepochyboval, že jeho protivník má na důkladné pátrání zdrojů víc než dost finančních prostředků. Raimondo di Sangro v útlém věku šestnácti let zdědil po smrti svých dvou bratrů

titul *principe di San Severo* – princ ze San Severa. Mezi své přátele a obdivovatele počítal i Karla VII., mladého španělského krále vládnoucího v Neapoli a na Sicílii.

Jak jsem se v tom člověku mohl tolik splést? pomyslel si Montferrat s rostoucí hrůzou. *Jak jsem se mohl tolik splést v tomhle místě?*

Po letech trápení a vnitřních pochybností konečně zanechal pátrání v Orientu a před necelým rokem se vrátil do Evropy. Do Neapole dorazil přes Konstantinopol a Benátky. Nemínil tu zůstat; měl v plánu pokračovat dál do Messiny, odtamtud se přeplavit do Španělska a pak snad zamířit domů, do Portugalska.

Při tom pomyšlení se zarazil.

Domov.

To slovo se hodí k jiným, k němu ne. Míjející čas ho obral o veškerý význam a zanechal jen prázdný dutý pojem.

V Neapoli ho na chvíli přešla chuť vzdát se svého úsilí. Pod vládou španělských vícekrálů tu vyrostlo druhé nejdůležitější město Evropy, hned po Paříži. Patřilo k nové Evropě, kterou užasle objevoval, tolik odlišné od té dřívější, kterou kdysi opustil. Lidé se teď nechávali vést idejemi osvícenství – idejemi, jež v Neapoli všestranně podporoval král Karel VII., příznivě nakloněný učeným diskusím, vědění i debatám o kultuře. Založil Národní knihovnu a archeologické muzeum, do kterého uložil památky vykopané v Herkulaneu a Pompejích, městech dlouho pohřbených pod lávou a nedávno znovu objevených. Ještě důležitější bylo, že se stavěl nepřátelsky k inkvizici, vytrvalému prokletí Montferratova předchozího života. Uvědomoval si vliv jezuitů a obezřetně ho potlačoval tak, aby přitom nevzbudil nevoli papeže.

A tak se údajný markýz znovu vrátil ke jménu Montferrat, jež před mnoha lety užíval v Benátkách. Hladce splynul s rušným městem a jeho návštěvníky. V Neapoli si několik zemí založilo učené společnosti, aby vyšly vstříc vytrvalému přílivu zájemců, kteří přicházeli studovat znovuobjevená starořímská města. Montferrat se brzy začal scházet s místními učiteli i s lidmi z celé Evropy, kteří měli stejný způsob uvažování a stejně zvědavou mysl jako on.

S lidmi, jako byl Raimondo di Sangro.

Ten byl zvědavý až moc.

„Všechno jsou to lži,“ pokračoval di Sangro, oháněl se pistolí a nespouštěl z Montferrata oči plné horečné chtivosti. „Ale stejně je to hrozně zvláštní, protože stará dobrá hraběnka di Czergy prohlašuje,

že vás pod tímtež jménem znala už v Benátkách, Montferrate... Před kolika že lety? Před třiceti? Nebo ještě dřív?“

To jméno bodlo falešného markýze jako ostří. *Vito. Ba ne, nemůže to vědět. Ale má podezření.*

„Té stařence už to nemyslí jako kdysi. Zub času na nás všech zanechává stopy, vidíte?“ ušklíbl se di Sangro. „Ale pokud jde o vás, stála si na svém tak vehementně, tak přesvědčivě a neoblomně, že se snad ani nemohla splést. Těžko se to dá odbýt jen jako zmatený stařecký blábol. A navíc zjistím, že mluvíte arabsky jako rodilý Arab. Že znáte Konstantinopol jako své boty a že jste procestoval celý Orient a vydával se přitom – naprosto věrohodně, jak mi tvrdili – za arabského šejka. To je příliš mnoho záhad na jediného muže, *markýzi*. Odporuje to logice – i zdravému rozumu.“

Montferrat se v duchu proklínal, že kdy pokládal tohohle člověka za spřízněnou duši a potenciálního spojence. Že si ho otukával a zkoušel ho, jakkoli potajmu.

Ano, odhadl ho úplně špatně. Ale pomyslel si, že je to možná osud. Možná je načase odložit břímě. Možná je načase dovolit světu, aby se seznámil s jeho tajemstvím. Třeba lidé najdou způsob, jak s ním zacházet ušlechtilě a velkoryse.

Di Sangro na něm visel očima a studoval každíčký pohyb jeho tváře. „No tak! Vylezl jsem v tuhle nekřesťanskou hodinu z postele, jen abych si vyslechl váš příběh, *markýzi*,“ prohlásil povýšeně. „Popravdě řečeno, je mi celkem jedno, kdo doopravdy jste a odkud pocházíte. Jediné, co se chci dozvědět, je vaše tajemství.“

Montferrat neochvějně čelil jeho pohledu. „Lepší nevědět, *principe*. Věřte mi. Není to žádný dar, pro nikoho na světě. Je to ryzí prokletí. Prokletí, před kterým není úniku.“

Di Sangra to neoblomilo. „Proč mě nenecháte, abych to posoudil sám?“

Montferrat se předklonil. „Máte rodinu,“ řekl prázdným a vzdáleným hlasem. „Ženu. Děti. Přátelí se s vámi král. Co víc si může člověk přát?“

Odpověď se dostavila znepokojivě rychle. „Ještě víc ode všeho.“

Montferrat potřásl hlavou. „Měl byste se spokojit s tím, co máte.“

Di Sangro se k němu přisunul blíž. Oči mu hořely téměř spasitelským vytržením. „Poslyšte, *markýzi*, tohle město a ten nedomrlý kluk na královském trůnu – to nic není. Jestli opravdu vlastníte to, co si myslím, můžeme se stát císaři. Copak nechápete? Kdekdo by za to prodal i vlastní duši.“

„Přesně toho se bojím,“ odvětil bez sebemenšího zaváhání falešný markýz.

Di Sangro zklamaně zafuněl a očividně zvažoval míru jeho neoblomnosti. Vtom se mu v očích zablesklo; zdálo se, že na Montferratově hrudi zahlédl cosi, co ho zaujalo. Natáhl se přes stůl a zpod markýzovy rozepnuté košile vytáhl medailon na řetízku. Montferrat ho chňapl za zápěstí a zadržel ho, ale princ zvedl pistoli a natáhl kohoutek. Montferrat pomalu uvolnil sevření. Princ ještě chvíli držel medailon v prstech, pak jím škulbl a serval ho Montferratovi z krku. Zblízka si ho prohlížel.

Byla to jednoduchá kulatá věcička odlitá z bronzu, připomínala velkou minci něco přes dva prsty v průměru. Na lícové straně nesla obraz hada stočeného do kruhu.

Had požíral svůj vlastní ocas.

Princ na Montferrata tázavě pohlédl, ale z jeho tvrdých očí nic nevyčetl. „Už mám toho čekání dost, *markýzi*,“ zasyčel výhružně. „Už mě nebaví hledat v tom nějaký smysl.“ Vztekle zahoupal medailonem v prstech. „Mám dost vašich záhadných poznámek a toho, jak luštím vaše esoterické narážky. Už mě nebaví poslouchat, jak se prý v jednom kuse vyptáváte jistých učenců a poutníků, a skládat si dohromady střípky informací. Věřím, že teď už o vás vím pravdu. Chci znát vaše tajemství. *Žádám*, abyste mi ho pověděl. Takže si vyberte. Buď mi ho prozradíte, tady a teď, anebo si ho vezmete s sebou do hrobu.“ Přistrčil zbraň ještě blíže, takže dvojité hlaveň trčela zajatci sotva pár centimetrů od obličeje. Nechal hrozbu chvíli viset ve vzduchu. „Ale pokud se rozhodnete dneska zemřít a vzít si svoje znalosti s sebou,“ dodal, „měl byste uvážít jedno: Co vám dává právo připravit nás o ně, pohrdat světem tak, že ho ponecháte v nevědomosti? Čím jste si vysloužil právo rozhodovat za ostatní?“

Tuhle otázku si Montferrat mnohokrát položil sám. Stala se postrachem jeho života.

V dávné minulosti kdosi jiný – stařec, kterého viděl umírat, přítel, jehož smrt alespoň podle svého mínění sám zavinil – rozhodl za něj. V posledních okamžicích svého života ho udivil prohlášením, že navzdory Montferratovým zlým a zavrženíhodným skutkům nachází v jeho očích umírněnost a zdravé pochyby. Ten stařec nějak vycítil, že v jeho mladém svěřenci stále ještě dřímá srdatost, vznešenost a čest, i když jsou hluboko pohřbené pod pokřiveným smyslem pro povinnost. Ve své nejtěžší hodině vnukl mladíkovi životu cíl a

mysl – tedy cosi, čeho se Montferrat sám už dávno vzdal. Odhalil mu tajemství a zároveň mu svěřil poslání, jež pohltilo zbytek Montferratova života.

Volbu za něj učinili jiní. Právo rozhodovat za ostatní mu přenechal člověk, který ho byl hoden daleko víc, než kdy bude on sám.

Nakonec překvapil sám sebe.

Napřel všechny síly, přímo se překonával, aby objevil, co obsahují chybějící stránky kodexu, a vyrval starobylé knize ztracená tajemství.

Povedlo se mu uniknout nepřátelům v Portugalsku. Pátral ve Španělsku a v Římě. Putoval do Konstantinopole a ještě dál do Orientu. Ale nenašel nic, díky čemu by ve svém hledání pokročil.

Selhal.

Myslel si, že návrat do rodné země mu pomůže rozhodnout se, co dál, jenomže di Sangro mu to svým vpádem překazil. Mlhou, jež mu zastírala mysl, zářila jediná jasná myšlenka – že tím člověkem, co sedí proti němu, z hloubi duše pohrdá a s gustem ho ponechá v nevědomosti.

Pokud jde o zbytek světa..., to byla jiná.

„Nuže?“ vyštěkl di Sangro a ruka mu pod vahou pistole zakolísala.

Montferrat, vyskočil ze židle, vrhl se na něj a odrazil pistoli stranou právě ve chvíli, kdy di Sangro zmáčkl spoušť. Rozlehla se ohlušující rána. Z jedné hlavně vylétla olověná kulka, hvízdla Montferratovi kolem ucha a zaryla se do obložení na zdi. Oba muži narazili do stolku u krbu a dál se přetahovali o pistoli, když vtom se dveře ložnice rozlétly. Dovnitř vtrhli oba di Sangrovi průvodci s napřaženými meči. Montferrat využil toho, že soupeř na moment polevil v soustředění, a prudce ho nabral loktem do krku. Princ pod úderem zavrával a povolil stisk; Montferratovi to stačilo, aby mu vyrval pistoli. Odstrčil ho stranou, uskočil od prvního pomocníka, který se na něj užuž chystal zaútočit, rychle zamířil a vypálil. Střela zasáhla vojáka do hrudi a napůl ho otočila; zhroutil se na zem Montferratovi k nohám.

Montferrat mrštil prázdnou zbraní po tom druhém a hbitě sebral meč padlého. Princ se mezitím trochu vzpamatoval, a přestože se držel na nohou dost nejistě, okamžitě tasil. „Nezabíjej ho,“ sykl na svého ozbrojence. „Potřebuju ho živého... prozatím.“

Montferrat sevřel meč oběma rukama a švihal jím ze strany na stranu, aby udržel protivníky v odstupu. Ti dva hořeli netrpělivostí, a jak ze zkušenosti dobře věděl, rozvaha je stejně účinná zbraň jako meč. Počká si, až udělají chybu. Zbýlý voják dychtil předvést se před

pánem a lehkomyšlně vyrazil do útoku. Montferrat zablokoval jeho úder a vši silou ho nakopl bosou nohou do stehna. Muž zaskučel bolestí. Montferrat koutkem oka postřehl, že princ se opatrně drží zpátky, a rozhodl se tedy dál věnovat vojákovi. Prudkým úderem čepele o čepel mu vyrazil meč z ruky. Princ rozzuřeně zařval a zaútočil, aby Montferrata zabraného do souboje zaskočil. Tomu se povedlo znovu soupeře nakopnout a hbitě se proti di Sangrovi obrátil. Zasažený voják se zapotácel, narazil do stolu a pozadu padal do velikého krbu. Automaticky ztlumil pád rukou a zavyl bolestí, jak se popálil o řeřavé uhlíky. Rukáv mu chytil plamenem. V tutéž chvíli vzplála i lampa, která se skutálela ze stolu na koberec, a po zemi se rozlézal ohnivý pás.

Zatímco falešný markýz úporně odrážel di Sangrovy výpady, plameny se po podlaze zuřivě šířily a začaly olizovat tlusté sametové závěsy. Brzy se jich zmocnily. Ložnici naplnil nesnesitelný kouř a žár, ale princ na Montferrata vytrvale dotíral. Zaskočil ho zuřivým úderem a vyrazil mu meč z ruky. Montferrat couvl a uhnul před di Sangrovou čepelí, která se mu kmitla povážlivě blízko krku. V houstnoucím kouři postřehl, že princovu popálenému pomocníkovi se povedlo udusit hořící kabát a že vstal, popošel ke straně a zaujal pozici u dveří, aby mu zabránil v jakémkoli pokusu o útěk.

Markýzovi bylo jasné, že proti přesile nemá šanci.

Nervózně těkal pohledem zleva doprava, až postřehl možnou únikovou cestu a rozhodl se, že to riskne. Zvedl ruce na znamení kapitulace, udělal krok stranou k hořícímu závěsu a upřel oči na di Sangra.

„Musíme ten oheň uhasit, než se rozšíří do dalších pater,“ křikl a dál se nenápadně kradl směrem k plápolajícímu závěsu.

„Další patra ať táhnou k čertu,“ odsekl di Sangro, „hlavně když neshoří to, co víte.“

Montferrat už se dostal až k závěsu. Ležel u něj pomocníkův odhozený, napůl ohořelý kabát, ze kterého se kouřilo. Odhodlal se k akci. Popadl kabát, chytil přes něj závěs, aby se nepopálil, strhl ho z konzole a hodil jím po di Sangrovi a jeho vojákovi. Princova muže zavalil plamenný příkrov; zařval a zuřivě se ho snažil zbavit, ale látka ho svírala v ohnivém objetí. Konečně ji setřásl na podlahu, kde vytvořila hořící bariéru. Montferrat na nic nečekal. Rozrazil dveře na balkon a vyběhl ven.

Po prudkém žáru v ložnici ho mrazivý vítr od zátoky zasáhl jako úder. Rychle se ohlédl – di Sangro a jeho muž se zdivočele potáceli

mezi plameny a pokoušeli se jimi prorazit, aby ho mohli pronásledovat. Di Sangro zvedl oči a setkal se s Montferratovým pohledem. Markýz mu mávl na rozloučenou a se srdcem až v krku přešel zábradlí a seskočil dolů.

Se zaduněním přistál na balkoně komnaty o patro níž. Zuby mu zacvakaly a bolest z tvrdého nárazu mu vystřelila až do brady. Přemohl ji, vyskočil na nohy a vyšvihl se na zábradlí z krouceného železa. Právě ve chvíli, kdy se di Sangro vyřítíl na balkon, se vrhl na vyčnívající střechu o dvě patra níž.

„Za ním!“ zařval di Sangro do tmy. Zezadu ho zalévala zář plamenů jako přízrak vystoupivší z pekla. Montferrat zaletěl pohledem ke vchodu do paláce a zahlédl, jak ze tmy vyběhli dva muži. Viděl z nich jen siluety rýsující se ve světle lucerny, kterou jeden z nich nesl. Přeběhl po střeše a přeskočil na přilehlý dům. Dolů na ulici se sesypaly tašky. Zvedl oči k hřebenům střech a komínům před sebou a v duchu si plánoval únikovou cestu. Nepochyboval, že v temném hustě zastavěném městě pronásledovatele setřese a zmizí jím.

Větší starost mu dělalo to, co nevyhnutelně bude následovat.

Jakmile vyzvedne drahocennost, kterou uchovával na bezpečném místě daleko od paláce – k tomu bezpečnostnímu opatření se uchýloval vždycky –, bude muset z Neapole zmizet.

Bude si muset obstarat nové jméno a nový domov.

Znovu objevit sám sebe. Už zase.

Dělal to už dřív.

A udělá to znova.

Slyšel di Sangra, jak řve do noci jako šílenec: „Montferrate!“ Bylo mu jasné, že se spolu ještě shledají. Muž jako di Sangro se jen tak nevzdá. Prince zachvátila horečnatá posedlost, a jakmile ta se člověka jednou zmocní, už ho nikdy nepustí.

Při tom pomyšlení ho zamrazilo až do morku kostí. Vytratil se do noci.

II.

BAGDÁD – DUBEN 2003

„Právě uplynulo deset minut, pane.“

Kapitán Eric Rucker z prvního praporu Sedmého obrněného průzkumného pluku si zkontroloval hodinky a přikývl. Přejel pohledem zachmuřené a napjaté tváře lesknoucí se potem. Ještě nebylo ani deset dopoledne a slunce už vražedně pálilo; teplota stačila vyšplhat přes čtyřicet stupňů ve stínu. Těžká ochranná výstroj vedro ještě zhoršovala, jenže bez ní to nešlo.

Lhůta vypršela.

Je čas jít na věc.

Shodou náhod, která působila až strašidelně, se zrovna v tu chvíli prašným dusným vzduchem rozlehlo volání k modlitbě z nedalekého minaretu. Rucker za sebou zaslechl zavržení, ohlédl se a uviděl, jak se z okna domu naproti přes ulici od jejich cíle vyklání postarší žena s vlasy obarvenými henou. Prohlédla si ho zasmušilýma netečnými očima a přibouchla okenice.

Dopřál jí chvílku, aby si našla úkryt hlouběji v domě, a úsečným pokývnutím dal velícímu důstojníkovi povel k útoku.

Přes širokou ulici zahvízdal granát Mark 19 vypálený z armádního vozu Humvee a zlikvidoval hlavní bránu komplexu. Velitel čtyř vběhl dovnitř s dvaceti vojáky v patách a okamžitě se ocitli pod palbou z ručních zbraní. V krupobití kulek se vějířovitě rozběhli po dvoře a kryli se za kdečím, co se jim naskytlo. Dva dostali zásah, ale ostatním se povedlo zaujmout bezpečné pozice po obou stranách domovních dveří. Vzápětí rozpoutali prudkou palbu a ti nejodvážnější hbitě odvlékali zraněné do relativního bezpečí na ulici.

Přední dveře domu byly zabarikádované a okna zabetonována. V příštích dvaadvaceti minutách chrlily obě strany salvu za salvou, ale nic se nezměnilo. Další voják utrpěl zranění, když auto, za kterým se krčil, zasypal déšť kulek z domu.

Rucker dal povel k ústupu. Dům je obklíčen. Muži uvnitř nemají kam utéct.

Čas hraje pro něj.

Jako v tolika jiných případech všechno začalo u přeběhlíka.

Jednoho dusného jarního večera přišel k vojákům střežícím vstup do předsunuté operační základny Camp Headhunter muž středního věku, v rozedraném oblečení a s pruhem špinavé látky kolem čela. Báł se, aby ho někdo nezahlédl, jak se bratříčkuje s nepřítelem, a tak mluvil tiše a rychle. Vojáci si ho drželi bezpečně od těla a přivolali jednoho z místních, aby tlumočil. Tlumočník muže vyslechl a řekl jim, ať ho pustí dovnitř, hned jak se ujistí, že u sebe nemá výbušniny. Potom odspěchal pro velitele základny.

Muž měl informace o místě pobytu „zájmové osoby“.

Lov začal.

Vystopovat bandu Saddámových nejtvrdších baasistů byla pro vojsko v Iráku prioritou číslo jedna. Bleskový úder se vydařil, město bylo dobyto dřív a daleko snadněji, než se čekalo, ale většina hlavních představitelů režimu unikla. Jen minimum z pětadesáti nejhledanějších Iráčanů, které měl Pentagon ve svém „balíčku karet“, se podařilo zabít nebo zajmout – a nebylo mezi nimi pikové eso ani jeho dva synové.

Muž s čelenkou seděl v brífinkové místnosti na základně a vzrušeně hovořil. Víc než jen vzrušeně. Byl k smrti vyděšený. Tlumočník na to upozornil velitele základny, ale ten tomu nepřikládal valný význam. Zastával názor, že se nic jiného nedá čekat. Ti lidé žili celá desetiletí pod zrůdnou a krutou diktaturou. Donášet na některého z tyranů nebylo zrovna běžné.

Tlumočník nebral mužův strach na lehkou váhu.

Velitele zklamalo, že Saddámův člověk, kterého muž v čelence udal, není na seznamu nejhledanějších. Navíc o něm nikdo nikdy neslyšel. Jak to tak vypadalo, vůbec nic se o něm nevědělo.

Muž s čelenkou dokonce ani neznal jeho jméno. Mluvil o něm jen jako o „hakímovi“.

Jako o *doktorovi*.

Dokonce i v bezpečném útočišti operační základny pronášel to slovo šepem a vyděšeně.

Nedokázal uvést žádné jméno. Poskytl jim jen málo faktů a podrobností, uvedl pouze, že před invazí do doktorova komplexu často uprostřed noci přijížděli muži v tmavých, oficiálně vyhlízejících automobilech. Několikrát ho prý měl navštívit sám obávaný vůdce.

Nedokázal doktora ani pořádně popsat, až na jeden zarážející detail, který zaujal všechny v místnosti – hakím prý není Iráčan. Dokonce ani Arab.

Je Zápaďan.

A v balíčku karet docela určitě žádní Zápaďané nebyli.

Celkem vzato, jenom jedna osoba ze seznamu nepatřila k příslušníkům armádních či vládních kruhů. Kupodivu byla zároveň i jedinou královnou v balíčku – přinejmenším po biologické stránce. Nejnižší kartu představovala žena, vědkyně jménem Húda Ammašová, barvitě přezdívaná Paní Antrax. Byla dcerou bývalého ministra obrany a údajně vedla irácký program vývoje biologických zbraní.

Jedno se poskládalo k druhému. Doktor. Blízký Saddámovi. Zápaďan. Postrach okolí. Stačilo to, aby se věci daly do pohybu.

Vyžádali si zpravodajské informace a ještě téže noci je dostali.

Připravili plán.

Hned za rozbřesku Rucker a jeho muži vyrazili s kordonem pozemních sil a ozbrojených vozidel. Jejich cílem byla lokalita, kterou označil muž v čelence – dvouposchodová betonová budova uprostřed bagdádské čtvrti Saddámíja. Čtvrť se tak nejmenovala odjakživa. Kdysi se netěšila valné pověsti. V jejích nebezpečných ulicích vyrůstal Saddám, chodil tu do školy a právě tady si osvojil svůj svérázný náhled na život. Když se zmocnil vlády v zemi, poslal sem buldozery a nechal celou oblast srovnat se zemí a přestavět v uzavřené společenství impozantních modernistických budov z betonu a cihel, usazených kolem promenád pro pěší a v podstatě oddělených od zbytku města. Čtvrť dostala jméno po něm a stala se domovem lidí, kteří si podle něj tu čest zasloužili. Ruckerův prapor ji měl na starosti už od chvíle, kdy vojska obsadila Bagdád, a byl permanentně ve střehu, protože zdejší obyvatelé zůstávali loajální bývalému režimu a neskrývali averzi vůči okupačním silám.

Ozbrojenci i odstřelovači zaujali svá postavení. Všechno bylo připraveno, útok mohl začít.

V souladu s novými předpisy pro takového případy použil Rucker přístup „obklič a udeř“. Jakmile byla budova obklíčena, oddíly se k ní přiblížily a ohlásily svou přítomnost. Tlumočník megafonem sdělil lidem uvnitř, že mají deset minut na to, aby vyšli ven s rukama nad hlavou.

O deset minut později propuklo peklo.

Zatímco se zdravotníci věnovali raněným, Rucker vydal povel „připravit objekt“, aby se během opakovaného útoku minimalizovaly další ztráty. Přiletěly dvě helikoptéry OH-58D Kiowa a zasypaly dům raketami a kulometnou palbou. Pozemní oddíly chrlily další granáty Mark 19 a tu a tam ještě výkonnější protitankové střely AT-4.

Konečně dům ztichl.

Rucker poslal svoje muže, aby ho obsadili, ale tentokrát jim dělaly předvoj dva vozy Humvee pálící ostošest z kulometů ráže .50. Ukázalo se, že příprava zafungovala víc než dobře. Jeho muži snadno vtrhli dovnitř, našli tam několik mrtvých a narazili na všehovšudy tři opuštěné a otřesené vojáky Republikánské gardy, které na místě zajali.

Když zaslechl ve vysílačce výkřiky „Cisto!“, zaplavila ho vlna úlevy. Znamenalo to, že jeho oddíly mají místo plně pod kontrolou. Vykročil k domu.

Mrtvé vyrovnali do řady kvůli identifikaci. Prohlížel si jejich špinavé, krví zmazané tváře a mračil se. Všichni byli bezpochyby místní – Iráčané, pěšáci dávno opuštění svými velícími důstojníky. Prikázal, aby došli pro muže s čelenkou. Přivedli ho pod silnou ostrahou a nechali ho, aby se podíval na mrtvé. Nad každým zavrtěl hlavou a očividně v něm rostl strach.

Hakím nebyl k nalezení.

Rucker se zaškaredil. Operace si vyžádala nemalé zdroje, měl tři raněné, jednoho z nich vážně, a jak se zdálo, všechno nadarmo. Právě se chystal nařídít další průzkum, když ve vysílačce zapraskalo. Poznal hlas seržanta Jesse Eddisona.

„Pane,“ promluvil Eddison rozechvělým tónem, jaký u něj Rucker ještě neslyšel, „máme tu něco, na co byste se měl podívat.“

Rucker a jeho zástupce následovali velitele čety do vestibulu, odkud stoupalo do obytných prostor nahoře velkolepé mramorové schodiště. Postranní dveře vedly do suterénu. Všichni tři se chopili baterek, aby v šachtě bez oken viděli na cestu, a začali opatrně sestupovat po schodech dolů, kde se setkali s Eddisonem a několika dalšími důstojníky z druhé čety. Eddison namířil baterkou do tmy a vedl je chodbou.

To, co našli, nebylo zrovna místo, kam by člověk chodil trávit volný čas.

Tedy pokud se nejmenuje Mengele.

Suterén se prostíral pod celou budovou i pod vnitřní dvoranou. Několik prvních místností je nijak zvlášť nevyvedlo z míry. V první byla kancelář. Zdálo se, že ji někdo ve spěchu vyklidil. Po zemi se válely roztrhané papíry, v rohu doutnala hromádka černého popela ze spálených knih a šanonů. Další dveře vedly do velké koupelny a za ní se nacházela další místnost zařízená pohovkami a obrovskou televizí.

Místnost, do které vešli pak, byla mnohem větší. Byl to plně funkční operační sál s nejmodernějším inventářem a chirurgickým vybavením. Jeho relativní nedotčenost kontrastovala s chaosem všude jinde. Muži, kteří dům bránili, se sem zřejmě neodvažovali. Možná se jim nechtělo. Anebo se báli.

Podlaha byla zmáčená jakousi namodralou tekutinou. Rucker a jeho tým kráčeli za Eddisonem a těžké boty jim na mokřích kamenných dlaždicích mlaskaly. Prošli do laboratoře, kde byla na bílé umakartové skříňce se zásuvkami, táhnoucí se podél celé nejdelší stěny, vyrovnaná řada průhledných nádržek s modrozeleným roztokem. Několik se jich zřejmě rozbilo, jak se je někdo spěšně pokoušel zamaskovat. Další zůstaly nedotčené.

Rucker a velitel čtyř přistoupili blíž. Do neporušených nádržek vedly hadičky a uvnitř plavaly lidské orgány – mozky, oči, srdce a drobné tělesné části, které Rucker nerozeznal. Pracovní stůl poblíž přetékal Petriho miskami. Byly pečlivě označené nálepkami, které vojákům nic neříkaly. Hned vedle stály dva silné mikroskopy. Kabely, které je měly propojovat s počítači, nevedly nikam. Všechny počítače zmizely.

Z rohu vedl vstup do další místnosti, dlouhé a úzké. Když do ní Rucker vešel, zjistil, že tam jedna vedle druhé stojí několik ohromných chladniček z nerezové oceli. Váhal, jestli se do nich má podívat sám, anebo jestli má počkat na lidi z týmu pro zacházení s nebezpečnými materiály. Usoudil, že jelikož nikde nejsou zámky ani varovná označení, žádné nebezpečí nejspíš nehrozí, a jednu otevřel. Byla plná úhledně urovnaných nádobek s hustou rudou tekutinou. Ani se nemusel dívat na nálepky s daty a jmény, aby pochopil, že obsahují krev.

Lidskou krev.

A nebyly to žádné malé laboratorní ampulky, na jaké byl zvyklý.

Tohle byly celé litry krve.

Eddison je odvedl do té části suterénu, na kterou je původně upozorňoval. Úzkou chodbou prošli do prostor, které se patrně rozkládaly pod dvoranou, ačkoli Rucker si tím nebyl jistý. Jeho jinak

spolehlivý smysl pro orientaci v husté tmě selhával. Podle všeho tahle část komplexu sloužila jako vězení. Po obou stranách lemovaly chodbu cely. Byly celkem slušně zařízené lůžky, toaletami a umyvadly. Rucker už viděl daleko horší. Připomínalo mu to tu spíš nemocniční oddělení bez oken.

Nebýt těch těl.

V každé cele byla dvě.

Lidé zastřelení do hlavy v posledním zoufalém aktu šíleného dramatu.

Byli tu muži i ženy. Mladí i staří. Děti, přinejmenším tucet, chlapci i děvčata. Všichni v úplně stejných bílých kombinézách.

Na poslední celu Rucker do smrti nezapomene.

Na bílé podlaze ležela naznak těla dvou chlapců. Hlavy měli čerstvě ostříhané dohola. Zírali na Ruckera nevidoucíma očima, na čele jim zely malé kulaté dírky po kulkách a kolem holých lebek se jim rozlévaly louže lesknoucí se husté krve. A do zdi cely někdo vyškrábal – asi vidličkou nebo nějakým podobným tupým nástrojem – hrubou kresbu.

Sten zoufalé duše, němý výkřik hrůzou mučeného dítěte, adresovaný lhostejnému světu.

Kruhový obrázek hada stočeného do klubíčka a požírajícího vlastní ocas.

1

ZABQÍN, JIŽNÍ LIBANON – ŘÍJEN 2006

Evelyn Bishopová se ohlédla po ruinách mešity a zahlédla ho, jak tam osaměle stojí napůl skrytý za rozstřílenou zdí a v prstech svírá neodmyslitelnou cigaretu. Ten pohled ji přenesl zpět do vzdálené minulosti.

„Farúku?“

Dokonce ani po všech těch letech si ho nemohla s nikým splést. Váhavě se na ni usmál a ji opustily poslední pochyby.

Z výkopu u vnější zdi mešity vykoul Ramez, její bývalý student, který to dotáhl na profesora a momentálně jí asistoval při výzkumu; neustále sršel aktivitou a navíc byl šíita, což se ve zdejších končinách nesmírně hodilo. Evelyn mu řekla, že se hned vrátí, a zamířila k Farúkovi.

Kdysi společně pracovali na archeologickém výzkumu v Iráku, ale neviděla ho už dobrých dvacet let. Tenkrát bývala neúnavná *Sít* Evelyn, paní Evelyn, mladá a nabitá energií, hotový přírodní živel, a hořela pro svou práci – vedla vykopávky na pahorku, pod nímž se skrýval Sennacheribův palác v Ninive, a poté v Babylonu, sto kilometrů jižně od Bagdádu. A on byl prostě Farúk, jeden z místních lidí, které si archeologové najali na výpomoc – drobný mužík s bříškem, náruživý kuřák, který obchodoval se starožitnostmi a patřil ke „zprostředkovatelům“, bez jakých se podnikání nikde na světě neobejde. Vždycky se choval zdvořile, byl čestný a schopný, nenápadný a plachý. Spolehlivě obstaral, co slíbil, a nenechal se odradit ani sebeobtížnějším požadavkem. Teď však jeho schýlená ramena, vrásčité čelo a pár osířelých šedivých chomáčků na místě někdejší bohaté černé hřívy neomylně prozrazovaly, že s ním léta

nezacházela velkoryse. Ale to se asi dalo čekat; Irák poslední dobou neprožíval zrovna zlaté časy.

„Farúku,“ rozzářila se Evelyn. „Jak se máš? Můj bože, jak už je to dlouho?“

„Moc dlouho, *sit* Evelyn.“

Ne že by dřív hýřil temperamentem, ale stejně se jí zdálo, že mluví neobyčejně mdle. Nedokázala rozluštit jeho výraz. Zavínil tu rezervovanost jenom neodbytný tok let, anebo se za ní skrývá něco jiného?

Zamrazilo ji zlou předtuchou. „Co tady děláš? Žiješ teď někde poblíž?“

„Ne, odjel jsem z Iráku teprve před dvěma týdny,“ odpověděl suše a vzápětí dodal: „Přijel jsem za vámi.“

Prekvapilo ji to. „Za mnou?“ Už nepochybovala, že se děje cosi nedobrého. A to, jak rejdl očima kolem a nervózně potahoval z cigarety, jí na klidu nijak nepřidalo. „Co se stalo?“

„Prosím vás, mohli bychom...?“ Naznačil jí, aby kousek poodešli, a zamířil do odlehlého kouta, kde budou mít větší soukromí.

Šla za ním a hlídala si, kam šlape; zvykla si vyhlížet malé kazetové bomby, které se v tomhle kraji povalovaly všude. Farúk ale kradmo pokukoval po silnici vedoucí přes městečko dole pod kopcem a jí bylo jasné, že se má na pozoru před docela jinou hrozbou. Zadívala se na čínorodou aktivitu tam dole – nákladáky vykládaly zásoby, lidé stavěli stany, kolem se šnečím tempem plazila auta a do toho všeho občas zaduněla vzdálená exploze, neodbytná připomínka, že i když čtyřiatřicetidenní válka oficiálně skončila a vládne příměří, konflikt ještě ani zdaleka neodezněl. Ale neviděla nic, co by mu mělo dělat starosti.

„Co se děje?“ zeptala se. „Co je s tebou?“

Rozhlédl se, aby se ujistil, že je nikdo nepozoruje, odhodil cigaretu a vytáhl z kapsy saka malou ošoupanou hnědou obálku.

Podal ji Evelyn. „Přinesl jsem vám tohle.“

Otevřela obálku a vyndala štůsek fotografií. Byly z polaroidu, zprohýbané a odřené.

Tázavě zvedla k Farúkovi oči, i když instinkty jí už telegraficky napověděly, co na snímcích uvidí. Stačilo jí jen letmo zalistovat několika prvními, aby se její nejhorší obavy potvrdily.

* * *

Přestěhovala se do Libanonu v roce 1992, hned jak se země vymanila z mnohaleté, naprosto nesmyslné občanské války. Na Blízký východ přesídlila už koncem šedesátých let, krátce poté, co odpromovala na univerzitě v Berkeley. Po letech práce na sérii archeologických výzkumů v Jordánsku, Iráku a Egyptě se dozvěděla o volném učitelském postu na katedře archeologie při Americké univerzitě v Bejrútu. To byla příležitost, jakou si nemohla nechat ujít – a nádavkem se jí naskýtal možnost aktivně se účastnit vykopávek v nově zpřístupněné části městského centra, kudy prošla fénická, řecká i římská historie. Ucházela se o to místo a dostala je.

Ted', o patnáct let později, už považovala Bejrút definitivně a nevratně za svůj domov. Věděla, že právě tady chce dožít a umřít, a to pomyšlení ji nijak nezneklidňovalo. Země se k ní chovala laskavě a ona jí to bohatě oplácěla. Dotvrzovalo to malé společenstvo nadšených studentů stejně jako znovuoživené městské muzeum. Během rekonstrukce centra se mnohokrát dostala do střetu s developery a jejich buldozery a neúnavně lobbovala ve vládě i u mezinárodních dohlížitelů UNESCO. Některé bitvy vyhrála, jiné ne, ale odvedla pořádný kus práce. Podílela se na znovuzrození města i celé země. Setkala se s optimismem i cynismem, obětavostí i korupcí, velkomyslností i chamtivostí, nadějí i zoufalstvím, s celým koktejlem syrových lidských emocí a pudů, které se nezastřeně obnažovaly bez sebemenší skromnosti či ostychu.

A pak přišla tahle katastrofa.

Hizballáh i Izraelci se krutě přepočítali, a jak se dalo čekat, zaplatili za to nevinní civilisté. Letos v létě, sotva před pár měsíci, Evelyn se staženým hrdlem pozorovala, jak vrtulníky Chinook a válečné lodi odvázejí cizince, kteří tu uvízli v pasti, ale ani ji nenapadlo, aby se k nim přidala. Byla tady doma.

Od té doby měla spoustu práce. Ani ne za týden se na univerzitě začíná přednášet, o měsíc později než normálně. Semináře v letním semestru je potřeba přeorganizovat. Někteří členové fakulty se už nevrátí. Příštích pár měsíců jí dá po organizační stránce zabrat, ale tu a tam se jí naskytne příjemné rozptýlení, jako je tahleta cesta do Zabqínu, ospalého městečka na povlovných svazích jižního Libanonu ani ne osm kilometrů od izraelských hranic.

Zabqín už byl městečkem jen podle jména. Z většiny domů zbyly pouze zaprášené hromady sutin a rozbitého skla, z nichž trčely železné traverzy. Jiné úplně zmizely z povrchu země, spolklý je černé díry po laserem naváděných bombách. Všude se hemžily buldozery a

nákladní auta a odklízely trosky, ze kterých se stane další makabrozní zavážka na stavbu hotelů na pobřeží. Těla těch, kdo zahynuli pod zhroutenými podlažími svých domovů, už byla pohřbena a městečko začínalo vzdorovitě vykazovat nejisté známky života. Přeživší, kterým se povedlo před vražděním uniknout, se vraceli zpátky a žili v provizorních stanech, než si postaví nové domy. Dodávky elektřiny se sice hned tak neobnoví, ale dorazily aspoň cisterny s pitnou vodou. Hrstka vesničanů už s kanystry a plastovými lahvemi čekala ve frontě, až na ně přijde řada, zatímco jiní vykládali z nákladních aut prozatímních sborů OSN zásoby jídla a dalších základních věcí. Kolem pobíhaly děti a hrály si – ze všech her si vybraly zrovna tu na válku.

Ramez sem přivezl Evelyn dnes ráno. Sám pocházel z nedalekého města. Jakýsi stařík – jediný z místních, který tu zůstal během bombardování a doplatil na to tím, že napůl ohluchl – je odvedl po koberci roztržštěných cihel k ruinám malé mešity. I když ji Ramez Evelyn předem popsal, pohled, který ji přivítal, když se konečně vyšplhali na vrchol kopce, ji uvedl v úžas.

Zelené kupoli se bůhvíjak podařilo přežít bombardování, které zničilo zbytek malé kamenné stavby. Trůnila tu bizarně usazená na haldě ruin – surreálná instalace, jakou dokáže vytvořit jediné válka. Z holých větví okolních stromů strašidelně povlávaly cáry toho, co kdysi bývalo červeným kobercem.

Bomby strhly stěny stavby, rozervali zemi a otevřely pod zadní částí mešity rozsedlinu, v níž se objevila dosud skrytá místnost. Biblické fresky na jejích stěnách, jakkoli vybledlé a setřené časem, nenechávaly Evelyn na pochybách. Pod mešitou byla pohřbena předislámská svatyně. Podle bible putoval po zdejším pobřeží Ježíš se svými učedníky a všude bylo biblických památek plno – například chrám svatého Tomáše poblíž Tyru stál na pozůstatcích stavby z prvního století našeho letopočtu, kterou Tomáš vybudoval po svém návratu z Kypru a která byla považována za vůbec nejstarší objevený kostel. Jenomže krajem se koncem sedmého století přelil islám; mnohá místa modliteb mu podlehla a nahradila je nová víra.

Vykopat pod šíitskou svatyní pozůstatky jiného, staršího náboženství bude ožehavé, zvlášť teď, kdy ještě pořád zuří válka, rány jsou dosud živé a emoce rozjitřené víc než kdy jindy.

Evelyn tušila, že tenhle den bude náročný.

Ale ne takhle náročný.

Zaplavilo ji hluboké zklamání. Podívala se na Farúka s neskrývaným rozhořčením. „Co tě to napadlo?“ zeptala se tiše. „Měl bys mě znát líp.“

Na polaroidových snímcích, které držela v rukou, byly spěšně pořízené záběry starožitností, pokladů dávno uplynulých věků, památek z kolébky civilizace – klínopisné tabulky, válečkové pečeti, alabastrové a terakotové sošky, hliněné lodi. Od roku 2003, kdy americká vojska dobyla Bagdád, viděla podobných spoustu. Američané naprosto selhali při ochraně městského muzea a dalších kulturních pamětihodností a plenitelé řádili jako zběsilí. Zničení sbírek rozpoutalo vlnu mezinárodního pobouření. Padala obvinění ze zrady, podvodů a politických machinací, vzápětí se odvolávala a pak zase vznášela nanovo. Odhadovaný počet rozkradených předmětů vylétal do astronomické výše a zase klesal; údaje byly nespolehlivé, až to bralo dech. Jedno bylo jisté – nepochybně se ztratily poklady staré tisíce let. Některé se podařilo vrátit, ale po většině dosud nebylo vidu ani slechu.

„Prosím vás, *sit* Evelyn...“

„Ne,“ utála rázně Panákovy prosby a vrazila mu polaroidy zpátky do rukou. „Nech toho. Tohleto mi neseš? Vážně čekáš, že je koupím, anebo že ti je pomůžu prodat?“

„Prosím vás,“ opakoval tiše, „musíte mi pomoci. Nemůžu se tam vrátit.“ Chvatně listoval fotografiemi. „Podívejte se na tohle.“

Evelyn si všimla, že se mu zažloutlé prsty třesou. Pozorovala jeho tvář a řeč těla – byl očividně vyděšený na nejvyšší možnou míru. Za pašování starověkých památek z Iráku hrozily přísné tresty, občas i smrt, pokud pašeráka chytili na špatné straně hranice. Ale něco jí nesesedělo. Sice tohohle muže neznala nijak důvěrně a neviděla ho už léta, ale přesto věřila, že má na lidi dobrý odhad a pozná, co se od nich dá čekat. Že by klesl tak hluboko, aby se podílel na okrádání vlastní země? Země, kterou – jak si pamatovala – měl tolik rád? Na druhou stranu ona sama na vlastní kůži nezažila řadu krvavých převratů, tři velké války a všechny ty hrůzy mezi tím. Potlačila výhrady a připustila si, že nemá ani ponětí, co ten muž prožil od doby, kdy se naposledy setkali. A neví nic o tom, k jakým zoufalostem se lidé uchylují, když jde o přežití.

Vytáhl ze štůsku několik záběrů a zase na ni upřel oči. „Podívejte.“

Zhluboka se nadechla, aby se uklidnila, pak přikývla a znovu se soustředila na fotky, které jí podával.

První zachycovala několik starých kodexů rozložených na čemsi, co vypadalo jako stůl. Prohlédla si je pořádně. Bez bližšího nahlédnutí se dalo těžko určit, jak jsou staré, zvláště v regionu s tak nesmírně bohatou historií, kudy po několik tisíciletí procházela jedna civilizace za druhou. Několik výmluvných známek ale o stáří těch knih přece jen vypovídalo. Měly popraskané kožené desky zdobené zlacením či geometrickými vzory a zobrazené postavy rámovala svatozář mandlového tvaru, mandorla. Na hřbetě bylo zřetelně vidět rýhy tam, kde je svazovaly šňůrky. To všechno je datovalo do doby před čtrnáctým stoletím, takže to byly potenciálně velmi zajímavé muzeální a sběratelské kousky.

Přešla k druhé fotografii a zamrazilo ji. Přitáhla si snímek k očím a zaujatě ho studovala; nesmyslně ho přejížděla prsty, jako by ho chtěla vyčistit, a její mysl se pokoušela proplout příbojem vzpomínek, které vyvolal. Byl na něm starobylý kodex, nevinně umístěný mezi jiné dvě staré knihy. Desky vázané v kůži měl zaprášené a popraskané. Vzadu vykukovala kožená chlopeň. Byl to typický rys středověkých islámských knih – když je čtenáři zavírali, přehazovali chlopeň dopředu, takže sloužila jako záložka a zároveň chránila stránky.

Nic zvlášť pozoruhodného na té staré knize nebylo, ale Evelyn vzal dech symbol kráslicí obálku – kruhový motiv stočeného hada zakousnutého do vlastního ocasu.

Zalétla pohledem k Farúkoví. „Kdes je našel?“ vyhrkla.

„Já ne. To Abú Barzán, můj starý přítel. Taky obchoduje se starožitnostmi. Má obchůdek v al-Mawsilu,“ vysvětloval. Použil arabský název pro město Mosul vzdálené několik set kilometrů na severovýchod od Bagdádu. „Ale neobchoduje s ničím ilegálním, opravdu ne, jenom s tím, co nám dovolil prodat Saddám.“ Vyvážet nejcennější starožitnosti bylo před invazí výlučnou doménou partajních špiček strany Baas. Chátra – zbytek populace – se směla servat o drobečky. „Vždyť víte, že Saddám měl udavače všude. Teď je to samozřejmě jiné. Můj přítel mě asi tak před měsícem přijel navštívit do Bagdádu. Jezdí na severu po starých vesnicích a hledá památky. Je poloviční Kurd, a kdykoli je v těch končinách, úmyslně zapomíná na tu sunnitskou polovinu, takže se mu všechny dveře otevírají dokořán. No, prostě tam někde narazil na tyhle kousky – víte přece, jak to teď vypadá. Příšerný zmatek. Totální chaos. Bomby, zabíjení, vražedná komanda... Lidé jsou vyděšení a dělají, co mohou,

aby se vyhnuli nebezpečí a opatřili si kus chleba. Prodávají, co se dá, zvláště když to teď smějí dělat otevřeně. Jenže kupců je málo, přinejmenším v Iráku. No, prostě Abú Barzán má tuhle kolekci a pokouší se ji prodat. Rád by odjel ze země a usadil se někde na bezpečném místě – stejně jako my všichni –, ale to stojí peníze. A tak se ve vši tichosti poptával po kupci. Věděl, že mám dobré kontakty v cizině. Nabídl mi, že se se mnou o výtěžek rozdělí.“

Farúk si zapálil další cigaretu a přitom se pokradmu rozhlédl.

„No a když jsem uviděl Úrobora, vzpomněl jsem si na vás,“ poklepal na fotografii kodexu. „Obvolal jsem kdekoho, abych zjistil, kde jste. Mahfúz Zacharíja...“

„No ovšem,“ vpadla mu do řeči Evelyn. S kurátorem Národního památkového muzea v Bagdádu zůstávala v kontaktu. Zvláště po invazi, když propukl skandál s drancováním. „Dobře víš, Farúku, že tohohle se ani nedotknu. Vůbec bych se s tebou neměla bavit.“

„Musíte mi pomoci, *sit* Evelyn. Prosím vás. Do Iráku se vrátit nemůžu. Je to tam mnohem horší, než si umíte představit. Chcete přece tu knihu, nebo snad ne? Získám ji pro vás. Jen mi pomozte, abych mohl zůstat tady, prosím vás. Určitě by se vám hodil řidič... nebo asistent. Budu dělat cokoli. Dokážu být užitečný, vždyť víte. Prosím vás. Nemůžu se tam vrátit.“

Zamračila se. „Není to tak snadné.“ Slabounce potřásla hlavou a zadívala se na pusté kopce táhnoucí se kolem mešity do dáli. Před mnoha měsíci dal někdo na nízkou kamennou zídku sušit tabákové listy. Navlečené na drátek tu ležely řada za řadou a pražily se v letním žáru, ohnilé a zasedlé, pohřbené pod tlustou vrstvou prachu, který dusil celý region. Nad hlavou se jim ozval slabounký bzukot izraelského letadla, vítr ho přinesl a zase odnesl jako trvalou připomínku doutnajícího napětí.

Farúkova tvář potemněla. Dýchal mělce a zrychleně, neklidně pohyboval prsty. „Pamatujete se na Hadže Alího Salliíma?“

Další jméno z minulosti. Taky obchodník se starožitnostmi, pokud si Evelyn dobře vzpomínala. Bydlel v Bagdádu. Měl obchod ob troje dveře od Farúkova. Pamatovala se, že ti dva si bývali blízcí, ačkoli pokud šlo o zákazníky a obchod, vytrvale si konkurovali.

„Je mrtvý,“ zatřásl se Farúkovi hlas. „A já myslím, že přišel o život kvůli téhle knize.“

Evelyn se zamračila a stěží ze sebe vypravila: „Co se mu stalo?“

Farúkovi prokmitl očima ještě větší strach. „O čem ta kniha je, *sit* Evelyn? Kdo jiný ji ještě chce?“

„Nevím,“ odpověděla zaskočeně.

„A co pan Tom? Pracoval na tom s vámi. Možná to ví on. Musíte se ho zeptat, *sit* Evelyn. Děje se něco moc zlého. Nesmíte mě tam poslat zpátky.“

Při zmínce o Tomovi bodlo Evelyn u srdce. Než stačila odpovědět, ozval se zpoza hromady sutin Ramezův hlas.

„Evelyn?“

Farúk se jí zděšeně podíval přes rameno. Ohlédl se a uviděla, že Ramez k nim míří. Vrátila se pohledem k Farúkoví, který se snažil dohlédnout k hlavní ulici. Když se k ní znova obrátil čelem, byl bílý jako stěna. Díval se na ni s takovou hrůzou, že se jí stáhlo srdce. Vtiskl jí štůsek fotografii a obálku do rukou. „V devět hodin, dole v centru, u věžních hodin. Přijďte tam, prosím vás.“

Ramez k nim došel, očividně udivený, co se to děje.

Evelyn tápavě hledala slova, nevěděla co říct. „Farúk je můj dobrý známý. Kolega ze starých časů v Iráku.“ Na Ramezovi bylo znát, že ve vzduchu vycítil napětí. Evelyn postřehla, že Farúk je celý nervózní, a pokoušela se ho uklidnit: „To je v pořádku. Ramez je můj spolupracovník z univerzity.“

Ze všech sil se mu snažila naznačit, že její kolega nepředstavuje nebezpečí, ale Farúka očividně něco polekalo. Kývl Ramezovi na pozdrav a naléhavým prosebným tónem zopakoval: „Přijďte, prosím vás.“ A než stačila cokoli namítnout, už šplhal pěšinou nahoru, pryč od městečka, směrem k mešitě.

„Počkej, Farúku!“ křikla za ním, ale marně. Už byl pryč.

Obrátila se zpátky k Ramezovi. Díval se na ni užasle, s otázkou v očích. Najednou si uvědomila, že ještě pořád drží v ruce polairodové snímky a že si jich zřejmě všiml. Nacpala je do obálky, zastrčila si ji do kapsy a nasadila odzbrojující úsměv.

„Promiňte, mrzí mě to. On jen... To je dlouhý příběh. Vráťme se do svatyně?“

Ramez zdvořile přikývl a vykročil po cestě nahoru.

Kráčela za ním s nepřítomným pohledem v očích a žaludek se jí svíral při vzpomínce na Farúkovu zneklidňující slova. Byla tak zabraná do myšlenek, že si ani pořádně nevšimla výjevu, který se odehrál dole ve městě: Dva muži stojící při kraji silnice s kamenným výrazem v očích – nijak neobvyklým vzhledem k prostředí a okolnostem; od války ho vídala běžně – se zadívali jejím směrem. Pak jeden z nich skočil do auta a to se prudce rozjelo; druhý na

moment zachytil její pohled a vzápětí zmizel za rozbořeným stavením.

2

„Už ho máte?“

Opustil Bagdád před více než čtyřmi lety, ale ačkoli měl přirozené nadání na jazyky a upřímně se snažil, na jeho arabské slovní zásobě i přízvuku byla ještě pořád znát léta strávená v Iráku. Proto mu přidělovali k ruce muže, jako byl Omar, který mu zrovna volal – muže z východu, jeho nově adoptované domoviny, z kraje sousedícího s Irákem, kde zprostředkovávali pašování zbraní a bojovníků oběma stranám. Oba dialekty se dost podobaly, ale zároveň se lišily natolik, že odchylky mohly vést k nepřesnostem a nedorozuměním.

Což nepřipadalo v úvahu.

Pyšnil se svou precizností. Nedokonalost nesnášel a nestrpěl ani nespolehlivost. Hned jak ho vyrušili a zavolali k telefonu, vytušil z Omarova rozpačitého tónu, že podrobí jeho trpělivost těžké zkoušce.

Nastala váhavá odmlka a pak se z mobilu ozvala stísněná odpověď: „Ne.“

„Co tím chcete říct, že ne?“ Hakím vztekle odhodil chirurgické rukavice. „Jak to, že ne? Kde je?“

Omar se obvykle nenechal snadno zastrašit, ale teď z jeho hlasu zazněla provinilost. „Dává si pozor, *mu'allimna*.“

Hakíma tak oslovovali přidělení pomocníci na obou stranách hranic. *Náš učitel*. Pokorné oslovení vyjadřující hlubokou úctu. Ne že by je toho naučil moc. Jen dbal o to, aby dělali, co se po nich chce, a aby to dělali bez ptaní. Nebylo to ani tak učení, jako spis výcvik, při kterém jako hlavní motivace fungoval strach.

„Nenaskytla se nám vhodná příležitost,“ pokračoval Omar. „Sledovali jsme ho na Americkou univerzitu. Navštívil katedru archeologie. Čekali jsme na něj venku, ale odešel jinudy. Jeden z mých lidí hlídal na straně u moře a zahlédl ho, jak se vyplížil ven a nasedl do taxíku.“

Hakím se zamračil. „Takže ví, že ho někdo sleduje,“ zavrčel.

„Ano,“ potvrdil Omar rozpačitě a dodal: „Ale na tom nezáleží. Do zítřejšího večera ho dostaneme.“

„To doufám,“ opáčil hakím kysele. „Je to v tvém vlastním zájmu.“ Ze všech sil se snažil ovládnout vztek. Omar ho ještě nikdy neklamal; věděl, co je v sázce, a při práci si počínal výkonně a nemilosrdně. K hakímovi ho převedeli s jednoznačným příkazem, že má doktora poslouchat a obstarat mu všechno, co potřebuje. A Omar dobře věděl, že selhání ve službě se neodpouští. Hakím z toho čerpal naději. „Kde je teď?“

„Sledovali jsme ho do Zabqínu, městečka na jihu u hranic. Jel tam někoho navštívit.“

Hakíma to okamžitě zaujalo. „Koho?“

„Ženu. Američanku. Jmenuje se Evelyn Bishopová. Je profesorka archeologie na univerzitě. Starší žena, určitě přes padesát. Ukazoval jí nějaké snímky. Nedostali jsme se dost blízko, abychom je viděli, ale nejspíš to byly fotografie sbírek.“

Zajímavé, uvažoval hakím. Irácký překupník je v městečku všehovšudy pár hodin, a ze všeho nejdřív si to namíří za ženou, která je čistou náhodou archeoložka... Uložil si tu informaci do paměti, aby o ní popřemýšlel později. „A co dál?“

Další váhavá pauza a pak Omar téměř šeptem přiznal: „Ztratili jsme ho. Všiml si nás a utekl. Hledali jsme ho po celém městě, ale prostě se vypařil. Ale sledujeme tu ženu. Zrovna jsem před jejím bytem. Někdo je vyrušil – tu svou transakci nedokončili.“

„Takže vás k němu zavede,“ přitakal hakím. Promnul si obličej; masíroval si zbrázděné čelo a seschlé rty. Jestli jeho muži selžou, rozhodně jim to neprojde. Na tohle čekal příliš dlouho. „Držte se jí,“ přikázal chladně, „a až se sejdou, přivezte mi je oba. Chci ji taky. Rozumíte?“

„Ano, *mu'allimna*.“ Odpověď zazněla rázně, bez zaváhání.

Tak to měl hakím rád.

Ukončil hovor a s telefonem v ruce si v duchu přehrál celou konverzaci. Pak strčil mobil do kapsy a vrátil se k práci.

Umyl si ruce, natáhl si nový pár rukavic a přešel k posteli, kde ležel chlapec připoutaný řemeny, potácející se na pokraji vědomí. V pootevřených očích měl skelný výraz, zpod pokleslých víček mu probleskovaly pŕlměsíčky bělma. Z různých míst na těle mu hadičky odváděly stopová množství tekutin a vysávaly z něj život.

3

Bylo už po šesté večer, když se Evelyn konečně dostala zpátky do Bejrútu a do svého bytu ve druhém patře domu na Rue Commodore.

Náročný den ji v nejednom ohledu vyčerpával. Poté, co se Farvik vytratil, se Ramezovi – který prokázal přímo zázračnou zdrženlivost, jelikož se vrátil k běžné konverzaci a na nic se Evelyn nevyptával – nějak podařilo zařídit osobní schůzku se starostou Zabqínu, ačkoli ten měl pochopitelně mnohem naléhavější starosti než vybavovat se o vykopávkách v raně křesťanském kostelíku. Přesto si ho Evelyn a její mladý kolega získali a otevřeli si tak dveře k dalšímu průzkumu.

Byl to velmi solidní výkon, zvláště když se vezme v úvahu, že celou dobu bloudila myšlenkami jinde.

Od chvíle, kdy jí Farúk ukázal odřenou obálku s polaroidovými snímky, ožily v ní vzpomínky a dočista ji pohltily. Jakmile dorazila domů, dala si dlouhou horkou sprchu a *ted'* seděla u pracovního stolu a zírala na tlustou složku, která ji následovala jako stín, kamkoli se hnula; vozila si ji s sebou všude. S těžkým srdcem rozvázala tkanice a začala se probírat jejím obsahem. Staré fotografie, zažloutlé stránky zápisníků a vybledlé fotokopie probudily onu část jejího já, kterou dlouho zasouvala co nejhlouběji. Stránky jí proplouvaly před očima jedna za druhou a vyvolávaly v ní vír pocitů, který ji strhl a odnesl nazpátek do časů a míst, na něž nikdy nezapomene.

Al-Hilláh, Irák. Podzim 1977.

Pobývala tehdy na Blízkém východě něco přes sedm let a většinu té doby strávila na archeologických výzkumech v jordánské Petře a v Horním Egyptě. Naučila se tam toho hodně a zamilovala si zdejší region, ale hrála jen podružnou roli. Brzy zatoužila zakousnout se do něčeho, co by mohla považovat za své, a po náročných přípravách a neúnavném shánění peněz se jí to nakonec podařilo. Měla vést vykopávky ve městě, které ji fascinovalo, kam až její paměť sahala, a které přesto archeologové donedávna opomíjeli – v Babylonu.

Historie slavného města sahala do minulosti vzdálené přes čtyři tisíciletí, ale protože ho postavili ze sluncem vysušených vepřovic, ne z kamene, jen máloco odolalo zubu času. A to málo, co se dochovalo, vyrabovaly různé koloniální mocnosti, které se ve zdejší neklidné končině za poslední půlstoletí vystřídaly u moci. Proti silám matky přírody a nájezdům Otomanů, Francouzů a Němců, kteří se sem všichni vrhli jako supi, neměla kolébka civilizace šanci.

Evelyn doufala, že tu nespravedlnost aspoň trošilinku napraví.

Pak vykopávky doopravdy začaly. Pracovní podmínky nebyly nijak zvlášť drsné a na vedro a hmyz už si tou dobou dávno zvykla. Překvapila ji vstřícnost úřadů. Po desetiletí převratů se před pěti lety zmocnili vlády baasisté a Evelyn připadali pragmatičtí a zdvořilí. Když sem přijela poprvé, zrovna se nedaleko natáčel *Vymítač d'ábla* a do Saddámovy krutovlády ještě chyběla pěkná řádka let. Okolní kraj byl chudý, ale lidé vlídní a pohostinní. Bagdád byl sotva několik hodin jízdy, což se hodilo, když se chtěl člověk dobře najíst, pořádně vykoupat a dopřát si krutě postrádaný společenský život.

K tomu objevu došlo šťastnou náhodou. Poblíž staré mešity v al-Hilláhu se místní pasák koz snažil prokopat k vodě a narazil přitom na podzemní místnost s hotovým pokladem klínopisných tabulek. Evelyn zrovna pobývala poblíž, dorazila na místo nálezu jako první a usoudila, že tahle oblast si zaslouží mnohem důkladnější průzkum.

O pár týdnů později našla v sondě vykopané v garáži vedle mešity něco dalšího. Nebylo to nic zvlášť starobylého ani cenného. Vlastně vůbec nešlo o bůhvíjak úžasný objev – jen o řadu podzemních místnůstek s valenou klenbou, po staletí pohřbených pod zemí. Několik prvních bylo prázdných, až na pár kusů jednoduchého dřevěného nábytku, nějaké džbány a kuchyňské náčiní. Zajímavý nález, ale nic výjimečného. Jedna věc v nejzazší komůrce však instinktivně upoutala Evelyninu pozornost – na hlavní stěně byla velká kulatá rytina hada požírajícího vlastní ocas.

Úroboros.

Jeden z nejstarších mystických symbolů světa. Jeho původ lze vystopovat ke starým čínským drakům, do starověkého Egypta a odtamtud k Féniciánům a Rekům, kteří mu dali jméno Úroboros, čili „požírač ocasu“. Doputoval i do severské mytologie, do hinduistické tradice a mezi symboly Aztéků. Po staletí zaujímal pevné postavení v tajemné symbolice alchymistů. Had požírající vlastní ocas ztělesňoval mocný archetyp, na který různé národy pohlížely různě – pro některé byl kladným symbolem, pro jiné znamením zla.

Další průzkum komor přinesl hodně zvláštních objevů. Z věcí, které původně považovala za kuchyňské náčiní, se vyklubalo cosi mnohem esoteričtějšího – primitivní laboratorní vybavení. Ve skleněných úlomcích odhalila střepy baněk a kádinek. Vedle džbánek a vaků ze zvířecích kůží se našly i zbytky trubiček a korkových zátek.

Nad místnostkami se vznášelo cosi zlověstného a Evelyn to okamžitě zaujalo. Měla dojem, že narazila na sídlo jakési tajné sekty, neznámého společenstva, které se tajně scházelo mimo dohled zvědavých očí pod ochranou hada zakousnutého do vlastního ocasu. Strávila dalším důkladným průzkumem tunelovitých komůrek několik týdnů a dostalo se jí odměny v podobě nového objevu – velkého kameninového džbánu uzavřeného zvířecí kůží, který byl zakopán v jednom tmavém koutě. Byl na něm Úroboros podobný tomu na zdi. Uvnitř našla papírové folianty; ve zdejších končinách se pergamen nahrazoval papírem už od osmého století, daleko dřív než v Evropě. Byly hustě popsané a umně zdobené nádhernými geometrickými vzory, věrnými výjevy z přírody a názornými, ačkoli poněkud bizarními anatomickými studiemi.

Jak teď Evelyn listovala různými zobrazeními hadího symbolu ve své složce – lepty, dřevořezbami a tisky –, narazila na kupku starých vybledlých fotografií. Odsunula složku stranou a zabrala se do prohlížení obrázků. Několik jich dokumentovalo vnitřek komor, na jiných byla ona sama se svou partou z vykopávek, včetně Farúka. Hrozně se změnil, pomyslela si. Všichni jsme se hrozně změnil. Vzala do prstů další snímek a zachvěla se. Zachycoval její mnohem mladší já, ctižádostivou třicátnici s rozzářenýma očima, jak stojí vedle přibližně stejně starého muže. Stáli bok po boku v areálu pouštních vykopávek, dva dobrodruzi z dávno minulých časů. Fotografie nebyly nijak zvlášť ostré – obyčejné malé fotky, které si tenkrát nechala vyvolat a od té doby už skoro třicet let bledly v její složce. Ten den slunce zběsile pálilo, a tak oba dva měli na nose tmavé brýle a obličejy schované v hlubokém stínu safari klobouků. Ale i tak rychle vstřebávala pohledem detaily obou tváří. Dokonce i po všech těch letech se jí přitom sevřelo srdce.

Tom.

Zadívala se na snímek pozorněji a venkovní hluk z města jako by rázem odumřel. Usmála se, hoře i roznězněle zároveň, jak se jí zmocnil vír protichůdných pocitů.

Nikdy nepochopila, co se to tenkrát před lety vlastně stalo.

Tom Webster se objevil v al-Hilláhu neohlášen, pár týdnů po jejím objevu. Představil se jako archeolog a historik z Haldanova institutu, výzkumného centra, které spadá pod Brownovu univerzitu. Řekl jí, že zrovna pobýval v Jordánsku, když se jeden jeho kolega zmínil o Evelyniných výzkumech týkajících se Úrobora. Provádět vědecký výzkum ve věku temna před vynálezem internetu znamenalo využívat knihoven, ale i mozků odborníků – s těmi člověk musel mluvit, a často, světe div se, dokonce i osobně. Webster jí řekl, že se vypravil celou tu dálku, jen aby ji navštívil a zjistil o jejím objevu víc.

Strávili spolu čtyři týdny.

Od té doby k žádnému jinému muži nic tak silného necítila.

Trávili dny zkoumáním komory, studiem nápisů a ilustrovaných foliantů, které se tam našly, a sledovali vodítka do knihoven a muzeí v Bagdádu i jinde v Iráku, zpovídali učence a historiky.

Shodli se, že dekorativní písmo s ilustracemi zařazuje texty jednoznačně do éry Abbásidů, někam do desátého století. Jejich předpoklad potvrdila karbonová analýza koženého řemínku na foliantu. Texty byly krasopisně napsané a bohatě ilustrované a pojednávaly o nejrůznějších tématech – filozofii, logice, matematice, chemii, astrologii, astronomii, hudbě a náboženství. Nijak ale neobjasnily, kdo je sepsal, a nezmiňovaly význam hadího symbolu.

Evelyn s Websterem hořeli společným zaujetím. Při výzkumech se propracovali ke slibné jiskřičce, když narazili na informace o zvláštním společenstvu z oné doby, Bratrích čistoty. Přesná identita Bratrů zůstává dodnes předmětem dohadů. Ví se o nich všehovšudy jen to, že byli novoplatónští filozofové, kteří se tajně scházeli každých dvanáct dnů, a že jejich tajemstvím obestřený odkaz obsahuje pozoruhodné kompendium vědeckých, náboženských a esoterických poznatků pramenících z nejrůznějších tradic. Bývá považováno za jednu z nejstarších dochovaných encyklopedií.

Určité prvky v písemnostech nalezených v komoře odpovídaly jak stylem, tak obsahem spisům, které po sobě zanechali Bratři. Žádná písemnost nenaznačovala, jakého vyznání byli ti, kdo je sepsali. Svými kořeny texty sice spočívaly v islámu, ale obsahovaly také učení evangelií a tóry. I tím připomínaly Bratry – volnomyšlenkáře, kteří se nesvazovali s žádnou konkrétní náboženskou vírou, ale hledali pravdu ve všech náboženstvích a vážili si vědění jakožto pravé pastvy pro duši, usilovali o smír, o odstranění sektářské rozpolcenosti, která sužovala region, a doufali, že vytvoří široké duchovní útočiště pro všechny.

Evelyn a Webster se dohadovali, jestli tajné společenstvo z podzemní komory mohlo být odnoží Bratří, ale neměli nic, co by tu teorii vyvracelo či potvrzovalo. Přinejmenším jedno ale sedělo přesně – o Bratřích se soudilo, že sídlili v Basře a Bagdádu. Al-Hilláh se nacházel právě uprostřed mezi těmi dvěma městy.

Celou dobu, co spolu strávili, udivovalo Evelyn Websterovo vytrvalé zaujetí. Žasla nad tím, jak neúnavně a odhodlaně se snaží objasnit tu malou záhadu, kterou vykopala. Na člověka, o němž předtím nikdy neslyšela, měl pozoruhodné znalosti o historii zdejšího regionu i Úroborovi.

Byla si taky stoprocentně jistá, že se do ní zamiloval – stejně jako ona do něj. Tím hůř se vyrovnávala s jeho náhlým odjezdem. Zvláště vzhledem k tomu, co jí zanechal. A ke lži, se kterou od té doby musela žít.

Zesmutněla, jak na ni vzpomínky na bolestné odloučení dopadly plnou vahou. Raději se rychle uchýlila ke staré známé smířenosti s osudem, která jí pomohla přečkat celé ty dlouhé roky, odsunula nostalgii stranou a vrátila se k momentálním nesnázím.

Ze zdi nad pracovním stolem na ni zíralo několik zarámovaných fotokopii stránek z tajné komory, úchvatných svou krásou i záhadností. Odrhla od nich oči a vytáhla kupičku polaroidových snímků, které jí nechal Farúk. Vyndala ten se starobylým kodexem a znovu jí přešel po zádech mráz, protože si vybavila, co jí Farúk řekl.

Člověk, kterého znala, zemřel. Kvůli tomuhle kodexu.

Kde ho Farúkův přítel našel? A co v něm je? Před všemi těmi lety její a Tomovo pátrání vyznělo naprázdno. Proč by ta kniha měla být tak důležitá?

Vzpomněla si na Farúkovu poslední otázku: *Kdo jiný ji ještě chce?*

Při všem tom zmatku bylo tohle to poslední, co ji momentálně zajímalo. Ale nebylo úniku. Na schůzku s Farúkem se jí nechtělo, jenže si uvědomovala, že ho nesmí zklamat. Spoléhá na ni. Potřebuje pomoc. Je k smrti vyděšený. Čím víc si vybavovala hrůzu, která se mu zračila v obličej, tím víc ji blížící se setkání znepokojovalo.

A doléhalo na ni ještě další pomyšlení.

Musí dát vědět Tomovi.

Tedy pokud se ho někde dopátrá. Neudržovali spolu kontakt. Poté, co odjel z Iráku, ho už nikdy neviděla ani s ním nemluvila.

Dokonce ani když zjistila, že je těhotná.

Odložila obrázek a vytáhla diář. Byly to vlastně velké kožené desky, už notně odřené, ve kterých kromě diáře nosila kdeco.

Putovaly s ní všude možně desítky let a stěží se do nich vměstnaly všechny papíry, vizitky a poznámky, které tam za tu dobu nastrkala. Prohrabávala se v kapsičkách, až konečně našla starou navštívenku. Dobře čitelným ozdobným písmem na ní stálo Tomovo celé jméno a také název a logo institutu, pro který pracoval. Zakazovala si ten kontakt použít a postupem času ho odsunula do nejzastrčenějších útrob diáře i své mysli.

Třicet let. Je marné vůbec se o to pokoušet.

V uších se jí rozezněla Farúkova prosba. *Musíte se ho zeptat, sit Evelyn.* Jako by v ní praskla jakási struna, najednou se rozhodla jednat.

Chvilku trvalo, než signál přeputoval přes několik satelitů; pak se ozvalo známé americké vyzvánění a ženský hlas, který jí přehnaně vlídným tónem oznámil, že se dovolala do Haldanova institutu.

Evelyn zaváhala. „Pokouším se sehnat starého přítele,“ řekla nakonec rozechvěle. „Jmenuje se Tom Webster. Nechal mi na sebe tenhle kontakt, jenže... to už bylo hodně dávno.“

„Okamžik, prosím.“ Operátorka procházela záznamy a Evelyn se staženým srdcem Čekala. „Bohužel,“ ozvalo se tónem, který Evelyn připadal nepatřičně veselý. „Nikoho takového tady nemáme.“

Oklesla jí ramena. „Víte to jistě? Chci říct, nemohla byste se podívat ještě jednou, prosím vás?“

Operátorka ji požádala, ať jí to jméno ještě jednou odhláskuje, a znovu prošla záznamy, ale nic nenašla. Evelyn si sklíčeně povzdechla. Žena v ústředně to nejspíš zaslechla, protože dodala: „Jestli chcete, podívám se do záznamů osobního oddělení a ještě vám zavolám. Třeba nám tu váš přítel na sebe nechal nějaké spojení.“

Evelyn jí nadiktovala svoje jméno a bejrútské číslo mobilu, poděkovala a zavěsila. Vlastně ani nečekala, že Torna v institutu zastihne, na to už uplynula příliš dlouhá doba, ale vzrušení stejně opadalo jenom pomalu. Byla celá napjatá a neklidná.

Podívala se na hodinky. Skoro sedm. Zamračila se. Dohodly se s Miou, že se sejdou v jejím hotelu na skleničku. Mizerné načasování, horší už ani být nemohlo. Napadlo ji, že Mie zavolá a schůzku zruší, jenomže nesnesla pomyšlení, že tu bude vysedávat ještě dvě hodiny v zajetí vzpomínek, které na ni ze všech stran dorážejí, a čekat, až nadejde čas vyrazit na setkání, kterého se každou minutou čím dál víc obává.

Rozhodla se, že si na skleničku s dcerou přece jen zajde. Bude tam hrát příjemná hudba, všechny ty tváře kolem ji rozptýlí a ukrátí jí

čekání. Jenom bude muset kličkovat a vyhýbat se jistému problematickému tématu. Přinejmenším dokud si v něm sama neudělá jasno.

Zaklapla složku a odložila ji na stůl, strčila si fotografie i mobil do kabelky a vyrazila do hotelu naproti přes ulici.

4

Telexy patřily minulosti. Druhořadá čínská restaurace zmizela a nahradila ji vyblýskaná japonská. Popisně pojmenovaný News Bar s kruhovým barpultem už byl taky dlouho pryč – jeho místo zaujal bar Lounge se stejně nenápaditým názvem. Měl obložení z tmavého palisandru, vyhrávaly tu kompilace ve stylu Café del Mar a pily se tu koktejly mojito s mučenkovými plody. Pryč byl i papoušek Goco, který patřival ke zdejšímu inventáři a uměl s tak děsivou dokonalostí imitovat hvízdání dělostřeleckých granátů, že mnohé nezasvěcené návštěvníky zahnal na útěk do krytu.

Hotel si prožil svých patnáct minut slávy v osmdesátých letech, kdy si ho oblíbili žurnalisté. Ubytoval se v něm kdekdo, včetně hvězd amerického televizního zpravodajství Dana Rathera a Petera Jenningsa. V časech, kdy znesvářené milice uvrhly Západní Bejrút do chaosu občanské války, tak typického pro moderní svět – než od něj štafetu převzalo Mogadišo a potom Bagdád –, byl hotel Commodore oázou, kde se dalo sehnat dobré jídlo, kde fungovala elektřina i telex a kde bar díky schopnému manažerovi a výpalnému nikdy nevysychal. Popravdě řečeno, manažer si nejspíš počínal až příliš dobře. Mnozí reportéři, kteří se do města sjeli, aby referovali o bojích, sotvakdy vytáhli paty z pohodlíčka hotelu a servírovali svoje očitě výpovědi častěji z první linie u barpultu než z té frontové.

Ty časy díkybohu patřily už dávno minulosti – tedy aspoň většinou. A přerod, který přivedl město zpátky k životu, se nevyhnul ani hotelu. Ten se teď jmenoval Meridien Commodore. Navzdory módní přestavbě i tomu, že se po Cocovi slehla zem, se do něj dál stahovali zahraniční žurnalisté z nejrůznějších médií. Smečka byla loajální. Její loajalita se naplno projevila při náhlém vypuknutí krátké, ale brutální války, která v létě prorazila do novinových titulků po celé zeměkouli. Hotel Commodore se znovu dočkal své dřívější slávy, poháněné alkoholem, adrenalinem a nejrychlejším internetovým připojením ve městě. Zase se sem vrátila ona nepostižitelná

atmosféra, která u hostů vyvolávala pocit, že patří k jedinému mohutnému rodinnému klanu, a Miu Bishopovou ten pocit uklidňoval, jelikož neměla žádnou zkušenost s pobytem ve válečné zóně.

Ne že by se jí chtělo něco na tom měnit.

Kdyby prahla po dobrodružství, nevybrala by si za svůj obor genetiku.

* * *

„Vím, že mi do toho asi nic není, ale... není ti nic?“

Už si s Evelyn poklábosily o tom, jak pokračuje s prací, vyměnily si pár historek a postřehů o nesčetných dopadech války, se kterými se budou muset v dohledné budoucnosti vypořádat, a teď Mia konečně vyrukovala se svou otázkou. Hlodala v ní už od chvíle, kdy se sešly, a ačkoli jí bylo nepříjemné ptát se, ještě nepříjemnější by jí bylo neposkytnout matce šanci, ať se vypovídá, jestli o to stojí.

Evelyn při tom dotazu na pohovce poposedla a dlouze upila ze sklenice vína. „Nic mi není,“ ujistila dceru s nepříliš přesvědčivým pokusem o úsměv a vzápětí se zatoulala pohledem k vínu a dočista se v jeho hřejivé rubínové barvě ztratila. „Jen taková maličkost.“

„Copak?“

Evelyn zaváhala. „Jenom... Dneska jsem se s někým setkala. S člověkem, kterého jsem už dlouho neviděla. Patnáct let, možná i víc.“

Mia se chápavě usmála. „Aha.“

Evelyn zachytila podtext. „Nic takového v tom není, věř mi,“ ohradila se. „Je to jen místní překupník, který nám pomáhal při vykopávkách. V Iráku. Ještě před Saddámem. Byla jsem zrovna na jihu s Ramezem – znáš ho, ne?“

Mia přikývla. „Myslím, že ano. Je to takový drobný chlapík, vid’? Potkali jsme se minulý týden u tebe v pracovně.“

Byl to jediný Evelynin kolega, se kterým se zatím seznámila. Přicestovala do Bejrútu teprve před třemi týdny, v jednom z prvních letadel, která na letišti přistála poté, co obnovilo provoz. Hned první den války totiž všechny ranveje vzaly zasvé při náletech izraelských bombardérů.

Seznámení s bizarním světem poválečného Bejrútu proběhlo hezky rychle – těžký airbus pár vteřin po dosednutí prudce zabrzdil, naklonil se a ostře zahnul; při tom manévru se jim naskytl pohled na

buldozer a betonářský vůz, jak beze spěchu opravují obrovský kráter po bombě uprostřed ranveje. Mia si dodnes pamatovala kamarádské mávání dělníků, kteří vesele zdravili ji i ostatní otřesené pasažéry na palubě.

Krátery nekrátery, Bejrút se zase otevřel kontaktům se světem. A jí se konečně, s několikaměsíčním zpožděním oproti plánu, povedlo zahájit velký projekt týkající se Féničanů, který už přes rok připravovala.

Dostala tu nabídku, když pracovala v Bostonu v malém týmu genetiků, který se ujal olbřímího úkolu vystopovat šíření lidstva po zeměkouli. Jejich výzkum, který spočíval ve sběru a analyzování vzorků DNA od tisíců lidí žijících v izolovaných kmenových společenstvích na různých kontinentech, s nezvratnou, dech vyrážející jistotou potvrdil, že všichni jsme potomky malého kmene sběračů a lovců, kteří žili zhruba před šedesáti tisíci lety v Africe. Takový objev nepřijaly jistě „senzitivnější“ kruhy zrovna s nadšením. Mia se k bostonskému týmu připojila hned po dokončení svých studií. Krátce nato publikoval svá hlavní zjištění a od té doby práce trochu ztrácela dech, opakovala se a většinou sestávala ze sběru dalších a dalších vzorků, které dokreslovaly celkový obraz. Mia pomýšlela na to, že se přesune do jiných, průkopnických sfér výzkumu, jenomže nejzajímavější oblast genetiky blokoval prezidentův odpor ke zkoumání kmenových buněk. A tak zůstala, kde byla – dokud se nevyskytla ta nabídka.

Muž, který ji oslovil, zastupoval Haríriho nadaci, nesmírně bohatou charitativní organizaci, kterou založil bývalý libanonský premiér a bilionář Harírí, než ho roku 2005 zavraždili. Návrh, který jí předložil, byl vágní, ale lákavý. Jednoduše řečeno, chtěl po ní, ať pomůže zjistit, kdo byli Féničané.

Překvapilo ji to.

Navzdory tomu, že se o Féničanech písemně zmiňovali příslušníci jiných národů, kteří s nimi přicházeli do kontaktu, existuje o nich jen málo podložených zpráv. Na lidi, jimž se připisuje vynález první abecedy a kteří v roli „kulturních prostředníků“ rozžehli jiskru řecké renesance, z níž se zrodila západní civilizace, toho za sebou příliš nezanechali. Nedochovalo se nic z jejich písemnictví a literatury; všechno, co se o nich ví, se skládá z útržků informací z jiných zdrojů. Dokonce i jménem je obdařili druzí, v tomto případě starověcí Řekové. Nazvali je *Phoinikes*, červení lidé, podle přepychových purpurových látek, které Féničané vyráběli za využití vzácného

barviva získávaného ze žláz měkkýšů. Nezůstaly po nich žádné knihovny, žádné poklady vědění, žádné papyrové svitky uchované pro budoucnost v alabastrových džbánech. Nezachovalo se nic z dvoutisícileté historie záhadného lidu, kterou brutálně přerвала vlna cizích invazí, jimž fénické městské státy nakonec podlehly. Konečný zlom nastal za Římanů, kteří roku 146 před naším letopočtem vypálili Kartágo do základů, posypali jeho ruiny solí, zakázali komukoli, aby se v příštích pětadvaceti letech na jeho území usadil, a zlikvidovali tak poslední velké centrum fénické kultury. Veškeré stopy po ní nenávratně zmizely z tváře země.

Ale slovo Féníčan stále ještě vyvolává v Libanonu vášně.

Po občanské válce ze sedmdesátých a osmdesátých let se ho některé křesťanské frakce šikovně zmocnily a využily ho, aby zdůraznily svou odlišnost od muslimských spoluobytel. Ty označily za pozdější migranty, kteří do Libanonu dorazili z Arabského poloostrova až díky rozkvětu islámu, a mají tudíž na zdejší zemi menší nárok. Jak se zdá, veškeré hádky v tomhle regionu neodvolatelně končí u čtyř prostých slov: „My tu byli první.“ Napětí eskalovalo do té míry, že se výraz *Féníčané* stal v oficiálních kruzích tabu. Vytratil se dokonce i z bejrútského Národního muzea a na popiscích exponátů ho nahradila politicky korektnější terminologie, například „starší doba bronzová“.

Což je škoda – a dost pravděpodobně i zkreslování historie. A právě odtud se zrodila myšlenka onoho projektu.

Mia si uvědomovala, že vstupuje na politické minové pole. Cíle projektu byly skrznastruž altruistické: Pokud by se podařilo pomocí vzorků DNA prokázat, že všichni obyvatelé Libanonu – křesťané právě tak jako muslimové – jsou potomky jediné kultury, jediného lidu, jediného kmene, pomohlo by to překonat zakořeněné předsudky a povzbudilo by to pocit sounáležitosti. Mia dostala k ruce dva místní odborníky, vysoce uznávaného historika, který přednášel na univerzitě, a genetika, který jí měl asistovat. První z těch dvou byl křesťan, druhý muslim. Ale jak brzy zjistila, lidé v regionu přikládají ohromnou váhu kmenové loajalitě a snahy o nové vnímání historie se u nich nesetkávají s nijak vřelým přijetím.

Jenže Mie se neodvolatelně blížila třicítka, neměla žádného manžela ani děti a její společenský diář zel prázdnotou jako obchod s alkoholem v centru Kábulu, a tak se dvakrát nerozmýšlela a na ten zajímavý, velkoryse financovaný projekt kývla, notabene když

vypadal na nenáročnou hračku a navíc jí skýtal možnost konečně poznat matku.

Dopřavdy ji poznat.

A tak se podepsala na vytečkovaný řádek a sbalila si svých pět švestek – a potom si je zase stejně rychle vybalila a dva měsíce se dívala na CNN, než boje konečně ustaly, bylo dohodnuto příměří a povolila blokáda.

* * *

„Leží přímo pod mešitou,“ vyprávěla Evelyn Mie. „Docela dobře může jít o nejstarší nalezenou kapli vůbec, je to prostě úžasné. Jestli chceš, vezmu tě tam s sebou. Doslechl se o ní Ramez – pochází z nedalekého městečka.“

„A ten druhý chlapík se tam jen tak zčistajasna objevil?“

Evelyn přikývla.

Mia se na matku zadívala. Upřímnost v jejím hlase ji ubezpečila, že matka nelže, ale přesto se jí zdála nervózní. „Vůbec si neumím představit, čím lidé v Iráku procházejí,“ prohodila Mia. „Sháněl práci?“

Evelyn sebou neklidně škubla. „Ano. Tak trochu. Je to... složité.“

Zdálo se, že se jí do bližšího vysvětlování nechce, a Mia se rozhodla nenaléhat. Přikývla, opětovala matčino pousmání a upila vína. Ticho mezi nimi na okamžik ztěžklo. Neslyšně se přiblížil číšník, dolil Mie pití ze skoro prázdné láhve v kbelíku s ledem a zeptal se, jestli má přinést další.

Evelyn se vytrhla ze zadumání a napřímila se. „Kolik je hodin?“ Podívala se na hodinky.

Mia odmítavě zavrtěla hlavou na číšníka, a když se za ním dívala, jak odchází, všimla si nakrátko ostříhaného černovlasého muže s hluboko posazenými očima a podobným obličejem, který stál u baru, pokuřoval a kradmo je sledoval. Měl studený a až příliš soustředěný pohled. Jakmile postřehl, že se na něj dívá, hned se odvrátil. Nebyla v Bejrútu dlouho, ale už zjistila, že zdejší muži po ní pokukují víc, než je zvyklá, protože je kromě jejích příjemných rysů přitahuje i exoticky světlá pleť pokropená pihami a medově plavé vlasy. Lhala by, kdyby tvrdila, že jí to vadí, a i teď by odbyla mužův zájem jako pouhý flirt, zvlášť kdyby vypadal přitažlivě. Jenže to se o něm rozhodně říct nedalo a v jeho výrazu nebylo po flirtování ani

stopy. Z jeho neproniknutelného pohledu jí naskočila husí kůže. Ani to se jí v tomhle městě nestalo poprvé – zápornou stránkou jejího cizokrajného vzhledu bylo, že hodně zdejších lidí se k ní chovalo podrážděně a podezíravě jako ke všem cizincům od té doby, kdy kolem nečekaně propukla válka. Ale tenhle muž jí sem nezapadal; nevypadal na člověka, který se přišel do baru pobavit, jeho výraz byl příliš kamenný, příliš odtažitý, jako výraz androida...

Z návalu paranoie ji vytrhla Evelyn, která náhle vstala. „Opravdu už musím jít. Málem bych zapomněla,“ zlobila se sama na sebe, zatímco si z pohovky sbírala sako a kabelku. Obrátila se k Mie. „Mrzíme to, ale opravdu se nesmím opozdit... Mám s někým schůzku. Můžeme dostat účet?“

Mia na ní viděla, že opravdu pospíchá. „Běž. Postarám se o to.“

Evelyn hrábla do kabelky. „Aspoň mě nech, ať...“

Ale Mia se natáhla a zadržela jí ruku. „Nedělej si s tím hlavu. Prostě běž. Oplatíš mi to příště.“

Evelyn jí věnovala úsměv překypující emocemi – vděčností, znepokojením, stísněností, a možná dokonce i strachem, jak si Mia uvědomila. Ale to už matka spěchala pryč.

Mia se za ní dívala, jak se proplétá mezi několika pijáky postávajícími v rohu a mizí v převalujícím se zástupu. Bar se hemžil obvyklými hlučnými zákazníky, kteří bohatýrsky popíjeli a zapalovali si jednu cigaretu od druhé. Posadila se a pohodlněji se opřela. Nevěděla, co si má o tom všem myslet. Jak tak bloudila očima kolem, zahlédla, že ten android u baru se taky zvedl k odchodu.

Zdálo se, že má naspěch.

Až příliš.

Mia byla už beztak znepokojená, ale při tomhle postřehu se v ní rozezněl alarm. Snažila se muže sledovat pohledem; vstala a div si nevykroutila krk, ale vplul už příliš hluboko do lidského moře u baru, přes které nebylo vidět na dveře.

Z temných koutů její představivosti se vyplížily šeredné myšlenky a najednou jí připadalo, že všechno kolem ustupuje a rozplývá se. Ty dvě – anebo že by tři? – sklenice vína se na ní taky podepsaly. Znova se posadila, celá zmatená a polekaná, a snažila se uklidnit. A vtom si něčeho všimla.

Evelynin mobil.

Byl zapadlý na boku pohovky, vykukoval jen jedním koncem a skoro ho nebylo vidět.

Rychle převinula myšlenky nazpátek – a v duchu uviděla matku, jak hned po příchodu vyndává telefon z kabelky a pokládá vedle sebe na pohovku, jako by se chystala někomu zavolat.

Dál neváhala.

Prostě ho popadla a vyrazila za matkou.

5

Mia vyšla z hotelu na ulici právě včas, aby zahlédla, jak po Rue Commodore odjíždí šedý taxík, mercedes. Zadním okénkem rozeznala Evelyninu hlavu. Několik taxikářů, kteří se poflakovali před hotelem a vyhlíželi zákazníky, k ní zamířilo a nabízelo jí svezení. Ve všem tom zmatku kolem proklouzlo další auto, černý sedan BMW, ve kterém seděli čtyři muži – a za bočním okénkem u spolujezdce uviděla androida z baru, jak mluví do telefonu a soustředěně se dívá dopředu, granitově černé oči nalepené na Evelynině taxíku.

Už nebyla ani v nejmenším na pochybách. Ten chlap Evelyn sleduje.

Z toho nekouká nic dobrého.

Zavolej jí na mobil, varuj ji, problesklo Mie ovíněným mozkem, ale ve zlomku vteřiny jí došlo, že matčin telefon má ona, drží ho v ruce.

No to Je teda paráda.

Rozhlédla se nalevo napravo; tělo jí pumpovalo do žil adrenalin, neodbytně na ni dotírala naléhavost i absurdita situace a do toho všeho jí šla hlava kolem z kakofonie hlasů taxikářů, kteří se jí jeden přes druhého vnucovali. Popadla toho, co stál nejbliž, a křikla na něj: „Kde máte auto?“

Mizernou angličtinou ji ujistil, že hned tady, a mávl rukou k dalšímu mercedesu – v tomhle městě jich je víc než ve Frankfurtu, říkala si Mia, když sem přijela poprvé – zaparkovanému kousek stranou na protější straně ulice.

Mia ukázala na odjíždějící BMW. Zrovna se za něj zařadily dva další vozy. „Vidíte to auto? Musíme ho sledovat. Musíme ho dohonit. Jasně?“

Nezdálo se, že by to řidič pochopil; pokrčil rameny a spokojeně se podíval po kamarádech.

Jenže Mia už ho postrkovala k jeho mercedesu. „Honem, jedeme, *jalla*,“ naléhala. „Musíme to auto sledovat, rozumíte? Sledovat! To auto!“ Zuřivě gestikulovala a pomalu a zřetelně vyslovovala každou slabiku, jako by tím mohla přivodit ten zázrak, že taxikář cizím slovům porozumí.

Bůhvíjak to zabralo a řidiči došlo, že ať už Mia blábolí o čemkoli, má ukrutně naspěch. Odvedl ji k autu, otevřel jí zadní dvířka a sám vklouzl za volant. Během chvilčky vůz vyrazil od chodníku do hustého večerního provozu.

* * *

Mia se nakláněla dopředu, div neseseděla řidiči za krkem. Taxík se řítíl systémem brzda-plyn ucpanými ulicemi Západního Bejrútu. Prosvištěli celou Rue Commodore a Mia na každé křižovatce střílela pohledem napravo nalevo, aby se ujistila, že Evelynino taxi nikam neodbočilo. Konečně v dálce zahlédla zadek mercedesu, jak uhýbá doprava a míří k náměstí Saníja.

Černé BMW se s dalším jedním či dvěma auty v závěsu drželo za ním.

Mia nevěděla co dřív. Úporně se pokoušela dorozumět s řidičem, naznačit mu, že nesmí ztratit z dohledu Evelynino auto, ale zároveň si musí počínat nenápadně, aby si android a jeho kamarádíčky nevšimli, že je někdo sleduje. Vysvětlovat to jenom pomocí gestikulace do zpětného zrcátka byla pořádná dřina.

Zároveň jí vířil hlavou příval otázek. Proč matku sledují? Kdo ji sleduje? Anebo si ji jenom hlídají? Tohle město má koneckonců pod palcem tajná policie a cizinci jsou vzhledem k nedávné válce podezřelí... Jenže jakou hrozbu by mohla představovat šedesátiletá žena? vyvrátila si to vzápětí. Anebo jí chtějí ublížit? Unést ji? Od divokých, osmdesátých let v Bejrútu k žádným únosům cizinců nedošlo – jakmile Miu kontaktoval zástupce Haríriho nadace, posháněla si o svém novém působišti informace –, ale nedalo se popřít, že v celém regionu panuje bezvládí a extremisté na obou stranách dělicí čáry ustavičně vymýšlejí nové a nové metody, jak den co den rozdmýchávat násilnosti a působit utrpení. Nic nebylo nepředstavitelné.

Ale no tak, zbytečněť jančíš. Uklidni se. Je profesorka archeologie, proboha. Žije tu už léta. Nejspíš je to jenom nějaká rutinní procedura.

Vrátíš jí mobil, ona odjede na tu svou schůzku a ty to stihneš zpátky do hotelu ještě včas na televizní show Jona Stewarta.

Ale nepřesvědčila se.

Měla z toho všeho divný, prachmizerný pocit.

Znova si v duchu promítla celý večer; přestože svou matku pořádně neznala, postřehla v jejím hlase za předstíranou pohodou nervozitu, hned jak se spolu usadily na pohovce.

Vlastně byl skoro zázrak, že mezi nimi vůbec existovalo nějaké citové pouto.

Miu v podstatě vychovala matčina sestra Adelaide a její manžel Aubrey. Od tří let vyrůstala u nich v Nahantu, na malém ostrůvku severně od Bostonu spojeném s pevninou mostem pro auta. Matku vídala jen o Vánocích, kdy k nim přijížděla na návštěvu, a během léta, kdy za ní vždycky odcestovala do nějaké horkem sužované zapadlé díry, kde Evelyn zrovna vedla vykopávky.

Krátce poté, co se Mia v Bagdádu narodila, začalo být Evelyn zřejmé, že vychovávat dceru v Iráku není ani zdaleka ideální. Jako svobodná matka vyvolávala tou dobou na Blízkém východě špatně skrývané pohrdání. Ani politická situace za moc nestála. Rok po Miině narození uchvátil při krvavém převratu moc Saddám Husajn a uvrhl zemi do strachu a paranoie. Irák přitvrdil diplomatické vztahy se Sýrií a potyčky na hranicích vyvolaly v roce 1980 desetiletou válku s Íránem. Evelyninými vykopávkami se nový režim pyšnil, a tak jí osobně žádné nebezpečí nehrozilo, ale podmínky všude kolem se den za dnem zhoršovaly. Netrvalo dlouho a nasedla do letadla do Káhiry.

Egypt ji přijal s otevřenou náručí a práce jí skýtala ohromné uspokojení. Se školami a zdravotní péčí to však bylo horší. Evelyn tam první rok protrpěla; přímo žongléřsky se pokoušela skloubit mateřství s prací na vykopávkách a zajistit Mie patřičnou péči, ačkoli jí bylo jasné, že dřív nebo později si bude muset vybrat jedno či druhé. Epidemie cholery, která Egypt zasáhla, když byly Mie tři roky, Evelyn přesvědčila, že tady dceru nechat nemůže. Lékařská péče byla skoro nedostupná, děti umíraly, a tak Evelyn chtěla dostat Miu do lepších, bezpečnějších končin.

Představa, že by měla Blízký východ opustit, ji ale trýznila. Pak jí sestra Adelaide nabídla řešení, i když bolestné. Měla s manželem jedno dítě, holčičku o pět let starší než Mia. Kvůli komplikacím při porodu už další děti mít nemohla, ačkoli po nich oba nesmírně toužili. Když je Evelyn o Vánocích navštívila, zrovna uvažovali o adopci. A

jednoho večera, kdy pláž před domem zapadala sněhem, přišla Adelaide s návrhem, že se Mii ujmou. Ona i její manžel byli dobrosrdeční lidé v dobrém postavení – univerzitní profesori – a Evelyn věděla, že její dcerce dokáží poskytnout láskyplnou péči a navíc i sestru.

Dostáli svému slovu a dali Mie báječný domov. Později se odstěhovala na kolej, a jak tomu v počátcích dospělosti často bývá, poněkud se s Evelyn jedna druhé odcizily.

A pak se naskytl tenhle projekt.

Miino bádání v oblasti DNA těsně navazovalo na tradičnější obory – na zkoumání artefaktů a kosterních pozůstatků, kterým se zabývají historikové a archeologové. Spolupracovala s řadou místních odborníků na Féničany, ale hodně informací, které potřebovala, si mohla snadno opatřit od Evelyn, protože ta je sypala z rukávu. A tak se hned v den Miina příjezdu do Bejrútu daly dohromady, spíš jako váhavé kamarádky než jako matka s dcerou.

Mia by vůči ní hrozně ráda chovala vřelejší city, jenže s Evelyn to nebylo snadné. Překypovala sice badatelskou zvědavostí ohledně cizích životů, ale málokdy někoho vpustila do toho svého. Mia její zvědavost sdílela, byla však daleko otevřenější – podle matky až příliš. Evelyn se jí zprvu zdála chladná a odtažitá, připadalo jí, že spolu snad nikdy nedokážou navázat srdečnější vztahy. Ale po několika dlouhých jízdách na vzdálená archeologická naleziště a několika arakem prohrátých večerích v tradičních horských hospůdkách Miu příjemně překvapilo, že ten výkonný, chladně racionální lidský stroj, který nese jméno Evelyn Bishopová, je ve skutečnosti dobrosrdečná a vřelá bytost.

Dobrosrdečná a vřelá bytost, kterou momentálně sledují muži s nejasnými úmysly.

* * *

Mia se snažila udržet obavy na uzdě a soustředila se na ulici před sebou. Na okamžik ztratila mercedes z dohledu, ale hned se zase objevil o nějakých pět šest aut vpředu; hnal se městem i se svými neviditelnými stíny v patách.

Uhnul z okruhu a sjížděl do centra. Při obnově starého města zpustošeného válkou se nijak neškodlilo, takže všude kolem bylo jako naseto obchodů a restaurací. Mercedes a BMW projely křížovatkou,

zato Miin taxík uvízl v zácpě – těsně před ním se sjela auta ze tří různých směrů, všechna se zuřivě domáhala přednosti a Miu odřízla.

Mia poháněla svého řidiče zuřivými gesty i úpěnlivými prosbami; otravovala ho tak úporně, že vyrazil kupředu a prorážel si cestu bludištěm blatníků a nárazníků. Sklidili pěkných pár nadávek a výhružných gest, ale nakonec se vypletli na volnou vozovku vepředu.

Když se přiblížili k pěší zóně, provoz výrazně zhoustl. Po nějakých sto metrech Mia zahlédla Evelyn vystupovat z taxíku; vzápětí se matka vmísila mezi kolemjdoucí v rušné ulici lemované podloubím.

„Tamhle, to je ona,“ vykřikla Mia a ukázala na vzdálenou postavu. Zaplavilo ji radostné vzrušení, jenže hned nato s hrůzou zjistila, že už zas trčí v zácpě. Mezi ní a Evelyn se prostíralo neprostupné moře vozů, které tu uvázly ve třech pruzích nalepené těsně na sebe; šinuly se šnečím tempem, probíjovávaly se křižovatkou a uprostřed nich jako Mojžíš poroučel tomu přívalu osamělý dopravní policista.

Mia rejčila očima ze strany na stranu a pokoušela se odhadnout, kudy se nejlíp dostanou dál, když vtom zahlédla, jak android a ještě jeden muž vystupují ze svého BMW, které taky uvízlo v dopravní tlačenici. Proplétali se mezi auty směrem za Evelyn. Všude kolem se to hemžilo lidmi; v Bejrútu se nikdy nevečeří před devátou, často spíš později, a ve vlahém říjnovém večeru, jako byl tenhle, jídelny i prostorná tržiště městského centra lákají k návštěvě a zůstávají otevřené ještě dlouho po půlnoci. Mia se teď už doopravdy musela rozhodnout co dál. Sledovat Evelyn z relativního bezpečí auta se statným řidičem, který se od ní nechá sekýrovat, byla jedna věc; rozběhnout se za ní a možná se připlést pod nohy jejím pronásledovatelům bylo něco docela jiného.

Jenže nemá na vybranou.

Sáhla do kapsy, nacpala řidiči do ruky desetidolarovku – americké dolary byly v Libanonu oblíbené platidlo – a se srdcem až v krku vyskočila z auta na ucpanou ulici. Doufala, že zbytečně panikaří, a trnula, co si počne, jestli tomu tak není.

6

Evelyn vířila hlavou záplava otázek hned od chvíle, kdy se jí Farúk v Zabqínu svěřil. A teď dostal slovu a čekal tu na ni pod věžními hodinami uprostřed Place de l'Étoile a nervózně pokuřoval.

Více než stoletá věž zakusila nejhorší řádění občanské války a kupodivu je přečkala, ačkoli stála přímo na neblaze proslulé Zelené linii oddělující Západní Bejrút od Východního. Před patnácti lety pečlivě obnovili řemeslnou dokonalost jejího otomanského cimbuří a dál držela stráž nad městem, které už zase kypělo hněvem a násilím. Ze stran z ní povlávaly libanonské vlajky a naléhavé protiválečné transparenty, zatímco obrazy vystavené u její paty připomínaly hrůzy nedávných bojů.

Farúk si vybral dobře. Náměstí se hemžilo lidmi, někteří si mlčky a stísněně prohlíželi výstavku, jiní ji míjeli s nákupními taškami v rukou nebo bezstarostně tlachali do mobilních telefonů. Nebylo těžké ztratit se nenápadně v davu a přesně to potřeboval. Že naproti přes náměstí stojí budova parlamentu, kterou hlídá ozbrojená stráž, bylo další plus.

Jakmile k němu Evelyn došla, típl cigaretu a podezíravě jí střílil pohledem přes rameno. Vzápětí jí naznačil, ať jde za ním, a zamířil do . jedné z ulic, které se od věže paprskovitě rozbíhaly všemi směry.

Evelyn si odpustila společenské řečičky a přešla rovnou k věci. „Farúku, co se to děje? Cos myslel tím, že Hadž Alf kvůli tomuhletomu přišel o život? Co se mu stalo?“

Farúk zastavil v klidném zákoutí u umělecké galerie se zatlučenými výlohami. Otočil se k Evelyn čelem, a jak si zapaloval další cigaretu, prsty se mu chvěly. Přes tvář mu přelétl stín – očividně zápolil s bolestnými vzpomínkami.

„Když mi Abú Barzán, můj přítel z Mosulu, poprvé ukázal, co se pokouší prodat, okamžitě jsem si nad tou knihou s Úroborem vzpomněl na vás. To ostatní byly moc hezké kousky, to rozhodně, ale věděl jsem, že s něčím takovým nebudete chtít mít nic společného.

Jenomže pochopte, ty ostatní věci..., právě ty jsou na pohled daleko cennější, a jak už jsem říkal, potřebuju sehnat peníze, tolik, kolik jen dokážu, abych navždycky vypadnul z těch prokletých končin. Zkusil jsem kontaktovat některé svoje zákazníky, co mají..., no, řekněme mívá vyvinuté svědomí, jenomže takových já moc neznám. A tak jsem o tom řekl Alímu. Má pár šikovných kontaktů, jinou klientelu než já, zákazníky, co se nevyptávají... Musel jsem pospíchat, musel jsem najít kupce dřív než Abú Barzán, i kdybych se pak měl rozdělit o svůj podíl s někým třetím, jako byl Alf. Půlka z něčeho je pořád lepší než nic, vždyť víte. Kdyby to Abú Barzán prodal dřív než já, ostrouhal bych úplně. A tak jsem o tom Alímu pověděl a dal jsem mu ty obrázky, co jsem dostal od Abú Barzána.“ Farúk potřásl hlavou, jako by si tu hroznou chybu vyčítal. „Fotokopie všech těch snímků.“

Dlouze potáhl z cigarety, jako by se odhodlával k nejobtížnější části vyprávění. „Nemám ponětí, komu je ukázal, ale vrátil se ani ne o týden později s tím, že má kupce za dohodnutou cenu, na všecko. Na úplně všecko. Chtěl jsem při prodeji tu knihu ze souboru vynechat – věděl jsem, jak vás zajímalo všechno, na čem je ten symbol, a říkal jsem si, že vás třeba přemluví, abyste mi pomohla prodat i to ostatní anebo aspoň najít práci tady v Bejrútu –, a tak jsem řekl Alímu, ať tomu kupci poví, že může mít všechny ty ostatní vyfocené kousky, všechno kromě té knihy, a že mu za to dáme malou slevu, abychom mu to vynahradili. Alf souhlasil, připadalo mu to jako rozumný protínávrh, vždyť jen ty dvě alabastrové figurky mají samy o sobě větší cenu, než kolik jsme chtěli za celý soubor, a ta kniha, no..., nezdálo se, že by ji někdo mohl postrádat.“ Ztěžka polkl. „Víc jsem se splést nemohl.“

Po chvilce pokračoval. „Asi tak týden jsem o něm neslyšel a pak mi jednou ráno zavolala jeho žena. Byla strachy bez sebe. Řekla mi, že si pro něj přišli nějakí muži, přímo do jeho obchodu. Povídala, že to nebyli Iráčani. Připadali jí jako Syřani a prý to dokonce mohl být...“ zamnul si kořen nosu, jako by mu pouhé vyřčení toho slova působilo fyzickou bolest, „... *muchabarát*.“

Muchabarát.

V regionu všudypřítomný pojem, obvykle pronášený opatrným šeptem, a jedno z prvních slov, které se Evelyn naučila, když před všemi těmi lety poprvé dorazila do Bagdádu. Doslova znamenalo jenom něco jako informace nebo zpráva, ale v tomhle významu ho už nikdo nepoužíval. Ne od té doby, co se stalo zkratkovým jménem pro tajnou policii, nemilosrdné „dodavatele informací“, bez kterých se

žádný tyran neudrží u vlády. Ne že by se podobné vnitrostátní tajné služby omezovaly jenom na Blízký východ. Ve znepokojivě krutém světovém pořádku jedenadvacátého století je naprosto bez zábran využívají skoro všechny země – snad s výjimkou Lichtenštejnská. A zdá se, že všechny tajné služby nakládají se svými oběťmi se zatvrdelou bestialitou, nad kterou by i vikingský náčelník Ivar bledl závistí.

„Dva se s ním bavili a ji zatím drželi venku,“ pokračoval Farúk zdrceně, „a pak uslyšela řev. Vymáhali na něm, aby jim prozradil, kde ty věci jsou. Chvíli ho bili a pak ho vyvlekli z obchodu, nacpali do auta a odjeli. Prostě ho jenom tak odvezli. Dneska se to v Iráku děje běžně, jenomže tohle nebyla politická záležitost. Než odjeli, Alího žena je slyšela mluvit o těch fotkách. O těch fotokopiích, co jsem mu dal. Přišli kvůli nim, *sit* Evelyn – zřejmě je poslal ten kupec. Jeden z nich tomu druhému říkal ‚On chce jenom tu knihu. Zbytek můžeme prodat.‘ *Jenom tu knihu, sit* Evelyn. Rozumíte?“

Evelyn cítila, jak jí hrdlem stoupá vlna nevolnosti. „Zabili ho?“

Farúk ze sebe stěží vypravil odpověď. „Jeho tělo se našlo ten samý večer pohozené v příkopě u silnice. Bylo...“ Trhl sebou a zavrtěl hlavou, jak ho to pomýšlení děsilo. Zdrceně si povzdychl. „Použili na něj elektrickou vrtačku.“

„Co jsi udělal?“

„Co mi asi tak zbývalo? Alí o Abú Barzánovi nic nevěděl. Neřekl jsem mu, kde jsem k těm fotkám přišel. I když jsem Alího znal jako svoje boty, dneska je příšerná doba, strachu a podezíravosti se člověk nevyhne, a já se to sice stydím přiznat, ale nevěřil jsem mu natolik, abych mu o Abú Barzánovi řekl. Báł jsem se, aby s ním nesmlouval mně za zády.“

Evelyn pochopila, kam tím míří. „Takže Alf jim mohl povědět jediné o tobě.“

„Přesně tak. A tak jsem utekl. Sbalil jsem se, hned jak jsem položil telefon, a vypadnul jsem z domu. Měl jsem u sebe trochu peněz – všichni si necháváme doma všechno, co máme, banky už nejsou bezpečné. Nic moc to nebylo, ale dost na to, abych se dostal z Bagdádu a podplatil ostrahu na hranicích. Prostě jsem se sebral a utekl. Schoval jsem se u kamaráda, a když se večer našlo Alího tělo, už jsem nebyl na pochybách, že mě budou hledat. A tak jsem odjel ze země. Jel jsem autobusem, zaplatil jsem si svezení na nákladáku, cestoval jsem, čím se dalo. Nejdřív do Damašku – je to míň nápadná cesta než přes Ammán a je to odtamtud blíž sem do Bejrútu, kam

jsem se potřeboval dostat, abych vás navštívil. Ptal jsem se po vás na univerzitě a tam mi řekli, že jste dneska v Zabqínu. Nemohl jsem čekat. Potřeboval jsem s vámi mluvit.“

Evelyn se do té otázky nechtěla, ale položit ji musela. Přestože jí bylo nanic z hrozného osudu, který potkal Alího, a hluboce s Farúkem soucítila – nejen kvůli jeho momentálním nesnázím, ale i kvůli vši té hrůze, kterou určitě v posledních několika letech prožil –, nedokázala z mysli vypudit ty fotografie.

Snažila se udržet protichůdné pocity na uzdě. „A co ta kniha? Viděls ji? Víš, kde je?“

Zdálo se, že Farúkovi její vyptávání nevadí. „Když za mnou Abú Barzán přišel, chtěl jsem po něm, ať mi ten soubor ukáže, ale nic s sebou neměl. Cestovat s těmi věcmi by bylo příliš nebezpečné. Všude jsou silniční blokády a milice. Počítám, že je schovává někde ve svém obchodě, na nějakém šikovném místě. Nejspíš je vytáhne, teprve až najde kupce; odveze je přes hranice někam do bezpečí a tam uzavře obchod – v Turecku nebo v Sýrii, spíš v Turecku, protože tam je to z al-Mawsilu blízko. A nebude muset riskovat cestu přes Bagdád.“

Evelyn se draly na jazyk další otázky. „Ale jak k těm věcem přišel? Neřekl ti, kde to našel?“

Farúk neodpověděl. Díval se kamsi za Evelyn a oči se mu najednou naplnily hrůzou. Popadl ji za ruku. „Musíme pryč. *Hned*.“

V první chvíli jeho slova vůbec nezaregistrovala. Jako by ta promluva uvízla na půl cestě mezi nimi ve vzduchu, jako by patřila ke vzdálené paralelní konverzaci, která je určena někomu jinému, ke konverzaci, kterou vnímala jen vzdáleně. Pak se přistihla, že automaticky, zcela podvědomě otáčí hlavu a sleduje směr jeho vyděšeného pohledu, a uviděla dva robustní muže, stejné muže, které – jak jí matně připadalo – zahlédla toho dne už dřív. Bezohledně si razili cestu davem, rty pod tlustými černými kníry sevřené, oči jako temné štěrby v rytířské helmě a právě tak bez života, a mířili přímo k nim.

Farúk s ní škulbl, div jí nevyrvál rameno z kloubu, a rychle se vnořili do nezúčastněného davu.

7

Mia se rozčileně prodírala mezi lidmi v rušném podloubí, zoufale se rozhlížela, jestli někde nezahledne matku, a přitom se snažila neupoutat na sebe pozornost. Ztratila drahocenné vteřiny, než širokým obloukem kolem uvázlého BMW prokličkovala mezi auty na vozovce, a když se jí konečně povedlo vyplést se na pěší zónu, android ani jeho kamarád už nebyli v dohledu.

Došla na konec podloubí a nezbylo jí než opustit tu relativní skrýš a vykročit na otevřené náměstí, které se mírně svažovalo k věžním hodinám. Ve zdejší atmosféře se zvláštním způsobem mísilo nezkrotné veselí s přetrvávajícím smutkem. Mia co možná nenápadně kličkovala mezi stolky s večerícími lidmi. Dlaně měla strachy zpocené a oči na stopkách, jak úporně vyhlížela jakoukoli stopu po Evelyn nebo jejích pronásledovatelích.

Dav se před ní na okamžik rozevřel a jí se rozbušilo srdce, protože zahlédla nějakých sto metrů před sebou matku, jak se baví s kýmsi neznámým. Na chvíli ji zaplavila úleva – Evelyn je tady a povídá si s člověkem, kterého očividně zná, nic zlého se neděje –, jenže pak toho muže najednou cosi polekalo. Popadl Evelyn a společně se rozběhli pryč.

Prudkost jeho reakce Miu vyděsila. Honem se rozhlédla po náměstí a na půl cesty mezi sebou a Evelyn zahlédla androida a jeho kamaráda; ne že by zrovna utíkali, ale šli nejrychleji, jak se dalo, aniž by vyvolali přílišnou pozornost.

Projel jí strach, jaký ve svém akademickém závětrí jakživa nezakusila, a přikoval ji k zemi. Ráda by zavolala o pomoc, ale nikde kolem nebyla žádná známá tvář, ke které by se mohla obrátit, ani žádní policisté, které by přivolala. A na přemýšlení neměla čas.

Ovládla strach, přiměla nohy k pohybu, a vyrazila za těmi dvěma a za Evelyn.

* * *

Farúk a Evelyn spěchali přes náměstí a proplétali se davem, aniž by měli jasnou představu kam utéct nebo jakýkoli plán. Oba se co chvíli polekaně ohlíželi po svých neúnavných pronásledovatelích a snažili se udržet si náskok.

„Zastav, Farúku,“ vykřikla rozčileně Evelyn. Z hlasu jí zněla panika. „Všude kolem je spousta lidí. Tady nám přece nemůžou ublížit.“

„Těm lidi nevádí,“ odbyl ji, ani nezpomalil. Možná by to riziko podstoupil, kdyby měli šanci dostat se k vojákům hlídajícím u parlamentu, jenže když pronásledovatele zahlédl, už je od vojáků odřízli.

Najednou vepředu v zástupu kohosi zahlédl. Dalšího muže se sevřenými rty a ledovými očima. Klidným krokem k nim mířil a ruku přitom sunul ke kapse, ve které Farúk jasně zahlédl pažbu zbraně zasunuté v pouzdře.

Farúk postřehl nalevo ústí postranní uličky a vrhl se do ní. Stoupala nějakých sto metrů do kopce k mešitě na kraji pěší zóny.

Evelyn na rohu klopýtla, ale rychle zase nabyla rovnováhu. Byla celá udýchaná, nohy ji bolely a bylo jí jasné, že tohle tempo už dlouho nevydrží. Na ženu svého věku byla ve slušné kondici, jenže takhle neutíkala..., no, snad nikdy v životě.

Běželi dál, nechali za sebou ruch a jasná světla náměstí a obklopil je tmavý tunel, ve kterém se jejich kroky dunivě rozléhaly. Farúk neví, kam běží, blesklo jí hlavou. Zná Bejrút jen nepatrně anebo spíš vůbec ne, a je nesmysl, aby udával směr. Ona sama se vyznala v centru výborně, ale tahle ulička jí nic neříkala a určitě by bylo bývalo rozumnější zůstat mezi lidmi. A utíkat do kopce, byť jen mírného, je další chyba.

„Poslyš, Farúku,“ lapala po dechu, „musíme najít policii, někoho, kdo nás ochrání...“

„Nás neochrání nikdo,“ utrl se na ni. Z hlasu mu číselo zoufalství. „Před nimi ne, copak to nechápete? Musíme sehnat taxík, auto, něco...“

Zarazil se uprostřed řeči, protože vzadu za nimi prořízlo noc staccato trojích chvatných kroků a odráželo se ozvěnou od okolních zdí. K muži s pistolí v pouzdře se připojili jeho dva kumpáni a všichni tři je doháněli, protože se už nemuseli starat, jestli k sobě připoutají pozornost.

Evelyn běžela z posledních sil a užuž to vzdávala, když vtom se napravo otevřela úzká boční ulička podél zdi mešity. Vedla dolů na Rue Weygand, hlavní třídu překypující nočním životem – a taxíky.

Ten pohled jí vlil energii do žil, a jak se zdálo, Farúkovi také. „Honem!“ vykřikl. Ostře odbočili a skoro bez dechu se hnali opuštěnou uličkou k zářivým světlům a naději na záchranu.

Už byli v půli cesty, když Evelyn zahlédla, jak do uličky odbočilo osamělé auto a míří k nim.

Bylo to černé BMW.

Farúk se rozběhl rovnou k němu, zuřivě mával a hulákal o pomoc, zato Evelyn zpomalila. Padl na ni strach. V autě rozeznávala siluetu muže zalitého zezadu září světél z hlavní ulice. Vypadalo to, že si drží u ucha telefon.

Něco jí říkalo, že se tu nevyskytl náhodou.

„Farúku,“ zařvala, „počkej!“

Farúk zarazil a ohlédl se po ní. Sotva popadal dech a tvářil se zmateně. Vtom auto, které si Evelyn tak podezíravě měřila, zastavilo uprostřed vozovky. Jeho motor zlověstně vrčel. Řidič zapnul dálkové reflektory a ty zaplavily uličku studeným tvrdým světlem.

Evelyn o pár kroků couvla a zakryla si před tím oslepujícím jasem oči. Vtom zaslechla cosi za sebou. Otočila se a uviděla, že do uličky jasně osvětlené automobilovými reflektory vběhli ti tři pronásledovatelé. Jakmile je spatřili, zastavili se. Jeden z nich měl v ruce mobil, věčko, a teď ho zaklapl a strčil si ho do kapsy. Rozhlédl se, aby se ujistil, že kolem nikdo není, a kývl na svoje kumpány. Evelyn uslyšela, jak se otvírají dvířka auta. Otočila se na patě a uviděla, že řidič vystupuje.

Pohlédla na Farúka – stál přimrazený hrůzou stejně jako ona. Ti čtyři predátoři je obklíčili a černé BMW se svými doširoka otevřenými dvířky předlo jako hladová šelma, která čeká, až ji někdo nakrmí.

Evelyn se rozječela.

8

Mia uslyšela matku křičet, hned jak doběhla za mešitu. Nahlédla za roh a zpozorovala, že Evelyn zápasí se dvěma muži. Byli asi v polovině uličky, o nějakých šedesát metrů dál. I v oslňujícím světle reflektorů měla dojem, že poznává typickou přední masku BMW.

Evelyn ječela a kopala kolem sebe. Androidův společník se ji pokusil umlčet dlaní; kousla ho a přetáhla ho kabelkou, ale jen ho tím ještě víc rozzuřila. Vyrval jí kabelku a odhodil na zem a pak jí vrazil pohlavek, až zavravorala.

O něco blíž k Mie se Farúk tiskl zády ke zdi mešity. Zalitý světly reflektorů vypadal jako příslovečná krysa zahnaná do kouta. Stahovali se k němu dva další muži – android a ještě jeden, kterého Mia předtím neviděla. Android měl ruku zvednutou před obličejem ve výhrůžném gestu.

Mia zkameněla. Pud sebezáchovy ji nutil utéct, stáhnout se do bezpečí za roh a zmizet pryč. Zdravý rozum v ní potlačoval jakékoli bojovné pudy. Vždyť všechno mluví jasně proti ní – není supermanka, neexistuje nic, co by mohla udělat.

Ačkoli jedno přece jen udělat může.

To nejzákladnější. Nejprimitivnější. Byť to není nijak zvlášť nápadité ani odvážné.

A možná je to dokonce nebezpečné.

Určitě je to nebezpečné, jenže něco přece udělat musí.

A tak zařvala z plných plic.

Nejdřív „Mami!“ a pak „Pomoc!“

Rvačka v uličce rázem ustala, jako by mocná ruka všehomíra zmáčkla tlačítko „pauza“ na videorekordéru. Všechny hlavy se otočily k Mie; únosci měli ve tvářích vztek i úžas, Evelyninu známému překvapením poklesla čelist a Evelyn zalétla k Mie kratičkým pohledem tak zoufalým a vděčným, že na něj Mia do smrti nezapomene.

Netrvalo dlouho a zastavené filmové okénko znovu ožilo; ti dva u Evelyn zdvojnásobili úsilí, aby ji nacpali na zadní sedadlo auta, android přenechal Evelynina kamaráda ostatním a rozběhl se k Mie.

Váhavě o kousek popošla, ale pak zvítězil pud sebezáchovy. Rozběhla se zpátky k mešitě, ždímalas z rozbolavělých nohou poslední zbytečky energie a dál ječela zplna hrdla. Na vteřinku se ohlédla a uviděla Evelynina přítele, jak uhnul darebákovi, který se po něm ohnal, odrazil ho stranou a dal se do běhu opačným směrem, k nehlídané straně BMW u spolujezdce.

Android na Miu zařval cosi arabsky, až jí krev ztuhla v žilách; zezadu slyšela jeho dusot. Honem zahnula za roh mešity a skoro narazila do dvou libanonských vojáků, kteří se obloukem řtili proti ní. Vypadalo to, že přibíhají od hlavního vchodu svatostánku – Mia tam zahlédla strážní budku. Popadla jednoho, úporně se pokoušela nabrat dech a ukazovala dozadu na androida, který se právě vynořil z ústí uličky.

Zaskočeně se zarazil uprostřed běhu, vojákům na dohled.

„Moje matka... Chtějí ji unést. Prosím, pomozte,“ vyhrkla Mia a hledala ve vojákových očích aspoň nějaký náznak porozumění. Podezíravě si ji měřil a pak jí chladně pokynul, ať uhne stranou. Druhou rukou vytahoval pistoli. Křikl na androida jakýsi povel. Android rázně zvedl ruku a odpověděl mu tónem, který Mie vyrazil dech – káravě na něj vyštěkl jako seržant na execíráku. Ještě víc ji vylekalo, když si všimla, že si přitom sáhl za záda. Zmateně a zpanikařené se otočila k vojákovi a ulevilo se jí, když viděla, že mu zřejmě nenaletěl. Něco zařval a namířil na androida pistolí-jenže to už mu hrud rozerval výbuch krve a odhodil ho na zeď mešity. Mie zaduněly v uších dva ohlušující výstřely.

Odtrhla oči od zhrouceného vojáka a uviděla, jak se android zaměřuje na nový cíl. Druhý voják ji strhl k zemi a volnou rukou zamířil. Z androidovy zbraně zahřmělo několik výstřelů. Do zdi kolem Mii se zaryly kulky a zasypaly okolí úštěpky kamene. Voják vypálil několik ran, ale nejspíš minul, protože android ještě několikrát vystřelil a pak příkrčeny zmizel v uličce.

Voják vyskočil na nohy a doběhl ke zhroucenému druhovi. Mia se přinutila vstát a dopotácela se za ním. Z pohledu, který se jí naskytl, se jí obrátil žaludek. Zdálo se, že zasažený voják je mrtvý. Tvář měl postříkanou krví, skelné oči civěly do prázdna. Ten druhý rozzuřeně zaklel, pokynul Mie, ač zůstane, kde je, a rozběhl se za androidem. Mia za ním tupě zírala, ještě pořád ohromená a v šoku. Pak znova

zalétla pohledem ke zkrvavenému tělu na zemi. Tady sama nezůstane. Klopýtavě vyrazila za vojákem.

Když vběhla do uličky, uslyšela zakvílet pneumatiky. Voják byl asi deset metrů před ní, zbraň zvednutou, ale neměl šanci. BMW se řítilo přímo na něj. Stačil jen párkrát naslepo vypálit, než ho nabralo a vymrštilo přes kapotu jako hadrovou panenku. Ve vzduchu se přetočil, narazil do předního okna, až se po skle rozběhla pavučina prasklin, pak se ztěžka převálil přes střechu a kufr a s tupým žuchnutím dopadl na zem.

Ted' byla na řadě ona.

Uskočila za roh a BMW se vyřítilo z uličky. Nárazníkem přitom brnklo o zeď; rozlehlo se drásavé zaskřípění, jak ocel křísla o kámen, pak auto ostře zabočilo doprava a rozjelo se podél mešity. Když se řítilo kolem Mii, zahlédla, kdo sedí vevnitř – vepředu android a řidič, na zadním sedadle vmáčkнутá mezi dalšími dvěma darebáky její matka.

Nikde ani stopa po Evelynině společníkovi.

Mia se vypořádala zpoza rohu zpátky do uličky. Kolem už zase vládlo hrobové ticho, jako by se vůbec nic nestalo. Nevěděla co si počít. Zpozorovala toho druhého vojáka, ležel na zemi opodál. Za ním uviděla matčinu kabelku, obsah rozházený všude kolem, a ještě o kus dál jednu její opuštěnou botu. Vykročila k vojákovi a najednou si uvědomila, že se celá třese. Ležel na zemi s údy nepřírozně rozhozenými a z koutku úst mu vytékal pramínek krve. Upřel na ni oči plné bolesti a zamžikal.

Mie se podlomily nohy; klekla si vedle něj a rozplakala se.

9

Další hodina či dvě Mie splynuly v mlhu.

Seděla ve strohé místnosti na policejní stanici na Rue Bliss a bylo jí nanic. Holé betonové zdi, ze kterých číšel chlad a vlhko, její úzkost ještě zhoršovaly. Třásla se jako osika, i když to bylo spíš šokem a strachy než zimou.

Snažila se soustředit na to jediné, na čem teď skutečně záleželo – jak vysvobodit matku. Ale nevěděla jistě, jestli ti dva detektivové, kteří sedí proti ní, a rozrušení policisté pobíhající hned dovnitř a hned zase ven doopravdy chápou, jak je to pro ni důležité.

Opustila zkrvaveného vojáka, napůl v mrákotách se dopotácela na hlavní třídu a tam prostě jen tak zůstala stát, slzy se jí lily po tvářích a zdviženýma rukama mávala na příjíždějící auta. Něco v jejím vyděšeném výrazu asi na řidiče zapůsobilo, protože auta zastavovala jedno za druhým. Netrvalo dlouho a dorazili rytíři na bílých koních – vzali na sebe podobu několika vozů Durango plně obsazených ozbrojenými policisty ze speciálních polovojenských jednotek Fuhud. Tichá zadní ulička se vmžiku začala hemžit maskovanými uniformami a proměnila se v hlučnou chaotickou zoo. Voják, kterého zasáhl výstřel, už byl mrtev. Ten, kterého srazilo auto, se držel; brzy dorazila sanitka a odvezla ho. Evelyninu kabelku a botu policisté sebrali jako důkazní materiál. Miu vyslýchali a předávali si ji mezi sebou jako štafetu – úporně jim vysvětlovala, že si matka zapomněla telefon, a na jejich žádost jim ho předala, ačkoli jí trochu vadilo, že po ní chtějí i její vlastní. Konečně ji posadili do jednoho džípu a pod ozbrojeným dohledem ji odvezli na policejní stanici.

Poposedla si na studené kovové židli a upila z láhve vody, kterou jí kdosi přinesl. „Prosím vás,“ zamumlala. V krku ji škrábalo, jako by v něm měla smirkový papír. V uších jí ještě pořád dozníval její vlastní zoufalý jekot. Polkla a zkusila to znova. „Prosím vás, musíte ji najít. Unesli ji. Musíte něco udělat, než bude pozdě.“

Jeden z detektivů přikývl a odpověděl lámanou angličtinou, ale neřekl jí, co chtěla slyšet, jen vysypal další várku vyhýbavých a blahosklonných frází. K dovršení Miiných obav se jeho partner, šlachovitý muž s fretčí tváří, který se mlčky prohraboval Evelyninou kabelkou a vyndával její obsah na stůl, najednou začal s očividným zájmem probírat obrázky, které našel v pomačkané hnědé obálce. Mezi prohlížením zvedl k Mie oči a jeho výraz se jí vůbec nezamlouval. Št'ouchl loktem do svého vyššího kolegy a fotky mu ukázal. Mia nerozuměla, o čem se ti dva baví, a dokonce ani neviděla, co na snímcích je, ale teď už se po ní podezíravě dívali oba.

Roztřásla se ještě víc než předtím.

Detektivové se o čemsi dohadovali, a jak se zdálo, shodli se na dalším postupu. Fretka posbíral Evelyniny věci a nastrkal je zpátky do kabelky, zatímco jeho kolega, který si tak liboval ve frázích, Mie gestem naznačil, ať zůstane sedět, a snaživě jí vysvětloval, že se hned vrátí. Měla ještě pořád zpomalené reakce, a než stihla cokoli namítnout anebo se zeptat, co se děje, už oba odcházeli. Zavřeli za sebou a Mia uslyšela, jak se v zámku otočil klíč. Zlověstně to cvaklo.

No to je teda skvělé...

Sesunula se na židli níž, zavřela oči a doufala, že až je otevře, ta noční můra zmizí a den začne nanovo.

* * *

O hodinu později se na ni oba detektivové zase dívali přes stůl, jenomže tentokrát se k nim připojil ještě mopslíkovitý třetí muž, v šedém obleku bez kravaty. Z otráveně svrstělého růžolícího obličejce bylo znát, že ho vytáhli uprostřed noci z domácího pohodlíčka. Mie to už myslelo o něco líp, protože jí přinesli šálek turecké kávy, silné a husté jako sirup; na tuhle místní specialitu si bylo potřeba zvyknout, ale během posledních pár týdnů ji začala mít ráda. Celá ožila, když se jí nově příchozí představil jako John Baumhoff a oznámil, že pracuje pro americké velvyslanectví.

Rozhovor, který následoval, už se nevyvíjel tak slibně.

Baumhoff poklepal konečky prstů na polaroidové snímky, které před ní rozložil, aby se mohla podívat. „Takže říkáte, že o tomhle nic nevíte?“ zopakoval hlasem, který byl na muže poněkud vysoký a pištlivý.

Mia si povzdechla a mermomocí se snažila uklidnit. „Vždyť vám říkám, jak to bylo. Nevím o těchhle věcech vůbec nic, o těch památkách, nebo co to je. Zašly jsme si na skleničku. Matka tam zapomněla mobil. Měla jsem dojem, že ji někdo sleduje. Chtěla jsem ji varovat. Ti chlapi ji nacpali do svého auta a odvezli...“

„A zabili jednoho vojáka a druhého vážně zranili,“ skočil jí do řeči Baumhoff a vrhl vědoucný pohled na detektivy stojící za ním. Důležitě přikývli.

„Ano, přesně tak,“ vybuchla. „Právě proto ji musíte najít, krucinál! Nejspíš ji vězní v nějaké příšerné díře, zatímco vy tady dřepíte a hrajete s těmi fotkami kanastu.“

Pozoroval ji unavenýma otupělýma očima, pak se natáhl a začal polaroidy sbírat. Malátně jeden po druhém zvedal svými špalíčkovitými prsty. „Slečno..., uhm...“ – zřejmě už zapomněl její jméno, které si prve načmáral do zápisníku před sebou – „... Bishopová,“ protáhl nosově, „pokud byla vaše matka opravdu unesena, moc toho udělat nemůžeme.“

„Mohli jste dát postavit silniční zátarasy,“ oponovala mu Mia. „Mohli jste zburcovat armádu, pánbůh ví, že vojáci jsou tu všude. Mohli jste udělat aspoň něco.“

Baumhoff si ji sarkasticky měřil. „Tohle není Amerika, slečno Bishopová. Tady to chodí jinak. Když únosci někoho chtějí, můžete vsadit boty, že ho taky dostanou. Znají kdejakou vedlejší silnici. Vědí, kde budou v bezpečí. Všechno si připraví dlouho předem. Ale stejně je to zvláštní,“ pokrčil rameny. „Tady nejsme v Iráku. K únosu cizince tu nedošlo..., no, přinejmenším patnáct let, ne-li déle. Prostě se to už nestává. Až na nějaký příležitostný politický atentát je Bejrút překvapivě bezpečné město, zvláště pro cizince. A právě proto,“ znovu se zadíval na fotky, které držel v ruce, „musím dát za pravdu tady pánům, že nejspíš jde o něco jiného. O nějaké potíže, do kterých vaše matka zabředla.“ Zvedl obočí, vtáhl rty a tázavě rozhodil rukama, jako by čekal, že ho Mia doplní nebo přijde s nějakým vysvětlením.

Nechápavě se zeptala: „O čem to mluvíte?“

Chvilí se na ni díval – tím svým cynickým chováním ji už doopravdy štvál – a pak zvedl štůsek fotografií. „Tady na těch snímcích,“ prohlásil, „jsou ukradené předměty, slečno Bishopová.“

Mie poklesla čelist. „Cože?“

„Ukradené předměty,“ zopakoval Baumhoff. „Z Iráku. Určitě jste se doslechla o té válčičce, co se tam schumelila.“

„Ano, ale...“ Mia už zase měla pocit, že se pohybuje v neskutečnu.

„Z tamních muzeí byly ukradeny tisíce nejrůznějších památek. Dodneška pokoutními cestami putují do rukou sběratelů, které příliš nezajímá jejich původ. Dá se za ně utržit spousta peněz..., tedy pokud se vám povede propašovat je ven a potom,“ dodal štiplavě, „najít správného kupce.“ Významně na ni pohlédl.

Mia se mračila, jak obtížně hledala slova. „Snad si nemyslíte, že matka s tím má něco společného?“

Ukázal na fotografie. „Měla je v kabelce, ne?“

„Jak víte, že ty věci jsou kradené?“ vypálila zpětnou salvu. „Třeba je ten prodej naprosto legální.“

Baumhoff zavrtěl hlavou. „Vývoz veškerých mezopotamských artefaktů je zakázán od chvíle, kdy ta mela začala. Nemůžu tvrdit se vši určitostí, že jsou kradené, neměl jsem ještě čas dát to prověřit a nebudu to vědět najisto, dokud se zítra neporadím s našimi lidmi, ale je víc než pravděpodobné, že sem byly propašovány. Čímž by se vysvětlilo, co se stalo dneska večer. S těmi lidmi si je lepší nic nezačínat.“

Mia zalétla ve vzpomínkách k rozhovoru s Evelyn v baru Lounge. „Počkejte moment,“ zarazila ho rozčileně. „Říkala, že se dneska s někým setkala. S člověkem, se kterým před lety pracovala. V Iráku.“

To probudilo v detektivech zájem a začali se po Baumhoffovi dožadovat objasnění. Mia všem třem vyložila, co jí pověděla Evelyn, a oni zaujatě poslouchali. Nakonec Baumhoff pokrčil rameny a strčil si polaroidy do diplomatky. „No dobře. Je už pozdě a nic víc stejně udělat nemůžu. Potřebují si vás tu nechat přes noc, než ráno příslušný úředník zaznamená vaši oficiální výpověď,“ oznámil jí jakoby nic a vstal ze židle.

Mia vybuchla. „Právě jsem na vlastní oči viděla, jak unesli moji matku, a vy dovolíte policii, aby mě zadržela?“

„Nepustí vás, dokud nebudou mít tu výpověď,“ prohlásil mrzutě. „Je to pozůstatek francouzské byrokracie, kterou podědili, a takhle pozdě večer se to vyřídit nedá. Nic vám tu nebude scházet. Nechají vás přenocovat v téhle místnosti a budete to tu mít mnohem pohodlnější než v cele, věřte mi. Dají vám něco k jídlu, polštář a něco na přikrytí. Ráno se vrátím.“

„Přece mě tu nenecháte,“ vyjela na něj a vyskočila na nohy. Fretka se jí postavil do cesty a rozpráhl ruce v uklidňujícím gestu. „To nemůžete,“ naléhala.

„Je mi líto,“ prohlásil Baumhoff odtazitě, „ale jednoho člověka zabili a druhý zápasí o život, a ať se vám to líbí nebo ne, souvisí to s vámi. Zítra se všechno vyřeší, nebojte se. Hlavně se zkuste trochu prospat.“

Zrovna když se s ní loučil rozpačitým pousmáním, někde v místnosti se rozezvonil mobil.

Baumhoff i detektivové instinktivně sáhli po telefonech, ale vzápětí jim došlo, že vyzváněcí tón není jejich. Jako první vyčenichal původce Fretka, kdo jiný. Sáhl do Evelyniny kabelky a vytáhl dva mobily, Evelynin a Miin. Ani Mia vyzvánění nepoznávala. Patřilo Evelyn.

Fretka automaticky zmáčkl zelené tlačítko a přijal hovor. Už už se chystal promluvit, ale zarazil se. Na moment se na přístroj zadíval a pak pohlédl na Baumhoffa. „Dejte mi to,“ šeptl zástupce velvyslanectví. Fretka se tázavě podíval na kolegu. Vyšší detektiv přikývl a cosi úsečně řekl, asi dával svolení, ale to už Baumhoff popadl telefon a přiložil si ho k uchu, protože se bál, aby hovor nezmeškal.

„Haló,“ ozval se s křečovitou nenuceností.

Mia sledovala, jak mu zvážněla tvář. Soustředil se. Slabounce slyšela hlas na druhém konci linky – rozhodně patřil muži, nejspíš Američanovi. Baumhoff chvíličku poslouchal a pak řekl: „Ne, pani Bishopová momentálně není k dispozici. S kým mluvím?“

Mia zaslechla, že volající stručně zareagoval, ale Baumhoffa to neuspokojilo. „Jsem kolega paní Bishopové. Kdo je tam, prosím?“ zopakoval podrážděně.

Muž v telefonu pronesl ještě pár slov a Baumhoff se zatvářil překvapeně. „Ano, ovšem, je v pořádku. Proč si myslíte, že by s ní mělo něco být? S kým mluvím?“ Jeho netrpělivost kvapem rostla a nakvašeně zvýšil hlas. „Potřebuju, abyste mi řekl, kdo volá, pane.“

Na pár vteřin se v místnosti rozhostilo mrazivé ticho, pak se Baumhoff zamračil a odtáhl si telefon od ucha. Rozmrzele pohlédl nejdřív na něj a pak na detektivy. „Nevím, kdo to byl. Zavěsil a číslo volajícího se nezobrazilo.“ Poklepal na displej, aby svá slova zdůraznil.

Upřel zrak na Miu. Grimasou ho ujistila, že ani ona nemá ponětí, kdo mohl volat. Fretka se natáhl po mobilu. Baumhoff mu ho podal, pokrčil rameny a obrátil se k Mie. „Vrátím se ráno.“

A s těmi slovy se odporoučel.

Mia se škaredila, ale nijak jí to nepomohlo. Detektivové odešli a zamkli za sebou. Přecházela sem a tam po místnosti a zírala na bezútěšné holé stěny. Příval vzteku, který se v ní vzedmul a přehlušil nepříjemné tělesné pocity, teď začal opadat a únava i nevolnost se rychle vracely.

Sklesla na podlahu a stočila se u zdi do klubíčka s hlavou v dlaních.

Ta její „nenáročná hračka“ se začínala měnit v *Půlnoční expres*.

10

Při každém drncnutí projela Evelyn hlavou bolest.

Kufr auta byl vyložen poskládanými pokrývkami, ale moc to nepomáhalo. Vozovka byla hrbolatá a plná děr, občas hotových propastí – Evelyn si v prchavých jasných chvilkách říkala, že to vypadá spíš na horskou cestu než na silnici – a auto projíždělo nekonečnou sérií zatáček, ostře zahýbalo hned doprava, hned doleva, šplhalo nahoru a dolů po kopcích a přitom s ní nepředvídatelně pohazovalo jako s dřívkem na rozbouraném moři a při každé změně směru ji otloukalo o vnitřek kufru.

Její mizérii ještě prohlubovalo, že jí ústa přelepili náplastí a přes hlavu jí přetáhli látkový pytel. To by samo o sobě bylo čiré utrpení, i nebýt té pekelné, klikaté cesty. Skoro nemohla dýchat, namáhavě nasávala nosem vlhký zatuchlý vzduch. Trnula strachy, jak by to asi dopadlo, kdyby se jí udělalo zle od žaludku. Mohla by se udusit vlastními zvratky, a oni by to vůbec neslyšeli. Při tom pomýšlení ji zamrazilo hrůzou. Od ustavičných nárazů ji bolelo celé tělo a těsná nylonová pouta jí odírala citlivou kůži na zápěstích a kotnících.

Přála si, aby našla úlevu v bezvědomí. Co chvíli cítila, jak se vířivě propadá do tmy, ale kdykoli se dostala na hranici úlevné mdloby, vjeli na nějaký další hrbol a nával prudké bolesti ji probral.

Když ji unesli, poobjeli jen kousek z centra a zahnuli na opuštěné parkoviště za téměř zdemolovanou budovou na jižním předměstí – Vytáhli Evelyn z vozu, s nacvičenou rutinou ji svázali, přelepili jí ústa a narazili na hlavu kápi, načež ji nacpali do kufru jiného čekajícího vozu. Slyšela, jak se její únosci o čemsi krátce baví, ale byla tak vyděšená, že nepochytila o čem. Pak se víko kufru zabouchlo a auto se rozjelo. Nedokázala odhadnout, jak dlouho už vězí vevnitř, ale nepochybovala, že uplynuly celé hodiny.

Neměla šanci zjistit, jak dlouho to ještě potrvá.

Mysl jí zahlcovala změř rozmazaných dojmů. Viděla samu sebe, jak bezmyšlenkovitě utíká podloubími v centru, sotva popadá dech a

do nohou ji z námahy berou křeče. Viděla Farúka. Jeho vyděšený obličej.

Farúk. Co se s ním stalo? Vyvázl? V autě s ní nebyl. Matně si vzpomínala, že ho viděla, jak vyklouzl únoscům a utíká kolem auta pryč uličkou. Hned potom, co někdo vykřikl její jméno.

Mia. Přece se jí to nezdálo, že ne? Opravdu se tam objevila její dcera? Vybavil se jí téměř neskutečný výjev – Mia, jak stojí na vzdálenějším konci uličky, celá strnulá leknutím, a křičí. Evelyn si byla celkem jistá, že se to opravdu stalo. Ale jak to? Co tam Mia dělala? Jak se tam dostala tak rychle? Seděly spolu přece u skleničky vína. A Mia pak zůstala v hotelu. Kde se vzala v té uličce? A co je ještě důležitější, dostala se do bezpečí?

Úzkost ji zasáhla jako rána pěstí přímo do srdce. Někoho tam zabili. Byla si tím jistá, výstřely jí ještě teď zvonily v uších. A taky viděla vojáka sraženého autem. Vybavovala si ty ohlušující, děsivé rány; tělo, které narazilo do předního skla jako umělý panák používaný při testech. Snažila se soustředit, zaostřit vzpomínky, ale kodrcání auta jí otřásalo až do konečků nervů a roztříštilo každou myšlenku.

Pokoušela se vypnout, podvolit se bezvědomí, ale pořád nepřicházelo. Nepohodlí a bolest nepolevovaly. S rostoucí hrůzou pomyslela na to, že jedou už hodiny. Už celé hodiny... To nevypadá dobře. Ne v tak malé zemi. Kam ji vezou? Probírala se nahodilými vzpomínkami, vrátila se k novinovým zprávám, které četla před lety, v temné éře Libanonu. Únosy. Žurnalisté, které přepadli přímo na ulici a sebrali je jako rukojmí. Pamatovala si, jak ti unesení popisovali, co se s nimi dělo – že byli omotaní náplastí jako mumie, nacpaní do beden, schovaní v kufrech aut. Znovu ji opanovala sílící hrůza, když si v duchu vybavila cely, kde je drželi. Holé. Studené. Vězni tam byli připoutaní k nefungujícím radiátorům. Přežívali díky zbytkům odporného jídla. A pak jí v hlavě oslepující silou explodovala nejděsivější myšlenka ze všech.

Nikdo se nikdy nedozvěděl, kde je drželi.

Věznili je celá léta. A ani nejvýkonnější zpravodajské služby na světě nic nezjistily. Nevyskytli se žádní udavači. Žádné žádosti o výkupné. Žádné pokusy o osvobození. Nic. Jako by unesení zmizeli z povrchu země, aby se po letech znovu vynořili – pokud měli štěstí.

Auto muselo vjet do pořádné díry, protože jí hlava nadskočila tak, že se uhodila o kovový pant víka. Výbuch bolesti ji konečně přehoupł přes okraj propasti do milosrdného poklidu bezesného spánku.

11

Farúk nepřítomně zíral do chaotické spleti přístřešků a improvizovaných stanů. Dokonce i ve skličující tmě, kterou jen tu a tam prorazil matný záblesk plynové lampy, vycítil pod okolním klidem utrpení a zoufalství. Všude vládlo strašidelné ticho, až na tlumené zvuky rádií, které se slabě linuly mezi stromovím. Většina uprchlíků konečně usnula.

Náměstí Saníja bylo jednou z mála oáz zeleně v betonové džungli jménem Bejrút – ačkoli slovo *zeleň* znělo dost nadneseně vzhledem k tomu, jak vyprahlé a neudržované to tady bylo i za normálních okolností. Když na jihu země vypukla válka, našly tu domov stovky uprchlíků. A momentálně i Farúk, který neměl kam jinam jít. Teď už ne.

Dal si posledního sluka z cigarety a odhodil nedopalek. Poplácal se po kapsách, ale našel už jen prázdnou krabičku. Zmačkal ji, zahodil a pokrčil sám pro sebe rameny. Vyhrnul si klopy bundy ke krku a posadil se na nízkou zídku, která po obvodu obíhala náměstí.

Že to ale dopracoval. Trčí úplně sám v další válkou rozervané zemi. Jako bezdomovec. Táboří na vyschlém prašném plácku. Do nového dne vstupuje s ještě mizernějšími vyhlídkami než ostatní ubožáci, co se v tomhle všivém koutě mačkají.

Sevřel si hlavu v roztřesených dlaních a pokusil se zapomenout na svět, jenže blázinec posledních čtyřiaadvaceti hodin se jen tak vytěsnit z mysli nedal. Promnul si obličej a v duchu si vynadal, že si vzpomněl na Evelyn, zatáhl ji do toho pochybného prodeje, a tak celou tu katastrofu spískal. Pak jen zíral do tmy a přemýšlel, co si počít.

Odjet? Zpátky domů, do Iráku? Vrátit se do zdevastované země, kde zuří občanská válka. Do země, kde jsou na denním pořádku únosy, řádění vražedných komand a bomby nastražené v autech, do nekonečného chaosu a utrpení. Potřásl hlavou. Nemá proč se vracet a nemá kam jinam jít. Jeho vlast vzala zasvě. A teď se ocitl tady, cizí

člověk v neznámé cizí zemi, který zrovna přišel o svůj jediný kontakt a jedinou přítelkyni.

Vlastní vinou.

Zatáhl ji do toho a oni ji teď vězní.

To pomyšlení ho bodlo u srdce jako dýka. Zas a znova, donekonečna potřásal hlavou. Jak to jen mohl dopustit? Všechno je jeho vina, to se nedá popřít. Viděl je, věděl, že po něm jdou, a přece je k Evelyn zavedl a nechal je, aby ji zajali místo něj. Vzpomněl si na zmučené tělo Hadže Alího a zamrazilo ho. Jeho jediná přítelkyně – *sit* Evelyn – je v rukou těch zrůd. Radši si to vůbec nepředstavovat.

Musí jí pomoci. Musí něco vymyslet. Postarat se, aby se lidé dozvěděli, co se jí stalo. Pomoci jim, aby ji našli, navést je správným směrem. Varovat je, s čím budou mít co do činění. Ale jak? Komu by to měl říct? Za policajty jít nemůže. Je v zemi ilegálně a pokoušel se prodat kradené zboží. Policajti by ani při nejlepší vůli nemohli být shovívaví vůči ilegálnímu iráckému pašerákovi.

Vzpomněl si na tu mladou ženu v uličce. Nebýt jí, unesli by ho spolu s Evelyn. Byl by... Představil si, jak se mu rotující konec vrtačky noří do kůže. Rychle tu myšlenku zapudil a soustředil se zase na tu ženu. Nejdřív si myslel, že se tam ocitla čistě náhodou. Prostě nějaká cizí žena vešla v nesprávnou chvíli do nesprávné ulice. Ale pak se mu vybavilo, co křičela. Měl dojem, že to znělo jako „Mami!“ To ho mátló. Že by to byla Evelynina dcera? A ať už ano nebo ne, kde se tam vzala? Domluvila si s ní Evelyn schůzku, anebo to byla jenom náhoda?

Vlastně na tom vůbec nesejde. Neví, co je ta žena zač a kde by ji měl hledat. Utekl při první příležitosti, ani ho nenapadlo ochomýtat se kolem déle, než musel. Dokonce ani netušil, co se s tou dívkou stalo. Klidně ji mohli unést taky.

Z víru myšlenek mu náhle vyvstal obličej. Ten muž, se kterým Evelyn byla v Zabqínu – jmenoval se Ramez, že? Co to o něm Evelyn říkala? Že spolu pracují. Na univerzitě.

Může ho vyhledat. Na katedře archeologie už jednou byl, ví, kde to je. Ramez ho s Evelyn viděl. Tomu se může svěřit. Kdo ví, jestli už mu sama Evelyn neprozradila, co jí Farúk říkal. Ramez si o ni určitě bude dělat starosti. Vyslechne ho.

To je ono. Nic lepšího se udělat nedá. Čím víc o tom přemýšlel, tím víc se mu to zamlouvalo. Potřebuje peníze. Hotovost už mu skoro došla a vězí v čím dál větší bryndě. Teď už nejde o to, aby si pomohl k lepšímu životu v nějaké příčetnější zemi, než je jeho domovina.

Ted' jde prostě a jednoduše o přežití. Musí zmizet, a to ho bude stát peníze. Potřebuje najít kupce pro Abú Barzánovu sbírku. Co odjel z Iráku, s Abú Barzánem nemluvil. Ten pacholek si klidně najde kupce sám, a jestli ano, Farúk z té transakce nebude mít vůbec nic. Evelynin kolega určitě má spoustu kontaktů. Zná bohaté libanonské sběratele. Možná by se dal přesvědčit, aby s prodejem těch kousků pomohl výměnou za podíl ze zisku. Mezi bohatými a chudými zela v Bejrútu hluboká propast a jen málokdo byl v těchhle časech při penězích. O peníze je nouze všude. A dokonce i ti nejpočestnější a nejzásadovější musejí jíst a platit nájem.

Na Farúka padla únava. Sklouzl dolů na zem a stulil se do klubíčka; doufal, že ho spánek udolá. Ráno zajde na univerzitu. Vyhledá Rameze a promluví si s ním. A třeba – kéž by! – to s nimi všemi dopadne líp než s jeho kamarádem Alím.

I když tomu ani na vteřinu nevěřil.

12

Tom Webster odložil mobil a zadíval se prosklenou stěnou svojí kanceláře na Quai des Bergues. V Ženevě panoval sychravý podvečer. Za zubatými vrcholky Alp zapadalo slunce, odráželo se v jezeře a zaplavovalo klidnou hladinu křiklavou zlatorůžovou září. Zatím nenasněžilo, ale dlouho už to trvat nebude.

Hovor Webstera hluboce znepokojil.

V duchu si stručnou konverzaci přehrával a uvažoval nad každým významovým odstínem a podtextem v tom, co slyšel. Nejdřív ta dlouhá váhavá pauza, když na druhé straně někdo zvedl telefon. Pak zkreslená slova v jazyce, ve kterém celkem bezpečně poznal arabštinu. A potom ten muž, který do telefonu konečně promluvil a prohlásil se za Evelynina kolegu. Mluvil podivně formálním tónem. A jak tvrdošíjně trval na tom, že se chce dozvědět, kdo volá – to byla jasná známka, že nejde jen o někoho, kdo prostě zvedl kamarádčin telefon.

Evelyn se do něčeho namočila. A vzápětí ho napadla ještě znepokojivější myšlenka: *Nestalo se jí nic?*

Vzkaz od telefonní spojovatelky z institutu ho zaskočil. Už uběhlo... kolik vlastně?

Třicet let.

Rád by věděl, co Evelyn pohnulo, aby mu po takové době zavolala.

Choval určité podezření.

Ty dvě události – že mu před týdnem zčistajasna zavolal jeden z jeho pátračů v Iráku a že Evelyn telefonovala do centrály Haldanova institutu – spolu rozhodně souvisely. Přinejmenším tohle mu bylo jasné. Jenže nepočítal s tím, že budou následovat potíže. On i jeho partneři si dávali záležet, aby operovali skrytě a nepřitahovali pozornost. Museli si počínat opatrně, to ano – utajení bylo pro jejich práci zcela zásadní-, ale neexistoval důvod, proč čekat komplikace.

Snáží se nějak si ten telefonát racionálně vysvětlit a nepřipouštět si starosti, jenže to nešlo. Ten telefonát nevěstil nic dobrého. Už dávno se naučil důvěřovat svým instinktům a ty nyní byly na poplach. Potřebuje zjistit, co se doopravdy děje. A pak zavolá ostatním. O všem jim poví a společně se doberou ke shodě, jak se se situací vypořádat.

Podíval se na hodinky. V Bejrútu je o dvě hodiny víc. Už je tam noc, takže příštích několik hodin žádné odpovědi nezíská, ale i tak musí zůstat vzhůru a ještě před svítáním obvolat pár míst. Nijak mu to nevadilo.

Stejně jako kdysi jiní i on téhle záležitosti zasvětil celý svůj život.

A jestli jeho instinkty nelžou, teď se do ní zamotala Evelyn.

Už zase.

Zhluboka si povzdechl a obrátil se ke stolu, kde ležel kodex. Vyndal ho před chvílí ze sejfu. Na první pohled vypadal naprosto nevinně. Webster se na něj chvíli díval, pak ho zvedl a slabounce zavrtěl hlavou.

Kdeže nevinně.

Ani náhodou.

Už celá staletí zaplétá ta kniha jeho i jiné do svůdných sítí. Nedá se jí odolat, a to z dobrého důvodu.

Povzdechl si, otevřel ji na první stránce a zavzpomínal, jak to všechno začalo.

13

TOMAR, PORTUGALSKO – SRPEN 1705

Sebastian krácel za strážcem dolů po úzkých točitých schodech a cítil, jak ze zdi číší vražedné vlhko. Zalézalo mu až do morku kostí.

Díval se pod nohy, uhýbal pohledem před plameny strážcovy pochodně. V mihotavém žlutavém světle si všiml, že na stupních schodů jsou uprostřed rýhy. Nejdřív ho zarazily, ale pak si uvědomil, že je během let do kamene vyryly okovy těch, kdo tudy procházeli.

V Tomaru hnulo hodně vězňů. A mnoho dalších ještě bude.

Sel za strážcem dlouhou úzkou chodbou. Po obou stranách ji lemovaly hrubé dřevěné dveře s mohutnými kovovými zámky. Před jedněmi strážce konečně zastavil. Zašátral po velkém kruhu s klíči a odemkl. Dveře zavržaly v pantech a otevřely se směrem ven. Otvor zel jako ústí jeskyně, jako vchod do ponuré propasti. Sebastian pohlédl na muže s klíči a ten mu se znepokojivou lhostejností pokývl. Sebastian se obrnil, vytáhl z držáku na zdi pochodeň, připálil si ji od strážcovy a vstoupil dovnitř.

I přes hrůzostrašné prostředí okamžitě poznal důvěrně známý obrys postavy schoulené v tmavém koutě. Ten pohled ho přimrazil k zemi a padl na něj nekonečný smutek.

„To nic,“ řekl stařec. „Jen pojd' dál.“

Sebastian se nedokázal pohnout. Měl pocit, že mu nohy vrostly do studené kamenné podlahy.

„Prosím tě,“ zašeptal znova stařec. Hlas měl ochraptělý a suchý. „Pojd' sem. Posad se ke mně.“

Sebastian váhavě popošel o krok blíž, pak ještě o jeden. Jeho oči se zdráhaly přijmout ten srdceryvný výjev, který se mu naskýtal.

Zbitý, zničený muž zvedl pokroucenou ruku v okovech a pokynul mu, ať jde až k němu. Sebastian postřehl, že dvěma prsty nemůže hýbat. Palec chyběl úplně.

Izák Montalto byl dobrý člověk. Býval důvěrným přítelem Sebastianova otce. Oba byli vzdělanci, učitelé a vychovatelé pohybující se v nejvyšších kruzích; strávili léta společnou prací v nádherném městě Lisabonu, kde studovali a překládali dávno zapomenuté arabské a řecké texty. Konec tomu učinil nepatrný zákeřný vetřelec. Jedné zimy udeřil na město nemilosrdný virus, podle dnešních měřítek prachobyčejná chřipka, a vzal si s sebou Sebastianovu rodinu. Chlapeček přežil – otec se zachoval pohotově, a jakmile se v rodině vyskytly první příznaky nemoci, svěřil ho do péče příteli Izákovi, který žil poblíž Tomaru. Izák a jeho žena se o dítě několik týdnů starali, jak jen mohli, jenže pak Izákova žena sama onemocněla a Izákovi nezbylo než dát chlapce do péče mnichů v tomarském klášteře. Ani Izákova žena tu zimu nepřežila, ale Izák a Sebastian ano.

Jakožto vdovec si Izák nemohl nechat dítě u sebe, a tak ho vychovávali mniši v klášteře spolu s ostatními sirotky. Ale Izák mu byl vždycky nablízku. Byl mu přítelem i vychovatelem a pozorně sledoval, jak z dítěte vyrůstá chlapec a pak mladý muž. Když mladíka vybrali, aby sloužil Bohu v klášteře při lisabonské katedrále, s těžkým srdcem se s ním rozloučil. Ale to bylo před třemi dlouhými lety. A teď byl Izák tady – oběť inkvizice, bledý ztýraný stín muže, jímž kdysi býval.

„Izáku,“ oslovil ho Sebastian hlasem plným smutku a výčitek svědomí. „Bože můj...“

„Ano,“ Izák se křečovitě zasmál a oči se mu přitom zúžily bolestí. „Tvůj Bůh...“ Ztěžka polkl a potřásl hlavou. „Musí být pyšný, když vidí, kam až jsou jeho služebníci ochotni zajít, aby zajistili, že ho lidé budou následovat.“

„Nic takového docela určitě nezamýšlel,“ ohradil se Sebastian.

Do starcových očí se vloudil náznak úsměvu. „Opatrně, chlapče milý – Tyhle řeči by tě mohly přivést do sousední cely.“

Šílenství inkvizice zachvátilo Iberský poloostrov před více než dvěma sty lety. Stejně jako její slavnější obdoba ve Španělsku si portugalská inkvizice kladla za cíl především vymýtit konvertity z jiných náboženství – hlavně muslimy a židy –, kteří sice naoko přešli ke katolictví, ale tajně zůstali věrní své původní víře.

Vždycky tomu tak nebývalo. Reconquista – znovudobytí Španělska a Portugalska z rukou Maurů, které začalo v jedenáctém století – vyústila v tolerantní, rasově i nábožensky různorodou společnost. Křesťané, židé a muslimové žili a pracovali pospolu a ku prospěchu všech. V městech jako Toledo spolupracovali na překladech textů, které se po staletí uchovávaly v chrámech a mešitách. Západ znovuobjevil dávno zapomenutou řeckou učenost a na jejím základě vznikly univerzity v Paříži, Bologni a Oxfordu. Právě tím doopravdy začala renesance a vědecká revoluce.

Jenže Řím náboženská tolerance nijak netěšila. Zpochybňování bezmezné víry v Boha a jediného správného způsobu, jak ji praktikovat, bylo potřeba zarazit. Španělští monarchové využili nelibosti církve ve svůj prospěch. V roce 1478 byla v zemi založena inkvizice; Portugalsko následovalo španělského příkladu o padesát let později. Jak už to tak u náboženských konfliktů bývá, pravé pohnutky mnohem častěji souvisejí s chamtivostí než s vírou. Mezi reconquistou a inkvizicí v podstatě nebyl žádný rozdíl – v obou šlo především o územní zisky.

Okamžitě se začalo s násilnými křty. Poloostrov bylo potřeba vyčistit – a rozkrást. Židé a muslimové, kteří zůstali ve Španělsku, dostali na výběr buď konvertovat, nebo opustit zemi. Konvertitům se říkalo novokřesťané. Byli to povětšinou vlastníci pozemků nebo úspěšní obchodníci, kteří by odchodem hodně ztratili. A tak radši přijali kříž; někteří se neochotně přizpůsobili novému vyznání, jiní se zdráhali vzdát své víry a rituálů zděděných po předcích úplně a potají je dál praktikovali v ústraní domovů. Nejodhodlanější z oněch takzvaných Marranos dokonce navštěvovali tajné synagogy.

Vězení inkvizice brzy praskala ve švech a přetekla i do jiných veřejných budov. Inkvizitoři při výsleších natahovali vězně na skřípec a vytrhávali jim paže a nohy z kloubů. Potrpěli si také na chodidla; některé oběti přes ně tloukli holemi, jiným je rozřezali, do ran vetřeli máslo a pak jim přidržovali nohy nad otevřeným ohněm. Jindy si vynucovali doznání pomocí zmanipulovaných soudních procesů a podvodných udání. Tem, kdo se přiznali dobrovolně, bylo dovoleno zaplatit pokutu a kát se při *autodafé* – „aktu víry“, veřejném obřadu pokání. Těm, kdo se přiznali až na skřípci, zkonfiskovala inkvizice majetek a nechala je uvěznit, častokrát na doživotí, anebo upálit na hranici.

Novokřtěnci poslali vyslance do Říma, aby poprosili – a uplatili – papeže, ať proti inkvizici zasáhne. Jenže král Římu platil mnohem

víc, aby si ho udržel na své straně. A tak zatímco do Vatikánu tekly peníze, Marranos dál žili ve strachu a museli volit, zda raději odejdou ze země a o všechno přijdou, anebo budou riskovat mučírnu.

Izák se rozhodl zůstat. A mučírna, která se mu léta plížila v patách, ho nakonec dostihla.

„Nevěděl jsem o tom, Izáku,“ ujišťoval ho mladý muž. „Nevěděl jsem, že se na tebe zaměřili.“

„To nevádí, Sebastiane.“

„Vadí,“ vybuchl Sebastian a hlas se mu třásl rozrušením. „Prohlašuji, že v tvém vlastnictví našli zakázané knihy. Prý mají písemné důkazy, doznání lidí, kteří tě znají a kteří jejich obvinění potvrdili,“ zaúpěl. „Co mám dělat, Izáku? Prosím tě, řekni mi, jak bych mohl napravit tuhle příšernou křivdu. Udělám cokoli.“

Sebastian Guerreiro se vydal na cestu Páně se vší upřímností; nečekal ovšem, že povede k tomuhle. Sloužil inkvizici něco přes rok. Vybral si ho sám velký inkvizitor Francisco Pedroso, charismatický a vlivný muž. Ale s každým dnem, s každou hrůzou, které se stal svědkem, se v mladíkově mysli líhly další a další otázky, až nakonec zjistil, že učení, jemuž se celým srdcem oddal, je s činy jeho nadřízených neslučitelné.

„Psst,“ okřikl ho stařec. „Dobře víš, že se nic dělat nedá. Ta obvinění jsou ostatně pravdivá. Mou víru mi předal otec a jemu zase jeho otec. Ale i kdyby ne, těch třicet hektarů tomarské půdy by inkvizici stejně zlávalo.“ Odkáslal si a vzhlédl k Sebastianovi. Oči se mu živě leskly; kontrastovaly se zbídačelým tělem. „Kvůli tomu jsem nežádal, aby tě sem přivedli. Posad se ke mně, prosím.“ Plácl dlaní na slámu vedle sebe. „Potřebuju ti něco říct.“

Sebastian chabě přikývl a sedl si k němu.

„Doufal jsem, že tě o to nebudu muset žádat ještě pěknou řádku let, Sebastiane, ačkoli jsem to měl v úmyslu odjakživa. Ale teď...“ ztěžka si povzdechl, „už s tím nemohu otálet.“

Sebastianovu tvář zaplavilo překvapení a zmatek. „Co máš na mysli, Izáku?“

„Musím se ti s něčím svěřit. Je to přetěžké břemeno, které je potřeba nést. Takové, které dokáže člověka zabít anebo ho přivést do míst, jako je tohle.“ Izák se odmlčel; studoval mladíkovu reakci a pak se zeptal: „Mám pokračovat, anebo se mýlím ve svém přesvědčení, že jsi pořád ten Sebastian, kterým jsi býval?“

Sebastian zachytil jeho zkoumavý pohled a zahanbeně sklopil zrak. „Jsem stejný, jakého si mě pamatuješ, ale nevím jistě, jestli si

zasloužím tvoji důvěru,“ řekl smutně. „Viděl jsem hrozné věci, Izáku. Věci, jaké by žádný člověk neměl dopustit. A přece jsem nečinně stál a neřekl ani slovo.“ Zadíval se na Izáka s obavou, že bude muset čelit jeho káravému pohledu, ale z vězně vyzařovala jen vřelost a starostlivost. „Zahanbil jsem otcovu památku. Zahanbil jsem tebe.“

Izák se natáhl a položil mladíkovi na rameno svou zmrzačenou ruku. Chvěla se mu. „Prožíváme zlé časy. Nedávej si za vinu špatné skutky těch, kdo mají moc jednat jinak.“

Sebastian přikývl, ale srdce se mu dál svíralo lítostí. „Žádné břemeno mi nebude příliš těžké, Izáku. Ne po tom, na čem jsem se podílel.“

Zdálo se, že Izák ještě naposledy zvažuje svoje rozhodnutí svěřit se mu. „Tvůj otec by si přál, abys to věděl,“ řekl nakonec. „Slíbil jsem mu, že ti to povím, až nadejde správný čas. A bojím se, že jestli ti to neřeknu teď, možná už nikdy nebudu mít tu možnost. A pak by bylo všechno... ztraceno.“

„Můj otec?“ zazářily Sebastianovi oči.

Stařec přitakal. „Něco jsme objevili, on a já. Před mnoha lety, tady v Tomaru. V kryptě kláštera.“ Upřel na Sebastiana planoucí pohled. „Knihu, Sebastiane. Úžasnou knihu. Knihu, která zřejmě kdysi obsahovala velký dar.“

Sebastian sraštil obočí. „Kdysi?“

„Jak vis, tomarský klášter představuje skutečnou pokladnici vědění. V kryptách a truhlách uchovává staré kodexy a svitky, kořist ze zahraničních výbojů a křížových výprav, a všechny čekají, až je někdo přeloží a zkatalogizuje. Je to namáhavý a téměř nesplnitelný úkol. Tvůj otec a já jsme měli štěstí, že nás přizvali, abychom pracovali s mnichy na překladech, jenomže těch textů je neskutečné množství a spousta z nich jsou jen obyčejné záznamy sporů, osobní korespondence o všedních záležitostech..., prostě banality.“

V jedné zaprášené truhle jsme ale objevili knihu, která okamžitě upoutala náš zájem. Mezi cennějšími knihami a starými svitky se skoro ztrácela. Někde na její dlouhé pouti ji částečně poškodila voda a poslední stránky i zadní desky úplně chyběly. Ale přední desky zůstaly v relativně dobrém stavu. Byl na nich symbol, který jsme nikdy předtím neviděli, had stočený v kruhu a zakousnutý do vlastního ocasu.

Kniha byla sepsána ve staré arabštině, která se těžko překládala. Zato její titul byl jasný.“ Izák se odmlčel, aby ulevil vyprahlému

hrdlu, a ustaraně se podíval po dveřích – ujišťoval se, že nikdo neposlouchá. „Jmenovala se *Kitábal-Wastfa* – Kniha receptů.“

Důvěrně se k Sebastianovi naklonil. „S tvým otcem jsme se dohodli, že existenci té knihy před mnichy zatajíme. Jednou večer jsme ji propašovali z kláštera. Trvalo nám celé měsíce, než jsme ji pořádně přeložili. Byla psaná starobylým písmem *naški*. A i když byla v arabštině, hemžila se perskými výrazy, což sice není u vědeckých spisů nijak neobvyklé, ale ztěžuje to čtení. Ale přelouskali jsme ji. A pak jsme my čtyři – tvoji rodiče, já a moje drahá zesnulá Sára – uzavřeli dohodu. Vyzkoušíme ty recepty na sobě. Abychom zjistili, jestli fungují. A pokud ano, seznámíme se svým nálezem svět.

Zpočátku se zdálo, že kniha svému příslibu dostojí. Narazili jsme na cosi úžasného, Sebastiane. Ale s postupem času jsme si začali uvědomovat určitý nedostatek. Kdybychom ho nedokázali odstranit, nikdo by se o našem objevu nesměl dozvědět, protože by to vyvolalo nežádoucí pozdvižení – takové, které by obrátilo svět vzhůru nohama způsobem, o jaký žádný soudný člověk nestojí. Takže to muselo zůstat naším tajemstvím.“ Izák zesmutněl. „A pak zasáhl s nemilosrdnou krutostí osud.“

Zdálo se, že v duchu odplouvá zpět do toho bolestného období, kdy ztratil svou ženu i přátele. Od oné zimy byl jeho život bezútěšný.

„Co v té knize bylo?“ zeptal se Sebastian.

Stařec se na něj podíval, v očích se mu prudce blýsklo a zašeptal jediné prosté slovo: „Život.“

* * *

Izákovo odhalení zaměstnávalo Sebastianovu mysl a dotíralo na něj celé dny. Nedokázal myslet na nic jiného. Nemohl spát. Roztržitě odbýval práci. Jídlo a pití pro něj ztratilo chuť.

Věděl, že jeho život už nikdy nebude jako předtím.

Konečně se mu povedlo zařídit si okénko v rozpisu služeb tak, aby jeho nepřítomnost nevzbudila podezření, a odcestoval do kopců u Tomaru. Znal Izákovy pozemky dobře. Zabavili je hned po starcově uvěznění a vinice nechali ležet ladem a hnít, než se inkviziční soud dobere nevyhnutelného rozsudku.

Sebastian jel ke kopečku, který mu Izák pečlivě popsal. Dostal se tam, když už na ztemnělé obloze umíněně lpěly jen poslední zbytečky denního světla. Najít kvetoucí olivovník bylo snadné. *Strom smutku*,

nazval ho Izák. Na jiném místě za jiných časů by se mu říkalo přesně opačně, napadlo Sebastiana.

Sesedl z koně a ušel dvacet kroků směrem k dohořívajícím odleskům slunce na západě. Ze země tam vyčníval kámen, přesně jak říkal Izák. Sebastian se rozechvěl napjatým očekáváním. Klekl si, vytáhl malou dýku a pustil se do hrabání ve vyschlé půdě.

Za chvíličku čepel narazila na schránku.

Začal kolem ní odhrabávat hlínu rukama a horečně malou truhličku vyprošťoval. Pak ji opatrně vyndal, jako by se mu mohla rozpadnout v rukou. Byla to prostá kovová skříňka, zhruba tři dlaně široká a dvě dlaně na výšku. O něco níž na kopci vzlétlo hejno vran, krákoraly a kroužily mu nad hlavou, než zase zmizely dole v údolí. Sebastian se rozhlédl, aby se ujistil, že kolem dokola nikdo není, a pak celý rozechvělý vzrušením skříňku otevřel.

Přesně jak Izák popsal, obsahovala dvě věci. Malou dřevěnou krabičku a balíček pečlivě zabalený v naolejované kůži. Sebastian kůži rozbalil. Vynořila se kniha se zdobenými deskami.

Hleděl na ni a opájel se prazvláštním fascinujícím symbolem na horních deskách. Otevřel ji. První stránky byly z hladkého tuhého lesklého papíru. Byla na nich nádherná, detailně propracovaná zobrazení lidského těla a jeho vnitřních orgánů, a u nich četné popisky. Další stránky pokrývaly pečlivé, kaligrafické znaky písma *našit* provedené černým inkoustem s červenými ozdobami. Odtrhl od nich zrak, zalistoval dál a uviděl to, o čem mluvil Izák. Zadní desky chyběly. Utržený hřbet prozrazoval, že se ztratily i závěrečné stránky. Poslední, které zůstaly, byly pokroucené a zhrublé, inkoust se už dávno setřel a zbyly po něm jen nečitelné namodralé šmouhy.

Sebastianovi se z toho pohledu sevřelo srdce palčivou bolestí.

Klíčová část knihy chybí. Když Izák a Sebastianovi rodiče objevili onen nedostatek, v hloubi duše doufali, že se návod k jeho překonání třeba dochoval na chybějících stránkách. Ale jistě to nevěděli. Možná je ten zádrhel neodstranitelný. Možná se překonat nedá. V tom případě kniha představuje velké nebezpečí a všechno je odsouzeno k selhání.

Sebastian knihu odložil a zvedl krabičku. I ona měla na víku ten symbol. Váhavě uvolnil měděnou sponku a otevřel ji.

Obsah krabičky byl nedotčený.

A Sebastian v tu chvíli na tom opuštěném kopci pochopil, v čem spočívá jeho osud.

Bude pokračovat v jejích díle.

Pokusí se napravit ten nedostatek.
Třebaže věděl, že tím vážně ohrozí svůj vlastní život.

* * *

Vystopovat původ knihy nebylo snadné. Sebastianův otec a Izák na tom pracovali léta, ale bezpečně zjistili jenom to, že se nacházela v jedné z několika truhel plných kodexů a svitků, které do Tomaru doputovaly po pádu Akkonu v roce 1291.

Ty spisy shromáždili během svého působení ve Svaté zemi templáři; bylo o nich známo, že dychtivě zkoumali mystiku a vědění muslimských nepřátel, a to i dávno předtím, než kvůli tomu roku 1312 papež Klement V. jejich řád rozpustil. Poté, co je ve Francii pozatýkali, byl jejich majetek po celé Evropě předán Rytířskému a špitálnímu řádu svatého Jana – johanitům. Provinční rady ale směly soudit templáře samy. Ve španělské Tarragoně se místní církevní rada sešla pod vedením arcibiskupa Rocabertiho, který byl bojovnému mnišskému řádu přátelsky nakloněn, a rozhodla, že katalánsko-aragonští templáři i jejich druhové z Mallorky a Valencie jsou nevinní. Rád sice musel být rozpuštěn, ale bratři směli zůstat ve svých klášterech a pobírali doživotní penzi.

Aragonský král Jakub II., který si nepřál, aby templářské bohatství skončilo v pokladnicích čím dál mocnějších johanitů, založil nový řád rytířů z Montesy a templáře do něj včlenil. Takzvané *montesinos* podřídil vedení stávajícího řádu calatravských rytířů, který byl také cisterciácký a fungoval podle podobných pravidel jako templáři. Ponechal jim veškerý majetek, a pověřil je ochranou království před muslimy z Granady, posledního ostrůvku islámu na Iberském poloostrově.

V Portugalsku král Diniz nezapomněl, jak výrazně se templáři zasloužili o porážku Maurů. S jejich majetkem naložil neuvěřitelně mazaně. Pokojnou cestou ho zkonfiskoval, počkal si, až bude zvolen následovník Klementa V., a pak nového papeže přemluvil, aby schválil založení nového řádu, který ponese prostý název Rád Kristův. Templáři si v podstatě jen změnili jméno. Kastilsko-portugalští řádoví bratři nebyli ani podrobeni výslechům, natožpak mučení. Prostě se jen stali příslušníky nové řehole, která též přijala řádová pravidla rytířů z Calatravy, a vyvázli bez újmy.

Hrad v Tomaru býval sídlem nejvyšších představitelů templářského řádu v Portugalsku a zůstal jím i pro nový řád. Vysoká budova podivuhodné architektonické krásy neztratila nic ze své velkoleposti – proslavila se na celém poloostrově svou kamenickou výzdobou a ornamenty v románském, gotickém a manuelinském slohu i typickým kruhovým templářským chrámem, v němž je pohřbeno mnoho řádových velmistřů. Během let se klášterní prostory rozrostly a místo vešlo ve známost jako Kristův konvent.

Izák řekl Sebastianovi, že podle záznamů připutovala truhla, ve které se poškozený kodex našel, z Levanty. Podrobněji se prý její původ určit nedal, protože bylo krajně obtížné dopídit se dokumentů portugalských templářů. Při zániku řádu se mnoho aktérů spojilo, aby pohřbili veškeré písemné důkazy, že se templáři bezostyšně přeměnili v Řád Kristův. Navíc portugalští templáři – či později Kristovi rytíři – vstřebali i většinu svých francouzských bratří, jimž se podařilo uniknout králi Filipu Sličnému. Aby se vyhnuli případným potížím s Vatikánem, bylo potřeba zakamuflovat jejich typicky francouzská příjmení.

Stále však zbývaly krypty a knihovny, kam se Izákovi a Sebastianovu otci nepodařilo získat přístup. Na rozdíl od nich Sebastian tu možnost měl – vždyť byl představitelem inkvizice. A tak ve vší tichosti a diskrétnosti zahájil pátrání ve skrytých církevních archivech a doufal, že se o mlhavém původu kodexu dozví víc.

Strávil hodiny v archivech Torre do Tombo v Lisabonu. Navštívil staré templářské chrámy a hrady v Longroivě a Pombalu, procházel starodávné záznamy o darech, výsadách, sporech a právních aktech, hledal vodítka, která by buď objasnila, co stálo na chybějících stránkách, anebo mu prozradila, kde najde nějaký další opis oné knihy. Zajel na hrad Almourol, který templáři postavili na ostrůvku uprostřed řeky Tejo a o němž se tradovalo, že tam straší duch princezny toužící po návratu svého milence, maurského otroka.

Nic nenašel.

Vyprávěl Izákovi o všem, co dělá, ale starcovo zdraví se rychle zhoršovalo, na plicích se mu usadila infekce a Sebastianovi bylo jasné, že zimu nepřezijí. Navíc se o jeho všetečné bádání začali zajímat nadřízení.

Brzy ho povolali před nejvyššího inkvizitora. Francisco Pedroso věděl o mladíkových návštěvách u umírajícího *Marrana* a doslechl se o jeho cestách po celé zemi. Sebastian se vymluvil na přehnaně horlivé vyhledávání kacírských spisů, ale dal si velký pozor, aby na

základě jeho slov nemohli nikoho obvinít. Návštěvy v Izákově cele označil za poslední marné úsilí spasit starcovu duši.

Pochmurný kněz s bezkrevnými seschlými ústy Sebastiana upozornil, že Bůh bedlivým okem sleduje každý krok svých oveček, a připomněl mu, že přimlouvat se za oběti se pokládá za ještě zločinnější než hříchy spáchané jimi.

Sebastianovi bylo jasné, že jeho snahám v Portugalsku odzvonilo. Od této chvíle ho budou mít pod dohledem. Seběmenší chybička ho přivede do žaláře. A když Izák té zimy zemřel, mladík si uvědomil, že ho k rodné zemi už nic nepoutá.

Musí opatrovat odkaz po rodičích a po Izákovi. A co víc, je třeba dokončit jejich práci a splnit jejich slib.

Jednoho svěžího jarního rána převedl svého jediného koně přes most Ponte Velha a zamířil k eukalyptovým hájům v nedalekých horách. Měl namířeno do Španělska, k templářským komendám v Tortose, Miravetu, Monzónu, Gardeny a Peniscole. Bude-li potřeba, bude pokračovat v hledání i v nejvlastnějších sídle učenosti a překladatelství, v Toledu.

A kdyby pátrání nepřineslo valný užitek, půjde po stopách hada požírajícího vlastní ocas do jeho pravlasti, přes Středozemní moře a Konstantinopol až do samého srdce starověkého světa, aby odhalil tajemství, jež se tam skrývají.

14

Kvílivé volání k ranní modlitbě, které se neslo z nedaleké mešity, prosáklo každým pórem betonových stěn výslechové místnosti a vytrhlo Miu ze spaní.

Zmoženě se podívala, kolik je hodin, a zaškaredila se. Teprve před chvílí se jakžtakž smířila s nepohodlným noclehem – dvěma kousavými dekami, které si poskládala na dlaždičkovou podlahu – a pracně vytěsnila z mysli hulákání, povely a pokyny, které se policejní stanicí rozléhaly celou noc.

O pár hodin později se události nakrátko obrátily k lepšímu. Ve dveřích výslechové místnosti se objevil přívětivý policista a přinesl jí láhev čerstvé vody a horké *man'uš* – tenké pečivo podobné pizze, potřené olivovým olejem a bohatě sypané tymiánem a sezamovými semínky. Vzepjala se k mimořádně odvážnému výkonu a požádala ho, ať ji zavede na toaletu, ačkoli jí bylo dokonale jasné, že z další návštěvy na zdejším odporném, málem středověkém záchodě se může kurýrovat léta s pomocí antibiotik. Pak ji policista odvedl zpátky do improvizované cely a zamkl ji tam na několik dalších trýznivých hodin. Strávila je přecházením sem a tam a pokoušela se krotit černé myšlenky. Kolem oběda se konečně dveře skřípavě otevřely a stanula v nich naděje v podobě Jima Corbena.

Představil se jako jeden z ekonomických poradců na ambasádě a zeptal se jí, jestli je v pořádku. Doprovázeli ho Fretka a inspektor Frázista, ale Mia okamžitě postřehla, že v téhle skupince vládne úplně jiná dynamika než včera. Corben měl přirozenou autoritu a detektivové si to dobře uvědomovali. Jeho držení těla, stisk ruky, pevný tón hlasu, sebevědomý pohled z očí do očí..., ve srovnání s Baumhoffem představoval zkrátka úplně jiný živočišný druh. Nemluvě o propastném rozdílu ve vzhledu. I na téhle frontě Baumhoff drtivě prohrával: Plešatějící padesátník s těstovitým obličejem a prasečími očky versus štíhlý, krátce ostříhaný a lehce opálený muž mezi třicítkou a čtyřicítkou. Upřímně řečeno, její dojem

nemálo ovlivnila i skutečnost, že Corben hned poté, co se jí zeptal, jestli je v pořádku, pronesl kouzelnou větu, která jí téměř vehnala slzy do očí – pět slůvek, která Mia nikdy nezapomene.

„Přišel jsem vás odtud odvést.“

Trvalo jí vteřinku či dvě, než jí ta báječná zpráva naplno došla. Pak se jí Corben ujal a vyvedl ji ze dveří. Detektivové nic nenamítali, neřekli ani slovo, ačkoli s ní ještě nese-psali oficiální výpověď. Corben zřejmě představoval vyšší moc, a tak prostě jen ustoupili stranou a dívali se, jak ji odvádí. Jako v mátohách šla za ním přes policejní stanici k zadnímu vchodu a tamtudy do prosluněného světa venku, aniž by vyplnila jediný formulář nebo podepsala doklad o propuštění.

Odvedl ji ke svému autu, černošedému Grand Cherokee s kouřovými skly a diplomatickou poznávací značkou, které parkovalo mezi hlídkovými a terénními vozy policistů. Pomohl jí na zadní sedadlo a sám si sedl za volant. Vykličkoval z parkoviště, krátce pokývl ostraze u brány a zařadil se do dopoledního provozu.

Podíval se do zpětného zrcátka. „Vepředu před stanicí číhají reportéři. Nechtěl jsem, aby se na vás vrhli.“

„Už se to dozvěděli?“

Corben přikývl. „Minulou noc u toho byla spousta svědků. Ale nedělejte si starosti. Zatím se nám povedlo jméno vaší matky ututlat a ani o vás nepadla žádná zmínka. Byl bych rád, kdyby to tak zůstalo, přinejmenším pokud jde o vás. Ti chlapíci na policii dostali patřičné příkazy. Vědí, co mají říkat a co si nechat pro sebe.“

Mia měla pocit, jako by se probírala z hibernace. „Že nepadla žádná zmínka – tím myslíte ve zprávách?“

„O únosu vaší matky píšou všechny ranní noviny. Momentálně ji označují jen za neznámou Američanku, ale během dne seženou její jméno a velvyslanectví vydá oficiální prohlášení. Snažíme se ten poprask tlumit, ale nabírá obrátky. Ani vládě nejde takováhle publicita pod nos. Staví to zemi do špatného světla, a jak jistě víte, situace je beztak dost ošemetná. Pokusí se celou věc navléknout jako kšeft s ukradenými památkami, který se nějak zvrtil – pašeráci se přetahují o kořist a tak podobně.“

„To je pitomost,“ ohradila se Mia. „Matka není žádný pašerák.“

Corben soucitně pokrčil rameny, ale dvakrát přesvědčeně se netvářil. „Jak dobře ji znáte?“

Možná to zavinila únava a hlad, anebo možná Mia vycítila, že na těch náznacích může být něco pravdy, ale najednou sama nevěděla, co si má myslet.

„Je to moje matka,“ řekla stroze.

„Tím jste mi neodpověděla na otázku.“

Mia se zamračila. „Jsem tu teprve tři týdny, chápete? Předtím jsem bydlela v Bostonu. Nemůžu dost dobře tvrdit, že ji znám jako svoje boty, ale je to moje máma a vím, co od ní čekat. Takže toho nechte. Setkal jste se s ní někdy? Když jde o archeologii, propadá mesiášskému komplexu.“ Podrážděně si povzdechla a dodala: „Je skrznastrz čestná.“

Skrznaskrz čestná. Bylo jí jasné, jak hloupě to zní, ale opravdu tomu věřila.

„A co váš otec? Kde je?“

Mie přelétl tvář smutek. „Nikdy jsem ho nepoznala. Umřel krátce po tom, co jsem se narodila. Při autonehodě. Cestou do Jordánská.“

Corben se po ní podíval a pokýval hlavou; zdálo se, že si v duchu přebírá, co mu řekla. „Promiňte.“

„To nic,“ pokrčila rameny. „Stalo se to už dávno.“

Mlčky se dívala z okénka. Po ulici proudili lidé, zabraní do všední rutiny svých životů. Závistivě ji píchlo u srdce. Taky by chtěla být takhle bezstarostná – ale vzápětí si uvědomila, že vzhledem k tomu, v jak nestabilní zemi tihle lidé žijí a čím si museli projít, nejspíš nejsou tak v pohodě, jak vypadají. Kdoví co se jim pod pokojným výrazem honí hlavou. Neubránila se pomyšlení, že když jde do tuhého, když nastane krizový moment, který ukáže, co jsou druzí doopravdy zač, leckdy zjistíme, že o nich zdaleka nevíme tolik, kolik jsme si mysleli. Provinile si připustila, že by Baumhoff a Corben mohli mít pravdu. Opravdu matku nezná nijak zvlášť dobře. Netuší, jaký život vlastně vede. Takže by ani nebylo divu, kdyby se skutečnost od jejího úsudku diametrálně lišila.

Auto zpomalilo a zastavilo, zadržlo v ucpané úzké jednosměrce. Obrátila se ke Corbenovi. „Přece si doopravdy nemyslíte, že kšeftuje s kradenými starožitnostmi.“

Zpřímá se setkal s jejím pohledem. „Jak já to vidím, šli jednoznačně po ní. Pokud se nestala první obětí tažení zaměřeného na cizince – a to naši zpravodajci označují za krajně nepravděpodobné –, je to jediný motiv, se kterým můžeme momentálně pracovat.“

Mia vstřebávala jeho slova; hluboce ji zasáhla. Corben ji zamyšleně pozoroval. „Podívejte, je v podstatě jedno, proč ji zajali.

Důležité je, že ji někdo unesl – že někdo unesl ženu, Američanku, rovnou na ulici. Na důvodech záleží jenom v případě, že nám ji pomohou dostat zpátky. Protože právě to je náš hlavní cíl. S ostatním se vypořádáme potom.“ Snažil se mluvit co možná uklidňujícím tónem.

Mia se zmohla na pousmání. Svým odhodláním ji povzbudil; vděčně přikývla.

„Chápu, že jste unavená,“ dodal Corben, „a chápu, že si nejspíš zoufale přejete vrátit se domů, skočit pod sprchu a smýt ze sebe celý ten zážitek, jenomže já si s vámi nutně potřebuju promluvit o tom, co se minulou noc odehrálo. Byla jste u toho. To, co mi povíte, může být rozhodující, abychom ji našli. V takovýchhle případech hraje čas proti nám. Myslíte, že to ještě vydržíte?“

„Rozhodně,“ přikývla.

15

Evelyn vytrhl z bezvědomí štiplavý hořký pach.

Prudce se napřímila a otřásla se. Oči se jí rozletěly, ale hned na ně zaútočilo pronikavé světlo zářivek. Zdálo se, že přichází ze všech stran náraz, jako by seděla v bílé krabici. Honem zase sklopila víčka.

Omámením začaly pomalu prorážet jasnější myšlenky. Tak kupříkladu už není nacpaná v kufru auta. Sedí na tvrdé kovové židli. Zkusila poposednout; zápěstími a kotníky jí projela palčivá bolest. Pokusila se jimi pohnout, ale nešlo to. Uvědomila si, že je připoutaná.

Vycítila kolem sebe pohyb a opatrně otevřela oči. Rozmazaně uviděla, jak se od její tváře odtahuje čísi ruka. V prstech něco držela, nějaký malý váleček. Evelyn se povedlo zaostřit pohled a pochopila, že je to ampulka. Asi čichací sůl, pomyslela si. Jak tu ruku sledovala, zachytila poslední závan onoho pachu. Nad ní stál neznámý muž a pozoroval ji.

První, čeho si na něm povšimla, byly oči. Byly neobvykle modré a dokonale prosté jakéhokoli citu. Na mysl se jí vtíralo slovo *arktické*. Upíraly se na ni, zkoumaly ji s odtazitou zvědavostí, číhaly na každou její reakci.

Vůbec nemrkaly.

Odhadovala, že tomu muži může být něco přes padesát. Měl hezkou, zajímavou tvář. Jeho rysy – čelo, lícní kosti, brada a nos – byly výrazné, ostré, a přesto jemně utvářené. Plet' měl lehce opálenou do sytého zlatavého odstínu, husté vlnité šedé vlasy si pečlivě česal dozadu, a byl vysoký, rozhodně přes sto osmdesát centimetrů. Nejnápadnější jí ale připadalo, jak je vychrtlý. Nebyla to vyzáblost anorektiků či k smrti vyhladovělých lidí. Byl prostě jen extrémně hubený a jeho výška to ještě zdůrazňovala. Očividně o sebe pečlivě dbal a držel apetit na uzdě, ale nezdálo se, že by mu to ubíralo na síle. Z jeho držení těla vyzařovala autorita a sebevědomí a ledové oči prozrazovaly chladnokrevnou neústupnou povahu, což Evelyn znepokojovalo.

Z nějakého důvodu jí instinkty napovídaly, že není Arab. Vzápětí jí to potvrdil svým přízvukem, když se konečně rozhodl promluvit. Ne na ni. Na někoho, koho neviděla, protože jí stál za zády.

„Dejte jí trochu napít,“ přikázal v arabštině, která určitě nebyla jeho mateřštinou, ale kupodivu nesla slabý irácký přízvuk.

Vedle Evelyn se objevil další muž a přiložil jí k uštům láhev studené minerálky. Měl zachmuřenou snědou tvář s mrtvolně nehybnými očima, podobně jako ti, kdo ji v Bejrútu unesli. Jak se zdá, její věznitel disponuje celou jednotkou najatých rváčů. Potlačila tu myšlenku a vděčně se napila; snědý muž se zase stáhl a zmizel z dohledu jako duch.

Muž proti ní přešel k nízké skřínce u stěny a vytáhl šuplík. Neviděla, co tam dělá, ale zaslechla zvuk, jako když se trhá igelitový sáček. S rostoucím strachem se rozhlédla po místnosti. Byla bez oken, vymalovaná jednolitou, ostře bílou barvou. Podél jedné zdi se táhla lesklá bílá skříňka se zásuvkami. Celá místnost byla bezvadně uklizená a vznášela se v ní atmosféra puntičkářské výkonnosti – až nelidské výkonnosti, blesko Evelyn hlavou. Věrně odrážela náтуру svého pána.

Do mozku se jí vplížilo několik dalších děsivých myšlenek.

První a nejzávažnější byla, že jí nezavázali oči. U jejích únosců v Bejrútu nebylo divu, že si nevzali masky. Nemohli se promenovat zalidněnými ulicemi v centru města navlečení v kuklách. Ale teď... Tohle je jiná situace. A tenhle muž není žádný najatý poskok. Očividně tady poroučí. A že mu nevádí ukázat Evelyn svůj obličej, nevěstí nic dobrého.

A to jeho oblečení... Měl na sobě tmavomodrý blejzr, sportovní košili a khaki kalhoty s kapsami. Ale o to nešlo. Šlo o to, že navrch měl bílý lékařský plášť. V bílé místnosti. S dlouhou řadou jednotvárných bílých skříněk a kabinetů. A s pronikavým osvětlením typickým pro operační sál, jak jí s hrůzou došlo.

Ztěžka polkla.

Neodvážila se ohlédnout, ale v duchu za sebou viděla chirurgické vybavení.

„Proč za vámi přišel?“ zeptal se ten muž, aniž by se k ní otočil. V jeho angličtině pochytila evropský přízvuk. Kdyby měla hádat, tipovala by ho na Itala, možná na Řeka. Ale momentálně měla naléhavější starosti.

Dralo se jí na jazyk, co je mu hergot do toho a proč ji nechal bandou najatých grázlů odvléct z ulice, nacpat do auta a přivézt sem.

Ale hned pobouření potlačila. V duchu se vrátila zpátky a vybavila si události, které ji sem dovedly. Bylo jí jasné, že to nějak souvisí s Farúkem a jeho zavražděným přítelem. S těmi starožitnostmi z Iráku. A dost možná i s Úroborem. Což by znamenalo, že ten muž v laboratorním plášti přesně ví, oč mu jde. Naštvat ho by v tuhle chvíli byl hodně špatný tah.

„Proč jsem tady?“

Obrátil se k ní. V ruce držel injekční stříkačku a gumovou pásku. Kývl na muže za Evelyn a ten mu přitáhl stolek a židli. Muž v laboratorním plášti nevzrušeně odložil věci na stolek a posadil se. Natáhl se k Evelyn a vzal ji za bradu. Neurvale zesílil stisk, aby ji to bolelo, a aniž by hnul brvou, rázně prohlásil: „Máme-li spolu vycházet, musíme si dohodnout základní pravidla. Pravidlo číslo jedna je nikdy neodpovídat na otázku otázkou. Jasné?“

Zaklínal se do ní pohledem a čekal, dokud nepřikývla. Pak uvolnil sevření a slabě se pousmál tenkými rty.

„Tak, to bychom měli,“ konstatoval. „A byl bych moc rád, kdybych se už nemusel opakovat. Proč vás vyhledal? Proč přesně?“

Natáhl se k ní a vyhrnul jí rukáv. Evelyn zamrazilo. Cítila z něj lehkou pižmovou vůni vody po holení. Bylo k vzteku, že se jí neprotivila.

„Počítám, že mluvíte o Farúkovi,“ odpověděla tónem, který se nedal vyložit jako otázka.

Muži přelétl přes rty úsměv. Navzdory hezké tváři působil výhružně. „Tuhle vám dovolím.“ Vyhrnul jí rukáv ještě výš. „Ano, mluvím o Farúkovi.“

Zírala na něj a nevěděla, odkud začít. „Potřeboval peníze. Pokoušel se prodat nějaké věci z Iráku. Mezopotamské artefakty.“ Odmlčela se, zaváhala a pak se odhodlala: „Směla bych se také na něco zeptat?“

Zamyšleně stiskl rty. „Nejdřív počkejme, jak spolu budeme vycházet,“ odpověděl, a zatímco jí hleděl do očí, dvěma prsty jí poklepal na předloktí, aby jí vystoupla žíla.

16

Hotel byl od policejní stanice kousek, a tak se přímo nabízelo zajít si popovídat právě tam.

Bar Lounge byl v tu dobu prakticky liduprázdný. Mia úmyslně nasměrovala Corbena pryč od rohu, kde seděla předchozí večer s Evelyn, a raději ho zavedla na terasu. Říjen bývá v Bejrútu vlhý a příjemný – letní žár už je pryč a do zimních dešťů je ještě daleko. Báječná příležitost pro rozhovor ve venkovní zahradce. Ten rozhovor sám o sobě už ovšem nic báječného není, pokud si při něm máte v duchu přehrát nejtraumatičtější noc vašeho života sotva pár hodin poté, co jste ji přečkali.

Mia převyprávěla Corbenovi události, které vedly k únosu; začala Evelyninou ustaranou náladou a její zmínkou, že se setkala s kýmsi, „koho kdysi znala“, s nějakým iráckým překupníkem – že prý za ní „zčistajasna“ přišel a že je to „složitě“. Pak s nepříjemným mrazením v zádech popsala podobaného androida u baru a přenesla se ve vyprávění dál, k muži, kterého se pokusili unést spolu s Evelyn. Nahlas zauvažovala, že to mohl být ten irácký překupník.

Corben ji soustředěně poslouchal a dával pozor na sebemenší detaily. Pár věcí si poznamenal do malého černého zápisníku a několikrát ji přerušil – vyptával se na podrobnosti a ji samotnou překvapilo, kolik si toho zapamatovala. Ale neměla dojem, že by něco z toho mohlo být užitečné. Z výjevů, které se jí vryly do paměti – androidova tvář, mřížka auta, muž, se kterým měla Evelyn schůzku – jí žádný nepřipadal podstatný. Kdyby některý z těch chlapů měl šerednou jizvu přes tvář anebo místo ruky hák, k něčemu by to bylo. Jenže na nich nebylo vůbec nic nápadného, čím by se odlišili od tisíců ostatních lidí v tomhle městě. Neuměla si představit, že by cokoli z jejího líčení mohlo Corbenovi pomoci, a skličovalo ji to. Naděje, že osvobodí matku z rukou únosců a dopraví ji do bezpečí, se scvrkávala na minimum.

Zmínila se mu, že si Evelyn zapomněla mobil, a přitom jí došlo, že jí na policii nevrátili její vlastní telefon. Vzpomněla si i na ten podivný telefonát na Evelynino číslo, když ji detektivové zpovídali – na ten, co ho zdvihl Baumhoff. Corbena to zaujalo a dožadoval se, aby mu co nejpodrobněji vylíčila všechno, co slyšela a viděla. Poznamenal si, že má vyzvednout její mobil, převzít Evelynin a vyptat se Baumhoffa na ten hovor. Asi mu připadal důležitý, což Mie trochu zvedlo náladu.

Zeptal se jí na polaroidy, a tak mu zopakovala to, co už řekla Baumhoffovi a detektivům – že je nikdy předtím neviděla, protože Evelyn jí je neukázala. Vylíčit závěrečnou část události z předešlého večera – jak se objevili vojáci, střelbu, odjíždějící auto – bylo ze všeho nejbolestnější. Corben se choval soucitně a trpělivě. Z očí mu vyzařovala účast a starostlivost a celou dobu se jí snažil vyprávění ulehčovat, jak se dalo.

To, co mu řekla, ho očividně znepokojilo. Rozhlédl se kolem a pak se zadíval přes terasu zpátky k zadní části hotelu, jako by mu něco dělalo starost.

Postřehla, že zamyšleně vraští čelo. „Co se děje?“

Zdálo se, že Corben pečlivě volí slova. „Rád bych, abyste se přestěhovala jinam.“

„Proč?“

„Myslím, že bychom měli udělat předběžné bezpečnostní opatření. Jen tak pro všechny případy.“

„Pro jaké případy?“

Zamračil se, jako by se mu do vysvětlování dvakrát nechtělo, ale asi usoudil, že není vyhnutí. „Ten chlap u baru vás viděl, jak s matkou sedíte a dlouze si s ní povídáte,“ řekl s důrazem. „Pak jste se objevila v té uličce a narušila jim plán. Připadá mi dost pravděpodobné, že chtěli unést i toho Evelynina známého, jinak by si našli jinou příležitost. A podle toho, co jste mi vyprávěla, soudím, že se mu povedlo utéct. Jestli je to tak, nedostali všechno, co chtěli – vaší vinou, tedy spíš zásluhou. Určitě jim to leží v hlavě a zajímá je, jak jste se tam přichomýtl. Budou chtít zjistit, jaký máte vztah k Evelyn. A jestli hrajete nějakou roli v tom, do čeho se namočila.“

Mia cítila, jak jí po zádech přejíždí mráz. „Chcete říct, že by mohli jít i po mně?“

„Potřebují si s vámi promluvit a vytáhnout z vás, co víte,“ konstatoval Corben. „Nedopustíme to, nebojte se,“ ujistil ji honem. „Jenom musíme být opatrní.“

„Opatrní? Co tím myslíte, *opatrní*? Už předvedli, že jim nedělá problémy unést člověka rovnou z ulice.“ Mie připadalo, že se stěny kolem ní svírají.

„Poslyšte, mrzí mě, že jsem vás vyděsil. To jsem nechtěl. Jinak ovšem máte pravdu, s nikým se nepářou,“ potvrdil ponuře. „Pošlu pár svých lidí, aby vás hlídali, ale nemáme to tu plně pod kontrolou. Uvidíme, jak se věci v příštích dnech vyvinou. Třeba byste mohla váš výzkumný projekt načas pozdržet a odjet ze země, než se všechno vyřeší.“

Mia na něj zírala v němé hrůze; nevěřicně potřásla hlavou nad tím, jaký obrat události nabraly. „Nikam nepojedu. Unesli mi matku, prokristapána!“ Hledala v jeho obličeji skrývané pobavení nad tím, že reaguje tak přepjatě – cokoli, co by ji ujistilo, že za děsivé scény, které jí maluje představivost, může jenom hysterie. Nic takového ale nenašla. Situace byla skutečně zlá.

Dělalo se jí nanic.

Šokem prorazil Corbenův hlas. „Říkáte, že vaše matka bydlí naproti přes ulici?“

„Ano,“ přikývla. „Právě proto jsem si vybrala tenhle hotel.“

„Fajn. Potřeboval bych, abyste mi ukázala kde. Pojd'te, zajdeme tam hned. Rychle se tam porozhlédnu, pak se sem vrátíme a vy si sbalíte svoje věci.“

Vstal ze židle a podal jí ruku, aby jí pomohl. Mia se zvedla s pocitem, že má nohy z gumy. Zachytila se ho jako záchranného lana.

Usmál se, aby ji uklidnil. „Dobře to dopadne, uvidíte. Všechno dobře dopadne. Zachráníme ji.“

„Dohlédnu na vás, abyste ten slib dodržel,“ zamumlala a umínila si, že se ho bude držet jako klíště, dokud celá tahle záležitost definitivně neskončí a její matka se bezpečně neusídí na jiném kontinentu.

17

Muž v laboratorním plášti se na židli opřel a jestřábíma očima Evelyn zkoumal. Zdálo se, že ho něco udivuje.

„Takže ten člověk, který se zoufale snaží prodat nějaké starožitnosti,“ vyslychal ji ledově, „překročí dvoje nebezpečné hranice, jen aby vás vyhledal, přestože vás – jak sama tvrdíte – neviděl už dvacet let, nejste jeho zákaznice ani jste pro něj v minulosti žádné kšefty neobstarávala. Chápete, kam mířím?“ Významně se odmlčel. „Vede mě to zpátky k mojí úvodní otázce. Proč vás navštívil?“

Evelyn zamrazilo. *Nemá cenu lhát ani kličkovat*, pomyslela si. *Ví to*. Neměla tušení, jestli si odpovědí pomůže, anebo si vykope hrob, a hlas se jí roztřásl. „Věděl, že mě jedna z těch nabízených věcí bude zajímat.“

Jeho výraz povolil, jako by zrovna překonali obtížnou bariéru. Zvědavě povytáhl obočí. „Kterápak?“

„Jedna kniha,“ odpověděla úsečně.

„Aha.“

Pomalů přikývl a zatvářil se spokojeně. Udělal si z prstů stříšku před ústy. „A proč si myslel, že vás bude zajímat?“

Evelyn si odkašlala a pustila se do vyprávění o tom, co se v roce 1977 seběhlo v al-Hilláhu. Že ji přivolali k náhodnému nálezu podzemních komor a že usoudila, že jde o pozůstatky po jakémsi tajném společenstvu. Pověděla mu i o Oroborovi na zdi komůrky a na knize, kterou prodával Farúk.

Zatímco mluvila, sledovala výraz svého věznitele. Soustředěně poslouchal, ale poznala na něm, že o symbolu už slyšel. Zeptal se jí, jestli ten tajný spolek blíž prozkoumala, a zajímalo ho, co zjistila. Pověděla mu o myšlenkové spřízněnosti s Bratřími čistoty a tím to končilo. Neměla co víc mu říct. Se svým výzkumem tenkrát uvázla na mrtvém bodě. Jako by se nad tím tajným společenstvím z podzemní komory dočista zavřela voda.

Zmlkla. Už mu prozradila všechno, co mohla, až na jedno jediné. Vynechala z toho Torna. Vlastně ani nevěděla proč. Tom po ní nikdy výslovně nežádal, aby o jeho zájmu o tu záležitost pomlčela. Jenže ona věděla svoje. Bylo jí jasné, že jí nesvěřil úplnou pravdu. Nikdy jí neprozradil, co ho do al-Hilláhu ve skutečnosti přivedlo a co o tom tajném spolku ví. Když teď seděla připoutaná za zápěstí a kotníky ke kovové židli v místnosti bez oken, pochopila, že ten muž naproti hledá totéž, po čem tenkrát před mnoha lety pátral Tom. A že jestli se o Tomovi doví, udělá všechno pro to, aby mu doručil stejně laskavé pozvání k návštěvě jako jí.

Když o tom tak přemýšlela, dostávala na Torna vztek a cítila se podvedená. Co doopravdy věděl? A hlavně – tušil, že se o ten tajný spolek zajímají i jiní? Lidé, kteří umějí být, mírně řečeno, nepříjemní? Kdyby jí tenkrát prozradil všechno, vyhnula by se nebezpečí? Počínala by si v něčem jinak? Neměla potuchy, jestli by se tím něco změnilo. Vždyť už to bylo tak dávno...

Navzdory vší zatrpklosti i po všech těch letech pociťovala nutkání ochraňovat ho. Vůbec si to neuměla vysvětlit, ale prostě to tak bylo. Ten instinkt v ní převládl i nad pudem sebezáchovy.

A kupodivu jí to dělalo dobře. Hrálo ji vědomí, že před svým věznitelem něco zatajila, že se mu svým způsobem vzepřela. Brala to jako takové drobné vítězství.

Naneštěstí to zřejmě vytušil. Přes tvář mu přelétl podivný výraz a pak se zeptal: „Takže jste to vzdala a věnovala se jiným výzkumům?“

„Ano,“ potvrdila stroze.

Pozoroval ji. Čelila jeho pohledu s nejupřímnějším výrazem, na jaký se zmohla, a jen doufala, že to hraje dobře. Nakonec uhnula očima a odvrátila se.

„Kdo další o tom nálezu ví?“ zeptal se.

Ačkoli ten dotaz čekala, polekal ji. Snažila se nedat to najevo. »Nikdo.« Okamžitě si uvědomila, že to pronesla příliš defenzivně. Navíc to byl očividný nesmysl a jemu to určitě bylo jasné. „Tedy samozřejmě až na lidi, se kterými jsem spolupracovala na vykopávkách – samí další archeologové a dobrovolníci,“ dodala neobratně. „Taky jsem se poptávala na univerzitě v Bagdádu a u známých.“ Bála se, že ono první „nikdo“ z ní vylétlo příliš rychle.

Muž v laboratorním plášti na ni upíral znepokojivě pronikavý pohled. Jako by se jí tím pohledem zavrtával až do mozku; skoro cítila, jak se jí v něm přehrabuje, a přála si, aby odtamtud vypadl.

Konečně přikývl a naklonil se kupředu. „Dovolíte?“ Vzal do rukou gumovou pásku.

Evelyn sebou trhla. „Co to děláte?“

Gestem ji uklidňoval. „Jen vám odeberu trochu krve. Nebojte se.“

Zmítala rameny ze strany na stranu a uhýbala mu. „Ne, prosím vás, ne...“

Vymrštil se a znova ji popadl za bradu; tentokrát ji stiskl jako ve svěráku. Oči mu ztvrdly v chladnou ocel. Výhružně se naklonil skoro až k ní a pomalu zasyčel: „Nedělejte si to ještě těžší.“ Na okamžik znehybněl a počkal, až jí význam těch slov dojde, pak ji pustil a zatáhl jí gumovou pásku kolem paže nad loktem.

Evelyn, oněmělá hrůzou, už jenom přihlížela.

Přejížděl jí svými dlouhými hubenými prsty po loketní jamce. Žíla mu pod nimi vstřícně tepala. Sáhł po injekční stříkačce a zavedl opatrně jehlu do žíly. Zkušeným pohybem uvolnil gumovou pásku, aby krev mohla proudit. Chvilku počkal a pak začal pomalu vytahovat píst a nasávat krev.

Evelyn stoupala hrdlem vlna nevolnosti. Odvrátila se ke vzdálenější zdi a snažila se nepříjemný pocit nevnímat.

„Pro začátek to nebylo špatné,“ prohodil nevzrušeně. „Bohužel vám budu muset položit ještě pár doplňujících otázek. Nejdřív bych rád slyšel, kdo další věděl o vašem zájmu o to ztracené společenství. Taký se potřebuju dozvědět, co přesně vám prozradil náš kamarád překupník o tom, odkud pocházejí ty artefakty, a především, kde je schovává. No a nakonec mi řeknete, kde ho najdu. Než začnete odpovídat, chtěl bych vás požádat, abyste byla co nejsdílňější a šla do nejmenších detailů. Mám po ruce nepřeberně možností, jak vám způsobit bolest, ale byl bych raději, kdybych vám je nemusel předvádět. Kromě toho vám nechci způsobit tělesnou újmu. Připadáte mi vcelku zdravá. Přiměřeně namáhavá celoživotní fyzická práce, jako je ta vaše, představuje patrně nejzdravější možný způsob života. Mohla byste se mi hodit k mým výzkumům. Ale potřebuju ty odpovědi, a pokud z vás budu muset vyždímat pravdu násilím..., no, počítám, že nějaké to drobnější poškození nijak podstatně nesníží užitečnost toho ostatního.“

Evelyn nevěděla, jak si má jeho slova přebírat. Dotěrně jí zvonila v uších. *Užitečnost toho ostatního? Co tím sakra myslí? V duchu zápolila s návalem hrůzných představ a z úbytku krve se jí začínala točit hlava. Minuty se vlekly, až konečně ucítila, jak jí jehla vyklouzla z paže.*

Muž v laboratorním plášti vstal, podržel si injekci proti světlu a trochu jí zatřepal. Vypadalo to, že je se svým dílem spokojen. Zakryl špičku jehly a odložil stříkačku na pracovní stůl. Sebral cosi dalšího, vrátil se k Evelyn a posadil se. Evelyn uviděla, že si přinesl další injekci, menší, a spolu s ní malou skleněnou ampulku s nažloutlou tekutinou. Chomáčkem vaty namočeným v alkoholu jí potřel ranku v paži. Pak sáhl po té malé stříkačce a z ampulky do ní natáhl tekutinu.

„Už vím, že jste se nezachovala úplně upřímně ohledně toho, kdo s vámi sdílel váš zápal pro věc. Oči a hlas prozrazují daleko víc, než si umíme představit, pokud člověk ví, co má hledat.“ Odstříkl trochu tekutiny, aby měl jistotu, že v injekci nezůstane vzduchové bublinky, a otočil se k Evelyn. V očích se mu krutě blýsklo. „A já to vím,“ dodal, natáhl se po její paži, přidržel ji a vpíchl jí tekutinu pod kůži. „A tohle je malá ochutnávka, abyste věděla, co vás čeká, jestli zas nabudu dojmu, že nemluvíte úplně pravdu.“

Strach sevřel Evelyn srdce jako železná obruč, když viděla, jak jí žlutavá látka mizí v těle. Zpanikařené vzhledla ke svému únosci a hledala v jeho lhostejné tváři nějaký náznak, co přijde. Dech se jí zkracoval a zrychloval. Otevřela ústa k otázce, ale zarazilo ji podivné Pálení v místě vpichu. Za okamžik se začalo šířit oběma směry, razilo si cestu dolů ke konečkům prstů a nahoru k hrudníku, a jak se jí rozlévalo krevním oběhem, nabíralo na intenzitě, až ze štiplavé bolesti přerostlo v palčivou, mučivou trýzeň. Připadalo jí, že jí všechny žíly v těle hoří, jako by jimi proudilo vznícené palivo.

Tělo jí vibrovalo bolestí; před očima jí vířily mžítiky, rty se jí chvěly a z čela se jí po tváři řinuly proudy potu.

Měla pocit, jako by ji stravoval vnitřní oheň.

Muž v laboratorním plášti nezaujatě přihlížel. Držel jí před obličejem ampulku a zdálo se, že ho její obsah fascinuje. „Zajímavá hračka. Jmenuje se kapsaicin. Získává se z chilli papriček, ale ukousnout si *enchilady* není úplně totéž jako mít tenhleten koncentrát v krvi, vidíte?“ Jeho jízlivý úsměšek se jí rozmazal před očima, protože jí vyhrkly slzy. Svíjela se bolestí.

„Chilli paprička je báječná zelenina,“ pokračoval věčně. „Hodně vypovídá o lidské povaze. No jen uvažte: Že tolik pálí, když do ní kousnete, je z hlediska evoluce obranný mechanismus. Rostlina tak odpuzuje zvířata a chrání se před snědením. Bezvadně to funguje na všechny ostatní tvory, ale na lidi ne. Kdepak, my jsme jiní. My ten maličký červený plod stejně utrhneme. Nevyhýbáme se mu, naopak ho vyhledáváme, pěstujeme a máme z něj požitky. Dokonce si ho

přidáváme do jídla. Schválně. S vědomím toho, co děláme. Těšíme se z bolesti, kterou nám působí. Ale to nic není proti perverzní radosti, kterou z něj čerpáme, když s jeho pomocí působíme bolest jiným. Věděla jste, že Mayové trestali přelétavé dívky tím, že jim vtírali papričky do očí, a pokud měli pochyby o jejich panenství, i do genitálií? Inkové před bitvou zaujímali postavení tak, aby měli nepřítele po větru, a zapalovali ohromné hranice chilli papriček. Číňané je dodnes používají při mučení tibetských mnichů. Přiváží mnichy k prudkým ohňům a naháží papričky do plamenů. Spáleniny pak mnohem víc bolí, nemluvě o tom, co to dělá s očima. Je libo pepřový sprej, anebo *chili con carne*? Paprička je dravec mezi rostlinami. A víte, co je nejpřekvapivější? Právě zjišťujeme, že má obrovský potenciál jako lék tlumící bolest. Lék tlumící bolest! A pak že lidstvo není geniální.“

Zbytečně na Evelyn plýtl slovy. Viděla, že se mu pohybují rty, a zaslechla útržky jeho vět, ale mozek jí vířil a dočista ztratil schopnost zpracovávat sluchové vjemy. Vlna bolesti se jí šířila každíčným neuronem v těle a trýznila ji až do morku kostí. Zkoušela upnout mysl k nějaké naději, k nějaké útěsné představě nebo myšlence, která by aspoň trochu vyvážila její utrpení, a vybavila si v duchu Miin obličej – ne ten zděšený a křičící obličej z uličky, ale rozzářenou a usměvavou Miu, na jakou byla zvyklá. Balancovala na pokraji bezvědomí, když vtom pálení začalo polevovat stejně náhle, jako přišlo. Evelyn se několikrát zhluboka nadechla; obrnila se proti dalšímu přívalu bolesti, čekala ho a bála se ho, ale nepřišel. Vyhasl jako plamen.

Muž v laboratorním plášti ji pozoroval s děsivě odtazitým zájmem, jako by byla nějaké pokusné zvíře. V mrazivých očích mu neproklítil sebemenší záchvěv soucitu. Místo toho lhostejně mrkl na hodinky a skoro neznatelně sám pro sebe přikývl, jako by si v duchu zaznamenával, jak dlouho trvala její reakce.

Evelyn vytanula na mysli poslední slova, která řekl, než jí vpíchl injekci. Mluvil o malé ochutnávce toho, co ji čeká.

Při tom pomýšlení se roztřásla.

Byla to jen *malá* ochutnávka.

Radši si nepředstavovala, jak asi vypadá plná porce.

Pozoroval, jak se jí vrací plné vědomí, a pokývnutím dal pokyn tomu přízraku, co jí stál za zády. Přízrak jí beze slova podal další hlt vody a zase couvl. Muž v bílém naklonil hlavu ke straně a zblízka se na Evelyn zadíval.

„Nechcete mi náhodou něco říct?“ zeptal se drsně.

18

Když s Corbenem opustili hotel a přecházeli Rue Commodore, připadala si Mia neobvykle zranitelná. Byl to divný pocit. Všude po těle ji nepříjemně brnělo a přistihla se, že se podezíravě rozhlíží po kolemjdoucích a pátrá po skrytém nebezpečí. Znervózňovala ji i parta čekajících taxikářů.

Držela se těsně u Corbena. Zašel ke svému zaparkovanému autu a z přihrádky v palubní desce vyndal malý kožený váček. Mia postřehla, že i on ostražitě sleduje každý pohyb kolem. Přemítala, jestli ji to má uklidnit, anebo právě naopak. Když zamířili po chodníku k Evelyninu domu, instinktivně se k němu přimkla ještě blíž.

Když se Evelyn přestěhovala do Bejrútu, město se teprve zotavovalo po všech těch letech bojů, kterým místní stoicky říkali „potíže“. Ústřední vláda existovala jen podle jména a základní civilizační vymoženosti jako elektřina a telefonní spojení byly prakticky nedostupné. Bydlet přes ulici naproti Commodoru bylo terno, protože hotel poskytoval nepřetržité služby nejen svým hostům, ale i lidem v sousedství. Univerzitě se povedlo sehnat Evelyn slušný byt v druhém patře šedě omítnuté budovy hned naproti a Evelyn to tam od té doby považovala za svůj domov. Neměla sice nijak zvlášť krásnou vyhlídku – ani na moře s jeho planoucím západy slunce, ani na majestátní horské pohoří na východě –, ale když ty úchvatné západy slunce na horizontu dohořely, nemusela se mordovat se čtením u malinké olejové lampičky. Hoteloví barmani navíc uměli namíchat bezvadné martini, vinný lístek byl slušný a ceny přiměřené.

Mia matčin domov během let několikrát navštívila. Než se odstěhovala na kolej, trávila u ní prázdniny. Párkrát k ní domů zašla i poté, co začala v Bejrútu pracovat, ale už to nebylo ono. A věděla, že to nebude ono ani tentokrát.

Došli k domu a Mia ho Corbenovi ukázala. Nenápadně se rozhlédl ulicí na obě strany a pokynul Mie dovnitř. Dveřmi ze skla a kovu prošli do vestibulu. Dům představoval typickou ukázkou architektury padesátých let – byla to pětiposchodová budova s balkony přes celé průčelí, která nezapřela prvky německého modernismu. Tím pádem neměla žádné elektronické bzučáky ani jiná bezpečnostní opatření běžná u novější výstavby. Dveře do vestibulu se na noc zamykaly, ale přes den zely dokořán. Domovník obvykle vysedával venku, hrál backgammon nebo pokuřoval vodní dýmku a vedl nekonečné řeči o politice; momentálně však po něm nebylo vidu ani slechu.

Nastoupili do nemoderního výtahu s rozvrzanou mříží, kterou bylo potřeba ručně zavřít, než se klec dala do pohybu, a vyjeli do druhého patra. Plošinka u výtahu byla tmavá, jediné vysoko posazené okénko vedlo do světlíku, ale Mia po paměti nahmatala vypínač a rozsvítila světlo s časovým spínačem. Na každém poschodí byly dva byty; odvedla Corbena k tomu nalevo. Zastavil se u něj a chvíli zkoumal zámek. Zaletěl pohledem k druhému bytu a odvedl Miu k němu.

„Udělejte pro mě něco a postavte se takhle, ano?“ Naaranžoval ji zády ke dveřím.

„Takhle?“

„To je ono.“ Na vteřinku se zaposlouchal a pak, spokojen, že nikde kolem nikdo není, přešel zpátky ke dveřím, za kterými bydlela Evelyn.

Mia jeho žádost moc nechápala. Sledovala ho, jak rozepíná zip na koženém váčku a vyndává z něj nějaké tenoučké nástroje. Pak se jakoby nic začal šťourat v zámku.

Opatrně se ohlédla a uvědomila si, že ji postavil tak, aby zátylkem clonila kukátko sousedního bytu. Podívala se na něj se zvědavým úžasem. „Pokud vím, tvrdil jste, že jste ekonomický poradce,“ zašeptala.

Úkosem se po ní ohlédl a nedbale pokrčil rameny. „Tak to mám na vizitkách.“

„Aha. A na které ekonomické škole se učí vloupání?“

Soustředěně se přimračil; zámek povolil a otevřel se přesně ve chvíli, kdy se jim nad hlavami s cvaknutím vypnulo světlo. Spokojeně se zasmál. „To byl volitelný kurz.“

Taky se usmála a maličko ji přešla nervozita. V tuhle chvíli uvítala každé odlehčení. „A to jsem si myslela, že si ze studií nikdo nic neodnese.“

„Člověk si musí vybrat správný obor, o tom to všechno je.“

Nejistě si ho měřila a vtom jí došlo, jak se věci mají. „Vy jste od CIA, vidíte?“

Corben s odpovědí nespěchal.

Pozorovala ho, jak mlčí, a ponuře dodala: „Proč mi najednou všechno připadá ještě mnohem vážnější?“

Polekalo ji, že se najednou zachmuřil. „Přece už sama víte, že je to vážné.“ Ta slova i tón, jakým je vyřkl, jí projela jako nůž. Asi její strach vycítil, protože ji hned uklidňoval: „Jste v dobrých rukou. Jen musíme postupovat krok za krokem.“ Čekal od ní nějakou známku souhlasu a nakonec se zmohla na přikývnutí.

Corben pomalu otevřel dveře. Vedly do malé předsíně, za kterou bylo vidět obývací pokoj. Nahlédl dovnitř. Byt nebyl nijak zvlášť světlý – vyhlížel do úzké ulice a kolem stály vyšší budovy. Panovalo v něm strašidelné ticho.

Corben vešel a pokynul Mie, ať jde za ním.

Obývací pokoj byl prostorný, okno a posuvné dveře vedly na balkon nad ulicí. Zůstal takový, jak si ho Mia odjakživa pamatovala, pohodlně zařízený hlubokými pohovkami a perskými koberečky. Přetékal haraburdím posbíraným za léta cestování a vykopávek – na zdech visely zarámované rukopisy a rytiny, po policích a skříňkách byly roztroušeny všemožné artefakty a úplně všude se kupily hromady knih. Mia se rozhlížela a vstřebávala jeho výraznou atmosféru. Všechno vypovídalo o tom, že Evelyn žije naplno a se zaujetím se věnuje dráze, kterou si zvolila. Pokoj byl útulný, dýchalo to z něj zabydleností a intenzivním osobním životem; Miin poslední domov, střídmě zařízený podnájem v Bostonu, oproti tomu působil nehostinně, o jejím současném bydlení v Commodoru ani nemluvě.

Zamyšleně procházela prostornou místností, pohroužená ve vzpomínkách, které na ni útočily ze všech stran. Zastavila se před zarámovanými rukopisy – zaujala ji nezvyklá zobrazení lidského těla a věnec popisků kolem. Vtom si všimla, že Corben míří do dalších místností, a vykročila za ním. Prošel si Evelyninu ložnici, nakoukl do pokoje pro hosty a do koupelny a pak se kolem Mii vrátil zpátky do obýváku.

Mia u dveří matčiny ložnice zaváhala, ale pak vešla. Sít'ovými záclonami pronikal dovnitř odpolední jas a zaléval místnost vlídným měkkým světlem. Už tu nebyla celé roky. Jakmile vkročila, ovanula ji nezaměnitelná přívětivá vůně. Měla pocit, jako by jí zase bylo deset, pozdě večer se vplížila do matčiny postele a stulila se vedle ní. Váhavě popošla k toaletnímu stolku. Za zrcadlem byly kolem dokola

zastřeny její fotografie, od dětství až do dospělosti. Zarazila se pohledem u jedné, na které byla jako holčička v časně pubertě – spolu s Evelyn stály uprostřed ruin Baalbeku a usmívaly se. Dobře se na ten den pamatovala. Hrozně ráda by si tu fotku odnesla s sebou, ale hned se za ten nápad zastyděla a nechala ji zastrčenou, kde byla.

Najednou na ni padl smutek, že se do matčina hájemství vetřela jako nezvaný host, a znova ji zachvátil strach o Evelyn. S těžkým srdcem vyšla z místnosti a zamířila zpátky do obývacího pokoje. Corben si rovnou prohlížel Evelyniny police. Mia se na uklidněnou objala pažemi, popošla ke dveřím na balkon a dívala se dolů na rušnou ulici, na lidi potulující se kolem, a přála si, aby se mezi nimi najednou objevila Evelyn, živá a zdravá.

Místo toho zahlédla, jak kolem nenápadně proklouzl modrý mercedes a zaparkoval kousek od hotelu.

19

Corben si zkušeným okem změřil místnost a dospěl k názoru, že se neobejde bez další návštěvy – delší a důkladnější. Nejdřív ale potřebuje odklidit Miu někam do bezpečí.

Taky se bude muset co nejdřív podívat do Evelyniny pracovny na univerzitě. Zdejší policie obě místa brzy prohledá. Reaguje pomaleji než policie v jeho vlasti, ale protentokrát mu to vyhovovalo. Poskytlo mu to příležitost a bylo mu jasné, že jí musí využít.

Celá ta věc s Evelyniným únosem se semlela nečekaně a moc nechybělo, aby ji prošvihl. To by byla ironie osudu. Normálně s podobnými záležitostmi neměl co do činění, zvlášť když bylo od začátku jasné, že nijak nesouvisejí s politikou. Za to, že je teď tady, v Evelynině bytě, vděčil své pověsti specialisty na Irák. Na ambasádě i mezi kolegy z CIA si ji pečlivě budoval, a tím pádem mu všechno, co se Iráku nějak týkalo, nevyhnutelně končilo na stole. Dal si záležet, aby o tom všichni věděli. Právě proto mu Baumhoff – i když trochu přezíravě – řekl hned ráno o Evelynině únosu a ukázal mu ty polaroidové snímky.

Stopa, která začínala v podzemní laboratoři v Iráku, vychladla už před více než třemi lety. Od té doby Corben přesídlil do jiné země a pracoval na několika dalších případech, ale ten nepolapitelný míček nespouštěl z očí a doufal, že se mu naskytne nějaké vodítko, nějaká nárážka, cokoli, co ho dovede dál. A vytrvalost a nasazení se mu vyplatily. S trochou štěstí se teď stopa snad zase zahřeje.

Život obrací na čtyráku. Byl na světě už dost dlouho, aby se přesvědčil, kolik pravdy na tom úsloví je.

Viděl, že Mia stojí u okna, a sám zamířil k dubovému stolu v protější rohu místnosti, který tonul pod záplavou fasciklů, učebnic a výukových materiálů. Corbena ale nejvíc zaujal laptop položený u kraje. Když ho odpojoval, všiml si, že vedle leží Evelynin tlustý odřený diář. Byl otevřený na dvoustránce s aktuálním týdnem a navrch byla pohozená trochu ožmoulaná staromódní vizitka. Zvedl ji.

Patřila nějakému archeologovi z Rhode Islandu. Založil si s ní místo, kde byl diář rozevřený, pak ho zaklapl a položil na laptop. Projde si ho taky.

Pod diářem si všiml starých desek s chlopněmi. Něco ho na nich upoutalo, a tak je vytáhl.

Podle toho, kde ležely, usoudil, že se jimi Evelyn včera večer probírala, než odešla z domova. Otevřel je a hned první obrázek, který na něj vykoukl – had zakousnutý do vlastního ocasu –, mu napumpoval do žil adrenalin.

Stopa najednou začala přímo pálit. A právě v tu chvíli nemilosrdně uťal jeho nadšení Miin výkřik.

„To jsou oni,“ vyhrkla a otočila se ke Corbenovi s očima plnými hrůzy. „Jsou tady.“

Corben přispěchal k oknu a vyhlédl ven. Mia ukazovala na tři muže, kteří kráčeli po chodníku ke vchodu do hotelu. Zbledla, že by se v ní krve nedořežal.

„Hledají mě!“ vykřikla.

„To jsou ti chlapi, které jste viděla včera v noci?“

Mia přikývla. „Uprostřed jde ten parchant z baru. Ten nalevo byl s ním, když matku sledovali ve městě. U toho posledního si nejsem jistá.“

Corben si je důkladně prohlédl. Svým vycvičeným okem zaznamenal sotva postřehnutelné signály, řeč těla naznačující, že vůdcem bandy je ten uprostřed. Rychle kráčeli jeden za druhým po úzkém chodníku, nenápadně se rozhlíželi a kontrolovali pohledem okolí. Přejížděl jim očima po těle a hledal zbraně; dokonce i ze třetího patra zaregistroval bouli, kterou měl jejich vůdce pod sakem.

Mia z nich nespouštěla zrak. „Jdou si pro mě až do hotelu? To si na to troufnou? Za denního světla?“

„Ano, pokud mají průkazy nějaké bezpečnostní složky, což je klidně možné. Každá milice má svoje agenty. Můžou patřit ke kterékoli.“ V duchu se však zabýval horším scénářem. Sáhl po mobilu a zmáčkl tlačítko zrychlené volby.

Měl zhruba tucet místních kontaktů – sbírku odpadlíků z milicí, kteří měli svoje vlastní důvěrné zdroje, a pár důstojníků libanonské vojenské zpravodajské služby, té současné i té minulé, na které se mohl obrátit, pokud náhodou potřeboval pomocnou ruku. Každý kontakt se týkal určité sféry vlivu a hodil se pro určité účely.

Po dvou zazvoněních se ozval mužský hlas.

„Tady Corben,“ ohlásil se suše. „Potřebuju zálohu do Commodoru. Dovnitř jdou tři chlapi. Jsou ozbrojení.“ Vykoukl ven a dodal: „Počkejte chvíli.“

Mlčky s Miou přihlíželi, jak se vrazi blíží k hotelu. V Corbenovi se všechno napjalo. Teď se ukáže.

Ti tři došli ke vchodu.

Nevešli dovnitř. Dokonce se tam ani nepodívali.

Prostě pokračovali v chůzi kolem zaparkovaných aut, kolem Corbenova Grand Gherokee, a přešli ulici.

Došlo na horší scénář.

Mířili přímo k nim.

20

Mia sledovala, jak vrahové přecházejí ulici, a s rostoucí hrůzou si uvědomovala, že jdou k Evelyninu domu. Jakmile zašli pod přečnívající balkon a zmizeli z dohledu, polil ji studený pot. Ani nemusela vyjít ven a podívat se, kam mají namířeno. Obrátila se ke Corbenovi.

„Jak se dozvěděli, že jsme tady?“ zeptala se.

„Neřekl bych, že sem jdou kvůli vám. Na to je příliš brzy. Chtějí to tu prohledat.“ Znova si zvedl telefon k uchu. „Pošlete sem někoho co nejrychleji. Jsme v činžáku naproti hotelu Commodore. Ve druhém patře. V bytě Evelyn Bishopové. Pospěšte si, jdou dovnitř,“ vyštěkl a zavěsil. Zastrčil si Evelyniny desky pod sako vzadu za opasek a popadl Miu za paži. „Pojďte,“ postrkoval ji ze dveří.

Na podestě se srazili se ženou, která právě vyšla z vedlejšího bytu. Při pohledu na dva cizí lidi, kteří vyběhli od Evelyn, strnula uprostřed pohybu. Zaváhala a spustila cosi arabsky, ale Corben ji ut'ál uprostřed řeči. „Vraťte se dovnitř, zamkněte dveře a držte se od nich co nejdál. Rozumíte?“

Žena polekaně těkala očima od něj k Mie a zase zpátky. „No tak, honem,“ poručil jí znova, popošel k ní a postrčil ji dovnitř. Žena nepatrně přikývla, zmizela za dveřmi a poslušně za sebou zavřela na zástrčku.

Na výtahu se rozsvítilo červené světýlko, ozvalo se cvaknutí a zahučel rozbíhající se motor. Kabina sjížděla z nejvyššího patra dolů do přízemí. Vrahové tu budou co nevidět.

Corben přešel ke kraji schodů hned vedle výtahové šachty a zaposlouchal se. Pak o krok ucouvl, podíval se po schodech nahoru a udělal kyselý obličej. Tahle úniková cesta se mu nezamlouvala. Dvířka na střechu mohou být zamčená. Navíc hrozí, že se jim do cesty připletou sousedi. Rovnice o příliš mnoha neznámých.

„Tak co?“ zeptala se Mia. „Co uděláme?“

„Vrátíme se dovnitř.“ Rozběhli se zpátky do Evelynina bytu.

Corben pečlivě zavřel dveře a zajistil je zástrčkou. Všiml si, že je na nich i řetízek, a užuž ho chtěl zastrčit, ale pak si to rozmyslel. Vetřelcům by to prozradilo, že uvnitř někdo je, a to bylo to poslední, o co stál.

Bylo mu jasné, že má nanejvýš pár vteřin, aby něco vymyslel.

Zalétl zkoumavým pohledem k posuvným skleněným dveřím na balkon a rozhodl se. Otočil se k Mie. „Zatáhněte závěsy. Co nejvíc k sobě, jak to jen půjde. Ať sem nejde žádné světlo. A zavřete dveře do ložnic.“

Poslechla ho, zatáhla závěsy a obýván se ponořil do hluboké tmy. Jakmile skončila, Corben si omotal ruku přehozem z pohovky, obešel lampy a lustry a s chladnou rozvahou rozmačkal žárovky. Totéž udělal s lampou v předsíni.

Mia zavřela dveře do ložnic a přeběhla do kuchyně. Corben tam zrovna prohledával zásuvky. Vylovil pár kuchyňských nožů a zkoušel jejich ostří. Vybral si ten, který se mu zdál nejpevnější, a zastrčil si ho za opasek.

Mia ho užasle pozorovala. „Ted’ už jen dodejte, že máte na kotníku pistoli nebo tak něco,“ pokusila se o žert.

„Pistole mám v autě,“ opáčil příkře. Na Američany lidé v tomhle nervózním městě pohlíželi s krajní podezíravostí a titul „ekonomický poradce“ už se stával stejně průhledným synonymem pro agenta CIA jako „kulturní atašé“. Výmluvné boule pod sakem by si všimli ještě daleko spíš než obyvatelé sicilského Corleone a Corben by se totálně odepsal. A tak pokud nebylo jasné, že se bez zbraní neobejde, nechával glock i ruger v zamčené přihrádce ve svém džípu.

Pozdě litovat.

Rozhlédl se po kuchyni. Byla zastrčená v koutě daleko od obýváku a taky z ní vedly skleněné dveře na balkon. Vedle nich stála vysoká lednička, starý těžký typ, a podél celé jedné stěny se táhl umakartový kuchyňský pult a police. Corben přešel přes místnost. Všiml si, že na balkonových dveřích nejsou žaluzie ani závěsy. Ale na tom nesejde, tahle místnost poslouží jen jako úniková cesta. Vytáhl Evelyniny desky a podal je Mie. Zvědavě se na ně podívala a vrhla po něm tázavý pohled.

„Zůstaňte tu a podržte mi tohle,“ řekl jí. „Zavřete za mnou dveře a neotvírejte je, dokud se nevrátím.“ Na odchodu ukázal k proskleným dveřím na balkon. „Tyhle naopak nechte otevřené.“

Mia se pokusila něco namítnout, ale slova jí uvázla v hrdle.

Corben na ní poznal, že je strachy bez sebe, a zastavil se. „Dostaneme se z toho,“ prohlásil neochvějně, s pevným odhodláním v očích. Zmohla se na váhavé, sotva znatelné pokývnutí a Corben vyběhl z místnosti.

Mia za ním zavřela. Srdce jí bušilo až v krku. Obrátila se a přelétla pohledem kuchyň i balkon a potom sklopila oči k deskám, které svírala.

Chvilku na ně zírala s nervózní zvědavostí a pak je otevřela.

Corben se mezitím hbitě prosmýkl tmou ke vstupním dveřím. Vykoukl kukátkem, zrovna když výtah se sotva slyšitelným lupnutím zastavil. Nemusel se bát, že zvenčí postřehnou za kukátkem pohyb, protože v místnosti byla tma.

Vrzly kovové dveře výtahu a ven vyšli dva z těch tří, které viděl na ulici. Dovtípil se, že poslední zůstal pod schody a hlídá. Ti chlapi jsou profíci; vědí, co dělají. Přešel ještě víc do střežku.

Podobaný muž, o kterém Mia říkala, že ho viděla v baru, zmáčkl vypínač a rozhlédl se po podestě.

Oba byli zřejmě spokojeni, že je kolem pusto prázdko, a zamířili k Evelyninu bytu. Corben si protáhl prsty. Celý se napjal, když je viděl, jak vytahují automatické devítky, nabíjejí je a šroubují na ně tlumiče. Ten podobaný dal pokývnutím znamení svému pomocníkovi.

Corben se zhluboka nadechl a přesunul se ke straně tak, aby ho dveře zakryly, až se otevrou. Přimáčkl se ke zdi. Na vteřinku zavřel oči, aby přivykl okolní tmě.

Dveře slabounce skříply, jak za ně zabijáci zvenčí zkusmo zatáhli – Nebylo slyšet, že by do zámku strkali klíče; zřejmě je neměli. Corben zaťal zuby a čekal. Za chvíličku šestkrát zakašlala jedna z těch automatických pistolí s tlumičem a chodbou se rozlehly rány, jak se kulky prokousaly dřevem a roztržily zámek. Celou předsíň zasypaly třísky a kousky kovu. Corben si zaclonil rukou obličej. Do nosu ho udeřil pach ožehlého dřeva a střelného prachu.

Dveře skřípavě povolily a pomalu se otevíraly. Strnul a soustředěně pozoroval, jak se zpoza nich noří namířený tlumič. Posouval se dál do předsíně, až už bylo vidět celou zbraň a rukáv prvního z vrahů.

Corben po něm skočil a všechno jako by se najednou začalo odvíjet zrychleně.

21

Corben na toho chlapa zaútočil s rychlostí tornáda. Chňapl ho za zápěstí, vtáhl ho dovnitř a zády za sebou přirazil dveře.

Vzápětí se spolu s ním otočil a využil setrvačnosti pohybu, aby ho zevnitř přimáčkl na dveře a zatarasil je. Mužova pistole přitom spustila – záblesk z hlavně ozářil jeho leknutím zkřivenou tvář, zkrvavenou od nárazu na dřevo. Corbenovi bylo jasné, že má nanejvýš vteřinu či dvě, než podobanec venku zareaguje a pokusí se probít si cestu dovnitř. Jednou rukou přitiskl vrahovi zápěstí se zbraní ke dveřím. Druhou mu zasadil drtivý úder do ledvin.

Muž křečovitě zalapal po dechu. Pistole mu vyletěla z ruky a zaduněla o podlahu. Bolest ho ochromila a Corben toho využil – uskočil ode dveří a jeho před něj naopak přistrčil právě ve chvíli, kdy dřevem prorazilo několik dalších výstřelů. Kulky se muži zaryly do těla; křečovitě sebou zaškubal a ochabl. Sípavě zachroptěl, s těžkým žuchnutím se zhroutil na podlahu a zůstal nehybně ležet. Tělem zablokoval dveře.

Zavládlo hrobové ticho. Corben nabral dech, přikrčil se a špicoval uši. Pak venku někdo zařval: „Fawázi?“

„Je po něm, ty idiote,“ křikl Corben v odpověď, „a teď jsi na řadě ty. Mám jeho bouchačku.“

Což nebyla tak úplně pravda. Aspoň prozatím ne.

Přimračil se a napjatě čekal na reakci, ale žádná nepřicházela. Dírami po kulkách prolínaly dovnitř proužky světla z podesty a zalévaly předsíň i mrtvé tělo měkkým přízračným přísvitem. Corben se rozhlížel po pistoli a v duchu si probíral různé možnosti. Žádná se nejevila nijak zvlášť slibně. Vtom ta trocha světla zmizela. Časový spínač na chodbě se vypnul a podobaný vrah se nenamáhal znova ho zapnout. Místo toho se chodbou rozlehl jeho hlas. „Wasíme!“ zařval další jméno a pak vyštěkl nějaký rozkaz. Asi nařizoval tomu třetímu, ať jde nahoru a přidá se k němu.

Čím větší parta, tím větší psina.

Ne.

Corben úporně pročesával pohledem tmou a hledal zbraň toho mrtvého. Nejdřív ji ne a ne najít, až ji konečně zahlédl na opačném konci předsíně, přesně proti vstupním dveřím – a na dohled komukoli, kdo by vtrhl dovnitř. Jít si pro ni by bylo příliš riskantní. Musel by se přitom úplně odkrýt.

Jak tak zvažoval, jestli se k tomu má odhodlat, zaslechl na schodech rychlé kroky, které mu prozradily, že za pár vteřin bude mít ty parchanty na krku znovu a že budou mít výhodu dvou na jednoho – navíc s dvěma automatickými pistolemi proti jeho ubohému kuchyňskému noži. Bylo mu jasné, že něco podniknout musí. Odlepil se od stěny a vrhl se po pistoli zrovna v okamžiku, kdy zabiják zvenčí vykopl dveře. Mrtvola jeho druha je tarasila, takže ji musel odtlačit, ale už přitom se natáhl dovnitř a vypálil salvu. Kolem Corbena zahvízdaly kulky, pár se jich odrazilo od podlahy. Corben nahmátl pohozenou pistoli, povedlo se mu ji popadnout a utéct z předsíně. Další výstřely roztříštily zárubeň jen kousíček od něj.

Prolétl tmavým obývacím a skočil do krytu za Evelyniným pracovním stolem. V téže chvíli o dubové dřevo zabubnovaly další kulky. Corben vykoul a rychle vypálil, čímž útočníka donutil uskočit za dveře. Byli od sebe sotva tři metry. Obývací tonul ve tmě, takže ani jeden nemohl pořádně zacílit. Corben měl aspoň tu výhodu, že byt trochu znal. Díky tomu snad získá pár vteřin navíc – bude je potřebovat, aby se dostal zpátky k Mie.

Rychle mrkl na pistoli, kterou sebral. I v mizerném světle, které dovnitř dopadalo kolem okrajů závěsů, poznal, že je to sig-sauer, typ P226. Nic elegantního, ale nesmírně přesná a spolehlivá zbraň. Žádný obyčejný makarov, jakých je v těchhle končinách dvanáct do tuctu. Tihle chlapi a ten, kdo je poslal, mají očividně dost možností i peněz, aby si opatřili pořádnou výzbroj. Rychle si spočítal, kolik výstřelů mu zbývá. V zásobníku se zvětšenou kapacitou je maximálně patnáct nábojů plus jeden v komoře. Pokud byl plný, než jeho majitele u dveří zastřelili, což se dá rozumně předpokládat, zbývá mu nějakých šest ran.

V nejlepším případě.

Ozvalo se cvakání; vrah neúspěšně zkoušel vypínače. Vstupní dveře se otevřely a do bytu vešly další kroky. Dorazil ten třetí. Corben zaslechl rychlou rozrušenou debatu – určitě se dohadovali, co dál – a rozhodl se, že toho využije. Vypálil pár ran, ne moc, aby nepromrhal příliš drahocenného střeliva, a vyrazil zpoza stolu.

Přehnal se ztemnělou místností a přistál za mohutnou pohovkou, která stála zády k balkonu. Stolkem napravo otrásl několik tlumených výstřelů; dvě zarámované fotografie, které na něm stály, se roztržily. Corben palbu neopětoval. Raději napínal uši a vyčkával, jestli se mu některý z vetřelců nevystaví do rány. Jenže na to byli příliš zkušení; drželi se za stěnou vedle dveří. Slyšel, že jeden z nich znova nabíjí. Nedal se tím odradit a pomaličku se přesunul blíž k chodbičce vedoucí do kuchyně. Párkrát se zhluboka nadechl a přelétl otevřený prostor, který ho od ní dělil. Hvízdlo kolem něj několik střel, ale hnál se dál a stačil se vrhnout za zeď. Okamžitě ji zasypaly další kulky. Opětoval střelbu a proběhl chodbičkou do kuchyně; rozrazil dveře a hned je za sebou zabouchl.

Mia se tiskla zády ke kuchyňskému pultu, hrůzou bez sebe. Evelyninu složku si křečovitě mačkala k hrudi. Jakmile ho uviděla, celá se rozzářila radostí, že je naživu a nezraněný. Očividně měla na jazyku spoustu otázek, ale bylo jí jasné, že na ně není čas.

Corben si strčil pistoli za opasek a opřel se do ohromné lednice, aby s ní zatarasil dveře. Tvář se mu zkřivila námahou. S hekáním lednici postrkoval po dlaždičkách. Byl v půli cesty, když dveřmi z chodbičky přilétly kulky; některé prorazily zadek ledničky, jiné se zaryly do zdi. Jedna proletěla balkonovými dveřmi a nechala na nich pavučinu prasklin. Mia zaječela. „Držte se stranou od dveří!“ zařval na ni Corben. Posledním mohutným náparem přišoupl lednici na místo. Zahřměly další rány a zazvonily o ni, ale lednice vydržela a zaštitila je před vražednými výstřely.

Střelba ustala a dveře z chodbičky se otrásl pod dutými nárazy. Vrahové se je snažili otevřít a lednice, ačkoli těžká a nepoddajná, centimetr po centimetru ustupovala. Corben popadl židli a zapřel ji mezi kraj ledničky a mohutný radiátor; vykoupil jim tak dalších pár vteřin. Ani se nevydýchal, vyškubl Mie složku, nacpal si ji vzadu za kalhoty a zavelel: „Jdeme!“

Vyběhli na balkon. Byl to mrňavý úzký obdélníček se šňůrami na prádlo. Od pohledu bylo jasné, že se zrcadlově opírá o podobný balkon vedlejšího bytu. Oddělovala je stěna z tlustých skleněných čtverců, která se táhla od zdi domu ke kovovému zábradlí.

Corben postrčil Miu ke kraji. „Přelezte vedle,“ naléhal na ni. „Pomůžu vám.“

Ani za mák se jí do toho nechtělo.

Zalétla pohledem dozadu do kuchyně. Lednička při každém náporu z chodbičky drkotavě poposkočila a židle se čím dál víc

vzpírala proti radiátoru. „Honem,“ pobízel ji Corben. „Prostě jen přelezte na druhou stranu a nedívejte se dolů.“ Taková rada za podobných okolností padne vždycky, ale nikdo se jí jakživ neřídí.

Ani Mia nebyla výjimkou. Vykoukla přes zábradlí dolů. Zadní dvorek o dvě patra níž – zanedbaná džungle plná zahozených beden a stavebního materiálu – jako by se propadal čím dál hlouběji.

Ale další hromový rachot zevnitř ji přesvědčil. . Zaťala zuby a přehodila nohu přes zábradlí.

22

Mia se přidržela dělicí přepážky a vyhoupla se obkročmo na zábradlí. Nohy jí visely ve vzduchu.

Centimetr po centimetru se po hladkém kovu posouvala k vedlejšímu balkonu a bůhvíjak se jí dařilo nedívat se dolů. Corben ji přidržoval za paži.

„Výborně, jen tak dál,“ povzbuzoval ji. Sunula se kupředu, pomaličku a opatrně, a držela se zábradlí tak křečovitě, až jí zbělely klouby prstů.

Z kuchyně se najednou ozvala hromová rána – zapříčená židle povolila. Mia se lekla a bezděčně uvolnila stisk; okamžitě začala přepadávat dozadu. Zaječela a pokusila se chytit přepážky, kolem které obkročmo přelézala, ale skleněné tabulky byly příliš hladké, než aby se jich dalo přidržet.

Corben k ní přiskočil a zachytil ji. Vytáhl ji zpátky do vzpřímené polohy a postrčil ji na vedlejší balkon – přistála na něm, až to žuchlo, a lapala po dechu.

Corben naposled zalétl pohledem do kuchyně, vyhoupl se na zábradlí a přešel za Miou k sousednímu bytu. Balkónové dveře byly našťastí dokořán. Odvedle bylo slyšet, jak lednice pod zuřivými náporů obou vrahů skřípavě couvá po podlaze. Corben honem postrčil Miu dovnitř a proběhli bytem. Ženu, se kterou se potkali na chodbě, nebylo nikde vidět, což bylo jen dobře. Asi se schovávala v koupelně nebo pod postelí a Corben doufal, že tam zůstane, dokud se ta mela nepřežene.

Uvolnil zástrčku a rozrazil dveře. Na podestě vládl klid – zabijáci byli ještě vevnitř u Evelyn. Mávl na Miu a rozběhli se dolů po schodech. Už byli skoro v přízemí, když za sebou zaslechli řev a dupot. Hrozbu zdůraznila série tlumených výstřelů, které zaduněly schodištěm. Ze zábradlí se rozlétl gejzír jisker a do schodů pod nohama jim zabubnovaly kulky.

Corben a Mia se řítily dolů a proběhly vestibulem ven na chodník. Ke Corbenovu džípu a hotelu to bylo jenom kousíček. Hned za hotelem parkoval mercedes vrahů. Corben nevěřil, že se jim s Miou povede naskočit do auta a odjet, než se útočníci vyřítí na ulici, ale viděl rozumnou šanci hmátnout do palubní přihrádky pro svoje zbraně – a to by podstatně změnilo situaci. S Miou po boku se rozběhl k džípu, ale vtom zpozoroval, že k nim míří muž s tvrdým výrazem – rukou už zajížděl k bouli pod sakem. Zabijáci nechali u auta hlídat čtvrtého.

Mia si ho taky všimla. „Pozor, Jime!“ vykřikla.

Corben přelétl očima ulici a bleskurychle zvažoval možnosti. „Tudy!“ Popadl Miu za ruku a rozběhli se opačným směrem, pryč od hotelu i džípu se zbraněmi v palubní přihrádce.

Utíkali po úzkém chodníku a odstrkovali stranou chodce; provázely je rozezlené nadávky. Mia si všimla, že se Corben ohlíží, a taky se ohlédla. Uviděla, že se z Evelynina domu vynořili android a jeho parťák a připojili se k tomu muži venku. Všichni tři se rozběhli ulicí za nimi. Setkala se s androidovým pohledem a zalapala po dechu; zuřivost v jeho výrazu se jí propalovala až do morku kostí.

Pamatuje si ji ze včerejška. Není o tom nejmenších pochyb.

Při tom pomýšlení se jí roztráslly nohy, ale silou vůle se ovládla a pokračovala v běhu.

Corben to tu docela slušně znal a věděl, že nemají moc možností. Ulici lemovaly obchůdky a domovní vchody, které jim nemohly posloužit jako úkryt. Bylo mu jasné, že ti tři se nedají odradit a klidně po nich budou střílet na veřejnosti a unesou Miu všem na očích. Věděl i to, že mu v pistoli zbývají všehovšudy dva nebo tři náboje, takže pronásledovatele nadlouho nezastaví. Zoufale vyhlížel nějaký zázrak, nějakou nadějnou únikovou cestu, a vtom spatřil, že přes chodník vede výjezd do ulice. Vzápětí se ze zející tlamy podzemních garáží vynořilo auto, zahnilo na vozovku a odsvištělo kolem nich pryč.

„Sem!“ křikl na Miu, popadl ji za ruku a vtáhl dovnitř.

Utíkali po spirálové rampě; podrážky jim duněly po holém betonu a ten zvuk se odrážel ozvěnou od hladkých stěn kolem.

Vyběhli na hlavní parkovací plochu s lesem opěrných pilířů. V úzkých stáních mezi nimi byla nacpaná auta. Nikde nebylo vidět žádného hlídače, žádnou schránku s klíčky, která by se dala vypáčit. Corben se zamračil. Uvázli v pasti.

Zářivky zhasly a podzemní garáž se ponořila do tmy. Corben se otočil k Mie a ukázal na protější konec. „Utíkejte tamhle do rohu a schovejte se pod nějaké auto. Buďte úplně zticha, ať se děje co se děje.“

Zatajila dech. „Co chcete dělat?“

„Zadržím je tady. Budu je mít na mušce, až poběží po rampě, a jestli jednoho z nich dostanu, ti další se snad stáhnou. Běžte.“

Díval se za ní, jak odbíhá do temných útrob parkoviště, pak vklouzl mezi auta a přikrčil se za velký sedan otočený předkem k rampě. Vytáhl pistoli, sevřel ji oběma rukama a zamířil na vjezd, který byl zezadu zalitý světlem z ulice. Tiše doufal, že se nepřepočítal ohledně ran, které mu zbývají – a pokud ano, že jich má naopak víc. Srdce mu zběsile bušilo. Několikrát se zhluboka nadechl nosem a snažil se nevnímat všudypřítomný pach benzínu a motorového oleje; uklidňoval se a připravoval ke střelbě.

Po rampě zabubnovaly kroky, odrazily se ozvěnou a pak umlkly. Garáž se ponořila do ticha. Bylo mu jasné, že vrahové se nenápadně kradou blíž. Protáhl si prsty, znova je sevřel kolem pažby a zaujal střeleckou pozici.

Po stěně u rampy se natáhl dlouhý úzký stín a vzápětí se za ním vynořily dva další. Podle jejich tvaru Corben poznal, že se útočníci co nejvíc krčí. Tělo se mu napjalo. Zamířil, položil prst na spoušť a připravil se k výstřelu. Nesmí ani jednou vypálit zbytečně, a i tak mluví počty proti němu.

Krev mu zběsile tepala v žilách. Pozoroval první nezřetelný stín, jak klouže po stěně rampy a zničehonic se zastavuje. Přehmátl na pažbě, aby ji sevřel pevněji; nepolevoval ve střehu. Napínal uši, snažil se vytěsnit zvuky doléhající z ulice a zachytit nějaký, který by mu naznačil, jak vrahové postupují, ale kde nic, tu nic. Pokoušel se odhadnout, co asi dělají, jenže záleželo na tom, do jaké míry si připadají v úzkých. Kdyby prostě naslepo vletěli dovnitř, nejspíš by ho nakonec převálcovali, ale předtím by jednoho nebo dva zasáhl. Tedy pokud byla jeho pistole kompletně nabitá, než si k ní pomohl; o opaku radši ani nepřemýšlel. Odsunul pochyby stranou a plně se soustředil na ten stín.

Stín se nehýbal. Prostě zůstával výhruzně na místě, jako by ho pozoroval a schválně dráždil.

Potom Corben zničehonic uslyšel rychlé kroky a celý se napjal. Očima jako radarem propátrával rozlehlý prostor a hlavní pistole přejížděl zleva doprava úzkou palebnou zónu. Vtom uviděl, že se stín

rychle přesouvá po zdi nikoli směrem do garáže, ale ven. Do krve se mu vlil přívál adrenalinu. Vrahové se stahují, a to ve spěchu. Zůstal v nejvyšším střehu a ani se nehnul pro případ, že by se ho jen pokoušeli vylákat. Ale pak uslyšel, jak se zdálky přibližuje vytí sirén.

Privolaná záloha. Přece jen to stihli.

Vyběhl zpoza auta na rampu. Dorazil na ulici právě včas, aby ještě zahlédl, jak mercedes s vrahy vyjíždí od chodníku a mizí v dálce. K hotelu Commodore se přiřítily dvě policejní auta a zaparkovala před ním. Vyhrnuli se z nich policisté s M-šestnáctkami a zajišťovali ulici, zatímco tři důstojníci vyběhli po schodech do hotelu.

Corben se zhluboka nadechl, schoval pistoli a vrátil se po rampě do garáže, aby oznámil Mie, že nebezpečí pominulo.

Prozatím.

23

Mia se mátožně pohybovala po svém hotelovém pokoji. Mozek jako by měla ve stavu obležení – na bránu dorážela barbarská dvojčata strach a únava. Umiňovala si, že je ještě aspoň chvíli udrží v odstupu. Potřebovala si zabalit a vypadnout odsud. V hotelu už docela určitě není bezpečno.

Ale vůbec si nebyla jistá, jestli někde jinde bezpečno bude. Tím chlapům, těm psychopatům, co jí v posledních ani ne čtyřadvaceti hodinách dvakrát zkřížili cestu, zřejmě nedělá potíží vypátrat lidi, po kterých jdou, a rozhodně netrpí trémou z veřejných vystoupení. Páchají ty svoje špinavosti všem na očích, jako by jim město patřilo. A ona jim překazila plány. Už dvakrát.

Radši o tom ani nepřemýšlet.

Pokusila se zklidnit rozjitřené nervy a soustředit se na balení. Corben jí řekl, ať si spakuje jen to nejnnutnější, ale stejně tu toho neměla moc; většinu věcí si chtěla nechat přivést, teprve až ve městě zdomácní a najde si vlastní byt. Dal jí na sbalení čtvrt hodiny – a to bylo před dvaceti minutami.

Vrátil se, zrovna když si cpala do batohu notebook a haldu dokumentů. Nesl laptop a velký kožený diář, o kterých věděla, že patřily Evelyn. Měla dojem, že je zahlédla na jejím psacím stole.

„Hotovo?“ zeptal se.

Přikývla.

Naposled se rozhlédla po pokoji a zamířila za Corbenem dolů do haly a pryč z hotelu.

Ulice byla plná policistů a důstojníků Fuhudu. Auta se ploužila kolem improvizovaných zábran, policisté do každého zběžně nakoukli a mávli na řidiče, ať jede dál. Před obchody a na balkonech se shlukovali místní zvědavci; sledovali, co se děje, a věrní zdejší tradici si vyměňovali dramatické spiklenecké teorie, které se po přestřelce už stihly vyjít.

Cestou ke Corbenovu džípu Mia zalétla nervózním pohledem ke vchodu do Evelynina domu. Několik vojáků odtamtud nevrle odhánělo lidi. Zevnitř se zrovna vynořili zdravotníci s nosítky. Tělo mrtvého střelce – Mia aspoň předpokládala, že je to on – zakrývala potrháná stará deka, ze které by každého cti dbalého vyšetřovatele sbírajícího důkazy ranila mrtvice. S laboratoří se zjevně nepočítalo.

V Corbenově autě se posadila na sedadlo spolujezdce. Corben si vyměnil pár slov s dvojicí drsně vyhlížejících mužů v civilu a vklouzl za volant. Ti dva nastoupili do zaprášeného černého range roveru zaparkovaného opodál. Když ten, co jí byl blíž, lezl dovnitř, sako se mu odchlíplo a Mia pod ním zahlédla pouzdro se zbraní.

Corben nastartoval, džíp nabral rychlost a rozjel se ulicí. Mia ostražitě pozorovala okolí a neuniklo jí, že se jim range rover drží v patách. Provázel je jednosměrkou přes dvě křižovatky. Pak uviděla, že Corben mrkl do zpětného zrcátka, a ohlédla se. Range rover prudce přibrzdl a zastavil šikmo přes vozovku, takže ji zatarasil. Corben si sám pro sebe spokojeně přikývl a pokračoval v jízdě. Mia musela uznat, že je to šikovný způsob, jak zajistit, aby se na ně nikdo nenalepil.

„Kam jedeme?“ zeptala se.

„Ke mně,“ odpověděl stroze Corben. „Dokud se nedozvíme, o co kráčí, žádnému hotelu nevěřím.“

Zaskočilo ji to. „A víte jistě, že u vás je bezpečno?“

Zareagoval bez sebemenšího zaváhání. „Řekněme to takhle: Nemají důvod zaměřit se na mě, ale i kdyby ho měli, netroufnou si.“

„Jak to, že si netroufnou?“

Na moment se zamyslel, než jí odpověděl. „Jediný, kdo ví, co doopravdy dělám, jsou agenti ostatních zpravodajských služeb. A mezi vládami panuje shoda v tom, že existují určité červené čáry, jasně vytyčené meze, které se nepřekračují. Kdyby to někdo udělal, riskoval by vážný postih. Musel by dostat příkaz hodně shora, a to není tenhle případ.“ Odmlčel se a dodal: „Budete u mě v bezpečí. O vás jim v tuhle chvíli nejde. Šli po vaší matce a chtěli prohledat její byt. Možná vás ani pořádně neviděli a neuvědomují si, že právě vy jste se vyskytovala i na scéně únosu. Ale je zbytečné riskovat. Jestli mají u policie informátory, a to nejspíš mají, dají si dvě a dvě dohromady. Radši mě nechte, ať vás uklidím do bezpečí a ověřím si, o co přesně jde. Beztak si potřebujete odpočinout. Zaskočím do kanceláře a obtelefonuju naše lidi. Pak se rozhodneme co podniknout.“

Mia byla příliš otupělá a unavená, než aby dál zpochybňovala jeho úsudek. Mlčky přikývla a zadívala se před sebe na silnici.

Zbytek cesty zůstala zticha. Corben byl očividně pohroužený v myšlenkách a jí se nechtělo pouštět do řeči. Ne tady a ne teď. Ne při jejím současném duševním stavu. Potřebuje nabrat dech a počkat, až se vstřebá všechno to rozrušení posledních hodin a hlava se jí pročistí. Pak si všechno proberou. A budou na to potřebovat hodně času.

* * *

Farúk trpělivě čekal ve stínech u Post Halí, kamenné budovy z otomanské éry, v níž sídlila katedra archeologie. Po úzké příjezdovce se sem a tam loudali studenti a zaměstnanci.

Pozorně sledoval vchod. Opíral se o jedno ze zaparkovaných aut, jejichž majitelé měli to štěstí, že dostali propustku do univerzitního areálu. Stínil ho hustý cypřiš. Kolem nohou měl jako naseto cigaretových špačků. Už tu trčel celé hodiny a v žaludku mu každou chvíli bohatýrsky zaškrundalo.

V ranních novinách viděl zprávy o Evelynině únosu, a tak se k budově blížil velice opatrně. K jeho údivu to tu vypadalo úplně stejně, jako když sem za Evelyn přišel včera. Noviny nezmínily Evelyn jménem; tím se vysvětlovalo, proč tu nejsou novináři a kameramani, ale ne to, proč neposílili ostrahu – přinejmenším on žádného hlídače nikde neviděl. Ačkoli si všiml, že do budovy vešli dva detektivové Fuhudu a asi hodinu se tam zdrželi, neodhodlal se vejít dovnitř, jako to udělal předchozího dne, a vyhledat profesorčina asistenta. Radši postával venku, kde měl na očích příchozí a mohl se vyvarovat dalších ošklivých překvapení.

Nakonec se mu trpělivost vyplatila. Ramez, Evelynin drobný kolega, se objevil kolem poledne.

Farúk se rozhlédl po příjezdovce oběma směry. Nezahlédl nic znepokojivého. S bušícím srdcem se vynořil ze svého chráněného místa a zamířil k Ramezovi.

* * *

Ani ne o čtyři ulice dál zaklapl Omar věčko svého mobilu a vyhlédl předním sklem tmavomodrého mercedesu. Provoz na Rue

Bliss byl kupodivu docela svižný. Projíždět touhle ulicí, kde ještě pořád překážely staré tramvajové koleje, bylo obvykle o nervy. Byla několik kilometrů dlouhá a vedla kolem pozemků univerzity. Podél chodníku se táhla zeď univerzitního areálu, kterou přerušovalo jen pár vjezdů. Druhý chodník lemovaly oblíbené kavárničky, pekárny a cukrárny. Jak bylo pro Bejrút typické, před nimi bezstarostně parkovala ve dvou i třech řadách auta zákazníků a s pravidelností metronomu vyvolávala zácpy, hádky a tu a tam i rvačky.

Tentokrát ale přišel ten chaos Omarovi vhod. Poskytoval šikovnou zástěrku pro nenápadný rozhovor. A právě kvůli němu tu Omar byl.

Nenechali ho v klidu prohledat byt té staré ženské. V poprasku, který se tam strhl, přišel o jednoho muže. A ze všeho nejhorší je, že se hakím zlobí.

Věděl, že musí ten průšvih napravit.

Podíval se do postranního zrcátka. U vchodu do policejní stanice postávalo několik poldů.

Vtom uviděl, že z budovy vychází jeho kontakt.

Muž se podíval jeho směrem a zpozoroval ho. Omar na něj z okénka skoro neznatelně zamával. Špeh kývl na pozdrav kolegům a prošel kolem nich k zaparkovanému mercedesu.

* * *

Mia nesla svoje nové ubytování s těžkým srdcem. Dojedla jehněčí sendvič, který ve spěchu koupili cestou, a malátnou chuť náměsíčníka se odpotácela do kuchyně. Ještě pořád se nevyrovnala s událostmi, které ji sem zavedly.

Byt měl dvě ložnice, o jednu víc než osaměle žijící starý mládenec Corben potřeboval, jenže v Bejrútu se menší byty sháněly špatně a pronájmy byly celkem levné. Corben ji po bytě krátce provedl, ukázal jí kuchyň, koupelnu, ložnici pro hosty i místo, kde skladuje čisté ručníky, a potom odjel zpátky na velvyslanectví. Řekl jí, že se vrátí za pár hodin.

Cítila se tu divně. Bydlet u muže, kterého sotva zná... Ba ne, nezná ho vůbec. Za normálních okolností – kdyby s ním dejme tomu chodila anebo ji aspoň přitahoval – by zabíjela čas tím, že by si to tu prohlédla, prozkoumala knížky na policích, cédéčka, časopisy na konferenčním stolku. Využila by prostě staromódních metod z éry před vznikem internetu, na kterém se člověk o druhých kdeco dozví,

aniž by musel čenichat v reálném světě. Mohla by mu dokonce nakouknout do šatníku v ložnici, do nočního stolku u postele a do koupelnové skříňky. Sice se to nesluší, ale nicméně se s tím dá počítat-je to obyčejná lidská zvědavost. Člověk takové věci dělává, aby odhadl, co je ten druhý zač. Při troše štěstí vás to, co objevíte, zahřeje u srdce a ještě víc vás to sblíží. Ve smolnějších případech vám naskočí husí kůže a radši upalujete pryč.

Jenže tady nedošlo ani na jedno, ani na druhé.

Nijak ji nelákalo prozkoumávat byt, přestože ten člověk byl agent CIA. Představivost se jí rozběhla na plné obrátky a předeštila jí hotovou Aládínovu jeskyni plnou špiónského vybavení a zákulisních pletich, ale Mia jejímu vábení nenaslouchala. Věnovala bytu jen zběžný pohled a to, co viděla, stěží vnímala. Ne že by bylo moc co vnímat. Místnosti byly skrovně zařízené a těch pár kusů nábytku nezapřelo osamělého starého mládence – samá tmavá kůže a chrom. Zdálo se, že každá věc slouží svému účelu. Nikde nic nadbytečného, nic jenom na ozdobu. Nemusel to být nutně důsledek nevyhraněného vkusu. Napadlo ji, že chlapíci jako Corben – ti, kteří dělají stejnou práci jako on – cestují i žijí nalehko. Nedalo se čekat, že by si na poličkách nechávali památky na svržené režimy a na konferenčním stolku fotoalba špehů a informátorů.

Zahodila pytlík od sendviče do odpadkového koše, umyla si ruce a opřela se o kuchyňský pult. Hladu se zbavila, ale dál se cítila pod psa. Adrenalinová špička ji opouštěla a začalo na ni naplno padat vyčerpání. Nohy se jí podlamovaly. Na okamžik zavřela oči, aby potlačila nával slabosti. Natočila si sklenici vody, naráz ji vypila, vrátila se do obýváku a natáhla se na pohovku.

Netrvalo ani pár minut a její tělo se bez boje vzdalo. Upadla do bezesného spánku.

24

Udržovat ambasádu v Bejrútu byla pro ministerstvo zahraničí už přes třicet let hotová noční můra. Ačkoli se poslední dobou situace uklidnila, všem, kdo na velvyslanectví pracovali, bylo jasné, že ta úleva je jen dočasná.

Starou budovu na rušné pobřežní třídě s vyhlídkou na Středozemní moře měla původně nahradit nová, zvlášť pro ten účel postavená. Jenže plán zhatila občanská válka, která propukla v roce 1975. V roce 1976 unesli a zavraždili velvyslance Francise Meloye, právě když přejížděl bejrútskou Zelenou linií, a než o rok později nastala v bojích první z mnoha přestávek, město bylo rozerváno mezi znepřátelené frakce. Oblast, kde se stavěla nová ambasáda, přestala být pro Američany bezpečná. Projekt skončil v šuplíku a opuštěný betonový skelet trčí v Bejrútu dodnes.

Zaměstnanci velvyslanectví se trápili ve staré budově až do dubna 1983, kdy jí urvala průčelí bomba odpálená z auta sebevraždnými atentátníky. Byl to první významný případ, kdy někdo použil jako zbraň teroristický útok, a stal se předzvěstí mnoha podobných ničivých akcí namířených proti americkým zájmům po celém světě. Zahynulo při něm devětačtyřicet pracovníků ambasády včetně osmi agentů CIA, mezi nimi i ředitel pro Blízký východ Robert Ames. Jejich smrt totálně paralyzovala aktivity CIA v Libanonu a vydláždila cestu následné sérii únosů významných osobností. Zpravodajské službě trvalo roky, než se v zemi znovu zabydlela, a sotva se tak v roce 1988 stalo, pět jejích agentů – tým, který teprve začínal vnikat hlouběji do džungle, jakou Libanon osmdesátých let představoval – vyletělo nad skotským Lockerbie do povětří na palubě letu 103 společnosti Pan Am.

Zbytek diplomatické mise se utábořil na nedalekém britském velvyslanectví, jehož šestipatrová činžovní budova byla od země až po střechu bizarně zahalená silnou protiraketovou sítí připomínající stan. Přečkali tam pár napjatých měsíců a potom se přemístili do dvou

vil v Awkáru, v lesnatých kopcích na sever od města. Oblast byla sice pod kontrolou křesťanských sil, ale jak se ukázalo, o nic bezpečnější. Příštího roku zničila uzavřený objekt další bomba nastražená v autě a o život přišlo jedenáct lidí. Ministerstvo zahraničí hodilo ručník do ringu a na několik let diplomatickou misi uzavřelo. Když začátkem devadesátých let boje konečně polevily, osazenstvo ambasády se do Awkáru vrátilo, aby tam čekalo na stavbu nového, dokonale opevněného objektu východně od města, poblíž ministerstva obrany. Ten projekt čeká na realizaci dodnes.

Když Corben zanechal Miu ve svém bytě, zamířil rovnou do Awkáru.

Stručně se ohlásil kolegům v prvním patře hlavní budovy. Měl tu kancelář Len Hayflick, šéf zdejší pobočky CIA, a čtyři další agenti z bejrútského týmu. Nevěděli kam dřív skočit. Kromě stávajících úkolů – například monitorovat rozrůstající se militantní hnutí jako Fatáh nebo vystopovat Imáda Mugníju, o němž se předpokládalo, že stojí za bombovým útokem z roku 1983, při němž vyletěla do povětří námořní základna a zahynulo 241 vojáků – byl znovu ve hře i samotný Libanon. Naplno tu zuřila nevyhlášená špinavá válka. Stala se pro zpravodajskou agenturu denním chlebem a nesla s sebou nejen velké příležitosti, ale i ohromná rizika. Unos Evelyn Bishopové však byl navzdory veškerému pracovnímu vytížení číslo jedna na pořadu dne. A jakmile Baumhoff ukázal Corbenovi ty polaroidové snímky, Corben se honem postaral, aby si tu záležitost zabral pro sebe.

Strávil odpoledne ve své kanceláři a žhvil telefon a databáze. Ohledně únosu se neobjevilo nic nového. Nikdo nevolal, nikdo se k němu nepřihlásil, nikdo nepožadoval výkupné. Ne že by to Corbena překvapovalo, ale přesto zpola očekával, že si ho pro sebe bude nárokovat nějaká okrajová skupina a pokusí se využít situace. Spojené státy se v regionu oháněly železnou pěstí, ale mohly také poskytnout mimořádné služby, pokud by si je někdo zasloužil anebo – jako v tomhle případě – pokud by si je vynutil násilím. Jenže nikdo nic nechtěl.

Corben znova zavolal policejnímu důstojníkovi, se kterým krátce mluvil, už když si Mia balila věci v hotelovém pokoji, a dozvěděl se, že mrtvý z Evelynina bytu u sebe neměl žádné doklady ani nic jiného, podle čeho by se dal identifikovat. Zítra prý proženou jeho fotografii novinami, ale Corben nečekal, že by se k tomu zastřelenému v dohledné době někdo hlásil. Obtelefonoval několik svých dalších kontaktů v libanonských zpravodajských službách a poptával se u

nich, aniž by jim prozradil cokoli víc, než že hledá unesenou americkou občanku. Nic nového nezjistil, ničí prst neukázal tím či oním směrem. Požádal je aspoň, aby mu dali vědět, kdyby někde něco vyplulo na povrch.

Vyzvedl si od Baumhoffa Evelynin mobil a prošel si přijaté hovory, ale potvrdilo se, co mu povídal Baumhoff – u posledního nebylo uvedeno žádné číslo. Od té doby nikdo další nevolal. Corben si v menu otevřel položku s volanými čísly. V posledních pár dnech Evelyn mnohokrát telefonovala do místní sítě, ale až poslední hovor vypadal zajímavě. Amerika, podle předvolby Rhode Island.

Vzpomněl si na vizitku, která ležela na Evelynině rozevřeném diáři na stole, a vytáhl ji. Číslo odpovídalo. Patřilo komusi jménem Tom Webster v Haldanově institutu archeologie a starověku. Rychle si propočítal časový rozdíl a vyšlo mu, že na východním pobřeží je ještě příliš brzy ráno. Touhle dobou v práci nejspíš nikdo nebude. Otevřel si na počítači vyhledavač a našel webové stránky institutu. Dozvěděl se z nich, že jde o soukromě financované výzkumné centrum, které spadá pod Brownovu univerzitu a zabývá se vědeckou prací i propagací archeologie a umění starověkého Středomoří, Egypta a západní Asie. Na seznamech nebylo po žádném Websterovi ani stopy. Poznamenal si „Tom Webster“, „Haldanův institut, Brownova univerzita“ a „soukromé financování“ a umínil si, že tam musí zavolat později.

Odnesl mobil na oddělení komunikačních technologií, světil ho Jakeovi Olshanskymu, největšímu šikulkovi, kterého tu měli, a poprosil ho, aby předvedl něco ze svých kouzel a pokusil se vystopovat toho tajnůstkářského volajícího, co sháněl Evelyn. Taky Olshanskyho požádal, ať projde přijaté hovory i volaná čísla za poslední dva týdny a zkusí získat podobný seznam i z Evelyniny pevné linky, pokud Evelyn vůbec nějakou má. Pak si vzal od Baumhoffa Miin telefon a rychle prohlédl záznamy, ale nenašel nic, co by ho zaujalo. Řekl Olshanskymu, ať mu obstará kompletní výpis hovorů, a uložil si do paměti, že se má pro mobil cestou domů zastavit a vrátit ho Mie. Nechal na komunikačním oddělení i Evelynin laptop; vylámal si zuby na zaheslovaném přístupu, ale nepochyboval, že Olshansky tu překážku zdolá raz dva.

Jakmile se vrátil do své kanceláře, upřel znova pozornost na Evelynin diář. Přetékal vizitkami a poznámkami – byl to bohatý pramen informací o jejím čínorodém životě. Při první letmé probírce nenarazil na nic zajímavého. V záznamech za poslední týden a hlavně

za poslední dva dny nepadla žádná zmínka o muži z minulosti, se kterým se Evelyn setkala. Odsunul diář stranou, že se k němu vrátí později. Bylo mu jasné, že potřebuje víc času, aby si ho prošel podrobně.

Ani v materiálech o Evelyn a Mie, které si nechal shromáždit, se nevyskytlo nic překvapivého – a vůbec tam toho bylo hodně málo. Všechno naznačovalo, že ty dvě byly obyčejné ženy žijící spořádaným životem, které nikdy nepřestoupily zákon ani tím, že by zapoměly na pokutu za špatné parkování. Přečetl si pár pepných komentářů, které utrousila Evelyn během sporů o městské centrum mezi developery a památkáři, ale nebyly zase až tak konfrontační a brzy dospěl k názoru, že s únosem nijak nesouvisejí.

Opřel se na židli a v duchu si procházel události od Miina setkání s Evelyn předchozího večera. Zaujala ho bezstarostnost a suverenita, s jakou jednala ta parta najatých darebáků. Bejrút už se obstojně vymanil z temných časů bezpráví a dobře vyzbrojené a vycvičené úderné komando by si nemohlo dovolit jen tak bezevšeho operovat, aniž by bylo oficiálně napojeno na některou z hlavních místních milicí anebo aspoň mělo její souhlas. A to nevyhnutelně znamenalo, že má vazbu i na „velkého bratra“ – jednu z vládních zpravodajských služeb, libanonskou nebo syrskou. Kdyby se povedlo toho mrtvého střelce identifikovat, bylo by rázem jasno, pro kterou stranu komando pracuje, jenže to se nejspíš nepovede. Nájemní zabijáci se dají sehnat za pár šupu a zakrýt stopy je snadné. Každá milice i každá zpravodajská agentura má po ruce někoho, kdo dokáže ve vši důvěrnosti zařídit, aby se určité věci objevily anebo naopak – a to častěji – zmizely ze světa.

Corben potřeboval zjistit, kdo za tím vším je. Stačilo by třeba, aby podle střelcova přízvuku odhadl, odkud pocházel; i to by ho posunulo mnohem blíž k hlavnímu cíli – ke zjištění, kdo tu zabijačkou partu najal. Jenže střelcovy vyjadřovací schopnosti bohužel vážně utrpěly, jak už to tak bývá, když člověk umře. A k tomu všemu si Corben uvědomoval, že ti chlapi už dvakrát akci zpackali a že potřetí se jim to nejspíš nestane. Odteď si bude muset dávat ještě daleko větší pozor než dosud.

Sáhl po složce, kterou sebral na Evelynině stole, a prolistoval ji. Na harddisku laptopu je nejspíš informací víc, ale vzhledem k tomu, jak staře vypadaly papíry a fotografie v deskách, měl dojem, že by měl začít právě od nich. Pročetl si Evelyniny poznámky důkladněji a

znovu si snímky prohlédl. Z časů, které strávil v Iráku, si pamatoval, že al-Hilláh je všehovšudy kousek jízdy na jih od Bagdádu.

Představoval si tu podzemní komoru, co Evelyn vykopala, a vrátil se v myšlenkách k laboratoři, kam ho zavolali jako vyšetřovatele.

Obě lokality byly v Iráku, jen stovku mil od sebe.

V obou se nacházel Úroboros.

Že je to jen náhoda, bylo asi stejně pravděpodobné jako to, že se někdy dožije nesobeckých politiků, obědů zdarma pro každého a demokracie na Blízkém východě.

Prošel si poznámky z rozhovoru s Miou. Zastavil se u slov *irácký překupník* a zakroužkoval si je. Chvilí nad nimi přemítal a pak si znova prohlédl polaroidy z Evelyniny kabelky. V mysli se mu začala líhnout myšlenka, a tak jí nechal volný průchod. Zdálo se, že do sebe všechno zapadá. Bez ohlášení se vynoří muž z Evelyniny minulosti v Iráku, ten „překupník“. Krátce poté Evelyn zmizí. V její kabelce se najdou fotografie vysoce ceněných mezopotamských artefaktů. Corben by vzal jed na to, že překupník jí přijel to zboží nabídnout, zvláště tu knihu. Mezi Evelyn a hadem zakousnutým do vlastního ocasu existovala spojitost už dřív – a on se o tom potřeboval dozvědět víc. Zároveň mu bylo jasné, že člověk, po kterém pátrá, je ještě pořád naživu, při plném zdraví a dál operuje s toutéž nemilosrdnou suverenitou, jakou předvedl před lety v Bagdádu. Corben jeho ruku poznával i za vysláním komanda, které uneslo Evelyn a chtělo prohledat její byt.

Je mu na stopě.

Skoro cítil, jak se hakím kdesi pídí po svém vytouženém snu. Potřeboval ho vylákat z úkrytu a přímo se nabízelo využít toho iráckého překupníka. Ten Iráčan má očividně věc, o kterou hakím stojí. Představuje klíč, který odemyká cestu dál, a ještě pořád se vyskytuje někde tady poblíž, ačkoli se nejspíš schovává. Otázka byla jak ho najít. Dřív než se to povede hakímovi.

Toho překupníka je potřeba na něco nalákat – tedy pokud už nezmizel z města; to je taky možné vzhledem k tomu, jaké nebezpečí mu tu zřejmě hrozí. Corben nad tím uvažoval. Znova prolistovával složku, kterou sebral v Evelynině bytě. Na několika starých snímcích, momentkách z oněch iráckých vykopávek, stála Evelyn vedle mužů, kteří jednoznačně vypadali na arabské dělníky. Existovala slušná šance, že jeden z nich je ten zmizelý překupník, jenže Corben neměl tušení, jak vypadá.

Zato Mia ano.

Zamyslel se. Potřebuje si s ní o tom promluvit. Raději by ji do téhle věci nezatahoval – za posledních čtyřiašest hodin si už užila víc než dost –, ale v sázce bylo příliš. A beztak už se do toho namočila. Umínil si, že si bude počínat co nejopatrněji, i když to nebude snadné vzhledem k tomu, s kým má co do činění.

Telefon na stole se rozdrnčel a vytrhl ho z plánů, které už se mu začaly odvíjet v hlavě. Zkontroloval na displeji číslo volajícího a sáhl po sluchátku. Volal velvyslanec.

25

Evelyn zírala na zdi své cely a jako hustá podzimní mlha na ni padalo zoufalství.

Na první pohled byla ta místnůstka lepší, než se dalo čekat. Nijak nepřipomínala ta příšerná, zvětšelá, krysami prolezlá doupata, která se jí vybavovala při vzpomínce na články o unesených rukojmích z osmdesátých let. Vzbuzovala spíš dojem pokoje, jaký by člověk našel v obyčejné blízkoovýchodní nemocnici. No, v obyčejné nemocnici asi ne. Spíš na psychiatrii.

Zdi, podlaha i strop byly natřeny na bílo. Postel, ačkoli úzká a ukotvená v podlaze, měla poctivou matraci a skýtala dokonce takový luxus, jako je polštář, přikrývka a prostěradlo. V místnosti byla toaleta a malé umyvadlo a obojí fungovalo. S osvětlením už to bylo horší; zářivkové trubice na stropě nepřestávaly protivně bzučet na samém prahu slyšitelnosti. Jenže dvě věci jí nedovolily čerpat ani droboučkou útěchu z toho, že ji únosci ubytovali poměrně slušně. Nikde nebylo žádné okno, jen malý, zrcadlem zakrytý otvor v těžkých kovových dveřích – odhadovala, že je to jednosměrné zrcadlo, které věznilům dovoluje dívat se dovnitř. A dveře neměly kliku. Místnůstka navíc působila stejně tísnivým dojmem jako ty strašné díry popisované v novinách, i když z jiného důvodu. Relativní pohodlí naznačovalo, že je určena k dlouhodobému pobytu, a v její studené nemocniční strohosti bylo cosi podprahově mnohem děsivějšího než v těch celách, o kterých četla. Uprostřed těchhle zdí sídlilo hmatatelné zlo; vnímala ho všemi póry.

Palčivá bolest, která jí proudila žilami, už úplně ustala. Evelyn si pomalu mnula holé paže a nepřestávala žasnout, že necítí žádné dodatečné účinky té látky – jak že ji nazýval? Nevzpomínala si. Cloumal jí vztek, když si vybavila, jak ze sebe o překot chrlila záplavu slov a vyklopila mu, co ví. Vyvolávalo to v ní pocit slabosti, bezmoci, a co bylo vůbec nejhorší, ponížení. Od těch dávných dob, kdy se přestěhovala na Blízký východ, už mnohokrát čelila

nepřátelství a obtížným situacím a byla hrdá na vnitřní sílu a rozhodnost, které dokázala zmobilizovat, kdykoli bylo potřeba. Jenže posledních pár hodin šeredně zamávalo s jejím vysokým míněním o vlastní odvaze. Její věznitel z ní hravě udělal zbabělou vyděšenou trosku – a to pomýšlení ji pálilo stejně nesnesitelně jako ta ďábelská tekutina, kterou jí surově vpíchl do žil.

A nejhorší na tom všem bylo, že neměla ani tušení, do čeho se to vlastně namočila. Frustrovalo ji to přímo k zešílení.

Vždyť objev z al-Hilláhu skončil ve slepé uličce. Stopa z podzemní komůrky nevedla nikam – takže u ní všechno začalo i zhaslo.

Když ji Tom opustil a tornádo v její mysli se uklidnilo, vynadala si, že mu naletěla, že nevnímala varovné signály. Jenomže vyznat se v něm bylo neskutečně těžké. Během jejich krátkého vztahu vycítila hluboko v jeho nitru neklid, vnitřní konflikty; poznala na něm, že se sváří sám se sebou. Bylo jí jasné, že před ní leďacos skrývá – a tím, že se teď ocitla v téhle cele, se to jen potvrdilo. Už tenkrát si myslela anebo přinejmenším doufala, že důvodem není žádná obvyklá banalita – utajovaná manželka a nudný život, před kterým na chvíli utekl. Zdálo se jí, že jde o něco mnohem hlubšího. Ale když si to troufla nadnést, Tom se vyhnul odpovědi a obratně převedl řeč jinam. Věřila, že k ní chová upřímné city; sám jí to řekl. Samozřejmě věděla, že muži lžou, ale v hloubi duše byla přesvědčená, že se v Tomovi nemýlí, a na svoje instinkty se obvykle mohla spolehnout. Dodneška měla před očima jeho upřímný výraz, když ji ujišťoval, že ji má rád, a nikdy nepřekonala šok z toho, že jí s takovým klidem dokázal dát sbohem.

V duchu slyšela jeho slova na rozloučenou, jako by i teď stál vedle ní a šeptal jí je do ucha.

Nemůžu s tebou zůstat. Nemůžeme spolu žít.

Není za tím žádná jiná. Kéž by to bylo tak prosté. Ale nesmím o tom mluvit. Chci jen, abys věděla, že kdyby existoval způsob, jak bychom mohli zůstat spolu, udělal bych pro to všechno na světě.

S těmi slovy odešel.

A nechal jí nezáviděníhodný úkol přenést se přes to a zapomenout na něj, vyrovnat se s odloučením, které bylo tím nesnesitelnější, že ho nechápala a považovala za neospravedlnitelné. A taky na ní nechal, aby se postarala o výchovu jeho dítěte – dítěte, o kterém ani nevěděl. Dítěte, kterému léta lhala. Holčičky, které tvrdila, že její otec umřel.

Žila s tou lží třicet let, a dokonce i po tak dlouhé době stačilo jen na to pomyslet a všechno se v ní sevřelo. Lhát pro ni bylo nesmírně těžké, jenže věděla, že kdyby se Mia o otci dozvěděla, vypravila by se ho hledat, a to nechtěla. Postavil se k celé záležitosti naprosto jednoznačně. Nemělo smysl vystavit Miu bolestnému zklamání.

Přinejmenším tohle se jí povedlo před hakímem zatajit. Ani za nic na světě mu nesmí říct, že Mia je Tomova dcera. Ještě si to nespojil a nezeptal se na to. Otrásla se při pomýšlení, že kdyby to udělal, pravděpodobně by mu všechno vyklopila. V tu chvíli by začal jít i po Mie a to byla nesnesitelná představa.

Zatím si na něm vydobyla aspoň malé vítězství – snažila se z toho čerpat jakous takous útěchu.

Vtom upoutalo její pozornost dění za dveřmi cely. Hluk. Hrubé těžkopádné pohyby, šourání po kamenné podlaze.

Pořekla ke dveřím a pokusila se vyhlédnout skrz zrcadlo, ale uviděla jen nezřetelný odraz vlastního obličeje. Přitiskla ke dveřím ucho a napjatě naslouchala. Slyšela odemykání a pak šramot a křik, ze kterého ji zamrazilo; chlapecký křik, hrůzostrašný prosebný jekot plný bolesti. Vzápětí následoval úsečný příkaz – nějaký muž chlapci poroučel, ať zmlkne – a potom se ozval další zvuk, znělo to jako facka. Chlapec vyjekl bolestí. Ještě se k ní doneslo slabé fňukání, pak se dveře zabouchly a zarachotil zámek.

Čekala, až hlídač odejde, se srdcem až v krku odpočítávala vteřiny a přemítala, jestli se má pokusit navázat s tím druhým vězněm kontakt. Vzápětí jí bleskla hlavou myšlenka: Co když tady zadržují ještě spoustu dalších? Nevěděla, jak to kolem vypadá – muž, který ji odváděl do cely, jí přetáhl přes hlavu černý pytel a sundal jí ho, až když byla vevnitř. Neměla ponětí, co je přede dveřmi. A pomýšlení, že tu možná vězní i další lidi, ji čím dál víc děsilo.

Rozhodla se, že to riskne.

„Haló? Je tam někdo?“ Její šepot se dutě rozléhal prázdnou celou.

Žádná odpověď.

Připadalo jí, že zaslechla vzdálené tlumené zakňourání, ale jistá si nebyla – tím spíš, že jí srdce bušilo až v uších.

Počkala pár minut a zkusila to znova, ale dočkala se jen hrobového ticha. Celá se roztřásla a odvaha ji opustila. Sesula se na podlahu, složila hlavu do dlaní a pokoušela se nějak zorientovat v té noční můře, uprostřed níž uvízla.

Vybavila si tvář muže v bílém plášti, jak ji pozoroval a naslouchal jejímu příběhu. Jakmile padla zmínka o Tomovi, viditelně ožil.

Vyptával se jí na všechno možné, co s Tomem souviselo, a snažil se o něm vyzvědět co nejvíc. Jako by tím byl posedlý; zatímco mluvila, pořád si něco poznamenával a sám pro sebe přikyvoval. Instinkt jí velel správně – bylo by bývalo lepší, kdyby z toho Torna vynechala. Jenže realisticky vzato neměla šanci o něm pomlčet. O to se postaraly plameny, které ji zevnitř spalovaly.

Doufala, že aspoň Mia je zatím v bezpečí, i když nepochybovala, že její věznitel udělá všechno na světě, aby vypátral Torna Webstera. S tím zneklidňujícím pomyšlením se dostavilo jiné, ještě znepokojivější. Napadlo ji, jestli její dcera dokáže někoho přimět, aby aspoň zpoloviny tak horlivě hledal ji samotnou, a jestli se s dcerou ještě někdy uvidí.

26

Velvyslancova kancelář byla umístěna v zadní části hlavní vily, co nejdál od vjezdu do objektu. Od vnějšího světa ji dělily dveře odolné proti výbuchu a zrcadlová okna z tlustého neprůstřelného skla. U vjezdu i v borovém háji za vilou hlídkovaly oddíly námořní pěchoty a libanonské armády.

Bezpečnostní opatření byla samozřejmě nezbytná, ale nikdo si nedělal iluze o jejich účinnosti. Kdyby v rámci nějaké zvrácené mocenské hry padlo v hlavním městě některého blízkovýchodního státu rozhodnutí na ambasádu zaútočit, žádná barikáda by útoku nezabránila. Všichni, kdo tu pracovali, si to uvědomovali, a ze všech nejvíc velvyslanec, jehož by útočníci měli na mušce především. Corben ze zkušenosti věděl, že na tuhle roztomilou situaci lidé reagují různě. Současnému ambasadorovi sloužilo ke cti, že ji bere s obdivuhodným stoicismem.

Corben vešel dovnitř a zastihl velvyslance uprostřed hovoru s jakýmsi neznámým mužem, který rychle vstal od stolu a představil se jako Bili Kirkwood. Měl pevný stisk ruky, pronikavý pohled a choval se přívětivě. Byl vysoký, o nic menší než Corben, a zdálo se, že je ve slušné kondici. Corben odhadoval, že je o pár let starší než on sám, zhruba kolem čtyřicítky.

„Bili přiletěl dnes odpoledne z Ammánu,“ informoval Corbena velvyslanec. „Je tu kvůli Evelyn Bishopové.“

Corbena to udivilo. Na jeho vkus dorazil ten neznámý trochu moc rychle. „Jaký na tom máte zájem?“ zeptal se ho.

„Seznámil jsem se s Evelyn před několika lety. Pracuju pro sekci kulturního dědictví v rámci UNESCO a Evelyn nás podpořila, když jsme se dostali do střetu s developery kvůli bejrútskému centru. Je to hotový uragán v lidské podobě – žena, na jakou se nezapomíná,“ usmál se Kirkwood přátelsky. „Od té doby částečně financujeme její práci.“

Corben se tázavě podíval na velvyslance; ještě pořád nechápal, kam Kirkwood směřuje.

„Bili se o Evelyn zajímá z osobního i z profesního hlediska,“ podotkl velvyslanec a naznačil Kirkwoodovi, aby to podrobněji rozvedl sám.

„Nu, především mi samozřejmě jde o Evelyninu záchranu. To je ze všeho nejdůležitější. Vážíme si jí, záleží nám na ní a já se chci ujistit, že se udělá všechno pro to, abychom ji co nejrychleji měli zpátky živou a zdravou,“ vysvětloval Kirkwood. „Kromě toho,“ doplnil po určitém zaváhání, „nám ovšem taky dělá starost, že by jednu z našich nejznámějších a nejuznávanějších odbornic poskvrnil skandál označovaný za pašování památek – a jak jsem vyrozuměl, právě tak by tuhle záležitost ráda prezentovala libanonská vláda.“ Na moment se odmlčel, sklouzl zpytavým pohledem k velvyslanci a dodal: „A mám dojem, že vám to není úplně proti mysli.“

„Musíme u různých možností uvážit všechna pro a proti,“ hájil se ambasador s klidem ostříleného profesionála. „Libanon se ocitl v ošemetné situaci. Když Američanku, a navíc starší ženu, unesou bezdůvodně rovnou z ulice, dá se na to nepochybně pohlížet jako na teroristický čin namířený proti Západu. A načasování snad ani nemohlo být horší. Libanonská vláda se úporně snaží udržet zdání, že se tu život po všech těch chaotických letech konečně vrátil k normálu a povedlo se nastolit klid. A vzhledem k tomu, co se semlelo letos v létě, země zoufale potřebuje zahraniční investice – víc než kdy jindy. Už mi volali premiér a ministr vnitra. Propadají panice. Snad vám ani nemusím vykládat, že pro získávání financí je nesmírně důležité, jakým dojmem země působí, a kdyby ten případ nabral obrátky a začaly se vyskytovat další podobné...“

„Kdežto načapat při špinavých čachrech pašeráka není známka politické nestability, takže se to dá snáz zamést pod koberec,“ konstatoval poněkud kousavě Kirkwood a obrátil se ke Corbenovi: „Vidíte, o co tady běží.“

„Vaší organizaci by určitě neprospělo, kdyby Bishopovou obvinili z pašeráctví,“ rýpl si do něj Corben.

Kirkwood se nepatrně zarazil a pak provinile pokrčil rameny. „Ovšemže ne. Nepopírám, že se zároveň snažíme vyhnout tomu, aby na nás padl stín. UNESCO se ve Washingtonu netěší valné podpoře. Amerika se do naší organizace vrátila teprve nedávno a dosáhnout toho byla pořádná dřina.“ Spojené státy jsou jedním ze sedmatřiceti zakládajících členů Organizace Spojených národů pro vzdělání, vědu

a kulturu známé pod zkratkou UNESCO. Instituce začala fungovat v roce 1945, krátce po skončení války. Vznikla, aby podporovala mír a bezpečnost tím, že bude propagovat mezinárodní spolupráci v oblasti vzdělání, kultury a vědy, jak předurčoval její název. Během následujících čtyř desetiletí, kdy se rozrostla ve více než 150 členských zemí, se její politika – především ta zahraniční, která si získala nepříjemně levicový punc – čím dál víc vzdalovala zájmům Spojených států. Roztržky dostoupily vrcholu v roce 1984 a Spojené státy z UNESCO vystoupily. Vrátily se až v roce 2003, kdy se prezident Bush rozhodl učinit symbolické gesto, ale bylo nabíledni, že oficiální kruhy ve Washingtonu na tuto organizaci dál pohlížejí skepticky a s opovržením, stejně jako na její mateřskou OSN.

„Musíme v obou ohledech postupovat nanejvýš opatrně,“ prohlásil velvyslanec. „V tom, jak dostat Evelyn Bishopovou na svobodu, i v tom, co řekneme veřejnosti.“

Corben si je oba měřil. „Pokud jde o její osvobození, dobře víte, že je to priorita i pro nás. Pokud jde o média... Tohleto není politická záležitost. Jsme si tím prakticky jistí.“ Obrátil se ke Kirkwoodovi. „Myslím, že ten případ opravdu souvisí s iráckými památkami, ale role Evelyn Bishopové zůstává nejasná.“

„Víte, o jaké památky jde?“ zeptal se Kirkwood.

Corben kratičce zaváhal. Nerad by prozrazoval víc, než musí; bylo potřeba našlapovat po špičkách. „Sošky, tabulky, pečeti. Máme pár polaroidových snímků,“ připustil.

„Mohl bych se na ně podívat?“

Ta žádost Corbena zaskočila. Kirkwood do případu šťourá víc, než je zdravé. „Jistě. Mám je u sebe v kanceláři.“

Kirkwood přikývl. „Dobře. Takže dejme tomu, že se s těmi lidmi nějak zapletla. Ale byla v té transakci vědomým partnerem, anebo se ji snažila zarazit? Chápete, jak to myslím? Zkusme se na to podívat touhle optikou. Nějak se o tom dozvěděla, pokusila se pašeráky zarazit anebo udat a oni ji unesli. Jak ji znám, vsadil bych se, že k tomu došlo právě takhle.“

„Tohle vysvětlení by vyhovovalo všem stranám,“ poznamenal ambasador.

„Jenže ona o tom nikomu neřekla,“ připomněl Corben. „Kdyby ty pašeráky opravdu chtěla zarazit, ohlásila by to – a tím by jim zavdala důvod, aby ji umlčeli. A právě téhle možnosti se nejvíc bojím. Pokud se to tak doopravdy stalo a oni ji chtějí umlčet, neobráť se na nás s běžnými požadavky. Budeme je muset sami najít a nabídnout jim

něco výměnou za její propuštění. Tedy za předpokladu, že mezitím nezašli do krajnosti.“ Přejel ostatní zachmuřeným pohledem.

„Počítám, že prostřednictvím svých kanálů vypustíte informaci, že ji chceme zpátky,“ ujišťoval se ambasador.

„Už jsem to udělal,“ ubezpečil ho Corben. „Jenomže od léta jsme na tom s kontakty dost bídne. Země je rozervaná vejpůl. Jedna strana se s námi vůbec nebaví a druhá je nám v téhle věci k ničemu.“

„I já znám v těchle končinách dost lidí,“ ozval se Kirkwood. „Rád bych s vámi na tom spolupracoval. Možná si dokážu získat přístup do jiných kruhů než vy. Pokud jde o irácké památky, nemáme o kontakty nouzi. A dalo by se to navléct, že jde o neutrální úsilí pod záštitou Spojených národů, ne o aktivitu Velkého Satana,“ použil zdejší oblíbenou přezdívku Ameriky.

Corben pohlédl na velvyslance, kterému se ta nabídka viditelně zamlouvala – na rozdíl od něj. Odjakživa pracoval sám. Měl to v popisu práce i v nátuře. Jenže i když mu vadilo, že se mu někdo bude dívat přes rameno, nemohl dost dobře odmítnout. Ostatně Kirkwood může být užitečný. OSN opravdu má v regionu bohaté kontakty. A kdyby Corben Evelyn našel, nepochybně by ho to nakonec dovedlo k hakímovi. A to byl jeho prvořadý cíl, ačkoli se s ním nemínil tomu člověku naproti svěřovat.

„Tak dobře,“ souhlasil.

Kirkwood ho vzápětí překvapil další otázkou. „Doslechl jsem se, že se do toho zamíchala ještě jedna žena. Co o ní víme?“

„Je to Mia Bishopová,“ sdělil mu Corben. „Evelynina dcera.“

27

Když se Mia vytrhla z dřímoty na Corbenově pohovce, koupal se obývací pokoj v měkké záři podvečerního slunce. Rozespale zamžikala. Neznámé prostředí ji nejdřív zmátlo, ale hned si všechno vybavila. Pomalu si sedla a promnula si obličej, aby setřásla ospalost. Počkala, až se jakžtakž probere, přiměla se vstát a dopotácela k francouzským dveřím a ven na balkon.

Domy přes ulici byly jednotvárně šedé a vypadaly stejně unavené a opotřebované jako ona sama. Hodně balkonů obyvatelé načerno zasklili a proměnili tak venkovní prostor v součást bytu. Všechny fasády do jedné byly rozdrásané od šrapnelů a podobané dírami po kulkách. Na plochých střechách se ježil les televizních antén a nebe nad hlavou zastírala hustá pavučina telefonních drátů a elektrického vedení, důsledek nekonečných improvizací a látání škod. Čistě esteticky vzato, Bejrút rozhodně nebyl krásné město. A přesto navzdory veškeré logice okouznil každého, kdo do něj kdy vkročil, Miu nevyjímaje.

Krátce se osprchovala a zrovna se utírala, když zaslechla u vstupních dveří šramot. Strnula. Napjatě poslouchala, pak se rychle zabalila do ručníku a připlížila se ke dveřím koupelny. Pomaličku je pootevřela a štěrbínou vykukla ven. Na vstupní dveře nebylo vidět. Mozek se jí rozběhl na plné obrátky. Má se zabarikádovat tady v koupelně? Pitomý nápad. Není tu žádné okno. Má honem utéct do některé ložnice, odkud je přístup na balkon? Tím si nepomůže, protože byt je v pátém patře a na další provazolezecké vystoupení se necítí. Nápady jí povážlivě docházely a vtom hlasitě cvakla západka a dveře se otevřely. Na těle se jí v tu ránu zježily všechny chloupky. Bytem se rozlehl Corbenův hlas.

„Mio?“

Zavřela oči, vydechla úlevou a v duchu si vynadala, že tak hysterčí. „Hned budu venku,“ ozvala se a dala si záležet, aby to znělo co nejnorněji.

Oblékla se a vyšla z koupelny. Corben seděl v kuchyni. Přinesl jí zpátky mobilní telefon. Zapnula ho a našla několik nově došlých vzkazů. Na veřejnost začalo prosakovat, že tou unesenou ženou z novinových zpráv je Evelyn. První textová zpráva byla od pracovníka nadace, který dohlížel na Miin projekt, druhá od Mika Boustanyho, místního historika, který s ní na projektu spolupracoval a se kterým se spřátelila. Potřebovala jim oběma zavolat a říct jim, co se stalo, ale rozhodla se, že to počká do rána. Bylo jí jasné, že jakmile se ta novinka roznese, ozvou se další znepokojení přátelé a kolegové, a tak si navolila kontrolu příchozích hovorů. Mínila vzít jen jediný, od tety v Bostonu. Ze všeho nejdřív musí všechno důkladně probrat s Corbenem. A taky se najíst, protože měla hlad jako vlk – našťěstí cestou domů nakoupil jídlo.

Rozložili alobalové vaničky s jehněčími špízy *kofta, hommosem* a dalšími dobrotami na konferenční stůlek v obývací místnosti a usadili se se zkříženýma nohama na polštářích. Uždibovali sousto za soustem a popíjeli studené místní pivo Almaza. V Bejrútu stejně jako jinde ve Středomoří představuje jídlo obřadný hold pečlivě připraveným pokrmům a zároveň významný společenský rituál. Mia se oddala jeho terapeutickým účinkům a aspoň na chvíli se mezi ní a Corbenem rozproudila normální konverzace. Bavili se o tom, jak jim báječně chutná, a Mia se těšila z oddechu po všem tom horečném šílenství posledních hodin i z Corbenovy společnosti, ačkoli si uvědomovala, že si oba pečlivě hlídají, aby se řeč nestočila k žádným vážným tématům. Nevadilo jí to. V téhle situaci představovalo nezávazné tlachání vítanou úlevu. Ale jak se talíře prázdnily a zlatavé podvečerní světlo sláblo, skomírala i předstíraná rozjařenost nad lukulskými hody. Z klece v nejtemnějším koutě Miiny mysli si prorazil cestu obludný tíživý přízrak a začal se domáhat pozornosti.

Prve využila času stráveného o samotě k tomu, aby si v duchu znova prošla všechno, co se stalo, co viděla a slyšela. Měla dojem, že se jí zoufale nedostává informací. „Jime,“ odvážila se konečně po tísnivé odmlce, „co se to tu doopravdy děje?“

Postřehla, že nepatrně uhnul očima, než se s ní setkal pohledem. „Jak to myslíte?“ zeptal se.

„Mám pocit, že ani zdaleka nechápu, o co vlastně běží.“

Corbenovi přelétl přes obličej mrak. „Nepřipadá mi, že bych toho věděl o moc víc než vy. Oba jsme do téhle záležitosti spadli po hlavě a bez přípravy. Zatím jsme s to všehovšudy reagovat na události, které se na nás řítí.“

„Ale vy přece nějakou představu máte,“ trvala na svém. Cítila, že se červená. Nemívala ve zvyku něco z lidí takhle páčit, natožpak v takovéhle situaci, jenže na druhou stranu se v takovéhle situaci nikdy předtím neocitla. A naprostá většina ostatních lidí taky ne.

„Proč myslíte?“

„Ale no tak, Jime.“

„Co se vám nezdá?“ rozhodil na protest rukama.

„No, třeba ty desky.“

„Jaké desky?“

Podívala se na něj s neskrývanou výčitkou. „Ty, co jste je odnesl z matčina bytu. Podívala jsem se do nich, když jsem na vás čekala.“

„A...?“

„Ze všech věcí v jejím bytě jste sáhl zrovna po nich. Všude je v nich ten symbol, had stočený do kruhu, jako by požíral sám sebe. A zrovna takového jsem viděla na jedné knize na těch fotkách, co mi ukazovali na policii – na těch, co je matka měla v kabelce.“ Mia se odmlčela, zkoumavě se na něj zadívala a pokoušela se ho prokouknout. Z jeho reakce – tedy spíš z nedostatku jakékoli reakce – nic nevyčetla, jenže co se taky dá čekat od agenta zpravodajské služby? Ale dostávala se do tempa a celá přímo vibrovala vzrušeným odhodláním. Přitlačila na pilu: „A pak ty násilnické metody. Nechci tvrdit, že pašování muzejních exponátů je zločin bílých límečků, a nejsem expert na podsvětí ani si netroufám posoudit, co se dá dneska v Bejrútu pokládat za normální, ale tohle mi připadá jako hodně silné kafe – unášet lidi přímo z ulice, další pozabíjet, rozpoutat přestřelku v činžáku plném obyčejných lidí...“ Hlas jí odumřel a musela posbírat odvahu, aby pokračovala. „No, a taky je mi divné, že se v tom tolik angažujete.“

Corben svraštil obočí. „Proč?“

Mia mu věnovala plachý úsměv plný nervozity. „Nezdá se mi, že by se CIA normálně zabývala pátráním po kořisti z vyrabovaných muzeí.“

„Unesli americkou občanku,“ připomněl jí. „To do naší kompetence spadá.“ Nedbale dorazil poslední doušek piva, odložil láhev stranou a teprve pak se Mie zas podíval do očí.

Je záhadný jako Sfinga, pomyslela si a napadlo ji, že by bylo k zbláznění čelit mu přes pokerový stůl anebo dokonce s tak neproniknutelným člověkem žít. „Když říkáte...“ Pokrčila rameny. Dala si záležet, aby z jejího tónu zazněly pochyby. „No tak, Jime.“ Zadívala se mu do očí a snažila se ho přimět aspoň k troše vstřícnosti,

k ochotě vylézt z ulity. „Je to přece moje matka. Víím, že u vás v CIA se nosí takové to ‚nejdřív se musíme dozvědět víc‘, a беру to, jenže matce jde o život a mně možná taky.“

Nespouštěla z něj pohled, protože na něm bylo znát, že zvažuje, jestli se má poddat. Skoro slyšela, jak se mu v mozku otáčejí kolečka a přemílají choulostivé detaily té záležitosti, do které se zapletli. Přebíral si, o co – tedy pokud vůbec o něco – se s ní má podělit a co si má nechat pro sebe. Po chvilce mlčení sevřel rty a neznatelně přikývl, pak vstal a přešel na protější stranu místnosti. Vrátil se se svou aktovkou a znova se posadil. Nastavil na zámku číselnou kombinaci, vytáhl ven Evelyninu složku a položil ji před sebe na stolek. Složil na ni ruce.

„Nevím úplně všechno, chápete? Ale to, co víím, vám řeknu.“ Poklepal na složku. „Tohle měla vaše matka na stole – desky, které na první pohled nijak nesouvisejí s její nynější prací. Měla je vytažené na stole zrovna ten den, kdy se sešla se starým známým z vykopávek v Iráku. Myslím, že právě on jí dal ty polaroidové snímky, co se našly v její kabelce. Možná za ní přišel, aby jí je prodal, možná doufal, že mu dohodí nějaké kupce. Možná o ně projevila zájem ona sama. Kvůli tomuhle.“ Otevřel desky, vyndal jednu fotografii se stočeným hadem a šoupl ji přes stolek Mie. „Jak jste správně podotkla, vykopávky, kterých se ta složka týká, souvisejí s tímhle symbolem a ten je totožný se symbolem na jedné té knize.“

Byl to starý černobílý snímek, fotografie dřevořezby staré stovky let. Mia si ho prohlížela daleko pozorněji než předtím. Tvor na obrázku nebyl obyčejný had. Měl přehnaně zvýrazněné šupiny a tesáky, vypadal spíš jako drak. Studenýma očima zíral bezvýrazně před sebe, jako by požírat vlastní tělo byla nejpřirozenější věc na světě, a navíc dočista bezbolestná. Šla z něj hrůza, probouzel v člověku prapůvodní pudový strach; ze zažloutlého odřeného snímku číselo zlo.

Mia zvedla oči ke Corbenovi. „Co je to za symbol?“

„Říká se mu Úroboros. Je prastarý a různé kultury s ním zacházely různě.“

„Co symbolizuje?“

„Zřejmě se k němu nepojí žádný jednoznačný význam. Je to spíš archetypální mystický symbol, který si různé národy vykládaly po svém. Našel jsem ho na všemožných místech, od staroegyptských mýtů až po hindské legendy a později u alchymistů a gnostiků – a to jsem tím hledání netrávil nijak moc času.“

Mia nebyla s to odtrhnout od obrázku oči. „O ty ostatní památky neběží. Ten, kdo matku unesl, chce tu knihu.“

„Dost možná. A tady se třeba dozvíme víc,“ zaťukal Corben prstem na Evelyninu složku. „Zatím jsem neměl čas pořádně si to projít. Ale nejdůležitější je, že právě kvůli tomuhletomu ji unesli. A když ji chceme vypátrat, je momentálně naším nejlepším vodítkem ten člověk z její minulosti – ten irácký překupník, o kterém se vám zmínila. Ten ví daleko víc o tom, co se děje a kdo další se v tom angažuje. Zatím ho neznáme, ale...“ Corben se váhavě odmlčel. Mia postřehla, že se mu nechce pokračovat, nicméně po chvilce přece jen dodal: „Možná jste správně odhadla, že je to ten člověk, co byl s ní, když ji unesli. A jestli je to tak, viděla jste ho. Můžete ho identifikovat. A já doufám, že to opravdu je on, protože pokud ano...,“ natočil k ní složku správným směrem, „je docela možné, že tady někde bude jeho fotka. To by nám úžasně pomohlo.“

Nejistě se po něm dívala; bůhvíproč měla pocit, že před ní něco zamlčel, a tak si připadala trochu ošizeně, ale pak přikývla a znova složku otevřela. Byly v ní stohy poznámek psaných matčiným elegantním krasopisem, který si dobře pamatovala z dopisů, jež jí matka posílala během dětství, fotokopie dokumentů a stránek knih v angličtině, arabštině a tu a tam i ve francouzštině s podtrhanými větami a vpisky na okrajích, mapy Iráku i celé Levanty se znamínky, šipkami a zakroužkovanými poznámkami; všechny ty materiály přímo přetékaly nespočtenými otazníky. Ačkoli ji přitahovaly, věnovala jim jen zběžný pohled. Rychle je prolistovala a hledala fotografie.

Narazila na hromádku starých snímků zastrčenou mezi stránkami a pečlivě si je prohlížela. Na některých poznala mladší a štíhlejší Evelyn v khaki pracovních kalhotách, slamáku a velkých slunečních brýlích a přistihla se při pomýšlení, jak vzrušující a nekonvenční život asi matka tehdy vedla – žena ze Západu, která samotná odcestovala do exotických, sluncem sežehlých končin, setkávala se s příslušníky nejrozličnějších národů, pronikala do hloubi jejich kultur a spolu s nimi odhalovala skryté poklady jejich minulosti. Určitě neměla nouzi o zajímavé zážitky a pocit naplnění, jenomže za takový život se zároveň platí; v Evelynině případě zřejmě opuštěností, permanentní tísnivou samotou.

Mia se zarazila u momentky, na níž Evelyn stála s jakýmsi mužem. Z jeho tváře nebylo moc vidět – zakrývaly ji sluneční brýle a stín klobouku. Navíc mírně skláněl hlavu. Miu zamrazilo v zátylku. Tu fotografii znala. Když jí bylo sedm, dostala od ní kopii a

uchovávala si ji bezpečně zastrčenou v peněženke, aby ji měla pořád u sebe. Muž na fotografii byl její otec. Evelyn tvrdila, že je to jeho jediný snímek, který má. Prožili spolu jen pár týdnů. Mia rozesmutňovalo, že dokonce ani netuší, jak otec vlastně vypadal.

Lítostivě na momentku zírala a vtom si s úlekem něco uvědomila. Otec u toho tenkrát byl. Byl s Evelyn, když našla ty podzemní komory.

A měsíc poté zahynul. Při autonehodě.

Zatrnulo v ní. Srdce se jí sevřelo, jako by se už nikdy nemělo rozběhnout, a cítila, jak bledne.

Corben si toho zřejmě všiml. „Co to máte?“

Podala mu fotku. „Ten muž na obrázku...“ Slova z ní lezla, jako by se prokousávala hustou mlhou. „Je to můj otec. Byl tam.“

Upíral na ni pohled a vyčkával.

„Měsíc potom zahynul. Při autonehodě.“ V očích se jí blýsklo. „Co když ho zabili – zavraždili? Kvůli tomuhle.“

Zamyslel se a zavrtěl hlavou. „Neřekl bych. Nic nenaznačuje, že by Evelyn měla už dřív nějaké potíže. Kdyby jeho smrt s touhle záležitostí nějak souvisela, ocitla by se brzy nato v ohrožení i ona. A k tomu zřejmě nedošlo; vždyť se nijak neskrývala a vedla úplně normální život.“

Podal jí fotku zpátky. Mia se na ni ještě chvíli dívala a nakonec přikývla. „Asi máte pravdu.“

„Pro jistotu si to ještě proklepnu, ať nic neopomeneme. Jak se jmenoval?“ zeptal se Corben.

„Webster,“ řekla Mia. „Tom Webster.“

* * *

To jméno Corbena zasáhlo jako výstřel z pušky.

Tom Webster.

Včera večer se Evelyn pokoušela s Tomem Websterem spojit. A média vyvolávající duchy zesnulých přece nevyužívají telefonní ústředny akademických institucí.

Webster není mrtvý – přinejmenším Evelyn tomu nevěří. Je naživu. Evelyn svojí dceři celé ty roky lhala.

Corbena zaplavilo vzrušení. Tohle je důležité. Musí si to jméno posunout nahoru na žebříčku priorit. Potřeboval by vydolovat z Mii co nejvíc informací o tom, kde Webster údajně zahynul a co všechno

o něm od Evelyn ví, jenomže vzhledem k té lži o jeho smrti se dalo čekat, že ji Evelyn nakrmila jen další snůškou výmyslů.

Takže to může počkat.

Pozoroval Miu, jak odkládá fotku stranou a listuje dál, až jí oči zřejmě padly na něco, co ji zaujalo.

„Tohle je ten muž z uličky. Aspoň myslím, že je to on,“ prohlásila.

28

Hakím zasunul sklíčko pod mikroskop a vyťukal cosi na klávesnici. Na ploché obrazovce se objevila zvětšenina. Pečlivě ji zkoumal spolu s daty získanými z testů.

Je čistá, pomyslel si. V Evelynině krvi se neobjevilo nic nenormálního. Žádné cizorodé látky, žádná choroba. Výsledky rozboru odpovídaly tomu, co se dalo předpokládat u poměrně zdravé ženy jejího věku.

Zíral na buňky na obrazovce a opakoval si její slova. Ani v nejmenším nepochyboval, že mu řekla všechno, co ví. Přitlačil na ni jaksepatří.

Tom Webster. To jméno mu nešlo z mysli.

Že by byl jedním z nich?

Ta možnost ho přímo elektrizovala. V duchu se jí znovu a znovu zaobíral. Připadala mu přitažená za vlasy. Vždyť uplynulo už tolik let... Ale copak existuje jiné vysvětlení? Kdykoli zkusil tu myšlenku zavrhnout, dobrat se k jinému závěru, původní podezření se vrátilo, s ostrostí žiletky utřalo veškeré pochybnosti a čím dál víc mu zapouštělo kořínky v povědomí. Proč by se jinak Webster neohlášené objevil, jakmile padla první zmínka o objevu, a zase zmizel, když se ukázalo, že stopa vede do ztracena? Ba ne, žádné jiné rozumné vysvětlení neexistuje.

Určitě je jedním z nich.

A má za úkol chránit jejich tajemství.

Dohlížet na vykopávky v regionu, postarat se, aby nikdo nenarazil na to, co s tak ohromným úsilím zatajují. Na to, co si pro sebe uchovávají – nebo spíš hamižně křečkují – už po staletí.

Rostlo v něm vzrušení.

Vzpomněl si na Evelyninu ubohoučkou vyprávěnku o ztracené lásce a znovu si ji v duchu přehrál. Ten muž – Tom Webster, to jméno se mu už vpálilo do povědomí, ačkoli nevěřil, že je pravé – vpadl do jejího života a zase z něj s chladnou racionalitou odešel.

Tehdejší objev nikam nevedl – anebo že by o tom Webster Evelyn jenom přesvědčil? Že by ve skutečnosti něco našel a utajil to před ní? Pak se vytratil jako pára nad hrncem, opustil ji i s nenarozeným dítětem a obalamutil ji řečičkami, že s ní nemůže zůstat z důvodů, které jí nesmí prozradit.

Hakímovi to připadalo jako déjá vu.

Něco takového slyšel – tedy vlastně četl – už dřív.

Před mnoha lety. Doma v Itálii.

V Neapoli.

Patřilo to ke spouštěcím momentům, které ho zavedly na tuhle cestu.

Ano, samozřejmě věděl, že takovéhle věci někteří muži říkávají, když prostě a jednoduše ztratí zájem. Když chtějí vyrazit na nové dobovatelské výpravy. Byla to úvodní kapitola z idiotova průvodce balením ženských. Takové to „já pro tebe nejsem ten pravý“. Při svém cynickém náhledu na lidstvo by se nad tím jindy jen ušklíbl.

Ale tentokrát ne. Tentokrát bylo všechno jinak.

Všechno odpovídalo jinému scénáři.

A právě proto se mu v hlavě vylíhla myšlenka, že by dotyčný Tom Webster mohl být součástí toho tajemství, jehož existencí si sice zatím nebyl úplně jistý, ale úporně v ni chtěl věřit, navzdory zdravému rozumu... V duchu se usmál.

Je to pravda. Přesně jak jsem si odjakživa myslel.

Principe měl pravdu.

Zmocnila se ho rozjařenost a zároveň i zlost na nepřízeň osudu. Evelyn ty komory objevila v roce 1977 a tři roky poté z Iráku odjela. On sám tam dorazil o pouhých pár let později.

Proklínal svou smůlu.

Kdyby tam v době toho objevu byl, možná by se o něm doslechl. Mohl se s Tomem Websterem setkat. A možná by už vlastnil to, po čem pátrá.

Nepřízeň osudu. Nevhodné načasování. Správné místo ve špatný čas. Ale třeba si to teď vynahradí.

Potřebuje toho Webstera najít. Evelyn na něj měla číslo doma v diáři. Omar a jeho lidé mu ho měli přinést, jenže selhali – Omar si to jaksepatří vypije. Věděl, že si to číslo snadno sežene na internetu, ale nic moc si od něj nesliboval. Webster si jistě hlídá, aby ho nikdo nenašel. Určitě za sebou zametl stopy.

Hakím taky potřeboval dostat do rukou toho kšeftáře s památkami, co mu uklouzl. Potřeboval získat tu knihu, protože mu bylo jasné, že

je nejspíš klíčem ke všemu. Ta žena a to, co mu pověděla – to je doopravdy dar od pánaboha. Tedy ne že by v takové nesmysly jako boží přízeň věřil.

Jenže pořád zůstává řada otázek, kterým je potřeba přijít na kloub.

Například dcera té ženy. Riskovala život, aby vyrušila jeho lidi, a právě kvůli tomu ten překupník utekl. A pak ten muž, který byl s ní u Evelyn v bytě. Hakím poručil Omarovi a jeho lidem, ať tam jdou a odnesou všechno zajímavé – hlavně všechno, na čem bude symbol s hadem. Jenomže jako naschvál se tam vyskytla Evelynina dcera, a navíc s chlapem, který je očividně profesionál. Musí mít skvělý výcvik, protože si poradil s Omarem – a to není žádný žabař, když jde o špinavou práci – a zabil jednoho z jeho lidí. Podle Omara prý je Američan. Co je zač a co tam s Evelyninou dcerou dělal? Je to nová figurka ve hře? Patří taky k tamtěm? Že by to všechno najednou nabíralo obrátky? Anebo se tam přichomýtl z jiných, daleko banálnějších důvodů, aniž by tušil, oč běží?

Hakím silou vůle krotil radostné vzrušení. Čekal už tak dlouho, tolik dřiny ho to stálo. Zasněvil tomu hledání celý svůj život. A teď v něm sílila jistota, že dílky skládky začínají zapadat do sebe.

Konečné.

Musí zjistit, co jsou ti noví hráči zač.

Ale musí si přitom dávat pozor.

Využije svých konexí, aby si proklepl Webstera, ačkoli se bál, že vystopovat ho nebude žádná hračka. Omar mezitím zavolá svým kontaktům v libanonské policii a zpravodajských službách a zjistí všechno, co se dá, o tom neznámém Američanovi. Ale ze všeho nejdřív je potřeba vyšetřovat toho překupníka starožitností. Nesmí si ho nechat proklouznout mezi prsty. Znechuceně si uvědomil, že nemá žádnou záruku, že ho opravdu najde. Omar to beznadějně zbabral, i když teď se určitě div nepřetrhne, aby svou chybu napravil.

Najednou se houštím jeho úvah proklubal nápad, který mu zvedl náladu. Jestli ta archeoložka není jen další oklamaná oběť sukničkáře, jestli k ní ten Webster opravdu choval hluboké city..., hakím by ji mohl šikovně využít, aby ho vylákal z doupěte.

Kouzlo dámy v nesnázích.

Ve filmech neomylně funguje.

Jen se musí postarat, aby křičela o pomoc patřičně nahlas.

29

Mia si přitáhla fotografii blíž.

Povědomá tvář patřila muži, který stál kousek stranou od skupinky rozesmátých propocených dělníků. Soustředila se a snažila se ji v duchu porovnat se smrtelně vyděšenou tváří muže, kterému zbývaly jen vteřinky, než ho nacpou do auta a odvečou spolu s Evelyn vstříc neznámému osudu.

Podala fotku Corbenovi. „Tenhleten to je,“ ukázala.

Corben si momentku prohlédl a pak ji obrátil. Na rubu byla tužkou poznamenaná jména, tímtež elegantním rukopisem, jakým byly psány poznámky ve složce. Otáčel snímek sem a tam a přiřazoval jména k tvářím. „Zdá se, že se jmenuje Farúk.“

„Jenom Farúk?“

„Přesně tak.“ Corben vytáhl zápisník a zaznamenal si to. „Není tu žádné příjmení.“

Mia se na něj zklamaně podívala. „Stačí to?“

Schoval zápisník. „Pořád lepší než nic.“ Prohlížel si obličej na fotografii, jako by si ho vrýval do paměti. „Projděte i ty ostatní fotky, ano? Možná ho najdete ještě jinde.“

Poslechla, ale její snaha vyšla naprázdno. Přesto měli aspoň tvář a jméno, takže Corbenovi lidé budou mít při pátrání z čeho vycházet.

Odložila fotografie. V myšlenkách se vrátila zpátky k Evelyn. Od jejího únosu uteklo už skoro čtyřicet hodin. Vybavilo se jí, že u hledání pohřešovaných prý bývá prvních osmačtyřicet hodin rozhodujících. Nikdy tu frázi neslyšela od policistů či právníků, jen z nesčíslných filmů v kině a v televizi, ale mělo to svou logiku – a fráze se nestávají frázemi bezdůvodně. Pokud je na tom něco pravdy, už prošvihli polovinu nejnadějnější lhůty, kdy mohli Evelyn najít.

„Jak ho chcete vypátrat?“ zeptala se.

„Nevím. Nemáme v ruce skoro nic. Můžeme se podívat do diáře vaší matky. U tohohle týdne tam sice nic není, ale když teď známe Farúka jménem, můžeme záznamy projít znova a podívat se, jestli na

něj nenajdeme nějaký kontakt. Máme její mobil. Podíváme se na výpisy hovorů, jestli mu nepatří nějaké číslo. Prohlédneme i laptop, ale ten je chráněný heslem, takže nám chvíli potrvá, než se do něj dostaneme.“

Mia přikývla, zase zvedla Farúkův obrázek a zadívala se na něj; deptalo ji zklamání a bezmoc. Vtom jí v hlavě vzklíčila dvojsečná myšlenka.

„Viděl mě, vsadila bych na to boty,“ řekla váhavě. Nespouštěla z fotografie oči a v duchu si ten večer vybavovala. „Viděl mě, když jsem vešla do té uličky.“

Corben se na ni nechápavě podíval. To přece není žádná novinka.

„Pozná mě. Kdybychom se znova setkali, důvěřoval by mi. Třeba bychom toho mohli využít. Třeba by se tím dal přilákat.“

„Myslíte využít vás jako návnadu?“ zeptal se Corben nevěřicně. „Snažíme se vás od toho držet co nejvíc stranou, copak jste zapomněla?“

Mia pochopitelně nezapomněla, ale přesto se toho vlákenka naděje hodlala držet zuby nehty. Farúk ji viděl a důvěřoval by jí. To se jim přece může hodit. Zabloudila v duchu zpátky k rozhovoru s Evelyn. Co jen to matka říká? Mluvila o nějakém kolegovi, který prý u setkání s Farúkem byl.

„Ještě je tu jistý archeolog, Ramez. Pracuje s matkou. Mladý člověk. To on ji vzal včera dolů na jih, aby si prohlédla tu kryptu. Říkala, že byl u toho, když se tam Farúk objevil.“

„V hotelu jste se mi o něm nezmínila,“ vyčetl jí Corben.

Zatvářila se omluvně. „Promiňte, mrzí mě to. Až teď mě napadlo, že by mohl něco vědět. Třeba mu Evelyn řekla, co se děje.“

Corben se nad tím zamyslel. „Znáte ho?“

„Jednou jsme se potkali, když jsem za matkou přišla na katedru.“

„Fajn, tak dobře.“ Zapsal si Ramezovo jméno do zápisníku. Mrkl na hodinky a zamračil se. Bylo po deváté večer. „Takhle pozdě už na univerzitě nebude.“ Hrábl do aktovky a vytáhl Evelynin diář; pak ho napadlo něco jiného, popadl svůj mobil a zmáčkl tlačítko rychlé volby. Vstal a došel ke skleněným dveřím na balkon. Mia slyšela, jak se nechává s kýmsi spojit a žádá ho, aby se v Evelynině mobilu podíval po „nějakém Ramezovi“. Chvilku čekal, pak řekl „nezavěšuj“ a přešel ke stolku. Načmáral si číslo do zápisníku, stručně ujistil člověka na druhém konci „mám to“ a vzápětí číslo vyťukal. Mia slyšela, jak telefon vyzvání, ale nikdo ho nezvedal. Corben ho nechal zazvonit ještě párkrát – v Bejrútu u mobilů jako na potvoru skoro

nikdy nefunguje hlasová schránka – a pak ho zklamaně odložil. „Nebere to,“ oznámil Mie.

„Snad ho taky...?“ Zarazila se uprostřed věty, protože jí připadalo, že zas přehnaně popouští uzdu fantazii.

Polekalo ji, že Corben zřejmě nebere její dotaz na lehkou váhu. „Ne, o tom bych se už dozvěděl. Pravděpodobně ho jen omrzely nekonečné telefonáty lidí, kteří se doslechli o Evelynině únosu a vědí, že spolu pracovali ve stejném oddělení.“

Mia se ustaraně zamračila. „Nemohl byste sehnat jeho domácí adresu?“ zeptala se a samotnou ji udivilo, že si jde tak houževnatě za svým; vzápětí ji přepadla obava, jestli to nezní, jako by bažant poučoval starého mazáka.

Corbena se to zřejmě nijak nedotklo. Znova se podíval na hodinky. „Nerad bych na něj upozornil místní policajty, rozhodně ne takhle pozdě večer. V naší vlastní databázi nebude – neměli jsme důvod zabývat se jím. Zkusím mu za chvíli brknout ještě jednou.“

Mia si to přebírala a přitom ho pozorovala. Dál se tvářil nečitelně, ale pod povrchem vycítila zaujetí. Vybavilo se jí, co jí řekl, když spolu stáli před matčinými dveřmi. Zachytila jeho pohled, odhodlala se k další otázce a trošku přitvrdila tón.

„Před matčinými dveřmi jste mi říkal, že už přece vím, že je to vážné. Ovšemže to je vážné, ale ten tón, jakým jste to řekl...“ Na chvíli se zarazila, ale hned zas pokračovala, skálopevně přesvědčená o správnosti svého podezření. „Ještě pořád jste mi nepověděl všechno. Je za tím něco víc, vidíte?“

Opřel se v křesle, prohrábl si vlasy a promnul si zátylek, pak se na ni podíval a zřejmě dospěl k rozhodnutí. Předklonil se, sáhl do aktovky a vyndal z ní laptop. Otevřel ho a zapnul, položil ukazováček na skener snímající otisky prstů a něco vytřukal na klávesnici. Obrazovka se rozzářila. Mlčky vyhledal soubor, který potřeboval, a otočil se k Mie.

„Je to tajné,“ zvedl varovně ukazováček. Povzdechl si; asi pořád ještě v duchu řešil, jestli se nedopustí chyby, když jí to ukáže.

Natočil k ní obrazovku. Byla na ní fotografie čehosi, co vypadalo jako úzká místnost připomínající celu. Do zdi bylo vyškrábáno něco kulatého; pokud se dalo soudit podle velikosti zářivky na stropě, bylo to velké asi jako rozevřený deštník. Mia tu kresbu okamžitě poznala.

„V prvních letech války jsem byl přidělen do Iráku,“ vysvětloval Corben. „Jedna z našich jednotek zachytila informaci o jakémsi

doktorovi, který prý měl hodně blízko k Saddámovi. Jenže když jsme do jeho usedlosti vtrhli, už byl pryč.“

Mia měla na jazyku lavinu otázek, jenže Corben ještě neskončil.

„To, co jsme tam našli, bylo příšerné. V suterénu měl ohromnou laboratoř. Nejmodernější operační sál, kompletní vybavení. Prováděl tam experimenty, které...“ zadrhl a chvíli hledal slova. Přes tvář mu přelétl bolestný výraz a stejnou bolest Mia zaslechla i v jeho hlase. „Dělal pokusy na lidech. Na mladých i starých. Měl tam muže i ženy. I děti...“

Mie z toho tuhla krev v žilách a měla čím dál větší strach o matku.

„Držel je v celách, a než se nám povedlo ten objekt obsadit, všechny je dal popravit. Kromě toho jsme na poli kus od domu našli tucty dalších pohřbených mrtvol. Nahých, v masových hrobech. Hodně jich neslo stopy po operacích. Některým chyběly části těla. V lednicích jsme našli uskladněné lidské orgány a litry krve. Některé řezné rány nebyly sešité. Jakmile vyřízl, co ho zajímalo, vůbec se neobtěžoval ránu zavřít. V té laboratoři byly taky... ještě horší věci, kterých vás ušetřím. Prostě si z těch lidí udělal pokusné králíky, a co už nepotřeboval, to vyhodil. Zdá se, že ho tím lidským materiálem zásoboval Saddám, stejně jako vším ostatním.“ Corben ztichl, jako by si potřeboval vydechnout a otřepat se z těch vzpomínek. „Tohleto,“ ukázal na symbol Úrobora na monitoru, „bylo vydrápáno na zeď v jedné cele.“

Mia si najednou uvědomila divnou pachut' v ústech a došlo jí, že si bezděčně prokousla dolní ret. Povolila stisk a otřela si krev prstem. „Co to bylo za experimenty?“

„Nevíme jistě. Ale vzhledem k Saddámově touze najít co nejúčinnější metody masového vraždění...“

Mia vytřeštila oči. „Myslíte, že pracoval na vývoji biologických zbraní?“

Corben pokrčil rameny. „Pracoval v utajení, a když si k tomu přidáme ta mrtvá těla a Saddámovu přízeň... Řeknu to jinak: Nemyslím, že by hledal lék na rakovinu.“

Znovu se zadívala na obrázek cely. „A kde se tam vzala ta kresba na zdi?“

„Nevíme. V Bagdádu se nám povedlo vystopovat nějaké lidi, co se s ním setkali. Mluvil jsem s jedním obchodníkem se starožitnostmi a taky s člověkem, který býval kurátorem v Národním muzeu. Jak se zdá, toho hakíma, jak mu říkají, fascinovala irácká historie, hlavně z přelomu prvního a druhého tisíciletí. Prý toho o ní hodně věděl a

procestoval celý region. Jakmile se trochu osmělili a začali být sdílnější, v soukromí mi řekli, že po nich chtěl, aby ve starobylých knihách a rukopisech hledali jakékoli zmínky o Úroborovi.“

„Předpokládám, že ho poslechli.“

„To se vsaďte,“ potvrdil Corben, „ale nic nenašli. Chtěl po nich, aby hledali dál a rozšířili záběr i za hranice Iráku. A aby nepřestávali. V tom ho taky poslechli. Prý tím byl úplně posedlý a oni se ho oba strašně báli.“

„A nic nenašli?“

Zavrtěl hlavou.

„A teď chce tu knihu.“ Mia si v duchu propojila jednotlivé poznatky. „Takže... je pořád ještě na svobodě.“

Corben přikývl.

Miu ochromila hrůza. „A vy si myslíte, že právě on unesl mou matku?“ Všechno v ní přímo křičelo touhou, aby odpověděl záporně.

Corbenův zasmušilý pohled jí potvrdil nejhorší obavy. „Jeho stopa vychladla na sever od Tíkrítu pár týdnů poté, co jsme objevili tu laboratoř, a od té doby jsme na nic nového nenarazili. Jelikož Evelyn spojuje s Úroborem ta podzemní komora, kterou objevila, a jelikož se v tom případě s památkami vyskytuje tolik krutosti,“ řekl vážným tónem, „připadá mi víc než pravděpodobné, že ji buď unesl on sám, anebo že ji vězní někdo, kdo je s ním ve spojení.“

Mie připadalo, že se najednou nedokáže pořádně nadechnout. S matkou to vypadalo špatně už před tím, když si ještě myslela, že mají co do činění jenom – *jenom!* – s pašeráckým gangem. Ale tohle..., to byla nesnesitelná představa.

Zírala do prázdna, jako by jí Corbenovo děsivé odhalení vyzkratovalo mozkové spoje. Měla dojem, že místnost kolem tmavne, a všechno jako by jí ujíždělo z dohledu. Okrajově vnímala, že Corben bere telefon a vytáčí číslo, slyšela marné vyzvánění a nakonec cvaknutí, jak to vzdal. Chvilíčku jí trvalo, než se vynořila z mlhy a uvědomila si, že se asi znova snažil dovolat Ramezovi.

Zároveň se z mlhy vynořila i otázka. Mia se obrátila ke Corbenovi. „Když vezmu v úvahu obavy ze zbraní hromadného ničení a všechno, co o hakímovi víte, počítám, že se tím případem spolu s vámi zabývá rozsáhlý tým lidí. Dostat toho člověka určitě patří k nejvyšším prioritám, vidíte?“

„Patřilo,“ řekl ponuře Corben. „Teď už ne. Pokud jde o zbraně hromadného ničení, příliš často jsme předčasně křičeli „hoří!“, takže se ten pojem obrátil proti nám. Vykoledovali jsme si to; nikdo už o

tom nechce nic slyšet, a pokud jde o prioritu, tou je spíš odsun z Iráku než posilování zdejších zdrojů.“

„Vždyť ten chlap je zrůda,“ zaprotestovala rozhořčeně Mia.

„Snad si nemyslíte, že takový pobíhá na svobodě jen jeden?“ opáčil zahořkle. „Existují spousty jiných masových vrahů, třeba z Rwandy nebo ze Srbska. Žijí si spokojeně pod novým jménem na zelených předměstích Londýna či Bruselu a nikdo jim nepřeloží stéblo křížem přes cestu. Jediný, kdo se o ně zajímá, jsou investigativní reportéři, jinak po nich pes neštěkne. Z investigativních reportérů se stali takoví novodobí Simonové Wiesenthalové, jenomže je jich pramálo a ještě méně je těch, kteří stopování těch řezníků věnují dost času a nebojí se riskovat život. Přitom jen takoví jsou s to něčeho dosáhnout. Tu a tam některého vraha vytáhnou na světlo boží v článku, kterému se dostane pár sloupečků někde poblíž hlavní stránky, a pokud celá ta věc hodně smrdí, nějaký prokurátor si toho třeba všimne a začne se tím zabývat. Ale jinak to těm gaunerům prochází.“

V tom měl pravdu. Saddám a jeho popravený švagr představovali ojedinělé výjimky. Většinou si sesazení diktátoři užívají exilu v blaženém, ničím nerušeném pohodlí a jejich podřízení, darebáci, kteří buď dohlíželi na zabíjení anebo se ho přímo účastnili, se kamsi vytratí a dožijí svůj život v tiché anonymitě.

„Žádná oficiální, systematická snaha takové lidi polapit neexistuje,“ dodal Corben. „Život jde dál. Politici odcházejí, jejich místo zaujímají jiní a na zločiny z nepříliš dávné minulosti se rychle zapomíná. Na ministerstvu zahraničí o tom případu s laboratoří momentálně nikdo nechce ani slyšet. Iráčané nejsou v situaci, kdy by doktora mohli honit; mají na krku horší problémy. A při všem tom zmatku tady v Libanonu bych nečekal, že se do toho bude chtít zdejší vláda.“

Mia nevěřila vlastním uším. „Takže vy na tom děláte sám?“

„V podstatě ano. Mohu využít určité agenturní zdroje, pokud je zrovna potřebuju, ale dokud toho chlapa definitivně – zdůrazňuju, že definitivně – nepopadnu za pačesy, nemůžu přikročit k větší akci.“

Nevěřícně na něj zírala. Bombardoval ji čím dál horšími novinkami a nedokázala vytěsnit děsivé představy, které jí nasadil do hlavy. „Dělal pokusy i na dětech?“

Corben přitakal.

Náhle ji jako rána na solar zasáhlo pochopení. „Musíme matku vysvobodit, ale taky ho musíme zastavit, vidíte?“ Cítila, jak jí stoupají slzy do očí, ale ubránila se jim.

V pohledu, který jí věnoval, prokmitla vřelost. Přikývl. „Ano.“

„Potřebujeme sehnat Farúka. Snad ho najdeme dřív než...“, zarazila se, jak tápala po vhodném označení hakíma, až si konečně vybrala, „... než ta zrůda. A jestli má tu knihu, tak bychom ji možná mohli nabídnout výměnou za matku.“

Corbenův pohled se rozjasnil. „To doufám.“ Zvedl telefon a zmáčkl tlačítko opakované volby.

30

Ramez ustaraně zíral na mobilní telefon, který bzučivě vibroval a poskakoval kratičkými přískoky sem a tam po konferenčním stolku.

Při každém drásavém zavrčení se rozsvítil displej, takže ztemnělým obývánkem maličkého bytu se trhaně rozlévala nazelenalá záře. Ramez přitom vždycky zamrkal; světlo displeje ho přímo hypnotizovalo. Z oznámení NEZNÁMÉ ČÍSLO, které prozrazovalo, že se úmyslně nezobrazuje identifikace volajícího, mu naskakovala husí kůže; pokaždé ho děsilo, dokud displej zase nezčernal. Kdykoli se telefon probudil k životu, Ramez celý ztuhl, jako by ten přístroj byl přímo propojený s jeho mozkiem.

Po nějakých osmi poskocích aparát milosrdně přestal bzučet. Pokoj se zase pohroužil do temnoty, do skličující osamělé temnoty, kterou občas protrhly reflektory aut projíždějících dole ulic, jejichž světlo přeběhlo po téměř holých zdech. Za poslední hodinu se ho ten anonym pokoušel dovolat už potřetí, ale Ramez nemínil telefon zvednout. Jelikož normálně takové hovory skoro nemíval – skryté číslo se v Libanonu bůhvíproč považovalo za společenské faux pas –, až příliš dobře si uvědomoval, o co asi půjde. A děsilo ho to.

Jeho den začal stejně jako kterýkoli jiný. Vstal v sedm, dal si lehkou snídani, osprchoval se a oholil a rychlou chůzí dorazil po dvaceti minutách na univerzitu. Před odchodem z domova si přečetl ranní noviny a všiml si zprávy o únosu nějaké ženy v centru města, ale neměl potuchy, že to byla Evelyn. Až do chvíle, kdy se na katedře objevila policie.

Byl první, u koho se zastavili, a jejich novinka mu vyrazila dech. Když jim odpovídal na otázky, připadalo mu, že se s každým slovem, které ze sebe vypraví, potápí hlouběji a hlouběji do sudu s asfaltem – do maléru, kterému se strašně moc chce vyhnout, ale nemůže. Snažili se najít Evelyn, a tak jim přece musel pomoci. Nebylo zbylí.

Zeptali se, jestli náhodou neví něco o jejím zájmu o irácké památky, a jemu se okamžitě vybavil ten muž, co se objevil v

Zabqínu. Při zmínce o Farúkovi zbystřili. Poskytl jim jeho jméno – jen křestní, protože příjmení neznal – a popis. Z jejich opatrných komentářů vyrozuměl, že se popis hodí na muže, který byl viděn s Evelyn, když ji unesli.

Setkání s detektivy ho samo o sobě dost vyplašilo. Když se pár hodin nato zpoza aut zaparkovaných před katedrou vynořil Farúk a zamířil k němu, Rameze div neranila mrtvice. Nejdřív netušil, co si o tom má myslet. Že by Farúk spolupracoval s únosci? A chce unést i jeho? Vyděšeně začal ustupovat, ale když irácký překupník přišel blíž, jeho pokorné, sklíčené chování Rameze rychle přesvědčilo, že ten člověk nepředstavuje žádnou hrozbu.

Momentálně Ramez seděl ve svém tmavém obýváku a v duchu se zaobíral tím zneklidňujícím rozhovorem; každé vyřčené slovo mu ještě teď s děsivou zřetelností zvonilo v uších. Našli si tiché místo za budovou, kde se dalo v klidu mluvit. Farúk začal tím, že prý potřebuje říct policii, co ví o únosu, aby pomohl Evelyn, ale že za nimi nemůže jít osobně. Pobývá v zemi ilegálně a podle toho, co píšou noviny, se už provalila souvislost s kradenými památkami. Ramez mu vpadl do řeči a upozornil ho, že už s policisty mluvil, řekl jim o něm a dal jim jeho popis – samozřejmě v dobré víře, že jim to pomůže najít Evelyn.

Při té zprávě Farúk zpanikařil. Policisté mají jeho jméno i popis a je čím dál pravděpodobnější, že ho budou hledat kvůli pašování památek. Do očí se mu vloudil vyděšený výraz zvířete zahnaného do kouta. Požádal Rameze o pomoc. Zoufale potřebuje peníze. Ano, je pravda, že se pokoušel prodat cenné starožitnosti; původně doufal, že mu s tím Ramez pomůže, ale na tom už nesejde. Ted' mu jde hlavně o to, aby přežil. Pověděl Ramezovi o všem, co viděl a zažil – o mužích, kteří po něm šli v Iráku, o knize, o ranách po vrtačce na těle jeho přítele Hadže Alího Sallúma –, a Ramez při každém dalším odhalení čím dál víc bledl hrůzou.

Farúk ho požádal, aby se ujal role prostředníka. Chtěl po něm, aby si promluvil s policisty a jeho jménem s nimi vyjednával. Farúk prý udělá všechno, aby jim pomohl najít Evelyn, ale za nic na světě nechce skončit v libanonském vězení nebo být vrácen do Iráku. Nejvíce ze všeho stál o policejní ochranu. Věděl, že Evelynini únosci jdou ve skutečnosti po něm, a bylo mu jasné, že bez pomoci dlouho nepřežije.

Ramez se vzpíral, nechtěl se do toho namočit, ale Farúk byl bez sebe zoufalstvím. Doprošoval se, žebronil, ať uváží Evelyninu situaci

a udělá to kvůli ní. Ramez nakonec slíbil, že o tom popřemýšlí. Dal Farúkovi číslo svého mobilu a řekl mu, ať zavolá další den v poledne.

To znamená zítra v poledne.

Ne dneska.

Ne v deset večer.

Aniž by odlepil zrak od mobilu, pokoušel se vyždímat z unaveného mozku nějakou představu, kdo mu asi tak může volat. Jestli je to Farúk, nechtělo se mu hovor brát. Ještě se nerozhodl, jestli mu pomůže. Na jednu stranu mu připadalo, že to dluží Evelyn a kromě toho je to i jeho povinnost – nemůže si dovolit utajovat tak podstatnou informaci před vyšetřovateli. Na druhou stranu Bejrút nijak neproslul přísným dodržováním zákonů a Ramez ze všeho nejvíc toužil zůstat naživu.

A kdyby volal někdo jiný než Farúk, Ramez raději ani nechtěl přemýšlet, kdo by to mohl být. Představil si muže s vrtačkou, jak se k němu chystají vrazit a odvléct ho, a zachvátil ho děs. Schoulil se na gauči do klubíčka a objal si pažemi kolena; ztěžka dýchal a stěny malinkého pokojíčku se kolem něj svíraly.

Tohle bude dlouhá noc.

31

Mia přihlížela, jak Corben zaklapl mobil. Obrátil se k ní a zavrtěl hlavou. Podíval se na hodinky a zamyšleně se zamračil.

„Nechce se mi nechávat to na ráno,“ prohlásil, „ale jak se zdá, nemáme na vybranou. Jestli ho našli, stejně už je na všechno pozdě. A jestli ne, nerad bych je na něj takhle v noci upozornil. Zavolám vašim starým známým na policii hned ráno,“ dodal. Mínil tím policisty ze stanice, kde Miu drželi. „Pak se uvidí.“

„Taky bychom mohli hned ráno zajet na univerzitu,“ navrhla Mia. „Ať se k němu dostaneme první.“

Corben užasl: „My?“

„Nepoznáte ho. Já vám ho můžu ukázat,“ ohradila se.

„Můžu se na něj prostě zeptat na katedře.“

„Sešla jsem se s ním. Když uvidí známou tvář, snáz rozváže,“ stála si na svém a hlas se jí zachvíval rozrušením. „A krom toho tu nechci zůstat sama. Bála bych se tu.“ Odmlčela se, aby nabrala dech. „Dovolíte mi, abych vám pomohla?“

Corben se odvrátil a zvažoval různé možnosti; žádná se mu zřejmě nezamlouvala. Nevrlé se k ní otočil zpátky. „No dobře,“ smíloval se. „Uvidíme, co nám řekne, a od toho se odpíchujeme.“ Došel do ledničky pro další dvě piva a jednu láhev podal Mie.

Vzala si ji na balkon. Stála tam, upíjela a zádumčivě vyhlížela do noci. Světýlka z natěsnaných budov jasně zářila a korunovala město bělavou aurou. Honilo se jí hlavou, kde je asi zrovna Evelyn, a taky myslela na Farúka a Rameze. Kampak se schovali na noc? Bejrút je přelidněné město a dobře skrývá svoje tajemství. Nikdo netuší, co se v něm doopravdy odehrává za zavřenými dveřmi, a Mia měla podezření, že co do číhající zloby mu není rovno.

„Nerozumím tomu,“ otočila se ke Corbenovi. „Ten symbol, ten stočený had... Co ten doktor vlastně hledá? Jestli mu skutečně jde o tu knihu, proč ji tolik chce? Určitě není jen nějaký posedlý sběratel.“

„Proč myslíte?“

„Předvedl, že je ochoten zajít do krajnosti, jen aby ji získal. Musí pro něj mít obrovský význam, nezdá se vám?“

„Jeho obor jsou biologické zbraně. Takoví vědci se zajímají o viry, ne o staleté památky,“ připomněl jí Corben. „Neumím si představit, jaký by to mohlo mít vztah k jeho práci.“

„Třeba hledá stopy vedoucí k nějakému starověkému moru,“ nadhodila polovážně, položertem.

Nezavřel to okamžitě, jak by čekala. Svrástil obočí a přes rty mu přelétl nepatrný náznak úsměvu. „Ne že by se s tou představou chodilo dobře spát.“

Padly na ni obavy. Byla by mnohem radši, kdyby se jí vysmál.

Dál už se o tom nebavili, dopili pivo a v tíživém tichu sklídili ze stolu. Mia pozorovala, jak Corben provádí obvyklou rutinu před spaním – zavřel vstupní dveře na zástrčku a pozhasíval. Přistihla se, že přemítá, proč si někdo zvolí takovýhle osamělý, nebezpečný život, ve kterém se brodí špinavými tajemstvími, učí se manipulovat druhými a nemůže nikomu důvěřovat. Z toho, co zatím viděla, se jí Corben jevil jako bystrý pragmatik, který ani v nejmenším netrpí spasitelským komplexem. Uznávala, že ten jeho šmrnc akčního hrdiny je přitažlivý; v poklidných akademických vodách, v nichž se obvykle plavila, jakživa na podobného muže nenarazila. Měl v sobě ale i cosi temného, nepostižitelného, jakousi rezervovanost, která ji sice taky přitahovala, ale zároveň jí trochu naháněla strach.

„Smím se vás na něco zeptat?“

Zvědavě se po ní ohlédl. „Jistě.“

Usmála se, trochu v rozpacích. „Opravdu se jmenujete Jim? Chci říct... Někde jsem četla, že agenti vždycky používají krycí jména Mike, Jim nebo Joe.“

Uchechl se a mrkl na ni. „Ve skutečnosti se jmenuju Humphrey, jenomže to se mi nehodí k popisu práce.“

Na vteřinku znejistěla – ale pak se Corben rozesmál. „Opravdu jsem Jim. Chcete se podívat na můj pas?“

„Ano, prosím,“ zažertovala. „Na všechno, co máte.“ Chvilku mlčela a potom nasadila vážnější tón. „Děkuju vám. Za všechno, co jste pro mě dneska udělal.“

Ošil se, poněkud nesvůj. „Promiňte, že jsem vás tam s sebou vzal. Do bytu vaší matky.“

Pokrčila rameny. „Aspoň jsme se dostali k jejím věcem dřív než oni. Třeba nám to k něčemu bude.“

V jedenáct konečně zalezla do postele v pokoji pro hosty. Nebyla s to usnout; jen tak ležela, zírala na cizí neosobní místnost a žasla, jak se mohlo všechno tak závratně rychle zkomplikovat. Když dostala nabídku odjet pracovat do Bejrútu, mnozí ji od toho zrazovali. Většinou to však byli lidé, kteří město znali jen z nekonečných zpráv o občanské válce, pumových útocích a únosech, lidé, kteří neměli ponětí o tom, že se Libanon, byť tápavě, začal jako fénix znovu rodit z popela..., tedy přinejmenším do doby před několika měsíci. Mia mohla nabízené místo snadno odmítnout a ani by nepotřebovala výmluvu; válka představovala dostatečně přesvědčivý důvod, proč se Libanonu vyhnout na sto honů. Jenže ji lákalo vykročit novým směrem a okusit napínavější život než ten, v jakém se spokojeně uhnízдила většina jejích spolužáků.

Ted' se pokoušela uklidnit rozbouřenou mysl, převalovala se sem a tam, schumlala si polštář a pošoupla ho jinam, ale sváděla předem prohranou bitvu. Byla beznadějně vzhůru.

Posadila se na posteli a zaposlouchala se. Zvenčí do ložnice nedoléhalo vůbec nic. Corben už určitě usnul. Rozhodla se, že se ještě jednou pokusí zkrotit tu potvoru nespavost, pak si to rozmyslela a vylezla z postele.

Odešla do obývacího pokoje. Po zdech zalitých bledou září pouliční lampy se táhly dlouhé stíny. Mia se po špičkách vplížila do kuchyně a natočila si sklenici vody. Když se vrátila do pokoje, padl jí zrak na Evelyniny desky na Corbenově pracovním stole.

Vábily ji.

Vzpomněla si, jak do nich zběžně nakoukla v matčině kuchyni, a dospěla k názoru, že si zaslouží podrobnější průzkum.

Přešla ke stolu a otevřela je.

Její pozornost okamžitě přitáhla zobrazení Úroboru.

Usadila se na pohovce a probírala se snímky z vykopávek a fotokopiemi obrázků pořízenými z knih. Tentokrát si je důkladně prohlížela a ručně psané poznámky odkládala stranou.

Brala fotokopie jednu po druhé, vytahovala různá zpodobení toho tvora, která matka posbírala, a rozkládala je na konferenční stolek. Obrázky se od sebe nápadně lišily. Některé byly velice prosté – Mia se domnívala, že to jsou zřejmě ty nejstarší. Jeden se zdál aztécký. Pár jich nezapřelo Dálný východ – had na nich vypadal spíš jako drak. Jiné byly mnohem propracovanější a dekorativnější, stylem upomínaly na vyobrazení rajske zahrady a starořeckých bohů.

Našla mezi nimi ten, který ji zajímal nejvíc – ten, který byl na knize vyfotografovaný polaroidem a našel se vyškrábaný do zdi podzemní komory. Zneklidňoval ji stejně jako poprvé. Odsunula ho stranou a zabrala se do Evelyniných poznámek.

Evelyn očividně věnovala zkoumání symbolu spousty času, ale po určité době to vzdala. Mia to zjistila z dat na papírech – nejstarší bylo z roku 1977 a nejnovější z roku 1980. Rychle si připomněla, že podzemní komora, kterou Evelyn objevila, se nacházela ve městě zvaném al-Hilláh v Iráku. Popadla ji zvědavost. Vstala, vyndala z tašky laptop a zapnula ho. Vyhledala nejbližší síť wi-fi, připojila se k ní a otevřela vyhledavač. Snadno našla, kde na mapě město leží – kousek jižně od Bagdádu. Uložila si to do paměti a pustila se do další práce.

Zabrala se do čtení o rukopisech, které Evelyn našla ukryté v komoře. V poznámkách se psalo, že připomínají tajné společenstvo z téže doby, seskupení vzdělaných gnostiků, kteří si říkali Bratří čistoty a mimo jiné působili i v jižním Iráku. Mia si to poznamenala a umínila si, že se na to společenstvo podívá blíž. Bylo mu věnováno několik stránek; Evelyn si na ně připsala i spoustu dodatečných myšlenek, udělala různá znamínka a pospojovala některé řádky šipkami. Některá slova byla zakroužkována nebo podtržena. Mie padly oči na poznámku *Odnož Bratří?* s výrazným otazníkem.

Obrátila stránku a okamžitě ji upoutalo další zakroužkované místo: *Mnohé písemnosti odpovídají, ale tady nejsou žádné zmínky o rituálech nebo liturgii. Proč?* Na okraji protější stránky, vedle dalších připsaných poznámek a údajů, Evelyn naškrábala: *Náboženské přesvědčení? a Kacíři? Proto se schovávají?* s ještě většími a důraznějšími mnohonásobnými otazníky.

Mia si přečetla stránku pozorněji. Evelyn odhalila společnou podstatu rukopisů Bratří a písemností z komory. Existoval však jeden do očí bijící rozdíl – nic z toho, co se v komoře dochovalo, nevypovídalo o náboženství jejích obyvatel.

Následující stránky shrnovaly Evelyniny výzkumy týkající se Úrobora. Mia si znova rozložila různorodá vyobrazení. I u nich byly připsány poznámky.

Jak to tak vypadalo, každá kultura, která symbol převzala, si ho vykládala jinak. Kolik kultur, tolik významů. Některé v něm spatřovaly ztělesnění zla. Jiné – a těch, jak si Mia všimla, bylo mnohem víc – ho považovaly za neškodný symbol plný naděje. Miu

to zaráželo, jelikož v ní samotné se při pohledu na toho hada všechno svíralo.

Evelyn posbírala desítky historických odkazů, od starověkého Egypta a Platóna až po německého chemika z devatenáctého století Friedricha Kekulého, který tvrdil, že poté, co se mu zdál sen o hadovi zakousnutém do vlastního ocasu, objevil cyklickou strukturu benzenu, a nejnověji po Carla Junga, který studoval archetypální vliv toho symbolu na lidskou psychiku a jeho zvláštní význam pro alchymisty. Mia s lítostí zavzpomínala na svůj projekt, když objevila i fénickou verzi – draka požírajícího svůj ocas vytesaného do stěny jednoho chrámu.

Všude narážela na totéž opakující se téma, které hrubě protiřečilo jejím instinktivním pocitům. Bylo to téma kontinuity. Vyjádření cykličnosti přírody, nekonečného koloběhu života, smrti a znovuzrození, prvopočáteční jednoty všehomíra. Vrátila se ke stránce, která zachycovala téměř pastorální vyobrazení okřídleného Úrobora v zahradě, s cherubínem uprostřed.

Mia na něj zírala a přemítala o tom, co se dočetla. Něco jí nehrálo. Vzpomněla si, jak se s Corbenem dohadovali o možných hakimových motivech. Úroboros se většinou nepojí s ničím špatným, ale to nemusí nic znamenat. Svastika koneckonců už od doby kamenné symbolizovala na Dálném východě štěstí. Hitler ji pochopil jinak a zvrhle obrátil její význam naruby. Nemohl by tohle být podobný případ? Corben několikrát označil toho člověka za šílence. Co když doopravdy hledá ztracený virus, jed, mor? Ty obrázky jí bůhvíproč připadaly hrozné a jejich význam zlověstný, přestože většina toho, co se o požírači ocasu dočetla, působila opačným dojmem. Na znamení, které se obecně pokládá za symbol kontinuity, by nemělo být nic výhružného. Napadlo ji, jestli nereaguje spíš pudově, jestli její iracionální reakce nesouvisí s podvědomým strachem, který ten archetyp probouzí ve většině lidí bez ohledu na svůj údajný význam. To by dávalo smysl, zvláště když se vezme v úvahu, v jaké situaci se s ním setkala – na útěku, když se skrývala před vrahy a kolem ní svištěly kulky. Ale pořád zůstávala řada nezodpovězených otázek. Je namístě mít z požírače ocasu strach? Co znamená pro hakíma, když ne něco hrůzostrašného? Vlastnili členové tajného společenstva, které se scházelo v komoře, něco, po čem hakím zoufale prahne?

Znovu se zamyslela nad tím obdobím, nad desátým stoletím, a vrátila se k laptopu. Začala pátrat po učencích z té doby. Na obrazovce okamžitě vyskočila některá slavná jména, která znala –

Avicenna, Džábir íbn Hajján. Procházela odkazy jeden po druhém, vybírala zajímavá místa a mezitím si otevřela internetovou verzi encyklopedie *Britannica*.

Bylo pro ni úlevou propracovávat se výzkumným materiálem, dělat práci, na kterou byla zvyklá. Jenže čím víc si toho přečetla, tím víc brala úleva zaslé. Nenašla nic, co by aspoň trochu osvětlilo, za čím se hakím žene.

Ne že by Blízký východ za éry Bratří trpěl nedostatkem skvělých mozků. Mia na webu vykutala několik životopisů al-Farábího, který byl v oblasti přírodních věd a filozofie považován za druhého nejlepšího po Aristotelovi, což mu vyneslo přezdívku Druhý učitel. Dočetla se o ar-Rázím, jehož Evropané mnohem později znali pod jménem Rhazes, lékaři, který už v desátém století napravoval zlomeniny pomocí toho, čemu se dnes říká sádra. A o al-Birúním, který procestoval Dálný východ a napsal rozsáhlá pojednání o siamských dvojčatech. Důležitější však pro ni byl íbn Síná, čili Avicenna, protože ten proslul i na Západě. Avicenna byl nejvýznamnějším lékařem své doby. Už v osmnácti se stal uznávaným filozofem a básníkem. Do svých jedenadvaceti napsal dlouhá odborná pojednání o všech vědách, které byly v té době známy. Od svých předchůdců se lišil tím, že se mimořádně zajímal o úlohu chemických látek při léčbě nemocí. Z tohoto hlediska podrobně studoval choroby, jako jsou tuberkulóza a cukrovka, a jeho mistrovské dílo, čtrnáctisvazkový *Kánon medicíny*, bylo tak pokrokové a uznávané, že se v lékařství považovalo za zásadní zdroj až do sedmnáctého století – tedy ještě pět set let poté, co bylo sepsáno.

Všichni ti učenci dosáhli v mnoha oborech významného pokroku. Studovali lidské tělo, rozpoznávali nemoci a navrhovali léčbu. Ale žádného nic nespojovalo s Úroborem a Mia v jejich práci nenašla nic zločinného. Prostě se zajímali o ovládnutí přírodních sil.

Pokud o něco usilovali, bylo to dobro lidstva, nikoli jeho zničení.

Sáhla po fotografiích z podzemní komory a znovu si je prohlížela. Pokoušela se představit si, k čemu místnost sloužila. Nic nenaznačovalo, že by se tam dělo něco hrozivého. Hloubala o tom dál a vyndala z desek stránku, na kterou Evelyn načrtla plán komor a zaznamenala nálezy. Nenašly se tam žádné kosti, žádné zbytky zaschlé krve, žádné rezné nástroje ani obětní oltáře. Vypadalo to, že i Evelyn uvažovala podobně. Na dolním okraji kresby byla jejím výrazným rukopisem napsána a podtržena slova *Svatyně-útočiště?* s velkým otazníkem na konci.

Útočiště? Před kým, anebo před čím se schovávali?

Baterie v Miině laptopu se vybila a zároveň na Miu padla nesmírná únava. Odložila desky a znovu zalezla do postele.

Tentokrát to netrvalo dlouho a usnula. Ale jak usínala, nemilosrdně na ni dolehla dotěrná myšlenka, která zapudila jakoukoli naději na pokojný spánek. Do nejhlubších zákoutí její mysli si neúprosně prohlodávala cestu představa, že pradávná hrůza, předznamenaná strašidelným vyobrazením hada požírajícího vlastní ocas, by se mohla znovu probudit k životu a uvrhnout svět do chaosu.

32

PAŘÍŽ – ŘÍJEN 1756

Falešný markýz se unaveně proplétal dusným, rozpařeným plesovým sálem. Hlava mu třesla od pompézních řečí, přepjatého smíchu a nelítostně vtíravé hudby, na zrak mu útočily jiskřičky z otáčivých ohňostrojů i neskutečně bizarní kostýmy žiraf, pávů a dalších exotických zvířat, které před ním defilovaly.

Za nocí, jako byla tahle, se mu po Orientu stýskalo nejvíc, ale věděl, že ty časy jsou nenávratně pryč.

Přelétl unavenýma očima prostorný sál paláce Tuileries a cítil se skrznastrž jako podvodník – což ostatně byl. Ze všech stran na něj civěly papírové zvířecí hlavy, vratce nasazené na napudrovaných parukách, a na nose ho každou chvíli zašimrala dlouhá péra, jak se kolem něj hemžili a nevázaně tančili hosté. Ať se otočil, kam se otočil, do očí ho udeřil lesk diamantů a perel mihotajících se v jasu stovek svící, pod nimiž na kobercích lhostejně tuhly hromádky odtáleného vosku. Nebyl to jeho první ples a nebude ani poslední. Věděl, že si protrpí ještě hodně nocí podobných dnešnímu *balde la jungle*, plesu džungle – spoustu dalších příšerných ukázek duchaprázdné pompy, dalších rádob nenucených rozhovorů a nestydatého flirtování. Všechno to patřilo k novému životu, který si vybudoval. Očekávalo se od něj, ba dokonce se předpokládalo, že se takovýchhle společenských událostí zúčastní. Věděl také, že s koncem plesu jeho utrpení neskončí; v následujících dnech a nocích bude muset v nesčetných salonech donekonečna snášet nadšené rozplývání nad tím, jak byl dnešní večer úžasný, a klevetění o jeho soukromějších a pikantnějších dozvucích.

Byla to cena, kterou musel platit za přístup do těchto kruhů, a právě ten přístup potřeboval, pokud měl ve svém snažení vůbec

někdy uspět. Jenže úspěch se mu s každým uplynulým rokem víc a víc vzdaloval.

Byl to namouduši nadlidský úkol.

Častokrát – jako zrovna dnes večer – se přistihl, že bloudí ztracen v myšlenkách a pokouší se rozpomenout, kdo ve skutečnosti vlastně je, co tu dělá a jaký je smysl jeho života.

Nevybavovalo se mu to pokaždé snadno.

Čím dál častěji zjišťoval, že je pro něj hrozně těžké udržet svoje smyšlenky na uzdě a neztratit se bezezbytku ve falešné identitě. Pokušení čelil na každém kroku. Den za dnem míjel na ulicích stovky chudáků, kteří by ochotně obětovali pravou ruku za život, jakému se těší – za život, o němž věřili, že ho těší. Přemítal, jestli už se nesnažil až dost, neskrýval až dost, jestli už není až příliš dlouho sám. Lákalo ho vzdát svou pout' a hodit za hlavu úkol, který mu byl svěřen před všemi těmi lety v tomarském žaláři, chňapnout za pačesy svoje zdánlivě šťastné postavení, usadit se a prožít zbytek svých dnů ve zhýčkaném pohodlí – a co víc, žít normálně.

Bylo to pokušení, jemuž čím dál obtížněji odolával.

* * *

O jeho cestě do Paříže se ani náhodou nedalo říct, že by byla přímá.

Podarilo se mu prchnout z Neapole, ale dobře věděl, že v bezpečí nebude nikde, a v Itálii už vůbec ne. Di Sangro si nedá pokoj, dokud ho nenajde. Viděl mu to na očích a bylo mu jasné, že princ má dost peněz i lidí, aby ho vystopoval. A tak za sebou začal zametat stopy; kamkoli přišel, vytvořil si novou identitu, a než zase zmizel, zanechal za sebou zašmodrchanou síť výmyslů o původu a činech onoho fiktivního člověka, za kterého se vydával.

Než dorazil do Paříže, opatrně zasel semínka klamů v Pise, Miláně a Orleansu, a jak putoval, přivlastňoval si stále nová jména – vikomt Bellamare, markýz d'Aymar, chevalier Schoening. Během let, která přijdou, s ním budou spojována – právem i neprávem – ještě mnohá další. Momentálně se ale pohodlně zabydlel ve svém pařížském bytě a v osobnosti hraběte de St. Germain.

Paříž mu vyhovovala. Bylo to obrovské, životem kypící město, největší lidské mraveniště v Evropě, a přitahovalo zástupy cestovatelů a dobrodruhů, bouřliváků i těch, kdo se chtěli ztratit v davu. Mezi

spoustami jiných zůstal jeho příchod bez povšimnutí. Měl možnost scházet se tu s mnoha zcestovalými lidmi, kteří podobně jako on pobývali v Orientu a mohli během svých toulek narazit na symbol požirače ocasu. Paříž byla navíc městem učených debat a ohromnou studnicí vědění, s bohatými knihovnami a nesčetnými sbírkami rukopisů, knih a památek včetně takových, které hraběte obzvlášť zajímaly – památek nakradených v Orientu během křížových výprav a věcí, které král před pěti sty lety zkonfiskoval templářům.

Dorazil do Paříže v době, kdy slavné město prodělávalo proměnu. Radikální myslitelé ostře vystupovali proti tyranským dvojčatům monarchii a církvi. Město vřelo vášnivými spory a neklidem, osvěcenskými myšlenkami i pletichařením – pletichařením, jehož St. Germain obratně využíval.

Během pár týdnů po příjezdu se mu povedlo sprátelit se s královým ministrem války a s jeho pomocí se protlačil do společnosti kolem krále. Udělat na aristokraty dojem nebylo těžké. Oslnil je svými znalostmi chemie a fyziky, které posbíral za léta strávená v Orientu a které bohatě stačily na to, aby si ty zhýralé panáky omotal kolem prstu. Kdykoli potřeboval podepřít svou pověst výjimečné osobnosti, pohotově se oháněl podrobnými znalostmi cizích zemí a mnoha cizích jazyků – jeho francouzština působila v Paříži stejně dokonale jako jeho italština v Neapoli, nemluvě o plynulé angličtině, španělštině, arabštině a rodné portugalské. Záhy bezpečně zdomácněl ve skupince králových hýčkaných oblíbenců.

Jakmile si opatřil patřičné zázemí a reputaci, mohl se znovu pustit do pátrání. Uhlazeným chováním si vyšlapal cestu do nejurozenějších šlechtických domů a k nejsoukromějším sbírkám. Vlichotil se kněžím, aby se mohl prohrabávat knihovnami a sklepeními jejich klášterů. Hodně četl, pohroužil se do Tavernierových cestovních deníků, Morgagniho studií o patologii, Boerhaavových lékařských pojednání a dalších vynikajících knih, které se tou dobou objevily. Dopodrobna si prostudoval dílo *Pharmacopoeia Extemporanea* Thomase Fullera a strhující *Rozpravy o střídavém životě* Luigiho Cornara – jejich autor zemřel jako čínorodý osmadvadesátník. Četbou těch děl se nesmírně obohatil a načerpal bohaté znalosti, ale řešení svého úkolu se nepřiblížil ani o píd'.

Nikde se neobjevil symbol hada požírajícího vlastní ocas, nikde se nevyskytla žádná narážka na překonání kritického nedostatku oné substance.

Zmítal se mezi elánem a zoufalstvím. Nová vodítka ho přiváděla do vytržení, ale když pak pokaždé uvázl ve slepé uličce, vypluly na povrch pochybnosti, které o svém poslání choval, a podlamovaly jeho odhodlání. Strašně rád by se o to břemeno s někým podělil, strašně rád by našel někoho, kdo by mu pomohl anebo možná dokonce jeho úkol převzal, ale když viděl, jak se di Sangro změnil v posedlého predátora, sotva zavěťřil, oč běží, odmítal riskovat sblížení s kýmkoli dalším.

Mnoho nocí přemítal, zdali by se ze svého otroctví osvobodil, kdyby se zbavil té substance a jejího ďábelského účinku. Párkrát už se zařekl, že s ní přestane, ale odhodlání mu nikdy nevydrželo déle než týden či dva. A pak v něm znovu převládla odevzdanost vůči osudu a poddal se jedinému životu, jaký znal.

* * *

„Prosím za prominutí, vzácný pane.“

Z trýznivých úvah ho vytrhl ženský hlas.

Otočil se. Od bizarního hloučku hostů se nesměle oddělila žena na prahu šedesátky, navlečená do bachratého kostýmu ovce. Bůhvíproč jím projel pocit nebezpečí. Zvědavě si ho prohlížela a do kulaté tváře se jí vloudil ohromený výraz. Pak mu podala ruku a představila se jako madame de Fontenay. Při tom jménu v něm zatrnulo ještě víc. Zamaskoval neklid zdvořilou úklonou a přijal nabídnutou ruku.

„Drahý hrabě, neprozradil byste mi laskavě, jestli asi tak před čtyřiceti lety nepobýval v Římě nějaký váš blízký příbuzný?“ zeptala se vzrušeně a přes tvář jí přelétl nervózní ruměnec. „Strýček, nebo dokonce...“ zaváhala, „váš otec?“

Falešný hrabě se s nacvičenou srdečností doširoka usmál. „To je docela klidně možné, madame. Moje rodina je zatížena neukojitelnou vášní pro cestování. Pokud jde o otce, obávám se, že se nemohu vyjádřit s určitostí. I jako dítě jsem si jen stěží udržoval přehled o jeho potulkách a ohledně doby před svým narozením tápu v naprosté temnotě.“ Houf vyprskl smíchy – daleko hlasitěji, než si St. Germainova poznámka zasloužila. „Směl bych vědět, proč se ptáte?“

Zvědavost v ženiných očích nepohasínala. „Znávala jsem tehdy jistého muže. Dvořil se mi, víte? Dodnes se pamatuji na naše první setkání,“ zabrousila do vzpomínek. „Zpívali jsme spolu barkaroly, které složil, a...“ Zdálo se, že se v duchu přenesla do oněch časů, a

oči se jí rozzářily. „Jeho rysy, vlasy, pleť..., dokonce i držení těla nesly punc ušlechtilosti, která je vyhrazena jen těm nejlepším z nejlepších.“ Zatvářila se upřímně udiveně. „A úplně totéž, do puntíku, nacházím u vás.“

St. Germain se s předstíranou skromností uklonil. „Jste příliš laskavá, madame.“

Žena nad jeho slovy mávla rukou. „Ale jděte, hrabě. Snažně vás prosím, abyste, o tom popřemýšlel a dal mi vědět, jestli jsem skutečně měla tu čest s nějakým vašim příbuzným. Ta podoba je příliš nápadná, než aby ji bylo možno jen tak pominout.“

St. Germain se rozhodl nepříjemnou debatu ukončit. „Je od vás nesmírně laskavé, že mi tak lichotíte, madame. Nedopřeji si ani chvílku oddechu, dokud nezjistím, který z mých skvělých příbuzných na vás udělal takový dojem.“ Adresoval té neodbytné inkvizitorce oslnivý úsměv a náznak úklony a řečí těla jí dal na srozuměnou, že je načase přesunout se zas někam jinam. Jenže s ní to ani nepohnulo. Prostě tam dál stála a zírala na něj.

„To je k nevíře,“ zamumlala si pro sebe a pak nadhodila: „Doslechla jsem se, že přímo božsky hrajete na klavír, hrabě. Neučil jste se náhodou u muže, na kterého se pamatuji?“

Co nejvřeleji se usmál, ale přes veškerou snahu to působilo křečovitě. Zrovna se chystal odpovědět, když si všiml, že zpoza toho miniaturního zvěřince na něj hledí známá ženská tvář. Zdálo se, že dotyčná – Thérésia de Condillac – se jeho nesnázemi upřímně baví.

„Ach, tady jste,“ zvolala a popošla blíž. Věnovala mu pobavený pohled. „Všude vás hledám.“

Nastala série zdvořilostí a spěšného vzájemného představování a pak se Thérésia do St. Germaina zavěsila a s ledabylou omluvou ho bezostyšně odvěkla od zklamané mučitelky.

„Doufám, že se nezlobíte, že jsem vás připravila o tak nádherně sentimentální obdivovatelku,“ prohodila, jakmile se ztratili v davu.

„Nepoužil bych slovo sentimentální. Spíš senilní.“

„Neměl byste o ní mluvit tak ošklivě, hrabě,“ zasmála se Thérésia. „Podle jejího ruměnce soudím, že jste se od ní mohl dozvědět o nějakém nevlastním sourozenci, o kterém nemáte ani ponětí.“

Zamířili do zahrad ozářených pochodněmi a dalšími otáčivými ohňostroji. Nízko ve vzduchu se převalovaly chuchvalce dýmu z pyrotechniky a halily nedaleký říční břeh. V rozlehlých zahradách byli k vidění sloni, zebry a nejrůznější druhy opic, které sem přivezli z královského zvěřince ve Versailles; zvířata symbolizovala

všemocnost svých královských majitelů, setrvávajících v blahé nevědomosti o tom, že méně šťastným lidem se tvorové v klecích jeví jako živoucí metafora otroctví a útlaču.

St. Germain a jeho společnice si našli tichou lavičku pod kaštanem shlížející na přístavní molo. Seznámili se před několika týdny u Thérésiina strýce, jehož St. Germain vyhledal, protože se doslechl, že má pověst zapáleného orientalisty a vlastní pozoruhodnou sbírku rukopisů z té oblasti. Pak se znovu setkali v salonu madame Geoffrinové – St. Germain si nejdřív myslel, že čistě náhodou, ale jak s postupem večera dostávaly Thérésiiny otázky čím dál osobnější nádech, přestal si tím být jistý. Ne že by mu to vadilo. Thérésia de Gondillac byla nesmírně žádoucí. Sálala z ní ženskost a byla to zámožná bezdětná vdova; neměla nouzi o nápadníky a nijak je v jejich snahách neodrazovala.

Ze svého ústraní na lavičce pozorovali armádu rozjařených hostů a vyměňovali si vtipné poznámky, většinou na účet zvláště nevkusných kostýmů. Thérésiin byl minimalistický, stejně jako St. Germainův – sestával všehovšudy z přehození z bílého peří přes jednoduché bílé plesové šaty a dodával jí éterické vzezření holubice, které s tématem džungle nemělo moc společného. St. Germain byl bez paruky, od hlavy k patě v černém a na pantera, za kterého se vydával, vypadal ještě méně.

„Můj strýček říká, že jste se stal jeho pravidelným návštěvníkem,“ prohodila. „Ohromně na něj zapůsobilo, jak znáte Levantu. Prahne po návratu do Konstantinopole.“

Otočil se k ní a spatřil, že si ho pátravě prohlíží a čeká na reakci. „Chápu, že se mu stýská. V tamějším jednoznačném světě může člověk najít...“ odmlčel se, jako by si představoval jakousi vzdálenou, neskutečnou scénérii, „... úžasný klid.“ A vtom zachytil letmý výjev, který ho o klid naopak připravil.

V dýmu ohňostrojů se mezi stádem falešných goril a pštrosů zhmotnil pár očí, které ho upřeně pozorovaly; patřily mladíkovi, který měl tváře a čelo pomalované zlatými a černými pruhy, kudrnatou blond paruku, z níž trčely zvířecí uši, a kolem krku hustou kožešinu. Vyhlížel z davu jako tygr pozorující svou kořist ve vlnící se stepní trávě.

Objevil se jen na zlomek vteřiny, pak ho zakryla skupinka hostů. Když za chvíličku přešli, predátor už byl pryč.

St. Germain zamrkal a zaostřil pohled, ale po tygrovi nebylo ani stopy. Na všechny smysly mu neodbytně dorážela hudba a hlučení

davu, a tak se sám sebe ptal, jestli se mu to jen nezdálo. Vypudil ten výjev z mysli a dál se věnoval své společnosti.

Thérésia si zřejmě všimla, že zabloudil pohledem jinam, ale nijak to nekomentovala. „Možná že ano,“ navázala na jeho slova. „Ale stejně mám podezření, že ho tam táhne spíš chuť na nějaké *marriage à la cabine*,“ zažertovala v narážce na formu dočasného manželství, která se v Levantě praktikovala a umožňovala najmout si na měsíc křesťanskou ženu. „A umím si představit,“ dodala lehce dotčeně, „že vám by se něco takového taky líbilo, vidíte?“

Svou přímočarostí ho zaskočila. „Umím si představit, že by se to líbilo většině mužů,“ opáčil.

„Ano, ale neosobnost a nezávaznost takového vztahu se zvlášť dobře hodí právě k vám.“

Zasáhla ho svou poznámkou přímo do srdce. Vlastně se nemohl divit. Pěstoval si pověst člověka, který si nadevšechno váží své nezávislosti a soukromí a který, ačkoli nepohrdne příležitostnými milostnými avantýrami, nijak nestojí o silný citový vztah. Ale tón, jakým to pronesla, ten náznak sarkastického pochopení v jejím hlase... Najednou mu připadalo, že ho má prokouknutého skrz naskrz, a to ho zneklidnilo.

„Nevím jistě, jestli to mám brát jako lichotku, nebo pokárání,“ ohradil se opatrně.

„Ani jedno, ani druhé,“ opáčila zlehka. „Prostě jen letmý postřeh zaujaté pozorovatelky.“

„Pozorovatelky? Mám si to vyložit tak, že mě pozorujete jako některého z těch ubohých tvorů?“ mávl rukou k nejbližší kleci. Přistihl se, že bezděčně propátrává očima zástup a hledá v něm plížíciho se tygra. Nebylo po něm nikde ani stopy.

„To těžko, milý hrabě,“ ujistila ho. „Při vaší zálibě odpovídat vyhýbavě i na ty nejprostší otázky by to bylo nesnesitelně frustrující. Ráda bych věděla, jestli vás vůbec někdo doopravdy zná – v pravém smyslu toho slova.“

Přimělo ho to k úsměvu. Měl na jazyku, že se doopravdy nezná ani on sám, už dávno ne, a kupodivu by jí to hrozně rád přesné takhle řekl. Ale při pouhém pomyšlení na takovou upřímnost se instinktivně zabouchly pomyslné okenice. „Kam by se poděl můj šarm, kdyby se ve mně dalo číst jako v otevřené knize?“ prohodil místo toho.

„Myslím, že váš šarm by nějaké menší odhalení přečkal. Zajímalo by mě, jestli jste tak tajnůstkářský proto, abyste udělal dojem na svoje

obdivovatelky, anebo ze strachu, že by se vám nějaká dostala pod kůži.“

Nespěchal s odpovědí. Místo toho se jí díval do očí a vyhříval se v jejím pohledu. Nevěděl, jak zareagovat.

Tenkrát po večeři v salonu madame Geoffrinové se na Thérésii diskrétně vyptal. Říkalo se o ní, že si libuje ve společnosti mužů, které si vybere, ale poslední dobou se hodně změnila. Už celé měsíce si s žádným ze svých nápadníků nic nezačala. St. Germain nebyl tak domýšlivý, aby se domníval, že to s ním nějak souvisí. Přestala muže střídat dávno předtím, než se poprvé setkali. Ačkoli sám měl milostných pletek tolik, že si je už ani nepamatoval – pařížská aristokracie byla skrznaškrz zhýralá –, tentokrát to bylo něco jiného. Chyběla v tom frivolnost. Bylo za tím něco víc.

A v tom tkvěla potíže.

St. Germain po ní zoufale toužil. Thérésia de Gondillac bezpochyby vzbuzovala žádost, jenomže pravé důvody, proč ho to k ní táhlo, byly přesně tytéž, kvůli kterým se ji bál vpustit do svého života.

„Myslím, že si malujete můj život daleko barvitěji, než si zaslouží,“ odvětil nakonec.

Thérésia se k němu naklonila blíž. „Proč mi nepovíte, jaká tajemství skrýváte v té své nedobytné pevnosti, a nenecháte mě, abych to posoudila sama?“

Pokrčil rameny. „Neodvážil bych se nudit vás banálnostmi svého všedního žití. Ale...“ Hlas mu odumřel. Jakkoli byla půvabná, mimoděk sjel očima za ni a v hemžení křiklavých kostýmů zase zahlédl tygra. Stejně jako prve nehybně stál v pozadí za clonou sem a tam přecházejících hostů a upřeně na něj zíral. A stejně jako prve vmžiku zmizel z dohledu.

St. Germain znervózněl. Zničehonic si připadal nekrytý, vydaný napospas nebezpečí.

Tentokrát Thérésia zareagovala. „Děje se něco, hrabě?“

Nedal na svém tónu nic znát. „Kdepak. Jen už je pozdě a bohužel budu muset jít.“ Zvedl si její ruku k ústům a políbil ji.

Vypadalo to, že ji tím náhlým odchodem poněkud zaskočil. Zahořkle se usmála. „Zase vytahujete padací most, hrabě?“

„Zůstane tak, dokud potrvá obležení,“ opáčil. Zlehka se jí uklonil, odešel a vmísil se do davu. V zádech cítil Thérésiin pohled.

Spěšně zamířil rovnou k hlavnímu vchodu; proplétal se mezi hosty, těkal pohledem nalevo napravo a hlava mu šla kolem z bizarních zvířecích kostýmů, na které narážel na každém kroku. Až v uších cítil, jak mu buší pulz. Vyšel z paláce a mávl na svého kočího, který postával s několika dalšími u ohníčku. Muž odběhl pro kočár a za chvíli už ujížděli k východu po Rue St.-Honoré a mířili k St. Germainovu bytu na Île de la Cité.

Zabořil se do pohodlného sametového sedátka a zavřel oči. Rytmický klapot koňských kopyt ho uklidňoval. Znovu si přebíral, co se stalo, a vyčítal si, že zřejmě bezdůvodně zpanikařil. Blesklo mu hlavou, že v Thérésiině přítomnosti mu to nemyslí, a vzpomínka na ni zahнала nervozitu a vnesla do jeho unavené duše pokoj. Uvědomil si, že se s Thérésií stůj co stůj musí znova vidět. Prostě musí. Otočil se k okénku a nastavil tvář chladnému nočnímu vzduchu.

Kočár zahnul doprava na Rue de l'Arbre Sec a za chvíli už jeli po Pont Neuf. St. Germain dal staré čtvrti Cité přednost před jinými, novějšími, a pronajal si hezké pokoje s vyhlídkou na řeku a nábřeží. Tekoucí voda ho navzdory povlaku špíny a smetí na hladině uklidňovala. Od Seiny navíc ve dne v noci foukal vánek a pomáhal tlumit pach domovního odpadu a lidských výkalů, které se tady v souladu s nechutnou tradicí *tout à la rue* vyhazovaly rovnou na ulici.

Když přejížděli most, St. Germain vyhlédl ven. Byla sychravá podzimní noc a měsíc, skoro v úplňku, zaplavoval město studenou stříbrnou září. St. Germain vyhlídku z mostu miloval, hlavně když padla tma, pouliční obchodníci a hokynáři si sbalili svých pět švestek a lidé, kteří tu přes den korzovali, už odešli spát. Pod severní přístavní hrází se tísnily čluny a plachetnice a nahoře na ní problikávala světla ohníčků. O kus dál se v měsíčním světle leskly břidlicové střechy domků namačkaných podél Pont Notre Dame; v jejich oknech se mihotaly plamínky svící. A ještě dál se na ostrově tyčila vznešená katedrála Notre Dame se svými dvěma věžemi vzpínajícími se k baldachýnu hvězd; pomník slávy Boží i lidského génia.

Dorazili na západní cíp ostrova a zabočili do Quai de l'Horloge, úzké uličky lemované po jedné straně řadou domů, po druhé nízkou zídkou shlížející na řeku. St. Germainovy pokoje se nacházely v bílé budově na jejím konci. Kočáru k nim zbývalo ještě nějakých padesát metrů, když vtom St. Germain uslyšel, jak kočí křikl na koně a zatáhl za brzdu. Vůz prudce zarazil.

St. Germain se vyklonil z okénka a zavolal na kočího: „Rogere? Proč jsme zastavili?“

Kočí váhal s odpovědí. „Cesta před námi, *monsieur le comte*... je zablokovaná.“ Hlas se mu nezvykle třásl.

St. Germain uslyšel zaržát koně. Vyhlédl ven. Zrovna ten měsíc instalovali v pařížských ulicích osvětlení; ve slabé záři zavěšené olejové lampy uviděl, že asi třicet metrů před kočárem blokují cestu tři jezdci na koních. Jen tam tak stáli, jeden vedle druhého, a nehýbali se.

Zezadu od mostu zaslechl přibližující se dusot kopyt a rychle se otočil. Po nábreží přijížděl další jezdec; když se ocitl pod lucernou, St. Germain zahlédl na jeho tváři zlaté a černé tygří pruhy, které teď pod povlávajícím černým pláštěm působily ještě výhrůžněji.

Polekaně se podíval po těch, co mu zastoupili cestu. Napínal zrak a doloval v zasutých hlubinách paměti. Sotva si stačil v duchu zařadit nejasné rysy prostředního jezdce, prořízl noční temnotu důvěrně známý hlas.

„*Buonasera, marquese*.“ Di Sangrův hlas zůstal přesně takový, jak si ho St. Germain pamatoval – suchý, sardonický, rezavý. „Anebo by vám bylo milejší, kdybych vás oslovoval *gentile conté*?“

St. Germain střelil pohledem přes rameno k blížícímu se jezdci, který mu odřízl ústupovou cestu, a v paměti se mu vynořila jeho tvář, jak ji zahlédl na maškarním plese. Uvědomil si, proč ho ten mladík znervózňoval – vzpomněl si, že ho před pár týdny zahlédl v pařížské kavárně, a vybavilo se mu i jejich první setkání vůbec. V Neapoli. Před lety. Krátce se viděli, když navštívil di Sangrův palác.

Byl to di Sangrův syn. Jenže místo tehdejšího uctivého výrostka tu teď byl mladík, z něhož číselo hrozba.

St. Germain sjel očima ke svému kočímu a ten mu oplatil nervózním pohledem. „Jed, Rogere,“ přikázal mu rázně. „Proraz mezi nimi.“

Kočí práskl bičem a kůň prudce vyrazil vpřed. St. Germain z okénka uviděl, že jezdci blokují cestu trochu ucouvli. Pak jeden zvedl cosi, co se v měsíčním světle výhrůžně blýsklo. St. Germain si ve zlomku vteřiny uvědomil, že je to kuše, ale než stačil varovně vykřiknout, jezdec zamířil a vystřelil. Krátký šíp ostře hvízdal vzduchem a zasáhl kočího přímo do hrudi. Kočí vyjekl bolestí, sesunul se ke straně a zřítíl se z uhánějícího kočáru.

Jezdci se roztáhli do rojnice a vyrazili kupředu, hulákali a mávali pažemi na vyděšeného koně, který zmateně šněroval, ale nezastavil.

Kočár drncal po hrbolatém dláždění, St. Germain se křečovitě držel okénka a o překot přemýšlel, co by si měl počít, když vtom zahlédl, že muž po druhém di Sangrově boku zvedá kuši a míří na koně.

Z pronikavého bolestného zaržání poznal, že šíp zasáhl zvíře hodně hluboko. Kůň se vzepjal a kočár se nebezpečně naklonil. Kolo se asi zachytilo o dlažební kámen, protože lehký vůz se zničehonic vymrštil do výšky, převážil se na bok a pár metrů po něm kodrcal, než konečně zastavil.

St. Germain zatřásl hlavou, aby se vzpamatoval, a protáhl se. Měl všechny smysly v pohotovosti a vyčkával, co přijde. Ulice ztichla; jediným zvukem, který rušil hrobové ticho, byl klapot kopyt, jak kolem něj útočníci pomalu uzavírali kruh. Zapřel se zády o zablokované dveře, pokrčil nohy a vykopl dvířka ven. Vysoukal se nahoru, potlučený a samý škrábanec od toho kotrmelce s kočárem. Seskočil na zem a rozhlédl se. O kus dál leželo nehybně tělo kočího. St. Germain cítil, jak v něm roste vztek. Narovnal se a vstal.

Ke třem jezdcům už se připojil i di Sangrův syn. „*Bravo, ragazzo mio*,“ poblahopřál mu di Sangro. „*Sei stato grande*“ – vedl sis výborně. Pak se obrátil čelem k St. Germainovi.

Všichni čtyři před ním stáli a shlíželi na něj, zaliti zezadu matným svitem lucerny.

Di Sangro pobídl koně o pár kroků kupředu. Nespouštěl oči z kořisti. „Tomu říkám umět si zařídit život, *marquese*. Paříž bude želeť, že vás ztratí.“

„A ztráta Paříže bude znamenat zisk pro Neapol, že?“ odsekl St. Germain.

Di Sangro se usmál a sesedl. „Možná ne pro Neapol, ale pro mě určitě.“ Syn také seskočil z koně, zatímco druzí dva zůstali v sedle. Princ popošel k St. Germainovi a prohlížel si ho, jako by ho viděl poprvé. „Vypadáte dobře, *marquese*. Mimořádně dobře, dalo by se říct. Že by vám tak báječně svědčilo špinavé pařížské povětrí?“

St. Germain nic neříkal. Neklidně těkal pohledem z otce na syna a zpět. Hodně se jeden druhému podobali, zvlášť očima a zvlášť teď, když se z chlapce stal muž. Na di Sangrovi se podepsaly roky – výrazně zestárl, ztěžkl, pobledl, měl vrásčitou tvář a povislý krk. St. Germain se proklínal, že mu ta podoba nedošla dřív, že si neuvědomil, kdo ten mladík je, hned jak ho poprvé zahlédl v té kavárně. Celou dobu čekal, že ho di Sangro dřív nebo později najde, a bylo mu dopřáno aspoň několik let prožitých v pokojné, ačkoli velice obezřetné anonymitě. Teď mu bylo jasné, že s jeho pařížským

životem je amen. A že musí hodně rychle něco udělat, aby měl vůbec šanci začít někde jinde nanovo.

Horečně přemítal nad svými možnostmi, ale moc jich nebylo. Nakonec však jedna myšlenka prozářila chmury jako maják – prosté uvědomění, které podbarvovalo jeho reakce při všech předchozích střetech s di Sangrem: di Sangro ho potřebuje živého. Všechny ty výhrůžky smrti či prozrazení jsou plané. Věděl, že di Sangro udělá všechno, co bude v jeho silách, aby ho udržel naživu, ačkoli použije všechny dostupné metody – i ty nejodpornější a časově nejnáročnější, aby z něj vyždímal pravdu.

Byla to nicméně dvojsečná zbraň. Život pro něj měl svůj půvab jen na svobodě. Zajetí nebo mučení nezněly nijak přitažlivě. Zvlášť když si sám nebyl dvakrát jistý, jak dlouho vydrží odolávat.

Vězel v pasti. Dva jezdci se postavili z obou stran vedle svého pána aablokovali obě únikové cesty. Za sebou měl zeď domu, jehož dveře byly od západu slunce zamčené. A naproti, za di Sangrem a jeho synem, byla zídka a za ní řeka.

Zhluboka se nadechl a tasil meč. „Víte, že s vámi nepůjdu,“ řekl di Sangrovi suše. „Odejdete s nepořízenou.“

Ledově se usmál a dal pokyn svým lidem. „Myslím, že nemáte na vybranou, *marquese*.“ Vytáhl meč a namířil ho na St. Germaina; syn udělal totéž. Hrabě koutkem oka postřehl, že další jezdci nasazují do kuší šípy.

Vrhl se stranou a hrotem meče udržoval prince a jeho syna v bezpečné vzdálenosti. Přestože si připadal k smrti vyčerpaný tím břemenem, které s sebou vláčí z kontinentu na kontinent, tohle nebylo vysvobození, které hledal. Nedokázal se smířit s představou zajetí, zvlášť od tohoto muže. Byl odhodlán vzdorovat do posledního dechu, ačkoli věděl, že jestli zemře, nejspíš s ním zemře i jeho tajemství. Napadlo ho, jestli by to nakonec nebylo dobře – anebo přece jen dluží tu znalost světa a měl by ji uchovat při životě i za cenu, že skončí rukou sobeckého maniaka, jako je di Sangro?

Ne, musí se z téhle patálie nějak dostat. Nechtělo se mu umřít. A zároveň si uvědomil, že už si to tajemství nesmí nechávat jen pro sebe. Je to příliš nebezpečné. Jestli se mu tentokrát podaří vyváznout a pokračovat v pátrání, vtáhne do toho další lidi, bez ohledu na nebezpečí s tím spojená. Jen si je bude muset líp vybrat.

Žilami se mu rozlilo zuřivé odhodlání. Prudce vyrazil proti těm dvěma. Opuštěnou ulicí se rozlehl třesk mečů. St. Germain si všiml, že oproti jejich poslednímu souboji je di Sangro pomalejší, ale jeho

syn to bohatě vynahradil. Ten mladík byl rozený šermíř. Odrážel St. Germainovy výpady s mistrnou dovedností a zdálo se, že neomylně předvídá všechny jeho pohyby. Princ se stáhl a spokojil se tím, že přehradil St. Germainovi únikovou cestu. Boj přenechal synovi, který nepřestával na hraběte útočit hbitými švihy a výpady. Kápě pláště mu sklouzla z hlavy; ve slabém světle nejbližší lucerny teď tygří pruhy na jeho tváři působily ještě démoničtěji, umocňovaly dravci lesk jeho očí a vyváděly St. Germaina z míry.

Mladíkova čepel krájela vzduch čím dál rychleji a čím dál prudčeji – St. Germain měl co dělat, aby jeho rány stíhal blokovat a odrážet. Dostali se do špinavé břečky protékající stokou uprostřed ulice. St. Germain uskočil, aby se vyhnul dalšímu prudkému výpadu, botou zachytil o dlažební kámen a ztratil rovnováhu. Di Sangrův syn toho využil a vyrazil proti němu. Hrabě se včas narovnal a mrskl sebou doprava, ale úplně uhnout nestačil. Čepel se mu zasekla do levého ramena. Projela jím palčivá bolest. Zvedl meč právě včas, aby odklonil další úder, a ucouvl.

Kroužili kolem sebe jako šelmy v džungli, zaklínění do sebe očima; třesk mečů teď vystřídal těžké oddechování. Na mladíkových hezkých rtech se objevil úšklebek. Vrhł postranní pohled po otci a ten potěšené přikývl, aby mu projevil uznání. St. Germain viděl v mladíkově tváři neskrývanou domýšlivost, v di Sangrově otcovskou pýchu. Rukávem mu stékal potůček krve a rána ho začínala studit – bolest brzy zesílí a svaly ztuhnou. Musí si pospíšet, ačkoli mu bylo jasné, že všechny čtyři stejně nepřemůže.

Věděl, na koho udeřit.

Posbíral veškerou energii, která mu zbývala, a s novou zuřivostí se vrhl na princova syna, zasypal ho údery ze všech stran a donutil ho o pár kroků couvnout, zpátky do špinavé břečky ve stoce. Mladíka jeho rázný útok zřejmě zaskočil; bránil se zmatenou sérií výpadů a seků a nejisté zalétl pohledem k otci, jako by od něj čekal povzbuzení. St. Germain postřehl tu vteřinku slabosti a zaútočil. Jeho čepel zajela mladíkovi do boku.

Princův syn zavyl bolestí; klopýtavě couval s šokovaným, téměř nevěřícným výrazem. Dotkl se rány a prohlížel si zkrvavenou ruku. Když di Sangro upozoroval, jak se syn motá uprostřed kalné stoky, vykřikl „Arturo!“ a rozběhl se k němu. Mladík překonal bolest, gestem ruky ho zarazil a obrátil se k St. Germainovi. Zvedl meč, ale když se pokusil vykročit, nohy se mu podlomily.

„*Prendetelo!*“ zařval di Sangro na svoje muže – chyt'ťe ho! – a utíkal synovi na pomoc. St. Germain viděl, že ti dva seskočili z koní a míří k němu ze stran, aby ho odřízli od obou konců ulice. Tmou se blýskaly jejich kuše. Ohlédl se – nízkou zídku měl na dosah. Chytil se za horní okraj, přehodil meč na druhou stranu a vyšplhal nahoru. Ramenem mu vystřelila palčivá bolest. Narovnal se a vstal.

Pod ním tekla studená Seine s hladinou plnou smetí a tentokrát mu její voda, pomalu plynoucí a chvějivě se třpytící v měsíčním světle, neskýtala žádnou útěchu. Jímala ho z ní závrať. Nasál noční vzduch a ohlédl se do ulice. Di Sangro se na něj díval. Na okamžik se setkali pohledem a St. Germain viděl, že mu z očí sálá bolest, hněv a naprosté zoufalství. „*Neblázněte, marguese,*“ vykřikl di Sangro.

Ale než stačil říct nebo udělat cokoli dalšího, St. Germain se otočil, zavřel oči a seskočil ze zídky do řeky.

Tvrdě narazil na hladinu a ponořil se hluboko do špinavé černé vody. Dezorientované se převaloval sem a tam a marně se snažil rozeznat, kde je nahoře a kde dole. Namátkou se převrátil a rozhodil paže; v uších mu hučelo prudkou změnou tlaku a plíce ho bolely, jak se mu nedostávalo vzduchu. Pokoušel se uklidnit, ale zažírala se do něj zima a cítil, že pomalu ztrácí vědomí. Jak klesal do hloubky, zachytil záblesk, který mu připadal jako odraz na hladině. Rozhodl se tam zamířit, jenže váha šatů ho táhla ke dnu. Povedlo se mu stáhnout si promočené boty, ale šaty držely na spoustě knoflíků; vrstva za vrstvou nej kvalitnější látky, kalhoty, košile, vázanka, vesta, kabátek, to všechno se mu lepilo k tělu a omezovalo ho v pohybu.

Měl pocit, že se po něm sápe sám ďábel a stahuje ho dolů vstříc smrti, a na kratičký okamžik pocítil zvrácenou úlevu, že to všechno skončí, tady a teď. Přesto ho cosi přimělo bojovat o život. Mrskal rukama a nohama, rval se s vodou, až konečně prorazil nad hladinu.

Vynořil se a zjistil, že pluje po Seině mezi roztroušenými kusy dřeva a shnilým ovocem. Proud ho odnesl od Île de la Cité; teď byl uprostřed řeky a voda ho pomalu nesla zpátky směrem k Tuileriím. Zápasil s proudem, co chvíli se nalokal špinavé vody a křečovitě ji vykašlával, nasáklé šaty ho táhly dolů a rukama se naslepo rozháněl mezi plovoucími odpadky. Rval se jako nikdy předtím, zápasil o život, o to, aby se udržel na hladině, a zároveň se pokoušel dostat aspoň kousek blíž k pravému břehu, k suché zemi. Ohýnky žebráků roztroušené na přístavních hrázích se centimetr po centimetru přibližovaly. Než se konečně zachytil zrezavělého železného

prstence, který vyčníval z kamenného mola u břehu, ztratil veškerý pojem o čase.

Vysoukal se z vody a natáhl se naznak, vděčně lapal po dechu a dopřával vyčerpanému tělu čas, aby se pomaloučku vzpamatovávalo. Netušil, jestli to trvalo minuty nebo hodiny, ale ještě pořád byla tma, když uslyšel, jak ho volá známý hlas. Nejdřív myslel, že se mu to jen zdá, ale vzápětí se nad ním objevila Thérésiina andělská tvář; zářila mezi hvězdami a mumlala slova, kterým tak úplně nerozuměl.

Cítil, jak ho nějaký muž bere pod rameny a nadzvedává jeho ztýrané tělo, jak mu Thérésia pomáhá vstát. Vzápětí se ocitl zabalený v tlusté pokrývce ve vypolštářovaném pohodlí prostorného kočáru, který ho unášel pryč od krys a lupičů, vstříc temným uličkám města světel.

* * *

Během jízdy zahrnul St. Germain Thérésii spoustou otázek a celý zmatený se pokoušel vstřebat odpovědi, které mu dávala.

Pověděla mu, že si na plese všimla, že ho něco znervóznilo. A když vycházel z paláce, uviděla muže v kostýmu tygra, jak ho sleduje. Odešla z plesu krátce po něm, přestalo ji to tam bavit, a kočí jí prozradil, že ten muž opravdu hraběte sledoval a že se rozjel za jeho kočárem. Zamířila za nimi, protože vytušila potíže, a z mostu viděla celý boj, jenže se do něj bála zasáhnout. Když St. Germain skočil do řeky, myslela si, že se utopil. Kočí ho však zahlédl plavat uprostřed proudu a nakonec ji k němu dovezl.

St. Germain její slova tak úplně nevnímal, ale nevadilo mu to. Byl šťastný, že je naživu a že je s ní. V hloubi duše věděl, že to štěstí dlouho nepotrvá, ale nechtělo se mu o tom přemýšlet. Nechával se unést blahem z jejího konejšivého objetí a pokoušel se vymazat vnější svět z vědomí, na jak dlouho to jen půjde.

Odvezla ho k sobě domů, do bytu v módní čtvrti Marais, a poručila služebné, ať mu připraví horkou lázeň. Pomohla mu ze šatů a do vany a potom, když mu ošetřila ránu a nechala mu donést jídlo, pozhasínali svíčky až na jednu u postele a hladově se pomilovali.

Probudil se s prvními náznaky slunečního svitu a díval se na ni, jak vedle něj spí. Rameno ho ještě pořád bolelo, ale aspoň už přestalo krváčet. Jemně ji pohladil po bocích, vychutnával si hebkost její

pokožky a děsil se nevyhnutelného odjezdu a nutnosti stát se zase někým jiným.

Pozoroval ji, jak mu pokojně oddechuje po boku, a v myšlenkách se zatoulal do slunnějšího života, kdy nemusel žít ve lži a mohl se těšit z každého dne, který mu byl vyměřen. Přistihl se, jak si už zase klade otázku, která ho poslední dobou mučila pořád – jak už zase přemítá, jestli má jeho pátrání opravdu takový smysl, aby mu zasvětil život, a jestli nenadešel čas všechno vzdát a vrátit se k blažené všední existenci.

Jak tak hloubal o své životní pouti, přistihl se, že je na pochybách, čeho by vlastně dosáhl, kdyby nakonec uspěl a našel, co hledá.

Najít to byla jedna věc.

Oznámit to, odhalit to světu a postarat se, aby se to dostalo ke všem a všichni se o to podělili..., v tom spočíval nesrovnatelně těžší úkol.

Svět na to není připravený, tím si byl skálopevně jist. Mocní spojí své síly, aby to ututlali, aby zabránili změně, která se jim nehodí. Nesmrtelnost, tedy duchovní nesmrtelnost člověka, je dar, který smí poskytovat pouze náboženství. Ničemu jinému není dovoleno ulevit hrůze z nevyhnutelné a neodvolatelné smrti, která se nad lidským životem vznáší. Dar, po němž se pídí, je svatokrádežný, nepředstavitelný. Církev by něco takového nikdy nepřipustila. A copak by on sám dokázal překonat její nenávistný odpor?

Zmocnila se ho nejistota. Únava a zoufalství se v něm svářily s vědomím, že budoucnost s sebou navzdory všemu nese příslib. Rok za rokem vnímal, jak městy provívá vítr změny. Salony a kavárny překypovaly novými myšlenkami, které se stavěly proti nevědomosti, tyranii a pověrám. Náboženská dogmata a pronásledování údajných kacířů ztrácely půdu pod nohama. Rousseau, Voltaire, Diderot a další horečně pracovali a zároveň se potýkali s odporem všudypřítomných jezuitů, kteří se snažili jejich díla potlačit. Mnohé lidi povznášela a inspirovala slova velkých myslitelů, přesvědčených, že člověk je v podstatě dobrý a že štěstí, jehož lze dosáhnout v pozemském životě všelidským bratrstvím a pokrokem ve vědách a umění, představuje daleko smysluplnější a vznešenější cíl než snaha dosáhnout ráje prostřednictvím pokání.

Lidé začínali sbírat odvahu klást pozemský život nad ten posmrtný.

Ale ještě pořád bylo třeba vypořádat se s mnoha obtížemi. Především s chudobou a nemocemi. Předčasná smrt číhala za každým

rohem a i nejbrilantnější mozky se teprve pokoušely pochopit, z čeho je utvořeno a jak funguje lidské tělo. St. Germainovo odhalení by vážně narušilo jejich práci a mohlo by mít katastrofální následky. A především tu byl zdánlivě nepřekonatelný problém s lidskou hamizností, přirozeným sklonem přivlastňovat si a hromadit, jak se St. Germain na vlastní kůži přesvědčil u di Sangra.

Hleděl na spící ženu vedle sebe. Natáhl se a pohladil ji po nahém rameni. Prohlížel si její tvář, rozzářenou dokonce i ve spánku, a v jejích jemně utvářených rysech nacházel příslib a inspiraci. Mučilo ho to. Uvnitř byl rozpolcený vedví.

A připadal si úplně vysátý.

Možná je to všechno nedosažitelné. Možná je načase začít se chovat jako sobec.

Možná je načase vzdát se.

Ta myšlenka byla lákavá. Ale napřed musí vyřešit palčivější problémy.

At' tak či onak, musí odjet. Má možnost odcestovat a stát se někým jiným. Už uskutečnil několik choulostivých posláních pro krále, který – v dalším z mnoha scestných pokusů upevnit svou moc – založil *le Secret du Rot*, „královské tajemství“, tajnou skupinu agentů, jež vysílal do ciziny, aby sledovali cíle, které byly většinou v rozporu s jeho veřejně vyhlašovanou politikou, třeba aby usilovali o mír s Brity. St. Germain toho může využít, vyklouznout odtud a v tajnosti se usadit jinde.

S těžkým srdcem si uvědomoval, že je to jediná možnost.

Thérésia se vedle něj zavrtěla, jako by mu četla myšlenky, a probudila se. Obličej se jí rozzářil vřelým úsměvem a přitulila se k němu.

Pak si asi správně vyložila výraz v jeho tváři, protože zesmutněla a nejistě se zeptala: „Odjíždíš z Paříže, vid’?“

Nedokázal se přimět, aby jí zalhal. Aniž by z ní spustil zrak, prostě jenom přikývl.

Chvíli se mu dívala do očí, pak se k němu naklonila a vášnivě ho políbila. Když se odtáhla, řekla prostě jen: „Chci jet s tebou.“

Podíval se na ni a usmál se.

33

Když se Ramez opatrně blížil tichým stromořadím k Post Halí, univerzitní areál se teprve probouzel k životu.

V noci skoro nespál. Pozoroval, jak hodinová ručička minutu za minutou odměřuje nekonečné hodiny, a když se slunci konečně uráčilo vyhoupnout se na oblohu, už v domácím vězení nevydržel. Váhavě vyšel z bytu a zamířil na univerzitu. Spěchal ulicí a v jednom kuse se ohlížel přes rameno a díval se kolem sebe; lekalo ho všechno, co se jen trochu vymykalo normálu.

Budova byla takhle časně ráno liduprázdná. Ani největší dřiči nepřicházeli před půl osmou, a teď bylo teprve sedm. Přecházel po pracovně, díval se z okna na cypřiše venku a kradmo pokukoval po mobilním telefonu na stole. Trýznila ho nerozhodnost – a strach.

Když uslyšel, že se na katedru začínají trousit první kolegové, rozhodl se skoncovat s tím utrpením, které ho užíralo, a sáhl po telefonu.

* * *

Fretka zaujatě poslouchal, co jeho kolega detektiv říká do telefonu. Domyslel si chybějící kousky a pochytil, oč běží. Jakmile parták zavěsil, podezření se mu potvrdilo. Volal prý muž, který pracoval s tou unesenou americkou profesorkou na univerzitě. Kontaktoval ho irácký překupník, kterého hledají, a vzkazuje, že se s nimi chce dohodnout, než se jim vydá. Bojí se.

Fretkův kolega tomu člověku přikázal, ať zůstane, kde je, že tam s partnerem za chvíli dorazí.

Řek) Fretkovi, ať se připraví, že spolu zajdou na univerzitu, pak zvedl telefon a někomu zavolal. Nevyrazil okamžitě ze dveří, což bylo dobře.

Fretka odhadoval, že telefonuje tomu americkému agentovi a sděluje mu novinky. Věděl, že sebou musí hodit. Nedostává zaplacení za to, aby seděl s rukama v klíně.

Musí dát echo těm, kdo ho platí. A pak zdržovat odchod dost dlouho, aby se tam dostali první.

Řekl parťákovi, že si potřebuje odskočit na záchod, a vypadl z kanceláře. Našel si tichý kout ve vyšetřovací místnosti, kde ho nikdo neuslyší, a vytočil Omarovo číslo.

* * *

Pokojem se rozlehlo krátké zazvonění mobilu a vytrhlo Miu z téměř mdlobného spánku. Posadila se a promnula si oči; připadala si totálně vyčerpaná. Neměla ponětí, kolik je hodin. V pokoji vládla naprostá tma; vnější svět milosrdně odřízly rolety. Pak si všimla proužku slunečního světla pode dveřmi ložnice a uvědomila si, že je ráno.

Překvapilo ji, že za daných okolností tak tvrdě spala. Prohrábla si rukama vlasy, oblékla se a vypotácela se z ložnice. V kuchyni našla Corbena. Už byl taky oblečený, mluvil do telefonu a zrovna si cpal do aktovky nějaké papíry, včetně desek, které sebral u Evelyn.

Z řeči jeho těla, z naléhavosti a soustředění, které z něj číselly, Miu zamrazilo.

Spatřil ji a pootočil mluvítka telefonu stranou od pusy. Tiše, ale rozhodně jí oznámil: „Musíme jít.“ Zbytek dopověděl jeho tvrdý výraz. Je nutné jít *okamžitě*. Otázky musejí počkat.

Málem si ani nestačila nazout boty a už sjížděli výtahem do podzemní garáže. Zatímco spěchali ke Corbenovu džípu, rychle jí ve stručnosti shrnul novinky a za pár minut už se řítili k univerzitě.

„Posílají tam pár svých lidí,“ uzavřel Corben, „ale radši bych měl Rameze pod dohledem u nás, až se mu ten překupník ozve.“

Podíval se na hodinky, Mia na svoje. „Takže Farúk mu má volat v poledne?“

Corben přikývl. „Máme asi čtyři hodiny času.“

Mie se honila hlavou spousta otázek a rostlo v ní vzrušení. „Tak proč nebral telefon, když jste mu včera večer volal? Co kdyby to byl Farúk? Co kdyby si to rozmyslel, anebo se mu něco stalo?“

Pokrčil rameny. „Počítám, že se to za ty čtyři hodiny dozvíme.“

„Měl ten telefon vzít,“ stála si na svém.

Corben se po ní podíval. „Bud'te ráda, že to dopadlo takhle. Že se Farúk ozval.“

Zhluboka se nadechla a opřela se na sedadle. Snažila se potlačit v sobě metodickou, analytickou vědkyni, ale v téhle rovnici existovalo příliš mnoho neznámých, příliš mnoho možných variant, než aby dokázala mozek vypnout. „Co když ho Farúk sleduje? Nechcete ho přece vystrašit?“

„Jestli ho sleduje, uvidí vás,“ namítl Corben. „To by ho mělo trochu uklidnit. Třeba ho to dokonce povzbudí, aby vylezl z ulity.“

Mia sama pro sebe přikývla, odvrátila se a dívala se, jak před nimi ubíhá silnice. Mlčení jí vadilo. Nutilo ji hloubat nad tím, co dělá, a probouzelo v ní obavy. Znovu si vzpomněla na matku, na to, jak jí asi je. Aby se uklidnila, představovala si, co se bude dít – ten nejlepší možný scénář: Vyzvednou Rameze, Farúk zavolá, přivedou ho a buď se zařídí podle jeho informací, aby vypátrali hakíma a osvobodili Evelyn, anebo získají ty propašované věci a vymění je za matčinu svobodu a všichni budou šťastně žít až do smrti. Jenže její mozek tvrději odmítal spolupracovat a předstíral jí situace, které zdaleka nevypadaly tak růžově. Situace, ve kterých figurovala spousta utrpení a mrtvých. Ze všech sil se je snažila vytěsnit, ale byla to marná snaha.

Na konci Rue Abdel Azíz zahnul Corben doprava na Rue Bliss a pak odbočil k hlavní bráně univerzity. Lékařská brána, jak se jí říkalo, tonula celé dny v příšeří, protože ji jako baldachýn stínil obrovitý prastarý banyán. Corben zajel rovnou k mřížovým vratům. Vzhledem k místní zálibě v pumových útocích každého při vjezdu do areálu bedlivě kontrolovali, ale Corbenův džíp měl diplomatickou značku hlásající, že patří americkému velvyslanectví, a tak se těšil zvláštním výsadám. Strážní v bráně jen zběžně nakoukli do vozu a mávli na ně, ať jedou dál.

Zajeli na parkoviště pod řadou majestátních cypřišů kousek od Post Halí a vystoupili. Mie přímo vibrovaly nervy rozčilením. Corben se rozhlédl, jako by se chtěl ujistit, že je nikdo nepozoruje, a pak otevřel víko kufru. Zavazadlový prostor byl prázdný, ale pod koberečkem na dně se skrýval zámek. Corben ho odemkl. Znova se rychle rozhlédl kolem a pak otevřel skryté víko. V těsném prostoru vespod byl úhledně poskládaný a popruhy připoutaný malý arzenál – brokovnice, samopal, dva automaty a několik krabic s náboji. Mie naskočila husí kůže, když Corben vytáhl jednu z pistolí, nacpal do ní plný zásobník a zastrčil si ji pod sako za opasek.

Zabouchl víko. Zřejmě si všiml Miina polekaného výrazu a honem ji uklidňoval. „Jen pro všechny případy.“

„Dobrý nápad,“ zamumlala, ale nebyla si jistá, jestli se jí má ulevit, že je tentokrát ozbrojený.

Prošli kolem několika studentů, kteří se potloukali venku, než začnou přednášky, a vešli do staré kamenné budovy. V hale nebyla žádná recepce – katedra archeologie byla malá, měla jen nějakých dvanáct stálých zaměstnanců. Mia věděla, že Evelyn má pracovnu v patře, a tak vedla Corbena kolem prázdného přednáškového sálu a univerzitního muzea a potom nahoru po schodech.

Procházeli chodbou a nakukovali do jedné dveří za druhými, až našli Ramezovu místnost. Měl dveře dokořán. Jakmile je spatřil, zatvářil se polekaně; pak se mu do tváře vloudil zmatek, protože poznal Miu.

„Jsem Evelynina dcera,“ usmála se na něj, aby ho uklidnila. „Už jsme se setkali, vzpomínáte? U matky v pracovně.“

„Samozřejmě.“ Oči měl dál plné strachu a těkal pohledem mezi ní a Corbenem. Chystal se ještě něco říct, ale Corben ho nenechal a ujal se slova.

„Jsem z amerického velvyslanectví,“ prohlásil. „Pokoušíme se najít Evelyn a doufáme, že nám pomůžete. Detektivové, kterým jste volal, mi řekli o tom muži, co vás včera navštívil, o Farúkovi. Velice bychom si s ním potřebovali promluvit, abychom zjistili, jestli nám může pomoci dosáhnout Evelynina propuštění.“

„Bude mi volat v poledne.“ Ramezovi se třásl hlas.

Corben ukázal na mobil na pracovním stole. „Na tenhle telefon?“

Ramez přikývl. „Policisté tvrdili, že sem přijdou. Prý mi povědí, co mu mám říct.“

„Byl bych raději, kdybyste s námi odjel na velvyslanectví,“ řekl Corben. „Bylo by to tam pro vás bezpečnější. Jenom než seženeme Farúka.“

Ramez vykulil oči a instinktivně o krok ucouvl. „Bezpečnější?“

„Je to jen preventivní opatření,“ ujišťoval ho Corben. „Nevíme jistě, pro koho ta parta dělá, ale působí velmi cílevědomě. Hledají Farúka stejně jako my. Nikde jinde vám bezpečí zaručit nedokážu.“ Odmlčel se a čekal, až Ramezovi varování naplno dojde.

Z profesorova skleslého výrazu se zdálo, že už se stalo.

„Měli bychom jít,“ prohlásil Corben suše, přikročil ke stolu a sebral mobilní telefon. Podal ho Ramezovi, ten si ho vzal, rychle se mrkl na displej a zastrčil si ho do přední kapsy džínů. „Dám

detektivům vědět, že jste u nás,“ dodal Corben. Viděl Ramezovi na očích, že se ještě pořád bojí. „Nic se vám nestane. Pojd'me.“

Ramez se podíval na Miu. Přikývla a povzbudivě se usmála. Pokrčil rameny, oplatil jí kývnutí a neradostně se podvolil.

Vyšli za Corbenem ven z budovy a zamířili k autu. Corben si pozorně obhlédl pokojné okolí – areál univerzity býval oázou klidu i v nejhorších dobách – a nasměroval Rameze na zadní sedadlo. Za chvíli se velká mřížová vrata zase otevřela a velký šedý džíp cherokee vplul zpátky do hlučných bejrútských ulic.

Corben nechal projet několik aut, vjel na Rue Bliss do opačného směru a zamířil k nedaleké rušné křižovatce. Vytáhl mobil, aby zavolał detektivům, a podíval se do zpětného zrcátka po Ramezovi.

Viděl, že profesor nervózně zírá před sebe s tváří plnou obav. A vtom se zničehonic ve zpětném zrcátku vynořilo ještě něco dalšího, tmavý stín provázený vytím motoru ve vysokých obrátkách a ohlušujícím kvílením pneumatik. Zloměk vteřiny nato do džípu něco plnou silou zezadu narazilo.

34

Džíp při srážce poskočil dopředu; síla nárazu smýkla Ramezem a Miou do bezpečnostních pásů, až poděšeně vyjekli. Corben křečovitě sevřel oběma rukama volant.

Rychle mžikl do zrcátka a uviděl, že auto, které do nich narazilo – velký tmavý mercedes, který už zahlédl před Evelyniným bytem – maličko zaostalo, jak se od něj džíp vymrštěný nárazem odpoutal. Jenže než stačil sešlápnout pedál, aby se pokusil ujet, útočící auto znova kvílivě vyrazilo kupředu a drclo do džípu, tentokrát trochu zešikma, takže ho vychýlilo ze směru a džíp se vymkl kontrole. Před jeho předním nárazníkem se po pravé straně rozmazaně kmitla zaparkovaná auta. O jedno brnkl, roztočil se a vletěl do mezery mezi dvěma dalšími. Airbagy se nafoukly a vmáčkly Miu a Corbena do sedadel. Mohutný vůz si v nervy drásajícím třesku bortící se oceli a trhaných pneumatik prorazil mezi těmi dvěma auty cestu, až konečně smykem; při kterém se jim všem div neroztrhly plíce, zastavil.

Od prvního nárazu neuplynulo ještě ani pět vteřin.

Gorben měl před očima mlhu a v uších mu zvonilo. Omámeně si uvědomil, že útočící auto prudce zabrzdilo někde poblíž, někde nalevo. Bylo mu jasné, že jestli nezareaguje světelnou rychlostí, zbývá jim sotva pár vteřin života. Popraskaným předním sklem nic neviděl, ale vedle sebe měl otevřené okénko a tím zahlédl, jak se dvířka mercedesu rozletěla a ven vyskákali ozbrojení muži. Muž s dolíčkovatou tváří, kterého si pamatoval z honičky u Evelynina bytu, hulákal rozkazy v arabštině. Corben zalétl pohledem k Mie – airbag ji tiskl do sedadla, byla ochromená šokem, ale zřejmě nezraněná. Vytáhl pistoli. Bez váhání prostřelil svůj airbag a vzápětí její. Zasyčely, jak z nich prudce unikl vzduch, a splaskly. Corben se sehnul, vystrčil ruku z okénka a několikrát vypálil po útočících. Rozprchli se, aby se kryli. „Ven, tamtudy, honem!“ zařval na Miu a ukázal na dvířka na její straně.

Mia si rozepnula bezpečnostní pás a zoufale zalomcovala kličkou. Dveře nepovolily – rám se při srážce zkrčil. „Jsou zablokované,“ vyjekla a opřela se do nich vši silou. „Nejde to!“

„Koukejte je otevřít, nebo je po nás,“ zařval Corben a vypálil další salvu; zasypal ulici kolem kulkami, a tak jim vykoupil dalších pár vteřin. „Ramezi, ven z auta,“ rozkázal. Opatrně vykoul přes opěrku hlavy a Ramez na něj ze zadního sedadla odmítavě zatřepotal roztřesenými prsty. „Mějte rozum, Ramezi,“ zařval na něj Corben znova, ale profesor neodpověděl, jen si rozzuřeně mumlal něco nesrozumitelného arabsky.

Mia vrazila ramenem do dveří a ty se se zaskřípěním o pár centimetrů pootevřely. Kopala a bušila do nich, dokud se neotevřely natolik, aby se jimi dalo protáhnout ven. „Už to půjde,“ vyhrkla.

Corben ji zuřivě postrkoval. „Ven, a co nejvíc se skrčte!“ Ještě párkrát vystřelil, přešel přes sedadlo na její stranu a po hlavě se vysoukal z auta na chodník. „Ramezi,“ zahulákal znova a zabušil na zadní dvířka. Povytl se, aby nahlédl dovnitř, ale do vozu okamžitě zabušila smršť kulek a rozprskla se o zeď za jeho zády. Zaklel a zase se přikrčil.

Slyšel vůdce zabijáků, jak řve arabsky „Potřebujeme ho živého, profesora nezabíjejte!“ a vteřinku nato jim Ramez arabsky odpověděl: „Lezu ven, nestřílejte!“

„Ne!“ zařval Corben, když uslyšel vrznout protější dvířka. Otočil se k Mie a poručil: „Zůstaňte tu.“ Sevřel zbraň oběma rukama, zhluboka se nadechl a pak se s prstem na spoušti vztyčil. Spatřil Rameze, jak s rukama nad hlavou klopýtá od džípu směrem ke dvěma vrahům, kteří se vynořili z úkrytu. Vzal si jednoho na mušku a vypálil několik ran. Muže to odhodilo dozadu a z ramene mu vytryskl gejzír krve. Zavyl bolestí. Corben strhl hlaveň k tomu druhému, ale na moment zaváhal, protože mu do rány vklopýtal Ramez, a než znova pořádně zamířil, podobaný vůdce komanda se vymrštil z úkrytu a opětoval jeho palbu. Corben se vrhl zpátky k zemi. Kulky probily výplň dveří jako nýty, jiné zahvívaly kolem, škrábly o střechu džípu a zaryly se vzadu do zdi.

Mia a Corben se co nejdříve u země tiskli zády k džípu; Corben se rozhlížel na obě strany, úporně se snažil něco vymyslet a Mia ho pozorovala se srdcem až v krku.

Zaslechl další spěšné rozkazy v arabštině – „Dorazte je, honem, musíme pryč“ – a celý se napjal, protože viděl, že k džípu přibíhají dva zabijáci, každý z jedné strany, a že Rameze už nacpali vedle

vůdce do sedanu. Mohutně se nadechl, varovně zakýval ukazováčkem na Miu, a pak vteřinku počkal a napjatě poslouchal rychlé přibližující se kroky. Vzápětí se odkutálel stranou, směrem k zadní části odstaveného džípu, a pod autem zamířil na nohy jednoho z vrahů, který už byl necelé tři metry od něj. Pevně sevřel pistoli a rychle třikrát po sobě vypálil. Muži se od kotníků rozstříkla sprška krve; zhroutil se a zavyl bolestí.

Druhého zabijáka ta nečekaná akce zaskočila. Zpanikařil, zplna hrdla vriskal kletby a pálil po džípu hlava nehlava. Kulky se zarývaly do kovu i do sedadel a roztrhaly všechna zbylá okna. Vůdce gangu ho vztekle odvolal. Střelec celou cestu zpátky k sedanu nepřičetné klel a dál pálil ránu za ranou.

Corben cítil, jak se mu napínají svaly na čelistech. Čekal, až se ten muž otočí a poleze do auta – počítal, že se mu naskytne šance, aby ho zlikvidoval. Zběsilá střelba skutečně za chvíli ustala. Corben si představoval, jak ten chlap zalézá dovnitř, a ve chvíli, kdy měl být podle jeho předpokladu nejzranitelnější – horní polovinou těla v autě, dolní ještě venku –, vyrazil zpoza džípu a vystřelil. Jenže dvířka mercedesu se už zavírala, a co hůř, muž, kterému prostřelil kotníky, se po něm otočil a namířil na něj samopal. Corben se hbitě vrhl stranou a vpálil mu čtyři rány do hrudi a do hlavy. Mercedes se rozjel ulicí a vzápětí zmizel z dohledu za rohem.

Corben vstal; srdce mu bušilo tak zběsile, že mu z toho zaléhalo v uších. Vykročil do ulice a zkontroloval zastřeleného gangstera. Nebyl na pochybách, že je po něm. Rozhlédl se kolem dokola a uvědomil si nepřirozené hrobové ticho, ostře kontrastující s ohlušivou vřavou před pár vteřinami. Křikl na Miu: „Jste v pořádku?“

Vynořila se zpoza džípu, celá od prachu a s očima vytřeštěnými hrůzou, ale jinak nezraněná. „Ano,“ přisvědčila a došla kolem rozstříleného auta k němu.

Strhlo se to všechno tak závratně rychle, že byla paralyzovaná šokem a podivně znecitlivělá. Havárie, střelba – připadalo jí to jaksi vzdálené, jako by se jí to netýkalo, jako by se to stalo někomu jinému. Všechno jí splývalo v jedinou chaotickou nepřičetnou bouři, kterou se jí bůhvíjak povedlo přežít.

Uviděla uprostřed ulice ležet mrtvého zabijáka a ráda by se odvrátila, ale nešlo to, aspoň ne hned. Něco ji přimělo popojít blíž. Dlouze a důkladně se dívala na jeho tělo – jednu nohu měl prakticky urvanou u kotníku a kolem se po asfaltu rozlévala krvavá kaluž – i na jeho nehybný, bezživotný obličej. Pak vzhledla ke Corbenovi.

Hleděl na ni, jako by se snažil z její tváře vyčíst, jak se asi cítí. Bůhví proč nebyla zdrcená. Nebyla vyděšená, nebylo jí do pláče. Cítila něco úplně jiného.

Vztekl.

A právě tehdy, uprostřed té prašné ulice, kde se kolem mrtvého vraha rozpíjela krvavá louže, z motoru džípu se kouřilo a zpoza rohů se trousili civilisté a v šokovaném tichu se k nim blížili, si ze všeho nejvíc na světě přála mít jistotu, že ty parchanty, co to udělali, ty parchanty, co unesli její matku, zabili ty vojáky a teď unesli i Rameze, ty úchylné psychopaty, kteří ničí životy jiných, terorizují tohle město a s donebevolající lhostejností kolem sebe šíří bolest a utrpení, někdo zastaví. A že je zastaví zcela a naprosto bez zábran.

35

Detektivové se přiřítili, zrovna když Corben dokončil prohlídku mrtvého těla; hledal něco, co by je dovedlo k hakímovi, třeba mobil, ale nic nenašel.

O odvoz mrtvého a odtažení džípu se teď už postará policie, a tak se sebral k odchodu. Neměl nejmenší chuť poflakovat se kolem déle, než je nutné, a nic ho k tomu ostatně nenutilo. Bylo sice věci zdvořilosti a udržení dobrých vztahů, aby předal detektivům patřičné informace, jenže čas utíkal. Ani ne za čtyři hodiny zavolá Farúk Ramezovi, a jelikož Ramez je v rukou nepříteli, musí sebou Corben hodit.

Vzal si z vozu aktovku, a aniž by si dělal přehnané naděje, poohlédl se na zadním sedadle po Ramezově mobilu, jestli mu náhodou v tom zmatku nevypadl z kapsy. Nebyl tam. Klekl si a nakoukl pod auto, ale tam taky nebylo po telefonu ani stopy. Ubezpečil se, že tajná přihrádka se zbraněmi v kufru je pořádně zamčená, krátce vylíčil oběma detektivům, co se seběhlo, a požádal je, ať to tu co nejrychleji vyklidí a zatím nepouštějí nic do tisku. Odmítl jejich nabídku, že ho svezou, a místo toho si zastavil projíždějící taxík, aby ho s Miou dopravil na velvyslanectví v Awkáru.

* * *

Mia se zadním oknem taxíku ohlédla po vzdalujícím se místě přestřelky. Odjížděli směrem k Východnímu Bejrútu a kopcům za ním.

Ještě pořád se nevzpamatovala z toho, co se před pár minutami strhlo, a dorážela na ni změt' horečnatých, drásavých výjevů. Nasávala konejšivou obyčejností pohodlného auta – řidič, který skoro neuměl anglicky, měl puštěné rádio a pobrukoval si do otupujícího rytmu arabské hudby, zatímco Corben se po telefonu bavil s kýmsi na

ambasádě. Nechávala rozbouřenou mysl zklidnit, aby si mohla znovu projít to, co se stalo, tentokrát s jasnější hlavou. Kolem ubíhaly omšelé červenohnědé činžáky, natěsnané jeden na druhý, a Mia přemítala, kam asi odvezli Rameze. Představovala si ho v nějaké pochmurné místnůstce bez oken – možná tamtéž, kde zadržují i Evelyn – a pak zalétla v myšlenkách k nadcházejícímu Farúkovu telefonátu. Vzvedmula se v ní vlna obav, když si představila důsledky.

Slyšela, že Corben ukončil hovor. Jelikož chytili taxík náhodou na ulici a marné pokusy o nejběžnější konverzaci ukázaly, že řidičova znalost angličtiny se blíží nule, věřila, že může mluvit bez nebezpečí. Obrátila se ke Corbenovi.

„Musíme Farúka nějak varovat,“ naléhala. „Jestli Ramezovi zavolá, vpochoduje jim rovnou do pasti.“

„Předpokládáte tedy, že vědí o tom, že mu má zavolat.“

Takhle o tom nepřemýšlela, ale připadalo jí, že to dává smysl. „Proč by ho jinak unášeli? To načasování na náhodu nevypadá, nezdá se vám? Anebo myslíte, že Ramez zatelefonuje na policii a řekne, že je s Farúkem v kontaktu, a bum, ti chlapi se tady čirou shodou okolností objeví a odvedou ho?“ Při tom pomyšlení zneklidněla ještě víc. Ztlumila hlas; najednou si ještě pronikavěji než předtím uvědomovala přítomnost řidiče. „Včera večer jste povídal, že na Rameze nechcete upozornit místní policii. Myslíte si, že mají na policejní stanici informátora, vidíte?“

Corben zalétl očima k řidiči a Mia jeho pohled sledovala. Zdálo se, že taxikář si jich vůbec nevšímá.

„Divil bych se, kdyby neměli,“ řekl Corben polohlasem.

„Takže opravdu vědí, že mu Farúk zavolá,“ pokračovala spikleneckým šeptem. „Musíme ho varovat. Co třeba pustit něco do médií? Přimět hlavní stanice, aby referovaly o Ramezově únosu, a možná dokonce Farúkovi naznačily, ať se ozve, ať zavolá na policii... Ba ne,“ rychle se opravila, „ať zavolá vám, přímo na velvyslanectví.“

„Jestli se Farúk dozví, že Rameze unesli,“ opáčil Corben, „tak vezme nohy na ramena. Bude tak vyděšený, že nebude nikomu věřit. Prostě zmizí. A jestli to udělá, ztratíme jedinou stopu k vaší matce.“

„Jenomže takhle jim vkráčí do pasti.“

Z Corbenova výrazu bylo znát, že už o tom uvažoval. „Možná bychom toho mohli využít.“

Vzalo jí to dech. „Jak to myslíte?“

Zaváhal. „Třeba se nám povede Farúka najít a zároveň se dostat na kobyliku těm chlapům.“ Znovu vrhl pohled na řidiče. „Ale teď se o tom nebudeme bavit.“

Pochopila jeho náznak. Nevěřila sice, že by hrozilo nějaké nebezpečí, ale podvolila se. Zabořila se zpátky do sedadla a zadívala se z okénka; moc se jí nezamlouvala představa, že by využili Farúka jako návnadu.

Taxík ujížděl podél pobřeží, kolem nového přístavu, kde se podivně mísily luxusní třicetimetrové jachty a otlučené dřevěné rybářské čluny, a pak zahrnul na hlavní silnici vedoucí do Východního Bejrútu. Po chodnících kolem chvátali prodavači ovoce a zeleniny. Město si dál žilo svým životem, příliš otupělé, než aby vzalo na vědomí násilné události posledních dní, které by v jakékoli jiné zemi vyvolaly obrovský poprask. Mia vyhlížela ven a nepřestávala na ni dotírat otázka, která – ponechá-li se stranou, že především potřebují osvobodit Evelyn – stála v samém centru veškerého dění.

Znova se otočila ke Corbenovi. „O co tomu člověku vlastně jde? Proč mu ksakru tolik záleží na nějaké ztrouchnivělé staré knize?“

„Nevím,“ odtušil stručně Corben.

„Ale přece jste se tím musel zabývat. Určitě máte nějakou teorii, o co mu jde, co hledá, nebo snad ne?“

Znova sklouzl pohledem k řidiči a pak k Mie. „Jak už jsem říkal, třeba to vůbec není relevantní.“

„Jak to, že to není relevantní?“

„Jdete na to s logikou, s racionálním způsobem uvažování,“ vysvětloval. „Jenže u nemocných lidí, u lidí, kteří jsou prokazatelně šílení, to nefunguje. Saddám, jeho synové, bratřenci..., ti všichni žili ve svém vlastním nereálném světě. Lidské životy pro ně nic neznamenaly. Znáte takové ty děti, co nadevšecko rády trhají křídélka motýlům nebo nafukují žáby, až prasknou? Oni jsou zrovna takoví, jenže lidské bytosti jim připadají daleko zábavnější než žáby.“

„To chápu, ale stejně pořád nerozumím tomu jeho zájmu o starověké památky.“

„Může za tím být cokoli,“ pokrčil rameny Corben. „Pamatujete se na Mengeleho experimenty? Na Hitlerovu posedlost okultismem? Hakíma možná fascinuje nějaký dávný kult. Podstatné je, že je nejspíš šílený. Jakmile tenhle faktor vezmete v úvahu, je možné cokoli. Před lety, za časů apartheidu, pracoval v Jižní Africe na programu biologických zbraní jistý vědec. Víte, co byl jeho nejmilejší projekt? Etnospecifická biologická zbraň. Vyvíjel virus, který by

zabíjel jenom černochoy. A to už jim předtím zkoušeli dávat do vody látky způsobující neplodnost. Je to proveditelné. Když jde o zabíjení lidí, je proveditelné cokoli. A tak si odpovězte sama: Jde našemu doktorovi o nějaký záhadný starověký recept, o nějaký virus, starodávný mor nebo jed, který pro něj má bůhvíjaký romantický půvab? Anebo je to jenom fanatický blázen, kterému jeho posedlost přivodí pád? Já bych vsadil na to druhé.“

Mia se zamyslela. Možná to opravdu není relevantní. Důležité je vysvobodit Evelyn a jako prémii zlikvidovat hakíma. Ale stejně to v ní hlodalo. „Irák, Persie, celá ta oblast má z medicínského hlediska bohatou historii,“ poznamenala, „ale je to minulost stará tisíc let.“ Už jí to zapalovalo daleko líp a debatou o historii a medicíně vstupovala na domácí půdu, kde se cítila mnohem pohodlněji – do sféry teoretického myšlení, které jí pomáhalo zapomenout na drsnou realitu, v níž uvízla. Navíc nacházela útěchu v pomýšlení, že by třeba mohla být i užitečná.

„Víte, jak stará je ta kniha?“ zeptala se.

„Ne.“

Zamračila se a zabrala se do úvah. V hlavě se jí vylíhl nápad. „Pracuju tu na projektu s jedním historikem. Jmenuje se Mike Boustany a je hotová chodící encyklopedie, pokud jde o zdejší region. Kdybych mu ty polaroidy ukázala, možná by nám poskytl přibližnou představu, jak jsou ty knihy asi staré.“

Corben se zaškaredil. „Neměli bychom ty fotky ukazovat na potkání. Přinejmenším dokud je v sázce tolik.“

„Kdybychom ho požádali, určitě by o nich pomlčel.“ Mia na Gorbenovi viděla, že ho nepřesvědčila. „Potřebujeme prozkoumat každé vodítko, ne snad? Evelyn by si to přála.“

Chvilí se jí díval do očí. „No tak dobře,“ podvolil se. „Ať je po vašem. Ale chtěl bych, abyste popřemýšlela ještě o něčem. Byl bych rád, kdybyste odjela ze země.“ Už už chtěla protestovat, ale zvedl ruce a zarazil ji. „Já vím, že máte dojem, že je vás tu zapotřebí, to je přirozené. I já jsem vás tu chtěl mít, říkal jsem si, že si třeba vzpomenete na něco důležitého. Jenže ono to nabírá obrátky a valem se to vymyká kontrole. Chápu, že chcete udělat všechno, co je ve vašich silách, abyste pomohla matce na svobodu, jenže realisticky vzato nevidím, jak byste mohla být nápomocná. Ti chlapi by vás dneska klidně zabili. Měla byste myslet na svoje bezpečí. Můžeme vás sice do určité míry chránit, ale... zaručit vám nic nemůžu. Neříkám, že máte odjet bůhvíjak daleko, ale dokonce i na Kypru by

to bylo pro vás bezpečnější než tady. Chci po vás jenom, abyste o tom popřemýšlela, souhlasíte?“

V Mie se všechno sevřelo. Bylo jí jasné, že v posledních několika dnech už vypotřebovala veškerou zásobu štěstí, kterou člověk může mít. Zůstávat tu znamenalo pokoušet osud, a když tak o tom uvažovala, Corbenův návrh se jí sice přičil, ale byl veskrze rozumný. Jenže na druhou stranu tady nehrálo roli jen racionální uvažování. Nemůže odjet. Prostě a jednoduše nemůže. Věděla, že tu není v bezpečí, a sama netušila, čím by mohla přispět k pátrání po matce, ale celá tahle záležitost se jí osobně dotýkala. Cítila sounáležitost nejen s Evelyn, ale i s Ramezem a Farúkem a jejich bojem o přežití. Cítila sounáležitost s tímhle městem a jeho obyvateli a taky cítila – to se nedalo popřít – zvrácenou a nebezpečnou euforii, když kolem ní létaly vzduchem kulky a šlo jí o život.

Dolehla na ni matoucí směs strachu a vzrušení a nevěděla, kterým z těch pocitů se řídit. Podívala se na Corbena. „Prostě jen udělejte, co se dá,“ zamumlala nakonec, protože se jí nechtělo tohle téma dál rozvíjet. „Víc po vás nechci.“

„Jak myslíte.“ Chvilku mlčel a pak povzbudivě pokýval hlavou. „Vysvobodíme ji, uvidíte.“

Věděla, že to není jisté. Ani zdaleka ne.

Všechno mluvilo proti tomu.

Zaplavil ji hluboký pocit beznaděje. Odvrátila se a zadívala se ven z okénka, za kterým ubíhalo sluncem rozpálené betonové město.

36

Corben usadil Miu v neobsazené místnůstce vedle kanceláře tiskového mluvčího, kde měla telefon a připojení k internetu.

Řekl jí, že jelikož ta záležitost s Farúkovým očekávaným telefonátem a vůbec celá momentální situace je nanejvýš naléhavá, pověří někoho, aby jí obstaral bydlení v hotelu nebo ve střeženém bytě ambasády, a že ji v každém případě nechá hlídat. Taky jí hned, jak se k tomu dostane, nechá přivést věci ze svého bytu – kdyby do té doby cokoli potřebovala, stačí, když mu dá vědět.

Pak zamířil přes dvůr do hlavní budovy, kde úřadoval velvyslanec.

Vzpomněl si, že Mia si chce promluvit o polaroidech s tím svým kolegou historikem. Dělal mu to trochu starosti, jenže jí v tom dost dobře nešlo zabránit. Byl by daleko radši, kdyby svolila, že odjede ze země. Hakím a jeho lidé jdou za svým a neohlíží se na následky. Mia sice může identifikovat Farúka, ale jinak Corbena nenapadalo, čím by mohla být užitečná. Přesto mu bylo jasné, že tu zůstane. A vzbuzovalo to v něm rozporuplné pocity.

Navzdory okolnostem se z její společnosti těšil. Byla hezká a chytrá a navíc Američanka. To byla změna oproti místním ženám, se kterými se scházel od chvíle, kdy ho přidělili do tohoto vystrkova. V Bejrútu nebyla o ženy nouze – ba právě naopak, jelikož spousta mužů odešla ze země hledat lepší živobytí a vyhnout se riziku, že je zabije šrapnel – a Corben byl přitažlivý a nezadaný. Navíc celé město přímo sršelo sexuálníím napětím, které vyvolávala ustavičná, a minulé léto dokonce naplněná hrozba války, a tak měl slušně zaplněný taneční pořádek. Jeho práce však s sebou nesla i to, že jeho osobní život měl své meze. Příležitostné vztahy je nikdy nepřekročily a věděl, že ani s Míou by tomu nebylo jinak, přes to všechno, co se semlelo. Naprosto mu to takhle vyhovovalo.

Nebyl zrovna domácký typ.

Vystoupal po schodech do patra. Radši by touhle schůzkou neztrácel čas, jenže musel šéfa stručně zpravit o ranních událostech.

Ani trochu se mu nechtělo s někým se o tom vybavovat, ale nebylo zbylí. Přestřelka se odehrála příliš veřejně, příliš bila do očí, než aby se dala jen tak ututlat. Ještě víc ho otrávil, když zjistil, že se schůzky zúčastní nejen jeho šéf, ale i velvyslanec a Kirkwood. Bylo mu jasné, že příštích pár hodin bude rozhodujících, a ze všeho nejmíň stál o to, aby se mu někdo pletl pod nohy.

Okamžitě ho uvedli dovnitř. Pozdravil se s ostatními a posadil se naproti ambasadorovu pracovnímu stolu.

Opatrně volil slova. To mu šlo výborně.

Byla to pro něj druhá přirozenost.

Povyprávěl jim o Ramezově únosu, vylíčil Farúka jako obchodníka, z něhož se vyklubal pašerák, a připomněl, že Farúk znával Evelyn a vyhledal ji, aby mu pomohla s prodejem starožitností. Vynechal jakoukoli zmínku o knize i její souvislosti s hakímem a nadhodil domněnku, že Evelyn nejspíš unesla nějaká konkurenční pašerácká parta, které jde o kořist, a tatáž parta že teď jde i po Farúkovi. Pověděl jim o očekávaném poledním telefonátu a o tom, co se chystá udělat, aby se dostal k Farúkovi první, a tak snad zjistil, kdo unesl Evelyn, a získal nějakou páku, jak ji osvobodit.

Nebyl zrovna nadšený, že jim to musí vykládat. Rozhodně nestál o vměšování. A navíc ho zneklidňoval Kirkwood. To, jak nenadále se objevil a jak horlivě se o všechno zajímal, v Corbenovi rozeznělo varovné zvony, jimž se už dávno naučil důvěřovat. Vycítil, že ten člověk před nimi něco tají.

Bohužel teď neměl čas podívat se na to blíž.

* * *

Kirkwood z okna v přízemí pozoroval, jak se Corben vrací do vedlejšího křídla.

Byl už na ambasádě, když velvyslance telefonicky informovali o ozbrojeném útoku před univerzitou.

Další otevřený útok, tentokrát za denního světla a v lidnaté části města.

Běh událostí se vymykal kontrole.

Musí si počínat obezřetně.

Předchozího dne, po prvním setkání u velvyslance, ho Corben doprovodil dolů do své kanceláře. Kirkwood vycítil, že se od něj nedočká otevřenosti ani vstřícnosti, ale vzhledem k tomu, čím se ten

člověk živí, nebylo divu. S mlžením a podfuky se u něj muselo počítat. Tihle lidé se nesmějí dělit o informace dokonce ani s ostatními zpravodajskými agenturami. A přesto Corben svolil, že mu ukáže ty polaroidy. Jakmile Kirkwood spatřil obrázek kodexu, jeho podezření se potvrdilo. Ty dvě události – telefonická zpráva od jejich člověka v Iráku, která přišla zčistajasna před týdnem a zmiňovala se o té knize, a Evelynin telefonát na ústřednu Haldanova institutu o pět dní později – spolu souvisely.

Znovu si v duchu přehrál sled událostí a už vůbec nepochyboval, že ať Evelyn Bishopovou unesl kdokoli, jde mu o tutéž věc jako jemu. Někdo se o ní nějak dozvěděl a očividně je schopen všeho, jen aby ji dostal do rukou.

Což Kirkwoodovi šeredně zkomplikovalo život.

Držel v ruce solidní karty, jenže vytáhnout je by znamenalo přistoupit na kompromis. Navíc ani neměl jistotu, že s nimi vůbec bude moci hrát.

Vytáhl mobil, ověřil si, že nikdo není v doslechu, a zmáčkl tlačítko rychlé volby. Pár vteřin trvalo, než signál doputoval přes satelity k cíli, pak v aparátu slaboučce zapraskalo a ozval se vyzváněcí tón. Dvě zazvonění a potom telefon zvedl muž se sytým, hluboko posazeným hlasem.

„Jak to jde?“ zeptal se Kirkwood.

„Prima, prima. Dostat se přes hranice trvalo trošku déle, než jsem čekal. Spousta lidí se odtud snaží vypadnout. Ale povedlo se. Jsem na cestě.“

„Takže ještě pořád dodržujeme časový plán?“

„Ovšem. Měl bych tam být za pár hodin. Ještě pořád platí, že se sejdem zítřka večer?“

Kirkwooda by zajímalo, jestli by jeho protějšek ocenil změnu plánu, ale rozhodl se držet původní dohody. Načasování je nejspíš dobré a navíc ho nenapadalo, jak schůzku urychlit, aniž by to přineslo nebezpečí nebo komplikace. „Ano. Sejdeme se, jak jsme se dohodli. Kdyby se vyskytly nějaké problémy, okamžitě mi zavolejte.“

„Žádné nebudou,“ odvětil ten muž sebevědomě.

Kirkwood zavěsil. Hrozně rád by věděl, jestli se rozhodl správně.

Vyhlédl z okna a vrátil se v myšlenkách zpátky k Mie Bishopové. Viděl ji prve, jak jde s Corbenem do vedlejší budovy.

Vzhledem k tomu, čím si právě prošla, ho překvapilo, že kráčí sebejistě. Zajímalo by ho, co jí táhne hlavou, jak prožívá vír událostí, uprostřed kterého se ocitla. Kromě toho byla poslední, kdo viděl

Evelyn. Jak moc si jsou navzájem blízké? Svěřovala se jí Evelyn?
Prozradila mladá genetická Corbenovi všechno, co ví?
Potřebuje si s ní promluvit osobně.
A nejradši v Corbenově nepřítomnosti.

37

Corben spěchal po schodech do druhého patra ke kanceláři tiskového odboru. Bylo půl desáté pryč a za necelé tři hodiny měl volat Farúk.

Z auta už zatelefonoval Olshanskymu a zaúkoloval ho, ať začne pracovat na odposlechu.

Brífink pro něj nakonec nedopadl špatně. Dali mu volnou ruku a nic víc teď nepotřeboval. Kirkwood se držel zpátky a nepokládal žádné dotěrné otázky.

Našel Olshanskyho v jeho doupěti, jak sedí před trojicí plochých obrazovek. Z reproduktorů počítače se linuly tlumené zvuky a tu a tam zkreslené hlasy. Na prostřední obrazovce bylo několik otevřených oken. V jednom se odvíjela křivka znázorňující zvukovou vlnu a pod ní bylo cosi, co vypadalo jako syntetizér; Olshansky jím manipuloval pomocí klávesnice.

„Jak to jde?“ vyzvídal Corben.

Olshansky měl dál oči přilepené k obrazovkám, ani nevzhlédl. „Povedlo se mi oživit v jeho mobilu odposlech, ale zatím mám dojem, že má aparát zastrčený v kapse. Jen samý šum.“

Olshanskyho předchůdce se bez nesnází naboural do počítačových systémů dvou libanonských mobilních operátorů; určitě mu k tomu dopomohlo, že měl pár jejich zaměstnanců na výplatní pásce. Corben hodlal té výhody využít, aby pomocí dálkově aktivovaného odposlechu slyšel, co se děje v dosahu mikrofону na Ramezově mobilu. Šlo to znepokojivě snadno.

Většina uživatelů mobilních telefonů si neuvědomuje, že jejich aparáty nejsou úplně nečinné ani ve chvílích, kdy je mají vypnuté. Stačí nastavit si na takovou dobu budík, a jakmile se rozsvítí displej, Člověk se o tom přesvědčí na vlastní oči. FBI spolu s Národním bezpečnostním úřadem – ačkoli to popírají – vyvinuly zpravodajskou techniku umožňující na dálku instalovat do většiny mobilů odposlouchávací software, který umí zapínat a vypínat mikrofón,

kdykoli se to hodí. Šikovně tak promění mobil v odposlechovou štěnici bez ohledu na to, jestli je přístroj zrovna zapnutý nebo vypnutý. Zpravodajci ho dokonce umějí nainstalovat i bez přímého fyzického přístupu k aparátu. Je to chytré rozvinuté staré a prosté techniky, kterou využívala KGB – zvyšovala napětí na pevných telefonních linkách natolik, aby se mikrofon aktivoval, i když byl telefon zavěšený ve vidlici.

Corben poslouchal šum vycházející z Ramezova aparátu. Znělo to, jako by se mikrofon otíral o látku, jako by ho někdo měl v kapse. V pozadí zaznívaly sotva slyšitelné vzdálené hlasy.

„Nedají se ty hlasy zesílit?“

„Zkoušel jsem to. Nedokážu je izolovat. Deformace jsou příliš silné.“ Olshansky bezmocně pokrčil rameny. „Víc z toho momentálně nevymáčknu.“

* * *

Ramez nebyl s to zarazit třesavku. Rozedřená zápěstí ho páčila a bolestivě mu v nich pošukávalo. Svázali mu je plastovými popruhy, anebo aspoň měl ten dojem – přes jutový pytel, který mu přetáhli přes hlavu, nic neviděl.

Narazili mu ho na hlavu hned, jak ho vtáhli do auta, a pak – ačkoli se vůbec nevzpíral – ho nádavkem několikrát sadisticky praštili do obličeje, nacpali ho do prostoru pro nohy pod zadními sedadly a přišlápli ho tam, aby se nemohl ani hnout.

Jízda netrvala nijak zvlášť dlouho, ale přečkat ji – s páchnoucím pytlem na hlavě, občasnými kopanci do žeber a nezřetelnými zvuky města doléhajícími zpozzdálí – bylo ryzí utrpení. Přesto by teď dal přednost tomu, aby pokračovala, jen kdyby se tím oddálila jeho momentální situace.

Vyvlekli ho z auta do budovy, kde se všechno rozléhalo ozvěnou, a táhli ho dolů po nějakých schodech, pak jím mrskli na židli a přivázali ho k ní. Ten maniak s ocelovými klouby neodolal a znova ho praštil; rána stejně jako ty předešlé přišla úplně nečekaně a vybuchla mu v dusivé tmě pod pytlem přímo do tváře.

Tu a tam kolem sebe zaslechl pohyb, kroky a někde opodál taky hlasy, mužské hlasy. Bezpečně rozeznal syrský přízvuk, což nevěstilo nic dobrého – ale copak to ostatní ano? Rty se mu třásly, cítil na nich chuť potu, který mu v čůrcích stékal po zmláceném obličeji a mísil se

s krví. Pytel, který odporně smrděl po shnilém ovoci a motorovém oleji, nebyl úplně neprůhledný. Dovnitř si prorazilo cestu pár tečiček světla; nestačily na to, aby jimi něco viděl, jen ho dráždivě upomínaly na venkovní svět, aniž by ho varovaly před zákeřnými úderý. Zdálo se, že jeho věznitelé se dobře baví tím, že ho tu a tam praští.

Vtom uslyšel, jak se přímo k němu blíží kroky, a celý ztuhl. Vycítil něčí přítomnost – někdo stál těsně u něj a prohlížel si ho. Ten mlčenlivý stín zaclonil veškeré světlo zvenčí, takže Ramezův svět ještě víc zčernal.

Několik příšerně dlouhých vteřin ten muž nic neříkal. Ramez zavřel oči a celý se napjal v očekávání další rány. Třesavka nepovolovala. Naopak zesílila a s ní i pálení v zápěstích.

Ale úder nepřicházel.

Místo toho ten muž konečně promluvil.

„Za pár hodin vám někdo bude volat na mobil. Člověk z Iráku, který za vámi včera přišel. Je to tak?“

Rameze zaplavila hrůza. *Jak to můžou vědět? Nikomu jsem o tom neřekl. Jenom jsem zavolał na policii.*

Pochopení ho zasáhlo jako rána kladivem. *Mají na policejní stanici kontakty. To znamená, že mi nikdo nepřijde na pomoc.* Stejně si nedělal marné naděje. V celé ponuré historii města se nikdy žádného uneseného nepodařilo zachránit pomocí násilné akce. Buď je únosci propustili, anebo – a to častěji – nepropustili.

Neměl čas přemítat nad svými chmurnými vyhlídkami, protože muž ho popadl za levou ruku a pevně mu ji přimáčkl k židli. Tiskl ji jako ve svěráku. Ramez zkameněl.

„Chci, abyste mu řekl přesně to, co vám poručím.“ Navzdory klidnému tónu čísel z mužova hlasu výhrůžka. „Musíte ho přesvědčit, že je všechno v pořádku. Musí vám uvěřit. Musí uvěřit, že je všechno v nejlepším pořádku. Jestli to pro nás uděláte, pustíme vás. Nic proti vám nemáme. Ale tohle je pro nás velice, velice důležité. Potřebuju, abyste pochopil, jak moc je to pro nás důležité. A proto vám dám jasně na srozuměnou, že jestli ho nepřesvědčíte, tak...“

S šokující náhlostí zvrátil Ramezovi prostředníček dozadu, až mu vyrvál kost z kloubu a prst se dotkl hřbetu ruky.

Ramezovi vyhrkly do očí slzy; vzepřel se v poutech a zavyl bolestí, navzdory bezmocnému přílivu endorfinů div neomdlel, ale mužem to nijak nepohnulo. Držel mu prst zvrácený dozadu, pevně ho tiskl a pokračoval v řeči.

„...vás čeká tohle a ještě mnohem víc, než vám dovolíme umřít.“

Když z reproduktorů vyrazil jek, Olshansky leknutím nadskočil na židli.

Trvalo to několik trýznivých vteřin, pak vřískot přešel v kňourání, až konečně umlkl. I Corben sebou trhl, ačkoli něco podobného očekával. Bylo mu jasné, co budou od Rameze chtít a že se budou snažit nahnat mu strach, aby sehrál přesvědčivý výstup.

„Kristeježíši,“ zamumlal Olshansky. „Co mu udělali?“

„To radši nechtěj vědět,“ utrousil Corben. Sklesle si povzdechl, když si představil scénu, která se asi odehrála v nějaké podzemní díře.

Jekot i kvílení už úplně utichly a nahradil je zase ten protivný nezřetelný šum. Olshansky si promnul obličej a zavrtěl hlavou. Působil otřeseně.

Corben mu dopřál chvilku na vzpamatování a pak se zeptal: „Kde jsou?“ Kývl hlavou k obrazovce napravo. Byla na ní mapa Bejrútu s naznačenými hranicemi zón, které pokrývaly signálem různé základnové stanice mobilních operátorů.

Olshansky se už jakžtakž sebral. „Tady, v téhle zóně,“ ukázal na mapu. V Bejrútu se mobily používaly hodně a jednotlivé základnové stanice v tomhle přelidněném městě pokrývaly oblast necelé čtvereční míle. Ale i při triangulačním zaměřování, které měl Olshansky k dispozici, představoval poloměr cílové zóny pořádně velkou kupku sena, v níž měli uneseného profesora hledat.

Corben se zamračil. Rameze drželi na jižním předměstí Bejrútu. Bylo to teritorium Hizballáhu. Území, jemuž se většina Libanonců obloukem vyhýbala. Pro Američana, zvláště takového, který se honosí pochybným pracovním zařazením „ekonomický poradce“, úplně neznámá planeta. Byla to jediná oblast, kde neměl žádného místního informátora.

„Přinejmenším víme, kam se zaměřit, až přijde ten telefonát,“ poznamenal. Podíval se na hodinky. Musí se co nejrychleji vrátit do města. Zvedl se k odchodu. „Dáš mi vědět, jestli zjistíš něco víc?“

„To se ví,“ přitakal Olshansky, aniž by spustil oči z obrazovky. „Kdy že má ten člověk volat?“

„V poledne. Už jsem řekl Lejle, aby sem přiběhla, jakmile něco zachytíš,“ dodal Corben. Lejla byla jednou z placených tlumočnic.

„Fajn,“ utrousil Olshansky dutě.

Corben už byl na cestě ke dveřím, když si Olshansky na něco vzpomněl. „Mimochodem, pamatuješ na toho volajícího, co se nepředstavil? Je to Švýcar.“

Corben se zastavil. „Cože?“

Olshansky ještě pořád vypadal otřeseně. „Ten hovor na mobil Evelyn Bishopové, kde se nezobrazilo číslo volajícího. Ptal ses mě na něj.“

Corben už dočista zapomněl, že po něm chtěl vystopovat telefonát, který tenkrát na policejní stanici zvedl Baumhoff.

„Volal ze Ženevy,“ pokračoval Olshansky.

Corbena to překvapilo.

„A vypadá to zajímavě,“ dodal Olshansky. „Ten dotyčný si fakt potrpí na soukromí. Hovor byl přesměrován přes devět mezinárodních serverů a každý má vlastní firewall.“

„Ale ne takový, který bys neobešel, co?“ Nikdy nebylo od věci pošimrat Olshanskymu ego špičkového hackera.

„Tentokrát mě dostali,“ posteskl si Olshansky. „Povedlo se mi zjistit tu Ženevu, ale tím to zhaslo. Narazil jsem na neskutečně odolný kód. Přes ten se neprobourám. Což znamená, že se nikam dál nedostanu.“

„Takže víme jenom, že volal ze Ženevy.“

„Přesně tak,“ přitakal Olshansky.

„No, dej mi vědět, kdyby se ti přece jen povedlo zúžit to na něco trošičku zvládnutelnějšího,“ požádal Corben. „Prošťourat celé město by byla pořádná makačka.“

S těmi slovy odešel; v uších mu ještě pořád znělo profesorovo zavytí.

38

Když Mia supervizorovi projektu v nadaci vylíčila, co se seběhlo, hluboce jím to otřásl. Nekonečně se omlouval, jako by vinu za útoky nesl on sám, a ujišťoval ji, že s ní soucítí a že se na jeho podporu může za všech okolností spolehnout.

Zavěsila a pohled jí padl na počítačový monitor na stole. Uvědomila si, že od toho večera, kdy si s Evelyn zašly na skleničku, je v e-mailovém vyhnanství. Na Corbenovu žádost ji sekretářka už přihlásila do místní počítačové sítě, a tak si přitáhla klávesnici, ale potom se rozhodla, že v tom svém exilu ještě chvíli setrvá.

Bylo toho na ni prostě a jednoduše moc. Dívala se z okna na svěží lesnaté kopce za velvyslanectvím, marně se snažila vytěsnit z mysli divoké chaotické výjevy, které se jí pořád dokolečka vybavovaly, a z duše si přála, aby z toho poklidu za oknem něco přešlo i na ni. Jenže místo toho si vzpomněla na Úrobora a přistihla se, jak si ho bezmyšlenkovitě maluje na psací podložku.

Přestala uhýbat před realitou. Našla si v mobilu číslo Mika Boustanyho a zavolala mu. Historik, se kterým spolupracovala na projektu, zvedl telefon po čtvrtém zazvonění. Okamžitě opustil formálně zdvořilý tón; mluvil s ní od srdce, s nelíčenou starostlivostí a zájmem. O Ramezově únosu se ještě nedoslechl a vzalo mu to dech. Ještě víc ho šokovalo, že Mia byla u obou únosů osobně.

Vyptával se, co se děje, a Mia před ním nic netajila. Celou dobu bez hlesu poslouchal, očividně ohromen jejími zážitky.

„S jednou věcí byste mi možná mohl pomoci, Miku,“ uzavřela. „Co víte o Úroborovi?“

„O požírači ocasu? Ve fénických chrámech se dochovalo několik jeho rytin. Toho myslíte?“

„Ne. Zajímá mě jeden mnohem mladší. Asi tak z desátého století.“ Pověděla mu o podzemních komorách a o knize, kde se ten symbol objevil.

Boustany toho věděl spoustu o Bratřích čistoty, ale neviděl žádnou spojitost mezi nimi a Úroborem. Mia se užuž chtěla pustit do vysvětlování, ale pak se rozhodla, že o hakímovi a jeho domu hrůzy raději pomlčí. Místo toho si Boustanymu posteskla, že ji význam toho symbolu mate, a nadhodila, co se dočetla o arabských a perských učencích té doby.

Což byla parketa, kde byl jako doma.

„Jedno nechápu,“ konstatovala. „Někdo je ochotný prolévat spoustu krve, jen aby tu knihu získal, ale na snažení těch učenců přece nic tajemného ani zlého nebylo. Tak co v té knize vlastně je?“

Boustany se uchechtl. „Počítám, že *iksír*.“

„Cože? Co je to?“

„Nejstarší touha lidstva. Víte, vy na to jdete moc racionálně.“

Zamračila se. „Nejste první, kdo mi to říká.“

„Dočetla jste se o úspěších těch vědců a filozofů, které se dají snadno doložit. Jenže jak sama víte, neomezovali se jen na jeden obor. Zajímali se o veškeré lidské vědění, chtěli ovládnout tajemné přírodní síly, nést pochodeň učenosti ve všech naukách. A tak studovali medicínu, fyziku, astronomii, geologii... Hladověli po vědění a bylo toho hodně, co objevovat. Pitvali těla, rozvíjeli teorie o sluneční soustavě... A dřív nebo později musela jejich pozornost přitáhnout alchymie.“

„Alchymie? Byli to přece vědci, a ne šarlatáni.“

„Ale vždyť alchymie byla věda,“ namítl Boustany. „Nebýt jí, tak dodneška rozděláváme oheň třením dřívěk.“

Zavedl ji zpátky do nejstarších dob, kdy se utvářel komplikovaný vztah mezi vědou a náboženstvím, a přiblížil jí vznik alchymie.

Vysvětlil jí, že staří Rekové striktně oddělovali vědu – tehdy spočívající hlavně ve studiu astronomie a principů slučování látek, kterému se časem začalo říkat *chémeia* – od náboženství.

„Věda vzkvétala jako racionální obor, kterému se věnovali vzdělanci a myslitelé,“ vykládal Boustany. „To se od základu změnilo, když si jeden z generálů Alexandra Velikého, Ptolemaios, založil království v Egyptě. Alexandrie, město založené proslulým vojevůdcem Alexandrem a nesoucí jeho jméno, se stalo centrem nejvyspělejší učenosti, jak o tom ostatně svědčila tamní legendární knihovna. Na řecké dobyvatele udělaly znalosti Egyptanů v oboru zvaném *chémeia* velký dojem, a jelikož Egyptané *chémeiu* spojovali se svým náboženstvím a vášní pro posmrtný život, vstřebávali Rekové vědu i s náboženstvím. *Chémeia* splynula s mysticismem a ti,

kdo ji praktikovali, začali mít pověst podezřelých adeptů temných nauk. Spolu s astrologií se stali stejným zdrojem uctivého strachu jako kněží. Brzy takové nahlížení přijali, začali si libovat v nově získaném statutu kouzelníků a čarodějů i v uzavřenosti svého společenství a stáhli se za oponu tajemství. Úmyslně přižívali vlastní mýtus a obestřeli svoje spisy symbolikou, které dokázali porozumět jen zasvěcenci.“

Věda a magie začaly být k nerozeznání.

A tak se stalo, že věda – seriózní věda – uvázla na mrtvém bodě. Vědce to dohnalo k tomu, že začali pracovat každý na vlastní pěst a přestali spolu sdílet svoje objevy i své neúspěchy. A co hůř, *chémeia* začala přitahovat podvodníky a šarlatány, kteří ji ještě víc znevážili. Nade vším převládl neodolatelný nejvyšší cíl, přeměna kovů ve zlato. Vývoj nabíral na tempu a vymykal se kontrole, až nakonec dva faktory vědu v Evropě málem zadusily: Strach římského císaře Diokleciána, že levné zlato podkope jeho vládu, který ho vedl k tomu, že přikázal spálit všechny známé spisy o *chémeii*, a vzestup křesťanství, jež nemilosrdně zadupávalo všechno kacířské a pohanské. Křesťanská říše římská tak zpřetrhala svazky s řeckou učeností. Štafetu ale převzal Východ a nesl ji dál.

V sedmém století se na Arabském poloostrově vynořila armáda arabských kmenů, které spojilo nové náboženství, a přehnala se Asií, Evropou i Afrikou. Když Arabové dobyli Persii, objevili přeživší pozůstatky řecké vědy. Řecké spisy je zaujaly. Z *chémeie* se stala *al-kímijá* – přidali k jejímu názvu arabskou předponu *al* označující člen určitý. Osud předal řecko-egyptskou alchymii arabským vědcům, v jejichž péči měla setrvat dalších pět století.

A opečovávali ji dobře, převzali vědění jim svěřené a úžasně je rozvinuli.

Zlatý věk vzal zasvě s invazemi barbarských Mongolů a Turků. Zbytky arabských vědeckých znalostí časem přenesli zpátky do Evropy křižáci. Zvláště křesťané z Iberského poloostrova se poté, co se jim podařilo dobýt Španělsko a Portugalsko z rukou Maurů, stali průkopníky návratu ztracené řecké učenosti do evropské domoviny. Díky úsilí překladatelů z Toleda a dalších iberských center učenosti se plody východní vědy znovu probudily k životu na Západě.

Al-kímijá se stala alchymii a po několika stoletích přijala úctyhodnější pojmenování chemie.

„Staří vědci a učenci dosahovali v oboru, kterému se dnes říká chemie, úžasných věcí,“ ujistil Miu Boustany. „Objevovali kyseliny,

dokázali slučovat kovy, uměle vyráběli nové látky. Ale celá staletí se soustředili především na jednu substanci, na tu nejhledanější.“

„Na zlato,“ konstatovala Mia.

„Přesně tak. Svůdná představa, že by se zlato dalo vyrábět, fascinovala i ty nejstřízlivější. Všechny je v určitém stadiu bádání posedla touha dosáhnout cíle, o který se jejich patroni, kalífové a imámové, zajímali ze všeho nejvíc – proměny obyčejných kovů ve zlato.“

Mia si jeho slova přebírala. V duchu se vrátila do Corbenova bytu a prošla si stručný životopis Džábira íbn Hajjána, jemuž Evropané později říkali Geber. Znepřístupnil svá díla nesrozumitelnou šifrou, o níž se tvrdilo, že dala vzniknout anglickému slovu *gibberish*, hatmatilka. Dokázal vyrábět silné kyseliny, ale intenzívně a úspěšně se zabýval také transmutací kovů. Mia tomu zatím nevěnovala pozornost, ačkoli vzdáleně připadalo v úvahu, že by ta skutečnost mohla být, řečeno oblíbeným Corbenovým výrazem, *relevantní* pro objevy v hakimově laboratoři.

„Nezdá se mi, že by v té naší záležitosti mohlo jít právě o tohle,“ namítla.

„Proč ne?“

„Je tu ještě jedna věc, o které jsem se nezmínila,“ řekla poněkud váhavě. „Existuje jistý člověk, o kterém se domníváme, že by za tím vším mohl být. Prováděl... určité pochybné medicínské experimenty.“

Boustanymu přiskočil hlas. „Na lidech?“

„Ano.“

Boustany zmlkl a přebíral si to. „V tom případě možná opravdu hledá *iksír*.“

„Zase ten *iksír*. O čem to sakra mluvíte?“

„O posedlosti staré jako samo lidstvo. Pojednává o ní i *Epos o Gílgamešovi*, jeden z nejstarších příběhů, které se nám dochovaly v písemné podobě.“ To byl celý on, s gustem ji takhle napíнал. Jindy to mívávala ráda, ale teď by mnohem radši slyšela přímou odpověď.

Boustany jí vysvětlil, že Avicenna i další učenci spatřovali chybějící dílek oné alchymistické skládanky ve spouštěcím mechanismu, katalyzátoru, který by nastartoval reakci správného poměru základních kovů. V duchu antické tradice věřili, že tím katalyzátorem má být suchý prášek. Řekové ho nazývali *xerion*, čili „suchý“. Z toho slova se později v arabštině stal *al-iksír*. Evropané o staletí později začali říkat dosud neobjevenému *al-iksíru* elixír.

Protože o vědcích se v té době hovořilo jako o mudrcích a protože o onom prášku se věřilo, že pochází ze země, říkalo se mu také kámen mudrců.

„Ta mytická substance byla údajně tak zázračná, že jí alchymisté brzy začali připisovat i další účinky,“ pokračoval Boustany. „Kromě toho, že měla být katalyzátorem, který jim pomůže vyrobit nepředstavitelné bohatství, jí přikládali i schopnost vyléčit všechny nemoci. Nakonec se o ní začalo tvrdit, že dokáže zajistit i nesmrtelnost. A tak se zrodil pojem *al-iksír* či elixír života a z *al-kímije* se stala snaha o dosažení dvou vzájemně spjatých cílů – zlata a nesmrtelnosti.“

Obojí se v pojetí alchymistů těsně propojilo. Zlato se nekazí. Nepodléhá času. Někteří badatelé dokonce radili, jak zlato coby elixír užívat, obvykle v práškové formě. Kvůli údajnému účinku proti stárnutí začalo být ještě vyhledávanější než kvůli své nepomíjející kráse a peněžní hodnotě.

Pojem elixír života, vysvětloval Boustany, vycházel z archetypální teorie, která viděla příčinu stárnutí ve ztrátě životní energie. Proto naše těla sesychají a pokřivují se, až nakonec úplně přestanou fungovat. Taoisté onu substanci nazývají *t'ing* a popisují ji jako vitální dech života. Aristoteles, Avicenna a po nich nesčetní další byli přesvědčeni, že tělo během stárnutí ztrácí svou „vnitřní vlhkost“. Vídeňský lékař Eugen Steinach propagoval jako cestu k omlazení svých pacientů zadržování ejakulace; k uchování životodárné tekutiny používal metodu, které dnes říkáme vasktomie. Jiný chirurg, Sergej Voronoff, věřil, že jelikož pohlavní buňky stárnou pomaleji než ostatní, musejí obsahovat nějaký hormon zabraňující stárnutí. Ve scestném pokusu vrátit do těla něco z onoho kouzelného elixíru transplantoval svým pacientům opičí varlata – se snadno předvídatelnými tragickými důsledky. Úpornému usilování o dlouhověkost nebránila ani bezbřehá víra v blažený posmrtný život. Stárnoucí papež Pius XII. míval v padesátých letech ustavičně po ruce šest osobních lékařů a švýcarský chirurg jménem Paul Niehans mu píchal injekce s výtažky z jehněčích buněk. Na působivém seznamu Niehansových dalších klientů, kteří za ním přicházeli na kliniku ve švýcarském Montreux, figurovali i králové a hollywoodské hvězdy.

„A tak v průběhu věků,“ uzavřel Boustany, „alchymisté i šarlatáni míchali nejružnější vodičky a elixíry, prameny mládí, které dokáží obnovit či nahradit ztracenou ‚esenci života‘. Dnes máme místo

vozíků pouličních prodavačů uličky supermarketů s potravinovými doplňky a místo podvodných obchodníků pseudovědce, kteří nám podsouvají hormony, minerály a zázračné kúry a slibují, že vrátí našim tělům mladistvou vitalitu. Nepodepírají svá tvrzení solidními vědeckými poznatky – nanejvýš si z ověřených faktů vyberou, co se jim hodí do krámu, a interpretují to po svém. Cíl jejich snažení se ale nemění. Je to nejvyšší meta, poslední, kterou nám ještě zbývá zdolat.“

Mia si sklíčeně povzdechla. „Takže podle všeho máme co do činění se šílencem.“

„Vypadá to tak.“

Mia odložila telefon a snažila se vyrovnat s představou, že pojem *šílený videc*, který usilovně chtěla vypudit z mysli, když přemítala o muži, který vězní její matku, zřejmě není daleko od pravdy.

39

Hakím se ve své pracovně ponořil hlouběji do křesla. Měl pocit, jako by se znovu narodil.

Ranní procedura, každotýdenní součást životosprávy, kterou úzkostlivě dodržoval už léta, mu dodala obvyklou vzpruhu. Zatímco mu žilami proudil koktejl hormonů a steroidů, ze kterého ho brněla kůže, jako by jí projížděla elektřina, vychutnával si svěží podzimní vzduch; dychtivě ho nasával hlubokými doušky. Příval energie mu pročistil hlavu, zjasnil vnímání a zbystřil smysly, a naopak jako by zpomalil všechno kolem. Byl to ten nejlepší rauš, jaký si uměl představit, hlavně proto, že s sebou nenesl ztrátu sebekontroly, s čímž by se nesmířil.

Kdyby jen lidé tušili, o co přicházejí!

Navíc dostal slibné zprávy z Bejrútu. Omar a jeho lidé se zmocnili profesora. Jeden člen komanda sice přišel o život a druhý byl vážně raněn – bude potřeba postarat se o něj, protože odvézt ho do nemocnice, byť ve spřátelené části města, nepřipadá v úvahu a nejspíš je na tom příliš bídne, než aby ho propašovali přes hranice –, ale akce koneckonců dopadla úspěšně.

Jen škoda, že nezlikvidovali toho Američana. Hakím měl pocit, že pro něj ten muž začíná představovat problém. Příliš se do toho vměšuje, věnuje se pátrání s moc velkým zaujetím. Omar ho informoval, že ten Američan sebral z bytu Evelyn Bishopové laptop a taky jisté desky. Jediné desky. Patří to ke standardnímu vyšetřování, anebo je za tím něco víc? Ano, tu Američanku unesli a Američané berou takové věci vážněji než většina ostatních, ale umíněná sveřepost toho chlapa naznačovala osobnější motiv.

Že by věděl, co je doopravdy v sázce?

Hakím nařídil Omarovi, aby od nynějška přistoupil ke zvláštním opatřením. Každou chvíli zavolá ten irácký dealer. Ta kniha mu už brzy bude říkat pane.

Vypadá to dobře.

Víc než dobře.

S jasností, kterou mu dopřála čerstvá dávka kolující v jeho žilách, si uvědomoval, že tentokrát je konečně opravdu blízko.

Zavřel oči, zhluboka se nadechl a opájel se představou blížícího se úspěchu. Jak nechal tok myšlenek volně plynout, zničehonic se mu vybavil domov.

Zavalily ho vzpomínky.

Na tu chvíli, kdy poprvé pochopil unikátnost toho, co se nachází v kapli.

Kdy si poprvé uvědomil své výjimečné dědictví.

* * *

Byl v kapli už dřív, to se rozumí. Vyrůstal vedle ní, v Neapoli, ve městě, kde se dodnes jméno jeho předků pronáší jen šepem. Ale teprve ona návštěva, když mu bylo asi devět, mu otevřela oči a probudila v něm vztah k tajemstvím z jeho minulosti.

Do kaple ho tehdy vzal dědeček.

Měl dědečka rád. Ten starý muž vyzařoval sebejistotu a měl v sobě cosi uklidňujícího. Ludovico – tak se tenkrát jmenoval – dokonce i v útlém chlapeckém věku vycítil, jakou úctu dědeček vzbuzuje ve svém okolí. Hrozně rád by takovou vnitřní sílu měl taky, zvláště na školním hřišti, kde se mu větší a silnější kluci kvůli jeho předkům v jednom kuse posmívali.

V Neapoli bylo těžké nést kříž di Sangrů.

Dědeček ho naučil, že si má uchovávat hrdost a vážit si rodového dědictví. Jsou přece šlechtici, proboha; a kromě toho bývá běžné, že géniům a vizionářům se současníci často posmívají a pronásledují je. Ludovicův otec se o pochopení odkazu minulosti nezajímal; k rodinnému původu se stavěl protivně slabošsky a ještě se za něj omlouval. Ludovico byl jiný a jeho dědeček to v chlapci postřehl a pěstoval. Vyprávěl mu, že jejich předek Raimondo di Sangro dosáhl mnoha podivuhodných úspěchů. Pravda, hanili ho jako čaroděje nebo d'ábelského alchymistu. Kolovaly spousty pověstí o tom, že provádí děsivé experimenty na bezmocných obětech. Někteří lidé věřili, že chce dotvořit k dokonalosti kastráty, protizákonně vykastrované zpěváky, kteří uchvacovali publikum a proslavili italskou operu sedmnáctého a osmnáctého století. Jiní šli ještě dál a tvrdili, že princ

nařídil zabít sedm kardinálů, kteří projevili nelibost nad jeho zájmy, a z jejich kostí a kůže si nechal vyrobit židle.

Podle dědečka takové řeči svědčily o omezené inteligenci a docela určitě také o žárlivosti těch, kdo Raimonda di Sangra pomlouvali. Vždyť jejich předek byl členem prestižní Accademia della Crusca, vysoce váženého spolku italských učenců. Vynalezl nové druhy výbušnin a zadem nabíjených palných zbraní, vyrobil vodovzdorné tkaniny a zdokonalil nové techniky barvení mramoru a skla. A nadto po něm zůstal nesmrtelný monument – Capella San Severo, jeho osobní kaple v srdci Neapole.

Hakím vzpomínal, jak tam s dědečkem na onu osudovou návštěvu přišel. Ve vnější zdi kaple jsou nízko u vchodu zasazena zamřížovaná sklepní okénka vedoucí do prostoru, který kdysi býval princovou laboratoří. Vnitřní prostor kaple oslňuje unikátními malbami a uměleckými díly. Mramorové sochy, z nichž je nejslavnější Sanmartinův *Zahalený Kristus*, fascinují propracovaností detailů; pod tenkým mramorovým závojem je jasně viditelný každíčký rys tváře. Experti dodnes nechápou, jak se podařilo takového efektu docílit.

Dědeček ho vedl dál, ke Queirolově soše *Deziluze*, dalšímu úžasnému dílu, které zachycuje princova otce, jak se s pomocí okřídleného mladíka pokouší vysvobodit zpod sítě. Děd chlapci vysvětlil, že socha znázorňuje člověka, který chce uniknout z pasti mylného učení a pomáhá mu při tom intelekt.

Suterén skrývá další divy. Úzké točité schodiště vede dolů do princovy laboratoře, kde ve dvou skleněných vitrínách spočívají proslulé „anatomické modely“ – po jedné straně otevřené tělo muže, po druhé tělo těhotné ženy. Jejich žíly, tepny a celý oběhový systém jsou dokonale zakonzervovány pomocí jakési neznámé, dodnes neodhalené balzamovací techniky.

Během let dědeček zasvětil malého Ludovica do předkova záhadného života hlouběji. Prozradil mu, že *principe* byl posedlý dosažením lidské dokonalosti. Kastráti pro něj představovali dokonalé zpěváky, anatomické modely byly součástí jeho úsilí vytvořit dokonalé lidské tělo. Na Raimondově hrobce – prázdné, jelikož tělesné ostatky byly ukradeny – stojí příhodný epitaf „obdivuhodný muž, který neznal hranice poznání“. V určitém okamžiku princova života však nabrala jeho posedlost dramatický obrat. A když Ludovico dospěl do věku osmnácti let, dědeček mu konečně prozradil, co ten obrat způsobilo.

Daroval mu Raimondovy deníky a zároveň předmět, kterého si Ludovico vážil nadevšechno – talisman, medailon s vyobrazením hada zakousnutého do vlastního ocasu. Ludovico ho nosil na krku dodnes.

Odhalení ho inspirovalo měrou, která daleko přesahovala dědečkovy nejodvážnější sny – anebo nejhorší noční můry.

Začalo to poměrně brzy. Ludovico byl vynikající student a odešel na univerzitu v Padově, kde získal červený diplom a doktorát v oboru geriatrie a molekulární biologie. To už z něj byl vynikající biogenetik s výbornou pověstí a vedl dobře financovanou výzkumnou laboratoř na univerzitě, kde prováděl výzkumy v oblasti kmenových buněk, hormonálního metabolismu a buněčné patologie. Časem však začal nelibě nést obecně přijímaná etická omezení. Začal si troufat dál a dál za přípustné hranice bioetiky, jeho pokusy byly čím dál odvážnější a zacházely do čím dál větších krajností.

Hořkým obratem osudu zrovna v té době zemřel jeho děd. Rodiče se snažili vychovat z Ludovica dobrého katolíka a doma i v kostele slýchal, že smrt si pro nás přál Bůh a že jedině Bůh je dárce nesmrtelnosti. Děd se pokoušel zmírnit dopady té výchovy, ale teprve když sám zemřel, dosáhl tou konečnou, mezní událostí svého. Ludovico si uvědomil, že nemá v povaze smířit se se smrtí a nechat se od ní porazit. Nevzdá se bez boje. Hrob – jeho vlastní i všech jeho milovaných – může počkat.

Láska si se smrtí neporadí. Věda by mohla.

S tím novým odhodláním se jeho pokusy posunuly do ještě méně přijatelné sféry.

Brzy překročily meze zákonnosti.

Z univerzity ho vyprovodili s varováním, že jestli neodejde, okamžitě proti němu zahájí právní kroky.

Žádná laboratoř na Západě už by o něj ani nezavadila.

Bagdádská univerzita mu však nabídla únikovou možnost. A nakonec ho zavedla – jak teď aspoň doufal – k dlouho hledanému objevu, který kdysi unikal jeho předkovi.

* * *

S myslí vybuzenou chemikáliemi, které mu kolovaly v těle, si znova procházel události několika uplynulých dní, různě je převracel a zkoumal z nových úhlů. Rozjařovala ho vyhlídka, že se zmocní toho

iráckého překupníka i knihy, ale radost mu kalilo pomyšlení na dávno ztraceného milence té americké archeoložky. Bůhvíproč ho dráždilo a připravovalo o pohodu, jako by někde v jeho nitru spínalo senzor.

Zničehonic se odněkud z hloubi jeho podvědomí vyloupil další dílek skládky, nadmíru příjemný objev.

Jak to, že mě to předtím nenapadlo?

Rychle v duchu provedl potřebné výpočty. Podle toho, co mu řekl Omar o věku její dcery, by to docela dobře mohlo sedět.

A kdyby jen dobře; sedělo to dokonale.

Mrcha jedna mazaná, pomyslel si. Tuhletu perlu si nechala pro sebe.

Vyskočil na nohy a přeběhl pracovnu, přímo přeletěl po dlaždičkách na druhou stranu, a vyšťekl příkaz, ať ho zavedou do sklepa.

* * *

Když Evelyn uslyšela zarachotit v zámku klíč, vymrštila se do sedu.

Neměla ponětí, jak dlouho už tu trčí, ani jestli je den nebo noc. V kruté izolaci cely úplně ztratila pojem o čase. S jistotou věděla jediné to, že tu není moc dlouho, a že pokud může usuzovat z dřívějších bejrútských únosů, má toho před sebou ještě hodně.

Dveře se rozletěly a dovnitř vešel její věznitel. Tentokrát na sobě neměl laboratorní plášť, což Evelyn maličko uklidnilo. Rychle přelétl celou zkoumavým pohledem, jako přísný ředitel hotelu, který prohlíží pokoj pro hosty, a pak se k ní posadil na kraj postele.

Oči mu plály vzrušenou energií, ze které šel strach. „Mám dojem, že jste se při tom našem povídání zapomněla zmínit o jedné maličkosti,“ prohlásil žertovným tónem.

Netušila, co přesně má na mysli, ale ať to bylo cokoli, tvářil se nad tím objevem příliš potěšené, než aby to bylo k dobru.

„Ten váš toulavý Casanova,“ pronesl s rozčilující blahosklonností, „ten váš Tom Webster. Překvapuje mě, že na něm ještě pořád tolik lpíte a chráníte ho. Zvláště když se vezme v potaz, jak vás opustil.“

Naklonil se a zálibně ji pozoroval, jako by si vychutnával, jak při těch jeho narážkách trne zlou předtuchou. A v tu chvíli zahlédla mezi knoflíky jeho košile medailon. Letmý pohled jí stačil, aby na něm poznala Úrobora, a v tu chvíli pochopila, že je toho hodně, co před ní

ten muž – ale taky Tom – zatajili ohledně dávno zmizelých obyvatel podzemních komor v al-Hilláhu.

„Opustil vás těhotnou,“ řekl hakím drsně. „Mám pravdu, vidíte? Mia... je jeho dcera.“

40

Mlhou neodbytných myšlenek prorazil k Mie mužský hlas.

„Vy jste určitě Mia Bishopová.“

Otočila se. Muž jí podal ruku. „Bili Kirkwood. Hledám Jima.“

Stiskli si ruce a Mia si ho přitom zběžně prohlédla. Vypadal příjemně, ale v jeho chování byla jakási rezervovanost a odtažitost, která ji znervózňovala. „Nevím, kde je,“ řekla. „Odešel odtud asi před hodinou.“

„Aha.“ Kirkwood nepatrně zaváhal a dodal: „Je mi líto, co se přihodilo vaší matce.“

Mia nevěděla, co na to má říct. Nakonec prohodila: „V těchhle končinách se to stává.“

„Poslední dobou už ne. Aspoň ne v Libanonu. Všechny nás to zaskočilo. Ale určitě to dobře dopadne.“

Mia přikývla. Rozhostilo se mezi nimi nepříjemné ticho.

„Doslechl jsem se, že jste zažila ještě další kovbojku,“ nadhodil Kirkwood.

Pokrčila rameny. „Asi mám sklon vyskytovat se ve špatnou dobu na špatném místě.“

„Vypadá to tak. Ale díky tomu, že jste u toho ten večer byla a ohlásila, co se stalo, nakonec můžete matce zachránit život.“

To pomyšlení jí přinášelo aspoň nepatrnou útěchu. „Taky doufám. Znal jste ji?“

Kirkwood přikývl. „Trochu. Jsem z UNESCO. Financovali jsme některé její vykopávky. Je to báječná žena a nesmírně si jí vážíme. Celá takhle záležitost je... prostě hrozná. Povězte mi, Mio – smím vám říkat Mio?“

„Jistě.“

„Jaký na vás dělala dojem?“

„Co tím myslíte?“

„Jste poslední, kdo ji před tím únosem viděl,“ vysvětlil. „Nezdála se vám kvůli něčemu nervózní? Nebo třeba ustaraná?“

„Nijak zvlášť. Byla trochu rozhozená kvůli Farúkovi, tomu iráckému překupníkovi. Zaskočilo ji, že se tu tak nečekaně objevil. Ale jinak...“ Zmlkla uprostřed věty, protože si všimla, že jeho oči bloudí po stole a zakotvily na psací podložce. Byla celá počmáraná poznámkami, které si tam psala během telefonních hovorů, a bezmyšlenkovitými kresbami Úrobora.

Kirkwood zaujatě naklonil hlavu ke straně. „To je symbol z jedné té knihy,“ pronesl napůl tázavě, napůl oznamovacím tónem. „Z Iráku.“

Miu to poněkud vyvedlo z míry. „Ano,“ připustila. Překvapilo ji, že o tom ví.

„Víte, co to je?“

„Říká se tomu Úroboros.“ Neměla ponětí, kolik mu toho má říct, a rozhodla se pro pouhé „Ale nic moc o něm nevím.“ Přiměla se k úsměvu, ačkoli jí bylo jasné, že nepůsobí dvakrát upřímně. Ráda by věděla, jestli si toho Kirkwood všiml.

„Myslíte, že únosci šli právě po té knize?“ zeptal se.

Tou otázkou ji přivedl do rozpaků.

Asi to postřehl, protože jí přispěchal na pomoc. „Spolupracuji s panem Corbenem. Řekl mi, o čem jste se spolu bavili. A že prý jste ho zavedla k Evelyn domů.“ Na chvíli se odmlčel. „Stojíme na stejné straně,“ doplnil s náznakem úsměvu. Sklonil se a prohlížel si její poznámky.

Uvolnila se a přikývla. „Ten symbol je jediné, co spojuje Evelyn, ty záhadné podzemní komory, knihu a hakíma. Musí mít nějaký význam.“

Zatvářil se zmateně. „Hakíma?“

Zatrulo v ní. Sotva to dořekla, došlo jí, že udělala pěknou pitomost. Ráda by to nějak zahladila, ale nenapadalo ji jak. „Je to někdo z Bagdádu,“ zamumlala. „Zeptejte se na něj Jima.“

Zrovna v tu chvíli se jako na zavanou objevil Corben.

Byl s ním ještě jeden muž, mladší než on, kterého viděla poprvé. Měl krátké kaštanové vlasy, mohutný krk a na sobě námořnický modrý oblek bez kravaty. Corbena zřejmě Kirkwoodova přítomnost překvapila. Pozdravil ho nepatrným pokývnutím a pak zalétl pohledem k čmáranicím na stole. Mia v jeho výrazu postřehla skrytou nelibost.

Mávl rukou k muži, který přišel s ním. „Tohle je Greg,“ představil jí ho. „Jakmile se připravíte, odvede vás do hotelu a zůstane tam s

vámi. Uklidíme vás do Alberga, to je hotýlek v Ašrafíji.“ Ašrafíja byla křesťanská část města. „Budete tam v bezpečí.“

„Dobře,“ souhlasila Mia.

„Já tam taky bydlím,“ ozval se Kirkwood a obrátil se ke Corbenovi. „Je něco nového kolem toho odposlechu?“

„Ještě nic,“ konstatoval Corben odměřeně.

„Co máte v plánu?“ vyzvídal Kirkwood.

„Vrátím se do města, abych byl po ruce,“ pokrčil rameny Corben. „Třeba se konečně pohneme z místa.“ Pak řekl Mie. „Zavolám vám později a poptám se, jak jste se zabydlela.“

„Budu v pohodě,“ ujistila ho.

Sjel od ní pohledem k druhému agentovi a kývl hlavou, jako by mu říkal *Přeber si ji*.

Když se obracel k odchodu, Kirkwood mu popřál: „Hodně štěstí. A nezapomínejte nám referovat.“

„Ozvu se, jakmile bude něco nového.“

Mie připadalo, že Corbenovi se do toho bůhvíproč nechce. Dokonce se zdálo, že se má před Kirkwoodem na pozoru.

A to znamenalo, že ona by se před ním měla mít na pozoru taky.

* * *

Kirkwood zvedl umělohmotné víčko a nalil si z kávovaru ve vedlejší křídle ambasády šálek kávy. Odvážil se ucucnout. Kupodivu vůbec nebyla špatná.

V duchu si znova přehrál kratičký rozhovor s Miou. Bylo nad slunce jasnější, že Mia, a tím pádem i Corben vědí daleko víc, než připouštějí. Během brífinků Corben ani slůvkem nenaznačil, že by se únosci nějak zvláště zajímali o některou z těch památek, natož aby se výslovně zmínil o té knize nebo o Evelynině objevu podzemních komor. A přesto Mia ví o obojím.

A taky pomlčel o hakímovi, i když ten stoprocentně představuje klíčovou součást celé rovnice.

Ještě zajímavější bylo Miino prohlášení, že ten hakím je z Bagdádu. Kirkwood věděl, že hakím znamená „doktor“, a z toho slova se mu sevřel žaludek.

Uhníždil se v něm neklid. Dějí se tu věci, o kterých nemá ponětí. A ten irácký překupník rozhodně není v bezpečí. Kirkwood potřeboval zjistit, o co ve skutečnosti běží, a nabízelo se začít u

Corbena. Jenže to nebude snadné. U OSN se mohl opřít o kontakty pevné jako skála. S kontakty ve zpravodajských službách na tom byl daleko hůř. Ale ve válce v Iráku sehrála OSN – občas vědomě, jindy proti své vůli – významnou roli, především během toho debaklu se zbraněmi hromadného ničení. Může svých tamních známostí využít a vytěžit tu žílu, jak se dá, zatímco si bude hledat cestičky do vnitřních kruhů CIA.

Taky potřebuje víc informací o Miině zázemí, ale ty si opatří jinak. Předpokládal, že to nebude nic těžkého.

Znova upil z šálku, vylovil z kapsy telefon a vytřukal číslo.

41

Corben se podíval na hodinky. Bylo tři čtvrté na dvanáct.

Patnáct minut do klíčového momentu.

Už půl hodiny vysedával v Nissanu Pathfinder a vyčkával. Nevadilo mu to. Ta nečinnost mu vyhovovala. Dopřála mu čas, aby si nerušené, metodicky všechno promyslel a vyhodnotil různé možnosti, které se otevírají. Musí se připravit na nejrůznější varianty. V jeho branži zřídka kdy všechno běží podle plánu.

Protáhl si ztuhlé tělo, dopil zbytek dvojitého espressa, které si s sebou přinesl, a odhodil papírový kelímek pod zadní sedadlo. Kofein už mu vlil energii do žil, cítil se ve formě. Anebo to možná bylo jen tím napjatým očekáváním.

Shýbl se pod vedlejší sedadlo a vytáhl z kufříku ruger MP9. Nevzhledná mrňavá pistole, ale supervýkonná. Zkontroloval zásobník. Byl plný nadoraz. Dvaatřicet ran. Přimáčkl vrchní náboj, aby zkusil, jak pěruje, a maličko ho pootočil, aby měl jistotu, že dobře sedí, a pak zarazil zásobník zpátky dovnitř. Ujistil se, že přepínač režimu střelby je nastavený na dávky. Při tomhle nastavení dokáže vychrlit všechny náboje za necelé tři vteřiny. V rukou ztřeštěnce, co pálí hlava nehlava, by nejspíš většina střel minula cíl. Jenomže Corben měl dostatek zkušeností, aby dovedl zbraň jaksepatří využít.

V kufříku měl ještě tři náhradní zásobníky, všechny plné. Na opasku mu navíc viselo pouzdro s glockem 31. Bylo v něm jen sedmnáct ran, ale zato ráže .357, která dokáže prostřelit karosérii auta, jako by byla z papíru.

Palebnou sílu potřeboval.

Všechno si promyslel a dospěl k závěru, že s touhle situací si musí poradit sám, i když to bude riskantní. Náčelníkovi to podal tak, že Farúk se snadno vyděsí, a je tudíž potřeba zasáhnout bleskurychle, ale co nejopatrněji. Armáda ozbrojených agentů by ho zahnila na útěk.

Na moment – jen nepatrný – ho napadlo, že by s sebou vzal Miu. Farúk, který bude vyhlížet auto nacpané až po střechu libanonskými policajty, Corbena nezná. Nemá sebemenší důvod mu věřit. Ale s Miou se viděli ten večer, kdy došlo k Evelyninu únosu. Kdyby se na místě setkání objevila, určitě by ho to trochu uklidnilo. Jenže to za žádnou cenu nepřipadá v úvahu, vzhledem k tomu, jaké hrozí nebezpečí a čím už si dneska ráno prošla. Nesluší se to a navíc by její přítomnost svazovala Corbenovi ruce v případě, že bude potřeba rychle myslet a ještě rychleji jednat.

Neměl v úmyslu zatahovat do téhle záležitosti ani policii – rozhodně ne, dokud neví, komu tam může důvěřovat. Uvědomoval si, že patrně bude mít proti sobě plné auto střelců, a jen doufal, že ať už se Farúk schoval kam chtěl, dostane se k němu dřív než oni a nepromění další kout Bejrútu ve střelnici.

Právě tohle byla klíčová otázka: Odkud Farúk zavolá? Podle signálu z Ramezova telefonu se únosci nacházejí v oblasti Malábu, na jižním kraji města. Corben potřeboval čekat někde, odkud bude mít šanci dostat se k Farúkově dřív. Studoval mapu města a vyloučil oblasti, kde by se nejspíš neschovával ilegální imigrant se silným iráckým přízvukem a prakticky bez peněz. Kupříkladu Východní Bejrút. Zrovna tak i pozlátkové centrum. Jižní část města představovala říši samu pro sebe, lidem zvenčí nepřístupnou.

Čili zbýval Západní Bejrút.

Corben se rozhodl čekat před multiplexem Concorde, který stál na hlavní třídě úhlopříčně protínající Západní Bejrút, nedaleko dalších širokých dopravních tepen, po kterých se dá rychle projet městem, pokud bude potřeba. Jestli telefonát přijde odněkud z okolí univerzity, kde Farúka viděli naposled, bude mu Corben blíže než ta banda najatých zabijáků a udrží si slušnou šanci předběhnout je. Tedy za předpokladu, že tam preventivně neposlali hlídku na číhanou.

Vybrakoval zbrojní arzenál na ambasádě a krom zbraní si vyzvedl i kevlarovou vestu; jeho zdřevěnělá záda výmluvně svědčila o tom, že se designéři neohlíželi na pohodlí. Taky se rozhodl, že si vezme vůz bez diplomatické poznávací značky. Jestli dojde k maléru, ať se radši jeho vozidlo nedá snadno identifikovat.

V bluetooth sluchátku mobilu zapraskal Lejlin hlas. „Něco tu máme.“

Olshansky dodal: „Vypadá to, že konečně vytáhli Ramezův telefon z té schovávačky.“

Corben uslyšel v pozadí arabsky mluvící hlasy; linuly se k němu přes reproduktory v Olshanskyho doupěti.

Slova byla čím dál zřetelnější. Představil si člověka, který je pronáší, nejspíš vůdce únosců, toho, kterého viděl před Evelyniným bytem.

Lejla překládala jako o závod, vpadala do každé pauzy, kterou mluvčí udělal. „Říká Ramezovi, že už je skoro čas... Ptá se ho, jestli přesně chápe, k čemu má Farúka přimět... Ramez říká, že chápe. Moc dobře ho neslyším, ale zní vyděšeně... Ten chlap mu připomíná svůj slib, že ho propustí, když udělá, co má... Říká mu, že pak musí držet jazyk za zuby, nikdo se nesmí nic dozvědět, takové ty řeči.“ Nastala odmlka a pak se hlas zase ozval. „Prý se nemá bát. Všecko dobře dopadne. Jen si má dát pozor, aby neudělal chybu. Ten chlap mu říká, že drží svůj život ve vlastních rukou. Že je to na něm.“ Mužský hlas v reproduktoru na moment umkl a pak znova promluvil.

Lejla přeložila: „Teď nařizuje svým lidem, ať připraví auto.“

* * *

Počtvrté za poslední půlhodinu se Farúk zeptal muže u vedlejšího stolu, kolik je hodin.

Utábořil se v malé kavárničce v Bastě, zchátralé a přelidněné čtvrti daleko od mramorem obložených mrakodrapů a McDonaldů s komfortními parkovišti. Králíčí kotce úzkých uliček blokovala auta zaparkovaná bez ladu a skladu a staré rozhrkané vozíky vrávoraající pod nákladem jídla, levného ošacení a pirátských DVD. Hemžilo se to tu i překupníky starožitností, kteří si pro svoje zboží zabrali úzké chodníky, takže vyhnali chodce na ulici. Farúk znal tyhle končiny z minulosti, před lety tu prodal partě místních překupníků nějaké mezopotamské památky, ale od té doby se s nimi neviděl a nechtěl riskovat tím, že by je teď kontaktoval.

Bylo to šikovné místo, kde se dalo splynout s okolím, zneviditelnit se.

V oblečení, které měl na sobě, se cítil nepříjemně, připadalo mu, že páchne; ani se nepamatoval, kdy se naposled vykoupal. Na náměstí Saníja už po schůzce s Ramezem nešel. Popadala ho paranoia, když si představil, že by se měl vrátit podruhé na totéž místo. Radši se potloukal po Bastě, vysedával ve starých kavárnách a okouněl po bazarech se starožitnostmi a živil se zbytky jídla od pouličních

obchodníků. Noc strávil schoulený u náhrobku na nedalekém hřbitově a užíral se pomyšlením na hodinu H. Ta podle odpovědi toho už mírně podrážděného muže, který vedle něj pokuřoval vodní dýmku, nastala právě teď.

Poděkoval mu, zvedl se ze stoličky a se srdcem až v krku se došoural kolem skupinky hráčů backgammonu k pultu. Požádal majitele kavárny, tlustocha s ohromným knírem, jestli si může zavolat – zmínil se mu o tom už předtím – a znova ho ujistil, že to bude jen místní hovor. Muž si ho nedůvěřivě změřil, ale pak mu podal bezdrátový telefon.

Farúk se odvrátil, hrábl do kapsy a vylovil útržek papíru, na který mu Ramez napsal svoje číslo. Položil si ho na pult, na uklidněnou potáhl z cigarety a vyťukal ho.

* * *

Ramez v duchu odpočítával plynoucí vteřiny a měl dojem, že se čas plouží neskutečně šnečím tempem.

Ještě pořád seděl přivázan k židli, s plesnivým pytlem naraženým na hlavu. Bylo mu příšerně horko a čím dál víc mu třesla hlava. Nesnesitelně ho trýznilo, že má jen tak sedět, čekat a modlit se, aby Farúk zavolal.

Aby toho nebylo málo, začalo ho píchat v podbřišku a uvědomil si, že se mu strašně chce na záchod, jenže v tuhle chvíli s tím těžko mohl vyrukovat.

Věděl, že mu budou muset ten pytel z hlavy sundat, jestli... Ba ne, žádné *jestli*. Však on Farúk zavolá, ujišťoval se. A jistě nečekají, že s ním bude mluvit přes látku. A taky mu třeba během hovoru budou chtít dávat instrukce, co má říkat. Napadlo ho, jestli by neměl zavřít oči, aby se nemuseli bát, že je bude schopen identifikovat – anebo aspoň sklopit zrak a vyhnout se očnímu kontaktu. Chtěl se jich na to zeptat, ale rozmyslel si to, protože měl strach, aby je neupozornil na něco, s čím si třeba vůbec nedělají hlavu. Radši si ani nepřipouštěl, co by pro něj znamenalo, kdyby si ji – jak se dá předpokládat – přece jen dělali.

Zazvonění telefonu jím škublo jako rána elektrickým proudem. Někdo mu strhl pytel z hlavy, čímž se leknutí zdvojnásobilo.

Nebyl s to pořádně zaostřit oči, musely se nejdřív přizpůsobit studenému zářivkovému osvětlení v suterénu bez oken. Měl dojem,

že poznává muže, který se nad ním naklání – byl mezi těmi, kdo ho cpali do auta. Muž studoval Ramezův telefon, který dál vyzváněl. Ramez usuzoval, že asi kontroluje, že to není žádné číslo uložené v adresáři; Farúkovo by telefon nerozeznal.

Setkal se s únoscovým pohledem a neodvrátil se; nápad, že se vyhne očnímu kontaktu, vzal zasvé. Ten muž – tmavovlasý, hladce oholený, s ostře řezanými rysy a děsivě prázdnýma očima – se na něj díval s takovou němou zuřivostí, že to Ramezovi vyrazilo dech. Varovně a výhružně zakýval zdviženým ukazováčkem a uštědřil mu pohled, který se nedal vyložit nijak jinak než *Pozor na pus!* Přijal hovor a přiložil Ramezovi přístroj k uchu.

„Ustáz Ramez?“

Ramez vydechl. Byl to Farúk – oslovoval ho výrazem *ustáz*, profesor, i během jejich rozhovoru. Rozradostněle kývl na svého věznitele. Muž mu mlčky oplatil povzbudivým přikývnutím a gestem mu naznačil, že má mluvit; pak se shýbl těsně k němu a natočil telefon tak, aby Farúka taky slyšel.

„Ano, Farúku.“ Ramezův hlas zněl trochu moc vysoko, a tak ho snížil, aby nepůsobil ustrašeně. „Jsem rád, že voláte. Je všechno v pořádku?“ V ústech mu vyschlo, slova z něj lezla jako z chlupaté deky. Olízl si rty.

„Mluvil jste s nimi?“ Z Farúkovy hlasu číselo zoufalství.

„Ano. Mluvil jsem s detektivy, kteří pracují na tom případu. Vyřídil jsem jim, co jste po mně chtěl.“

A?“

Ramez se úkosem podíval na svého věznitele. Muž na něj znovu povzbudivě kývl. „Jsou ochotní udělat, co po nich chcete. Nezáleží jim na těch památkách a nechystají se vás poslat zpátky do Iráku. Jde jim jen o to, abyste jim pomohl zachránit Evelyn.“

„Víte to jistě? Mluvil jste s někým výše postaveným?“

„S náčelníkem detektivů,“ ujistil ho Ramez. „Dal mi osobní záruku. Nevznesou žádné obvinění a poskytnou vám ochranu, dokud nebude po všem. Pak si budete moci dělat, co chcete. Jestli to klapne, pomohou vám dokonce získat povolení k pobytu.“

Na lince se rozhostilo ticho a Ramez strnul, jestli to nepřehnal. Měl pocit, že mu vynechalo srdce a pak se rozbušilo jako o závod. „Jsou zoufalí, Farúku. Chtějí ji najít a vy jste jejich jediná naděje. Potřebují vás.“

„Díky,“ zamumlal konečně Farúk na druhém konci. „Děkuju, ustáz Ramezi. Jak vám to jen oplatím? Zachránil jste mi život.“

„Tím se netrapte,“ odvětil stručně Ramez a zaplavila ho náraz úleva i výčitky svědomí. Rychle ty zmatené pocity potlačil.

„Co mám udělat?“

Ramez střelil pohledem k vězniteli. Nastal okamžik pravdy.

Muž přikývl. Je načase postarat se o zatoulanou ovečku.

„Zůstaňte, kde jste. Nikam nechodíte. Čekají, až jim zavolám,“ řekl Ramez a vší silou se pokoušel ovládnout roztřesený hlas.

„Přijdou tam a vyzvednou vás. Čekají jen na to, až jim povím kam jít.“ Odmlčel se; v krku ho drápalo, jako by mu tam uvázl chuchvalec trní.

„Kde jste, Farúku?“

Čtyři vteřiny ticha, které následovaly, byly nepochybně nejdelší a nejpříšernější v jeho životě.

A pak Farúk promluvil.

42

Zatímco Corben naslouchal Farúkovým vyděšeným slovům, už měl nastartováno. Ve sluchátku přehlušil Farúka Lejlin hlas.

„Je v kavárně v Bastě. Musíte na okruh a sjet z něj před estakádou.“

Corben zalétl pohledem přes rameno; od nejbližšího přibližujícího se auta ho dělilo asi padesát metrů. Usoudil, že to bude muset stačit. Stočil volant a sešlápl pedál. Pathfinder vyjel od chodníku, se zakvilením pneumatik se obrátil do protisměru a raketovou rychlostí vyrazil.

Cestou ke staré budově rozhlasu a televize si Corben v duchu představoval mapu města a tiše si pro sebe klel. Věděl, kde je Basta, a pokud se ve svém úsudku nepletl, měli to k Farúkově skrýši on i přepadové komando nachlup stejně daleko.

Záleželo na každé vteřině.

„Lejlo, víte, kde přesně to v Bastě je?“ Bylo mu jasné, že hledat cestu v úzkých ucpaných uličkách kolem tržiště může být problém.

„Bude čekat před velkou mešitou. Řekněte mi, až najedete na okruh, a já vás tam navedu.“

„Co se děje s Ramezem?“

„Řekl Farúkovi, ať nikam nechodí a čeká, že tam policisté hned budou.“ Udělala pauzu. „Zrovna zavěsili.“

* * *

Ramez se díval, jak jeho věznitel ukončuje hovor a nařizuje svým mužům, ať vyrazí. Byli tam dva, jeden starší a jeden mladší než jejich šéf. Oba měli tentýž tvrdý bezcitný výraz a v očích ani stopu lidskosti. Hbitě opustili místnost a nechali Rameze o samotě s věznitelem.

„Povedlo se to, vidíte? Udělal jsem přesně, co jste chtěl, že?“ zeptal se Ramez skoro bez dechu.

„Azím,“ opáčil muž stručně – Perfektně.

Ramezovi vyhrkly do očí slzy. Muž mu ledabyly hodil telefon do klína. Ramez sjel pohledem dolů a pak zvedl oči k vězňovi a nervózně se usmál. Srdce mu bušilo, nervy měl napjaté k prasknutí a přesvědčoval se, že navzdory vší logice, navzdory zdravému rozumu ho teď propustí na svobodu.

Jeho vězňovi tu chatrnou iluzi brutálně pohřbil, když vytáhl zpoza opasku pistoli, přiložil mu ji k čelu a stiskl spoušť.

* * *

Zrovna když pathfinder předjížděl ploužící se taxi u náměstí Saníja, práskly v Corbenově sluchátku dvě rány a vzápětí ještě třetí.

Kontrolní výstřel. Pro jistotu.

Corbenovi se napjaly svaly.

Hajzlové.

Bylo mu předem jasné, že k tomu dojde. V duchu tu scénu viděl. Nedělal si o těch chlapech žádné iluze. Jakmile jim profesor naservíroval Farúka na stříbrném tácu, už jim nebyl k ničemu. Ne že by si Corben myslel, že měl na vybranou. Tak či onak bylo po něm, hned jak ho unesli. Mohl si vybrat všehovšudy to, kolik bolesti si bude muset vytrpět, než přijde nevyhnutelné.

Uslyšel ve sluchátku vyjeknutí. Poznal Lejlin hlas.

Pak se ozval Olshansky. „Slyšel jsi to, Jime?“

„Slyšel,“ odpověděl Corben suše.

Chápal, že slyšet něco takového je drsný zážitek, ale neměl čas Lejlu utěšovat. Potřeboval, aby se ona i Olshansky dokonale soustředili.

„Lejlo, budu potřebovat ty vaše instrukce.“

Uplynulo pár vteřin, pak ji zaslechl, jak popotáhla, a vzápětí se ozval její hlas, přidušený a rozechvělý. „Kde teď jste?“

„Zrovna vjíždím na okruh.“ Před ním se táhla dálnice spojující Východní a Západní Bejrút.

„Sjed'te prvním výjezdem hned za tunelem.“ Promluvila už zřetelněji, a jak si povšiml, hlas jí zdrsněl.

Byl jen pár minut jízdy od cíle.

* * *

Auto uhánělo po nově vybudované třídě, která protínala město, a Omar nehybně zíral před sebe.

Potřeboval, aby to klaplo.

Potřeboval Farúka. Hrozně moc.

Posledních pár dnů se mu nedařilo. Obvykle se pyšnil chladnokrevnou výkonností, říkal si, že je jako nabroušená dýka mezi tupými sekerami. Úkoly podobné těm, které dostával v téhle záležitosti pro něj představovaly každodenní chleba. Jenže tentokrát už ztratil dva muže – vlastně tři, když se započítá i ten se zničeným ramenem. Tím se netrápil, dali se nahradit stejně snadno jako auta rozmlácená při srážce, ale štválo ho, že šeredně zaostává za svou běžnou úrovní, protože toho zmetka překupníka pořád ne a ne chytit.

Taky ten Američan začínal být trnem v patě. Ztrapnil ho, a to se neodpouští. Dřív nebo později s ním zatočí bez ohledu na okolnosti, však už si najde způsob. Hlavně si to dobře načasovat. Počká si na vhodný okamžik, na další z těch věčných politických kolapsů. Pak to projde bez povšimnutí, převládnu naléhavější starosti a doopravdy to zaznamenají jen ti, na jejichž mínění mu záleží.

Uviděl odbočku k tržišti se starožitnostmi a poručil třem mužům, kteří ho doprovázeli, ať si zkontrolují zbraně.

Bez kořisti se odtud nevrátí.

* * *

Corben vyjel z tunelu na okruh a dupl na brzdu. Cestu mu přehradila zeď aut.

Čtyřproudová vyvýšená vozovka představovala hlavní tepnu spojující obě části města. Jakákoli nehoda – když o sebe škráblí dva řidiči, vyplivla nějaká stará rachotina nebo se do nějakého auta strefil odstřelovač – stáhla dopravu do jednoho pruhu a ochromila ji. Nepředvídatelné zácpy k Bejrútu patřily. Lidé se s nimi obyčejně vypořádali tvůrčím způsobem. Jedna z metod, jak flexibilněji využívat jízdní dráhu, byla vjet do cesty protijedoucím autům, jenomže okruh měl bohužel uprostřed pevnou bariéru. A výjezd, který Corben potřeboval, byl ještě pořád o sto metrů dál.

Neviděl, co zácpu zavinilo. Ohlédl se. Vedle něj se zařadilo několik vozů, ale přímo za ním nebyl žádný. Zařadil zpátečku a dupl na plyn.

Vůz se zhoupł a střemhlav vlétł pozpátku do tunelu. Tunel byl příliš krátký, než aby se kdokoli obtěžoval zapnout světla, a přechod z prudkého slunce do naprosté tmy Corbenovi nedovolil rozeznat, jestli má za sebou volno. Vteřinku mu trvalo, než si oči zvykly, a pak uviděl, jak se přímo na něj řítí auto.

Zaklel, sundal nohu z plynu a strhl vůz co nejvíc ke straně. Přijíždějící auto uhnulo doleva, čímž donutilo další vůz za sebou prudce zabrzdít, a se zmáčknutým klaksonem kolem Corbena prosvištělo. Corben znovu šlápl na plyn a couval dál. O chlup se vyhnul dalšímu vozu a konečně se vynořil z tunelu.

Jel dál, dokud nedocouval k nájezdu na silnici nad tunelem, tam dupl na brzdou, přeřadil na normální rychlost a vletěl na něj.

„Musel jsem se z tunelu vrátit,“ křikl do telefonu. „Mírím horem zpátky k hlavnímu náměstí.“

Lejla přispěchala s odpovědí. „Dobře, vezměte to první odbočkou doprava a pak hned doleva. Potom rovně, až uvidíte napravo hasičskou stanici.“

Corben jel podle instrukcí, ale šlo to pomalu. V úzkých ulicích byl hustý provoz a nahodile zaparkovaná auta a vozíky prodavačů je měnily v překážkovou dráhu. Drahocenné vteřiny přerůstaly v minuty. Proplétal se tím zmatkem, řval, mačkal klakson a mával na řidiče, ať mu uhnou, až se konečně doplahočil k hasičské stanici.

„Už tu hasičárnu vidím,“ křikl.

„Zahňte doprava a pak rovně,“ vyhrkla Lejla. „Nalevo budete mít hřbitovní zeď. Na jejím konci zabočte doleva a o padesát metrů dál po pravé straně uvidíte mešitu. Tam má čekat.“

Corben se hnál kupředu, div že vozy před sebou nepřeskakoval, a konečně mešitu uviděl. Krčila se mezi bazary se starožitnostmi. Jak se k ní blížil, zpomalil a v duchu si vybavil Farúkovu fotografii. Rozhlížel se, jestli někde nezahlédne buď jeho, nebo hakímovo úderné komando.

A vtom ho spatřil.

Irácký překupník nervózně postával u mešity a čekal, přesně jak dostal nařízeno.

43

Nemohl si Farúka s nikým splést, dokonce ani v prostředí, ze kterého Iráčan ničím nevybočoval. Jeho držení těla, obezřetné nenápadné pohledy, které vrhal na obě strany, a snaha splynout s okolím Corbenovi jen potvrdily, že se nemýlí.

Zastavil před mešitou, přejel zrakem auta kolem a znova mrkl do zpětného zrcátka, protože mu bylo jasné, že se každou chvíli objeví úderné komando. Stáhl okénko.

Farúk vzhlédl. Bylo na něm znát, že si Corbenova zájmu všiml, protože jeho tvář zaplavil strach. Vrhл pohled opačným směrem, jako by vyhlížel spásu, a o pár kroků couvl.

Corben vyskočil z auta a vykročil k němu, jak nejrychleji si troufl, aby Iráčana příliš nevyděsil. Zvedl ruce v uklidňujícím gestu.

„Jsem Evelynin přítel, Farúku. Nastupte si ke mně.“

Farúkovy oči rejdivy ulicí a pak zase zalétly zpátky ke Corbenovi. Dál ustupoval a jeho strach přerůstal v neskrývanou paniku.

„Farúku, poslouchejte. Rameze dnes ráno unesli stejní muži jako Evelyn. Je to past. Nepřijedou pro vás policajti, ale únosci. Už jsou na cestě.“

„Ne,“ vyhrkl Farúk, otočil se na patě a vyrazil pryč.

Corben se zamračil. Rozběhl se za ním a rozrážel hemžící se chodce, kteří se mu pletli do cesty. Farúk nepostupoval nijak zvlášť rychle, a tak ho Corben kvapem doháněl. Vtom se překupník ohlédl přes rameno a prudce zahnul do bazaru. Corben zamířil za ním.

Úzké uličky miniaturní tržnice lemovaly nejružnější krámky, do nichž se dalo vejít jenom zevnitř z bazaru. Průchody mezi nimi byly ucpané nábytkem a trezkami, mezi kterými se jen tu a tam našlo něco opravdu starého; většinou to byly padělky zdejší výroby, i když zdařilé. Corben postřehl, že Farúk zmizel v šeru nalevo. Vyrázil za ním, kličkoval mezi tureckými intarzovanými stolečky a židlemi ve stylu Ludvíka XVI. a vyhýbal se užaslým prodavačům, kteří za ním hulákali nadávky. Doběhl na místo, kde se křížily dvě uličky. Spatřil

Farúka, jak míří doprava, k východu do postranní ulice. Přidal, vyždímal ze sebe všechny zbytky energie a stáhl jeho náskok; dohnal ho těsně předtím, než Farúk vyklouzl ven. Skočil po něm, popadl ho a přirazil ho bokem k výloze obchodníka s koberci.

„Co blázníte?“ vyštěkl a zatřásl jím za límec. „Na tyhle kraviny nemáme čas. Budou tu každou vteřinou. Dělán, co můžu, abych vám zachránil život.“

Farúk na něj zíral, ochromený strachy. Rty se mu třáslly, jak pracně hledal slova. „Ale Ramez...“

„Ramez je mrtvý,“ zavrčel Corben. „Chcete přijít na řadu jako další?“

Farúk bezmocně sklopil oči a zmohl se jen na zavrtění hlavou.

„Poběžte,“ nařídil mu Corben a pokynul mu zpátky k hlavnímu vchodu.

Jakmile zahnuli do uličky, která k němu vedla, zahlédl podobaného zabijáka. Stál na chodníku před bazarem a rozhlížel se.

Corben strčil Farúka za ohromné brnění, které si pro sebe zabralo většinu uličky, a vytáhl zbraň. Naznačil Farúkovi, ať je zticha, a vykoukl ven. Muž tam pořád stál, zamračeně se rozhlížel ulicí a ze zapadlých očí mu číselala hluboká rozladěnost.

Blokoval Corbenovi cestu zpátky k autu.

Corben se ohlédl, ověřil si, že na druhé straně to vypadá bezpečně, a postrčil Farúka zpátky do tržnice. Obešli vystavený nábytek a zabočili do uličky, kterou předtím přišli.

„Honem,“ naléhal Corben a popoháněl ho zpátky k postrannímu vchodu.

Opatrně vykoukl do úzké vedlejší ulice, a když se ujistil, že vzduch je čistý, protáhl se s Farúkem mezi vystavenými věcmi ven. Přivíral oči proti ostrému dennímu světlu a kradl se po rozbitém chodníku; hlídal si, že se mu Farúk drží v patách, a ruku s pistolí nechával spuštěnou podél těla, aby nevzbudil rozruch.

Došel na roh a troufl si vykouknout směrem k mešitě. Pathfínder stál svůdně blízko. Patnáct metrů za ním okouněl vůdce té bandy, ještě pořád číhal před hlavním vstupem do tržnice. Kousek přes ulici zahlédl Corben mercedes, zaparkovaný vedle jiného auta. Všiml si, že podobaný muž zalétl pohledem k řidiči a ten v odpověď zavrtěl hlavou. Někde poblíž musí být nejmíň ještě jeden, ale Corben ho neviděl.

Vteřinku počkal, vybral si vhodný moment a pak houkl na Farúka „Jdeme!“ a vyvedl ho z úkrytu. Šel rychle, držel se Farúkovi těsně po

boku a snažil se využívat kolemjdoucích, aby je co nejvíc clonili. Pevně svíral zbraň a kontroloval pohledem oba protivníky, toho nalevo i toho napravo.

Už byli skoro u auta, když se z kavárny po pravé straně vynořil mladík s nervózním pohledem a tenkými rty. Poznali se navzájem v tomtéž okamžiku. Muž tasil pistoli a couvl zpátky za jakéhosi staříka, který zrovna vcházel do kavárny. Corben napřáhl ruku se zbraní a zamířil, jenže vystřelit nemohl. Vyděšený stařec zaječel a uskočil ke zdi, ale pořád mu částečně blokoval ránu. A tak Corben místo zmáčknutí spouště udělal něco jiného. Sáhl za sebe, popadl Farúka a zabořil mu hlaveň do krku.

„Tohle chcete? Chcete, abych ho odpráskl?“ zařval na zabijáka.

Postrčil Farúka kupředu a postavil se mu za záda. Koutkem oka postřehl, že podobaný muž u vchodu do tržnice zareagoval a vytasil zbraň. Bylo mu jasné, že si neudrží výhodu déle než pár vteřin. Bokem se přisunul blíž k pathfinderu a postřehl, že konečně má zabijáka z kavárny na ráně. Zamířil a dvakrát mu vypálil do hrudníku. Kulky ráže .357 mladíka vymrštily do vzduchu a odhodily ho přes stolký a židličky dozadu.

„Do auta, rychle!“ zařval Corben na Farúka a postrčil ho ke dveřím na straně spolujezdce. Všude kolem se hemžili prchající lidé a hledali úkryt. Uviděl, že vůdce vrahů se k němu žene od vchodu do tržnice, a párkrát po něm vypálil, pak rozrazil dveře a skočil do vozu.

Nastartoval a dupl na plyn. Přimáčkl Farúkovi hlavu dolů a poručil mu: „Držte se co nejniž.“ Pathfinder vyrazil ulicí směrem k zaparkovanému mercedesu. Corbenovi uháněly myšlenky jako o závod; usoudil, že nemůže jen tak odjet. Trčí v bludišti uzounkých ulic a nedá se odhadnout, kdy se provoz zpomalí na šnečí tempo anebo úplně zastaví. Brzy by je dohonili. Potřebuje získat nějakou výhodu.

Když se řítí kolem mercedesu, dupl na brzdy, až zaječely, a těžké auto na místě zastavilo. Vytáhl glock a zamířil. Zaskočený řidič mercedesu se vrhl dolů na vedlejší sedadlo a Corben v rychlém sledu třikrát vypálil po přední pneumatice. Střely ji rozervalý a mercedes si dřepl níž. To jim dopřeje trochu času. Znova sešlápl plyn až k podlaze a auto prudce vyrazilo kupředu, ale jak nabíralo rychlost, zahlédl čtvrtého zabijáka. Vynořil se z postranní ulice na Farúkově straně, zamířil na pathfinder a vystřelil. Kulky třeskly o pravý bok auta a prorazily ho. Corben ve zpětném zrcátku uviděl, že ke střelci běží vůdce komanda a něco na něj huláká. Nepochyboval, že mu

vyčítá, že ohrozil Farúka. Hakím potřebuje Iráčana živého, proto se ho Corbenovi podařilo využít, aby vyvedl z míry prvního střelce.

Upřel oči před sebe a pokoušel se vzpomenout si na nejrychlejší cestu z téhle všivé díry, ve které uvízli. Vtom uslyšel, jak Farúk zasténal.

Ohlédl se po něm. Překupník se svíjel bolestí a na boku se mu rozpíjela šarlatová skvrna.

44

Corben se proplétal s pathfinderem dopravou časného odpoledne. Farúk se vedle něj na sedadle kroutil a naříkal. Pořád si nevěřícně prohlížel ránu, tiskl si ji krví zbrocenýma rukama, jak mu Corben nakázal, a celou dobu si pro sebe něco arabsky mumlal a láteřil na osud.

Corben měl oči přilepené ke zpětnému zrcátku, ale po hakímových lidech nebylo ani vidu ani slechu. Chápal, že to Farúka bolí, ale Iráčan musí chvíli vydržet, aby měli jistotu, že jsou v bezpečí. Asi po míli konečně odbočil z hlavní třídy k širokému vybetonovanému korytu momentálně vyschlé řeky, proburácel prašnou uličkou a zaparkoval u otřískaných starých garáží.

„Nechte mě, ať se vám na to podívám,“ natáhl se k Farúkově a opatrně mu zkontroloval ránu. Byl to čistý průstřel v pravém boku, střela vlétla dovnitř zády kousek pod pasem a vylétla břichem ven. Farúk netrpěl vyloženě nesnesitelnou bolestí, takže kulka asi nezasáhla žaludek ani játra, a z toho, že je ještě naživu, se dalo usuzovat, že nemá poškozenou břišní tepnu. Ale Corbenovi bylo jasné, že utrpěl vnitřní zranění, a i když nekrvácel příliš těžce, ztráta krve se přece jen projevovala.

Bylo zapotřebí rychle se rozhodnout.

Farúk vtahoval vzduch prudkými, drsnými nádechy. Vytřeštěnýma očima zíral na Corbena a hledal u něj uklidnění. „Jak to vypadá?“

„Kulka zřejmě minula všechny důležité orgány. Dostanete se z toho.“ Corben se rozhlédl po autě, ale nenašel nic, čím by si Farúk mohl ránu přidržovat. „Tiskněte si to rukama. Pomůže to zastavit krvácení.“

Farúk si připlácí na ránu obě dlaně a zašklebil se bolestí. Po tváři se mu lil pot a rty se mu trásly. „Nevíte, kde je nejbližší nemocnice?“

Corben už o tom taky uvažoval.

„Nechci riskovat, že bych vás tam odvezl,“ oznámil Farúkovi stroze. „Ti lidé mají kontakty všude. Nebyl byste tam v bezpečí. Vezmu vás na velvyslanectví. Je to odtud jen dvacet minut.“

Farúk se nejdřív zatvářil zaraženě, ale pak údiv vystřídala matná úleva. Na ambasádě bude bezpečno. A nejspíš mu seženou nejlepší doktory.

Opřel se a zavřel oči, jako by se chtěl odříznout od světa.

Corben zařadil a rozjel se. „Potřeboval bych se od vás dozvědět pár věcí. Kdo vás honí?“

„Nevím,“ odpověděl Farúk a škubl sebou, jak auto vletělo do díry ve starém vytlučném asfaltu.

„Nějakou představu určitě máte. Jak se dozvěděli o těch památkách? Jak vás našli?“

Farúk se zabořil hlouběji do sedadla a pustil se do vysvětlování; vykládal, jak mu Abú Barzán nabídl, ať pro něj zprostředkuje prodej těch věcí, jak Hadž Alí Sallúm našel kupce a on Alího požádal, ať knihu s pořádkem ocasu z transakce vynechá, jak zákazník chtěl celou sbírku a jak se u Alího objevili ti vrahové. Taky Corbenovi řekl o té vrtačce.

„Proč jste do toho obchodu nechtěl zahrnout tu knihu?“ zeptal se Corben.

Farúkovi se lítostivě stáhl obličej. Bylo znát, že si to vyčítá. „Věděl jsem, že *sit* Evelyn o ni určitě bude stát a že mi na oplátku pomůže.“

Corben přikývl. „Byl jste s ní v Iráku, když našla tu podzemní komoru.“ Znělo to spíš jako konstatování než jako otázka.

Farúka zaskočilo, že toho Corben tolik ví, ale pak se trochu uvolnil. „Ano. Dlouho nad tím bádala, snažila se vyzkoumat, co se tam odehrávalo. Když zabili Hadže Alího, věděl jsem, že shánějí právě tu knihu, ale nevěděl jsem proč.“

Corben si to přebíral. Slušně to zapadalo do hrubého obrázku, který si o událostech udělal. Klíčovou otázku mu to však nezodpovědělo.

„Tak kde je?“

„Co?“ zatvářil se Farúk zmateně.

„Ta kniha. Kde je?“

Farúk se zamračil. „No přece v Iráku,“ odpověděl, jako by předpokládal, že tohle Corben celou dobu ví.

Corben se k němu užasle obrátil. „Cože?“

„Pořád je u Abú Barzána, kde jinde?“ Slova z něj padala jako o překot a přímo zoufale. „Nechtěl mi ty věci dát, dokud za ně nedostanu zapláceno. Dokonce je ani nepřivezl do Bagdádu, protože by bylo příliš nebezpečné s nimi cestovat. Má je v Mosulu.“

„Ale Ramezovi jste tvrdil, že je máte,“ vyjel Corben.

„Tvrdil jsem mu, že je prodávám,“ ohradil se Farúk. „Že je mám s sebou, si jenom domýšlel. Nejsou přece moje.“

Corben se zaškaredil, upřel zrak na vozovku před sebou a zamyslel se. Tahle možnost už ho taky napadla, ale došel k názoru, že si Farúk tu knihu spíš přivezl s sebou do Libanonu a uložil ji někam do bezpečí, než najde Evelyn.

„Ten Abú Barzán je v Iráku?“

„Asi ano,“ odpověděl nejistě Farúk. „Asi se vrátil do Mosulu.“

Corben v duchu zaklel a kolečka v hlavě se mu roztočila naplno. Další možnost, o které uvažoval, než Farúka vyzvedl, zrovna s plnou parádou vybuchla. „Máte na něj telefon?“

„Samozřejmě.“

Corben vytáhl svůj mobil. „Jaké má číslo?“

Farúk se po něm ustrašeně podíval. „Co mu chcete říct?“

„Já nic. Mluvit s ním budete vy. A řeknete mu, že máte kupce. To po vás přece chtěl, ne?“ Corben zdůraznil svoje slova prudkým gestem. „Tak jaké má číslo?“

* * *

Zatímco Corben vytáčet číslo, Farúka se zmocnila nedůvěra. Nedůvěra vůči tomu muži, který ho podle svých vlastních slov zachránil, ale přitom se nezdráhal vrazit mu pistoli do obličeje a hrát vabank s jeho životem.

Hlava se mu točila, víčka mu těžkla a v břiše ho pálilo čím dál víc. Proklínal svou smůlu, proklínal osud a samotného Boha a přál si, aby mohl vrátit čas, aby si nikdy nevzpomněl na Evelyn a její zájem o požirače ocasu, aby nechal věcem volný průchod, předal zboží Alího kupcům, dotkl se rtů a čela na znamení díky a shrábl peníze.

I Bagdád by byl lepší než tohle.

Corben chvíličku poslouchal a pak mu podal telefon. Farúk si ho roztřesenou rukou vzal. Ve sluchátku bylo slyšet vzdálené kolísavé bzučení.

Po pár zazvoněních se ozval Abú Barzán svým chraplavým hlasem těžkého kuřáka. „Prosím. Kdo volá?“

„Farúk.“ Všiml si, že Abú Barzán mluví trochu hlasitěji než jindy, a v pozadí zaslechl rádio. Usoudil, že asi zrovna někam jede autem.

„Nazdar, Farúku,“ zahulákal Abú Barzán bodře jako vždycky. „Kde sakra vězíš?“ Připojil na přítelovu adresu salvu přisprostlých oslovení. „Zkoušel jsem ti volat, ale máš odpojenou linku.“

„Jsem s kupcem,“ prohlásil Farúk bez obalu. „Má zájem o to zboží.“

Corben se na něj podíval. Farúk se s vypětím všech sil zmohl na polovičatý úsměv.

Corben jel dál.

„Jdeš pozdě,“ oznámil mu Abú Barzán a zlomyslně se zachechtal, načež vysypal další barvitou urážku. „Už jsem ty věci prodal.“

Ta novinka Farúka zasáhla jako úder blesku. „Co tím myslíš, že jsi je prodal?“ rozhořčil se.

„Zrovna jsem na cestě, abych je předal.“

Farúkovi poskočilo srdce nadějí. „Takže je ještě pořád máš?“

„Přímo tady u sebe.“

„Jak jsem ti říkal, mám kupce.“ Farúkovi neuniklo, že se Corben při jeho polekaném tónu otočil, a najednou dostal z jeho reakce strach. Pokusil se zahnat rostoucí paniku a chlácholivě na Corbena zavrtěl hlavou – *Ne, žádný problém.*

„Tak mu prodej něco jinýho,“ prohlásil Abú Barzán. „Máš v tom svém krámu plnej sklep bezcennýho šuntu, ne?“

„Poslouchej mě,“ zasyčel Farúk do telefonu a hlídal si, aby to neznělo příliš vyděšeně a zklamaně. „Někdo jde umanutě po jedné z těch knih, co prodáváš. Hajzlové na kvadrát. Zabili Hadže Alího, zabili i další lidi. Unesli kvůli tomu jednu moji známou a mě zrovna postřelili, rozumíš?“

„Tebe postřelili?“ Následovala další várka sprostěren, i když tentokrát ne na Farúkuv účet.

„Jo.“

„Jsi v pořádku?“

Farúk si odkašlal. „Přežiju to.“

„Koho unesli?“

„Jednu Američanku. Archeoložku, tady v Bejrútu.“

„Ty jsi v Bejrútu?“

„Jo,“ odsekl Farúk popuzeně. „Koukej, ti parchanti to myslí vážně. Po tobě půjdou taky.“

Abú Barzánem to ani nehnulo. „Mrzí mě, co tě potkalo, ale není to můj problém. Zítra večer se sejdu s kupcem. Předám mu ty věci a dostanu zaplacení a pak ať si s tím dělá hlavu on. Ale díky za upozornění. Budu si dávat majzla.“

Farúk svraštil obličej a ztěžka si povzdechl. Měl pocit, že je definitivně po všem. Vlastně ani nebyl překvapený. Abú Barzán je nejen krkoun, ale i bezcharakterní prevít, který by klidně prodal vlastní děti, kdyby se našel kupec, kterého by neodradily jejich zparchantělé geny, hned jak se na ně podívá.

„Vydrž na lince,“ řekl mu a obrátil se ke Corbenovi, rty zkřivené bolestí a zklamáním. „Říká, že už je to prodané. Zrovna je na cestě, aby ty věci předal.“

Gorben uháněl s autem dál a přemýšlel co si počít. „Má ještě tu knihu?“ zeptal se nakonec.

Farúk přetlumočil otázku Abú Barzánovi a přesně mu knihu popsals. Abú Barzán prohlásil, že ji asi ještě má. Obchod se prý týká celé zásilky.

„Zeptejte se ho, kolik dostane za všechno dohromady,“ poručil Corben Farúkovi.

Farúkovi okamžitě došlo, že to je správná taktika; přikývl a zeptal se.

Abú Barzán se zasmál. „Má tvůj kupec hodně hluboký kapsy?“

„Jo,“ trpělivě rozehrával tu hru Farúk, který byl jinak s rozumem v koncích.

Vzápětí dostal odpověď: „Tři sta tisíc dolarů. V hotovosti.“

Pověděl to Corbenovi a udělal přitom překvapený, uznalý obličej – *To je vysokánská nabídka.*

Corben zvážil situaci a prohlásil: „Dám mu čtyři sta.“

Farúk vyvalil oči a předal nabídku.

„To byl ale fofr,“ hihňal se Abú Barzán. „Myslí to ten člověk vážně?“

„Jasně, že jo.“

„To bych mu taky radil.“ Tohle už pronesl Abú Barzán vážnějším tónem. Jakmile došlo na peníze, šly žerty stranou. „Hele, řekni mi, co je na té knize tak zvláštního?“

„Nevím a je mi to fuk,“ odsekl Farúk rozzlobeně. „Jen se snažím zachránit té ženě život.“

„Ušetři mě toho dojáku, buď od té lásky.“ Abú Barzán se zhluboka sípavě nadechl. „No dobře. Mám zájem. Ale musím zavolat svému kupci. Dát mu aspoň šanci, aby nabídku toho tvýho přebil.“

Farúk o tom poinformoval Corbena a Corben ho požádal, ať zjistí, jak dlouho to bude trvat.

„Volal mi dneska,“ řekl Abú Barzán. „Zavolám mu hned. Jaký máš číslo?“

Corben nakázal Farúkovi, ať mu poví, že mu zavolá zpátky sám za pět minut. Farúk poslechl a zavěsil. Pathfinder se blížil k odbočce z hlavní pobřežní komunikace. V dálce se zvedaly kopce, na jejichž úpatí sídlila ambasáda.

Farúk se stočil na sedadle, zhluboka se nadechl, snažil se nemyslet na palčivou bolest v útrokách a utěšoval se, že aspoň ještě pořád žije, a taky se kojil nadějí, že navzdory chmurným očekáváním třeba nakonec dopadne líp než jeho kamarád Alí.

45

Kirkwood posedával na lavičce za vedlejší budovou ambasády a čekal. Deptalo ho, že se nemůže zeptat na všechno, co by potřeboval, a měl vztek, že drahocenné minuty plynou, zatímco jemu nezbývá než dřepět a bezmocně přihlížet. Zrovna když už se snad posté díval na hodinky, zazvonil telefon.

Podíval se na číslo volajícího a zamračil se. Vstal, rozhlédl se, aby se ujistil, že ho nikdo neuslyší, a přijal hovor.

„Zrovna mi volal další zájemce,“ zahřměl mu do ucha hlas Abú Barzána. „Nabízí mi za tu sbírku víc než vy, kamaráde.“

„Myslel jsem, že jsme se dohodli,“ rozhořčil se Kirkwood.

„Dohodli, to se ví. Jenže tohle je skvělá nabídka a já jsem obchodník, chápete?“

Opravdu má konkurenční nabídku, anebo jen licituje? Kirkwood by to hrozně rád věděl. Ať tak či onak, musí přistoupit na hru. „Kolik nabízí?“ zeptal se s předstíranou odevzdaností.

„Čtyři sta tisíc.“

Kirkwood o tom přemítal. Zčistajasna se vynořil jiný kupec. Nabízí daleko víc, než za kolik ta sbírka stojí. Jestli je z té bandy, co unesla Evelyn, tak jakmile dostanou ty věci do rukou, ztratí pro ně Evelyn cenu. Nemluvě o tom, že Kirkwood stejně nemíní komukoli dovolit, aby je získal. Rozhodně ne tak snadno.

„Dám vám pět set, ale pod jednou podmínkou. Tuhle hru už víckrát hrát nebudeme. Měl byste se chovat rozumně. Dobře víte, že u mě vám nehrozí, že budu dělat problémy. Ale motají se kolem toho nebezpeční lidé.“

„Už jsem slyšel,“ přitakal Abú Barzán střízlivě. „Víte co? Dejte mi šest set a celá sbírka je vaše. Včetně té knihy.“

Kirkwoodovi to vyrazilo dech. Nepředpokládal, že Abú Barzán o té knize ví. Neraď by mu dal najevo, že se strefil do černého, a vzbudil v něm dojem, že může snadno zvedat cenu. Proto ho chvíli

nechal dusit ve vlastní šťávě, než prohlásil: „No dobře. Šest set. Ale je to nehorázná cena a vy to víte.“

„Jasně, že vím, to si pište. Tak nashle zítra večer.“

„Co ten nový kupec?“ vyzvídala rychle Kirkwood. „Můžete mi o něm něco říct?“

Abú Barzán se chraplavě zachechtal. „Promiňte, kamaráde, ale nemůžu. Prostě další praštěný Američan jako vy. Mermomocí chce tu knihu. Možná bych si ji měl nechat, co vy na to?“

Kirkwood stěží skrýval podráždění. „To bych vám nedoporučoval,“ utál ho stroze.

Abú Barzán se zase rozchechtal, tentokrát výsměšně. „Klídek. Podle toho, co jsem slyšel, je ta kniha hotové prokletí. Budu rád, až se jí zbavím. Nezapomeňte, na jaké ceně jsme se nakonec dohodli.“

A s těmi slovy zavěsil.

Kirkwood ještě chvilku zíral na telefon a potom ho schoval. V hlavě mu leželo to zvláštní načasování; ani trochu se mu to nelíbilo. Tomu novému zájemci jde vyloženě o tu knihu. Nenapadalo ho, kdo jiný by mohl Abú Barzána kontaktovat než Evelynini únosci a ten irácký překupník, kterého se Corben snaží přivést. Že by Gorben selhal? Zmocnila se Farúka ta banda?

Zašel do hlavní budovy a vystoupal k velvyslancovu úřadu. Sekretářka mu oznámila, že velvyslanec bude mít ještě nejmíň hodinu nějakou schůzku. Kirkwood jí poděkoval, vrátil se zpátky do vedlejší budovy a namířil si to do tiskového oddělení. Mia seděla ještě pořád tam, kde ji opustil. Četla si nějaký hustý text na internetu a zdálo se, že je do něj hluboce zabraná. Neviděl záhlaví a písmenka byla příliš drobná, než aby rozluštil, o čem to je.

„Ozval se vám už Corben?“ zeptal se jí.

„Ne.“ Zatvářila se ustaraně a podívala se na hodinky.

Kirkwood se na svoje díval před chvílíčkou. Bylo po dvanácté. Setkali se pohledem a oběma se v očích zrcadlila stejná úzkost.

Polední hovor už proběhl.

Brzy se dozvědí, jak to dopadlo.

* * *

Pathfinder sjel z přečpané pobřežní silnice a začal šplhat k Awkáru.

Široká rovná silnice se zúžila a přešla do serpentin klikatících se po úpatí pohoří Libanon. Motor terénního vozu kvílivě nabíral obrátky. Cestu lemovaly nazdařbůh roztroušené domy každý pes jiná ves, ale jak šplhali výš, ubývalo jich a mezi kamennými průčelími se otevíraly mezery, jimiž prokukovaly svěží lesy v pozadí.

Corben zavolal Olshanskymu a nadiktoval mu číslo Abú Barzánova mobilu. Požádal ho, aby identifikoval jeho polohu; asi bude někde v severním Iráku. Taky se zmínil, že ten telefon se zřejmě zrovna teď používá a že ho zajímá i člověk na opačném konci linky.

Ujistil se, že Olshansky chápe, že tomuhle má dát zelenou před vším ostatním.

Byli už jen deset minut jízdy od ambasády a Corbenovi nezbývalo moc času na vyhodnocování možností. Potřeboval zavolat zpátky Abú Barzánovi, i když se obával, že předem ví, jak to dopadne. Každopádně neměl náladu na vměšování ostatních, kterému se nevyhne, jakmile překročí práh velvyslanectví.

Zahlédl odbočku, kterou už znal z dřívějšíka, zpomalil a zahnul tam. Byla to úzká asfaltka samá díra. Jel po ní kolem řídké roztroušených nízkých stavení, která brzy ustoupila borovému háji. Silnice se na chvíli srovnala, ale pak začala sérií ostrých zatáček klesat dolů. Když ujeli asi míli od hlavního tahu, odbočil na malou mýtinu a vypnul motor.

Bylo to odlehlé místo v chladivém stínu hustých stromů, jimiž jen tu a tam prosvítaly jemné sluneční paprsky. Vládlo tu hrobové ticho až na svatební písně nesčetných cikád pobzukujících všude kolem.

Farúk se zkoumavě rozhlédl a udiveně se otočil ke Corbenovi. „Proč jsme tu zastavili?“

„Nechci volat Abú Barzánovi z velvyslanectví.“

Farúka to překvapilo. „Proč ne?“

„Radši bych to dořešil, než se tam dostaneme,“ prohlásil Corben nevzrušeně. „Nedělejte si starosti. Ambasáda je odtud dvě minuty cesty. Budeme tam dřív, než se nadějete.“

Podíval se na hodinky. Už je načase. Sáh po telefonu, našel předposlední volané číslo a zmáčkl zelený knoflík. Po pár vteřinách se přístroj rozezněl.

Abú Barzán to vzal hned po prvním zazvonění, a tak Corben podal telefon Farúkovi.

Farúk minutku poslouchal a potom se k němu otočil s tváří zrůzněnou bolestí a strachy.

„Jeho kupec nabídl šest set tisíc.“

Corben něco takového čekal.

Bylo mu jasné, že nemá smysl přicházet s protinávrhem. Ty památky nemají ani zdaleka takovou cenu, čili ten kupec jde jednoznačně po tomtéž jako on a je nejspíš ochoten zaplatit cokoli, jen aby to dostal. Přesto nad zvýšením nabídky zauvažoval. Že ve skutečnosti vůbec neplánoval vyrukovat s hotovostí, to byla jiná. Ale než stačil otevřít pusu, všiml si, že Farúk ještě pořád zaujatě poslouchá Abú Barzána.

Výraz v Iráčanově tváři ještě víc potemněl. „Říká, že nemá cenu, abyste nabízel víc,“ vyřizoval. Dýchalo se mu čím dál obtížněji. „Jeho klient si je prý od začátku jistý, že ty věci získá, takže jestli kvůli nim někdo vraždí, on to není. A Abú Barzán je s nabídnutou cenou naprosto spokojený. Děkuje vám, že jste ji vyšrouboval výš, ale obchod už je uzavřen.“

Corben se zamračil. Naděje mu prokluzovala mezi prsty. Potřeboval získat nějakou výhodu, ale jediná karta, kterou mohl vynést, byla slabá a nejistá – mohla buďto zabrat, anebo se mu vrátit jako bumerang. Záleželo na tom, jaké politické názory zastává Abú Barzán – a to teď rozhodně neměl čas zjišťovat –, a taky na tom, jak snadno se dá zastrašit.

Rozhodl se to risknout. „Mluví anglicky?“

Farúk přikývl.

„Dejte mi ten telefon.“

Farúk zamumlal pár slůvek na vysvětlenou, přemluvil Abú Barzána, aby zůstal na lince, a podal Corbenovi aparát. Byl lepkavý krví.

„Nemůžu vašeho zákazníka přebít,“ prohlásil Corben, „ale přesto bych byl rád, abyste mou nabídku uvážil.“

„Lituju, kamaráde,“ zachechtal se Abú Barzán. „Vím, že můj kupec doopravdy existuje, a vím, že zítra večer dostanu svoje peníze na ruku a vrátím se do Mosulu jako boháč, zato o vás nevím vůbec nic. Víte, co se říkává – plná huba peněz, ale skutek útek.“

„Rád bych, abyste se nad něčím zamyslel,“ opáčil Corben s klidem. „Nejde jenom o peníze. Pracuju pro americkou vládu a není od věci zavázat si nás velkou laskavostí. Podívejte se na vývoj v Iráku – určitě si hned tak nesbalíme kufry. A může přijít den, kdy se vám bude hodit kamarád na vysokých místech, jestli chápete, jak to myslím.“

Abú Barzán na moment ztichl. Když se zase ozval, žertovný tón z jeho hlasu byl pryč a vystřídalo ho ledové opovržení. „Naznačujete mi, že bych vám měl pomáhat kvůli tomu, že děláte pro americkou vládu? A že se mi můžete v Iráku hodit?“

O jeho politických postojích už nebylo pochyb. „Každopádně na tom budete líp, když vám budeme zavázáni, než kdybychom se na vás namíchli,“ kontroval Corben stroze, ačkoli mu bylo jasné, že ani tohle nezabere.

„Vy mi vyhrožujete?“ naježil se Abú Barzán a vychrlil salvu nevybíravých nadávek. Při druhém „Jděte do prdele“ Corben zavěsil.

Farúk na něj zíral vytřeštěnýma bezradnýma očima. „Co povídal?“

Corben lehce potřásl hlavou. „Nemá zájem.“

Farúk si ztěžka povzdechl. „Takže nemáte nic, co byste vyměnil za *sit* Evelyn.“

Což byl fakt. Ale Corben věděl, kdo má tu knihu. A znal jeho telefonní číslo.

Abú Barzán řekl Farúkovi, že jede doručit zboží, a utrousil, že dostane svoje peníze „zítra večer“. Takže Corbenovi zbývá něco málo přes čtyřicet hodin, aby ho vystopoval. Jestli je Abú Barzán na cestě a potřebuje zůstat v kontaktu se svým kupcem, určitě si netroufne vyměnit telefon ani na to nebude mít čas. Corben se může vcelku rozumně spolehnout, že Olshansky zjistí jeho přesnou polohu.

Když tak o tom přemýšlel, dospěl k názoru, že se situace koneckonců nevyvíjí špatně. Existence dalšího kupce mu pořádně zkomplikovala život, to ano. Na druhou stranu ale vyláká na světlo kohosi, po kom se Corben urputně pídí, kohosi, kdo se úspěšně zavrtil do úkrytu dávno předtím, než Corben vůbec začal něco tušit. A to je nanejvýš vítané.

Zbýval Farúk.

Seděl tu, supěl, sténal a krvácel po celém autě.

Corben podobná zranění znal. V televizi se postřeleným lidem vždycky říká, jaké mají štěstí, že rána šla „jen“ do masa, a za pár dní pobíhají po světě jakoby nic, jen s velikým bílým obvazem. Ve skutečnosti to chodí jinak. Většina střelných poranění vyžaduje hospitalizaci a intravenózní výživu. Jsou náchylná k infekcím, snadno se zanítí. Rána jako ta Farúkova bude vyžadovat přinejmenším měsíc v nemocnici. Je taky víc než pravděpodobné, že nějaké následky si ponese po celý život.

Jenže odvézt ho do nemocnice by byla potíž.

Jak Corben Farúkovi říkal, nebyl by tam v bezpečí – rozhodně ne před hakím, při jeho kontaktech v libanonské policii. Corben vůbec nestál o to, aby se hakím dozvěděl, že Farúk byl postřelen. I kdyby Farúka rovnou neodpravil, vytáhl by z něj, co teď Corben ví, a ten by tak ztratil všechny páky.

Zamotali by se do toho policejní detektivové, Corbenův nadřízený a nejspíš i média. Každý Corbenův pohyb, každé jeho rozhodnutí, všechno, co by udělal nebo chtěl udělat, by se ocitlo pod mikroskopem. Vmísil by se do toho velvyslanec a libanonská vláda. Kdyby se dozvěděli o Abú Barzánových památkách a pomohli si k nim, mohli by s hakím dohodnout obchod a vyměnit je za Evelyn. Hakím by dostal, po čem prahne, zavřela by se nad ním voda a Corbenovi by nezbylo nic než frustrace a tuny papírování. A kdyby se hakím k Farúkovi nedostal a k žádné výměně by nedošlo, zavřela by se nad ním voda taky.

Tím pádem nemocnice nepřipadá v úvahu.

Na velvyslanectví Farúka taky nechat nemůže. Nemají tam žádné zdravotnické vybavení. Kdyby Farúk umřel v nemocnici, byl by to malér jako hrom, ale kdyby umřel na ambasádě... Velvyslanec je zásadový počestný muž, který by Farúkovu přítomnost netajil ani před ministerstvem zahraničí, ani před místními úřady. Farúкова smrt na půdě Spojených států by představovala kolosální průšvih, který by zmařil všechno Corbenovo úsilí.

Nikdy by nenašel, co hledá.

Strážlivě si to v duchu rozebral a neviděl, čím by mu Farúk ještě mohl být užitečný. Namočil se do toho čistě náhodou, a když teď Corbenovi řekl všechno, co ví o Abú Barzánovi, je už zbytečný.

Nejen zbytečný.

Představuje balvan na krku.

Ať to Corben bral z kteréhokoli konce, odvézt ho na ambasádu by znamenalo vykoledovat si otázky, překážky, komplikace a starosti.

Tím pádem nemá moc na vybranou.

Obrátil se k Farúkovi. Zraněný Iráčan vypadal jako zbité zvíře, schoulené a zbrocené krví. Tvář se mu leskla potem a v lesním příšeří měla ještě popelavější barvu. Celé tělo se mu zachvívalo a ruce pokryté škráloupem krve si ještě pořád odevzdaně tiskl k ráně. Zíral na Corbena vyděšenýma, napůl nepřítelnyma očima; stěží je udržel otevřený.

Pootevřel vyschlé rozpukané rty a chystal se něco říct, ale Corben ho rázným gestem zarazil. Nahnul se k němu a řekl: „Je mi líto.“

Farúk se na něj zmateně podíval.

Corben po něm hmátl, jednou rukou ho popadl za zátylek a znehybnil mu hlavu. Druhou přitiskl Farúkovi k obličejí, ucpal mu nos a ústa a přitlačil.

Farúk vytřeštil oči a rozmáchl se rukama, ale už mu v nich nezbývala žádná síla. Corben stočil paži dolů a rýpl ho do rány; Farúk sebou škubl a tlumeně vyhekl bolestí. Corben ho přirazil zpátky k sedadlu a dál ho dusil. Farúk se rozkašlal. Ztěžka, bublavě lapal po vzduchu a třeštil na Corbena oči naplněné živočišnou hrůzou, div že mu nevylezly z důlků. Corben ho sevřel ještě pevněji a cítil, jak z Iráčana vyprchává síla, cítil, jak jeho ztýrané tělo opouští poslední záchrany života, až marný odpor úplně ustal.

46

Oknem své místnůstky v tiskovém oddělení si Mia všimla, že kolem budovy projel pathfinder a zamířil k zadní části pozemku. Okénko u řidiče bylo stažené, takže vevnitř zahlédla Corbena. Jel na kryté parkoviště, které v rámci bezpečnostních opatření schválně vybudovali stranou od hlavní budovy jako pojistku proti případům, kdy někdo nevědomky přijede v autě s nastraženou bombou.

Vyskočila na nohy a vyklonila se z okna; s rostoucí nervozitou sledovala vůz. Ze svého úhlu na sedadlo spolujezdce nedohlédla. Uplynuly nekonečné vteřiny, než se z parkoviště připomínajícího bunkr konečně vynořil Corben.

Mie pokleslo srdce. Byl sám.

Kdyby jen to; byl celý umazaný od čehosi, co mohla být jediné krev. A jako by to nestačilo, všechno ostatní dopověděl ponurý výraz v jeho tváři.

Mie se podlomila kolena. Sesypala se zpátky do židle a cítila, že se každou chvíli rozpláče.

Farúk nikde.

Padla šance získat tu knihu.

Není co nabídnout výměnou za matku.

* * *

Corben zavřel oči a nechal přival horké vody, ať z jeho obolavělého těla spláchne únavu. Tělocvična velvyslanectví byla místnost bez oken, izolované útočiště vmáčkнутé hluboko do suterénu vedlejší budovy, a v jejím sprchovém koutě se teď zbavoval krve a špíny nejnáročnějšího dne, jaký zažil od chvíle, kdy ho převedeli do tohoto neklidného města.

Než se cestou zpátky ohlásil svým nadřízeným, náčelníkovi a velvyslanci, důkladně si promyslel, co jim řekne. Farúk byl postřelen. Smrtelně. Zemřel, než ho Corben stačil odvézt do nemocnice. A v tu

chvíli Corbenovi zbývala jediná možnost – postarat se, aby únosci nezjistili, že je mrtvý. Jinak by usoudili, že spolu s ním vzala zasvě i informace, kde jsou ty památky, a v tom případě by už nebylo co vyměnit za Evelyn.

Nemohl dopravit jeho tělo na ambasádu, protože to je, technicky vzato, území Spojených států. Nemohl ho ani předat policii. Vzhledem k tomu, jak je podle všeho prolezlá špehy, by se únosci dozvěděli, že je Farúk po smrti, ještě než by jeho mrtvola stačila vychladnout. Nezbylo mu než nechat ho zmizet. Aspoň dočasně. Získat čas, aby vymyslel nějaký jiný způsob, jak osvobodit Evelyn.

A tak zajel hluboko do borových lesů na východ od města a pohodil jeho tělo u úzké nepoužívané cesty. Nikdo ho přitom neviděl. Až se mrtvola najde – pokud se vůbec někdy najde –, Corben i velvyslanectví budou moci všechno popřít. Ano, Corben s ním sice odjel, ale Farúka zranili při přestřelce, vyskočil z auta, když uvízlo v dopravní zácpě, a utekl. Teorie, že ho pak dostihli ti, kdo ho pronásledovali, ti, kdo zabili profesora, bude vypadat naprosto hodnověrně. Tou dobou už nejspíš bude po všem, celá záležitost usne a nikdo se nebude zvlášť starat o osud nějakého přivandrovalce, natožpak když přišel z Iráku.

Corben neměl na vybranou. Musel během chvilky učinit těžké rozhodnutí. Buď udělat tohle, anebo ohrozit celou akci. A to neměl v úmyslu. Na to byla kořist, po které se natahoval, příliš mimořádná.

Setřásl výčitky svědomí a přenesl se v myšlenkách k produktivnějším záležitostem. Olshansky zhruba určil polohu Abú Barzánova mobilu. Proti očekávání nebyl v severním Iráku. Signál přicházel odkudsi z východního Turecka poblíž syrských hranic. Olshansky prý bude potřebovat trochu víc času, aby to určil blíž. Ujistil Corbena, že toho člověka určitě dokáže najít, ale že vysledovat zpětně toho, s kým si telefonoval, bude mnohem těžší, a zasypal ho haldou technických řečiček o nekompatibilních sítích, které Corben okamžitě vypustil z hlavy.

Lokalita Corbena nepřekvapovala. Zahraniční kupec nebude kvůli převzetí těch věcí riskovat cestu do Iráku a Mosul, odkud Abú Barzán pocházel, byl od tureckých hranic kousek. Corben tu oblast docela slušně znal. Po obou stranách hranice to bylo převážně kurdské území, stejně jako Mosul. Odhadoval, že kupec nejspíš bude chtít, aby transakce proběhla v Batmanu, Mardinu nebo Džarbakíru. Všechna tři města měla letiště, kde přistávaly linkové i soukromé lety, a všechna byla jen pár hodin jízdy od turecko-iráckých hranic.

Tu výměnu si Corben nemínil nechat ujít.

Farúkovo odhalení, že jakýsi kupec Abú Barzánův malý poklad přeplácí, postavilo všechny Corbenovy plány na hlavu. Až dosud byl jeho hlavním cílem hakím – jediný člověk na obrazovce jeho radaru, o kterém věděl, že jde bez skrupulí za stejnou věcí jako on. Jenže teď mu ten záhadný kupec připadal přinejmenším stejně zajímavý. Bůhvíjak se doslechl, že je ta kniha k maní, ještě dřív než hakím. Trumfl ho, když si ji zajistil pro sebe. A je klidně možné, že o té knize a jejím významu ví ještě víc než doktor. Otázkou zůstávalo, jestli toho ví dost, aby Corben mohl hakíma ze svých plánů úplně vynechat. Přišel na kloub tomu postupu, anebo bude zapotřebí hakímových mimořádných zdrojů a vybavení, aby se sen změnil v realitu?

Teď měl Corben v zaměřovači dva cíle. Jeden z nich ho stoprocentně kontaktuje – hakím si o něm myslí, že má Farúka, a tím pádem i tu knihu, a bude chtít dohodnout obchod. Ten druhý má namířeno na nenápadné dostaveníčko kdesi ve východním Turecku. Corben se tam potřebuje dostat taky, ale bude muset najít způsob, jak to udělat na vlastní pěst, aniž by do toho vtáhl kolegy z velvyslanectví. Kromě toho tajemného kupce a samotného Abú Barzána v tuhle chvíli o nadcházející transakci nikdo další neví. Corben by byl rád, aby při tom zůstalo, přinejmenším dokud si po vlastní ose nevyrazí na ten výlet do Turecka. Bude si muset hlídat každé slovo, aby nepřitáhl nežádoucí pozornost.

Konec hry už je každopádně na dohled.

* * *

Kirkwood s rostoucím zneklidněním poslouchal, jak Corben referuje o akci, a zkoumal přitom jeho výraz.

Věci nešly podle plánu. Corben prý musel improvizovat. Neměli jistotu, že se jim povede zachytit telefonát Ramezovi, natožpak že se k Farúkovi dostanou dřív než únosci. Přesto se mu pozoruhodně dařilo, naložil Iráčana dřív než oni a skoro to klaplo, nebýt toho nešťastného výstřelu, který se zatoulal do Farúkovy boku.

Kirkwood pozoroval ostatní přítomné. Ambasador i Hayflick, zdejší náčelník CIA, zaujatě poslouchali, jak Corben s obdivuhodnou přesností popisuje svůj myšlenkový proces.

„Takže co nám vlastně zůstalo v rukou?“ zeptal se ambasador. „Víme, kde schovává ty věci, po kterých jdou únosci Bishopové?“

Corben zavrtěl hlavou. „Neměl jsem čas vytáhnout to z něj. Byl v šoku, blábolil cosi nesouvisle arabsky a pak zkolaboval.“

Velvyslanec zachmuřeně přikývl.

Kirkwood nespouštěl z Corbena oči. Zajímalo by ho, jestli Corben ví, že Farúk ty věci nemá. Hovor s Abú Barzánem v něm probouzel zneklidňující otázky. Jelikož únosci Farúka neodvlekli, ten druhý zájemce k nim nepatří. Čili to musí být někdo jiný. A načasování bylo příliš nápadné, než aby pominul možnost, že dotyčný je napojen na Corbena – pokud to není Corben sám.

Což ho dovedlo k znepokojivým závěrům.

Třeba k tomu, že Corben si je dost možná vědom nadcházející transakce v Turecku. Anebo k tomu, že vzhledem k postranním úmyslům, které zřejmě sleduje, pro něj možná není prioritou bezpečně osvobodit Evelyn.

„Myslíte si, že nás únosci budou kontaktovat?“ sondoval terén.

„Budou muset,“ odvětil Corben. „Věřím, že máme Farúka, takže si vyvodí, že máme i ty památky. A po těch jdou. Řekl bych, že se s námi spojí a nabídnou nám, že za ně Evelyn vymění. Momentálně se zdá, že je to naše jediná šance, jak ji zachránit.“

Na místnost padlo sklíčené ticho.

To nestačí, pomyslel si Kirkwood. Nezamlouvala se mu strategie „čkej a doufej“ ani potenciální riziko, pokud by únosci přece jen zavolali a došlo k předstírané výměně. Bylo potřeba popostrčit události kupředu. „Měli bychom jim vyslat signál,“ navrhl. „Dát jim vědět, že jsme připraveni vyjednávat.“ Obrátil se k velvyslanci. „Co kdybyste vydal prohlášení pro tisk? Něco ve stylu ‚čekáme na zprávu od únosců, abychom jim dali, co chtějí, a tak vyřešili celou záležitost k oboustranné spokojenosti‘?“ Prostě něco v tom smyslu.“

Velvyslanec se zaškaredil. „Víte, jak se stavíme k otevřenému vyjednávání s teroristy. Chcete po mně, abych nakráčel do televize a vyzval je k uzavření dohody?“

„Tohle nejsou teroristé,“ namítl Kirkwood. „Jsou to pašeráci starožitností.“

„Ale no tak, Bille. Takové nuance nikdo nepostřehne. Pro většinu lidí, kteří ten případ sledují, je to prašť jako uhod’.“

Kirkwood se zklamaně zamračil. „Tak co využít to Bishopovic děvče? Dcera by cituplně prosila, ať jí vrátí matku.“

„Proti tomu nic nenamítám,“ prohlásil ambasador. „Dobře. Nějak to zařídím. Ale takhle blafovat může být ošidné; vždyť ty památky nemáme.“

„Jestli zavolají a budou ochotni vyjednávat, tak ji osvobodíme,“ ujistil ho Hayflick. „Zorganizujeme to tak, abychom měli navrch.“

Kirkwood se podíval na Corbena. Měl dojem, že v jeho ostříleném výrazu prokmitlo rozladění, ale možná se mu to jen zdálo; agentova tvář toho příliš neprozrazovala. Přijal Kirkwoodův návrh nepatrným zamyšleným pokývnutím.

V Kirkwoodově podvědomí se dovolávalo pozornosti ještě něco. Čím dál víc mu připadalo, že jisté kroky budou nevyhnutelné. S partnery se na tom určitě shodne. *Udílej, co je v tvých silách, abys Evelyn zachránil, aniž odhalíš, o co ve skutečnosti jde. kle pokud budeš muset, vzdej se té knihy.* Ještě tu knihu neviděl, a tak netušil, jestli by tím vyšlo na světlo něco z jejich tajemství. Ale kdyby ano, ohrozilo by to jejich práci a vystavilo by to nebezpečí odkaz, na kterém se pracuje po staletí.

Zatím se rozhodovat nemusí. Je to zbytečné, dokud se únosci neozvou.

Ucítil v kapse nehlučné vibrování a vytáhl telefon. Podíval se na číslo volajícího. Volal mu jeho nejdůležitější zdroj v OSN. „Promiňte, ale musím to zvednout,“ omluvil se ostatním, vstal ze židle a odešel od stolu.

Úsečný hlas na druhém konci přešel rovnou k věci.

„Ta záležitost, na kterou jste se mě ptal,“ prohlásil jeho kontakt. „Ohledně toho hakíma. Myslím, že pro vás něco mám.“

* * *

Omarova zkroušená slova hakíma rozběsnila.

„Utekl, *muallimna*. Má ho ten Američan.“

Hakím nevěřil vlastním uším. Jak to, že Omar selhal – už zas? Měl přece všechno, co potřeboval. Měl veškeré zdroje, kontakty, palebnou sílu, a přesto selhal.

Omar ze sebe sypal vysvětlení a omluvy, ale hakím ho umlčel zuřivou nadávkou. Podrobnosti ho nezajímaly. Záleželo mu jen na výsledcích. Potřebuje lidi, kteří mu zařídí, o co jim řekne. Jakmile bude po všem, postará se, aby Omara někdo nahradil. Aby mu

obstarali někoho spolehlivějšího. Schopnějšího. Někoho, kdo dokáže odvádět svou práci.

Silou vůle zklidnil dech a soustředil se na další kroky. Věděl, že ještě pořád drží v rukou trumf. Nepochyboval, že výměnou za tu ženu mu dají, po čem touží. Ale výměnný obchod s sebou ponese riziko, a když se vezme v úvahu Omarova nedávná žalostná bilance, vůbec není jisté, že se mu podaří tu kartu vynést, aniž za sebou zanechá stopu. Hakím nesnášel, když měl zbytečně podstupovat risk, ale kvůli Omarově nešikovnosti se tomu nevyhne. Výměna rukojmích nikdy není jednoduchá, ani pro jednu stranu.

Ale užíralo ho ještě něco dalšího, daleko zhoubnějšího než představa vážného nebezpečí spojeného s nadcházející výměnou. Ten Američan zase ponížil jeho lidi, a tím pádem i jeho samotného. Pro hakíma se z toho stala osobní záležitost, cítil to jako hlubokou potupu, nesnesitelnou a neodpustitelnou. Takový přečin je nutné potrestat. Je potřeba znovu nastolit disciplínu.

„Zavolej svým kontaktům,“ poručil Omarovi. „A hned. Chci se o tom Američanovi dozvědět všechno, co se dá.“

47

V útočišti hotelového pokoje se Mia nezúčastněně dívala na sebe samotnou v televizi. Cívěla skrz obrazovku, z níž na ni bizarně zíral její vlastní obličej a pronášel opatrně formulovanou prosbu, kterou jí předal Corben, než ji svěřil tiskovému atašé ambasády. Výjev na obrazovce jí připadal podivně neskutečný, jako by trhlinou pozorovala dění v jiném světě, ve virtuálním paralelním vesmíru podobném *Matrixu* – jenže ono to tak nebylo. Tohle byla realita. Krutá, nepochybnitelná realita.

S těžkým srdcem zatelefonovala těsně před tiskovou konferencí tetě do Nahantu. Tetin pohodový tón napovídal, že se o únosu ještě nedočetla. Chvilku si jen tak povídaly a pak Mia sebrala odvahu a s krajní opatrností jí vylíčila, co se stalo. Hrozně se toho rozhovoru bála, ale teta byla statečná a navzdory pochopitelným obavám přijala tu zprávu vyrovnaně. Mia ji upozornila na tiskovou konferenci a ubezpečila ji, že se dělá všechno, co je v lidských silách, aby Evelyn našli a dostali na svobodu. Když zavěsila, hrud se jí bolestivě svírala.

Stáhla u televize zvuk a zamyslela se nad Corbenovým skličujícím souhrnem posledních událostí. Když je teď Farúk mrtvý a neví se, kde ty jeho památky jsou, nemají co vyměnit za Evelyn. To byla hodně špatná zpráva. Mia přišla s nápadem, že zajde zpátky do Evelynina bytu a prohledá její věci, jestli tam nenajde nějakou jinou knihu nebo něco dalšího s hadím symbolem, co by se dalo využít, aby únosce nalákali k výměnnému obchodu, ale Corben ji hezky rychle uzemnil. Už tam prý byl, už to udělal. Nenašel nic, čím tu knihu nahradit.

Navíc by to stejně bylo k ničemu. Ti prevíti se neozvali.

Úporně doufala, že se ozvou. Vždyť musejí. Proč by matku unášeli, kdyby nechtěli přijít s nějakými požadavky?

Zpravodajství na obrazovce přešlo k nějaké další depresivní události. Mia vypnula televizi a rozhlédla se po pokoji. Protivila se jí ta bezútěšná osamělost a v duchu zaletěla zpátky k minulé noci, kdy

přespala u Corbena. Ačkoli ho stěží znala, svou přítomností ji uklidňoval. Uvědomila si, že za těch pár hodin, co spolu strávili, s ním prožila víc než s většinou mužů, se kterými kdy chodila. Přemítala, jestli mu má zavolat a poptat se, co je nového, ale pak to zavrhl jako hloupost.

Zabloudila pohledem k posteli. Bylo jí jasné, že jestli má usnout, bude muset spánek uprosit, podplatit, vynutit si ho.

Sebrala klíč od pokoje a mobil a vykročila ke dveřím.

* * *

V zšeřelém obýváku vypnul Corben televizi a zamířil do ložnice. Měl za sebou příšerný den – zřejmě nejnáročnější, jaký kdy prožil. Dosud ho poháněl adrenalin, ale teď už jeho zásoby vyschly do dna. Únavu po bitvě cítil v každém póru a tělo se dovolávalo odpočinku. Hádat se s ním nehodlal.

Zalezl do postele a pozhasínal. Rolety ho odřízly od vnějšího světa. Chtěl usnout, ale mozek vzdoroval a umíněně přemítal úkoly, které má před sebou.

Myšlenky mu kroužily kolem Evelyn Bishopové a jejího telefonátu Tomu Websterovi. Požádal analytika v Langley, ať to jméno projede databázemi, ale bylo překvapivě běžné – záznamů vypadlo příliš mnoho. Aby se výběr zúžil, Corben doplnil předpokládaný věk a další informace, ale spojit jméno s identitou stejně nějakou dobu potrvá, pokud se to vůbec povede.

Přesunul se v úvahách k naléhavějším úkolům, které ho čekají. Poslední zpráva od Olshanskyho oznamovala, že irácký překupník zakotvil na noc v Dijakbakíru, malém městě v jihovýchodním Turecku, zhruba osmdesát kilometrů od syrských hranic. Corben by býval čekal, že ten chlap pojede spíš do Mardinu, protože ten je o pár hodin blíže iráckým hranicím. Obě města měla letiště, ale dijarbakírské bylo větší, i město samo bylo rozlehlejší a návštěvníkům nehrozilo, že upoutají pozornost. Olshansky s využitím triangulace určil polohu dealera s přesností na padesát metrů; u místa tak vzdáleného jako Diyarbakír to byl úctyhodný výkon.

Corben potřeboval vymyslet, jak se tam dostat, aniž by kolegové zvětřili, o co kráčí. Agentura měla v té oblasti svoje lidi, ale jeho ani nenapadlo svěřit tuhle záležitost někomu jinému. Chtěl u toho být sám a ani v nejmenším nestál o to, aby se Hayflick nebo kdokoli další

dozvěděl skutečný důvod. Napadlo ho, že jako záminky pro cestu do Turecka využije Olshanskyho pátrací akce. Může tvrdit, že tam jede kvůli člověku, kterému Farúk volal z kavárny. Kvůli zájmové osobě. Do Dijarbakíru je to necelých pět set kilometrů, pár hodin letu malým letadlem. Ale jestli se tam chce dostat dřív, než se vynoří ten záhadný kupec, musí si to zařídit hned ráno.

Pomyšlení, že zjistí, kdo ten kupec je, ho zahřálo u srdce a ukolébalo ho do tolik potřebného spánku.

* * *

Dvě patra nad Miiným hotelovým pokojem vzhlédl Kirkwood od svého laptopu a na půl oka sledoval Miino vystoupení v televizi. Už ho viděl na jiném místním kanálu. Tiskové oddělení ambasády odvedlo dobrou práci a Mia zrovna tak; ten vzkaz k únoscům její matky určitě dorazí.

Zabloudil v myšlenkách jinam a znova sklopil oči k obrazovce laptopu a zlověstnému souboru, který mu e-mailem poslal jeho zdroj z OSN. Už si ho jednou přečetl a teď se k tomu chystal znova.

Byl to spis týkající se hakíma.

Osvětloval i Corbenovu roli – jako agent dostal za úkol hakíma vypátrat. Corben sám o sobě působil solidně. Prováděl pro CIA na Blízkém východě úplně běžnou terénní práci, nic zvlášť špinavého ani krvavého. Zato informace o hakímovi Kirkwoodem otřásly.

Už dřív se od svých zdrojů v Iráku doslechl, že v posledních letech se kdosi vytrvale vyptává na Úrobora, ale nikdy se mu nepovedlo zjistit, kdo za těmi dotazy stojí. Za Saddáma se lidé báli mluvit.

A v tomhle případě zvlášť.

Procházel si spis znova a žaludek se mu stahoval hnusem. Přesahovalo to svou odporností všechny meze. Pitvy provedené na některých tělech nalezených po obsazení hakímovy usedlosti v hrůzných detailech prokazovaly, na čem ten člověk pracoval. Nenechávaly na pochybách, o co mu šlo.

Většina metod, které hakím testoval, už byla vyzkoušena na laboratorních zvířatech, hlavně na myších, a do určité míry se jimi dařilo zvířata omladit nebo jim prodloužit život. Jenomže hakím při svých pokusech nepoužíval myši. Experimentoval na lidech.

Jeden z omlazovacích pokusů provedli v raných devadesátých letech s velkou slávou italští a američtí badatelé v oblasti neurologie.

Spočíval v transplantaci tkání odebraných z epifýzy mladších myší starším myším a naopak. Zjednodušeně řečeno, starší myši mládly a mladší stárly. Ty první vypadaly zdravěji, rejdlily po klíčkách, s překvapivým elánem pobíhaly v kolečku a přežívaly stejně stará kontrolní zvířata. Kožíšek těch druhých ztrácel lesk, chřadly, až se nezmohly ani na základní úkony, které před transplantací snadno zvládly, a dříve umíraly. Autopsie zvířat prokázaly, že některé vnitřní orgány starších myší, které dostaly implantáty od mladších, vykazují pozoruhodné známky omlazení. A jelikož epifýza odpovídá za produkci hormonu melatoninu, omlazení bylo připsáno právě vzestupu jeho hladiny.

Celkový obrázek však už nevypadal tak slibně. Vědci, kteří přezkoumali výsledky důkladněji, objevili, že myši použité při experimentu měly genetický defekt, který u nich prakticky bránil tvorbě melatoninu. Připisovat tomuto hormonu jejich zlepšenou kondici bylo tedy úplně mylné. Nicméně nedalo se popřít, že pokusná zvířata opravdu vypadala mlaději a zdravěji a žila déle. Něco to způsobit muselo. Jen to nebyl melatonin.

Pitvy naznačily, že některé z hakímových experimentů měly zjistit, jestli implantáty z epifýzy a jejich transplantace mají stejný účinek i na lidi. Provádět takové pokusy není snadné. Lidská epifýza má všehovšudy velikost hrášku a je umístěna v mezimozku. Je nejaktivnější do puberty; během dospělosti vápenatí a má se za to, že zakrní, takže cenné jsou jediné implantáty od dětí či mladistvých. Endoskopická mikročirurgie, s jejíž pomocí je lze získat, představuje navíc vysoce komplikovaný a náročný zákrok a znamená obrovské riziko pro dárce.

Což ovšem není problém, pokud máte nekonečnou zásobu dětí, které lze obětovat.

Další zásadní potíž spočívá v tom, že experimenty prodlužující život se většinou provádějí na živočišných druzích, které žijí krátce aby se změny daly pozorovat a zdokumentovat v rozumném časovém horizontu. Ideální jsou jepice, které žijí jediný den. Běžně se používají hlístice žijící zhruba dva týdny a laboratorní myši, i když ty už nejsou tak vhodné, protože se dožívají plus minus dvou let. Aby se zaznamenaly jakékoli významnější změny u lidí, musí pozorování trvat podstatně déle. Takže hakímovy pokusné subjekty musely zůstat uvězněny měsíce i roky poté, co podstoupily zákrok, aby se na nich výsledky experimentů projevíly.

Pitvy prokázaly, že hakím si nehrál jen s epifýzou. Měl v repertoáru i další žlázy – hypofýzu a brzlík, u mužů varlata a u žen vaječníky. U některých obětí omezil svoje experimenty na studium účinků různých hormonů a enzymů na organismus. Jeho práce byla pozoruhodně pokroková; zahrnovala nejnovější oblasti výzkumu, včetně pokusů s telomerázou a proteiny PARP-1. Měl k dispozici nejmodernější vybavení a nepochybně byl výborný chirurg a molekulární biolog.

Pokusné subjekty, které se ocitly na jeho operačním sále, bez výjimky sešly ze světa strašlivou smrtí. Některé muže, ženy a děti použil jen jako materiál – vzal si z nich, co potřeboval, a zbytek odhodil. Jiní, příjemci, museli snášet následky jeho zruďných procedur dlouhodobě, a když se jejich těla konečně vzdala, hakím je bez sebemenších výčitek svědomí rozpitval, aby se podíval, kde se co pokazilo. Pak nechal jejich pozůstatky naházet do neoznačených hrobů.

Kirkwoodovi se dělalo nanic. Zalykal se hněvem. Věděl, že existují vědci, kteří se schválně uchýlili do zemí, kde mohou provádět pochybné experimenty, aniž by je obtěžovali aktivisté nebo etické komise. Jenže tohle bylo něco jiného. Tohle svou nelidskostí přesahovalo veškeré meze.

Tohle bylo čiré zlo.

Nejvíce ho šokovalo, že podle informací v souboru byl Corben pověřen úkolem hakíma *najít*.

Najít ho – ne zlikvidovat.

Najít ho, aby se dalo využít jeho nadání.

Nebyl by to první podobný případ. Vlády jsou odjakživa svolné promíjet zločiny z minulosti, jakkoli strašlivé, a spřáhnout se třeba s čertem, pokud se díky tomu dostanou k novátorským a cenným výzkumům. Americká vláda si tenhle přístup osvojila už dávno. Počínala si tak s nacistickými raketovými vědci. Počínala si tak s ruskými odborníky v oboru jaderných, chemických a biologických zbraní. A jak se zdálo, ochotně by si tak počínala i s hakímem.

Corben měl za úkol najít ho a přivést ovečku do stáda. Evelynin únos mu přihrál možnost navázat s ním kontakt. A to znamenalo, že pro Američany je Evelyn postradatelná. Je jen prostředkem k dosažení cíle. Ničím víc.

Kirkwood se v duchu vrátil k nečekanému hovoru s Abú Barzánem. K té překvapivé nabídce. Přišla, zrovna když smrtelně zranili Farúka.

V době, kdy byl Farúk s Corbenem.

Než zemřel.

Jak daleko jsou ochotni zajít?

Musí tomu přizpůsobit svoje plány.

Rád by věděl, kdo další je do té záležitosti namočený. Jedou v tom všichni? Hayflick nejspíš ano. Velvyslanec snad ne. Kirkwood z něj neměl ten pocit, jenže na druhou stranu tihle lidé se lhaním živí.

Potřeboval zavolat ostatním, seznámit je s tím, co zjistil. Určitě mu jeho záměry odsouhlasí. Musí překazit Corbenovu misi, i kdyby tím ohrozil projekt. Vždyť na tom závisí Evelynin život, stejně jako životy nesčetných nevinných lidí, kteří by se ocitli na operačním stole té zrůdy.

Ustavičně na něj dotírala představa hakímových obětí. Bylo mu jasné, že hned tak neusne.

* * *

Corbena vytrhla ze spánku série tlumených ran.

Ve vteřině byl na nohou. Rozespálýma očima sotva rozeznal číslice 2:54 na budíku na nočním stolku; utlumený mozek nabíhal jen pozvolna a pracně se potýkal se zvuky na prahu slyšitelnosti – matně rozeznával rychlé kroky, které se po studených dlaždičkách blížily bytem přímo k němu.

Jakmile mu došlo, co se děje, instinktivně zajel rukou do zásuvky nočního stolku pro zbraň. Jenže sotva se prsty dotkl pažby, dveře ložnice se rozlétly a dovnitř vtrhli tři muži, jejichž tváře ve tmě nerozeznal. Jejich vůdce kopl do šuplíku a tvrdě přirazil Corbenovi zápěstí. Bolest mu vzala dech; otočil se právě včas, aby zahlédl, jak mužova zvednutá paže opisuje oblouk a seshora se na něj snáší jako úder blesku.

Vteřinku předtím, než mu rána dopadla na lebku a odeslala ho do okamžitého a naprostého bezvědomí, měl dojem, že v mužově ruce zahlédl pistoli.

48

Restaurace na střešní terase hotelu Albergo byla příjemně poklidná; pro chaotickém hemžení v baru hotelu Commodore, kde Mia bydlela předtím, to byla milá změna.

Nikdy dřív tu nebyla. Ve stinných zákoutích té visuté oázy, která shlížela na střechy města a přes ně dozadu na moře táhnoucí se k obzoru, vysedávalo mezi jasmíny a zakrslými fíkovníky jen pár lidí. Mia si našla tichý koutek a uchýlila se do konejšivé náruče martini. Esejista E. B. White mu říkával „elixír poklidu“ a přesně tak na ni působilo.

Byla příliš zabraná do myšlenek, než aby jí vadilo, že je jediná, kdo je tu sám. Za posledních osmačtyřicet hodin se toho přihodilo moc a potřebovala si to přebrat v hlavě.

Zrovna se poohlížela po číšníkovi, aby si objednala další martini, když se v restauraci objevil Kirkwood a přisedl si k ní. Objednali si společně a trochu rozpačitě klábosili o tom, že hotel je útulný a město plné protikladů. Mia si všimla, že i Kirkwood bloudí duchem jinde. V očích mu seděl hluboký neklid; něco ho očividně trápilo.

Byl to právě on, kdo stočil řeč k přílivu hrůzy, který se na ně bez ustání valí.

„Viděl jsem to televizní vysílání. Vedla jste si skvěle. Zabere to. Vzkaz se k tomu hakímovi stoprocentně dostane. Ozvou se nám.“

„Jenže co pak?“ zeptala se Mia. „Nemáme co jim nabídnout. A zkoušet to na ně s nějakou lstí...“ Radši nedořekla.

„Na ambasádě v tom umění chodit,“ ujišťoval ji. „Něco vymyslí. Dokázali přece vyzvednout Farúka dřív, než se k němu dostali hakímovi lidé.“

Viděla mu na očích, že ani on tomu dvakrát nevěří, ale ocenila jeho snahu o optimismus. „Jenže podívejte, jak to dopadlo.“

Přinutil se k polovičatému úsměvu. „Mám v Iráku svoje kontakty, které na tom pracují. Pevně věřím, že s něčím přijdou.“

„S čím? S čím by mohli přijít, aby to změnilo situaci?“

Neměl po ruce odpověď, se kterou by se jí mohl svěřit. Využil toho, že k nim nehlučně připlul číšník, aby doplnil mrkvové nudličky a pistácie, a rychle změnil téma. „Vůbec jsem netušil, že Evelyn má dceru.“

„Nebydlela jsem u ní,“ vysvětlila Mia. „Žila jsem u tety. V Bostonu. Tedy vlastně poblíž Bostonu.“

„Co váš otec?“

„Umřel, než jsem se narodila.“

Přes tvář mu přelétl stín. „To je mi líto.“

Pokrčila rameny. „Byli tenkrát v Iráku spolu. Při těch vykopávkách. A měsíc nato zahynul při autonehodě.“ Zvedla ke Kirkwoodovi pohled. Z jejího hlasu se vytratil všechný jas. „Ten požírač ocasu..., to přece má být symbol přinášející štěstí, ne?“

Kirkwood mlčel, jen krátce přikývl.

„Strašně ráda bych věděla, o co tomu bláznovi jde,“ vyhrkla vztekla. „Chce oživit nějaký dávný mor, anebo vážně čeká, že najde zázračný elixír, který mu umožní žít věčně? Copak se dá vůbec odhadnout, jak takový šílenec uvažuje? Dá se u někoho takového apelovat na rozum?“

Povytlhl obočí. „Proč myslíte, že hakím jde po nějakém pramenu mládí? Odkud to máte? Četl jsem spis, který si o něm vede CIA. O ničem takovém se tam nepíše.“

Mia zalovila v paměti a s lehkým výsměchem na vlastní adresu mu převyprávěla, jak se s Boustany bavili o elixírech.

Kirkwood si usrkl koktejlu, jako by zvažoval, co říct. „Nu, jste přece genetická. Vy byste to měla vědět nejlíp. Je to doopravdy takové bláznovství?“

„Ale prosím vás!“ rozesmála se.

Neoplatil jí stejnou mincí. Tvářil se vážně.

„Opravdu se mě ptáte, jestli je to možné?“ ujišťovala se.

„Jen říkám, že ještě před pár lety se pokládalo za vyloučené transplantovat někomu obličej. Teď se to běžně dělá. Když člověk pomyslí na pokroky v medicíně, kterých se za několik posledních let dosáhlo, je to k nevíře. A každou chvíli se vynoří další úžasný úspěch. Zmapovali jsme lidský genom. Nakloňovali jsme ovci. Z kmenových buněk se daří vyrábět srdeční tkáň. Takže si nejsem jistý. Třeba je to možné.“

„Samozřejmě není,“ prohlásila Mia pohrdavě.

„Kdysi jsem viděl dokumentární pořad o jednom ruském vědci z padesátých let – tuším, že se jmenoval Děmichov. Zabýval se

možnostmi transplantace hlavy. Aby dokázal, že to jde, transplantoval mastifovi hlavu a horní část štěněcího těla a stvořil dvouhlavého psa. Ten tvor se měl čile k životu a přežil šest dní.“ Pokrčil rameny. „A to je jen jeden případ, o kterém víme.“

Mia se předklonila. Z očí jí sálalo hluboké přesvědčení. „Při transplantacích umíme nově propojit nervy a cévy a jednou snad propojíme i míchu. Jenže elixír mládí je něco úplně jiného. Muselo by se zastavit opotřebovávání buněk, naší DNA, našich tkání a orgánů, ke kterému dochází při každém nadechnutí. V buňkách dochází k chybám při replikaci DNA, jsou bombardovány volnými radikály, podléhají škodlivým mutacím a postupem časem vypovídají službu. Opotřebovávají se a hynou.“

„Ale právě to mám na mysli. Nezáleží na jejich stáří, ale na tom, čím si projdou,“ opáčil umíněně. „Říkáte, že se poškozují a hynou, ale to není totéž, jako kdybyste řekla, že jsou naprogramovány na určité časové období a pak zaniknou. Je to jako s novými teniskami. Když je nosíte a běháte v nich, podrážky se ošlapou a tenisky se časem rozpadnou. Když je nenosíte, nerozsypou se vám v krabici samy od sebe. Opotřebování a rozpad – to jsou důvody, proč umíráme, nebo snad ne? Netikají nám žádné hodiny, které by našemu tělu řekly, že jeho čas vypršel. Nejsme na smrt naprogramováni.“

Mia poposedla. „I tak se na to dá dívat.“

„A tenhle úhel pohledu se rozmáhá, že?“

Mia věděla, že je to pravda. Sama se specializací na výzkum stárnutí flirtovala, ale nakonec se rozhodla uhnout na jinou kolej, protože jí došlo, že je to nemilovaný příbuzný, o kterém se radši mlčí. Biogerontologie, věda o stárnutí, to nemá snadné – a nikdy neměla.

V oficiálních vědeckých kruzích se řadí hned někam vedle alchymie a šarlatánů, co od dávnověku balamutí lidi a podsouvají jim bezcenný šunt. Vědci tíhnou k tradičnímu přesvědčení, že stárnutí je nevyhnutelné, a zdráhají se investovat úsilí do výzkumu, který je podle nich předem odsouzen k nezdaru; bojí se, že by se zesměšnil už jen tím, že by se do něj pustili. Vlády nemají chuť podobné snahy financovat – zavrhl je jako nedosažitelný sen a ani je nenapadne cpát peníze do něčeho, čemu jejich voliči beztak nevěří, protože se jim odjakživa vtlouká do hlavy pravý opak. Ani sebepádnější argumenty a převratné objevy je nedonutí pootevřít kasu, protože by to odporovalo hluboce zakořeněnému náboženskému přesvědčení. Lidé stárnou a umírají. Takový je běh světa. Tak tomu chtěl Bůh. Je marné a nemorální pokoušet se to změnit. Ať si to uvědomujeme nebo ne,

smrt je požehnání. Dobrá vůle dojde odměny v podobě nesmrtelnosti na nebesích. A běda, kdybyste se chtěli pustit do sporu s prezidentskou radou pro bioetiku: Prevence stárnutí je pro důstojnou budoucnost lidstva ještě větší hrozbou než al-Kajda.

Podtrženo, sečteno, rozhodnuto.

A přesto, když se to vezme v širším kontextu, jsou vědci v prodlužování lidského života obdivuhodně úspěšní. Průměrná délka života se po většinu historie lidstva pohybovala mezi dvaceti a třiceti lety. Zkresloval ji jeden hlavní faktor – kojenecká úmrtnost. Na každého člověka, kterému se podařilo uniknout moru i čepeli meče a dožít se osmdesátky, připadaly tři až čtyři zemřelé děti. Odtud ten nízký průměr. Pokročilá medicína a hygiena – čistá voda, antibiotika a očkování – umožnily dětem přežít do dospělosti a průměrná délka života se prudce zvýšila, takže o posledním století se mluví jako o první revoluci dlouhověkosti. V devatenáctém století dosáhl průměr čtyřiceti let, v roce 1900 padesáti a teď je ve vyspělých zemích kolem osmdesáti. Zatímco první lidé měli šanci jedna ku dvaceti milionům, že se dožijí stovky, teď je to jedna ku padesáti. Od roku 1840 se očekávaná délka života v podstatě každoročně zvyšuje o tři měsíce. Ukazuje se, že demografové předpovídající její horní hranici se permanentně mýlí.

Podstatné ovšem je, že antibiotika a očkovací látky, které nám umožňují dožít se vyššího věku, nebyly vyvinuty proto, aby nám prodloužily život. Sledují jiný, i když také ušlechtilý cíl – pomáhat v boji s nemocemi. A v tom je zakopán pes. Teprve nedávno se zaběhnuté paradigma lékařského výzkumu posunulo a přístup vědecké komunity se změnil natolik, že už nepokládá stárnutí za předem danou nevyhnutelnost, ale za cosi mnohem méně osudového.

Za nemoc.

Dá se to ukázat na prostém příkladu: Donedávna se pojem Alzheimerova nemoc používal jen u lidí, kteří touto formou demence ochořeli před dosažením určité věkové hranice, zhruba pětadesáti let. U starších se nemluvalo o nemoci, ale jenom o senilitě, se kterou se nedá nic dělat, protože ke stárnutí prostě patří. Postoj se změnil až v sedmdesátých letech minulého století. Od té doby se s devadesátníkem zachází stejně jako se čtyřicátníkem – oba jsou považováni za pacienty trpící chorobou, kterou se medicína snaží pochopit a léčit.

Podobně se i na „stáří“ nahlíží čím dál víc jako na nemoc. Na vysoce komplikovanou, matoucí nemoc s různorodými projevy, ale přesto jako na nemoc.

A nemoci se dají léčit.

Klíčovým momentem, jímž tento nový přístup začal, byla zdánlivě prostá úvaha, odkud se stárnutí vlastně bere. Zjednodušeně se dá říci, že v celé přírodě stárnou jen lidé.

A začali s tím poměrně nedávno.

Po tisíciletí – během prakticky celé evoluce lidstva – se lidé a zvířata v divočině, kde se netěšili hýčkájící náruči a vymoženostem civilizace, sotvakdy dožívali stáří. Zahubili je dravci, choroby, hlad a počasí.

Na zestárnutí neměli šanci.

Hlavním zájmem přírody odjakživa bylo zajistit reprodukci organismů a uchování druhu – jen to a nic víc. Z evolučního hlediska i nás příroda stvořila pouze za tím účelem. Vyžaduje od nás jenom jedno: abychom se dožili reprodukčního věku, měli potomky a pečovali o ně, dokud nedosáhnou věku, kdy dokážou v okolním světě přežít sami.

Nic víc.

Nic jiného přírodu nezajímá.

Potom jsme zbyteční, stejně jako kterékoli zvíře. Buňky, z nichž se skládáme, už nemají žádný důvod udržovat nás při životě.

A protože jsme v minulosti neměli valnou naději výrazněji přežít hranici reprodukčního věku, příroda se plným právem zaměřila na to, aby zvýšila pravděpodobnost, že se toho věku dožijeme a úspěšně se rozmnožíme. Přirozený výběr se soustředil jenom na to jediné, takže – zase plným právem a naneštěstí pro ty z nás, kdo se chtějí poflakovat po světě o něco déle – preferoval krátké reprodukční období, protože tak je to efektivnější. Rychleji se střídají generace, víc se mísí geny, a tím se posiluje přizpůsobivost vůči nebezpečnému vnějšímu prostředí. Z toho všeho dohromady plyne, že proces stárnutí, který se mimo civilizaci v podstatě nikdy neprojevil, v nás nemůže být zakódován geneticky.

Když nás příroda vyvíjela, nebrala stárnutí v potaz.

Jinými slovy, stárnutí v nás není naprogramováno.

Tohle zjištění vyústilo v zásadní změnu pohledu na stárnutí.

Dnes se dá argumentovat, že jestliže nejsme naprogramováni na smrt, jestliže nás zabíjí opotřebování a rozpad, pak snad – čistě teoreticky – existuje možnost, že se stárnutí dá zabránit.

49

Na Corbenovy smysly zaútočil štiplavý pach čichací soli a probral ho zpátky k plnému vědomí.

Uvědomil si ostrou bolest v zátylku a podivné nepohodlí a vzápětí mu došlo, že má ruce a nohy za zády svázané do kozelce. Na sobě měl jenom boxerky. Ústy a tváří se tiskl k čemusi tvrdému a drsnému jako smirkový papír a v ústech měl úplně vyprahlo. Instinktivně se pokusil olíznout si rty, jenže narazil na suchou hlínu s pískem. Vyplivl ji a rozkašlal se.

Rychle přejel očima okolí, aby si udělal obrázek, kde je, a pochopil, že leží na boku na zemi, venku na jakémsi poli, na tichém a odstrčeném místě. Opíraly se do něj reflektory zaparkovaného auta; kolem ještě pořád vládla noc, ačkoli za horským hřebenem napravo se začínal rýsovat slabý přísvit ranního slunce.

Horský hřeben na východě. Přebíral si ten postřeh a usoudil, že musí být někde v údolí Bekáa. A jestliže už skoro svítá, byl v bezvědomí několik hodin. Což odpovídá tomu, jak dlouho by to do údolí Bekáa trvalo z Bejrútu, zvláště touhle noční dobou, kdy jsou silnice opuštěné.

Jak se mu pomalu vzpamatovávala nervová zakončení, všude po těle se ozývaly další modřiny a bolestivá zranění. Pokusil se posunout do míň nepohodlné polohy, ale za svou snahu sklídl prudký kopanec do žeber, který mu uštědřila vysoká bota. Šeredně to zabořilo.

Schoulil se, jak jen mu nylonová pouta dovolila. Ještě pořád ležel na boku s obličejem zabořeným do hrubé půdy. Pootočil hlavu a uviděl, jak se nad ním šklebí ten podobaný chlap.

„*Chalás*,“ uslyšel vyštěknout nějaký hlas – Nech toho.

Koutkem oka zaregistroval pohyb. V záři reflektorů se k němu blížil majitel toho hlasu. Takhle z podhledu z něj Corben viděl všehovšudy boty – kožené mokasíny, pořádně drahé – a tmavé kalhoty. Na tvář mu nedohlédl.

Muž přikročil těsně k němu, takže měl boty jen pár centimetrů od jeho tváře. Corben se pokusil pomalu, neohrabaně přetočit na záda, ale ohnuté nohy mu toho moc nedovolily. Muž tam jen tak stál a zíral na něj jako na nějaký hmyz. Jeho rysy Corben pořádně nerozeznával, ale zjistil aspoň, že je štíhlý, hladce oholený a má delší stříbrné vlasy.

Pocit zranitelnosti a bezmoci ho vyváděl z míry. Ten muž, jako by ho v tom chtěl ještě utvrdit, zvedl nohu a přišlápl mu obličej; položil mu podrážku na nos a nonšalantně přitlačil, nejdřív do toho nedával žádnou váhu, pak se postupně opíral čím dál víc, drtil mu nos a tváře, až Corbenovi vystřelovala do celého obličeje bolest, jako by mu rozmačkával hlavu na kaši.

Pokusil se vykroutit, ale mužova bota ho přišpendlila k zemi. Zmohl se jen na přidušený, ztýraný výkřik, ať přestane.

Na muže to nezabralo, prodlužoval Corbenovo utrpení několik dalších vteřin, než konečně nohu odtáhl. Zamračeně si ho prohlížel. „Máte něco, co chci,“ prohlásil tónem, z něhož číselá přezíravost a opovržení.

Corben vyplivl písek a hlínu. „A vy máte něco..., někoho, koho chceme my.“

Muž znova zvedl nohu a nechal ji výhružně viset Corbenovi nad obličejem. Corben se ani nepohnul. Muž chvíličku držel botu ve vzduchu, jako by se chystal rozšlápnout brouka, a pak ji odtáhl. „Nezdá se mi, že byste si ve svojí situaci mohl hrát na drsňáka,“ prohlásil s klidem. „Chci tu knihu. Kde je?“

„Nemám ji.“ I přes své omámení Corben zaregistroval mužův přízvuk. Jižní Evropa, bez debaty. Snad Itálie. Uložil si to do paměti.

Muž kývl na kohosi za Corbenem. Než se Corben stačil podívat, kdo to je, inkasoval další prudký kopanec do žeber.

Zavyl bolestí. „Říkám vám, že ji nemám, hergot!“

Muže to zjevné překvapilo. „Lžete. Máte přece toho Iráčana.“

„Ale tu knihu ještě nemám, jasné? Budu ji mít zítra.“ Corbenovi přeskakoval hlas vzteky. Rád by se tomu chlapovi pořádně podíval do tváře, jenže po tom přišlápnutí ještě pořád viděl rozmazaně a navíc ho oslepovaly reflektory auta. „Neměl ji s sebou,“ dodal rozzuřeně.

Muž na něj zkoumavě shlížel. „Nezkoušejte na mě žádné další figle. Sežeňte mi tu knihu, nebo vám udělám ze života peklo. Jak už jste se přesvědčil, umím to docela dobře.“

Corben mu se zuřivým odhodláním oplatil pohled. „Seženu vám ji. Pro mě za mě si ji mějte. Ale chci za to něco jiného.“

Do mužova tónu se vloudilo překvapení. „A copak?“

Corben cítil, jak mu srdce buší až v krku. „Vím, na čem pracujete.“

Muž pochybovačně stiskl rty. „A na čem podle vás pracuji?“

„Viděl jsem vaši laboratoř. V Saddámíji. Ty masové hroby. Části těl. Krevní banku.“ Corben ho pozoroval. Zrak se mu projasňoval a mužovy rysy vyvstávaly zřetelněji. Upřel na něj oči a dodal: „Já tam byl, hakíme.“ Neuniklo mu, jak tomu muži cuklo ve tváři.

A v tu chvíli věděl, že našel svého člověka.

Až dosud měl jen podezření, jen odhadoval, že za Evelyniným únosem může být ten doktor z Bagdádu, ale nebyl si jistý. Nikdy neviděl hakíma na fotografii ani neslyšel jeho hlas, natož aby se s ním osobně setkal. A teď tu před ním – či spíš nad ním – ten netvor stojí, i když takhle si Corben svoje seznámení s ním rozhodně nepředstavoval, to tedy ani náhodou.

Zaplavila ho podivná směsice hrůzy a vzrušení. „Přivolali jsme laboratorní experty,“ pokračoval. „Prohlédli ty mrtvé, prozkoumali stopy po chirurgických zákrocích i vybavení, které jste tam zanechal. A tělesné orgány ve sklenicích. Jejich závěry byly... překvapivé.“

Odmlčel se a pozoroval mužovu reakci. Hakím na něj bezvýrazně shlížel, přivíral oči a pevně svíral rty. Corben mu dopřál čas, aby ta slova vstřebal, a pak se ho zeptal: „Už jste se k tomu objevu dopracoval?“

„Máte záslusk na výsledky mého výzkumu, že je to tak?“ ušklíbl se hakím přezíravě. „Jste tady, abyste mi nabídl požehnání a patronát americké vlády výměnou za to, že se s vámi o svou práci podělím?“

„Ne.“ Corbenovi ztvrdl pohled. „Nemluvím za americkou vládu. Jen za sebe.“

50

„Podle toho, co jsem četl,“ vykládal Kirkwood Mie, „mají jednovaječná dvojčata úplně identické geny, ale nežijí stejně dlouho a neumírají ze stejných příčin – a nemluvím o případech, kdy jedno z nich přejede autobus. Studie prokazují, že u každého dvojčete podléhá DNA jiným škodlivým mutacím. Kdyby v nás bylo stárnutí geneticky zakódováno, stárlo by dvojčata stejně. Ale není to tak. Poškození se v jejich buňkách hromadí náhodně, stejně jako u všech ostatních.“

Mia upila ze sklenice a zamyslela se nad jeho argumenty. „Uvědomujete si vůbec, s čím vším bychom se museli vypořádat, kdybychom chtěli stárnutí zabránit? Zásahy by se musely týkat i buněk, které se po odumření už neobnovují, například mozkových a srdečních, a taky chromozómových mutací vyvolávajících rakovinu, hromadění proteinů, které s buňkami interagují... Existuje řada různých procesů, kterými se naše tělo postupem času rozpadá.“

„Chcete říct opotřebovává a chátrá,“ uculil se Kirkwood.

„No ano, vždyť k životu opotřebovávání a chátrání patří, nebo snad ne?“ pokrčila Mia rameny. „Ani mě nenapadne přestěhovat se do nějakého poklidného kláštera v Tibetu a trávit tam dny pobrukováním manter a meditacemi, jen abych získala pár let života navíc.“

„Po Bejrútu byste se tam určitě nudila,“ zažertoval.

„Když o tom tak přemýšlím, vlastně bych momentálně trochu nudy nepohrdla.“

Kirkwood chápavě přikývl, ale hned se zase vrátil k vážnějšímu tématu.

„Říkám jen, že bránit se stárnutí je možné. Jenom to zatím neumíme. I o rakovině se přece věří, že je léčitelná. Snažíme se přijít na to jak. Lék na ni nenajdeme třeba ani za sto let, ale jednou s největší pravděpodobností ano. Tak to chodí. Není to tak dávno, kdy byly hlavní příčinou úmrtí infekce, od jednoduchých viróz až po

chřipkové pandemie. Mor se považoval za boží prokletí. Od těch časů jsme se hodně posunuli. Nad infekcemi a morem jsme vyhráli, takže žijeme dost dlouho na to, abychom se dočkali srdečních chorob a rakoviny. Před léty se taky pokládaly za neléčitelné. Věřilo se, že je to přirozená součást života. Dnes víme, že to tak není. A jestli je jednou zkrotíme, kdo ví, co si na nás tělo vymyslí potom.“

Mia ho zvědavě pozorovala. „Zdá se, že o problematice stárnutí víte kdeco.“

Usmál se. „Svým způsobem na tom mám zvláštní zájem.“

Podívala se na něj; netušila, jak si to má vyložit.

Chvilku mlčel, jakoby záměrně, a pak dodal: „Máme ho přece všichni. Nemyslím, že by někdo chtěl umřít dřív, než musí.“

„Věnujete se tomu? Patříte k těm, kdo drží nejružnější hladovky a polykají denně hrsti pilulek?“

Hodně předních biogerontologů dodržuje režim pravidelných cvičení – jediný obecně přijímaný způsob, jak být zdravější a žít déle. Také si sami ordinují vitamíny a antioxidanty a hlídají si, co jedí. Hladovění tu a tam někdo nemoudře dohání do extrému, protože o tvrdém omezování příjmu kalorií se ví, že prodlužuje život – i když prokazatelně jen u zvířat, ne u lidí. Ale většina lidí se asi shodne, že v takovém případě jde kvantita života na úkor kvality a že to za to nestojí.

„Dbám na sebe, samozřejmě,“ opáčil Kirkwood. „A vy?“

Sarkasticky pozvedla sklenici. „Pití a přestřelky – to není zrovna ideální, když se chce člověk dožít stovky,“ ušklíbla se. Odložila sklenici a zadívala se mu do tváře. Působil nepřístupně, v jeho výrazu byla jakási ostražitá uzavřenost, pod kterou se nedalo proniknout. „Ba ne, teď vážně,“ trvala na svém. „Zajímáte se o tuhle problematiku daleko hlouběji, než kdybyste o sebe prostě jen dbal.“

„V rámci OSN funguje jedna taková instituce – Světová zdravotnická organizace, pokud vám to něco říká,“ rýpl si. „Pracuju v některých jejích výborech. Stárnutím se zabývá hodně našich iniciativ. Většinou mají za cíl zlepšovat život starých lidí, ale pořádáme i různé rozpravy a zadáváme výzkumné studie a já se snažím najít si na ně čas – vzhledem k tomu svému zvláštnímu zájmu a tak.“ Zadíval se na ni. „Víte přece o nejnovějších pokrocích v molekulární biologii. Věda i technologie zažívají strmý růst. Rozvíjejí se tak rychle a mají takový potenciál, že se vzdálené vize kvapem přibližují na dohled. Za pár desetiletí se můžeme dopracovat k tomu, co jsme pokládali za dosažitelné až v horizontu stovek let. Z

kmenových buněk se dají vypěstovat náhradní orgány a kmenové buňky samy o sobě lze injekčně vpravit do organismu, aby ho opravily. Naskýtá se nepřehledně množství možností. A to nemluvíme o odvážných představách souvisejících s umělou inteligencí a nanotechnologiemi. Mluvíme jen o tom, o čem už dnes víme, že je to reálné. Kdyby se jednou povedlo zastavit proces opotřebovávání buněk anebo poškozené tělo opravit, neexistuje důvod, proč celou tu proceduru neopakovat. Bylo by to jako dávat auto do servisu po každých dvaceti tisících kilometrech. Žili bychom díky tomu mnohem déle. A pokud tohle uvažování dovedeme k logickému závěru, mohli bychom se dokonce ocitnout na prahu dosažení medicínské nesmrtelnosti – a já mám dojem, že hodně vědců už v takovou možnost věří. Jestli se někdo ptá právě po ní, vysvětlilo by se tím ledačco, nemyslíte?“

Mia o tom uvažovala a samým soustředěním vražtila obličej. „Vy doopravdy věříte, že primitivní alchymisté z doby před tisíci lety objevili něco, co dnes teprve začínáme pokládat za možné?“

Kirkwood pokrčil rameny. „Už ve starém Kecku se jako antibiotikum používala plíseň. Před necelým stoletím ji vědci zdokonalili a nazvali ji penicilín, ale ví se o ní už tisíce let. Podobné je to s aspirinem. Jistě víte, že ho používali vaši Féničané, stejně jako Asyřané, američtí indiáni a nesčetné další národy. Vyrobit ho není žádná věda. Je to jen obyčejná oxidace prášku z vrbové kůry. Dnes víme, že když se pravidelně užívá v malých dávkách, zabraňuje vzniku srdečních chorob. Anebo si vezměte Chile – zrovna včera jsem se dočetl, jak tam znovu objevují léky domorodých kmenů, které skvěle zabírají na nejrůznější nemoci. Existuje spousta dávno zapomenutých objevů. Stačila by jediná látka, možná nějaký účinný antioxidant, který zabrání poškození buněk volnými radikály. Jedna jediná látka. Není to tak nepředstavitelné.“

„Ale přesto jsme ji zatím nedokázali odhalit,“ namítla Mia, „ani při všech našich znalostech.“

„Tohle by byl pádný argument, kdyby se na prevenci stárnutí vynakládalo patřičné úsilí, jenomže ono to tak není. Ve skutečnosti se jí zabývá jen velmi málo lidí. Vědce k takové práci nic nemotivuje. Vládní gumové, církevní představitelé a všichni, kdo jsou přesvědčeni o neodvolatelnosti a hlubokém významu smrti, ustavičně omílají, že to nejde. A i kdyby šlo, není prý o co stát. Média se naopak vrhají po každém atraktivním objevu, a tím pádem jakoukoli vážně míněnou snahu obrátí v prázdnou nafouknutou bublinu.“

Seriózní vědci, kteří by o podobném výzkumu třeba i uvažovali, se právem bojí, že skončí v jednom pytli s armádou šarlatánů prodávajících věčné mládí. Mají strach, že jakmile se zmíní, že jejich práce souvisí s prevencí stárnutí, nedostanou na ni peníze – o ‚prevenci stárnutí‘ pro jistotu ani nemluví, halí ji pod roušku ‚medicíny dlouhověkosti‘. Zdráhají se pracovat na výzkumu, který přinese výsledky až po desetiletích, jelikož jeho účinky se musejí prokázat na lidech, a kde je navíc úspěch značně nejistý, zato výsměch v průběhu práce zaručený... To spolehlivě připraví o elán. Vy jste genetická. Pustila byste se do toho?“

Mia ponuře zavrtěla hlavou. Kirkwood ťal do živého. Jak to tak vypadá, celý její obor je momentálně hotové minové pole.

„Jistě chápete, kam mířím,“ pokračoval. „Víte, jak se k vašemu oboru stavějí vlády. Ještě nedozrály ani k tomu, aby podporovaly výzkum kmenových buněk. Totéž platí o církvi. Chybějí peníze i motivace. Ale situace se pozvolna mění. Noví megaboháči stárnou a začíná je to zajímat. Nechce se jim umřít, pokud to není nutné. K převratným objevům dochází buď šťastnou náhodou, anebo díky spoustě dřiny a spoustě peněz. Kolik jsme utratili za Projekt Manhattan? Za to, abychom poslali lidi na Měsíc? Za válku v Iráku? Nestojí vyhlídka na to, že dokážeme prodloužit lidský život, vymýtit nemoci a předejít škodám, které způsobuje stárání, aspoň za desetinu všech těch peněz? Anebo za pouhopouhou setinu? Nedostáváme ani tu. Víte, kolik lidí denně umírá na choroby související se stárnutím? Sto tisíc. Sto tisíc úmrtí den co den.“ Odmlčel se a pokrčil rameny. „Možná to stojí za zamyšlení.“

Odložil skleničku a dopřál svým slovům čas, aby na Miu patřičně zapůsobila. „Nerad bych, abyste mi špatně rozuměla. Netvrdím, že jestli hakím pracuje na obraně proti stárnutí, tak se tím jeho počínání ospravedlňuje. Používá naprosto zvrácené metody. Je to šílenec, netvor, měli by ho uvláčet k smrti, rozčtvrtit. Ale jeho cíl možná – i když to netvrdím se vší určitostí – úplně šílený není. A pokud ne, představte si důsledky takového objevu.“

Mia dopila a opřela se. Možnosti, které Kirkwood nastínil, ji vzrušovaly. „Mám dojem, že začínám jeho posedlost chápat. Jestli věří, že je to byť jen vzdáleně možné...“ Tvář se jí rozjasnila. „Určitě po té knize bezmezně prahne. A my toho můžeme využít a dostat matku na svobodu.“

„Přesně tak.“ Kirkwood chvilku mlčel. „Mluvila jste o těchhle věcech někdy s Jimem?“

Zavrtěla hlavou. „Ještě před hodinou mě nenapadlo, že to vůbec stojí za řeč. Proč se ptáte?“

„Zajímal by mě jeho názor. Já se s ním zatím bavil jen o technických detailech.“

„Věřím, že ten chlap pracuje na biologických zbraních. Možná bychom ho měli s touhle teorií seznámit. Ráno mu zavolám.“

Kirkwood se ošil. „Radši to nechme být. Na jeho plány to beztak nemá vliv.“

„Třeba ne, ale jestli na té záležitosti se stárnutím něco je, jestli jde hakímovi právě o tohle..., ledacos se tím mění.“

Kirkwoodův výraz potemněl. „Ale ne k dobrému, pokud jde o osvobození Evelyn.“

Mia v jeho tónu postřehla náhlou vážnost a všechno se v ní sevřelo. „Jak to myslíte?“

Na moment odvrátil pohled, jako by zvažoval slova. Zamračeně se předklonil. „Uvažujte. Jim je vládní agent. Pokud se dozvědí, že hakím ve skutečnosti pracuje právě na tomhle tématu, a že v té knize je něco důležitého..., co podle vás udělají? Přenechají ji psychopatovi? Anebo ji budou chtít udržet pod pokličkou?“

51

Corbenovo prohlášení hakíma zaskočilo a na moment mu vzalo řeč. „A z vašeho osobního požehnání a patronátu mám být u vytržení víc, než kdyby mi je nabídla americká vláda?“

Corben k němu zvedl oči a sebejistě prohlásil: „Přikázali mi, abych vás našel. Abych vás vystopoval. Ale to bylo před čtyřmi lety. Od té doby se ledacos změnilo.“ Poposunul se, aby se mu na hrbolaté půdě leželo o něco pohodlněji.

„Ta blamáž se zbraněmi hromadného ničení nás ochromila,“ vysvětloval. „Když se teď řekne, že nějaká informace pochází od tajných služeb, zní to jako nadávka, stalo se z toho synonymum pro výmysly Bílého domu. Nadělali z nás vyvrhele. Protiválečná hnutí a tisk nás rozcupovaly na kousíčky. Hodně lidí dostalo vyhazov, jiné – včetně mého šéfa – překládali z místa na místo. Změnily se priority. Kdekdo se div nepřerazil, jak ukazoval prstem na ostatní a vrážel jim kudlu do zad, jen aby si zachránil židli pod zadkem. V tom blázinci spousta věcí zapadla. Včetně vašeho spisu. CIA o vás ztratila zájem.“

„Ale vy ne,“ konstatoval hakím suše.

„Váhal jsem. Vypadalo to na ztrátu času, plácnutí do vody. Sice jste měl ke svým experimentům všechno, co jste potřeboval, včetně pokusných králíků v lidské podobě, ale já neměl ponětí, jestli jste nakonec uspěl. A zmizel jste jako pára nad hrncem. Býval bych to zabalil a nechal plavat, nebýt toho symbolu. Hada zakousnutého do vlastního ocasu, co byl vyškrábaný do zdi jedné té vaší cely Z databázi a internetových zdrojů nic relevantního nevypadlo, ale když jsem staromódně prošťoural naše archivy v Langley, něco jsem přece jen našel. Starý spis, už dávno zapomenutý. Zprávu od našeho člověka ve Vatikánu. Informaci o případu z osmnáctého století, ve kterém figuroval požírač ocasu, falešný markýz a princ, který věřil, že markýz za padesát let nezestárl ani o den.“ Corben si všiml, že hakímovi vystoupily svaly na čelistech. „A to mě přimělo k zamyšlení, jestli jste jen další šarlatán – bůhví, že se jich po světě

potuluje dost a dost –, anebo jestli jste opravdu na stopě něčemu zajímavému. A tak jsem si nechal pootevřená vrátka. Znáte ty detektivy, co nikdy nehodí za hlavu nevyřešený případ, který je nějak poznamenal? Pro mě jste takový případ vy. Jestli na těch vašich pokusech něco je, představujete pro mě jízdenku ven z té žumpy, které se říká zpravodajské služby, šanci poslat do háje ty nevděčné nafoukané prevíty ve Washingtonu, co nás s gustem nechají vymáchat v sajrajtu a pak nás pověsí do průvanu uschnout – šanci uvelebit se na zadním sedadle luxusního bouráku se skleničkou šampaňského a odsvištět směrem k zapadajícímu slunci.“

Tohle byla pravda přinejmenším do toho telefonátu s Abú Barzánem. Po něm začal Corben pochybovat, jestli hakím doopravdy představuje nejkratší cestu k prameni mládí, pokud tedy něco takového vůbec existuje. Potřeboval zjistit, co ví ten záhadný kupec. Ale nemínil se o svoje úvahy s hakímem dělit. Aspoň zatím ne. Ohrožil by tím svou šanci, že se vrátí do Bejrútu živý a zdravý.

„Z Bagdádu mě přeložili sem,“ uzavřel. „Měl jsem oči a uši otevřené pro případ, že někde něco vyplave na povrch. A tohle je výsledek.“ Hlas mu ztuhl. „Nikdo další neví, že jste do toho únosu zapletený. Nikdo další si tu spojitost neuvědomuje. Všichni věří, že se pašeráci přetahují o kořist – přiměl jsem je, aby tomu věřili. A můžu zařídit, aby při tom zůstalo.“

Hakím odvrátil pohled, sotva znatelně sám pro sebe pokýval hlavou a zdálo se, že o zajatcových slovech přemýšlí.

„Máte dojem, že mi můžete nabídnout něco, co zatím nemám?“ zeptal se nakonec.

„Napadá mě ledacos. Přístup k našim zpravodajským informacím a zdrojům. K našim pátráním. Můžu vám nabídnout záchrannou síť pro případ nouze. Netuším, kde se schováváte od té doby, co se režim v Bagdádu poroučel, ale tenhle kus světa není zrovna stabilní, a jestli se zas ocitnete v epicentru nějakého výbuchu, třeba byste rád přesídlil někam... do míň rušivých končin. Můžu vám to zařídit. Nové papíry, novou identitu. A jestli opravdu máte co světu nabídnout – něco, za co lidé ochotně zaplatí majlant –, můžu za vás jednat. Můžu vám to pomoci legitimizovat. A jistě vám nemusím vykládat, kolik by se na tom dalo vydělat.“

Hakím zachovával pokerový výraz a shlížel na Corbena, jako by o jeho slovech přemítal. A pak, pořád tímtéž přezíravým tónem, prostě jen řekl: „Já váš dojem nesdílím,“ a dal pokyn někomu za sebou.

V Corbenovi zatrnulo. Snažil se natáhnout, aby dohlédl, co se děje, ale nešlo to. „Co tím myslíte?“

Směrem od auta se vynořil muž s malým kufříkem. Otevřel ho a podržel ve vzduchu natočený víkem ke Corbenovi, takže mu zakryl výhled. Hakím sáhl dovnitř. Když se jeho ruce znovu vynořily, držel v nich injekční stříkačku a malou lahvičku. Lhostejně pokynul muži za Corbenem. Poďobanec se ke Corbenovi shýbl a přimáčkl ho k zemi; hakím zatím ponořil injekční jehlu do lahvičky a nasál její obsah.

„Myslím tím, že mi povíte, kde je ta kniha, moji lidé mi ji přinesou a potom se rozhodnu, jestli vás nechám naživu.“

„Toho není zapotřebí, říkám vám...“

Muž s dolíčkovatou tváří praštil Corbena do břicha, až mu vyrazil dech. Zkroutil mu ruku do potřebné polohy, prostrčil mu pod paži škrtdlo a utáhl je. Hakím vymáčkl z injekce vzduchovou bublinku.

„Kde je ta kniha?“

Corben visel očima na jehle jako hypnotizovaný. „Říkám vám, že ji nemám.“

Hakím mu vpíchl injekci. Pár vteřin nato projel Corbenovými žilami žár a proměnil mu krev ve žhavou lávu. Corben zaječel bolestí. Hakím se nad ním sklonil a pozoroval ho s odtážitou zvědavostí.

„Kde je ta kniha?“

„Nemám ji,“ zasténal Corben.

Hakím přitlačil na píst injekce. „Kde je ta kniha?“ zopakoval neúprosně.

Corbenovi připadalo, že se mu kůže propaluje zevnitř. Oči se mu zalily slzami a svět se rozmazal. „V Turecku,“ vyhrkl. „Je v Turecku.“

Hakím vytáhl jehlu.

Pálení začalo ustupovat, jako by se mu odpařovalo z konečků prstů na rukou a na nohou.

„Pokračujte.“

Corben se zhluboka nadechl; tělo se mu pod účinkem té látky ještě pořád křečovitě třásl. „Farúk, ten irácký překupník, co přijel za Evelyn... Neměl ji s sebou. Jenom zprostředkovával prodej. A ten překupník, který ji má, zrovna jede předat celou kolekci jinému kupci.“

Konec té promluvy viditelně probudil v hakímovi zájem. „Jinému kupci? Komu?“

„Nevím.“

Hakím výhruzně zvedl jehlu.

„Nevím,“ trval na svém Corben. „Nechtěl mi to říct. Zkoušel jsem toho druhého kupce přeplatit, ale zvedl nabídku.“

Štvalo ho, že se hakím o druhém kupci dozvěděl, a v duchu se proklínal; všiml si, že se hakímovi honí hlavou totéž co jemu, že by taky hrozně rád zjistil, kdo se po knize shání.

„Kde ta transakce proběhne?“

„Zatím nevím,“ přiznal Corben neochotně. „Snažíme se ho vypátrat. Zdá se, že strávil noc v Dijarbakíru. K obchodu má dojít zítra.“ Upřel na svého věznitele důrazný pohled. „Jestli tu knihu chcete, musíte se mnou spolupracovat. Tu informaci dostanu od našich zpravodajců jedině já, a jestli se ráno neobjevím v práci, je po všem.“

Hakímovi se objevil na rtech slabounký úsměv. „Ale jděte! Však vy to zjistíte i po telefonu. Neumím si představit, že by si agenti CIA ráno co ráno píchali příchod do práce. Stačí, když se patřičně telefonicky ohlásíte.“

Měl dobré informace – věděl, že CIA po agentech v terénu obvykle vyžaduje, aby každé ráno ve stanovený čas zavolali a potvrdili, že je všechno v pořádku. Corben na něm viděl, že si rozmyšlí další tah. Nakonec se ho hakím zeptal: „S jakou záminkou jste chtěl vyrukovat, abyste vysvětlil ten svůj výlet do Dijarbakíru?“

„Že chci prověřit, s kým si Farúk telefonoval. O knize neměla padnout ani zmínka.“

Hakím přikývl. „Tu knihu chci,“ prohlásil kategoricky. „A nejen tu knihu. Chci vědět, kdo je ten druhý kupec. Dopravím vás do Dijarbakíru tak, aby se o tom vaši lidé nedozvěděli. Do té doby si vás radši podržím tady u sebe. Pokud později budete muset vysvětlovat, kam jste se poděl, prohlašujte třebas, že jsme vás unesli z vašeho bytu a násilím donutili k poslušnosti.“ Zabodl do Corbena nesmlouvavý pohled. „Zavedete moje muže na místo, kde proběhne ta výměna. Dodáte mi tu knihu a toho kupce a pak si popovídáme, co s vámi dál. Domluveno?“

Corben přikývl, aniž před ním uhnul očima. Neměl na vybranou. Ten chlap dobře věděl, co dělá.

Zbývalo probrat ještě jednu záležitost. „Co ta žena, Evelyn Bishopová? Slyšel jste oznámení ambasády. Kdybych ji přivedl zpátky, posílilo by to moji pozici.“

Hakím pokrčil rameny. „Jak říkám – sežeňte mi tu knihu a toho kupce. Pak se můžeme domluvit, že předvedete zázračný útěk ze

zajetí a osvobodíte i ji.“ Ohlédl se po podobaném muži a něco mu řekl arabsky.

Corben přes hakímovo rameno zahlédl, jak ten chlap vytahuje z kapsy jeho mobil. Vyndal z něj baterii a držel ji v ruce.

Hakím přikývl, schoval injekční stříkačku do kufříku a mávl na svoje muže, ať kufřík zase odnesou. Otočil se a odcházel pryč; cestou ještě utrousil nějaký stručný pokyn. Jeho muži přistoupili ke Corbenovi.

„Takže to fakt existuje?“ zavolal za odcházejícím hakímem Corben.

Hakím pokračoval v chůzi.

„Funguje to?“ naléhal Corben.

Hakím se zastavil, otočil se a koutky úst se mu zkřivily výhrůžným úsměvem. „Radši se mě nepokoušejte převézt. Nezapomínejte, že si pro vás kdykoli najdu místo na svojí malé klinice. Rozumíme si?“

Zaklínili se do sebe očima. Corbenovi bylo jasné, že tímhle člověkem nedokáže manipulovat a že tomu musí přizpůsobit svoje plány. Jestli toho ten druhý kupec ví dost, nebude se s hakímem párat. Vyloženě se kochal představou, jak s tím úchylným parchantem zamete, anebo ještě líp, jak ho rovnou odpráskne jako psa.

Hakím nasedl do čekajícího auta a vůz odjel. Corbena obstoupili hakímovi muži, přelepili mu ústa lepenkou, zvedli ho do vzduchu a jako svázané dobytče ho nesli pryč. Hodili ho do kufru dalšího auta a přirazili za ním víko.

52

Zaprášené paprsky ranního světla se spikly s klaksony aut a pouličními prodavači, aby Miu vytrhly ze spánku. Popravdě řečeno, spala beztak mizerně, navzdory pohodlné měkké posteli. Pořád jí šla hlava kolem z toho, že hakímův šílený záměr nemusí být tak úplně šílený, a Kirkwoodova závěrečná slova ji dorazila. I když ta tři martini nejspíš taky udělala svoje.

Kirkwood má pravdu. Musejí o všem pomlčet, přinejmenším dokud Evelyn nebude v bezpečí.

Což znamená ututlat to i před Corbenem.

Jak o tom teď Mia zpětně přemýšlela, připadalo jí, že když poprvé viděla Corbena s Kirkwoodem pohromadě, vycítila z agenta ostražitost. Proč? Z jakého důvodu? Že by věděl víc, než kolik jí prozradil? Vzpomněla si, co jí vyprávěl o té bagdádské laboratoři. Nadhodil, že se tam pracovalo na vývoji biologických zbraní, ale nijak uspokojivě nevysvětlil, proč hakím shání ten kodex; jenom opakoval – už toho začínala mít plné zuby –, že pro osvobození Evelyn to není relevantní. Jestli ovšem hakímovy pokusy souvisely s prodlužováním života, experti CIA už na to určitě přišli.

Což by znamenalo, že se to snaží utajit.

Třeba jsou její úvahy úplně scestné, to se nedá vyloučit. Ale kdyby náhodou na tom, co s Kirkwoodem včera večer probírali, byl kus pravdy, Corben před ní ledacos skrývá. Nebylo by koneckonců divu. Je přece u CIA. Dělá svou práci. Určitě netráví bezesné noci kvůli výčítkám svědomí, že jí nevyklopil úplně všechno.

Na druhou stranu ani o Kirkwoodovi toho moc nevěděla. Vycítila v jeho chování zvláštní odstup, váhavost, téměř plachost – jako by se z nějakého důvodu držel zpátky. Zároveň z něj vyzařoval klid a sebedůvěra opřená o hluboké znalosti. Ale najisto o něm nevěděla vůbec nic. Zjevil se v Bejrútu, aby pomohl osvobodit Evelyn, a pracuje prý pro OSN – to bylo všechno. Uvědomovala si, že se musí mít na pozoru i před ním. Platilo pro něj totéž jako pro Corbena.

Měla žízeň a i žaludek se škrunderavě domáhal svého. Usoudila, že v hotelové restauraci ji obslouží rychleji než pokojová služba, natáhla na sebe sportovní kalhoty a košili a vyšla z pokoje.

Pohroužená v zamyšlení čekala na výtah. Přijel a jeho dveře se s cinknutím otevřely. Vevnitř stál Kirkwood.

U nohou měl stříbrný diplomatický kufřík a batoh. Zdálo se, že někam odjíždí.

Mia k němu přistoupila. Přejela pohledem od Kirkwoodovy tváře k zavazadlům a zase zpátky. V krku jí podivně zadrhlo. „Vyjedete pryč?“

Zatvářil se, jako by ho nachytala na švestkách. „Ne, já...“ zakoktal se. „Vrátím se večer.“

Poznala na něm rozpaky a rozhodla se vysondovat něco víc. „Víte, přemýšlela jsem o tom našem rozhovoru a myslím, že bychom Jimovi o tom elixíru přece jen měli říct.“ Pozorovala jeho výraz. „Třeba to bude k něčemu dobré.“

* * *

Ani Kirkwood nespál valně. Od debaty s Miou v baru na střešní terase v něm hlodaly obavy. Naznačil Mie, jak se věci mají, ale potom vycouval. Nechal ji napospas spoustě otázek. Otázek, které ji mohou přivést do maléru.

Corben a jeho šéfové nepochybně sledují vlastní cíle. Evelyn bezevšeho obětují, to je nad slunce jasnější. Mia pro ně zatím nepředstavuje problém, ale kdyby se začala moc vyptávat a plést se jim pod nohy, mohli by se začít cítit ohroženi. A věděl, jak si v takových případech počínají.

Už jednou udělal chybu. Zamlčel pravý význam hadího symbolu a přivedl tím druhé do nebezpečí. Nechtěl to znova zopakovat.

A už vůbec nechtěl, aby se něco stalo Mie.

„Než mu cokoli řeknete, pojděte si o tom ještě promluvit,“ vybídl ji, když vystupovali z výtahu. Přelétl očima hotelovou halu a zavadil pohledem o agenta, který měl Min hlídat. Seděl u vchodu a četl si noviny.

Agent na Miu kývl a Mia mu pozdrav oplatila. Pak se obrátila ke Kirkwoodovi.

„Vím, že pochybujete o Jimových pohnutkách,“ kula železo, dokud bylo žhavé. „Ale se mnou jednal na rovinu, řekl mi, jak se věci mají, a...“

„Mio, prosím vás,“ skočil jí Kirkwood do řeči, „v tomhleto mi věřte.“ Podíval se na hodinky a ošil se.

Chtěl jí všechno říct už včera večer. Dokonce i teď ráno ho napadlo, že jí zavolá do pokoje a vysvětlí jí, co se děje, ale nakonec to neudělal.

Odvedl ji stranou do malé kavárny s čítárnou, kam na ně agent nedohlédl. Seděli tam sami. „Dnes časně ráno jsme dostali avízo z Iráku,“ zalhal. „Rozhodili jsme tam prostřednictvím našich kontaktů sítě. Už léta se ze všech sil snažíme zachránit irácké historické dědictví, hlavně po tom fiasku v Národním muzeu před čtyřmi roky. Nabízíme odměny a amnestie a v minulosti se nám ta strategie velmi osvědčila. Mimo jiné jsme si díky ní pořídili kvalitní síť kontaktů mezi starožitníky. No, prostě už asi víme, kdo má ty kousky, které se Farúk pokoušel prodat. Jeden bagdádský překupník, který ho zná – tedy vlastně znal –, řekl jednomu z našich lidí, že se mu Farúk o těch věcech zmiňoval a že je prý prodával pro jiného překupníka, pro jistého člověka z Mosulu.“ Tím obešel nejnepříjemnější úsek zprávy a mohl se vrátit na bezpečnější půdu. „Farúk ty starožitnosti s sebou v Bejrútu neměl. Měl jenom ty fotky.“

„Takže ta kniha je ještě pořád v Mosulu?“ Mie se rozjasnily oči.

„Ne, je v Turecku.“ Odmlčel se, odhadoval, jak asi zareaguje, a pak do toho skočil po hlavě. „Jedu tam pro ni. Pojeďte se mnou. Vezmu vás s sebou do letadla.“

* * *

Mie vířily hlavou otázky a změt' nejrůznějších pocitů.

Nevěděla, na čem s Kirkwoodem je, ale totéž by mohla říct i o Corbenovi. Pokud jde o Evelyninu záchranu, může důvěřovat jediné sama sobě. Jestli je ta kniha, která snad matce vykoupí svobodu, doopravdy v Turecku, musí ji za každou cenu bezpečně dostat do rukou – do svých vlastních. Ale nahlodávala ji nejistota a vysílala k ní varovné signály.

„Přece s vámi nemůžu jen tak odletět,“ namítla.

„Mio, poslouvejte mě,“ naléhal Kirkwood. „Existují určité věci, o kterých nevíte.“

To ji nadzvedlo. „Jaké například?“ vyjela podrážděně.

Utrápeně si povzdychl. „Podívejte, mrzíme to, ale... včera večer jsem k vám nebyl úplně upřímný. Když jste se na velvyslanectví zmínila o tom hakímovi, opatřil jsem si o něm informace.“ Jeho hlas teď zněl vyloženě ustaraně. „To, o čem jsme včera večer mluvili... Přesně na tom pracuje. A Corben a jeho lidé o tom vědí.“

Poklesla jí čelist. „Dělá experimenty...?“ Předem znala odpověď.

Kirkwood ponuře přikývl. „Už je to tak.“

Neměla ponětí, na koho se má spolehnout, ale jedna myšlenka tou džunglí nejistoty prorazila jasně – nesmí důvěřovat Corbenovi. Ohledně Kirkwooda zatím k žádnému závěru nedospěla, jenže neměla na vybranou. Nezbyvalo jí než to risknout.

„Co mám říct tomu agentovi?“ mávla rukou směrem k muži zabranému do novin.

„Vůbec nic.“

„Je tu od toho, aby mě hlídal. Nenechá mě jen tak odkráčet ve vašem doprovodu, aniž by to nahlásil Jimovi.“ To jméno jí zhořklo na jazyku.

Kirkwood se zamračil a chvilku přemýšlel. „Vedlejší restaurace patří k hotelu, i když má samostatný vchod z ulice. Určitě mají společnou kuchyň. Venku na mě čeká auto. Vraťte se do pokoje, vezměte si pas a všechno ostatní, co budete potřebovat, seběhněte dolů do restaurace a vyjděte ven tamtudy. Budu čekat v autě hned za rohem.“

Když se zvedala k odchodu, položil jí ruku na paži. „Mio, prosím vás, věřte mi. Neříkejte nic Jimovi. Aspoň prozatím, dokud tu knihu bezpečně nezískáme. Nerad bych, aby nás někdo převezl a připravil o šanci použít ji k osvobození Evelyn.“

Zpytavě si ho prohlížela. Z očí mu sálala upřímnost. Buď mluví pravdu, anebo je pozoruhodně zdatný lhář.

Ať tak či onak, brzy to pozná.

Přikývla a zamířila zpátky k výtahu.

* * *

Kirkwood jejímu odchodu přihlížel se staženým žaludkem. Rozhodnuto. Teď už cesta zpátky nevede.

Mrkl se na hodinky a rozhodl se podniknout bezpečnostní opatření, o kterých přemýšlel už dřív. Vyndal mobil a vytočil číslo jejich člověka v Iráku, který je jako první upozornil na Abú Barzána.

Dá se mu věřit. Prokazovala to letitá spolupráce, nemalý paušální plat, který pobíral, i zkoušky důvěry, kterými úspěšně prošel.

Zavolat rovnou Abú Barzánovi by bylo příliš riskantní. Jestli s tou protinabídkou na knihu přišel Corben, tak on a jeho gorily o Abú Barzánovi vědí a znají jeho telefonní číslo. Mohli by ho odposlouchávat. A Kirkwood si rozhodně nepřál odhalit jim už teď svoje pravé zájmy.

Člověk v Iráku zvedl telefon skoro okamžitě. Kirkwood mu vysvětlil, co má udělat. Že musí mluvit rychle a co nejmíň. A hlavně tak, aby Abú Barzána nepoplašil. Požádal ho, ať mu pak zavolá zpátky z jiného čísla a dá mu vědět, kde se bude konat nová schůzka.

Zavěsil, sebral stříbrný kufřík a batoh a vykročil ke dveřím.

53

O osmdesát kilometrů dál na východ ležel Corben natažený na úzké posteli a rozhlížel se po strohé bílé cele. Místnůstka neměla okna, a tak netušil, jaká je zrovna denní doba, ale moc toho nenaspal a připadalo mu, že uplynulo nanejvýš pár hodin od chvíle, kdy ho sem v kufru auta přivezli.

Představoval si, čím si asi procházejí ostatní vězni v hakímově rezidenci. Na mysli mu vytanula Evelyn Bishopová; rád by věděl, jestli je tu taky a jestli se jí ještě někdy podaří spatřit sluneční světlo.

Začínal si utvářet jasnější obrázek, do kterého všechno zapadalo. Je v nějakém městě buď v severním Libanonu, anebo v Sýrii. To druhé mu připadalo pravděpodobnější. Přízvuk toho podobaného grázla i celé té party prozrazoval jejich národnost naprosto jednoznačně. Corben sice moc arabsky neuměl, ale ta trocha mu stačila, aby rozeznal jednotlivé dialekty – libanonský, irácký, dialekt Arabů ze Zálivu, palestinský a syrský. Zařadil si ty chlapy, hned jak je slyšel promluvit. I cesta autem tomu odpovídala, přinejmenším ta druhá část, během níž byl při vědomí. Klikaté stoupání do hor a pak klesání dolů, zastávka a nějaký rozhovor – asi na hraničním přechodu – a potom další serpentiny končící ve městě, kterým se ohlušující kakofonie volání k modlitbě rozléhala daleko silněji než v Bejrútu.

Určitě je to Damašek.

To pomyšlení ho rozzuřilo. Když tenkrát v roce 2003 dostal oficiální pověření, aby vypátral, kam hakím uprchl, právě tohle město si vytipoval ze všeho nejdřív a jako nejpravděpodobnější. Uchýlila se do něj před pronásledováním spousta Saddámových věrných. Mezi Irákem a Sýrií sice vládlo dlouhotrvající zavržené nepřátelství, ale za daných okolností měly obě země podobné cíle, a tudíž i dobré důvody, proč si tu a tam vypomoci.

Corben ovšem věděl, že u hakíma azyl nijak nesouvisí s politikou.

I z hakímova hlediska dávala ta volba místa smysl. V Sýrii se najdou patroni, kteří mu poskytnou tutéž podporu, které se těšil v

Bagdádu. Určitě mu dokážou obstarat, cokoli si zamane. Postarají se, aby měl ten svůj hotýlek narvaný až po střechu. A když se vyskytnou komplikace anebo naopak šikovné příležitosti jako v posledních dnech, je tu vždycky po ruce dost zkušených a nemilosrdných rváčů na výpomoc.

Jako by jeho myšlenky bylo slyšet, zrovna v tu chvíli cvakl zámek a hakím se objevil ve dveřích celý s třemi ozbrojenými chlapy – tím podobaným zabijákem, co se jmenoval Omar, a dvěma dalšími.

„Je načase, abyste se ohlásil,“ oznámil mu. Pokynul Omarovi, ten vytáhl Corbenův mobil a zastrčil do něj baterii. „Sežene přesné GPS souřadnice toho iráckého překupníka,“ poručil hakím Corbenovi a výstražně zvedl ukazováček: „Máte na to třicet vteřin. Ne víc.“

Corben, ještě pořád jen v boxerkách, vstal a vzal si telefon. Nechal se spojit s Olshanskym. Jak se zdálo, na ambasádě nikdo neměl podezření, že je něco v nepořádku. Koneckonců nebyl důvod. Jelikož se včas ohlásil, žádný poplach nepropukne.

„Tvůj cíl se od včerejšího večera nepohnul,“ oznámil mu Olshansky. „Pořád trčí na tom samém místě v Dijarbakíru. Ale přihodilo se něco jiného. Zavolał mu někdo z Iráku.“

„Kdo?“ zeptal se Corben.

„Nevím,“ odtušil Olshansky. „Ten hovor byl krátký, nestihl jsem nic zjistit. Volající mu jen řekl, ať zavěsí, vyndá si baterii z mobilu a zavolał mu zpátky z jiného přístroje.“

Corben si ohlídal, aby na sobě nedal tu nepředvídanou komplikaci znát. Udržel kamenný výraz a bez zachvění v hlase požádal Olshanskyho, ať mu řekne poslední GPS souřadnice Iráčanova telefonu.

„Fakt je chceš?“ podivil se Olshansky. „Po tom hovoru je mu jasné, že jsme se na něj pověsili. Nejspíš už je dávno v prachu.“

„Dej mi je,“ odvětil stručně Corben.

Olshanskyho to mírně zmátlo, ale vyhověl mu. „Ještě něco,“ dodal. „Ten ženevský mobil, který jsem se pokoušel vystopovat, už není ve Švýcarsku. Jeho signál přeskakoval mezi fůrou satelitů a serverů a pak mi zmizel, ale z trasy, kterou putoval, je jasné jako facka, že změnil region. Spojil jsem se s jedním známým z Úřadu pro národní bezpečnost – přednostně ho pro nás monitoruje. Doufá, že určí jeho polohu ještě dneska do večera.“

„Zkus to sehnat dřív, potřebuju to,“ prohlásil Corben co nejúsečněji, aby se neprozradil.

Měl tušení, kam má dotyčný nejspíš namířeno.

Hakím si ho podezíravě měřil a gestem mu přikazoval, ať už zavěsí. Corben poslechl, jen ještě požádal Olshanskyho, ať mu dá vědět, kdyby Iráčanův mobil změnil polohu. Omar mu okamžitě sebral telefon a vyndal baterii. Tahle parta se poučila, jak za sebou zametat digitální stopy, pomyslel si Corben. Nechali Ramezův telefon zapnutý, aby nezmeškali hovor od Farúka, ale s jeho vlastním tu chybu nezopakují. Neumožní nikomu zjistit místo, kde se hakímovo doupě nachází.

Předal hakímovi GPS souřadnice i když věděl, že jsou nejspíš bezcenné. Jenže neměl na vybranou. Bude to muset nějak uhrát. Omar je hned natukal do GPS přijímače – Corben postřehl, že zřejmě umí anglicky – a na obrazovce se začala přibližovat oblast syrsko-tureckých hranic a město Dijarbakír. Omar spokojeně přikývl.

Hakímovými orlími rýsy se mihl náznak úsměvu. „Je čas vyrazit.“ Naznačil Omarovi, ať mu Corbena přivede.

Omar si vzal od jednoho ze svých mužů hromádku šatů a nějaké boty a hodil je Corbenovi k nohám – byly to volné khaki kalhoty, tmavošedý svetr a vojenské kanady. Corben se oblékl. Omar vytáhl nylonová pouta a pokynul mu, ať dá ruce k sobě. Corben se mrzutě podvolil. Omar ho spoutal a vyndal černý látkový pytel. Popadl Corbena za ramena a hrubě ho natočil, aby mu ho mohl přetáhnout přes hlavu. „*Jalla, emši*,“ zavrčel – Pohyb, dělej.

Corben už měl plné zuby toho, jak s ním celý den cloumají. „Dej ty pracky pryč, kreténe,“ vyjel na něj, vyškubl se mu a odstrčil ho. „Nasadím si to sám.“

Omar ho popadl a přirazil ke dveřím. „*Emši*,“ zařval, ale Corben se dál vzpíral. Hakím zasáhl a poručil svým lidem, ať ho nechají být. Omar si Corbena rozzuřeně změřil, ale hodil mu kápi do rukou a ustoupil.

* * *

Evelyn s uchem přilepeným na dveře napjatě poslouchala rámus před svou celou. Zaslechla odemykat dveře a bála se, že přivlekli nějakého dalšího chudáka, jako je ona, anebo že se její šílený hostitel zase chystá někoho mučit.

Místo toho uslyšela anglicky mluvícího muže, Američana. Nerozeznala, co říká, ale nezdálo se, že by na tom byl nějak zvlášť mizerně.

Pak se ozvala rvačka a Evelyn došlo, že ho vlečou pryč a on se vzpírá.

Zachvátila ji panika. Nevěděla si rady. Na jednu stranu měla sto chuť vykřiknout, dát o sobě tomu druhému vězni vědět. Jestli se mu povede utéct anebo jestli ho propustí, může venku rozhlásit, že Evelyn je ještě pořád naživu. Ale na druhou stranu se strašně bála. Děsila se, aby mu tím neublížila, děsila se, že ji samotnou za tu vzpurnost potrestají.

Jenže přece tu příležitost nepromešká.

K čertu s následky.

„Pomoc!“ vykřikla z plných plic. „Jmenuju se Evelyn Bishopová. Jsem americká občanka. Unesli mě v Bejrútu. Dejte vědět ambasádě, prosím!“ Bušila pěstmi do bytelných, nepoddajných dveří. „Pomozte mi. Chci pryč. Prosím! Řekněte o mně někomu, je jedno komu.“

Znehybněla; nervy jí napětím jen hrály, ztýrané tělo jí trnulo strachy i zoufalou nadějí. Čekala na reakci.

Žádná nepřišla.

Sklesla na podlahu a v koutku úst jí nervózně pocukávalo. Objala se roztřesenými pažemi kolem těla.

* * *

Corben při Evelynině křiku zkameněl. Otočil se, přešel pohledem řadu dveří po obou stranách dlouhé chodby a uvažoval, za kterými asi je. Ty přitlumené zvuky se ozvaly odněkud zblízka, ale mohly přicházet z kterékoli cely.

Ne že by na tom záleželo.

Nebyl v situaci, kdy by jí mohl pomoci.

Podíval se na hakíma. Toho Evelynino volání o pomoc nijak nevyvedlo z míry a jen pozoroval, jak Corben zareaguje.

Po rtech mu přelétl nepatrný úsměv. „Vyberte si,“ utrousil sarkasticky. „Chcete být za hrdinu? Anebo chcete žít věčně?“

Corben si jeho slova přebíral. Příčilo se mu, že si s ním ten chlap, ten šílený netvor, takhle pohrává, že ho provokuje a pokouší. Nenáviděl ho za to a zároveň nenáviděl sám sebe, že se tomu podvoluje. Paktuje se s ďáblem. To přece nikdy k ničemu dobrému nevede, nebo snad ano? Kdyby měl možnost získat hned teď nad svými vězniteli převahu, vymlátit z nich mozek a vysvobodit Evelyn i ty ostatní, udělal by to?

Nevěděl to jistě.

A neochotně si připustil, že kdyby si přece jen musel vybrat, s největší pravděpodobností by to neudělal.

V sázce je příliš.

Odměna je příliš lákavá.

Zamračil se na hakíma a místo odpovědi si nasadil na hlavu ten pytel. A ve tmě pod těžkou látkou doufal, že mu ten hrůzyplný Evelynin křik neutkví v paměti nadlouho.

Pamatovat si ho věčně, to by bylo příliš.

54

Turbovrtulové letadlo Beechcraft King Air obkroužilo linii svěžího středomořského pobřeží a poháněno svými dvěma motory zamířilo na sever k Turecku.

Mie se hladce povedlo proklouznout ven z hotelu. Kirkwoodovo auto parkovalo hned za rohem. Na letišti nemuseli procházet žádnými formalitami – oba je odvedli rovnou k malému letadlu, které už na ně čekalo s roztočenými vrtulemi. Odlepilo se od země, sotva do něj dosedli. OSN měla očividně v Bejrútu velké slovo a nebylo divu, protože na jihu země ještě pořád udržovaly klid její několikatisícové sbory.

Dijarbakír leží od Bejrútu na severovýchod a přímá dráha letu by vedla úhlopříčně přes Sýrii, jenomže syrský vzdušný prostor je pečlivě strážěn. Kirkwood si proto raději zvolil nenápadnější, ačkoli trochu delší trasu. Poletí na sever a budou se úzkostlivě držet stranou od syrského vzdušného prostoru, dokud se nedostanou k tureckému pobřeží. Teprve tam naberou přímý kurz a stočí se na východ, do vnitrozemí k Dijarbakíru.

Když se vrátil z porady s piloty, Mia odvrátila oči od pobřeží tetelícího se na obzoru. Posadil se naproti ní a rozložil mapu.

„Farúkův přítel se jmenuje Abú Barzán,“ oznámil jí. „Dorazil do Turecka včera. Přešel hranice tady, ve městě Zakhó.“ Ukázal na mapě na hraniční přechod nedaleko místa, kde se stýkají Turecko, Sýrie a Irák. „Teď je v Dijarbakíru.“ Zapíchl prst do města ležícího zhruba osmdesát kilometrů na sever od syrských hranic.

„Tam se má sejít s tím kupcem?“ zeptala se Mia.

Kirkwood přikývl. „Bude tam na nás čekat pár lidí, které jsem si najal. Zavedou nás k němu.“

Události nabíraly příliš rychlý spád. Mia nevěděla, jak si ten nečekaný vývoj přebrat. „Jak jste ho vypátral?“

Zaváhal. „Nebylo to tak těžké,“ uhnul před otázkou a složil mapu. „Mosul je menší než Bagdád a on se chlubil, jaký se mu povedl báječný kšeft.“

„Jak ho chcete přesvědčit, aby vám tu knihu dal?“

Byl z jejích dotazů viditelně nesvůj. „Dostaneme ji i s těmi ostatními památkami výměnou za to, že ho nevydáme k potrestání do Iráku.“

„Co je zač ten jeho kupec?“ vyptávala se Mia dál. „Může v tom být namočený taky, ne?“

Kirkwood zavrtěl hlavou. „Je to nejspíš jen nějaký kšeftař se starožitnostmi z Londýna nebo z Frankfurtu,“ prohlásil opovržlivě. „Ten nás nemusí zajímat. Hlavně potřebujeme tu knihu, abychom ji vyměnili za Evelyn.“

Mia se zamračila. Od únosců nepřišla po její prosbě v televizi žádná odezva a znervózňovalo ji, že odted' nebude ve spojení s velvyslanectvím – anebo aspoň s Gorbenem. „Ani nevíme, jestli už se únosci ozvali,“ poznamenala.

„Ozvou se. Zorganizujeme další tiskovou konferenci – oznámíme, že jsme chytili partu pašeráků, a postaráme se, aby přitom ta kniha ležela co nejvíc na očích.“ Pohlédl na ni se svezpým odhodláním. „Nebojte se, zavolají. Postarám se o to.“

Mia přikývla, zadívala se z okna a zabrala se do myšlenek.

Z úvah ji za chvíličku vytrhl Kirkwoodův hlas. „Co vám vrtá hlavou?“

Unaveně si povzdechla. „Vymyká se to veškeré představivosti. Že tady vůbec jsme. Že by ten elixír vůbec mohl existovat.“ Potřásla hlavou a mátožně se zasmála. „Připomíná mi Frodův prsten. Pokouší člověka tím, že mu dává moc nad přírodou a slibuje mu dlouhý život. Pohrává si s naším srdcem, které se dá tak snadno podplatit.“

Kirkwood odmítavě stiskl rty. „Podplácení bych tomu rozhodně neřikal. Smrt je obrovské mrhání talentem. A moudrostí.“

Zatímco letadlo klouzalo řídkými chomáči mraků, diskutovali o nesmírných změnách, které by přinesla dlouhověkost, o hlubokých otřesech, které by přivodila současnému způsobu života. Snadno předvídatelným problémem by se stala přelidněnost. Od časů, kdy se na planetě objevili první hominidové, uplynulo osmdesát milionů let, než počátkem devatenáctého století počet lidí dosáhl hranice jedné miliardy. Potom trvalo hodně přes sto let, než v roce 1930 stoupl na dvě miliardy, ale od té doby přidáváme další miliardu zhruba každých patnáct let. Přírůstek jde skoro výlučně na konto méně vyspělých

zemí; ve vyspělejších se rodí stěží dost dětí, aby se udržela stávající hladina populace. Jenže kdyby v jedné rodině mělo žít souběžně pět či deset generací, způsobilo by to všude sociální otřesy nejrůznějšího druhu. Bylo by zapotřebí víc přírodních zdrojů, jídla i příbytků. Muselo by se zasáhnout do systémů zdravotní péče a důchodového zabezpečení – vyžadovaly by ještě mnohem radikálnější revizi než teď. A dramaticky by se změnily mezilidské vztahy.

Manželství... Znamenala by ta instituce vůbec ještě něco, když lze stěží předpokládat, že by spolu partneři vydrželi několik set let? Děti... Jak by asi dospívaly, jak by se chovaly ve vztahu k rodičům? Změny by měly dopad i na práci. Na kariéru. Na důchod. Museli by lidé pracovat po celý svůj dlouhý život? Nejspíš ano. Dokázali by se s tím psychicky vyrovnat? Co by se stalo s názorem, že staří mají uvolnit cestu mladým, aby jim umožnili najít si místo v životě? Bylo by dost prostoru, aby se každý mohl propracovat k povýšení? A co méně zřejmé dopady, jako třeba tresty odnětí svobody? Odrazovala by hrozba odsouzení na třicet let člověka, který předpokládá, že bude žít několik století?

Čím víc to probírali, tím víc si Mia uvědomovala, že kdyby se dlouhověkost stala realitou, bylo by nutné od základu přehodnotit všechny aspekty života, jak ho dnes známe. Zatím nikdy nepřemýšlela o důsledcích, které by šly za rámec idealizovaných „kdyby“, ale když teď o dlouhověkosti uvažovala jako o reálné možnosti, byla ta představa mnohem znepokojivější, a dokonce hrozivější, než by ji kdy napadlo.

„Žili bychom v posthumánní éře,“ řekl Kirkwood. „A to děsí konzervativce i představitele církví. Jenže zbytečně. Nedošlo by k tomu přes noc. Svět by se měnil postupně. Kdyby někdo objevil látku zastavující proces stárnutí a vešlo by to ve známost, lidé by prostě jen..., nu, přestali by stárnout. Anebo by stárli velice, velice pomalu. A svět by se přizpůsobil. Vždyť i teď se ohromně lišíme od lidí, kteří žili před staletími. Ve srovnání s nimi už posthumánní jsme. A zdá se, že s narůstající délkou života, pokrokem medicíny a technologickými vynálezy se vyrovnáváme celkem slušně.“

Jenomže Mia si uvědomovala, že zdravý rozum a obecné dobro nemusejí nutně převážet. Strach ze změn a protektorský, arogantní a dogmatický přístup ke světu se spojí, aby takový objev zablokovaly. Vlády jsou ze své podstaty konzervativní, a přestože by se obrovsky ušetřilo na výdajích na léčbu chronických onemocnění souvisejících se stárnutím, děsily by je náklady, ale i organizační změny, které by

podstatně vyšší průměrná délka života vyvolala. Velké farmaceutické firmy zálibně pozorují, jak se naše těla rozpadají, a blahem bez sebe nám prodávají léky na nejrůznější choroby. Úžasně lukrativní záležitostí jsou i krémy proti vráskám, potravinové doplňky a hormony, které ve skutečnosti nijak nepomáhají – protočí se v nich miliardy dolarů ročně.

„Nejvíce proti bývají hluboce věřící lidé,“ uzavřel Kirkwood, „anebo filozofové, kteří jsou úplně mimo realitu. Přirovnávají nás k rostlinám v květu nebo používají jiné podobně hloupé analogie, aby opěvovali význam smrti, citují řecké a římské klasiky a samozřejmě Písmo svaté. Život je podle nich definován smrtí. Já bych řekl, že je to přesně naopak: Život je definován úsilím, touhou, nutkáním vyhnout se smrti. Právě to z nás dělá lidi. Proto máme doktory a nemocnice. Jsme jediný živočišný druh, který si uvědomuje vlastní smrtelnost, a jsme jediný živočišný druh, který disponuje patřičnými schopnostmi a intelektem, aby mohl usilovat o to, že ji porazí. Člověk se o to snaží, co svět světem stojí. Je to součást naší evoluce.“

Mia se na Kirkwooda zadívala a přikývla. Souhlasila s ním, ale dolehla na ni znepokojivá myšlenka. „A abychom matku osvobodili, máme všechno tohle přenechat psychopatovi?“

* * *

Kirkwood pozoroval, jak se Mie ve tváři zrcadlí zmatek a nejistota.

Sám si tu otázku kladl taky.

Byl strašně nerad, že jí musí lhát, a odkládal nevyhnutelné. Rád by jí řekl celou pravdu okamžitě a naráz, ale kdykoli se o to pokusil, cosi ho zadrželo. Věděl, že nakonec nebude zbytí. Věděl, že to udělá. Přesto zjišťoval, že je pro něj neskutečně těžké postavit se Mie čelem a prozradit jí to, o čem zatím nemá tušení.

Bude jí toho muset hodně vynahradit.

K vnitřnímu boji, který jím zmítal, ještě přispěl hakímův spis. Kirkwood odletěl do Bejrútu s jasným posláním – pomoci osvobodit Evelyn a přitom bezpečně uchránit tajemství. Jenže když si hakímův spis přečetl, najednou uviděl svoje cíle v jiném světle. Hakím sprovedl ze světa strašlivou smrtí nespočetně obětí a v nebezpečí se ocitli další.

Je nutné zarazit ho stůj co stůj.

Kirkwood a jeho partneři se na tom bezvýhradně shodli. Musí to mít přednost před vším ostatním.

Včetně Evelyn. Včetně tajemství samotného.

Nesmí hakímovi dovolit, aby ve svém vražedném bádání pokračoval.

Co z toho vyplývá pro něj osobně, Evelyn a Miu, to je ovšem jiná.

55

Přes kápi na hlavě Corben soustředěně poslouchal vrčení helikoptéry. Bylo hrdelnější, hlubší než u vrtulníků Huey, Blackhawk a Chinook, na které byl zvyklý. Sedadlo, kam jím smýkli, bylo u boční stěny kabiny, potažené hrubou škrábavou tkaninou, nemělo skoro žádné polstrování a kovový rám nepříjemně tlačil do stehen.

Tím se mu jen potvrdila jeho domněnka. Tohle je vojenský vrtulník.

Ruské výroby. Skoro určitě Mil.

Brzy si to ověří, protože cítil, že stroj zpomaluje a těžkopádně se naklání. Obojí naznačovalo, že jde na přistání. A opravdu se vzápětí rozkolébal a zahájil sestup.

Corben si nebyl jistý, jak dlouho letěli, ale odhadoval to asi tak na dvě hodiny – odpovídalo to jeho předpokladům, jakou vzdálenost potřebují urazit. Pro velký vrtulník to byla při jeho rychlosti a doletu maličkost.

Zanedlouho dosedli na zem. Vystrčili Corbena z kabiny a uslyšel je hulákat nějaké příkazy. Pak turbíny znova přešly na plný výkon a zasáhl ho vzdušný poryv od rotoru. Když helikoptéra odlétala, využil toho, že jeho věznitelé nejspíš na chvílku vypadli ze střehu, zvedl spoutané ruce a strhl si z hlavy pytel. Omar ho vztekle okřikl, ale už bylo pozdě. Corben viděl, jak se vrtulník Mi-25 naklání a míří zpátky na východ. Na maskovaném trupu nerozeznal žádné znaky, ale byla to vojenská helikoptéra a takové měla ve vzdálenosti několika hodin od Bejrútu jen jedna jediná země.

Potutelně se na Omara ušklíbl – byl to takový pomyslný zvednutý prostředníček – a rozhlédl se kolem. Omar si s sebou vzal tři další chlapy. Arzenál měli jaksepatří – Corben zahlédl dvě odstřelovačské pušky, několik samopalů a další vybavení. Jen se mu tím potvrdilo, že nad hakímem drží ochrannou ruku někdo zatraceně vlivný. Poskytuje mu přístup k velkým penězům a výzbroji a nejspíš i nevyčerpatelnou zásobu lidí na špinavou práci. Hakímovi nedělá problém jen tak si

zaletět vrtulníkem do Turecka a jistě mu hraje do karet i symbióza mezi Tureckem a Sýrií, které spojuje vědomí společného nepřítele – obě země svádějí neustálé boje s Kurdy a jejich nacionalistickými snahami pořídit si vlastní stát.

Corbenovi už došlo, že zaobírat se nápady na spolupráci s hakímem byla chyba jako hrom. Nejenže je s ním těžké pořízení, ale navíc se zřejmě zodpovídá vysoko postaveným patronům. Ať už jsou, kdo jsou, investovali do něj spoustu peněz a ani trochu by se jim nezamlouvalo, kdyby jim do party zatáhl amerického zpravodajského agenta.

Corbena to nijak zvlášť nemrzelo. Toho chlapa z duše nesnášel; nenáviděl ho až po špičky jeho ručně šitých mokašínů a už se těšil, jak mu je nacpe do krku, jestli se ukáže, že si vystačí s tím neznámým kupcem.

Všiml si, že Omar vytáhl mobil, který mu sebrali, strčil do něj baterii a podíval se na displej. Pak zkontroloval GPS přijímač. Corben se rozhlédl, kde jsou. Vrtulník je vysadil na nízkém kopci, na okraji nedozírné vyprahlé roviny. Zařezávala se do ní řeka Tigris, jako had se klikatila k jihu, odkud se nakonec prosmýkne celým Irákem. Podél břehů se tu a tam zelenaly roztroušené flíčky porostu. Necelé dva kilometry na sever shlíželo z vyvýšeniny dolů na žíznivou pláň starobylé město Dijarbakír.

Omar došel ke Corbenovi a podal mu telefon. „Žádné nové zprávy,“ řekl se silným přízvukem. „Takže Abú Barzán je pořád na stejném místě.“

„Ano,“ potvrdil Corben. „Ale radši bychom měli nechat ten mobil zapnutý, kdyby volali kvůli nějakým změnám.“ Jestli se mu Olshansky hodně brzy neozve, začne jít do tuhého. Potřeboval si připravit půdu a udělat první krok.

„Nechám si ho u sebe,“ prohlásil Omar. „Prozatím.“

Corben se usmál, ale ani se nesnažil předstírat, že to myslí upřímně. „*Enta rajjs, ja Omar.*“ Ty tady poroučíš, Omare.

Vtom jeho oči upoutal pohyb. Přijížděly pro ně dva zaprášené terénní vozy. Omar jim dal znamení, ať zajedou blíž, a poručil svým mužům, ať naloží vybavení.

Za pár minut už byli na cestě.

* * *

Na letoun King Air čekal na ranveji jeden z mužů, které si Kirkwood najal jako ozbrojený doprovod. Od té doby, co Irák zachvátil chaos, nastala po službách ozbrojených průvodců velká poptávka; obvykle to byli bývalí operativci SAS a amerických zvláštních jednotek. Kirkwood s Miou vystoupili z letadla na vzdáleném konci malé letištní plochy, daleko od slídících očí, jak si to předem vyžádal. Usadili se dozadu do auta, které jim přijelo naproti, do Toyoty Landcruiser s tmavými kouřovými skly, a najatý střelec – Australan, který se představil jako Bryan – jim odnesl pasy do malého terminálu a nechal je orazítkovat. Během chvilčky odsvištěli z prostoru letiště a zamířili na schůzku s Abú Barzánem.

„Navázal jste s ním kontakt?“ zeptal se Kirkwood Australana.

„Ano,“ přitakal Bryan. „Trochu se štětil nad tou změnou místa schůzky, ale vysvětlil jsem mu, že je to bezpečnostní opatření. Jeden z mých lidí je tam s ním.“

Miu ten rozhovor mátl. „Jaká změna místa schůzky? Copak on ví, že přijedete?“

„Ráno jsem mu řekl, ať se radši přesune jinam,“ objasnil jí Kirkwood. „Jen pro případ, že by po něm šli Corben a ti druzí.“

Moc se jí to nezdálo. „Vy ho necháváte hlídat? Bojíte se, že vám uteče?“

Kirkwood asi vycítil její podezíravost. „Všechno vám vysvětlím, jakmile se s ním sejdeme. Slibuju.“

* * *

Dva zaprášené terénní vozy přejely úzký betonový most a šplhaly nahoru směrem k Dijarbakíru.

Dijarbakír vyrostl v hlavní kurdské centrum východního Turecka. Jeho starobylé jádro, zvedající se na pahorku, obtáčí mohutná byzantská obranná zeď – svou velikostí ji předčí jen Velká zeď v Číně. Hradba je postavena z velkých kvádrů černého bazaltu, po jejím obvodu se tyčí šestnáct strážních věží a do starého města skrz ni vede pět impozantních bran. Novější zástavba se vyplížila ven za ni a rozlezla se po okolní pláni.

Corben ze zadního sedadla pozoroval svoje věznitele. Vedle něj seděl Omar a studoval souřadnice na obrazovce GPS přijímače. Vepředu se usadil vedle místního řidiče jeden z mužů s brokovnicí. Druzí dva jeli s dalším řidičem v zadním autě.

Corben zrovna přemítal, jestli se na něj usměje štěstí dřív, než bude příliš pozdě, když vtom jeho telefon konečně zavrčel. Omar mrkl na displej a podal mu ho; zároveň vytáhl zbraň a zapíchl mu hlaveň do krku.

„Dávej si bacha na hubu.“

Corben tu poznámku ignoroval a sáhl po mobilu. Podíval se na displej. Volal Olshansky.

„Kde sakra jsi?“ divil se. „Vyzvání ti to hrozně divně.“

„S tím si nelam hlavu,“ odsekl Corben. „Co pro mě máš?“

Olshansky překypoval radostným vzrušením. „Úřad pro národní bezpečnost se pověsil na toho tvého záhadného telefonistu ze Švýcarska. Nebudeš věřit vlastním uším.“

Corben úkosem pozoroval Omara. „Je v Turecku,“ řekl Olshanskymu neutrálním tónem.

„Nejen v Turecku, kamaráde,“ rozplýval se Olshansky nadšením. „Je v Dijarbakíru.“

„Kde v Dijarbakíru?“

„Naposled jsme ho zachytili na letišti – ne, počkej. Zrovna se přemístil jinam. Je na cestě do města.“ Olshanskymu se do hlasu vloudily obavy. „Poslyš, je všechno v pořádku?“

„Jo, v pohodě. Dej mi vědět, až se přestane pohybovat.“ Corben ukončil hovor a rozhlédl se po okolí. „Je tohle cesta od letiště?“ zeptal se Omara.

Omar arabsky přetlumočil otázku řidiči. Ten přitakal.

Corben se otočil a zadíval se na vozovku za nimi. Zela prázdnotou. „Řekněte řidiči, ať zastaví na nějakém nenápadném místě. Přijíždí sem náš kupec.“

56

Sluncem vyprahlá krajina mezi letištěm a městem rozloženým na kopci byla holá a nehostinná. Kirkwoodův řidič musel několikrát zastavit kvůli vesničanům v otrhaných šatech, kteří hnali přes silnici stáda ovcí a koz. Jejich mátožná procesí doprovázely armády much a táhl se za nimi štiplavý pach.

Konečně landcruiser dojel k betonovému mostu a zamířil nahoru do města. Zástavba kolem silnice představovala nahodilou, neuspořádanou změť starého a nového – všude stály lacino postavené domy, často zohavené napůl strhanými volebními plakáty a křiklavými reklamními poutači obchůdků, které si pro sebe okupovaly přízemí. Silnice byla přecpaná otevřenými dodávkami a přetíženými sedany převážejícími kdeco, od melounů až po ledničky.

Řidič si tou překážkovou dráhou pracně klestil cestu. Ani on, ani jeho pasažéři si nevšimli dvou uprášených terénních vozů zaparkovaných u kraje a zacloněných velkou cisternou, která stáčela vodu.

* * *

Když landcruiser projížděl kolem auta, ve kterém seděl Corben, okamžitě upoutal jeho pozornost. Vůz byl poměrně čistý, v dobrém stavu, a přestože přes kouřová skla nebylo nic moc vidět, Corben vepředu na sedadle spolujezdce zahlédl muže se světlou pletí, blond vlasy a tmavými brýlemi na nose.

To musí být on. Od letiště toho přijíždělo pramálo a tenhle chlap zjevně není zdejší.

„Tamhle,“ ukázal Omarovi, „to je náš kupec. Sledujte ho.“

Omar dal příkaz řidiči. Obě terénní auta se odlepila od chodníku a zařadila se za landcruiser tak, aby mezi nimi pořád zůstávaly aspoň dva tři vozy.

Corben se celý napjal v předtuše nadcházejících událostí. Nevěděl s jistotou, jestli opravdu jde o správné auto, ale cítil v kostech, že se střelil. Ostatně každou chvíli dostane od Olshanskyho zprávu, kde kupec zastaví.

Zalétl pohledem k Omarovi. Ten mu nepatrně pokývl a pak zase stočil mrtvolně prázdné oči k jejich kořisti.

Landcruiser projel ohromnou kamennou branou a vjel do starého města. Tady byly domy mnohem starší a nižší; postavili je z typických střídajících se pruhů bílého kamene a zarudle černého bazaltu. Všude stála spousta mešit – natěsnané městské panorama se ježilo jejich minarety. Na nerovných popraskaných chodnících se hemžili muži, většinou v tradičních pytlovitých černých kalhotách, a ženy v bílých šátcích. Z hlavní třídy se rozbíhaly úzké tmavé uličky, v jejichž stínu si hrály děti.

Oba terénní vozy se držely v bezpečné vzdálenosti za landcruiserem. Když zastavil u domu vedle velkého bazaru, zajely zaparkovat opodál.

Před domem okouněli dva muži. Jeden byl Arab, druhý Západ'an. Zdálo se, že jsou ozbrojení. Omar se zeptal řidiče, jestli to tu zná. Řidič přitakal; dodal, že jsou u starého karavanseráje, kde se teď usadily krámký se suvenýry a koberci.

Corben je neposlouchal. Visel očima na landcruiseru, jehož dvířka se zrovna otevřela.

Jako první vystoupil ten světlolasý muž a zkušeně propátral pohledem okolí. Tmavé brýle a boule od podpažního pouzdra pod khaki vojenskou bundou Corbenovi neomylně prozradily, že je to najatý střelec. Vyměnil si pár slov se Západ'anem, který čekal před domem, a pak se u landcruiseru otevřela zadní dvířka.

Nejdřív uviděl Corben vystupovat Miu. A jako by to nestačilo, vzápětí se vynořil Kirkwood. Corbenovi se roztočila kolečka v mozku na rychloběh.

Čekal Webstera. V duchu zpracovával ten nepředvídaný vývoj událostí. Webster a Kirkwood zřejmě pracují spolu. Tím se vysvětluje, proč se Kirkwood zničehonic objevil v Bejrútu a proč se o celou záležitost tolik zajímá.

Podíval se na Omara, který Miu znal, ale Kirkwooda ne. Pokýval na něj hlavou, ale pocit uspokojení si nechal pro sebe.

Perfektní.

Mia vylezla z landcruiseru a přihlížela, jak Australan podává Kirkwoodovi stříbrný diplomatický kufřík. Kirkwood se k ní otočil. „Dopřejte mi minutku, buďte tak hodná. Chci se ujistit, že nám ten člověk nebude dělat potíže.“

Mia přikývla. Kirkwood odešel s Australanem dovnitř a nechal ji čekat venku s dalším najatým střelcem, Jihoafričanem, který se jmenoval Hector, a s pomocníkem Abú Barzána. Oba ji pozdravili úsečným pokývnutím – Arab si ji prohlížel trošku okatěji než Jihoafričan – a pak se vrátili ke svému úkolu a zase se soustředili na okolní ulice a domy.

Město tonulo v typické blízkovýchodní polední nehybnosti. Na ulici vládlo ticho, dovnitř do bazaru a zase ven se trousily jen hrstky lidí. Všeobecné letargii se vyhnulo jen pár dětí, které hrály v dlážděné postranní uličce pod hustě ověšenými prádelními šňůrami fotbal. Mia se dívala na kluka, který za jásotu a popichování kamarádů žongloval míčem mezi chodidly, koleny a stehny.

Z chvilkového rozptýlení ji vytrhl Kirkwoodův hlas. Zval ji, ať jde za nimi dovnitř. Vstupními dveřmi vešla rovnou do velkého obývacího pokoje, který byl prostě a skromně zařízený a silně načichlý tabákem. Uvnitř byl jejich australský průvodce a tři Arabové – Mia si všimla, že všichni tři kouří.

„Tohle je Abú Barzán,“ představil jí Kirkwood podsaditého muže s trojitou bradou, vlasy obarvenými načerno a mohutným uhlově černým knírem. Na levé tváři měl výrazné mateřské znaménko.

„Moc rád vás poznávám,“ usmál se Abú Barzán a nadšeně jí stiskl ruce ve svých obrovitých upocených tlapách. Z dolního rtu mu visela cigareta. „Tohle je *kák* Mohsen,“ použil kurdské slovo pro „bratra“ a rozmáchle ukázal na staršího rezervovaného muže, který se jí mlčky uklonil na uvítanou. „Můj starý přítel, který nás laskavě pozval do svého domu, ačkoli jsme ho o to požádali na poslední chvíli.“ Abú Barzán střelil pohledem po Kirkwoodovi, který tu výtku přijal a

pokývnutím Mohsenovi poděkoval. „A tohle je můj synovec Bašár,“ ukázal Iráčan na mladšího břichatého, předčasně plešatějšího muže.

Mohsen nabídl Mie šálek silně oslazeného čaje, bez kterého se Blízký východ neobejde. Zatímco upíjela, prohlížela si ty muže i celou místnost a zaregistrovala, že tu mají hotový zbrojní arzenál. Na prádelníku u dveří vedoucích do zadní části domu ležely dvě ručnice. Abú Barzánův synovec držel samopal AK-47 a za opaskem měl zastrčenou pistoli.

Na jídelním stole v rohu zahlédla Kirkwoodův stříbrný kufřík. Bryan, jejich najatý strážce, ho zřejmě hlídal. Vedle něj leželo na podlaze několik dřevěných beden naložených věcmi zabalenými v měkkých látkových pytlích.

Vyhledala pohledem Kirkwooda. „Má tu knihu?“ zeptala se.

„Aha, ta slavná kniha,“ rozchechtal se chraptivě Abú Barzán. Výbuch veselí ho tak zmohl, že sípavě lapal po dechu. „To víte, že ji pro vás mám. Tady je.“ Ztěžka se dovlekl ke stolu, zvedl balíček a významně jim ho ukázal. „Tuhletu chcete, vidíte?“ Rozbalil naolejovanou kůži, vyndal kodex a pyšně ho podržel ve výšce.

I přes celou místnost rozeznela Mia na deskách hada zakousnutého do vlastního ocasu. Vzduch jako by rezonoval napětím i nadějí.

Abú Barzán položil kodex na stůl. „Jen račte.“ Gestem je vybídl, ať jdou blíž. Kirkwood pohlédl na Miu a s téměř nábožnou úctou přešel ke stolu. Mia se k němu připojila. Sáhl po kodexu, ale Abú Barzán ho překryl svými tučnými špalkovitými prsty a tázavě se usmál. Kirkwood pochopil a dal znamení Bryanovi. Mia užasle pozorovala, jak Australan zvedá diplomatický kufřík a podává ho rozradostnělému Abú Barzánovi, který se vzápětí uctivě stáhl do pozadí.

Chtěla se zeptat, co to má znamenat, ale Kirkwood si přitáhl kodex a natočil ho tak, aby do něj mohla nahlížet zároveň s ním.

Desky se dochovaly v pozoruhodně dobrém stavu. Úroboros byl do jejich kůže vyřezán s nekonečnou pečlivostí, každá šupina zvlášť. Kirkwood k Mie vzhlédl a z tváře mu číšelo napjaté očekávání. Opatrně knihu otevřel.

Kodex se jako všechny arabské rukopisy četl zprava doleva. Na vnitřní straně obálky měl prázdnou předsádku, jak kdysi bývalo běžné. Uprostřed první stránky stál titul v písmu *našii*.

Jakmile se na něj Kirkwood podíval, tvář se mu zkřivila zklamáním.

„Copak?“ zeptala se Mia.

„Tohle je jiná kniha,“ zdrceně potřásl hlavou. „Jmenuje se *Kitáb al-Kajáfa*“ přečetl nahlas. „Kniha pravidel.“

Užasla, že Kirkwood umí číst arabštinu. Uhranuté ho sledovala, jak obrací stránku za stránkou a každou rychle přelétá očima.

Ať hledal, co hledal, zřejmě to nenacházel.

Mlčky přihlížela, jak se zase vrátil na první stránku, a její pohled upoutaly řádky připsané latinkou do horního rohu, patrně mnohem později.

„Co je to tam připsáno? Není to francouzsky?“ zeptala se. Pokoušela se rozluštit vysoce stylizovaný rukopis.

„Je,“ potvrdil. Mlčky se zabral do čtení. Visela na něm pohledem. Byl pohroužen v hlubokém zadumání, jako by pro něj zbytek světa přestal existovat. Těch několik řádků na starobylém listu papíru ho zřejmě do hloubi duše dojalo.

Mia trpělivě čekala, nechtěla ho rušit, ale nakonec už nedokázala potlačit zvědavost. „Co se tam píše?“

„Je to vzkaz,“ řekl slavnostním tónem. „Vzkaz umírajícího muže jeho dávno ztracené ženě.“ Odmlčel se, očividně ještě pořád vstřebával slova, která si právě přečetl.

Po chvíli znovu promluvil. „Stojí tu: ‚Má milovaná Thérésio, jak jen toužím, abych tě spatřil, abych ti řekl, jak moc mi scházíš, abych se ještě jednou hřál ve tvém náručí a ukázal ti, o čem teď už vím, že je to skutečnost. Protože ono to opravdu existuje, miláčku. Všechno, v co jsem kdy doufal, opravdu existuje. Přesvědčil jsem se na vlastní oči. Ale ten životní objev bledne, když jen pomyslím, jakou cenu jsem zaplatil – že nemohu být s tebou a naším drahým synem Miguelem. Sbohem.‘ A podpis – ‚Sebastian‘.“

Najednou mu probleskl tváří údiv. Naklonil hlavu ke straně, jako by se nad něčím zamyslel, obrátil list a přelétl ho očima. Così ho zaujalo, zalistoval na další stránku, začel se do ní, pak otočil na další a ještě další. Hltal arabská písmena a oči mu čím dál víc zářily. Po tváři se mu rozlil široký úsměv.

„Tak co?“ zeptala se Mia. Nemohla od něj odtrhnout zrak. „Co je tam napsáno?“

„To je... úžasné,“ zajásal. „Jde to, Mio. Opravdu to jde.“

58

„Podívejte se třeba sem,“ řekl Kirkwood nadšeně. „Konstatuje se tu, že nebývalou zátěž budou pro muže i ženy v nové společnosti představovat vzpomínky, a navrhuje se co s tím. A tady,“ vrátil se o stránku zpátky, „je řeč o tom, jak by muži a ženy v novém světě měli jednat se svým početným potomstvem. Nejen muži, ale i ženy.“

„Nechápu,“ přiznala se Mia.

Kirkwood si ještě pořád třídil myšlenky. „Ta kniha je cosi jako průvodce etikou a vztahy. Stanovuje pravidla a zásady pro společenství lidí, jejichž život se zásadně změnil.“

„Tím, že žijí déle?“

„Ano. Pojednává o tom, jak se přizpůsobit dlouhověkosti. A mluví o mužích i ženách, vidíte? Nejen o mužích, ale taky o ženách.“ Potřásl hlavou. „Po všech těch letech to nakonec našel. On to vážně našel!“

Kirkwoodova slova nedávala Mie žádný smysl. „O čem to mluvíte?“

„O Sebastianu Guerreirovi. Zasvětil svůj život hledání správné formule a stálo ho to všechno – i ženu a syna –, ale nakonec to dokázal. Dokázal to. Asi našel ještě nějakou jinou knihu anebo možná celý soubor knih anebo nějakou podzemní komoru podobnou té, co vykopala vaše matka, a objevil úplný návod.“ Rozzářil se. „Opravdu je to možné. Jde to.“

Mie vířila hlavou hejna otázek. „Proč myslíte? Vždyť ta kniha může být čistě teoretická. Jak víte, že to není jen filozofické pojednání zabývající se tím, jak by měl vypadat život a společnost, kdyby nějaká taková látka existovala?“

„Protože Sebastian měl část té formule už předtím,“ odpověděl Kirkwood. „Našel..., vlastně dostal od jistého člověka knihu podobnou téhle. Měla stejné desky, byla psaná stejným stylem. Popisovala sérii experimentů s používáním substance, která potlačovala proces stárnutí. Jenomže ta kniha nebyla kompletní –

poslední stránky chyběly. Sebastian netušil, co v tom zbytku stálo. Nevěděl, jestli ty experimenty uspěly a jestli skutečně vznikl úplný návod na přípravu látky, která by fungovala, jak má, anebo jestli kniha popisuje jenom marnou snahu docílit žádoucích účinků. Ale stejně tu záležitost považoval za natolik důležitou, že věnoval celý svůj život tomu, aby to zjistil.“

„V téhle knize ten návod není?“

„Ne, ale potvrzuje jeho existenci. A je psaná stejným rukopisem jako ta Sebastianova.“

„Vy jste tu Sebastianovu viděl?“

„Ano,“ připustil Kirkwood s lehkým zaváháním. „Sepsalo ji totéž tajné společenstvo, to vím naprosto bezpečně.“

Mie z toho šla hlava kolem. „Jak to můžete vědět? Co byl ten Sebastian zač?“

„Portugalský inkvizitor.“ Kirkwood na ni upřel zrak. Ve tváři se mu zračila nesmírná hrdost. „A kromě toho můj předek.“

* * *

Na střeše jednopatrové budovy šikmo naproti Mohsenovu domu poslouchal Kirkwoodova slova Corben. Linula se k němu ze sluchátek připojených ke směrovému mikrofonu v Omarově napřažené ruce. Omar na něj pohlédl. I on poslouchal a zdálo se, že rozumí, o čem je řeč, protože pokyvoval hlavou.

„Váš předek?“ rozlítla se Mia. „Co se to tu sakra děje? Kdo vůbec jste?“

„Mio, prosím vás... Prosím.“ Na chvíli zavládlo ticho a pak se Kirkwood naléhavě zeptal: „Kde jste tu knihu našel?“ Určitě mluvil na Abú Barzána.

„Vlastně ani nevím...,“ zadrhl se nepřesvědčivě hlas s iráckým přízvukem, zřejmě Abú Barzán.

„Tohle na mě nezkoušejte. Nepropracovávali jsme se k obchodu snadno. Nakonec jsem vám zaplatil hotové jmění. Kde jste ji vzal?“ nekompromisně trval na svém Kirkwood.

Po krátké pauze a čemsi, co znělo jako mohutné potažení z cigarety, se zase ozval Iráčan. „Narazil jsem na ni v jedné jezídké vesnici. Taková díra v horách na sever od al-Amadíje, těsně u hranic. Jmenuje se to tam Nerva Zhori,“ přiznal neochotně.

„Byly tam i nějaké jiné knihy s tímhle symbolem?“ naléhal Kirkwood. „Viděl jste tam ještě něco podobného?“

„Nevím. Vesnický muchtár,“ Iráčan použil slovo označující obdobu starosty, „mi řekl, ať se prohrabu hromadou starých krámů a podívám se, jestli něco z toho nechci koupit. Pár věcí jsem si vzal – staré knihy, několik amuletů. Bylo jim jedno, co si odnesu, jen chtěli zaplatit v hotovosti. Co propukla válka, jsou lidi zoufalí a prodávají kdekdo, jen aby schrástili trochu peněz.“

Kirkwood chvíli mlčel a pak řekl Mie: „Jakmile se vaše matka dostane do bezpečí, musíme se tam vypravit. Musíme si s tím muchtárem promluvit a zjistit, odkud se tam ta kniha vzala.“

„Proč?“ zeptala se Mia.

„Protože Sebastian během pátrání po té formuli zmizel někde na Blízkém východě,“ vysvětlil jí Kirkwood. I přes praskot statické elektřiny v mikrofonu zaznívalo z jeho hlasu pohnutí. „A tohle je poprvé, co jsme našli vodítko, kde mohl skončit.“

Omar si sundal sluchátka a otočil se ke Corbenovi s gestem naznačujícím *Víc slyšet nepotřebujeme*.

Corben zuřivě zavrtěl hlavou na znamení nesouhlasu, ale Omarovi to bylo jedno. Sáhl po vysílačce a tlumeným hlasem vydal rozkaz k akci.

59

„Počkejte moment,“ naléhala Mia. „Ještě jste mi neodpověděl na otázku. Jak to, že byl váš předek? Kdo jste? Co tady vlastně děláte?“

„To je dlouhá historie.“ Kirkwood se rozhlédl kolem; očividně mu vadilo, že by měl mít posluchačstvo. „Pojďte, odvezeme ty věci do letadla. Tam vám povím zbytek.“

Vtom tichem venku před domem prorazily dvě tlumené rány. Nikdo si jich pořádně nevšiml, až na Bryana, který stál nejbliž přednímu oknu.

„Tak to ne!“ vybuchla Mia. „Povíte mi to hned. Už mám dost toho, jak mi vy i Corben dávkuje po kapkách jen to, co uznáte...“

„Ticho!“ utál ji drsně Bryan. Přikradl se ze strany k oknu. Mia s Kirkwoodem okamžitě zmlkli a pozorovali ho, jak se kryje za zdí a opatrně vykukuje zpoza síťované záclony.

Jeho kolega a Abú Barzánův muž leželi s rozhozenými údý na ulici. Jihoafričanovi se rozlévala kolem hlavy krvavá kaluž. Arab krvácel z hrudníku. Oba měli oči v sloup.

„K zemi!“ zavelel Bryan. Vytáhl automat a uskočil ke straně. „Máme společnost.“

Znova opatrně vyhlédl ven a propátrával protější střechy.

Zahlédl odstřelovače, jak hledá další cíl, a couvl za zeď přesně ve chvíli, kdy sklo prorazilo několik tlumených, rychle po sobě vypálených střel. Roztříštily dlaždičky na podlaze a pokoj zasypala sprška střepů.

Bryan se přikradl k oknu a vypálil dávku směrem na střechu, zatímco všichni ostatní hledali, za čím se krýt. Kirkwood sevřel knihu a přikrčil se s Miou za jídelní stůl. Očima přejížděl pokoj a v duchu rozebíral možnosti. Abú Barzán popadl jednou rukou diplomatický kufřík a druhou vytáhl pistoli. I jeho synovec a hostitel sáhli po zbraních a všichni tři couvali ke dveřím vzadu v pokoji.

„Je tu jiný východ?“ křikl Kirkwood na Abú Barzána.

Mohutný Iráčan se v předklonu stahoval hlouběji do domu a polekaně těkal pohledem po oknech. „Jo, vzadu,“ odpověděl nervózně. „Tudy.“

Bryan u okna střílel, dokud nevyprázdnil zásobník, a pak vklouzl za stůl ke Kirkwoodovi a Mie.

„Kolik jste jich viděl?“ zeptal se Kirkwood.

„Jen toho snajpra.“ Bryan si honem cpal do automatu další náboje. „Co jsou zač?“

„Nevím,“ odtušil Kirkwood. Vtom několik výstřelů roztříštilo zámek a vojenská bota vykopla dveře.

„Kryjte se,“ zařval Bryan. Překotil jídelní stůl na bok, skočil za něj, ale hned se zase vyklonil, aby viděl na cíl.

Místnost zasypala nepřírozně tichá salva zvenčí. Dovnitř vtrhl jeden z útočníků a okamžitě se vrhl stranou ode dveří; celou dobu nepřestával pálit. Bryan si ho vzal na mušku, několikrát vystřelil a zasáhl ho do stehna. Muž zavyl bolestí a skočil za pohovku. Zrovna když se Bryan vyklonil, aby ho dorazil, strčil dovnitř ruku další střelec. Vypálil dvě tlumené rány; jednou trefil Australana do ramene.

Bryan zasténal bolestí a stáhl se zpátky za stůl. Zdravou rukou si osahal krvácející ránu.

„Vypadněte zadem,“ zasyčel přes zaťaté zuby na Miu a Kirkwooda. Po čele mu stékaly krůpěje potu.

„Přece vás tu takhle ne...,“ protestoval Kirkwood.

„Jen běž, kamaráde,“ přerušil ho Bryan. „Padej odtud, dokud to ještě jde, sakra!“

Hned zase vykoukl a pátil po všem, co se hnulo poblíž dveří. Dorazil muže, kterého prve zranil, a zahnal na ústup dalšího, který se hrnul dovnitř.

Kirkwood zařval na Miu: „Pojďte!“ Vyrázil zpoza stolu s kodexem v podpaží a Mia těsně za ním. Oba proběhli dveřmi do nitra domu.

Proletěli kolem schodů vedoucích do horních pater a vpadli do kuchyně. Vzápětí uslyšeli další palbu a do kuchyně vtrhl dveřmi ze zadní uličky Abú Barzán – sám. Ještě se ani nestačil prosmýknout úplně dovnitř a vtom jako by ho cosi zezadu udeřilo a srazilo na podlahu. Zkroutil se bolestí. Na levém stehně se mu šířila šarlatová skvrna. Setkal se pohledem s Miou.

Kirkwood vystrčil Miu ven do chodby. „Zpátky, opačným směrem, honem!“ zařval.

Odtrhla oči od ležícího Iráčana a rozběhla se zpátky do obývacího pokoje.

* * *

Corben stál vedle Omara celý napjatý, ruce ještě pořád spoutané před tělem, a díval se, jak do domu vbíhá první pistolník.

Viděl, že ty dva hlídače venku sundal odstřelovač – ten se teď vracel k němu a Omarovi. Omar už poslal dva muže dozadu za dům a Corbenovi bylo jasné, že se postarají, aby tamtudy neproklouzla ani myš. Momentálně nemohl dělat vůbec nic. Jen se držel co nejbliž u zdi, čekal na svou chvíli a bezmocně pozoroval, jak Omarovi chlapi odvádějí svou práci.

Věděl, že mají rozkaz neublížit tomu americkému kupci – slyšel Omara, jak jim to opakovaně vtouká do hlavy – a cloumal jím vztek při pomýšlení, že na té střelnici uvízla Mia.

O ní se Omar nezmínil.

Zpoza domu k nim dolehla střelba a zároveň rám předních dveří, u kterých stáli, pokropila zevnitř dávka z automatu. Omar se zaškaredil, napjatě poslouchal a pak pokynul odstřelovači.

Ten přikývl, nakoukl do obýváku, strčil dovnitř ruku a vypálil několik ran. Tlumené zasténání Corbenovi prozradilo, že Kirkwoodův průvodce dostal zásah. Podíval se na Omara. Omar to slyšel taky. V psychopatických očích se mu mihl vražedný záblesk. Poručil svým mužům, ať toho chlapa dorazí.

* * *

V obývacím pokoji zacvakl Bryan do automatu další zásobník a nenápadně vykoul zpoza převrženého stolu. Oba střelci se kryli. Věděl, že už nemůže ve svém úkrytu zůstat o moc déle – dřív nebo později vezmou dům útokem. Rameno ho bolelo čím dál víc, rána rychle stydla a ze ztráty krve se mu začínala točit hlava.

Musí něco udělat.

Vyklonil se, zahlédl pohyb a pečlivě několikrát vypálil. Pak se příkrčený rozběhl ke dveřím, kterými zmizeli ostatní. Uprostřed běhu zahlédl, že zvenčí někdo nakoukl dovnitř, a párkrát po tom chlapovi vystřelil.

Dostal se ke dveřím a prohnal se jimi dozadu. Pod schody se srazil s Kirkwoodem a Miou přibíhajícími z kuchyně. To nevěstilo nic dobrého – plánoval, že stejně jako oni vypadne zadem.

Mia vzhledla nahoru do patra. „Tudy!“ křikla.

Před domem se rozlehly důrazné rozkazy v arabštině a vzápětí se přiřítíl ten nezraněný střelec. Bryan skočil do krytu za schody, v duchu odpočítal několik sekund, pak vyrazil ven a srazil ho výstřelem do hrudi, po kterém se ten chlap svalil jako pytel brambor.

A v tu chvíli ho do zad trefila první ze tří kulek.

* * *

Sotva Mia s Kirkwoodem v patách vyběhla prvních pár schodů, dole v chodbě se zaryl do zdi kolem Bryana déšť střel. Ohlédla se a spatřila, že Australan uskočil za schody a opětuje palbu, ale vtom ho zezadu odstřelil útočník, který je pronásledoval přes kuchyň.

Když Bryana viděla, jak se hroutí a do těla se mu zarývají kulky, ochromila ji hrůza, ale hned se vzpamatovala a přiměla nohy k běhu. Horečnatě se hnala s Kirkwoodem po úzkých schodech. Vyběhli do prvního patra. Schody pokračovaly dál.

„Pořád výš,“ křikl Kirkwood, ale Mia už stejně utíkala, čistě automaticky, vydaná na milost a nemilost svým uondaným instinktům.

Prolétla dalším úsekem schodů a dorazila k dřevěným padacím dvířkům se starou zástrčkou, která bohudíky nebyla zajištěná. Opřela se do nich, rozrazila je a prolezla ven. Ocitla se na ploché střeše domu. Kirkwood se vyšvihl za ní a přirazil poklop, jenže zvenčí se nedal zamknout a nikde nebylo nic dost velkého, čím by ho zatížili.

Kirkwood se rozhlédl po střeše. Našel kus zrezivělé železné tyče a zapříčil dvířka aspoň tou. Chvíli to vydrží, ale dlouho ne.

Mia se rozhlížela kolem dokola, těkala očima po té malé nabílené ploše a doufala v zázrak. Uprostřed, hned vedle padacích dvířek, trůnil velký holubník. S nervy napjatými k prasknutí k němu došla a zoufale se pokoušela něco vymyslet, jenže žádný nápad nepřicházel. Dům nesousedil s žádným jiným, všude kolem byly samé ulice a průchody.

Neměli kam utéct.

60

Corben sledoval, jak Omar s připravenou pistolí nahlíží do obývacího pokoje. Pak ho Omar popadl a jako psa na vodítku ho vtáhl dovnitř.

Hned za dveřmi uviděl svého zraněného střelce a několika spěšnými kroky k němu došel. Muž se zhroucený v polosedu opíral o zed' a nevypadalo to s ním valně. U nohou mu leželo tělo toho druhého. Omar ze zákrytu u dveří houkl do chodby, jak to tam vypadá. Jakýsi hlas zahulákal, že někdo jménem Rudwán je mrtvý – byl to jeden z těch dvou, které Omar poslal k zadnímu vchodu, buď třetí člen jeho úderního týmu nebo některý z řidičů, co pro ně přijeli –, a že toho najatého chlapa odrovnali a Američan s tou holčkou utekli nahoru.

Omarovi se vztekle blýsklo v očích. Popadl Corbena za krk a postrkoval ho dál do domu. Od zadního vchodu přišel ten muž, co přestřelku přežil, a připojil se k nim. U paty schodů leželo tělo Kirkwoodova najatého pomocníka, zkroucené do klubíčka a celé zbrocené krví.

Omar vzhlédl ke schodům, na zlomek vteřiny se zamyslel a pak se otočil ke Corbenovi. Zvedl pistoli a zapíchl mu hlaveň pod bradu. Spaloval ho pohledem a z každého dolíčku na jeho zjizvené tváři sálala zuřivost.

Corben se ani nepohnul. Buď je tohle jeho poslední chvilka, anebo se konečně dočká šance.

Omar vyštěkl na svého poskoka, ať zůstane s Corbenem a ohlídá ho, a rozběhl se po schodech nahoru za Kirkwoodem a Miou.

* * *

Kirkwood a Mia bezradně obcházelí kolem dokola střechu a doufali, že zázrakem objeví nějakou únikovou cestu. Co chvíli zalétli ustaraným pohledem k padacím dvířkům.

Už obešli celý dům a vrátili se do výchozího bodu.

Střelci tu budou co nevidět.

Musejí něco udělat.

Kirkwood vykročil k boční straně, kterou oddělovala od vedlejšího domu nejvyšší mezera, a mávl na Miu. Sešli se u kraje. O nějakých stoosmdesát centimetrů dál byla plochá střecha bazaru, dlouhá a plná výstupků, za kterými se dalo krýt.

Jenže to by znamenalo skoro dvoumetrový skok přes propast dvou poschodí, pod níž se dole táhl uzoučký dlážděný průchod.

„Dokážete to přeskočit?“ zeptal se Kirkwood Mii úpěnlivě. Zajel očima k padacím dvířkům, protože čekal, že se každou vteřinou rozletí.

„Zbláznil jste se?“ vyjela na něj.

„Určitě to zvládnete,“ naléhal na ni.

„Nepřipadá v úvahu.“

Vtom jimi trhlo zběsilé bušení do poklopu.

Kirkwood se zabodl pohledem do Miiných očí. „Dokážete to!“ rozkřikl se divoce. „Musíte!“

Panty dvířek zacoulmal další zuřivý nápor. Poklop skřípavě nadsakoval. Už jim nezbývalo moc času.

Mia se podívala na střechu bazaru a zpátky na Kirkwooda.

„Přeskočte to a já vám hodím tu knihu. Nečekejte na mě. Utečte. Dostaňte se na naši ambasádu a trvejte na tom, že chcete mluvit s velvyslancem, jedině s velvyslancem a s nikým jiným, rozumíte?“

Na Mie bylo znát, že se jí v hlavě roztočil kolotoč otázek i emocí. Podívala se na něj, jako by ho chtěla provrtat očima.

Dvířka se znova otřásla.

„Proč to děláte?“ zeptala se. „Kdo jste? Proč bych vám měla důvěřovat?“

Ty otázky ho zasáhly jako vržený oštěp. Naráz jím zacoulmal zuřivý vztek i hluboký žal. „Protože jsem byl s tvou matkou na těch vykopávkách v al-Hilláhu,“ přiznal se.

Zatvářila se naprosto nevěřičně.

„Protože jsem si skoro jistý, že jsem tvůj otec,“ doplnil zoufale. Bylo mu, jako by mu rvali duši z těla.

Vtom se ozvala další hromová rána a tentokrát dvířka povolila.

Kirkwood i Mia se svorně otočili. Podobaný zabiják rozrazil poklop a šplhal na střechu.

„Honem skoč!“ poručil Kirkwood.

Mia se podívala do tmavého průchodu hluboko dole, pak zvedla oči k muži, který jí zrovna oznámil, že je její otec, a přikývla. Byla příliš ohromená, než aby se zmohla na slovo. Prostě jen o pár kroků couvla, rozběhla se, vši silou se odrazila a vznesla se do vzduchu.

Celá ta příšerná zkouška odvahy trvala jen vteřinku; mohutně švihla nohama a vzápětí už tvrdě žuchla na zaprášenou střechu bazaru a setrvačností se kousek odkutálela. Zuby jí zadrkotaly a hlava se jí z tvrdého přistání zatočila, ale okamžitě se vymrštila na nohy a přeběhla zpátky ke kraji střechy.

Když Kirkwood uviděl, že Mia vstává a nic jí není, obličej se mu rozzářil úlevou.

Ze zadu se k němu hnala mohutná postava. Muž s dolíčkovitou tváří, kterého Mia v Bejrútu viděla u všech těch hrůz, co se tam odehrály. V ruce svíral zbraň.

„Za tebou!“ vykřikla.

Kirkwood se ohlédl. Pohledem se rozloučil s knihou, kterou tiskl v ruce, a jediným plynulým pohybem ji hodil Mie.

Rotovala ve vzduchu a otáčela se kolem své osy, takový starobylý házecí talíř nezměrné hodnoty, až jí konečně přistála v náručí. Zabiják doběhl ke kraji střechy. Viděla ho, jak zvedá pistoli a míří na ni, přímo cítila, jak po ní z hlavně jeho zbraně sahá smrt, jenže vtom se na něj zboku vrhl muž, kterého znala jako Billa Kirkwooda, a srazil ho k zemi. Odstrčil mu ruku a kulka neškodně hvízdla vzduchem.

„Utíkej!“ zařval, zatímco se rval s ozbrojeným vrahem.

Přestože jí všechny emoce i instinkty přikovávaly nohy k zemi, poslechla.

* * *

Ve tmě u paty schodů pozoroval Corben nervózního pistolníka, který ho hlídal. Seshora k nim doléhaly vytrvalé rány. Vypadalo to, že se Mia s Kirkwoodem zamkli v nějakém pokoji. Corben ani v nejmenším nepochyboval, že se k nim Omar dostane.

Za chvíli bude po všem. Jestli se má o něco pokusit, musí to udělat hned.

Hlídá ho jen jeden chlap.

Navíc uzlíček nervů.

Správná chvíle na taneček.

Schody blokoval Kirkwoodův mrtvý pistolník. Kus dál ležel na chodbě s rozhozenýma rukama a nohama jeden ze zabitých Omarových střelců. A u něj se válelo něco, co by se Corbenovi mohlo hodit.

Corben zachytil pohled znepokojeného hlídače, sjel očima k mrtvému a s předstíraným překvapením se k hlídači obrátil.

„Tamhle je ta kniha – koukni.“ Ukázal na zakrvácenou podlahu. Udělal dlouhý krok směrem k mrtvému střelci, ale nespouštěl z hlídače oči a testoval jeho reakci.

Muž ho okřikl, aby ho zarazil, ale Corben na něj nepřestával upírat pohled a krok za krokem postupoval dál. „Je to ta kniha, ty pitomče, copak to nechápeš? *Al-kitáb*,“ naléhal.

Udělal ještě jeden krok, na znamení bezmoci zvedl spoutané ruce a pak ukázal na zem. „*Al-kitáb*,“ opakoval. „Ta, kterou tvůj *mu'allim* chce, ty idiote.“

Hlídač něco hulákal, oháněl se pistolí a nervózně pokukoval po schodech, po kterých zmizel Omar. Bylo vidět, že si neví rady. Corben se definitivně rozhodl, že jde na věc. Pomalu se shýbal a přitom řval: „Kniha, jasný? *Al-kitáb*, rozumíš?“ S těmi slovy se otočil k hlídači zády, popadl pistoli toho mrtvého, bleskurychle se obrátil zpátky k vytřeštěnému Arabovi a mačkal spoušť; z celého srdce se modlil k Bohu, ve kterého nevěřil, ať zásobník není prázdný, a prodělal takovou malou náboženskou konverzi, protože Arabovi se skutečně zavrtalo do hrudi několik střel a odrazily ho dozadu, kde se sesypal na zem ve zkrvavenou hromádku.

* * *

Na střeše Omar uzemnil Kirkwooda tím, že ho prudce nabral čelem, a rychle se vydrápal na nohy. Udržoval Kirkwooda v odstupu namířenou zbraní a propátrával pohledem střechu sousedního bazaru.

Po Mie a knize nebylo ani památky.

Chňapl Kirkwooda pod krkem a vytáhl ho na nohy. Naposledy přešel očima střechu bazaru, pak to vzdal a zařval na Kirkwooda, ať sebou hne. Postrčil ho dolů padacími dvířky, hnal ho před sebou po schodech a přitom ho rýpal do zad pistolí.

Byl bez sebe vzteky.

Ztratil tu knihu, přestože už ji měl na dosah. Naštěstí má to, co je pro hakíma ještě důležitější – toho kupce. Nezraněného. Jen ho

vyslechnout. Jenže žádný třeskový úspěch to stejně není, to ani náhodou. Vždyť kromě knihy ztratil i několik chlapů.

Musí odtud fofrem vypadnout. Co nevidět se sem přizene turecká policie, přestřelka ji natuty zalarmovala.

Uháněl za Kirkwoodem. Když seběhli dolů, uviděl u paty schodů zády k sobě Corbena. Vztekla houkl na chlapa, který měl Američana hlídat.

Corben se k němu zvolna, ne výboj ně otočil čelem; tvářil se naprosto bezvýrazně.

A Omar v té tmavé špinavé chodbě vůbec nepostřehl v jeho ruce pistoli, dokonce ani když z její hlavně vylétla devítimilimetrová kulka a našla si cestu rovnou doprostřed jeho čela.

61

Kirkwood zíral, jak se Omar vedle něj hroutí, po hlavě padá z těch několika zbylých schodů a jako zmuchlaný pocákaný ranec zůstává Corbenovi nehybně ležet u nohou.

Gorben zvedl oči. „Kde je Mia?“ zeptal se naléhavě.

Kirkwood mu opětoval pohled. Snažil se nějak zorientovat v té smršti událostí, která se v posledních minutách strhla. Vrazi byli Arabové a určitě si je najal hakím – jenže Corben je tu s nimi. To se mu nezdálo. „Kde se tu berete?“

I Corben se zřejmě snažil srovnat si věci v hlavě. „Včera v noci mě unesli.“

„Jak se o téhle schůzce dozvěděli?“ domáhal se Kirkwood. „Od vás? Odposlouchávali jste Abú Barzána?“ Z jeho hlasu nepřeslechnutelně zaznívala výčitka.

Corben se nenechal vyvést z míry. „Na to teď není čas,“ opáčil stroze. „Kde je ta kniha?“

„Má ji Mia. A je s ní už dávno pryč, věřte mi.“ Kirkwood vyčkávavě pozoroval Corbenovu reakci. „Vlastně jí to ani nezazlívám, po tom, jak jste ji krmil všemi těmi žvásty, že osvobodit její matku je pro vás nejvyšší priorita.“

Corben zalétl očima nahoru na schody, jestli se tam Mia přece jen neobjeví, a pak se střetl s Kirkwoodovým pohledem. „Zato vy jste čistý jako lilie, co?“ zaironizoval. „Jste tu jen a pouze kvůli Evelyn. Nijak to nesouvisí s pátráním po té formuli, kterou hledal váš předek.“

Při té poznámce si Kirkwood udělal jasno. O tomhle se mohl Corben dozvědět jedině tak, že je s Miou odposlouchával. Takže tu není jako vězeň. Spolupracuje s hakímem – ačkoli se mu v plánech nejspíš něco zvtlo, protože zrovna zabil muže, který byl podle všeho velitelem hakímova úderného týmu.

Corben zalétl očima k předním dveřím. Pak se sehnul k Omarovi, vyndal mu z kapsy nůž a přefezal si pouta. Promnul si zápěstí, aby si

je prokrvil, sebral Omarovi svůj mobilní telefon a zkontroloval ho. Baterie byla nabitá. Vytáhl ji a strčil si ji do kapsy. Pak se shýbl k mrtvému Bryanovi. Zvedl jeho automat, přehodil si ho přes rameno a prohrabal Australanovi kapsy. Našel pár rezervních zásobníků a vzal si je spolu s klíčky od landcruiseru, které původně hledal.

Kirkwood si všiml, že zabloudil pohledem k zadní části domu, jako by o něčem přemýšlel.

„Jdeme,“ poručil Kirkwoodovi, překročil Omarovu mrtvolu a opatrně zamířil dozadu.

„Kam?“ zeptal se Kirkwood.

Corben neodpověděl.

Kirkwood šel za ním do kuchyně. Corben zadními dveřmi rychle zkontroloval uličku za domem a vrátil se dovnitř. V rohu ležel tvář k zemi Abú Barzán a pod ním se roztékala krvavá louže. U nohou se mu válel diplomatický kufřík.

Corben ho sebral a napřímil se. Kirkwood se zatvářil tázavě a nastavil ruku.

Corben zavrtěl hlavou. „Nechám si ho u sebe. Postarám se, aby se vrátil OSN. Nechceme ji přece o ty peníze připravit, vidíte, že ne?“ Jeho tvrdým výrazem prokmitl výsměch.

Chvíli se dívali jeden druhému do očí, pak to Kirkwood vzdal a beze slova přikývl. Konec hrátkám. Už nemá smysl cokoli předstírat. Sklopil oči a zrak mu padl na jednu z Abú Barzánových zbraní, pistoli pohozenou vedle jeho ležícího těla na podlaze. Zdála se svůdně blízko.

Corben ji zpozoroval také.

Kirkwood se napjal. Zaklínili se do sebe očima. Zdálo se, že si navzájem čtou myšlenky.

„To není dobrý nápad,“ upozornil ho Corben.

„Venku mohou být ještě další,“ blafoval Kirkwood. „Může se vám hodit střelec navíc.“

Corben opovržlivě zavrtěl hlavou. „Všichni jsou bradou vzhůru.“ Mávl pistolí k zadním dveřím, aby pobídl Kirkwooda k pohybu. „Jdeme,“ přikázal.

* * *

Mia se krčila za zídkou na střeše bazaru a v ruku pevně svírala kodex.

Vyděšeně pokukovala po domě, ze kterého utekla, ale v padacích dvířkách se žádný další pronásledovatel neobjevoval. Ne že by ji to uklidnilo; srdce jí dál bušilo jako o závod. Pokoušela se vyznat v tom, co se odehrálo, a hlavně v tom, co jí prozradil Kirkwood – ať už se doopravdy jmenuje jakkoli.

Jsem si skoro jistý, že jsem tvůj otec, prohlásil.

Nedávalo to smysl.

Nemohl být s Evelyn v al-Hilláhu. Kopalo se tam před třiceti lety a on teď vypadal sotva na čtyřicet.

Existovalo jediné možné vysvětlení, ale ještě pořád si ho odmítala připustit.

Kromě toho přece tvrdil, že jeho předek pátral po úplné formuli na výrobu elixíru. Čili ta, co má, je neúplná. A jestli to tak je, elixír neúčinkuje a on ho nemůže používat.

Zavrhl celou tu představu. Nesmysl. Je to vyloučeno. Lhal jí, určitě lhal. Byl to bezpečný a uklidňující závěr a ráda by se ho držela, jenomže ono to nešlo. Celou dobu, co Kirkwood mluvil, co jí vyprávěl o svém předku Sebastianovi, o kodexu a o tom, kdo ve skutečnosti je, číselo mu z očí naprostá upřímnost. A stejný dojem z něj měla, když se spolu bavili v letadle i předtím na terase hotelového baru. Nelže. Netušila, proč si tím je tak jistá, ale byla.

Pokud se její instinkty nemýlí, znamená to, že všechno, co dosud pokládala za nemožné, musí znovu uvážit, přehodnotit a zbavit předpony *ne-*. Včetně toho, že Kirkwood nemůže být jejím otcem.

Uslyšela dole kroky a vyklonila se přes zídku. Zhlédla, jak se z úzkého průchodu vynořil Kirkwood. V patách mu kráčel někdo další. Vyklonila se ještě kousek, aby lépe viděla, a srdce jí poskočilo, když poznala Corbena.

Kde se tu vzal?

Na tom přece nezáleží. I tak se jí ulevilo. Corben zachránil Kirkwooda před hakímovými lidmi a jsou oba v bezpečí.

Chtěla vyskočit a upozornit je na sebe, když vtom si čehosi všimla. Jak ti dva procházeli ulicí kolem mrtvých těl Abú Barzánova muže a Kirkwoodova druhého osobního strážce, Corben se pořád držel krok za Kirkwoodem. Měl přes rameno automat a nesl diplomatický kufřík. A v druhé ruce držel ještě něco. Pistoli.

Řeč jejich těl napovídala, že je něco špatně. Z toho, jak opatrně Kirkwood před Corbenem kráčel, bylo znát, že mezi nimi vládne napětí.

Skoro jako by byl Corbenův zajatec.

Corben nasměroval Kirkwooda k landcruiseru a šel za ním, v jedné ruce diplomatický kufřík a v druhé pistoli s tlumičem.

Cestou k autu zkoumavě přejížděl očima okolní domy. Z otevřeného okna vykoukl nějaký kluk, ale ustrašená matka ho honem zatáhla zpátky. I za jinými okny vytušil pohyb. Musejí si pospíšet. Turecká policie už je nejspíš na cestě – zůstává ve střehu, protože ustavičně čelí hrozbě ze strany militantní separatistické Strany pracujících Kurdistánu, která je v tomhle kraji doma. A Corben neměl nejmenší chuť něco vysvětlovat – policii ani komukoli jinému.

Došli k landcruiseru. Měl stažená okénka a Corben viděl, že není zamčený. „Nastupte si,“ poručil drsným šepem Kirkwoodovi. „A žádné pitomosti.“

Kirkwood se usadil na místě spolujezdce a Corben odhodil automat i kufřík na zadní sedadlo. Zvedl zrak a rozhlížel se po střechách kolem. Nikde Miu neviděl, ale bylo mu jasné, že je určitě pozoruje.

„Vylezte ven, Mio,“ křikl. „Už nic nehrozí. Musíme rychle odtud.“

Když se ulicí rozlehl Corbenův hlas, Mia se ještě pořád krčila za zídkou.

Zůstat samotná a obklopená mrtvolami v tomhle bohem zapomenutém koutě světa bylo to poslední, o co stála. V mysli jí děsivě ožívala analogie s *Půlnočním expresem*. Hrozně se jí chtělo věřit, že Corben stojí na jejich straně, že přijel, aby je zachránil, že se snaží vysvobodit její matku. Očividně pozabíjel hakímovy muže – čili udělal správnou věc. Tak co na tom, že věděl o hakímových experimentech? Lhal jí ohledně toho, oč v téhle záležitosti běží – no bože, to je toho! Nepotřebovala přece znát pravdu. A vůbec to neznamená, že se zároveň nesnaží zachránit Evelyn.

„Mio,“ halekal znovu Corben, „musíme jet. Pojd'te.“ Zavřela oči a představila si, jak Corben s Kirkwoodem odjíždějí bez ní. To pomýšlení ji vyděsilo. Zůstat tu sama prostě nesnese.

Potlačila varovné instinkty, a přestože se jí žaludek svíral obavou, že dělá obrovskou chybu, vyškrábala se na nohy.

* * *

Kirkwood seděl v landcruiseru, poslouchal Corbenovo hulákání a trnul strachy.

Musí něco udělat. Nepochyboval, že jakmile se Corben zmocní knihy, bude mu Mia na obtíž. Ví toho příliš.

Musí ji varovat.

Rozrazil dvířka a vyskočil z auta.

„Mio, nevylézej!“ zařval a rozhlížel se po střechách. „Zůstaň, kde jsi!“

Corben se vyřítíl za ním a pár metrů od landcruiseru ho strhl k zemi. Chňapl ho za límec a vrazil mu pistoli do obličeje.

Kirkwood se na něj vyzývavě zašklebil. „Tak co, zastřelíte mě?“

Corben na okamžik znehybněl; sálala z něj zuřivost a bezmoc. „Vstaňte,“ poručil. Vytáhl Kirkwooda na nohy a postrkoval ho před sebou k vozu. U auta zastavil, naposledy se rozhlédl po střechách, pak nacpal Kirkwooda dovnitř a nastoupil.

* * *

Mia viděla Kirkwooda vyskočit z auta a běžet ulicí. Zatajila dech. Když ho Corben dohnal, srazil na zem a surově táhl zpátky do vozu, celé tělo se jí napjalo.

Skrčila se zpátky za zídku a dívala se, jak Corben nastupuje. Srdce jí pokleslo, když naskočil motor, zakvilely pneumatiky a auto zmizelo za rohem.

Přinutila se vstát. Cítila, jak bledne, a točila se jí hlava. Podívala se dolů na ztichlou ulici. Landcruiser byl dočista a nenávratně pryč, nechal za sebou jen chuchvalce zvířeného prachu a dvě mrtvoly. Z přilehlých domů a z bazaru se obezřetně trousili ven poděšení lidé, které vylákala zvědavost.

Mia sklopila oči ke starobylé knize ve svých rukou a všimla si, že křečovitě zatíná nehty do kožených desek. Měla sto chutí rozcupovat tu prokletou věc na kousky a vyrvat si plíce vzteky, ale místo toho se rozhlédla, a když spatřila cosi, co vypadalo jako přístřešek nad schodištěm, zamířila tam.

62

Mia se vypořádala z bočního vchodu bazaru do dlážděného průchodu, ze kterého se předtím vynořili Corben a Kirkwood. Všimla si, že hlavní ulice ožívá – lidé si uvědomili, že nebezpečí už pominulo. Zamířila opačným směrem.

Když zahnula za roh, zahlédla, jak z Mohsenova domu klopýtá mohutná postava. Byl to Abú Barzán. Celý shrbený se ploužil krůček za krůčkem a tiskl si ruku ke stehnu. Kalhoty měl prosáklé krví. Zastavil se u jednoho z těl rozestých po ulici, shýbl se a pohladil mrtvého po tváři. Mie došlo, že ten zabítý je jeho synovec.

Došla k němu. Abú Barzán se po ní ohlédl. Namáhavě lapal po dechu, přivíral oči bolesti a tučný obličej se mu leskl potem.

„Je mi to líto,“ zamumlala a raději se moc zblízka nedívala na mrtvého u jeho nohou.

Stoicky přikývl, ale z očí mu sálal bojovný vztek.

„Nechte mě, ať se vám na to podívám,“ ukázala na jeho ránu.

Nereagoval. Váhavě roztrhla látku kalhot a odkryla zranění. Na tlustém stehně bylo jasně vidět vstřel i místo, kudy kulka zase vylétla ven. Mia si všimla, že rána nijak zvlášť silně nekrvácí, a když si to dala dohromady s tím, že Abú Barzán dýchá a udrží se na nohou, usoudila, že náboj nepoškodil stehenní tepnu. Nehrozilo mu tedy, že vykrvácí, ale ránu bylo potřeba co nejrychleji ošetřit, aby se zabránilo další ztrátě krve a infekci.

„Kost je asi celá,“ konstatovala, „ale musí se to vyčistit.“

V dálce se ozval jekot sirény. Abú Barzán se na Miu vyděšeně podíval. „Musím vypadnout,“ zabručel a začal se belhat pryč.

„Počkejte.“ Překročila zastřeleného a pospíchala za ním.

„Potřebujete do nemocnice.“

Odmítavě mávl rukou. „Do nemocnice? Zbláznila jste se? Jsem poloviční Kurd. Jak bych jim to podle vás vysvětloval?“

Sklesle přikývla. „Vlastně ani já nevím, jak to vysvětlím.“

Abú Barzán si ji chvilinku měřil a pak prohlásil: „Pojďte se mnou.“

Podepřela ho pod rameny, aby nemusel došlapovat plnou vahou na zraněnou nohu, a vytratili se do tmavých uliček starého města.

* * *

Corben ujížděl s landcruiserem z města na jih, směrem k Mardinu, a nespouštěl oči ze zpětného zrcátka.

Čekalo ho zásadní rozhodnutí, ale čím víc o tom přemýšlel, tím víc si věřil. Má v rukou Kirkwooda, který té záhadě přijde na kloub, pokud bude mít patřičnou motivaci – a motivovat, to Corben uměl jako nikdo druhý. Svoje dosavadní chování hravě ospravedlní: Unesli ho uprostřed spánku, vypáčené dveře jeho bytu to potvrdí. Hakím ho držel v zajetí. Všechno, co dělal, dělal s pistolí u hlavy. Nikdo mu nemůže nic vyčítat.

Potíž je ovšem s Kirkwoodem.

Nemůže ho nechat, aby si šel jen tak po svých. Ten chlap toho ví příliš. S Miou se to dá nějak šikovně zaonačit. S Kirkwoodem to bude složitější.

„Opravdu děláte pro OSN?“ zeptal se ho. Pistoli měl položenou na klíně.

„Když jsem si to naposledy ověřoval, takáno,“ odsekl Kirkwood. Bezvýrazně se díval před sebe.

Corben uznale pokýval hlavou. „Šest set táců. Nejste troškař.“ Čekal na reakci, ale nepřicházela. „Kolik vás je?“

Kirkwood se zatvářil nechápavě.

„O čem to mluvíte?“

„Kolik vás hledá ta věc? Přinejmenším vy a Tom Webster, nemám pravdu?“ zkusil to Corben. „Přiletíte si sem s kufrem peněz, jen co se něco šustne. Jak to vypadá, o finance nouzi nemáte.“

Kirkwood tu poznámku ignoroval. „Kam jedeme?“

„Oběma nám jde o totéž. Myslím, že bychom to měli dotáhnout do konce.“ Corben udělal odmlku a střelil po Kirkwoodovi pohledem. „Mimochodem, stýská se mi po horách. Je tam čistý vzduch. Dělá dobře na plíce,“ dodal s kamenným výrazem.

K iráckým hranicím to měli několik hodin jízdy. Přemítal, jestli má zavolat Hayflickovi na ambasádu a něco mu namluvit, třeba že ho unesli, že se mu povedlo utéct a teď sleduje iráckého pašeráka, který

v tom měl prsty. Mohl by požádat, ať zavolají na hraniční přechod a postarají se, aby bez problémů projel. Pak si to ale rozmyslel a rozhodl se radši jednat ještě chvíli na vlastní pěst. Neměl sice u sebe pas ani žádné jiné osobní doklady, ale na zadním sedadle měl daleko účinnější cestovní dokument – kufřík plný dolarů. V těchhle zubožených končinách mu hrst zelených papírků otevře každé dveře. A do al-Amadíje to od hranic není daleko. Pokud všechno půjde hladce, dorazí do vesnice, o které mluvil Abú Barzán, ještě než padne noc.

„Jestli ten elixír opravdu existuje, jak s ním chcete naložit?“ zeptal se Kirkwood bez okolků. „Neumím si představit, že je vaše vláda na něco takového byt' jen vzdáleně připravená. Je pro ni výhodnější uchovat současný stav.“ Otočil po Corbenovi hlavu. „A přesně to taky mají v plánu, vidíte? Pohrbít ten elixír – spolu s každým, kdo o něm něco ví.“

Corben se uchechtl. „Pravděpodobně. Jenomže já to v plánu nemám.“

Kirkwood povytáhl obočí. „Ne?“

Corben se po něm podíval. V koutcích úst mu zahrál ironický úsměv. „Řekněme, že se k životu stavím víc po obchodníčku.“ Udělal pauzu. „Otázka je, jak s tím chcete naložit vy, pánové.“

„Chceme lepší svět pro všechny,“ odvětil Kirkwood; vypadal, že ho Corbenův postoj zaskočil. „A když říkám *pro všechny*, tak to myslím doslova.“

Corben pokrčil rameny. „Takže stojíme na stejné straně.“

„Až na jeden drobný detail. Já kvůli tomu nemíním zabíjet.“

„Možná jste se zatím jenom nemusel rozhodovat.“

Kirkwood tu poznámku nechal chvíli viset ve vzduchu. „A co když ano?“

Ten náznak v Corbenovi probudil zvědavost, ale nedal to najevo. „V tom případě mi asi záleží na lepším světě víc než vám,“ prohodil zlehka.

„Jak vám do toho všeho zapadá Evelyn Bishopová? Je pro vás ta příslovečná tříška, co odletí, když se kácí les?“

„Ne nutně.“ Corben po něm vrhl postranní pohled. Kirkwood mu zrovna přihrál šikovnou motivaci. „Nic mi neudělá větší radost než zlikvidovat hakíma a Evelyn zachránit. Pomozte mi vymyslet jak.“

S povytaženým obočím čekal na Kirkwoodovu reakci a v duchu se usmíval. Nasadil mu brouka do hlavy a to je dobře. Aspoň bude trávit míň času přemýšlením o tom, jak se dostat na svobodu.

Rozhodl se, že přiloží další polínko. „Mimochodem, kdy jste s Websterem chtěli prozradit Mie, že její otec je naživu?“

* * *

Kirkwood při Corbenově rýpavém dotazu strnul. Ještě že aspoň nezná celou pravdu, utěšoval se.

Přínejmenším neví, že on a Tom Webster jsou jedna osoba.

Uvažoval, co všechno asi Corben zjistil tím odposlechem v Dijarbakíru, a v duchu si celý rozhovor přehrál. Corben předpokládá, že formule nefunguje u nikoho. Proto mu ještě nedošlo všechno.

Nechám ho při tom, pomyslel si.

Jméno, které používal, když se seznámil s Evelyn, mu ji znova připomnělo. Sžíraly ho výčitky svědomí. Kdyby jí býval tenkrát v al-Hilláhu řekl pravdu, možná by si dávala větší pozor. Věděla by, že po té věci jdou nebezpeční lidé. Hledají ji už celé věky. Vždycky se vyrojí, jakmile zachytí první náznak, že by ji mohli získat. Tak to na světě zkrátka chodí. Už stovky let.

Evelyn by bývala nemusela skončit v rukou únosců.

A on by věděl, že má dceru. A dcera by nevyrůstala bez otce. Nějak už by to zaonačil.

Vzpomněl si na výraz v Miiných očích, když jí prozradil pravdu, a znova se v něm všechno sevřelo, jako by mu někdo vyrval vnitřnosti a nechal místo nich jen zející černou díru.

Aspoň že je teď Mia v bezpečí, pomyslel si a čerpal z toho zrnko útěchy.

* * *

Mia seděla na rozviklané židli v zakouřené místnosti a upíjela ze sklenice vody. Jakýsi šlachovitý stařec ovazoval Abú Barzánovi ránu. Už s tím končil, ruce měl celé od krve.

Abú Barzán ji dovedl zadními uličkami starého města k domu dalšího ze svých známých. Přes občasné bratrovražedné šarvátky sdíleli Kurdové nenávist ke společnému nepříteli, a kdykoli bylo potřeba vyrvat někoho ze spárů turecké zpravodajské služby MIT, zdejší obdoby iráckého *muchabarátu*, ochotně si navzájem pomáhali.

V pokoji byli ještě další tři místní muži a všichni kouřili. Halasně se s Abú Barzánem i mezi sebou dohadovali. Mluvili kurdsky. Mia

jim nerozuměla, ale viděla na nich, že jsou rozezlení. Při přestřelce zabili kromě Abú Barzánova synovce i jednoho z nich a teď šlo o to, jak čelit následkům – a jak se pomstít.

Doktor dokončil práci a odešel; vzal s sebou i ostatní a Mia osaměla s Abú Barzánem. Zavládlo tísnivé ticho. Obláčky cigaretového kouře řídly a pomalu se rozplývaly. Konečně Abú Barzán prolomil mlčení.

„Pořád ještě máte tu knihu,“ všiml si. Ležela před Miou na stole.

Roztržitě přikývla; hlavu měla plnou jiných myšlenek.

„Co budete dělat?“

„Nevím.“ Dumala nad tím celou dobu, co se doktor zaobíral Abú Barzánovým zraněním, a nikam se nedopracovala. „Na ambasádu jít nemůžu. Nevím, komu mám věřit.“ Vyprávěla mu o Evelynině únosu a o tom, co se odehrálo v Bejrútu. Když mu vylíčila, co ví o hakímovi, zrudl vzteky. Saddám proti Kurdům neváhal použít nervový plyn. Nesnášel je. Bylo nejen možné, ale dokonce i pravděpodobné, že si hakímovy pokusné králíky zlomyslně vybíral zrovna z jejich řad.

Pověděla mu o Corbenovi, ale při zmínce o Kirkwoodovi se vyhnula všemu, co jí prozradil na té střeše; popsala ho jenom jako pracovníka OSN, který se jim snaží pomáhat.

Sama si tu jejich rozmluvu ještě pořád přemílala v hlavě.

Po Abú Barzánově těstovité tváři přelétl pochybovačný výraz. „Ten člověk od OSN, ten, co chtěl tohleto koupit...,“ ukázal tučným prstem na kodex, „vy mu věříte?“

Miu to na moment zaskočilo, ale pak si vzpomněla, jak Kirkwood podával Abú Barzánovi stříbrný diplomatický kufřík. Všechny dílky skládanky zapadly do sebe. „To on byl celou dobu tím vaším kupcem?“

Abú Barzán přikývl. „Šest set tisíc dolarů. A teď jsou v trapu.“ Nešťastně si povzdechl.

Mia zalétla v myšlenkách ke Corbenovi a zamračila se. Kdesi v koutku její mysli se cosi dovolávalo pozornosti, jenomže to nedokázala zachytit. Vzpomněla si, že Corben ten kufřík odnášel, ale něco jí nesesedělo. Byl sám. Neměl s sebou žádný podpůrný zásahový tým, ani turecké ozbrojené složky mu nepomáhaly – a to jsou přece spojenci.

Pracuje na vlastní pěst. Hraje dvojí hru.

Zatrulo v ní. Kirkwood... Corben ho zadržuje. A pokud má někdo šanci osvobodit její matku, je to právě Kirkwood.

Pokusila se odhadnout, jaký další krok asi Corben podnikne. Na Evelyn mu nezáleží, to je jasné. Pozabíjel hakímovy muže a to se sotva dá pokládat za vstřícný krok k vyjednávání, kdyby hakíma opravdu mýnil kontaktovat.

Corben sleduje svoje vlastní, čistě osobní zájmy.

Chce tu formuli pro sebe. A tím pádem určitě pospíchá na jisté konkrétní místo.

„Chcete ty peníze zpátky?“ zeptala se Abú Barzána. Hlasem jí prokmitla jiskřička naděje.

Abú Barzán k ní zvedl pohled. Tvářil se mrzutě a nechápavě.

„Dokážete nás dopravit přes hranice?“ zeptala se se zatajeným dechem.

63

Když se landcruiser blížil k iráckým hranicím, slunce už se dávno přehouplo přes nadhlavník a začínalo sestupovat po zamžené odpolední obloze.

Za Idílem, jen kousek od hranic, zajel Corben k halabala slátanému stánku s ovocem a koupil sobě i svému zajatci pár lahví vody a nějaké banány. Odvázal Kirkwooda – doted' ho měl připoutaného za zápěstí k držadlu na dvířkách spolujezdce, aby ho nenapadlo pokusit se o útěk – a oba se vedle silnice vymočili. Pak předjel dlouhou kolonu prázdných cisteren a autobusů čekajících u přechodu na odbavení a zajel k turecké hraniční kontrole. Hulvátský voják, který tam držel službu, byl až příliš horlivý, ale stačilo zamávat penězi a vstřícnější nadřízený ho rychle usměrnil. Tomu se při pohledu na několikaměsíční žold zaleskly oči, a nejenže je nechal odjet ze země, ale ještě jim velkomyslně věnoval mapu okolí.

Corben s Kirkwoodem projeli zemí nikoho mezi obojími hranicemi. Byl to ponurý pruh oplocený ostnatým drátem, ještě bezútesnější než holé pláň, které odděloval. O pár set metrů dál dorazili k irácké kontrole, kde je zastavil pohraničník v chatrné maskované uniformě; i ten si spokojeně zastrčil do kapsy ruličku bankovek a mávl na ně, ať jedou dál.

Jakmile si byl Corben jistý, že mu úplatek prošel a nikdo je nehoní, zastavil na okraji města Zakhó u benzínové pumpy. Natankoval a hledal na mapě vesnici Nerva Zhori. Musel pořádně napínat oči a chvíli se bál, že ji vůbec nenajde, ale pak ji konečně zahlédl – choulila se zastrčená hluboko v horách a její jméno, napsané těmi nejdrobnějšími písmenky, skoro přesahovalo na tureckou stranu.

Budou muset na jih do Dahúku, potom doleva na severovýchod, kolem al-Amadíje a nahoru do kopců. Podíval se na hodiny v autě a na polohu slunce na obloze a rychle v duchu počítal. Jestli je nic nezdrží, mohli by to stihnout těsně před západem slunce.

Složil mapu, koutkem oka se podíval po Kirkwoodovi a dupl na plyn.

* * *

Z boulovatého zadního sedadla starého peugeotu pozorovala Mia fádňi kamenitou rovinu, která se rozprostírala za otevřeným okénkem. Nikde v dohledu nerostl ani jediný strom; místo nich lemovala узoučkou silnici jen řada anorektických sloupů elektrického vedení s unaveně prověšenými dráty. Připomínaly jí telegrafní tyče na Divokém západě a nebyla to úplně scestná asociace, když se vezme v úvahu poslední den – vlastně dny – a všechno, čím si prošla.

Vedle ní seděl Abú Barzán, zhluboka popotahoval z marlborky a funěl. Vepředu jeli další dva muži, se kterými se setkala v doktorově domě. Už dávno přestala počítat, kolik cigaret ti tři během jízdy vykouřili. Abú Barzán měl na nohavici krvavou skvrnu – krev mu sice prosákla obvazem, ale skvrna už nerostla. Doktor v Dijarbakíru zřejmě odvedl dobrou práci a vlastně nebylo divu; v tomhle neklidném kraji určitě neměl nouzi o praxi.

Navzdory Abú Barzánovu zranění se rozhodli odjet z Dijarbakíru hned. Čekala je delší cesta než ta, kterou si podle všeho vybere Corben. S Abú Barzánovou střelnou ranou si nemohli dovolit riskovat jízdu přes oficiální hraniční přechod Zakhó a Mia navíc neměla pas, protože její kabelka zůstala v landcruiseru. Kromě toho netušili, jestli Corben nevyužil kontaktů, které jistě má v turecké zpravodajské službě, aby za sebou pro všechny případy nechal hraniční přechod hlídat. Radši si zajedou podél hranic osmdesát kilometrů na východ, dostanou se na úpatí hor a odtamtud přejdou do Iráku načerno.

Projížděli řadou příhraničních městeček s všelijak poslepovanými domky a pak pláně ustoupily zvltněnému předhůří. V dálce se zdvíhal impozantní horský hřeben. Silnice se brzy začala klikatit a prudce stoupala; auto unaveně vybíralo zatáčky a úpělo námahou.

Než uhnuli z hlavní silnice a zamířili na jih úzkým údolím, kterým se vinula říčka, slunce už zmizelo za hradbou horských štítů. Peugeot kodrcal několik kilometrů podél vody a pak je štěrkovitá cesta zavedla na malou mýtinu, kde se vytratila. Čekali tam na ně čtyři muži s přísnými, zamračenými tvářemi. Byli ověšeni kalašnikovými a ručnicemi.

Přivedli s sebou muly naložené vybavením, a jak si Mia vděčně povšimla, naštěstí osedlané.

Řidič vypnul motor. Mia vystoupila a dívala se, jak ti čtyři pomáhají Abú Barzánovi z auta. Popadli se do medvědího objetí, plácali se po zádech, líbali na tváře a srdceryvně oplakávali Abú Barzánovo zranění. Když s tím bouřlivým rituálem skončili, Abú Barzán se otočil k Mie.

„Jedeme,“ oznámil prostě a ukázal na mulu obsypanou hejnem much, která líně přešlapovala vedle něj.

Mia vzhlédla k pochmurným horám, které se na ně tlačily ze všech stran, a přikývla.

* * *

Corben odbočil z hlavní silnice šestnáct kilometrů za al-Amadíjou a rozjel se po uježděné cestě stáčející se na sever. Byla to stěží víc než pěšina pro muly, samá serpentina, a dokonce i landcruiser s pohonem na všechna čtyři kola na ní dostával pořádně zabrat a celý sténal na protest.

„Abú Barzán říkal, že ta vesnice je jezídká,“ vzpomněl si Corben, zatímco zuřivě kroutil volantem, aby se vyhnul kamenům roztroušeným na cestě. „Víte o jezidech něco?“

„Jen to, že uctívají d'ábla,“ odpověděl Kirkwood a jízlivě se přitom ušklíbl.

„Aha,“ utrousil Corben.

Byla to jen běžně přijímaná mylná představa o jezídké víře, ale Corbena rozladila a Kirkwoodovi to přineslo aspoň špetku zadostiučinění.

Jezídi, jimž se také přezdívá Andělský kult, jsou malá mírumilovná sekta, která po staletí vzdoruje islámu. Jejich náboženství zahrnuje prvky zoroastrismu, manicheismu, židovství, křesťanství i islámu a údajně patří k vůbec nejstarším na zemi. Odmítají koncept hříchu, d'ábla i pekla a věří v očištění a spásu pomocí metempsychózy – převtělování duší. Ano, opravdu uctívají Satana, ale pouze jako padlého anděla, který se kál, dočkal se Božího odpuštění a byl vzat zpět na nebesa, kde se stal vůdcem všech andělů. Saddám choval vůči jezídům mimořádný odpor. Vědomě pro ně pěstoval nálepku uctíváčů d'ábla a využíval ji jako falešnou spojnicí mezi nimi a Kurdy. Po první válce v Zálivu, během odvetných akcí

proti Kurdům, se jezídkové vesnice staly obětí brutálních nájezdů a plundrování. Muži byli popraveni a za kulky použité při popravách musely zaplatit jejich vlastní rodiny.

Krajina se čím dál víc zelenala a začínala se podobat hustě zalesněným horám dál na severu. Jak se landcruiser propracovával příkrou stezkou, rychle se ochlazovalo. Do západu slunce už zbývala sotva hodina, když konečně zahlédli stoupat k podvečernímu nebi tenké spirály kouře, a brzy poté se vynořila na dohled prostá vesnice.

Corben zaparkoval na plácku vedle kamenité cesty. Strčil si do kapsy svazek stodolarovek, zasunul si vzadu za opasek pistoli a zadíval se na Kirkwooda.

„Vy mně pomůžete s tímhle,“ prohlásil, „a já vám pak pomůžu dostat na svobodu Evelyn. Dávám vám svoje slovo.“

Kirkwooda tím nijak nedojal. „Nemám moc na vybranou, že?“

„Vždyť vy o ten elixír taky stojíte,“ zdůraznil Corben. „Pojďte ho najít. Zbytek probereme potom.“

Kirkwood pokrčil rameny a přikývl. Corben dobře věděl, že jeho zajatec opravdu nemá na vybranou. A taky věděl, jak hrozně těžké je odolat lákadlu, které se v téhle vesnici možná skrývá.

Rozvázal Kirkwoodovi zápěstí a zamířili do vsi.

Nerva Zhori byla maličká zapomenutá osada uhnížděná v zářezu na strmém horském úbočí. Obě strany prašné silničky lemovaly nízké kamenné zídky, přerušené jen tu a tam prorezivělou kovovou brankou. Za nimi se na dvorcích plných trakařů a stavebního materiálu krčily pod roztroušenými topoly nízké domky z nepálených cihel, zadní stěnou přilepené k horským srázům a předkem shlížející na lesy v údolí. Hlína byla jediný materiál, který byl tady v horách k maní – dokonce i doškové střechy pokrývala tlustá vrstva usušené zeminy. U cesty postávalo pár dodávek, starých a omláčených, a mezi nimi se kolébalo hejno kachen. Vzadu za domy se na zarostlých pastvinách popásal dobytek a koně, zvířata oštipovala ostrůvky vysoké trávy na jinak holé půdě. Už bylo dávno po sklizni a blížila se drsná horská zima.

Když Corben s Kirkwoodem vešli do vsi, místní se po nich zvědavě otáčeli. Houf děcek ustal ve hře, opodál se zastavila nějaká stařena a všichni pokukovali po neznámých příchozích. Tady nahoře nebyli na návštěvy zvyklí, ačkoli jezídi prosluli svou vlídností a pohostinností. Corben s Kirkwoodem přátelsky pokyvovali hlavou na pozdrav a vesničané jim opatrně opláceli. Corben si prohlížel jejich

tváře, v nichž se zračila nervozita, a nakonec si vybral jednoho chlapce.

„Mluvíš anglicky?“ zeptal se ho.

Hoch zavrtěl hlavou.

„Áwiz itkala má al-muchtár,“ potřebuju mluvit se starostou, řekl mu Corben a doufal, že chlapec rozumí aspoň trochu arabsky. Jezídi byli Kurdové a mluvili severským dialektem kurdštiny. Doprovodil překlad tím, že mu strčil do ruky stodolarovou bankovku, a zopakoval: „Muchtár.“

Chlapec zaváhal a pak bázlivě přikývl. Strčil si peníze do zadní kapsy kalhot a pokynul jim, ať jdou s ním.

Corben na Kirkwooda vítězoslavně mrkl a vykročil za jejich malým průvodcem.

* * *

Mlčenlivý konvoj se plazil serpentinami do hor a Miu čím dál víc bolela stehna a záda. Jeli na mulách celé hodiny, plahočili se dál a dál bez chvilky odpočinku, a přesto se nezdálo, že by se blížili k cíli.

Míjeli pastevce, kteří s ručnicemi přes rameno hlídali svá stáda ovcí a koz před potulnými smečkami vlků a hyen – Mie při té představě naskočila husí kůže – a ozbrojené pašeráky, kteří mířili do hor s osly naloženými kartony cigaret. Brali se navzájem na vědomí jen polohlasnými pozdravy a ostražitými pohledy.

Hory byly skrznastrž protkané stezkami. Úřadům na obou stranách hranic bylo jasné, že je všechny neuhlídají, a tak to prostě vzdály. Hranice byla děravá, ale jak Mie pomalu docházelo, překročit ji vyžadovalo pořádnou dávku odhodlání a dobrou kondici.

Okolní krajina se výrazně lišila od pustých plání, které nechali za sebou. Do divokých horských hřebenů tyčících se nad nimi se zařezávala hluboká údolí s prudkými potoky. Nehostinný terén tu a tam oživovaly pistáciové lesy a shluky vysokých topolů, kterými se vinula pavučina všudypřítomných tajných stezek.

„Jak je to ještě daleko?“ zeptala se Mia.

Abú Barzán přetlumočil její otázku jednomu ze svých mužů a pak odpověděl: „Asi hodinu. Možná víc.“

Mia si ztrápeně povzddechla, v duchu se s tím smířila a protáhla si záda. Byla odhodlaná vydržet; poháněl ji vztek, že ji obelhali, přání zjistit pravdu o otci a zoufalá snaha zachránit matku.

Chlapec odvedl Corbena a Kirkwooda kolem otlučené dodávky toyota na prašný dvorek. Nízké stavení přimáčkla ke svahu se ničím nelišilo od ostatních. Rezidence newyorského starosty to tedy zrovna není, pomyslel si Corben, když kráčet za chlapcem k předním dveřím.

Hoch do dveří strčil, otevřel je a ohlásil návštěvu. Z hloubi domu se ozvala nevrla odpověď. Chlapec si zul boty, položil je vedle jiných, notně obnošených, a vstoupil. Corben a Kirkwood vešli za ním.

Minuli malou kuchyňku, prošli nízkou chodbou a dorazili ke dveřím do další místnosti. Když do ní vcházeli, Corbenovi, který se celou dobu pozorně rozhlížel, padly oči na podlahu a podvědomě zaregistroval, že něco nehraje. Na dlaždičkách se slabounce rýsovaly otisky bot a končily hned za dveřmi. Bezděčně se napjal, ale už bylo pozdě. Na zádech ho zastudila tvrdá ocel.

Než se stačil ohlédnout, spatřil ve slábnoucím světle uvnitř místnosti povědomou štíhlou postavu se stříbrnými, dozadu sčesanými vlasy, jak ho pozoruje ledovými odtazitými očima. Hakím seděl se zkříženými nohama na podlaze – v místnosti nebyl až na polštáře rozestavěné kolem stěn žádný nábytek – a měl u sebe svoji malou lékařskou brašnu. V ruce držel injekční stříkačku. Vedle hakíma stál po zuby ozbrojený lamželezo a mohutnými tlapami svíral ramena vyděšeného muže, který seděl před ním. Ze zajatce se lil pot a mnul si předloktí. Vypadal na místního; Corben odhadoval, že je to muchtár.

Rychle přešel zrakem zbytek místnosti. V rohu mlčky poblikávala televizní obrazovka. V plechovém krbu praskal oheň. Vedle něj drželi tři zbraněmi ověšení muži na mušce ženu a čtyři děti – dospívajícího chlapce a tři děvčátka.

„Jsem rád, že jste se k nám připojil,“ konstatoval suše hakím. „Zrovna máme za sebou nesmírně obohacující rozhovor.“

64

Corben se otočil na patě a ruka mu vystřelila k pistoli zastrčené za opaskem, ale nebyl dost rychlý. Muž za jeho zády se bleskurychle rozmáchl pažbou kalašnikova a zasáhl ho ze strany do brady. Corben se svalil na podlahu, až to zadunělo; lebkou mu projela omračující bolest.

Jak se snažil znovu zaostřit pohled, zpozoroval, že hakím vstal a přichází blíž. Kupodivu se nezajímal o něj. Minul ho a zamířil ke Kirkwoodovi.

„Tak tohle je ten náš záhadný kupec,“ pronesl zpěvavě a prohlížel si Kirkwooda s netajeným zaujetím. „Vy jste...,“ nechal konec otázky uvíznout ve vzduchu.

Kirkwood mu oplácel pohled a mlčel.

Hakím se uchechtl, a aniž by z něj spustil zrak, zvedl ruku s injekcí a řekl Corbenovi: „Byl byste tak laskav a poučil našeho hosta o mých přesvědčovacích schopnostech?“

Corben zasténal a nadzvedl se. „Radši mu řekněte, co chce,“ vyhověl neochotně hakímovi. „Ušetříte si tím hodně bolesti, věřte mi.“

Hakím dál na Kirkwooda upíral oči. Do jeho výrazu se vloudila samolibost.

Kirkwood zalétl pohledem k muži, na kterém hakím zřejmě zapracoval. Muchtár, oblečený v tradičním místním oděvu, byl napůl bez sebe bolestí, a jak se Kirkwoodovi zdálo, taky studem. „Kirkwood. Bili Kirkwood,“ odpověděl úsečně.

„Nějaká další jména byste nedoplnil?“ dráždil ho hakím. „Vážně ne?“ Odmlčel se a pozoroval svou kořist. „No dobře. Prozatím zůstaneme u tohoto.“ Najednou se zatvářil překvapeně. „Nikde nevidím tu knihu. Kde je?“

„Nemám ji,“ odsekl Kirkwood.

Hakím pochybovačně povytáhl obočí.

„Opravdu ji nemá,“ vmísil se do hovoru Corben. „Dal ji dceři Evelyn Bishopové. Nejspíš je zrovna na cestě na velvyslanectví.“

Hakím tu informaci uvážil a pokrčil rameny. „Počítám, že na tom nezáleží. Ta formule v ní stejně nebyla, že ne? Vždyť jste to sám říkal. A neměl jste důvod lhát.“ Zabodl se do Kirkwooda pohledem a dodal: „Přinejmenším ne slečně Bishopové. Té byste přece nelhal, vidíte, že ne?“

Kirkwood cítil, jak mu krev ledovatí v žilách. Pochopil, že ho hakím odposlouchával. Úporně se snažil rozpomenout, co přesně v Abú Barzánově obývacím pokoji říkal.

„Ale stejně jste sem přispěchal,“ pokračoval hakím, „abyste si promluvil s tímhle mužem.“ Ukázal štíhlým prstem na muchtára. „Co jste se od něj chtěl dozvědět?“

Kirkwood zachovával mlčení.

„Možná jste doufal, že zjistíte, co se stalo s vaším předkem. A že se s trochou štěstí dozvíte, co objevil.“ Hakím přešel k oknu a zadíval se ven. „Byl to fascinující člověk, ten váš příbuzný. Všestranně nadaný. A muž mnoha jmen,“ posmíval se. „Sebastian Guerreiro. Markýz z Montferratu. Hrabě de St. Germain. Sebastian Botelho. A to jsou jen jména, o kterých víme. Tomu říkám žít naplno.“

Každé z těch jmen dolehlo na Kirkwooda jako balvan. Nemělo smysl nic předstírat. Hakím měl dobré informace. „Jak to všechno víte?“

„Když já vím o vašem předkovi,“ prohlásil hakím povýšeně, „vy jste musel narazit na jednoho z mých. Jeho jméno vám určitě bude znít povědomě. Raimondo di Sangro.“

Z tupé tíhy v žaludku se stala kyselina.

To jméno Kirkwood dobře znal.

Hakím přistoupil těsně k němu; oči mu plály pochmurným zaujetím. „Úsloví *kruh se uzavřel* získává zbrusu nový význam, že?“

Zvážněl. „Ušetřím nám všem čas. Jak už jsem říkal, já a náš vzácný hostitel,“ – pokývl opovržlivě směrem k muchtárovi – „jsme si zrovna báječně popovídali. Kdyby nic jiného, potvrdilo se mi, že v zapadlých dírách jako tahleta se vzpomínky uchovávají po generace.“ Opsal rukou půlkruh po místnosti.

Kirkwood se rozhlédl kolem. Přes odřené sklo na ně shlížely vybledlé portréty muchtárových předků. Zaujímalý na stěnách čestné místo.

„Lidi tu nemají videohry a tuny televizních programů, aby se zabavili,“ pokračoval hakím. „Místo toho se scházejí u ohně,

vyprávějí si příběhy a vyměňují si zážitky. Zvlášť jezídi mají neuvěřitelně rozvinutou ústní tradici. Vznikla z nezbytí, protože jejich nejposvátnější písemnosti zmizely.“ Svatá kniha jezídů, *Mašáf Ráš* neboli Černá kniha, se ztratila už dávno. Panuje domněnka, že ji odvezli Britové a schovávají ji v zastrčeném muzeu kdesi v Anglii. Jako náhražku si jezídi vypěstovali bohatou ústní tradici a jejich vypravěči dokáží citovat celou zmizelou knihu z paměti. „A jak se zdá, dědeček našemu vzácnému hostiteli kdysi vyprávěl o muži, který sestoupil z hor, byl to prý nějaký šejk. Blouznil v horečkách – odhadoval bych to na tyfus nebo cholera – a ve své poslední hodince mluvil mnoha různými jazyky; jazyky, které nikdy neslyšeli. Žádný div, že vyvolal hotové pozdvižení.“

„Zemřel tady?“ zeptal se Kirkwood.

„Už to tak vypadá,“ potvrdil hakím jedovatě. „Zrovna jsme se chystali jít se podívat na jeho hrob. Nechtěl byste se přidat?“

65

LISABON, PORTUGALSKO – BŘEZEN 1765

Sebastian odjížděl z doků naplněn pocitem hlubokého štěstí. Za takovýchhle jasných nazlátlých večerů bývá Lisabon úchvatný. Radoval se, že je zase zpátky.

Byl pryč příliš dlouho.

Návratu do vlasti se bál a návratu do rodného města ještě víc, ale jak se ukázalo, shodou okolností si vybral pro příjezd šťastné období. Město stejně jako on prožívalo znovuzrození, obrodu, která u nich obou ve srovnání s dřívějškem znamenala obrovskou změnu k lepšímu.

Brzy ráno prvního listopadu 1755, na den Všech svatých, zničilo Lisabon obrovské zemětřesení. První otřes přišel ve chvíli, kdy byly kostely plné věřících. Čtyřicet minut poté následovala další rána. Hladina řeky Tejo se vzedmula, přelila se městem a většinu ho smetla. Dílo zkázy dokonaly požáry. Na sklonku dne byla z města hromada dýmajících rozvalin. Přes třicet tisíc obyvatel zahynulo, zbytek přišel o střechu nad hlavou.

Markýz de Pombal, tehdejší první ministr a de facto vládce Portugalska, se s katastrofou vypořádal s příkladnou péčí a výkonností. Nechal rychle vybudovat provizorní útulky a nemocnice a vyslal vojenské oddíly, aby se postaraly o zásobování vším potřebným. Povolal osvědčené architekty a ti obratem přetvořili staré středověké město v jedno z nejnádhernějších center Evropy.

Lisabon neprošel jen vnějškovou obrodou. Pombalova prestiž díky úspěšnému zvládnutí pohromy vzrostla a to mu umožnilo zbavit zemi vlivů, proti kterým už dlouho bojoval. Pro Sebastiana bylo nejdůležitější, že Pombal rozpustil jezuitský řád, vykázal jezuity ze

země a jejich hlavní sídlo proměnil v nemocnici. Palác inkvizice, který zemětřesení srovnalo se zemí, už nikdo nikdy znovu nepostavil.

Sebastian a Thérésia přijeli do Lisabonu zrovna během přestavby. Sebastian zjistil, že všude vládne atmosféra nakažlivého optimismu a že staré záznamy vzaly zasvě; obojímu víc než vyhovovalo. Lidé, kteří ho kdysi znávali jako inkvizitora, byli už dávno po smrti. S vypovězením jezuitů konečně zmizely i neodbytné příznaky z jeho nejtemnější minulosti.

A tak si přestal říkat hrabě de St. Germain a znovu se vrátil ke křestnímu jménu Sebastian, které mu dali rodiče. Pro jistotu se ale vzdal příjmení a rozhodl se místo něj používat rodné jméno své matky, Botelho. Investoval peníze do malého cukrovaru ve čtvrti Alfama, kde se zpracovávala třtina dovážená z brazilských kolonií, a brzy začal cukrem zásobovat celou Evropu. Jeho podnikání vzkvétalo a stejně tak i jeho domácnost. S Thérésíí podstoupili skromný svatební obřad v kostele v Tomaru a o dva roky později se jim narodil syn Miguel.

A hned toho dne, kdy společně opustili Paříž, vykázal ze svého života i další dotěrný příznak z dřívějšího.

Když teď míjel podloubí na Commerce Square, vybavila se mu Thérésina krásná tvář. Mířil domů. Měl za sebou dobrý den, podařilo se mu úspěšně uzavřít kontrakt. Pobídl koně do cvalu, objel ústí řeky Tejo, jemně se pro třept hladiny v zapadajícím slunci říká Mar del Palha, „moře slámy“, zálibně vdechl ostrý svěží vzduch od vody a stočil se k severu do nízkých zvlněných kopců obepínajících město.

Doma se dozvěděl, že Miguel s Thérésíí jsou stále ještě na projížďce, a najednou ho popadl neurčitý strach. Nedávno Miguelovi koupil prvního poníka a Thérésíí bavilo vysadit synka do sedla a provádět ho na koníku kolem jezera. Jenže nikdy nezůstávali venku takhle dlouho, tím spíše? ne touhle roční dobou, kdy se slunce už brzy zvečera ztrácí za okolními vrchy a předává vládu rychle nastupujícímu nočnímu chladu.

Nezdržoval se s ustájením koně a rozběhl se dolů svažitou loukou, utíkal čím dál rychleji, až dorazil k hájku olivovníků a citroníků a prodral se jím. Když vyběhl zpoza stromů, srdce se mu proměnilo v kus ledu, protože uviděl poníka, jak se opuštěně pase v trávě. Doběhl k jezeru a bez sebe hrůzou se rozhlédl. O nějakých sto metrů dál uviděl ležet na břehu Thérésii tvář k zemi. Miguel byl na skalnatém výčnělku nad ní – seděl vedle muže, jehož přísné držení těla Sebastian i na tu dálku poznával.

Muž se vztyčil a pevně svíral chlapcovu drobnou ručku. Sebastian se rozběhl na pomoc Thérésii. Díkybohu dýchala. Nikde neviděl žádnou krev, žádné řezné ani jiné rány. Byla jen v bezvědomí. Domyslel si, že di Sangro ji zřejmě omráčil, shodil ji dolů a pak se zmocnil chlapce.

Při Sebastianovu doteku se zavrtěla a probrala. „Co Miguel?“ vydechla zděšeně.

Uklidnil ji pokývnutím hlavy, stáhl si plášť a složil jí ho pod hlavu. Pak se obrátil tvář v tvář svému trapiči.

Di Sangrova tvář i postava svědčily o tom, že deset let od jejich posledního setkání v Paříži prožil ve smutku a zklamání. Ramena se mu schýlila, vlasy mu zešedly, měl zsinanou pleť a zvrásčitělou tvář. Vysoký, mrštný a dravý *principe* z Neapole byl tentam. Místo něj tu stála zchátralá skořápka opotřebovaná časem a sžíravou posedlostí. Pouze hladová touha v jeho očích nijak nezeslábla.

„Pusťte toho chlapce,“ vyjel na něj Sebastian.

Di Sangro Miguela svíral dál. „Máte u mě dluh, *marquese. Occhio per occhio, denteper dente.*“ Oko za oko, zub za zub. Vytáhl z pochvy dýku a přiložil ji chlapci ke krku.

Sebastian pochopil, jak to myslí. Di Sangrův syn nepřežil ránu, kterou mu zasadil oné noci na Île de la Cité.

„Zaútočili jste na mě vy,“ zuřivě namířil na prince ukazováček. Snažil se držet vztek na uzdě, ale nedařilo se mu to. „Vy sám jste vystavil svého syna nebezpečí.“

„Stejně jako vy vystavujete nebezpečí toho svého, když mi odmítáte vyhovět,“ opáčil di Sangro.

Sebastian se pohnul směrem k němu, ale di Sangro stiskl chlapce pevněji a šťouchl ho čepelí do krku.

„*Tranquillo, marquese,*“ varoval Sebastiana. „Dál už ani krok.“

Sebastian se zarazil a na uklidněnou rozpřáhl otevřené ruce.

„Vašeho syna je mi líto,“ řekl se vší upřímností. Nespouštěl z di Sangra zrak. „Ale nechte Miguela na pokoji. Chcete přece mě.“

„Vy sám mi nejste k ničemu,“ odsekl di Sangro rozzuřeně. „Dobře víte, co chci. Řekněte mi pravdu a já možná nebudu trvat na *soldi di sangue.*“ Na platbě za prolitou krev. „Když mi ji povíte,“ dodal truchlivě, „aspoň mě utěší vědomí, že můj syn neumřel nadarmo.“

„Ještě pořád věříte, že mám to, za čím se ženete,“ pronesl Sebastian co neklidněji a s rozpřaženými rukama krok za krokem opatrně postupoval k princi.

„Vím, že...“ začal di Sangro, ale hlas se mu najednou zlomil. Sebastian už od něj byl sotva pět metrů a s každým jeho dalším krokem se princův výraz měnil. Zíral Sebastianovi do tváře a v unavených očích mu rostl úžas.

Ústa se mu překvapením pootevřela. „Vy jste... Vy stárnete?“ zeptal se. Trochu povolil stisk, kterým svíral chlapce, ale nespouštěl ze Sebastiana oči.

Neklamaly ho.

Toho dne, kdy se Sebastian a Thérésia společně vytratil z Paříže, přestal Sebastian užívat elixír. Jednou provždy s ním skončil.

Znovuzkříšený Sebastian Botelho z Lisabonu bude stárnout a umře jako každý jiný.

Nikdy toho okamžitého rozhodnutí nezalitoval a v ojedinělých chvílích nejistoty a výčitek svědomí mu stačilo zaslechnout uličnický smích šestiletého synka, aby se ujistil, že udělal dobře. Už nebude skrývat žádná tajemství, nebude se muset uchýlovat k novým identitám, a co je vůbec nejbáječnější, už nebude osamělý. Prožije zbytek svých dní se ženou, kterou miluje, a bude vděčný za každý východ slunce strávený po jejím boku.

Tak to viděl až do dnešního osudného večera.

Di Sangro na něj nevěřícně zíral. Sebastian se od jejich setkání v Neapoli a Paříži nepřehlédnutelně změnil. Obličej mu zbrázdily vrásky. Vlasy mu prokvetly šedinami a na spáncích prořídly.

Sebastian se zastavil a nechal působit údiv, aby nahlodal di Sangrovo odhodlání. Všiml si, že princ už drží Miguelovu ruku mnohem volněji a bezděčně se přibližuje, aby se mu mohl pořádně podívat do tváře.

„Ale... Já myslel...“

Sebastian se po něm vrhl, jednou rukou odrazil od synkova hrdla dýku a zároveň di Sangra nabral ramenem do hrudi a povalil ho na zem.

„Utíkej k matce,“ zařval na Miguela. Chlapec se rozběhl k Thérésii. Sebastian vlastním tělem přišpendlil svého věčného pronásledovatele k zemi. Popadl pohozenou dýku a přimáčkl mu ji k hrdlu.

„Proč mě nenecháte na pokoji?“ zasyčel.

Di Sangro sklopil oči; horečnatý žár se z nich vytratil. „Vy byste to na mém místě udělal?“

Sebastian odtáhl dýku. „Stejně jako vy jsem promarnil život hledáním něčeho, co neexistuje. Snažil jsem se vám to vysvětlit, ale vy jste neposlouchal.“

„Takže to doopravdy nemáte?“ zeptal se princ žalostně.

Sebastian zavrtěl hlavou. „Ne.“

Když *principemu* naplno došla neodvolatelnost té odpovědi, zatvářil se zdrceně. Sáh si pod košili a vylovil řetízek, který nosil kolem krku. Třesoucími se prsty nastavil Sebastianovi medailon. „A co tohle?“

„Pouhý přelud, fáta morgana,“ řekl Sebastian dutě. „Siréna, která vábí lidi svým zpěvem a nechává jejich životy ztroskotávat na útesech falešných příslibů.“

Ještě chvíli se na di Sangra díval a pak ho pustil. Vstal a podal mu ruku. Princ ji přijal, vydrápal se na nohy a zahleděl se na zrcadlově hladkou plochu jezera. Z každého póru jeho znaveného těla číšel smutek.

„Je to hrozná škoda. Tragédie. Pro nás všechny.“ Otočil se k Sebastianovi. „Představte si, že by to šlo. Představte si, jak by to změnilo svět. Jaký by to byl dar. Mohli bychom strávit víc času s těmi, které máme rádi. Měli bychom víc času, abychom studovali, cestovali, objevovali..., abychom naplno žili.“

Sebastian podmračeně přikývl. „Jedte domů. Vraťte se ke své rodině. Užívejte si čas, který vám zbývá. A mě nechte, ať si užívám ten svůj.“

Di Sangro se na něj naposledy podíval a přikývl.

* * *

Všude kolem burácely rozjařené hlasy a smích, ale di Sangro nic z toho nevnímal. Seděl u rohového stolku v malé hospůdce, zlomený člověk nad bůhvíkolikátým džbánkem piva, zírající do roztančeného plamínku svíčky před sebou a ztracený v propasti myšlenek.

Všechno to bylo k ničemu, přemítal zdrceně. Promarněné roky. Promarněný čas i peníze. A synův život. A kvůli čemu? Aby skončil takhle, starý a zchřadlý, a stovky mil od domova utápěl žal v hořkém pivu...

Bojoval s mlhou opilosti a lovil v paměti kdejaký útržek informací, které kdy posbíral, kdejaké slovíčko, které kdy zaslechl, kdejaký náznak, který zachytil během svého umanutého

pronásledování člověka, jenž si teď říkal Sebastian Botelho. Ze zastrčených koutů vzpomínek se každou chvíli nořily pokušitelské myšlenky a snažily se ho přesvědčit, že to, po čem prahne, opravdu existuje, ale pokaždé se mezi ně vetřela pochybnost a zase je rozprášila. O jeho pozornost soupeřily různé výjevy a hlasy – mimo jiné komtesa di Czergy se svými vzpomínkami na Benátky a madame de Fontenay v Paříži –, ale nakonec se vždycky objevila nepřístupná tvář Sebastiana Botelha, jako přízračná tvář nějakého božstva, a všechno ostatní zastínila.

Hodinu za hodinou si přehrával svá setkání s tím mužem, obsah rozhovorů, které spolu vedli, přiznání, které vyčetl – anebo si aspoň myslel, že vyčetl – v jeho očích. A ve všem tom chaosu na něj doráželo několik slov. *Lepší nevědět, principe. Věřte mi. Není to žádný dar, pro nikoho na světě. Je to ryzí prokletí. Prokletí, před kterým není úniku.*

Únik.

Soustředil se na to slovo a připomněl si utrápený výraz, který měl Botelho – tenkrát si ještě říkával markýz z Montferratu – v očích, když o tom před všemi těmi lety mluvil.

Co když Botelho ten svůj vysněný únik nakonec našel? Co když ten elixír má, ale z nějakého bláznivého, nepochopitelného důvodu ho přestal užívat?

Di Sangro odhodil džbáněk na podlahu a úporně si mnul čelo, aby se zbavil opilosti, která mu kalila mozek. Docházelo mu to čím dál jasněji a div se nezakl vzteky.

Nechal se podvést.

Marquese ho už zase oklamal. Udělal z něj pitomce. Jistě, Botelho teď vypadá starší než dřív. Ale to neznamená, že elixír nikdy neměl. Znamená to jen, že ho už neužívá. Di Sangro usoudil, že asi vážně hloupne stářím, když se nechal od *marquese* přesvědčit, aby mu uvěřil a vzdal se svého hledání.

„*Bastardo*,“ zařval. Bez sebe zuřivostí se vydrápal na nohy a vypotácel se z přeplněné hospody.

* * *

Sebastian pozoroval, jak se po zdech ložnice zalitých měsíčním světlem pomaličku přesouvají neostře stíny.

Nemohl spát. Hlodalo v něm pomyšlení, že kvůli di Sangrovi ztratí Miguela a Thérésii. Přemítal, jestli ho radši neměl na místě zabít, ale na to už bylo pozdě. Kromě toho nevěděl, koho dalšího si *principe* přivedl s sebou a komu všemu se svěřil se svým podezřením. Ani kdyby ho zabil, klid by mu to nezaručilo.

Jeho útočiště leželo v troskách. Nejhorším vetřelcem nebyl di Sangro sám, ale slova, která pronesl a která nepřestávala Sebastianovi zvonit v uších.

Představte si, že by to šlo. Představte si, jak by to změnilo svět. Jaký by to byl dar. Mohli bychom strávit víc času s těmi, které máme rádi. Měli bychom víc času, abychom studovali, cestovali, objevovali..., abychom naplno žili.

Představoval si to častokrát, stejně jako Izák Montalto a před ním Sebastianův vlastní otec. Byl to dar, který všichni tři chtěli věnovat lidstvu. Břemeno, které spočívalo teď už jen na jeho bedrech. Slib, který nesplnil.

Di Sangro má pravdu. Je to tragédie.

Už před tím nesmí zavírat oči.

Thérésia se vedle něj zavrtěla. Její hebká plet' měkce kontrastovala s bílým povlečením. Ze strachu v jejích očích poznal, že mu stejně jako tolikrát předtím vyčetla z utrápené tváře myšlenky.

„Musíme odjet, vid'?" zeptala se.

Sebastian prostě jen přikývl a objal ji.

* * *

Jakmile se rozednilo, di Sangro vtrhl do panského sídla jako d'ábel, meč v jedné ruce a pistoli v druhé. Rval, ať se mu Sebastian postaví, ale odpovědi se nedočkal. Ranami a kopanci odrážel sluhy, kteří se seběhli a pokoušeli se ho přivést k rozumu, a tryskem vyběhl po ústředním schodišti do horního patra k ložnicím. Kopl do vyřezávaných dvojkřídlých dveří Sebastianovy a Thérésiiny ložnice, až se rozletěly, ale uvnitř bylo prázdné.

Byli beznadějně pryč a di Sangro v hloubi srdce tušil, že žádného z nich už jakživ neuvidí.

Padl na kolena, odhodil zbraně, až s řinčením odletěly po dlaždičkách, a rozplakal se.

* * *

Sebastian přihlížel, jak nosiči nakládají Thérésiiu truhlu a kufr s oblečením na loď. Přístav se hemžil plavidly všech velikostí, od malých srpkovitých *fragatas*, které se používaly k překládce zboží, až po vysoké třístěžňové plachetnice brázdící Atlantik a spojující staré přístavní město s Novým světem.

Srdce se mu svíralo při pomýšlení na plavbu, která jeho ženu i syna co nevidět čeká. Trápil se tím rozhodnutím od chvíle, kdy před pár dny uprostřed noci opustili svůj dům.

Nikdy nenajdou klid. Nedopřeje jim ho di Sangro ani jiní, kteří se o tom nevyhnutelně doslechli. Přinejmenším dokud zůstanou všichni tři pohromadě.

A jeho čeká práce.

Slib, který musí dodržet.

Úděl, který musí naplnit.

„Opravdu si to nerozmyslíš a nedovolíš nám, abychom jeli s tebou?“ naléhala Thérésia. Miguel stál vedle ní, držel ji za ruku a vykuleně zíral, jak jejich zavazadla odnášejí na vysokánskou loď.

„Nebylo by to bezpečné,“ ztěžka vypravil ze sevřeného hrdla Sebastian.

Věděl, o čem mluví. Byl v těch končinách už dřív – a teď tam odcestuje znova. Vráť se do Konstantinopole. Zase se stane šejkem, jako to udělat před půlstoletím. Poputuje do Levanty, do tamních životem kypících měst, do Bejrútu, Jeruzaléma, Damašku a Bagdádu, přes hory a pouště, jež je navzájem oddělují, a bude doufat, že tentokrát bude při svém pátrání úspěšnější.

První důstojník přikázal, ať zvednou můstek a odvážou lana.

Thérésia vši silou sevřela Sebastianovi ruku. „Vrať se mi,“ zašeptala mu do ucha.

Sevřel ji v náruči a políbil, pak si klekl a políbil synka.

„Udělám pro to všechno, co se dá.“ Nic víc jí slíbit nemohl.

A s rozbolavělým srdcem přihlížel, jak loď rozvinuje plachty a odváží pryč jediné skutečné štěstí, jaké kdy poznal.

66

Všechny je vyvedli z domu pod namířenými zbraněmi, Kirkwooda, Corbena i muchtára s jeho rodinou, ven pod oblohu zbarvenou purpurovými a šedavými pásy. Na obzoru uháněla nadýchaná mračna zezadu prozářená zapadajícím sluncem.

Hřbitov se rozkládal na opačném konci vesnice. Prosté náhrobní kameny se shlukly kolem nevysoké kuželovité modlitebny, *mazáni*. Muchtár je provedl hrbolatým vyprahlým prostranstvím k malému náhrobku, zastavil se u něj a zasmušile na něj ukázal.

Kirkwood si klekl a zkoumal starý pomníček. Obyčejný kus vápence stěží vyčníval nad zem. Byl holý až na malou kulatou rytinu uprostřed. Kirkwood ji oprášil a odstranil z ní lišejník. Hlava hada vystoupila zřetelněji, ačkoli detaily už setřel čas.

Vespod si všiml ještě něčeho dalšího. Přejel to místo prstem a očistil rýhy od nánosů plynoucích let.

Bylo to datum, napsané arabskými číslicemi.

„Osmnáct set dva,“ přečetl nahlas přiškrceným hlasem.

Hrdlo se mu sevřelo a zmocnil se ho pocit neodčinitelné ztráty.

Tak tady skončila Sebastianova pout’.

Ze vzpomínek ho vytrhl hakímův hlas. „Osmnáct set dva,“ zopakoval hakím a nahlas se pustil do přemýšlení. „Můj předek zemřel roku 1771. Mohlo by se zdát, že to není až tak velký rozdíl. Ale je tu jeden drobný detail. Naši předkové se setkali uprostřed osmnáctého století, někdy kolem roku 1750. Tenkrát podle di Sangrova deníku vypadali jako vrstevníci, na necelých čtyřicet. Čili tomu vašemu by v době jeho smrti muselo táhnout na stovku. Když můj předek umíral, byl starý. Ten váš..., nu, podle příběhu, který se traduje, ten muž, co sestoupil z hor a zemřel tady, žádný stařec nebyl. Dokázal přejít přes hory úplně sám. A zabila ho horečka, ne pokročilý věk. Muchtár to tvrdí naprosto jednoznačně. Což znamená, že buď našel cosi, co mu uchovalo mládí, někde tam nahoře v horách, anebo užíval omlazující elixír celá léta. *Principe* o tom byl přesvědčený a i

já se k tomu vysvětlení kloním, ačkoli vy tvrdíte, že váš předek úplně složení elixíru neznal. I tak mě to mate. Že by opustil ženu a dítě a odcestoval do těchhle nebezpečných zapadlých končin hledat něco, co už měl?“

Kirkwood ztuhl. „Neměl.“

Hakím k němu výhružně přistoupil a zamračil se. „Víte, co vám povím? Myslím, že lžete. Věřím, že tu formuli měl,“ prohlásil zahořkle. „Věřím, že můj věhlasný předek měl celou dobu pravdu a že Sebastian Guerreiro ten elixír užíval, aby prožil mimořádně dlouhý život. A věřím,“ dodal rozzuřeně, „že totéž děláte i vy.“

Kirkwood veškerou silou vůle držel na uzdě hněv i obavy. „Mluvíte nesmysly,“ prohlásil pevně.

Cítil na sobě Corbenovy oči, ale neodvážil se ohlédnout. Hakím ho příliš pozorně sledoval.

„Opravdu?“ utrousil hakím ledově. „Uvidíme.“

Vyštěkl na svoje muže nějaký příkaz. Dva z nich se sebrali a zmizeli za jedním stavením. Ostatní zvedli zbraně a drželi Corbena s Kirkwoodem na mušce.

Za chvíličku se ti dva vrátili a přivedli s sebou vězně v maskované uniformě. Měl svázané ruce a hlavu zakrytou černým látkovým pytlem podobným tomu, který nasadili během zajetí Corbenovi. Dovedli vězně k hakímovi a poodešli stranou.

Kirkwood prokoukl pytel i neforemné oblečení, ještě než hakím promluvil. Poznání ho ochromilo. Kradmo se podíval po Corbenovi, ale agent se tvářil nečitelně.

„Nesmysly, říkáte?“ zeptal se hakím drsně a strhl vězni z hlavy pytel.

Evelyn zamžikala, jak ji oslnilo denní světlo. Když proti sobě uviděla stát Kirkwooda, čelist jí poklesla úžasem.

„Můj bože... Tome!“

67

Při pohledu do Evelyniných užaslých očí bodlo Kirkwooda u srdce.

„Evelyn... Díkybohu, že...“ Nešťastně potřásl hlavou. „Strašně mě to mrzí.“

Hakím sledoval Evelyninu reakci a viditelně v něm rostlo uspokojení. Když se otočil ke Kirkwoodovi, čišela mu z tváře výsměšná samolibost. Popošel těsně k němu.

„Vím, že plastická chirurgie dneska dokáže zázraky, ale tohle...“ řekl Evelyn a ukázal na Kirkwooda, „zdaleka není jenom kosmetická záležitost, co říkáte?“

„Ty jsi...“ Slova jako by jí uvízla v krku. „Jak je to možné?“

Hakím kývl na jednoho ze svých lidí, ten Evelyn popadl a odtáhl ji kus zpátky. Hakím se obrátil ke Kirkwoodovi a znovu výhruzně zkřivil obličej. „Vy tu formuli znáte,“ kypěl vzteky. „O co vám tedy vlastně jde?“

Kirkwood posbíral poslední zbytky vůle a odolával. „O totéž jako vám.“

„Ale vy už přece tu látku máte,“ vyštěkl hakím.

Kirkwood mlčel.

Hakím sebral jednomu ze svých mužů pistoli a přiložil ji Evelyn k hlavě. „Máte ji, vidíte?“

Kirkwoodem cloumal vztek, ale udržel se a mlčel.

Hakím přitiskl prst ke spoušti. „Máte ji!“ běsnil.

Kirkwood se na něj beze slova nenávistně díval.

„Dobře, ať je po vašem,“ zasyčel hakím a jeho pronikavý hlas se prořízl vzduchem jako nůž. Stočil pohled k Evelyn a pohnul zápěstím, jak se jí chystal vpálit kulku do hlavy.

„Ne!“ vykřikl Kirkwood.

Hakím se po něm ohlédl, aniž by odklonil hlaveň.

Kirkwood se podíval na Evelyn a sklopil zrak. „Znám tu formuli,“ zamumlal.

Cítil na sobě pohledy všech kolem.

„Já to nechápu,“ vyhrkl Corben. „Tak co tu teda děláme, hergot? Proč jste sem jel? Co to tak zuřivě hledáte?“

Kirkwood si ztěžka, utrápeně povzdychl. „Experimenty popsané v té naší knize..., nejsou kompletní. Látka neúčinkuje... na každého.“

„Co myslíte tím ‚na každého‘?“ zeptal se hakím a sklonil pistoli.

Kirkwood zalétl očima k Evelyn a nenávistně si změřil hakíma. „Zabírá jen na muže.“

Hakím si přebral jeho slova a obličej se mu rozzářil bezbřehým nadšením. „Takže vy sám ji skutečně užíváte?“

Kirkwood přikývl. „Sebastianova kniha není úplná. Zčásti ji zničila voda a posledních několik stránek – kdo ví, kolik vlastně – úplně chybí. Experimenty, které dopodrobna popisuje, nebyly úspěšně dokončeny, přinejmenším ne na těch stránkách, co máme. Pořád se projevoval ten zásadní nedostatek. Hodně let nemělo smysl pokoušet se zjistit důvod a snažit se ho odstranit. Věda nebyla dost pokročilá a kromě toho existovalo dost jiných problémů, které zaměstnávaly naše nejlepší mozky, dost jiných nemocí, se kterými jsme se museli vypořádat přednostně. Vlastně až v posledních padesáti letech jsme usoudili, že nastal pravý čas, abychom soustředili vědecké zdroje na řešení téhle záhady.“

„My?“ pozastavil se hakím a tázavě mávl rukou s pistolí.

„Tvoříme takovou malou skupinku. Jsme čtyři. Pečlivě si nás vybral člověk, jenž zdědil... tohle břemeno po Sebastianovi, a oslovil nás. Můj otec.“

„A pak předal ten úkol vám,“ dovodil hakím.

„Ano.“ Kirkwood se obrátil k Evelyn. „Proto jsem s tebou nemohl zůstat. Složil jsem přísahu a vedl jsem život, který jsem nemohl s nikým sdílet. Nešlo to, protože jsem užíval ten elixír. Potřebovali jsme na něm pracovat, snažit se ho zdokonalit, aby účinkoval na všechny, a tak jsme k pokusům využívali svoje vlastní buňky, svou vlastní krev. Ale museli jsme to uchovávat v tajnosti. Nemohli jsme dopustit, aby se o té látce dozvěděl svět. Kdyby se to provalilo a ta látka začala být běžně k maní – a vyrobit ji je snadné, přinejmenším ve stávající podobě –, společnost by to převrátilo vzhůru nohama. Muži by žili dvě stě let, zatímco ženy jen třetinu té doby a vymíraly by... Změnilo by to celý náš svět, přepsalo by to pravidla naší civilizace.“

„Nevím nevím,“ přemítal cynicky hakím. Pobaveně zalétl očima k muchtárovi. „Muslimové a mormoni pěstují mnohoženství a zdá se,

že jim to jde k duhu. Tohle by fungovalo podobně, jen by to bylo jinak rozložené v čase.“

Evelyn byla jako omráčená. „Tolik tím získáváte? Dvě stě let?“ žasla.

Kirkwood přitakal. „Pokud se elixír začne užívat, jakmile člověk dosáhne dospělosti, v podstatě ztrojnásobuje délku života. Nejsme nesmrtelní. Jen stárneme velice, velice pomalu. Látka brání opotřebovávání buněk a umožňuje rapidně zpomalit proces stárnutí. Nakonec se buňky samovolně naráz zhroutí.“

V hakímovi se probudil vědec. „Jak to funguje?“ neodolal dotazu.

Kirkwood pokrčil rameny. „Zatím nevíme jistě. Vypadá to, že ta látka působí jako vysoce účinný antioxidant. Zjistili jsme, že se umí navázat na DNA, podobně jako některé chromozomální proteiny. Výsledkem je, že aktivita některých genů je zvýšená, zatímco u dalších je naopak utlumená. Kromě jiných látek aktivuje i jistý stresový antioxidační gen. Ovšem z nějakého důvodu, který souvisí s rozdíly mezi chromozomální výbavou muže a ženy, blokuje účinek u žen.“

„Je to podobné jako 4-fenylbutyrát,“ řekl hakím nadšeně. Při nedávných experimentech se ukázalo, že 4-fenylbutyrát má překvapivý účinek na mušky octomilky a výrazně jim prodlužuje život. „Jenomže tohle zabírá u lidí.“

Kirkwood zdráhavě přikývl. „Přesně tak.“

Evelyn na něm fascinovaně visela očima, ve kterých se mísil hněv, výčitky, úžas a hrůza. „Kolik ti je?“ vyklouzlo z ní. Číšel z toho strach.

Kirkwood už prozradil mnohem víc, než zamýšlel, ale nechtěl jí lhát. „Narodil jsem se v roce 1913,“ přiznal tiše. „Sebastian byl můj děd.“

Odrhl oči od Evelyniny šokované tváře a rozhlédl se po ostatních. Corben si ho studeně měřil se svým obvyklým výrazem pokerového hráče. Muchtár byl očividně rozrušenější; zaujatě poslouchal a nervózně si mnul předloktí.

„Takže vy to provozujete už celá staletí,“ rozčilil se hakím. „Užíváte ten elixír tajně při těch svých čarodějnických sabatech a připravujete lidstvo o dar života, místo abyste s ním vyšli na světlo, podělili se o něj a přizvali si na pomoc nejchytřejší mozky světa?“

„Několik špičkových vědců jsme přizvali a pracují na tom,“ ohradil se Kirkwood rozzlobeně. Tohle pro něj byl citlivý bod, zdroj těžkých výčitek svědomí. „Ti nejnadanější, co vůbec existují.“

„Možná jich mělo být víc,“ opáčil hakím a zdůraznil svoje slova mávnutím pistolí. Prst měl ještě pořád nebezpečně blízko spouště. „Dnes už bychom třeba znali řešení. Jenže vy jste radši ten elixír tajili a sobecky jste si ho nechávali pro sebe.“

„Myslíte, že je to příjemné?“ vybuchl Kirkwood. „Nikdy se nesmět s nikým sblížit?“ Při těch slovech sjel pohledem k Evelyn a hlas mu zjemněl. „Přihlížet, jak lidé, které milujete, na kterých celým srdcem lpíte, kolem vás chřadnou a umírají? Kromě toho,“ obrátil se zpátky k hakímovi, „co když žádná pomoc neexistuje? Co když se nikdy nikomu nepovedlo dosáhnout toho, aby ta látka zabírala na všechny?“

„Váš dědeček očividně věřil, že se to povedlo,“ podotkl hakím s ostnem opovržení v hlase. Promýšlel Kirkwoodova slova, rozebíral je ze všech stran a nakonec si sám pro sebe přikývl. Když zase zvedl oči, měl v nich skálopevné odhodlání.

„Chci tu formulí,“ prohlásil pevně. „A vy mi ji dáte, to je nám oběma jasné. Ale nebojte se. Je to jen načas. Abych se měl čím zabavit, než moji lidé prohledají tyhle hory.“ Otočil se k muchtárovi. „Dokážete mi poradit, kterým směrem se vydat? Co říkáte?“

Muchtár klopýtavě couvl, až narazil do jednoho z hakímových mužů. Krve by se v něm nedořezal, oči měl vytřeštěné a úporně vrtěl hlavou. Pod čelenkou se mu perlily krůpěje potu.

Hakímovi výhružně ztvrdly rysy. Vykročil k němu. „Z hor sestoupí zvláštní nepochopitelný člověk, blábolí nejrůznějšími jazyky a nese si záhadnou knihu, do které cizokrajným písmem zaznamená svůj poslední vzkaz. Umře vám tu, v téhle vesnici. Copak vážně čekáte, že uvěřím, že se nikdo nevypravil podívat, odkud vlastně přišel?“

Muchtár zuřivě vrtěl hlavou a rejdl očima všude kolem, jen ne k tomu vysokému umanutému cizinci, který u něj stál tak těsně, že mu dýchal do obličeje.

„Tak co?“ zeptal se hakím. „*Jáwíb, ja kalb!*“ poručil mu vztekle. Odpověz, pse!

Muchtár cosi zamumlal. Že prý nic neví.

Hakím zúžil oči. Otočil se k pistolníkovi, který hlídal muchtárovu rodinu, a přezíravě kývl směrem k dětem. Strážce je neurvale popohnal dopředu.

Kirkwood cítil, jak se mu zrychluje pulz, a instinktivně vykročil, ale ozbrojený strážce vedle něj ho rázně zadržel.

Hakím namířil pistoli na děti. „Které nejdřív?“ zeptal se muchtára. Zacílil na chlapce. „Toho kluka? Anebo snad...“, nedbale opsal hlavní oblouk k jednomu z malých děvčátek, „... tuhle holku? Jedno si vyber,“ nařídil.

Muchtárovi stékaly po tvářích slzy. „Ne, prosím,“ zasténal a padl na kolena.

„Tak které?“ řval zběsile hakím. Oči mu fanaticky plály.

„Řekněte mu to,“ vykřikl rozhněvaně Kirkwood.

Muchtár zavrtěl hlavou.

„Řekněte mu to,“ zopakoval Kirkwood naléhavě. „Nestojí to za jejich životy,“ dodal při pohledu na děti ochromené děsem.

Muchtár si oběma rukama otřel slzy z obličeje a pak, aniž by vzhlédl, rezignovaně kývl na souhlas. „Odvedu vás tam. Odvedu vás na to místo.“

Vtom něco prudce udeřilo jednoho z hakímových mužů do hrudi, odhodilo ho to dozadu a zahalilo rudým mračnem. Muž se ztěžka zhroutil k zemi. Od okolních kopců se odrazil ozvěnou výstřel z ručnice.

68

Hřbitovem prásklo několik dalších výstřelů a pistolníci i jejich rukojmí se v panické hrůze rozutekli.

Kirkwood se vrhl k Evelyn, ale hakím byl blíž a strhl ji k sobě. Do náhrobního kamene vedle Kirkwooda se zaryly tři střely. Musel se krýt, a tak mu nezbylo než jen přihlížet, jak hakím vleče Evelyn s pistolí u hlavy směrem k nízké hřbitovní zdi. Zdálo se, že střelba přichází zpoza domu na kraji vesnice. Hakímův ústup kryl jeden z jeho mužů; postupoval spolu s ním a každou chvíli zasypával místo, odkud se střílelo, pečlivě mířenými dávkami.

Kirkwood se pokusil vyrazit za Evelyn, ale z úkrytu za *mazárem* pálil další hakímův muž a odvetná palba adresovaná jemu přibila na místo i Kirkwooda. Zalétl pohledem na opačný konec hřbitova a uviděl, že Corben popohání muchtára a jeho rodinu do bezpečí a pomáhá dětem přes zeď. Hakím si toho taky všiml a vyštěkl na svého muže příkrčeného ve střelecké pozici, ať je zastaví. Corben jeho výkřik zaslechl a ohlédl se. Pistolník zvedal zbraň a mířil. Corben honem postrčil muchtára přes hřeben zdi a přehoupl se na druhou stranu za ním. O cihly za jeho zády třeskly kulky.

Další střely zasypaly pomníčky kolem Kirkwooda, který se z úkrytu za malým náhrobkem rozhlížel po střelci. Nalevo od něj se hakím krčil u zídky, paži zaklíněnou kolem Evelynina krku, a pomaloučku se plížil k dolnímu kraji hřbitova nad svahem. Evelyn táhl s sebou. Za zídkou rostl lesík vysokých topolů. Kirkwood ztěžka polkl. Jsou až na konci vesnice, a ať po nich střílí kdokoli, přišel odtamtud. Nejsou obklíčeni. A to znamená, že hakím má šanci na útěk.

Nesmí mu dovolit, aby se Evelyn znova zmocnil. Jenže v tuhle chvíli nemohl dělat vůbec nic. S pocitem naprosté bezmoci pozoroval, jak se třetí přeživší člen hakímova komanda, který se krčil za zdí u vchodu na hřbitov, z dřepu napřimuje a chrlí na útočníky plný zásobník, předklání se a nabíjí, znova se zvedá a zasypává

protivníky deštěm střel. Vtom ten muž prudce přepadl dozadu a v zátylku se mu otevřela díra. Střelec, který ho zasáhl, udělal tu neopatrnost, že se vyklonil z úkrytu, aby si svůj úspěch ověřil. Hakímův průvodce se vztyčil a srazil ho jediným výstřelem do hrudníku.

Hakím a Evelyn už se dostali na kraj hřbitova. Evelyn se pokusila o útěk, ale hakím ji chňapl a surově si ji přitáhl. V Kirkwoodovi se pěníla krev. Už se nevydržel dál nečinně schovávat. Postřehl, že pistolník po hakímově boku utrpěl při odvetné palbě zásah a že to odvedlo hakímovu pozornost – ohlížel se po svíjejícím se muži a znepokojeně nakukoval za zed'. Kirkwood se odhodlal k akci.

S hlavou vtaženou do ramen a zatátnými pěstmi vyrazil přes hřbitov, oči přilepené na hakímovi a Evelyn. Nikdo po něm nespustil palbu, a tak se hnal dál. Když byl od hakíma tři metry, hakím ho zpozoroval.

Otočil se na patě a chystal se k výstřelu. Kirkwood se po něm vrhl a levačkou mu odrazil ruku s pistolí. Zbraň vypálila; ráz výstřelu zavibroval Kirkwoodovi celým tělem a v levém rameni mu vybuchla bolest. Evelyn zaječela. Kirkwood nabral hakíma kolenem do prsou, až hakím hvízdavě vyhekl, a oběma rukama popadl jeho zbraň. Zuřivě se o ni přetahovali. Z hlavně vyšel další výstřel, ale to už mířila dolů a kulka se neškodně zavrtala do země a rozstříkla gejzír hlíny.

„Zmiz odtud!“ zařval Kirkwood na Evelyn, aniž by se na ni podíval. Nemohl spustit hakíma z očí.

Hakím ho švihl loktem do brady; kost narazila na kost a Kirkwoodovi projela hlavou nesnesitelná bolest. Bezděčně povolil sevření a hakím toho využil a vyrval mu pistolí. Zamířil na něj, ale Kirkwood se po něm bez zaváhání vrhl. Vší svou vahou ho přirazil na zed', takže hakímovi pistole obloukem vylétla z prstů a přistála v hlíně.

Chvíli na sebe zírali s bezmeznou, nepopsatelnou nenávistí. Oči jim tu a tam sjely k pohozené zbraní. Vtom Kirkwood vycítil někde poblíž pohyb. Ohlédl se a uviděl, že zbylý hakímův střelec, ten, co se schovával za *mazdrem*, stáčí jeho směrem hlaveň samopalů. Srdce se v něm zastavilo, ale vtom se do kamenných stěn modlitebny zaryla salva střel a donutila pistolníka couvnout. Kirkwood přiskočil k Evelyn, strhl ji na zem a otočil se po hakímovi. Ten mu uštědřil poslední nenávistný pohled, přešplhal nízkou zídku a zmizel za ní.

„Honem!“ křikl Kirkwood na Evelyn, zatímco poslední přeživší pistolník opětoval palbu hlava nehlava. Plížil se kupředu, kryl Evelyn vlastním tělem a pečlivě dbal o to, aby mezi nimi a hakímovým střelcem bylo co nejvíc náhrobků. Při každém pohybu ho krutě zabolelo v rameni. Urazili sotva pár metrů, když se střelec znova zaměřil na ně a vyklonil se, aby je dostal na mušku. Ale než stačil stisknout spoušť, zaryly se do něj kulky, skosily ho naznak a salva z jeho samopalu se nazdařbůh rozlétla do vzduchu nad hřbitovem a zemřela spolu s ním.

Na hřbitov se sneslo nepřírozené ticho. Kirkwood hleděl na Evelyn, rameno mu žhnulo palčivou bolestí a o překot přemýšlel, jestli už jsou konečně v bezpečí.

„Haló?“ vykřikl naslepo a jen doufal, že tu melu spustil někdo s přátelskými úmysly.

Hlas, který se ozval v odpověď, v něm zvedl hotové tornádo radosti. „Kirkwoode? Mami?“ zavolala Mia. „Jste v pořádku?“

Podíval se na Evelyn – i jí se tvář rozjasnila úlevou. „Nic nám není,“ zavolal nazpátek. Přejel pohledem hakímovy postřílené muže, ověřil si, že nikde nečíhá skryté nebezpečí, a opatrně vstal. Trhl sebou, jak ho zabolelo v rameni.

Evelyn se taky zvedla. Od vesnice k nim přibíhala Mia a houf ozbrojených mužů.

Evelyn se k němu naklonila a prohlížela mu rameno. Ucukl před jejím dotykem – v ráně mu tepala hluboká palčivá bolest. „To nic není,“ ubezpečil ji a zalétl pohledem k zalesněnému kopci táhnoucímu se dolů od hřbitova.

Tam někam utekl hakím.

Evelyn mu poznala na očích, o čem přemýšlí. „Tome,“ pronesla varovně.

Ale to už kráčet k jednomu z hakímových padlých střelců.

„Nedělej to, Tome,“ naléhala na něj. Shýbl se a sebral mrtvému samopal. Zkontroloval zásobník, vytahal zabitému zpoza opasku další, jeden si strčil do kapsy a druhý nasadil do zbraně. V tu chvíli k nim doběhla Mia a Abú Barzánovi muži.

„Zůstaň s matkou,“ přikázal jí Kirkwood a rozběhl se ke zdi. Neohrabaně ji přešel, jak se snažil šetřit zraněnou paži, ještě jednou zalétl rychlým pohledem k Evelyn a Mie a zmizel dole na úbočí.

„Na co čekáte?“ rozkřikla se Evelyn na muže, kteří přišli s Miou. „Běžte za ním. Saídó,“ naléhala arabsky. Pomozte mu.

Přikývli a rozběhli se za Kirkwoodem.

69

Kirkwood se hnál tichým, šerícím se lesem. Trhaně oddechoval, v uších mu hučelo tak, že z toho div neohluchl, a při každém došlápnutí ho palčivě zabolelo v rameni. Napínal zrak, jestli mezi stromy nezahledne hakíma. Zezadu za sebou slyšel odhodlaný dusot Abú Barzánových mužů.

Točila se mu hlava a víčka mu těžkla, jak se na něm začínala podepisovat ztráta krve. Zaťal zuby a posbíral veškerou vůli; ždímal ze sebe poslední zbytečky energie a nechal se pohánět hněvem a nenávistí.

Víceméně podvědomě zaregistroval pomalé vrčení motoru probouzejícího se k životu. S každým jeho krokem sílilo a nabíralo na rychlosti i na intenzitě – lopatky rotoru čím dál prudčeji krájely vzduch.

Jakmile mu došlo, co se děje, tato skutečnost mu vlila do žil další příval adrenalinu. Řítil se dál ze svahu a v duchu už viděl helikoptéru, jak se zvedá a odnáší hakíma do bezpečí, viděl, jak mu z ní hakím mává a výsměšně se šklebí. Ta představa ho vybičovala k ještě rychlejšímu běhu.

Nesmí ho nechat uprchnout.

Dokonce ho ani nesmí nechat naživu.

V klamavé hře světla a stínu mezi topoly zahlédl hakíma, jak šplhá do obřího vrtulníku. Vyrázil zpod stromů a v tu ránu ho naplno udeřil zuřivý ryk rotoru a ohlušivý jekot turbín. Stroj se začínal odlepovat od země.

Helikoptéra, typ Mi-25, stála čelem k němu. Vypadala jako hrůzostrašná zmutovaná vosa s trupem zdeformovaným nafouklými skleněnými puchýři kokpitů a střeleckými věžemi, po stranách z ní vyčnívala dvě malá křídélka, vespod závěsníky s raketami a kontejnery. Dva piloti usazení za sebou u řídicích panelů ho přes sklo zahlédli a snažili se přimět stroj, aby se co nejrychleji zvedl.

Kirkwood zvedl samopal a spustil palbu.

V dávkách.

Vystřílel jeden plný zásobník, pak druhý.

Všechno, co měl.

Každá rána vyvolala drásavou odezvu v jeho rameni, ale pevně tiskl samopal, nemilosrdně chrlil dávku za dávkou a zasypával toho burácejícího supa tyčícího se nad ním salvami kulek. V dešti jisker se odrážely od kovového povrchu, jako když se někdo házecími šipkami strefuje do tanku. Zamířil líc a několik střel si konečně našlo cestu do kokpitu předního pilota – první se provrtala dovnitř a roztříštila čelní sklo, ty další se zřejmě zaryly do masa a kostí, protože popraskané okno zevnitř pocákala hrůzná rudá sprška.

Obří vrtulník se naklonil ke straně a motory zuřivě zakvílely. To už dorazili Abú Barzánovi muži a připojili se ke střelbě. Stroj se povážlivě nachýlil, v náklonu sklouzl vzduchem níž a rotorem zavadil o kraj topolového lesíka. Mohutné lopatky se prosekávaly korunami vysokých stromů a les chvilku vypadal jako obrovská pavučina, ve které uvízla kapitální kořist. Kirkwood zachmuřeně přihlížel a podvědomě krok za krokem couval; představil si explozi, která rozerve a sežehne úbočí, a pomyslel na Evelyn a Miu. Helikoptéra se nebezpečně rozhoupala; vypadalo to, že se každou chvíli úplně převrátí na bok a zřítí se mezi stromy, ale zrovna když se ten osudový moment zdál neodvratný, druhý pilot nad ní zřejmě získal kontrolu. Stroj prudce zvedl zadek do výšky, naklonil se na druhou stranu, vyprostil lopatky z pasti větví a vyhoupl se vzhůru k volnému nebi.

Stoupal výš a výš, rotoval kolem vlastní osy, pak se pohrdavě obrátil k útočníkům ocasem a zamířil pryč. Kirkwood se za ním díval s rostoucí hrůzou. Zmítal jím vztek a nekonečné zklamání. Vtom vzadu za sebou uslyšel nový zvuk, odněkud z vyšší polohy, směrem od vesnice. Znělo to jako hlasité plácnutí, nikdy dřív nic podobného neslyšel, a hned nato mu cosi prosvištělo nad hlavou. Zvedl zrak a uviděl, jak oblohu protíná štíhlá stříbřitá šipka, za kterou zůstává tenoučký kondenzační pruh, sledoval, jak si obloukem razí cestu k vrtulníku, žene se za ním a dohání ho. Když se s ním střetla, tleskla exploze a vzápětí na nebi rozkvetla ohnivá koule; lopatky obřího rotoru se od sebe oddělily, a aniž by přestaly vířit, rozletěly se všemi směry. Těžký trup se převrátí a v přemetech se zřítil k zemi, kde vybuchl v obrovský chuchvalec plamenů.

* * *

Evelyn a Mia seběhly z kopce a našly Kirkwooda odpočívat opřeného o strom. Byl zbrcený potem, tvář měl popelavou a sotva držel otevřené oči, ale jakmile je uviděl, trochu ožil. Přiběhli s nimi dva další muži, jeden z nich dosud svíral raketomet SA-14. Mia Kirkwoodovi vysvětlila, že to jsou Abú Barzánovi kurdští přátelé; přetékali pýchou a pochvalně se plácali po zádech. V dálce se valil k tmavnoucímu večernímu nebi sloup černého kouře.

Evelyn dohlížela na Kirkwooda, zatímco mu Mia zastavovala krvácení.

Nevěděl, odkud začít.

„Evelyn,“ řekl jí slabě, jak ho opouštěly síly, „já opravdu...“ Nedořekl, protože se mu hrdlo stáhlo výčitkami svědomí.

Pohlédla mu zpřímá do očí. „Nech to na později.“

Vděčně přikývl, ale jedno počkat nemohlo. Podíval se na Miu a ta jeho pohledu porozuměla. Znovu se obrátil k Evelyn.

„Je Mia...?“ začal. Znal odpověď, doufal v ni, ale přesto zatajil dech.

„Ano,“ přikývla Evelyn. „Je tvoje dcera.“

„Tak jak ti máme říkat?“ zeptala se Mia. „Bille? Tome? Anebo nějak jinak?“

„Vážně se jmenuju Tom,“ řekl a kajícně se usmál na Evelyn. „Tom Webster.“

Zmocnil se ho vír protichůdných emocí, koktejl provinilosti a euforie. Bezděčně se rozzářil při pohledu na dceru, která je tu s ním a se svou matkou, na dceru, která se sem bůhvíjak dostala a zachránila je a zřejmě je ochotná vzít ho na milost. Najednou se cítil strašně starý, ale poprvé v životě ho to těšilo.

Vytrhl se ze zadumání, když uviděl postavu spěchající od vesnice. Byl to muchtářův dospívající syn. Tvářil se vyděšeně.

Zajíkal se, že se skoro nezmohl na slovo, ale Kirkwood rychle pochopil, co se snaží říct.

Corben je pryč.

A odvedl s sebou muchtára.

70

Dva koně si razili cestu vzhůru na hřeben. Od nohou jim odletovaly kamínky a mezi stromy se rozléhal ozvěnou dusot kopyt. Denní světlo každým okamžikem sláblo a neodvratně se blížila chvíle, kdy padne úplná tma.

Corben neměl na vybranou. Musel odjet z vesnice okamžitě. Potřeboval zmizet, dokud mají ostatní jiné starosti. Dřív než obrátí pozornost k němu.

Muchtár, který ho do hor provázel, se nevolky držel jen kousíček před ním. Corben si ho vedl doslova na vodítku – jakmile vyjeli z vesnice, přivázal mu kolem pasu provaz a druhý konec si připevnil k hrušce sedla. Kromě toho ulevil jednomu ze zastřelených hakimových nohsledů od samopalů AK-47. Rád by si s sebou vzal ještě ledacos z landcruiseru, hlavně kufřík s penězi, jenomže vůz parkoval u vjezdu do vsi a bylo víc než pravděpodobné, že Abú Barzán a jeho lidé už ho stejně prohrabali.

Popudilo ho, že se tu tak nečekaně vynořili, a ještě k tomu s Miou, ale zároveň to na něj udělalo dojem. Vrtalo mu hlavou, jak se sem dostali, i když určitou představu měl. Vyčítal si, že v té dijarbakírské kuchyni nezkontroloval, jestli je překupník opravdu mrtvý – i když nakonec si vlastně nemohl stěžovat. Ten tlustouch a jeho parta mu nejspíš zachránili život.

Když se to vezme kolem a kolem, není na tom až tak špatně. Oficiálně platí, že ho sem dopravili násilím, pod namířenou zbraní, a hakím je už podle všeho po smrti. S muchtárem viděli, jak jeho helikoptéra vybuchla a zřítěla se. Evelyn je v bezpečí a Mia také.

Akce skončila.

Nepřipadalo mu, že by pro něj ty dvě ženy anebo Kirkwood – tedy muž, který o sobě tvrdí, že se jmenuje Kirkwood – představovali hrozbu. Určitě nebudou chtít vyvolat poprask kolem toho, co se přihodilo. Provalilo by se, kdo Kirkwood ve skutečnosti je, a

Corbenovi bylo jasné, že o to nikdo z těch tří nestojí. Pravděpodobně odsouhlasí jakoukoli verzi, s kterou přijde on sám.

Ze všeho nejdůležitější teď je, že má na dosah hlavní výhru. Jakmile ji získá, bude držet v rukou kouzelný klíček k moci. I kdyby se přece jen něco zvrtno, bude mít neotřesitelnou vyjednávací pozici.

Ať tak či onak, brzy se z něj stane až neslušně bohatý člověk. A za dodatečnou prémii se dá považovat, že si všech radostí bude moci užívat velice, velice dlouho.

* * *

Mia se drápala prašnou stezkou za ostatními jezdci a v duchu klela jako pohan. Po těch úmorných čtyřech hodinách v sedle muly, ze kterých měla odpoledne nohy celé zdřevěnělé, ji nic netěšilo mín než další projížďka.

Tentokrát s sebou měla tři společníky. V čele jel muchtárův syn. Váhavě připustil, že ví, kam jeho otec Gorbena vede – prý se s ním otec o to tajemství podělil, když se schylovalo k válce, pro případ, že by se mu něco stalo. Za ním jeli dva vesničané a Mia skupinku uzavírala. Všichni muži byli ozbrojení. Vesničané sebrali kalašnikovы mrtvým hakímovým lidem a muchtárův syn – jak se Mia dozvěděla, jmenoval se Salem a bylo mu teprve šestnáct – třímal starou loveckou pušku.

K rozhodnutí vyrazit za Corbenem hned a nečekat na ráno se neodhodlávali snadno. V horách co nevidět padne tma. Sotva uvidí na cestu a stezky jsou příkré a zrádné. A noc s sebou přináší i další nebezpečí. Pustými liduprázdnými úbočími se potulují vlci, hyeny a šakalové a shánějí se po potravě, o kterou je v horách nouze.

Muchtárův syn ale neodbytně trval na tom, aby jeli hned, a matka mu přizvukovala. Corben se svým zajatcem zatím neměl velký náskok, ale kdyby jel dál přes noc, ráno by ho bylo těžké dohonit. Jestli s sebou mají vzít Miu, to byla další otázka. Trvala na tom, že ano. Hodně toho s Corbenem prožila a připadalo jí, že ho má přechteného. Věřila, že když s ním strávila tolik času, může být užitečná při vyjednávání, nějak se s ním domluvit. Kromě toho měla pocit, že i ona nese svůj díl odpovědnosti. Tahle záležitost se jí taky týká.

Nechtěla zůstat stranou.

Narychlo posbíraná skupinka si s sebou vzala vybavení, kolik jen poberla. Baterky, pochodně, vodu a také deky, protože v téhle nadmořské výšce po západu slunce prudce klesá teplota. Než vesnice zmizela za hřebenem, Mia se po ní naposledy ohlédla a hlavou jí probleskla otcova slova. Otec... Těžko přivykala pomyšlení, že Kirkwood je její otec a bála se, že jí to ještě hodně dlouho potrvá. Tvrdil, že elixír opravdu existuje – to jí taky znělo ještě pořád neuvěřitelně – a že funguje jen u mužů. A pak řekl, že úplná formule se prý skrývá někde tady v horách a Corben ji nehledá proto, aby jí svojí vládě pomohl utajit, ale aby se na ní sám obohatil.

To nesmějí dopustit.

Kirkwood – vlastně Tom, opravila se v duchu – a jeho druhové také chtějí vyjít s úplnou formulí na veřejnost, ale snaží se postupovat co nejopatrněji a pečlivě naplánovat postup. Seznámit s něčím takovým nic netušící svět není jen tak; vyvolalo to by hotové zeměřesení, byl by to patrně největší přelom všech dob, který by od základu změnil lidský život.

To není zrovna záležitost, jakou by člověk světil vrahovi s nízkými pohnutkami.

Pobízeli koně ze všech sil. Ujížděli skrytou stezkou, která se vinula horskými stržemi a sápara se přes průsmyky obklopené zubatými štíty. Když slunce sklouzlo za hory za jejich zády, Mia stále neklidněji zalétala pohledem k obzoru. Stezka byla čím dál neschůdnější a příkřejší, terén nejistý na došlap a kluzký. Nad nimi se skláněly pokroucené borovice po desetiletí ubíjené nepřízní živlů; tiskly se ke strmým skalním stěnám, které se kolem jezdců za každým ohybem cesty čím dál výhrůžněji svíraly. Přesto pokračovali v jízdě. Koně klopýtali uzoučkou pěšinou a kamínky i půda, které se jim oddrolily pod kopyty, se řítily dolů ze srázů. Poslední zbytky denního světla se poddávaly útoku noci.

Jak šplhali výš a výš, prudce se ochlazovalo a Mie se tenkým oblečením nemilosrdně prokusovala zima. Chvíli se ji snažila nevnímat, ale brzy jí zalezla až do morku kosti. Rozmotala deku, kterou jí ve vesnici i v tom chvatu stihli přivázat k sedlu, a zabalila se do ní. Koně odfrkávali, prudké stoupání se jim nezamlouvalo, ale razili si cestu točitým, nekonečně dlouhým průsmykem, který příroda vyhlodala v horském hřebenu.

Když se konečně vynořili na druhé straně, vládu nad krajem už úplně převzala noc. Nizoučko na nebi visel tříčtvrteční měsíc a jeho bledá stříbřitá záře se přelévala přes dlouhé údolí hluboko dole.

Vypadalo jako velká černá kaňka; jeho stěny i dno tonuly ve tmě a chránila je hradba vzrůsných štítů, za níž se donekonečna táhlo zvlněné pásmo hor a údolí. Mia napínala zrak a snažila se rozeznat, kam je muchtárův syn vede, ale slabý měsíční přísvit jí to nedovolil. Zdálo se, že i jejich průvodci dělá hledání cesty potíže. Vytáhl zapalovač a zapálil jednu z pochodní, které si s sebou přivezli.

Malý konvoj zpomalil a postupoval teď mnohem opatrněji. Stezka povlovně klesala mezi husté stromy. Kolem jezdců tančily stíny holých větví. Až na třepotající se záři pochodně všude vládla nehybnost a tísnivé ticho. Neševelil vítr, nezapípal ani ptáček, nezaklinkal jediný kozí zvonek. Ozývalo se jen namáhavé oddechování koní, unavený dusot kopyt – a pak třeskl výstřel a srazil ze sedla jednoho z vesničanů.

Koně se začali plašit. O skalní výběžek za druhým vesničanem zazvonila další střela. Vrhli se ze sedla vzpínající se klisny a uskočili za skálu; klisna zaržála, odcválala dolů po stezce a zmizela z dohledu. Mia seskočila a odtáhla svého koně do relativního bezpečí mezi stromy. Muchtárův syn odhodil hořící pochodeň a udělal totéž.

Mia propátrávala očima okolní temnotu, ale nebylo vidět, kde se Corben skrývá. Vzduchem hvízdly další dvě střely a zaryly se do stromů nebezpečně blízko nich. Corben byl dobrý střelec, což pro ni nebyla žádná novinka.

Tíživým tichem se rozlehl jeho hlas.

„Otočte se a jeďte zpátky. Nechci už nikomu dalšímu ublížit.“

Mia slyšela, že muchtár něco vykřikl, ale pak se ozvala tupá rána a umlčela ho uprostřed slova.

„Jime,“ zavolala na Corbena, „nech ho jít. Ti lidé ho neopustí.“

„Nic mu neudělám,“ křikl v odpověď. „Jakmile budu mít, pro co jsem si přišel, může si jít po svých.“

Odněkud zleva zaslechla šepot a zahlédla, že muchtárův syn s vesničanem se o něčem dohadují. Něco si mezi sebou spěšně zamumlali a pak se vykradli z úkrytu a obloukem se rozešli každý na jinou stranu. Když ji muchtárův syn míjel, úkosem se po ní podíval; i v chabém světle dohořívající pochodně postřehla v jeho očích strach.

Všechno se v ní sevřelo, když si představila, že by se mu mohlo něco stát, že by měla téct další krev.

„Jime!“ křikla naléhavě do tmy. „Prosím tě, nedělej to!“

Neodpověděl.

Už se rozhodl.

Corben sledoval ostržím zrakem stromy a číhal na sebemenší pohyb v lesních stínech, které ho obklopovaly.

Trápilo ho, že se k tomu přiletla Mia. Co tu sakra dělá? Copak už neriskovala dost?

Se skřípěním zubů vypudil ty myšlenky z hlavy. Musí se soustředit. Muchtár svým varovným výkřikem prozradil, kde jsou, a i když se Corben odplížil o kus dál, byl zranitelnější než předtím.

Zastavili se tu na noc, protože na stezce se příliš setmělo, než aby pokračovali dál. Zaskočilo ho, když uslyšel přijíždět pronásledovatele – nečekal, že za ním vyrazí hned večer. Jednoho sundal. Byl si jistý, že včetně Mii byli celkem čtyři. To znamená, že má na krku ještě dva další chlapy.

S přesilou si nijak zvlášť hlavu nedělal. Ten, kdo je výš, má vždycky výhodu. Aby ho odtud vystřadili, budou se mu muset ukázat. Stačí, když zůstane ve střehu.

Království za brýle na noční vidění, pomyslel si. *A za teplé oblečení*. Snažil se nevnímat, že se třese zimou. Pak uslyšel někde nalevo pohyb.

Opatrné našlapování, které se krůček za krůčkem blížilo.

Byla to chůze lovce.

Na okamžik zavřel oči, aby sítnice ještě líp přivykla tmě, pak je zase otevřel a zadíval se mezi stromy. A vtom zaslechl zavržení kamínku pod podrážkou, jenže tentokrát přišlo zprava.

71

Mia měla nervy napjaté k prasknutí, jak se snažila prohlédnout neprostupnou tmou. Věděla, že brzy někdo umře – už zas! – a nemohla s tím nic dělat. To vědomí ji deptalo.

Nocí zničehonic prošlehly plameny z hlavní a mezi stromy zarachotily výstřely. Napočítala jich přinejmenším tucet, v nepravidelných odstupech a z různých zbraní. Koně se zběsile rozřehali a dali se na úprk; slyšela, jak se dunění jejich kopyt rozplývá v dálce, a pak se rozhostilo ticho.

Ale ne úplné.

Ozývalo se sténání.

Bolestné úpění raněného. A pak výkřiky v kurdštině.

Vzteklé rozběsněné výkřiky a kvílivý nářek.

Vyrazila na otevřené prostranství a rozběhla se směrem, odkud to zaznívalo, proplétala se mezi stromy a roztroušenými balvany a jen se snažila neupadnout.

Nejdřív narazila na druhého vesničana. Ležel na zemi raněný, ale ještě žil. Výstřel ho zasáhl do boku. Bylo na něm vidět, že je vyděšený a hodně trpí. Prosil ji o pomoc; skoro nedokázal udržet otevřené oči. Sklonila se k němu, aby mu prohlédla ránu, když vtom ji vyrušil divoký muchtárův výkřik. Ohlédla se. Mezi stromy o kus výš uviděla pohybující se stín. Vzápětí třeskly další výstřely a pak se ozvalo typické cvakání prázdného zásobníku.

Gestem naznačila vesničanovi, že se hned vrátí, a v tu chvíli uslyšela Salema. Volal otce. Úporně kašlal, vlastně spíš zvracel, než kašlal – určitě byl těžce zraněn. Drápala se do svahu k místu, kde se naposled střílelo, a tam ho našla, ležel na zemi a krvácel z rány u ramene, nebezpečně blízko horního okraje plic. Vykašlal trochu krve – bylo nabíledni, že kulka opravdu zasáhla plíce a že je to vážné. Muchtár stál nad ním, tvář staženou úzkostí a hněvem. Roztřesenýma rukama svíral pušku. Mířil mezi skupinku mohutných stromů o nějakých deset metrů dál.

„Tamhle je,“ zavrčel a mávl tím směrem hlavní, jako by ukazoval na kořist zahnanou do kouta. „Jdeme.“

Se zbraní namířenou před sebe pomalu vykročil a Mia se mu držela v patách. Krok za krokem postupovali vpřed. Obešli dva mohutné stromy.

Za tím silnějším, zády opřený o kmen, ležel Corben. I on byl raněný, dostal zásah někam do břicha. Košili měl prosáklou krví a v rukou ještě pořád svíral vystřílený samopal.

Odevzdaně zvedl oči k muchtárovi. Muchtár spustil příval zuřivých nadávek a výhružně do něj zaryl pušku; nepřičetně řval čím dál víc a zdálo se, že mu každou vteřinou vpálí kulku do hlavy.

Mia se vrhla mezi ně a zaštitila Corbena vlastním tělem. „Ne!“ křikla na muchtára.

Byl zsinálý vzteky. O překot chrлил něco kurdsky, gestikuloval směrem ke zraněnému synovi a zasypával Corbena nadávkami. „Ne!“ křičela na něj Mia znova a znova, do ochraptění, a sápla se po pušce, až se jí konečně povedlo popadnout hlaveň a odklonit ji stranou.

„Dost!“ zaječela. „Tak už dost! Je vyřízený. Váš syn je zraněný a ten druhý člověk taky. Běžte jim na pomoc.“

Muchtár nevraživě sklonil zbraň, naposledy probodl Corbena nenávisným pohledem a poslechl.

Mia se za ním dívala, jak odchází a noří se do tmy. Poklekla vedle Corbena a zvedla mu z klína kalašnikova. „Tohle už nebudeš potřebovat, vid’?“

Zavrtěl hlavou a upíral na ni oči zastřené bolestí.

Prohlédla mu zranění. Zásah do břicha. Těžko říct, kde všude kulka napáchala škodu. V břiše se tísní hodně orgánů a většina z nich je životně důležitá.

„Moc to bolí?“ zeptala se.

„Ani ne..., nijak zvlášť,“ řekl, ale přitom sebou škubl.

Ať už vlétla kulka kamkoli – do žaludku, do jater, do ledvin nebo do střev –, potřeboval okamžitě ošetřit. Průstřel břicha bývá vždycky krajně nebezpečný. Podle krvácení Mia usoudila, že střela snad neprotrhla aortu, ale bez rychlé pomoci to Corbenovi přidá všehovšudy nějakou tu chvíli života navíc.

„Musíme tě dopravit zpátky do vesnice.“

Slabě přikývl, i když rezignovaný výraz v jeho očích prozrazoval, že dobře ví, že se toho nedočká.

Přispěchal k nim muchtár. Vedl za uzdu koně, jednoho z těch dvou, na kterých přijeli s Corbenem. „Vaše zvířata jsou pryč,“ řekl sklesle. „Zbýl nám jen tenhle jediný.“

Mia se rozhlédla tmou, ale po ostatních koních nebylo ani vidu ani slechu.

Sklíčeně si povzdechla. „Váš syn potřebuje co nejrychleji doktora. A ten druhý muž z vaší vesnice...“

„Můj bratranec. Je mrtvý,“ řekl muchtár tónem stejně pochmurným jako lesy kolem.

Mia pokývala hlavou. Bylo jí jasné, co je potřeba udělat. „Vezměte svého syna a odvezte ho do vsi. Já tu zůstanu s Corbenem.“

„Nemůžu vás tu přece jen tak nechat,“ namítl muchtár. „Naložíme oba na koně a my dva půjdeme pěšky.“

„Na to není čas. Potřebuje ošetřit hned.“

Muchtár zdrceně potřásl hlavou. „Přijela jste sem kvůli mně, abyste mě zachránila.“

„Tak si pospěšte dolů a pošlete mi sem pomoc,“ stála si na svém. „Jedťe už.“

Muchtár se jí chvíli díval do tváře, jako by se snažil navždy si ji zapsat do paměti, a pak přikývl. „Aspoň vám pomůžu rozdělat oheň.“

„Ne, radši už jedťte. Zvládnou to sama.“

Z očí mu vyčetla výčitky svědomí. Zdráhavě se podvolil, vrhl poslední nenávistný pohled Corbenovým směrem a odvedl koně k zraněnému synovi.

Rozdělili se o zapalovače a pochodně – muchtár si potřeboval něčím posvítit na cestu – i o těch pár příkrývek, které jim zůstaly. Potom muchtár pomohl synovi do sedla a vyhoupl se za něj; s těžkým srdcem jí zamával pochodní na rozloučenou. Mia ho se svojí pochodní zvednutou vysoko nad hlavu pozorovala, jak odjíždí; visela pohledem na vzdalující se postavě, dokud ji úplně nepohltila tma.

72

Mia znovu prohlédla Corbena. Moc toho pro něj udělat nemohla, nanejvýš ho udržovat v teple. Když se potom vydala najít oba vesničany, do žil se jí vplížil chlad jiného druhu. Našla je, nejdřív jednoho, pak druhého, ležet bez známky života na studené zemi. Zkoušela jim přece jen nahmatat pulz, čistě pro všechny případy, a zalykala se vzteky na Corbena a jeho bezohlednost. Třesoucíma se rukama stáhla jednomu mrtvému kabát, a i když ji kvůli tomu trápily výčitky svědomí, odnesla si ho, aby jím Corbena přikryla.

Pak se pustila do přípravy ohně. Zimní deště ještě nenastaly a chraští i větve, které posbírala, byly suché a snadno se lámaly. Povedlo se jí u stromu, o který se Corben opíral, rozdělát docela slušnou hranici a připravila si hromadu dříví na přiložení.

Přemítala, kdy asi dorazí pomoc. Sem jim to trvalo skoro dvě hodiny, takže zachránci se objeví nejdřív za čtyři, ale spíš později, protože musejí urazit celou cestu v noci – tedy za předpokladu, že vyjedou hned a nebudou čekat na ráno. Vzpomněla si na Evelyn a Toma. Utěšovala se pomyšlením, že ti dva určitě do rána čekat nebudou, ale zároveň ji mrzelo, že je vystaví dalšímu nebezpečí.

Tělesné i psychické vyčerpání převládlo nad posledními zbytečky adrenalinu, který ji až dosud poháněl. Poddala se únavě a natáhla se na zem vedle Corbena. Chvilku jen tak mlčky leželi a zírali do ohně, poslouchali, jak praská a zpívá, a dívali se, jak plameny olizují větve a ovíjejí se kolem nich, než je stáhnou dolů a pohltní.

„Poslední, na co se pořádně pamatuju, je, že jsem si zašla s matkou na skleničku,“ ozvala se konečně Mia. „Jak to jen mohlo nabrat tenhle konec?“

Corben si chvilíčku rovnal myšlenky. „Kvůli hajzlům jako hakím. A jako já,“ dodal dutě. Zaznívala z toho lítost.

Mia se po něm podívala. „Tak strašně moc jsi o ten elixír stál?“

Pokrčil rameny. „Nic báječnějšího si neumím představit...“ Cukl sebou. „Snad až na kulku v břiše.“

„Zabil jsi Farúka?“

Nepatrně přikývl. „Byl těžce raněný, ale... ano.“

„Proč?“

„Chamtivost. Pud sebezáchovy.“ Zadumal se nad tím. „Hlavně chamtivost.“ Přetočil se na bok, čelem k ní. „Jsem prevít, Mio. Nevycvičili mě, abych byl laskavý. Cepovali mě k výkonnosti. Abych byl dokázal provádět akce. A mám na svědomí ledacos, i pár opravdu hnusných věcí, za které mi šéfové ještě zatleskali.“ Lítostivě potřásl hlavou. „V určitou chvíli jsem si prostě řekl, že bych z toho všeho mohl mít i něco pro sebe.“

„Takže matka a já..., co jsme pro tebe vlastně znamenaly? Šikovnou příležitost?“

Slabě zavrtěl hlavou. „Neměl jsem žádný konkrétní plán. Netušil jsem, jak to dopadne – nikdo z nás to netušil, prostě se to tak vyvrtilo. Něco se přihodí, člověku se naskytne šance a on po ní skočí. Ale ani za nic jsem tě nechtěl vystavit nebezpečí, nechtěl jsem, aby ti někdo ublížil. Namouduši. A i když jsem si šel za svým, pořád jsem myslel na to, abych tvoji matku zachránil, hned jak to půjde. Jenže v mojí branži brzy zjistíš, že věci skoro nikdy nejdou podle plánu.“ Vykašlal trochu krve a setřel si ji ze rtů. Vzhlédl k Mie. „Pokud to pro tebe má nějakou cenu, já...“ Zavrtěl hlavou, jako by se rozmyslel, a radši větu nedokončil. „Moc mě to mrzí. Všechno.“

V tu chvíli prorazil nočním tichem kvílivý zvuk, při kterém je zamrazilo. Nedal se s ničím splést – bylo to vytí vlka. Vzápětí mu odpovědělo další a ozvěnou se neslo ze všech stran.

Nebyl to jeden vlk.

Bylo jich víc.

Vlk nikdy neloví sám.

V Mie se všechno sevřelo hrůzou. Podívala se na Corbena. Slyšel to taky.

„Pach krve,“ konstatoval zasmušile a trochu se napřímil. „Přilákal je.“

Nocí projelo další zavytí, tentokrát mnohem blíž.

Jak rychle se sem dostanou?

Mia se posadila, oči a uši nastražené.

„Zbraně,“ zamumlal Corben. „Přines zbraně.“

Mia vyskočila a vytáhla z ohně hořící klacek. Nohy měla jako z gumy, ale co nejrychleji se rozběhla k místu, kde se zhroutil muchtářův syn. Matně si vzpomínala, že tam muchtář odložil

chlapcovu pušku. U obou zabitých vesničanů viděla samopaly, jenže ti leželi o kus dál – až k nim si netroufala.

Opatrně popocházela kupředu, oháněla se hořícím klackem ze strany na stranu a vystrašeně se rozhlížela tmou. Konečně jí oči padly na starou loveckou pušku. Byla zapřená o strom v místě, kde se muchtářův syn svezl k zemi, a Mie připadala jako talisman. Vykročila k ní, a zrovna když po ní sahala, spatřila ve tmě příkrčené šedé tvary. Se srdcem až v krku pozorovala, jak se k ní pomalu kradou a číhavě ji pozorují. Vyrasila proti nim hořící větví. Trhli sebou a kousek ucouvli, ale nenechali se nadlouho odradit. Hned se zase začali plížit kupředu, výhruzně cenili zuby a těla se jim napínala.

Mia sebrala odvahu, prudce mávla větví, zařvala na ně a opatrně se předklonila. Volnou rukou popadla pušku – překvapilo ji, jak je těžká – a pomalu couvala zpátky k ohni a celou dobu se přitom zuřivě oháněla větví. Někde opodál zaslechla kňučení a vzteklé vrčení. Tři vlci, kteří se k ní kradli, se najednou rozběhli pryč do tmy. Uslyšela trhavé zvuky a došlo jí, že smečka našla těla mrtvých vesničanů.

Uháněla zpátky ke Corbenovi, než se vlci vrátí pro další potravu. Vyškrábal se mezitím na nohy. Shrbený v předklonu stál zády k ohni, s hořícím klackem v ruce. Mia mu podala pušku.

„Co ty samopaly?“

„Nedostala jsem se k nim,“ přiznala vyděšeně.

Corben si prohlédl pušku a zamračil se. Byla to ruská karabina SKS, kterou kdysi mívala ve výzbroji irácká armáda. Měla zásobník na deset nábojů. Pokud se Corben pamatoval, dva odlétly bůhvíkam a třetí mu projel břichem. Takže jich zbývá sedm, pokud byl zásobník před přestřelkou plný. Sáhl pod hlaveň. Bodák, který tam obvykle bývá zastrčený a k vojenské zbrani neodmyslitelně patří, byl pryč – někdo ho odstranil. Další zklamání.

Mia ho pokradmu pozorovala. „Jak jsme na tom?“

„Maximálně sedm ran,“ konstatoval sklesle.

Kolem se ve tmě zhmotnily strašidelné stíny. V očích se jim odrážel zlatavý lesk plamenů. Vlci kroužili kolem Mii a Corbena jako pekelná legie a nevzrušeně si navzájem křížili cestu, skoro jako by se spolu domlouvali a kuli plány na útok. Chňapali naprázdno čelistmi a cenili zuby, jako by se své kořisti vysmívali; co chvíli střelhibtě vyrazili kupředu a zrovna tak rychle se zase stáhli, pohrávali si s nimi, testovali jejich obranu.

Kdykoli přiběhli blíž, Miu zaštípal v nose jejich pronikavý pach. Oči ji pálily od žáru hořící větve a zezadu na ni dotíraly jazyky plamenů z plápolajícího ohně.

„Dlouho si je od těla neudržíme,“ sykla na Corbena. „A je jich víc než sedm.“

Corben myslel na totéž.

Přejížděl očima půlkruh, který se kolem nich svíral, a snažil se odhadnout, kolik těch zvířat je. Soudě podle toho, co viděl, asi tak deset nebo dvanáct. Tedy těch v první linii.

Zapotácel se; síly už ho dávno opustily, držela ho na nohou jen vůle. Několik vlků se rozhodlo zaútočit a vyrazili po něm. Pružné svaly se jim napínaly, hladově slintali, jazyky jim visely z tlam a ostré tesáky se jim v záblescích ohně leskly. Švihl po nich větví; mermomocí se snažil udržet na nohou, i když cítil bušení přetíženého srdce až v krku. Vlci hbitě uskočili před plamenem, ale vzápětí byli zase zpátky. Jeden jako by vycítil, že z Corbena vyprchává život; rozhodl se využít toho a skočil po něm – tlapami i tesáky se mu vrhl po krku. Corbenova střela ho srazila uprostřed skoku. Zaskučel a svalil se Corbenovi k nohám jako pytel písku. Vzápětí se odhodlal k útoku další a Corben ho zastavil další ranou. Ostatní vlky na chvílku zastrašila střelba a nečekaná smrt jejich druhů. Stáhli se, couvli zpátky do temnoty.

„Nestalo se ti nic?“ vyhrkla Mia, zrak upřený do tmy, ve které tušila číhající stíny.

Corbenovi se zavíraly oči. Měl pocit, že se potápí do bezedné propasti.

„Potřebujeme ty samopaly,“ vypravil skrz zaťaté zuby. Zevnitř ho spalovala krutá bolest, mnohem žhavější než žár ohně. „Ke kterému je to nejbližší?“

„Tady tudy dolů,“ ukázala Mia směrem k zastřeleným vesničanům. „Ale už jsem ti říkala – nejde to, je to moc daleko.“

„Nemáme na vybranou. S těmi pár náboji, co v tomhle křápu zbývají, se zbytkem těch potvor nezatočím. Bez samopalů to máme spočítané tak jako tak. Oheň za chvíli dohoří. Vlci nás utahají, o to jim jde. A nevím jak ty, ale já jim nechci posloužit jako kus žvance.“

„Co mám dělat?“ zeptala se Mia. Hrdlo se jí svíralo strachy.

„Seber dva velké hořící klacky. Největší, jaké uneseš. Půjdeme tam spolu, budeme si navzájem krýt záda. Vždycky popojdeme jen o krok. Tak si je udržíme od těla. Když to bude nutné, použiju ty zbylé

náboje. Jestli se dostaneme k samopalu, snad ty bestie dokážu postřílet. Co ty na to?“

„Zvládneš tam dojít?“

Corben si otřel obličej zbrocený potem. „Jsem v životní formě.“ Zašklebil se na ni. „Jdem na to?“

Mia se setkala s jeho očima. Bez ohledu na to, čeho se dopustil a jaké pohnutky ho k tomu vedly, nejednou jí zachránil život – a teď jí ho možná zachrání znova. To není zrovna málo.

„No tak,“ pobídl ji. Vykašlal trochu krve. „Utíká nám mládí,“ dodal s ironickým zábleskem v očích.

Mia se shýbla k hořící hranici a vytáhla dvě dlouhá planoucí polena.

Kývla na Corbena.

„Veď mě, ale drž se těsně u mě,“ zavelel.

Přitisknutí zády k sobě sestupovali bokem ze svahu, pomalu se vzdalovali od ohně, hroužili se do tmy a přitom se obloukem rozháněli pochodněmi a obklopovali se ochranným kruhem plamene. Krok za krokem, metr po metru se blížili k místu, kde padl jeden z vesničanů a na mysli jim tanula děsivá představa jeho mrtvého těla rozervaného na kusy vlčími tesáky. Všude kolem se ozývalo praskání větviček a vrčení, vlci vyráželi kupředu a zase couvali, kroužili kolem s planoucíma očima upřenýma na kořist.

V přísvisu ohně Corben zahlédl roztrhanou vesničanovu mrtvolu a poblíž, jen kousek od ní, se zaleskla hlaveň kalašnikova.

„Tamhle je,“ řekl přes rameno Mie a opravil směr, aby se co nejkratší cestou blížili ke zbrani, která pro ně představovala spásu.

Měl pocit, že se mu každou chvíli podlomí nohy, ale silou vůle se přinutil k pohybu a s nadlidským úsilím je dokormidloval k odhozenému samopalu.

„Odháněj je, dokud se na něj nepodívám,“ vypravil ze sebe, shýbl se a zvedl zbraň. Připadalo mu, že váží tunu. Když se narovnával, zasténal a škul sebou, ale přemohl se, vyndal zásobník a zmáčkl vrchní náboj, aby zkontroloval, jak je zásobník plný.

„Tak co?“ zeptala se Mia úzkostně.

„Fajn.“ Nastavil přepínač na střelbu v dávkách a napůl se otočil k Mie, aby jí viděl do obličeje. Zírala na něj vytřeštěnýma očima plnýma děsu a napjatě čekala.

„Vezmi si tohle,“ podal jí pušku. „Postřílím jich, kolik se dá, ale kdyby mě dostali, budeš je muset dorazit. Puška je odjištěná. Prostě jen zamiř a zmáčkni spoušť, jasné?“

Zmohla se na úsměv. Otevřela pusy, jako by se chystala něco říct, ale Corben věděl, že na to není čas. A ona to věděla taky.

Vlci vytušili, že se blíží konečný střet, a propadli zuřivosti. Jeden se odrazil zadními nohama a skočil na Corbena. Corben vystřelil. Vlk sebou v letu škubl a mrtvý spadl na zem, ale ostatní se na Corbena vyřítili, zdivočelí touhou zabíjet.

Corben několikrát vypálil, v půlkruzích zasypával vlky střelami a chrtil jim vstříc smrt. Pohyboval se čistě už jen ze setrvačnosti; každá dávka ho odhodila dozadu k Mie a rezonovala mu celým tělem. Z posledních sil svíral pažbu a zásobník. Vlci jeden po druhém klesali, padali k zemi uprostřed skoku, jako by je sráželo neviditelné kladivo anebo jako by se tříštili o neexistující skleněnou bariéru, hroutili se jeden na druhého a zem byla za chvíli pokrytá změtí kožichů, kostí a krve.

Když už Corbenovi chňapali po nohou dva poslední, úderník s lupnutím narazil na prázdnou nábojovou komoru. Jeden ze zbylých vlků se na Corbena vrhl. Corben se rozmáchl dřevěnou pažbou a odrazil ho. Zvíře se okamžitě znova zvedlo, jako by ho plácl stočenou roličkou novin. Než stačilo znovu zaútočit, Corben si přehodil v ruce samopal, popadl ho za hlaveň jako sekeru a vši silou vlka praštil a vzápětí znovu. Nehybným vzduchem se rozlehlo zoufalé kňučení.

Slyšel Miu vykřiknout „Pozor, Jime!“, ale než se stihl otočit, skočil na něj ze zadu poslední zbylý vlk. Cítil, jak se mu jeho zuby zařaly do krku a jak se mu do zad zaryly vlčí drápy. A vtom se vzpamatoval i ten první, vstal ze země a vrhl se na něj taky. Zbraň Corbenovi vyletěla z rukou; kácel se pod tíhou vlčích těl a viděl, jak se mu země zvedá v ústrety. Ta bolest byla přímo neskutečná, rvala mu tělo na kusy, ale naštěstí už vůči všemu otupěl, nervová vlákna měl tak vyčerpaná, že nedokázala přenášet do ztýraného mozku žádné další vjemy. Nebyl si úplně jistý, ale zdálo se mu, že zaslechl výstřel, po něm další a ještě jeden a pak tíha na jeho těle znehybněla, už ho nic nedrávalo, zuby a drápy zařaté do jeho těla ztuhly uprostřed pohybu.

Překulil se na záda a cítil, jak mu tělo těžkne. Nejasně nad sebou viděl Miu; namáhavě oddechovala, jak z něj odtahovala šelmy, které ho drásaly, odvlekla je pryč a pak spatřil její tvář, jak se nad ním sklání a zírá na něj se směsicí hrůzy a žalu, slané slzy z jejích očí mu kapaly na rty a probouzely k životu zmrtnělé buňky, na které dopadly, hebkými prsty ho hladila po tváři a stírala mu cosi z čela, její rty se hýbaly a povídala něco, co pořádně nevnímal. Kolem jejího

nadzemského obličeje se třepotala aureola vzdálených hvězd a Corben si pomyslel, že tohle je dobrý způsob jak umřít, mnohem lepší, než jaký si kdy představoval a jaký si zaslouží. Možná se dokonce zmohl na úsměv, ale jistě to nevěděl, nasál poslední hřejivý doušek toho opojného elixíru, který se mu naskýtal, a pak všechno zčernalo a jeho zmučené tělo opustily veškeré pocity.

73

Mia dlouho jen tak seděla u mrtvého Corbena a nehýbala se. Neovladatelně se třásla a tupě zírala do temnoty; vyhýbala se pohledu na mrtvá těla, lidská i vlčí, která byla roztroušena všude kolem.

Konečně si všimla, že větev, kterou svírá v ruce, pomalu dohořívá. Vstala a dovlekla se k ohni. Ani se nenamáhala rozhlížet, jestli kolem nejsou nějakí další vlci. Byla příliš unavená, než aby jí na tom ještě záleželo, vyčerpaná až do morku kostí a skrz naskrz vysátá.

Žádný útok nepřišel.

Otupěle přiložila na oheň a pak se schoulila u stromu, o který se prve opíral Corben, a zabořila tvář do dlaní.

Do rozbřesku bylo daleko. Ztratila veškerý pojem o čase, ale věděla, že ji čeká předlouhá noc. Bylo jí to jedno. Už nikam nepůjde. Zůstane tady jako přibitá, dokud někdo – anebo něco – nepřijde a neodtáhne ji pryč.

Tichem proniklo osamělé vzdálené zavytí.

Neozvala se žádná odpověď.

Znělo to smutně, jako by zvíře nařikalo nad tou strašlivou ztrátou životů, nad tím monzunovým přívalem smrti, který prosákl vyprahlou horskou půdu.

A vtom je uviděla.

Vzdálená světélka mihotající se a zase mizející mezi stromy, pomalý konvoj, který se plazil směrem k ní.

Napjala zrak, ale na tu dálku nerozeznala, kdo anebo co to je. Světýlka se ztratila za terénní vlnou a po pár minutách se zase vynořila, o něco blíž. Pomaloučku se k ní přibližovala, němé procesí na své tiché pouti. Když konečně dorazilo na dohled, rozeznala několik jezdců na koních; byl jich půltucet nebo možná víc a nesli pochodně a olejové lucerny.

Nikoho z nich nepoznávala. Nezdálo se jí, že by tam byl někdo z Nerva Zhorí; když vybouchla helikoptéra, seběhla skoro celá vesnice, takže by je poznala. Pak ale přece jen uviděla známou tvář –

muchtára. Unaveně se usmál, seskočil z koně a s pokrývkou v ruce k ní přišel.

Zabalil ji do deky a odvedl ji k čekajícímu koni, zatímco ostatní přihlíželi v uctivém a fascinovaném tichu.

74

FILADELFIE – PROSINEC 1783

V maličké, ale útulné místnosti, odkud Thérésia vyhlížela z okna, praskal v krbu oheň. Venku se snášel na stromy jemný sněhový poprašek, vločky se třpytily v rozptýleném měsíčním světle a jemně se ukládaly k odpočinku.

Věděla, že Sebastian se už nevrátí.

Vytušila to hned tenkrát na nábreží v Lisabonu, skoro před dvěma desítkami let.

Opravdu to bylo tak dávno?

Posmutněle se usmála, jak ji zaplavily vzpomínky.

Nechtěla, aby Sebastian odjel, ale chápala, že musí. Roky v Lisabonu byly nejšťastnějším, nejkrásnějším obdobím jejího dlouhého života – blažilo ji být se Sebastianem, cestovat po jeho boku, učit se s ním a samozřejmě taky společně vychovávat malého synka. Nechtěla, aby to skončilo, zoufale toužila, aby zůstal, anebo aby vzal ji a Miguela s sebou, ale uvědomovala si, že to nejde. Musel jít za svým osudem a na ní bylo, aby zajistila synovi bezpečí.

Když se se Sebastianem rozloučili a ona se přestěhovala za oceán, vneslo jí to do duše klid, přesně jak slíbil. Od chvíle, kdy se usadila ve Filadelfii, ji ani Miguela – teď vlastně Michaela – nikdo neobtěžoval. Město bratrské lásky dostalo svému jménu. Několik posledních let sice bylo divokých, jak už revoluce bývají, ale oba s Michaellem ten chaos díkybohu přestáli a teď po podepsání Pařížské smlouvy se zdálo, že mají nejhorší za sebou.

Trápila ji však otázka, jak dlouho si bude toho poklidu užívat. Dělal jí starosti malé tvrdé bulky, které se jí objevily v podpaží a levém prsu. Po všechna ta těžká léta, kdy zuřil konflikt, se pyšnila svou nezávislostí a zdravím. Byla v nejlepší kondici, v jaké jen

šedesátiletá vdova – tu malou lež, že je vdova, po jejím příjezdu přijalo celé okolí – může být. Ale co objevila ty bulky, připadala si ráno už při probuzení nesmírně unavená, špatně se jí dýchalo a v hlavě cítila tlak, který na ni doléhal ve znepokojivých vlnách. Poslední týden začala vykašlávat krev a bylo jí jasné, že je to zlá předzvěst.

Nezbývá jí moc času.

Ráda by věděla, jak se má Sebastian. Předpokládala, že zase začal užívat ten elixír, a v duchu se usmála při pomýšlení, že se nejspíš vůbec nezměnil a je pořád stejný, jak si ho pamatuje. Přistihla se, že si prohlíží svou vlastní vrásčitou tvář odrážející se v okenní tabulce, a z celé duše přála Sebastianovi úspěch. Jak úžasný dar by to byl! Jeho pouť je to nejdůležitější na světě..., i když ji samotnou stála životní lásku a Michaela připravila o otce.

Spatřila, jak se její syn objevil v bráně usedlosti a míří k domu. Vyrostl v hezkého mladíka a během války si vedl obdivuhodně – spolu s matkou zajišťoval spojení s francouzskými vyslanci, kteří pomáhali povstalcům v boji proti Britům. Měl nepřehlédnutelný diplomatický i organizační talent, a tak si představovala, že ho v nové vlasti čeká nádherná budoucnost. Ale s každým míjejícím dnem jí čím dál víc připomínal Sebastiana. Podobal se mu očima, postavou, dokonce i takovými maličkostmi, jako je způsob, jakým držel v ruce pero. A jak dorůstal v muže, docházelo jí, že nemůže ignorovat jeho neobvyklý původ.

A také nemůže ignorovat odkaz jeho otce.

Slíbila Sebastianovi, že chlapci nikdy neprozradí, proč je musel opustit. Sebastian ji k tomu slibu přiměl a tenkrát jí připadalo, že to má smysl. Chtěl, aby jeho syn žil normálním životem. Nechtěl ho svázat přísahou, jakou složil on sám. To břemeno spočívalo na něm, ne na jeho synovi.

Jenže ten slib už nemohla dál dodržovat.

Dluží to Sebastianovi. Jeho památce i jeho odkazu. Jestli je mu souzeno, aby umřel daleko od ní samotný v cizí zemi, ona se aspoň vynasnaží, aby nezemřel nadarmo.

V hloubi duše věděla, že by si to přál.

„Mami?“

Slyšela Michaela, jak si zouvá boty a jde za ní do obývacího pokoje. Obrátila se k němu a při pohledu do jeho veselého obličeje všechna bolest polevila. Viděla, že se mu na tváři objevil tázavý

výraz; sklopil oči ke starobylé, v kůži vázané knize s podivným kruhovým symbolem na obálce, kterou si tiskla k hrudi.

„Musím ti něco povědět,“ řekla a pokynula mu, ať si k ní přisedne.

75

Mia se v úzké posteli zavrtěla. Místnost zalévalo slunce a v jeho paprscích vířila zrnka prachu. Ještě pořád unavená a s hlavou jako v mlze se zvedla na lokty a rozhlédla se kolem. Přivítal ji prostý pokoj ponořený do pokojného ticha, jednoduchý dubový nábytek a krajkové záclony.

Zapátrala v paměti po něčem uchopitelném a z omámení zvolna vyvstávala změt' chaotických výjevů. Vzpomínala si, že odjížděla v pomalém konvoji, který za sebou nechal zmasakrovaná těla, vzpomínala si na kradmé pohledy lidí z doprovodu a na muchtára, jak jede těsně před ní a povzbuzuje ji. Ploužili se klikatou cestou dolů po horském úbočí, až dorazili do vesnice, kterou nepoznávala. Vzpomínala si, že ji odvedli do jednoho domu, usadili k rozviklanému stolu vedle plápolajícího krbu a nabídli jí horký bylinkový nápoj, který chutnal zvláštně, a že když ho vděčně upíjela, muchtár a nějaký postarší manželský pár ji pozorovali s vlídným zájmem.

Připadala si, jako by měla mírnou kocovinu, a usoudila, že jí nejspíš dali nějaké sedativum a že přesně to potřebovala jako sůl. Pocit tíhy v hlavě začínal povolovat. Na židli u okénka měla připravené bavlněné prádlo a béžové šaty s dlouhými rukávy, na límečku a kolem rukávů vyšívané. Vedle stály na podlaze mokasíny z ovčí kůže. Oblékla se, otevřela okno, doširoka rozrazila dřevěné okenice a nastavila unavenou tvář hřejivému doteku slunce.

Vyhlédla ven. Na dně údolí se tulil houf nízkých stavení. Domky byly zčásti z nepálených cihel, zčásti z kamene a měly stejné doškové střechy jako ty v jezídké vesnici. Vzadu za osadou zahlédla pole a udržované louky táhnoucí se k úpatím rozeklaných štítů obklopujících údolí.

Opustila pokoj a prošla celý dům, ale nikoho nepotkala. Přes kuchyň vyšla ven. Bylo kupodivu teplo, překvapil ji ten ohromný rozdíl proti studené noci na vrcholku hory. Nikde se neozýval žádný

zvuk, jen jemné šelestem větru ve větvích pistácií a cvrlikání ptáků. Hluboký klid neuvěřitelně kontrastoval s bouřlivými událostmi předchozího dne a noci.

Objala se pažemi a pustila se úzkou cestou kolem několika domků a stodoly. Všude vládl přímo idylický poklid a v tuhle chvíli si neuměla představit nic vítanějšího. Připomínalo jí to malou amišskou komunitu – úpravnou, okázale prostou a úmyslně odříznutou od světa. Narazila na rodinu, rodiče s dvěma dorůstajícími chlapci, jak skládají z koňského povozu dříví. Vlídne se na ni usmáli a pokračovali v práci. Kus dál potkala na ušlapané cestě dvě ženy vedoucí mulu s přivěšeným košem chleba. Aniž by zastavily, pozdravily ji přívětivým pohledem a letmým pokývnutím.

Šla dál, hltala plnými doušky ticho a svěží horský vzduch a měla pocit, že se probírá zpátky k životu. Někde napravo zaslechla zpozzdali hlasy a pod malou vyvýšeninou zahlédla skupinku lidí zabraných do hovoru. Poznala muchtára, vedle něj ty dva postarší manžele, co ji předešlé noci hostili, a u nich – k Míině nekonečné radosti – stáli Evelyn a Webster.

„Mami!“ vykřikla. „Tome!“ Ještě pořád se nedokázala přimět, aby na něj myslela jako na otce, ale věděla, že to časem přijde.

Ohlédli se, a když ji spatřili, rozradostněle na ni zamávali, ať se k nim připojí. Rozběhla se k nim loukou. Stáli u malého rybníčku. Mia si padla do náručí s matkou a opatrně objala Webstera – měla na paměti jeho zranění.

„Kdy jste sem dorazili?“ vyhrkla bez sebe radostí.

„Dnes ráno,“ odpověděla Evelyn. „Kák Sulejmán...,“ ukázala na muchtára, „pro nás laskavě poslal do svojí vesnice, aby nás přivedli.“

Mia si vzpomněla, jak muchtár odjížděl z hor se svým raněným synem. „Jak to vypadá s vaším synem?“ zeptala se ho tiše. Doufala v nejlepší.

„Přežije to,“ odpověděl a tmavé oči se mu zatřpytily úlevou. „Přežije to,“ řekl ještě jednou, jako by k tomu opakováním té mantry mohl přispět.

Mia přikývla. Srdce se jí stáhllo krutými vzpomínkami na minulou noc. Webster jako by to vycítil a odvedl její pozornost k postaršímu manželskému páru.

„Tohle jsou Munír a Aríja,“ představil je. „Tvoji hostitelé.“ Pohyboval se pomalu a opatrně, a když spouštěl paži, škul se sebou. Evelyn ho povzbudivě vzala za ruku a stiskla mu ji v dlaních.

Staří manželé se na Miu přátelsky usmáli.

„Díky, že jste pro mě včera v noci přijeli,“ řekla Mia. Přešli to skromným pokrčením ramen. Postřehla v jejich chování jakési napětí a rozpačitost a totéž matně zachytila i u Webstera a matky; zničehonic si Vzpomněla, co bylo hlavním důvodem, který je sem přivedl, a zaplavilo ji vzrušení. Obrátila se k Websterovi.

„Tak co?“ vyhrkla. „Mají to? Ptal ses jich?“

Celé údolí jako by se rozechvělo příslibem. Webster se spiklenecky podíval na manžele, významně stočil pohled k Mie a potom k rybníčku.

Sledovala ho a tváří jí prolétl zmatený výraz. Pak jí to došlo. „Tohle je ono?“ ukázala na rybníček.

Webster s úsměvem přikývl. „Přesně tak.“

Na rybníčku nebylo vůbec nic zvláštního, byla to mělká tmavá louže pramenité vody, zarostlá chumáči tenkých rostlin s drobounkými lístky.

Mia se sklonila a podívala se zblízka. „Co je to?“

„Jmenuje se *Bacopa*,“ odpověděl Webster. „*Bacopa monniera*. Taký se jí říká bylina milostí, takže člověka napadá...“ Nechal větu nedokončenou.

„My jí říkáme *ja/ním*,“ doplnil Munír překvapivě čistou angličtinou.

Mii se zmocnilo prudké vzrušení a srdce se jí rozbušilo.

„A co...“ Zaváhala a rozhlédla se po nich. Klíčová otázka jí uvízla v krku. Otočila se k Websterovi. „Měl Sebastian pravdu? Zabírá to... u každého?“

Webster se jí zadíval do očí a s hlubokým uspokojením přikývl.

* * *

Seděli kolem malého kuchyňského stolu u kukuřičné kaše, sýra, chleba a oliv, které Aríja narychlo přichystala. Mia se ze všech sil snažila na chvíli zahnat otázky, které jí vířily hlavou, a nutila se do jídla, protože věděla, že to její tělo potřebuje.

Nebylo to snadné.

Ocitla se na prahu nového světa.

Muchtár už řekl Munírovi, co Webster prozradil u Sebastianova hrobu hakímovi, a vyložil mu, jak Webster a jeho druhové chrání tajemství elixíru. Řekl mu i to, že Webster je Sebastianův vnuk.

Munír se rázem uvolnil, přinejmenším natolik, že se začal Webstera sám vyptávat.

„To tajné společenstvo, které se scházelo v podzemním shromaždišti v al-Hilláhu...“, nadhodila Evelyn. „Víte o něm něco?“

„Byli to naši předkové,“ odpověděl Munír. „Tam to všechno začalo – v jižním Iráku, někdy uprostřed jedenáctého století. Ten objev učinil skoro neznámý učenec jménem Abú Fáres al-Masbúdí, který studoval u íbn Siny, Avicenny, a časem se přestěhoval do Kufy. V mokřinách jižního Iráku roste *Bacopy* plno a poutníci z Indie vykládali, že u nich prý lidé tu rostlinu používají už celá staletí. Ale nijak ji nezpracovávali. A to vyvolalo al-Masbúdího zvědavost.“

Webster postřehl v Miiných očích otázku. „Je to jako s tím aspirinem, o kterém jsme se bavili. Účinkuje jinak, než kdybys jenom žvýkala kus vrbové kůry. Vyrábí se pomocí důmyslného chemického procesu, ale všechno začíná u té rostliny.“

Munír přikývl. „Al-Masbúdí začal ten přípravek užívat, a protože si myslel, že je to prostě jen tonikum prospěšné zdraví, podával ho i své manželce a svým dvěma kolegům a jejich ženám. Po letech na sobě všichni poznali jeho účinky. Uvědomili si i možné důsledky, a tak založili tajné společenstvo, o kterém jste se zmínila, aby se zabývalo otázkou, co si s tím objevem počít – jestli s ním vyjít na světlo, anebo ne. Nezapomeňte, že tehdy to na světě chodilo úplně jinak. Kdekdo se sice zajímal o zázračné objevy, ale mezi experimentováním a obviněním z čarodějnictví vedla jen tenounká dělicí čára – a často to končilo vyhnanstvím, ne-li něčím ještě horším.“

„Studovali jsme jejich spisy,“ zalétla Evelyn pohledem k Websterovi. „Byli ve spojení s Bratřími čistoty?“

„Jeden z al-Masbúdího kolegů k nim patřil,“ přitakal Munír a uznale pokýval hlavou. „Dohadovali se, jestli mají Bratry se svým objevem seznámit, ale nakonec se rozhodli, že si ho nechají pro sebe, dokud nebudou mít jistotu, že ho nezneužije nějaký vladař. Za vlády chalífy Kaíma to v Iráku vřelo skoro stejně jako dnes. Abbásidovskou dynastií nebezpečně ohrožovali Seldžukové. Moji předkové se báli, že kdyby chalífovi to tajemství předali, nechal by je zabít, uděloval by dar dlouhého života jen svým vyvolencům a sám by se prakticky pasoval do role živoucího boha. A tak svůj objev uchovávali v tajnosti a vyčkávali, potajmu se scházeli po vzoru Bratří a dopodrobna probírali, jak by měl vypadat nový svět, ve kterém by se lidé dožívali mnohem vyššího věku.“

Jak roky mýjely, nevyhnutelně se začaly šířit řeči. A moji předkové zjistili, že jim nezbývá než přesídlit jinam a začít nový život. Zamířili na sever. Nakonec doputovali na území jezídů,“ pokývl hlavou směrem k muchtárovi, „a pak se definitivně usadili tady, v tomhle zapadlém údolí.“

„A čím déle čekali, tím těžší bylo najít způsob, jak ten objev oznámit,“ řekl Webster. Znělo to spíš jako konstatování než jako dotaz.

Munír přitakal. „Donedávna jsme považovali za téměř vyloučené říci o tom komukoli dalšímu. Odjakživa se na to díváme tak, že buď bude ten objev dostupný všem, anebo zůstane tajemstvím. Jenže celá staletí vládne planetě do sebe zahleděná aristokracie anebo krutí diktátoři. Dobré mezilidské vztahy a skutečnou demokracii aby člověk pohledal. Zato jsme zažili otroctví. A války vyvolané pýchou a chamtivostí. Menšina vládne většině. I když ta většina není o nic lepší. Zdá se, že lidem dělá dobře ubližovat druhým, že jsou ochotni k čemukoli, jen aby se nad ostatní na jejich úkor povýšili, a je jim jedno, kolik utrpení a žalu přitom za sebou zanechají. A nám je jasné, že takovýhle objev by nerovnost mezi lidmi ještě prohloubil a posílil by nejhorší lidské stránky. A tak i teď zůstává otázkou, jestli si člověk zaslouží žít déle, anebo jestli by mu to jenom umožnilo způsobovat ještě víc bolesti ostatním.“

„Všichni lidé nejsou stejní,“ namítl Webster. „Spousta jich má dobré srdce.“

„Snad,“ připustil Munír. „Vy to asi víte líp než já. Ale jistě chápete, proč váháme.“

„Odkud tady, v tomhle osamělém údolí, berete informace o vnějším světě?“ pozastavila se Mia.

„Nejsme utopisté. Žijeme trvale v ústraní a je nás málo. Dobře si uvědomujeme, že pokud máme přežít, musíme si uchovat kontakt s lidmi zvenčí. Takže střídavě opouštíme údolí a vydáváme se na cesty – tím myslím náš úzký kroužek ochránců tajemství. Děláme to odjakživa. Elixír s sebou nebereme, ten zůstává tady. Putujeme světem a pozorujeme, jak se vyvíjí. Přinášíme zpátky knihy a vědecká pojednání, aby se z nich poučili i ostatní. A vyčkáváme. Tu a tam narazíme na někoho výjimečného – na člověka, o němž usoudíme, že by se mohl stát naším cenným spojencem a pomoci nám překonávat překážky, které nám brání podělit se o to tajemství s ostatními. Za časů křížových výprav na moje předky zapůsobil tímhle dojmem jistý rytíř. A další byl váš dědeček,“ obrátil se Munír k Websterovi.

Webster pozoroval Muníra a zdálo se, že v duchu něco počítá.

„Ne,“ usmál se Munír, jako by mu četl myšlenky. „Já ho osobně neznal. Tehdy jsem ještě nebyl na světě. Ale můj otec ano. Na vašeho dědečka se tu vzpomíná jen v dobrém.“

„Jak vás našel?“ vyzvídal Webster.

„My jsme našli jeho.“ Munírovi se kmitl v očích úsměv. „V Damašku. Vypytoval se na Úrobora, pátral po knihách s tím symbolem. Můj otec se o něm doslechl, vyhledal ho a přivedl ho sem. Váš dědeček se chystal, že nám pomůže šířit tu zvěst – hýřil optimismem a energií a nebál se protivenství, kterým by musel čelit. Jenže v zimě onemocněl tyfem. Nechtěl umřít tady, trval na tom, že se pokusí dostat zpátky ke své ženě, ačkoli to k ní měl přes celé kontinenty.“

Mia na něj užasle zírala. „Vám se daří uchovávat ten objev v tajnosti celou tu dobu? Nikdo nikdy neodešel a nevyzradil to?“

„Jsme malíčká osada,“ vysvětloval Munír. „Zdejší lidé – zvláště mladí – se potřebují podívat i jinam a poznávat svět. A tak se s tím tajemstvím nesvěřujeme každému. Někteří z našich odejdou a už se nevrátí. Jiní přijdou zpátky a přivedou si s sebou ty, do kterých se zamilovali. A my čekáme. A pozorujeme je. Skromný život nevyhovuje každému. Ale pokud vycítíme, že někdo dosáhl životního stadia, kdy ho uspokojuje to, co mu tohle údolí může nabídnout, že mu stačí obdělávat půdu a těšit se z prostého života a nevadí mu omezení vyplývající z izolace od světa, potom – a jedině tehdy – ho pozveme, aby vstoupil mezi ochránce, sdílel s námi to tajemství, chránil ho a těžil z něj.“

Mia se na židli napřímila; v hlavě se jí líhl plán. Pohlédla na Webstera a na Evelyn. Oba v jejím výrazu četli jako v otevřené knize. Otec nepatrně přikývl. Sjela pohledem k Evelyn a i ta naznačila souhlas.

Mia zvedla zrak k hostiteli a se srdcem až v krku se zeptala: „Můžeme vám pomoci, aby se ten objev dostal k lidem?“

Munír se ohlédl po své ženě a po muchtárovi. Chvilíčku Miu pozoroval a nakonec se vlídně usmál. „Myslíte, že je na to svět připravený?“

„Nejsem si jistá, jestli vůbec někdy bude,“ opáčila Mia. „Ale kdyby se to provedlo rozumně... Musíme se o to přece aspoň pokusit.“

Munír o jejích slovech chvíli přemítal a pak přikývl. „Tak dobře. Vraťte se do světa a dejte si do pořádku svoje osobní záležitosti.“

Postarejte se, ať vás nějakou dobu nikdo nepostrádá. Pak přijďte zpátky sem a nějaký čas tu s námi žijte. Není žádný spěch, máme dost času všechno důkladně zvážit. A potom, jestli dospějeme ke shodě, můžeme společně zkusit, jestli by to šlo.“

Mia se podívala na rodiče. „Co tomu říkáte?“

Evelyn prokmitla tváří starost. „Ze všeho nejdřív se musíme postarat, aby se zavřela hakímová klinika a osvobodit všechny, kdo tam jsou,“ řekla Websterovi.

Přikývl. „To rozhodně. Ale potom,“ podíval se nejdřív na ni a pak na Miu a oči mu přetékal radostí i pýchou, „máme všichni co dohánět.“

Mia se usmála. Tušila, že na to budou mít spoustu času.

POZNÁMKA AUTORA

„Abychom pochopili náš pravý úděl,
nesmíme se nechat vést mýty minulosti, ale vizí budoucností.“

MARK B. ADAMS,
v rámci diskuse o vizionářské biologii J. B. S. Haldana

V době, kdy jsem psal tuto knihu, neexistovalo nic, co by prokazatelně zpomalovalo nebo zastavovalo proces stárnutí lidského organismu. To je drsná realita. Ale vědci dosahují evidentních a významných pokroků ve zjišťování, proč stárneme – a proč umíráme. Za pokroky většinou vděčíme novému přístupu, „posunu paradigmatu“, který je popsán i v této knize. Namísto studia *symptomů* stárnutí a hledání cest, jak se s nimi vypořádat – jak si od nich ulevit, jak zazáplatovat naše těla, když se rozpadají v důsledku toho, co zastánci významu smrti pokládají za nevyhnutelné, a dokonce vznešené spění ke stařecké sešlosti – se nyní zastánci prodloužení života pokoušejí přednostně zkoumat, *proč vůbec* ke stárnutí dochází a jak se ten proces dá zarazit. Odvažují se doufat, že stárnutí lze překonat stejně jako rakovinu a kardiovaskulární choroby a že žít déle a při lepším zdraví by nemuselo být k zahoeení.

Vědci pracující v tomto oboru se potýkají s herkulovským úkolem. Nejenže čelí nejúžasnějšímu vědeckému problému, před jakým kdy lidstvo stálo, ale musejí se na každém kroku vypořádávat s předsudky, které se pojí k medicínskému studiu dlouhověkosti, a s vyhrčenou debatou o etice. Ti, kdo stojí v popředí tohoto nejobtížnějšího, nejdiskutabilnějšího a nejcennějšího bádání – Aubrey de Grey, Tom Kirkwood, Michael Rose, Cynthia Kenyonová, Leonard Guarente, Bruce Ames a Barbara Hansenová, abych jich vyjmenoval alespoň několik – si zaslouží úctu a povzbuzení. Někdo z nich v budoucnosti může dospět – a dost pravděpodobně také opravdu dospěje – k objevu, který nebude ničím menším než predefinováním lidského údělu. Právě jim je věnována tato kniha.

Pro ty z vás, kdo se blíže zajímají o téma stárnutí, doporučuji začít mimořádně čtivou a důkladnou knihou *Jak žít věčně anebo se o to aspoň pokusit* (*How to Live Forever or Die Trying*). Rovněž vřele

doporučuji *Fontánu mládí* (*The Fountain of Youth*), sbírku vysoce podnětných esejů, kterou uspořádali Stephen Post a Robert Binstock. Za přečtení určitě stojí i *Hledání nesmrtelnosti* (*The Quest for Immortality*), dílo Jaye Olshanskyho a Bruče Carnese.

Také doporučuji podívat se na článek „Chcete žít věčně?“ („Do you want to live forever?“), v němž Sherwin Nuland rozebírá teorie Aubreyho de Greye. Nachází se na webových stránkách *Technology Review*, které jsou dostupné na www.technologyreview.com. Také stránka www.futurepundit.com nabízí obsáhlý, pravidelně doplňovaný archiv materiálů o stárnutí.

Za nápad poslat Miu do Bejrútu, aby tam pracovala na projektu týkajícím se Féníčanů, vděčím Ricku Goreovi a jeho působivému líčení, jak se Spencer Wells a Pierre Zalloua pokoušeli vysledovat původ zmíněného národa. Pokud se o to zajímáte, podívejte se na stránky [National Geographic](https://www3.nationalgeographic.com/genographic) <https://www3.nationalgeographic.com/genographic>, kde se o projektu mapování genů píše. Můžete se do něj dokonce zapojit a vypátrat svůj původ.

Pokud jde o historické pasáže v této knize, o hraběti de St. Germain už toho bylo napsáno hodně a o smyšlenky není nouze. Osmnácté století nejrůznějšími dohady o jeho osobě oplývalo a i po staletích zůstává hrabě záhadou. Není pochyb o tom, že žil, protože to dosvědčují nesčetné dopisy a deníky z té doby, sepsané diplomaty a šlechtici. Zmiňují mimo jiné, že „pozoruhodně rozuměl rostlinám a bylinám a vynalézal léky, které trvale užíval a které mu prodloužily život i zdraví“. Valná část jeho legendy se však opírá o písemnost, jež je pokládána za jeden z největších literárních podvodů všech dob – *Souvenirs de Marie-Antoinette*, paměti údajně sepsané v devatenáctém století komtesou d'Adhémar, které se ve své době staly bestsellerem. Byl St. Germain mystik, vlastník úžasných tajemství a osvícenec, slovy jednoho ze svých současníků „nejzáhadnější z nejzáhadnějších“? Anebo to byl jen nesmírně schopný šarlatán, mazaný podvodník, který dokázal okouzlit a ošálit lehkověrné šlechtice, mezi nimiž žil?

Mnohem víc se toho ví o Raimondu di Sangrovi. V zájmu příběhu jsem si dovolil nakládat s jeho životem poněkud svévolně, ale pokud byste se někdy ocitli v Neapoli, vřele vám doporučuji navštívit úchvatnou kapli, kterou nám zanechal, Capello San Severo, s jejími záhadnými zahalenými sochami, bizarní ikonografií a hrůzu

nahánějícími „anatomickými modely“ střežícími vstup do di Sangrovy podzemní laboratoře.

Od časů Gílgameše přes hraběte St. Germain až po Aubreyho de Greye a další neúnavné průkopníky pracující na řešení nejkrutější ze všech záhad platí, že touha pobývat na světě co nejdéle a těšit se co nejvíc ze života je stará jako lidstvo samo. Svoje životy prožíváme s vědomím neodvratné, nevyhnutelné smrti a jsme jediný živočišný druh, který břímě takového vědomí nese. Jelikož si svou smrtelnost uvědomujeme, je jen přirozené, že se jí snažíme bránit. A bez ohledu na to, kolik překážek a zábran nám zastánci významu smrti kladou do cesty, odhodlání vzdorovat smrti převažuje. V budoucnosti jednou přijde chvíle, kdy se fyzická i duševní zchátralost odsunou do mnohem pozdějšího věku, možná dokonce navždycky.

A nevím jak vy, ale já bych považoval za báječné poznat se s vnoučaty mé dcery a být v té době dost fit, abych je učil jezdit na kole...